בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5136/22
ע"פ 5158/22
ע"פ 5299/22
ע"פ 5868/22
ע"פ 5871/22
ע"פ 5881/22
ע"פ 5889/22
ע"פ 5901/22
ע"פ 5930/22

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון
כבוד השופט אלכס שטיין
כבוד השופטת גילה כנפי-שטייניץ

המערער בע"פ 5136/22: אברהם לוקר

המערער בע"פ 5158/22
והמשיב 2 בע"פ 5901/22: עופר בוהדנה

המערער בע"פ 5299/22: פטריק עמוס

המערער בע"פ 5868/22
והמשיב 1 בע"פ 5901/22: אברהם (אבי) רוחן

המערער בע"פ 5871/22: אהרון סוסן

המערער בע"פ 5881/22: יעקב בן שטרית

המערער בע"פ 5889/22: שמעון סבח

המערער בע"פ 5930/22: יצחק אברג'יל

נ ג ד

המשיבה בע"פ 5136/22;
ע"פ 5158/22; ע"פ 5299/22;
ע"פ 5868/22; ע"פ 5871/22;
ע"פ 5881/22; ע"פ 5889/22;

ע"פ 5930/22 והמערערת בע"פ 5901/22 :	מדינת ישראל
	ערעורים על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו (השופטת אב"ד ג' רביד, השופט י' לוי והשופט ש' יניב) ב-תפ"ח 24984-07-15 וב-תפ"ח 31343-04-19 מיום 16.11.2021 ומיום 28.6.2022, בהתאמה
תאריכי ישיבה:	י"ג בסיון התשפ"ד (19.6.2024) ב' באדר ב' התשפ"ד (12.3.2024) ט' באדר א' התשפ"ד (18.2.2024) כ"ט בטבת התשפ"ד (10.1.2024) כ"ז בטבת התשפ"ד (8.1.2024) כ' בטבת התשפ"ד (1.1.2024) ט' בטבת התשפ"ד (21.12.2023) ח' בטבת התשפ"ד (20.12.2023) ז' בטבת התשפ"ד (19.12.2023) ה' בטבת התשפ"ד (17.12.2023)
בשם המערער בע"פ 5136/22 :	עו"ד יעקב שקלאר
בשם המערער בע"פ 5158/22 והמשיב 2 בע"פ 5901/22 :	עו"ד חיים אוחנה
בשם המערער בע"פ 5299/22 :	עו"ד אביגדור פלדמן; עו"ד מיקי חובה; עו"ד נתנאל קורמן
בשם המערער בע"פ 5868/22 והמשיב 1 בע"פ 5901/22 :	עו"ד רצון דרחי; עו"ד שרון זלינגר
בשם המערער בע"פ 5871/22 :	עו"ד ירום הלוי
בשם המערער בע"פ 5881/22 :	עו"ד אבי אודיז; עו"ד שחף גרייף
בשם המערער בע"פ 5889/22 :	עו"ד גלאון קפלנסקי; עו"ד ליגל יחזקאל; עו"ד לירון שרקוביק; עו"ד ערן זמיר
בשם המערער בע"פ 5930/22 :	עו"ד יורם שפטל
בשם המשיבה בע"פ 5136/22; ע"פ 5158/22; ע"פ 5299/22; ע"פ 5868/22; ע"פ 5871/22; ע"פ 5881/22; ע"פ 5889/22; ע"פ 5930/22 והמערערת בע"פ 5901/22 :	עו"ד יעל שרף; עו"ד ניסים מרום; עו"ד שרון הר-ציון; עו"ד אביה ברדע; עו"ד הדר פרנקל; עו"ד נתנאל בוגיו

<u>פסק-דין</u>

תוכן עניינים

1. **הקדמת אחרית לראשית** ..... עמ' 5
2. **פתח דבר** ..... עמ' 7
3. **עיקרי עובדות כתב האישום המתוקן** ..... עמ' 8
4. **הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי** ..... עמ' 28
5. **גזר דינו של בית המשפט המחוזי** ..... עמ' 120
6. **תמצית טענות הצדדים בערעור**

ערעור המדינה – ע"פ 5901/22 ..... עמ' 134
תשובת רוחן לערעור המדינה ..... עמ' 134
תשובת בוהדנה לערעור המדינה ..... עמ' 136
ערעורו של סוסן – ע"פ 5871/22 ..... עמ' 136
ערעורו של בן שיטרית – ע"פ 5881/22 ..... עמ' 141
ערעורו של רוחן – ע"פ 5868/22 ..... עמ' 145
ערעורו של לוקר – ע"פ 5136/22 ..... עמ' 148
ערעורו של סבח – ע"פ 5889/22 ..... עמ' 152
ערעורו של עמוס – ע"פ 5299/22 ..... עמ' 157
ערעורו של אברג'יל – ע"פ 5930/22 ..... עמ' 160
ערעורו של בוהדנה – ע"פ 5158/22 ..... עמ' 170
תשובת המדינה לערעורים ..... עמ' 173

7. **דיון והכרעה**

מבוא ..... עמ' 207
8. **ערעורו של עמוס – דיון והכרעה** ..... עמ' 210
9. **ערעורו של אברג'יל – דיון והכרעה** ..... עמ' 218
דיון בהרשעת אברג'יל באישום הראשון ..... עמ' 228
דיון בהרשעת אברג'יל באישום השני ..... עמ' 234
דיון בהרשעת אברג'יל באישום השלישי ..... עמ' 241
דיון בהרשעת אברג'יל באישום הרביעי ..... עמ' 250
דיון בהרשעת אברג'יל באישום השישי ..... עמ' 272
דיון בהרשעת אברג'יל באישום השביעי ..... עמ' 280
דיון בהרשעת אברג'יל באישום השמיני ..... עמ' 289
דיון בהרשעת אברג'יל באישום ה-11 ..... עמ' 293
דיון בהרשעת אברג'יל באישום ה-13 ..... עמ' 300
דיון בעונשו של אברג'יל ..... עמ' 306
10. **ערעורו של רוחן – דיון והכרעה** ..... עמ' 308

דיון בהרשעת רוחן באישום הראשון..... עמ' 308
דיון בהרשעת רוחן באישום השני..... עמ' 315
דיון בהרשעת רוחן באישום הרביעי וערעור המדינה..... עמ' 322
דיון בהרשעת רוחן באישום ה-13..... עמ' 331
דיון בערעורו של רוחן על חומרת העונש..... עמ' 332
11. **ערעורו של סבח – דיון והכרעה**..... עמ' 335
דיון בהרשעת סבח באישום השלישי..... עמ' 337
דיון בהרשעת סבח באישום הרביעי..... עמ' 342
דיון בערעורו של סבח על חומרת העונש..... עמ' 348
12. **ערעורו של סוסן – דיון והכרעה**..... עמ' 352
דיון בהרשעת סוסן באישום הרביעי..... עמ' 352
דיון בהרשעת סוסן באישום השישי..... עמ' 360
דיון בהרשעת סוסן באישום התשיעי..... עמ' 367
דיון בהרשעת סוסן באישום ה-13..... עמ' 374
דיון בערעורו של סוסן על חומרת העונש..... עמ' 374
13. **ערעורו של לוקר – דיון והכרעה**..... עמ' 377
דיון בהרשעת לוקר באישום השביעי..... עמ' 377
דיון בהרשעת לוקר באישום ה-13..... עמ' 386
דיון בערעורו של לוקר על חומרת העונש..... עמ' 388
14. **ערעורו של בן שיטרית – דיון והכרעה**..... עמ' 390
דיון בהרשעת בן שיטרית באישום ה-11..... עמ' 390
דיון בהרשעת בן שיטרית באישום ה-12..... עמ' 398
דיון בערעורו של בן שיטרית על חומרת העונש..... עמ' 405
15. **ערעורו של בוהדנה – דיון והכרעה**..... עמ' 411
דיון בהרשעת בוהדנה באישום הרביעי..... עמ' 411
דיון בערעור בוהדנה ובערעור המדינה לעניין העונש..... עמ' 424
16. **סוף דבר**..... עמ' 426

השופט יוסף אלרון:

הקדמת אחרית לראשית

אקדים ואומר כי אלה הן המסקנות אליהן הגעתי מהנימוקים שיפורטו בהרחבה בהמשך פסק דיני:

בע"פ 5299/22 עמוס נ' מדינת ישראל:
המערער יזוכה מחמת הספק מכל המיוחס לו.

בע"פ 5930/22 אברג'יל נ' מדינת ישראל:
המערער יזוכה מחמת הספק **מהרשעתו** באישום ה-11; **ערעורו באישומים** הראשון, השני, השלישי, הרביעי, השישי, השביעי, השמיני **ו**-ה-13 – יידחה; **עונשי מאסר העולם שנגזרו עליו – יוותרו על כנם; בנוסף, עונש המאסר בפועל שנגזר עליו יועמד על** 22 שנות מאסר **– מהן 11 שנים לריצוי במצטבר למאסרי העולם, ו-11 שנים בחופף, לצד יתר רכיבי גזר-הדין, שיוותרו בעינם.**

בע"פ 5868/22 רוחן נ' מדינת ישראל:
ערעורו באישומים הראשון, השני, הרביעי, **ו**-ה-13 יידחה, **כמו גם ערעורו על העונש. כמו כן,** יידחה **ערעור** המדינה **בע"פ 5901/22 על זיכויו מעבירת הרצח** באישום הרביעי **תוך הותרת הרשעתו כמסייע לרצח על כנה, וכן לא נתערב בעונש המאסר בפועל שנגזר עליו.**

בע"פ 5889/22 סבח נ' מדינת ישראל:
ערעורו באישומים השלישי והרביעי יידחה, **כמו גם ערעורו על העונש.**

בע"פ 5871/22 סוסן נ' מדינת ישראל:
המערער יזוכה **מהרשעתו** באישום ה-13; **ערעורו באישומים** הרביעי, השישי **והתשיעי** – יידחה. **כמו כן, ערעורו על עונשו** יידחה, **למעט** ביטול הקנס **שהוטל עליו.**

בע"פ 5136/22 לוקר נ' מדינת ישראל:
ערעורו באישומים השביעי **ו**-ה-13 – יידחה, **כמו גם ערעורו על העונש.**

בע"פ 5881/22 בן שיטרית נ' מדינת ישראל:

המערער יזוכה מחמת הספק **מהרשעתו ב**"עסקת השולחן השני" **מושא** האישום ה-11; **ערעורו על עסקאות** "60,000 כדורי אקסטזי" **ו-**"90,000 כדורי אקסטזי" **מושא** האישום ה-11, **וערעורו ב**אישום ה-12 – יידחו; **ערעורו על העונש** יתקבל חלקית, **באופן בו יועמד עונשו על** 9 שנות מאסר בפועל, **לצד יתר רכיבי גזר-הדין שיוותרו על כנם.**

בע"פ 5158/22 בוהדנה נ' מדינת ישראל:

ערעורו באישום הרביעי יידחה, **כמו גם ערעורו על העונש**; **ערעור** המדינה **בע"פ** 5901/22 **לעניין קולת העונש** יתקבל חלקית – **כך שבוהדנה ירצה שני מאסרי עולם שהוטלו עליו** באופן מצטבר, **ואת שאר העונשים ירצה בחופף, לצד יתר רכיבי גזר-הדין שיוותרו על כנם.**

1. לפנינו 9 ערעורים – 8 ערעורים מטעם הנאשמים וערעור מטעם המדינה – על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת אב"ד ג' רביד, השופט י' לוי והשופט ש' יניב) בתפ"ח 24984-07-15 ובתפ"ח 31343-04-19 מיום 16.11.2021 ומיום 28.6.2022, בהתאמה.

המערערים בפרשה זו, אשר כונתה בפי כל "פרשת 512", הועמדו לדין במסגרת כתב אישום רחב היקף, שחשף בפנינו את פעילותו הבינלאומית של ארגון פשיעה בראשותו של המערער יצחק אברג'יל. אף הכרעת הדין מרובת העמודים תיארה באריכות ובפירוט פשע מאורגן רב עוצמה, חובק עולם וחסר תקדים בהיקפו, שהחל בראשית שנות ה-2000, ועוד בטרם היו בנמצא כלים משפטיים להתמודדות עם עוצמת התופעה (כך, חוק מאבק בארגוני פשיעה, חוקק רק בשנת 2003).

בתיק התקיימה חקירה מורכבת ומאומצת, בארץ ובחו"ל, שנמשכה לאורך תקופה של כ-10 שנים, במהלכה רשויות החוק גייסו 6 עדי מדינה, שהיו מבכירי הארגון והיו מצויים בלב הפעילות הפלילית שלו, בעיקר בתחום האלימות והסמים. החקירה הניבה חומר ראיות בהיקף עצום, שאין דומה לו, שכלל עשרות אלפי שיחות שנקלטו בהאזנות סתר בארץ ובחו"ל, עשרות אלפי מסמכים, מאות עדויות (כתב האישום המתוקן מונה כ-470 עדים), ביניהם 6 עדי המדינה שאמרותיהם המוקלטות והמצולמות תועדו על פני עשרות קלסרים.

כתב האישום המתוקן מנה 13 אישומים (בשלב הערעור בו אנו מצויים, רלוונטיים מתוכם רק 11) שבהם תוארו אירועים פליליים שבוצעו במסגרת הארגון, ושייחסו לנאשמים השונים, כל אחד על פי חלקו, עבירות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 (להלן: חוק מאבק בארגוני פשיעה), עבירות רצח, ניסיון לרצח, חבלה בכוונה מחמירה, עבירות סמים בהיקפים גדולים, ועבירות כלכליות ובכלל זה הלבנת הון ועבירות מס.

בית המשפט המחוזי שמע את הראיות בתיק זה במשך מספר שנים, במהלכן התקיימו כ-300 ישיבות הוכחות שתועדו על פני עשרות אלפי עמודי פרוטוקול. שמיעת התיק חייבה היערכות מיוחדת של בית המשפט המחוזי, בין היתר, לשם העדתם של עדי המדינה תוך שמירה על ביטחונם, לשם הכלת הכמות הגדולה של הנאשמים ועורכי דינם, ולשם התקנת מסכים על מנת שהצדדים יוכלו לצפות בחומר הראיות ובפרוטוקול הדיון בזמן אמת.

עיקרי עובדות כתב האישום המתוקן

<u>האישום הראשון – ארגון פשיעה – יוחס למערערים אברג׳יל ורוחן</u>

2. במסגרת אישום זה יוחסה למערערים יצחק אברג׳יל (להלן: אברג׳יל) ואבי רוחן (להלן: רוחן) פעילות במסגרת ארגון פשיעה, ויוחסו לכל אחד מהם עבירות באישומים האחרים המתוארים בכתב האישום.

תואר כי החל משנת 2002 ועד לשנת 2006, המערערים, אברג׳יל ורוחן, היו מאוגדים בארגון פשיעה בינלאומי בראשו עמד אברג׳יל. הארגון פעל בישראל ובמדינות שונות בעולם, בתבנית מאורגנת, היררכית ושיטתית, ובמסגרתו חברו המערערים יחד כדי לקדם מטרות פליליות, שכללו, בין היתר, יבוא, יצוא, סחר והספקה של סמים בהיקף נרחב, בין מדינות שונות בעולם, וכן לשם ביצוע עבירות אלימות חמורות בישראל, אשר נועדו לבסס את השפעת הארגון ועוצמתו כנגד יריביו מארגוני פשיעה אחרים.

לשם קידום מטרות הארגון, המערערים ניהלו מערך לוגיסטי בינלאומי מסועף שכלל זרועות בבלגיה ובספרד (להלן: הזרוע האירופאית), במזרח הרחוק וביפן (להלן: הזרוע היפנית), וכן בישראל (להלן: הזרוע הישראלית).

הארגון הורכב מקבוצות עבריניות שונות, שביצעו פעילות עצמאית, לצד פעילות לקידום הארגון ומטרותיו. בראש כל קבוצה עברינית עמד מנהל שהיה בקשר ישיר עם אברג׳יל, קיבל ממנו הנחיות, ופעל לקידום מטרות הארגון. בנוסף, הקבוצה העברינית נהנתה מהתמיכה והעוצמה של הארגון כלפי אחרים לצורך קידום פעילותה העצמאית. כן תואר, כי בין הקבוצות העבריניות הונהג ״מידור״, כך שהאחד לא ידע על תפקידו של האחר, או את פרטי מלוא פעילות הארגון בקידומה הוא שותף.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, במהלך שנת 2002, חברה אל הארגון קבוצה עברינית בראשותו של רוחן שעסקה, בין היתר, בעבירות סמים, וכן קבוצה עברינית בראשותו של עד המדינה י.א שעסקה בעבירות של ניהול מקומות הימורים, וזאת לצורך מימון פעילות הארגון במאבקים שניהל.

נטען כי בשנת 2002, אברג׳יל יחד עם אחיו, מאיר אברג׳יל (להלן: מאיר), הכריזו על סכסוך בין הארגון לבין גורמים עבריינים אחרים, ביניהם העבריין זאב רוזנשטיין (להלן: רוזנשטיין), העבריינים ממשפחת אוחנה, והעבריינים פליקס אבוטבול ואסי אבוטבול. זאת הן על רקע חששו של אברג׳יל כי היריבים הללו חברו יחדיו כנגד הארגון,

והיו אחראים לרצח אחיו, יעקב אברג׳יל, והן כחלק ממאבקי כוח ושליטה בעולם העבריינים, לשם ביסוס מעמד הארגון.

בהקשר זה תואר, כי כחלק מאותו סכסוך, חברי הארגון רצחו את פליקס אבוטבול, את דוד ביטון ואת חנניה אוחנה, וניסו, במספר הזדמנויות, לרצוח את רוזנשטיין – ניסיונות שבמסגרתם נרצחו שלושה קורבנות ונפצעו עשרות אזרחים חפים מפשע, כפי שיפורט בהמשך הדברים.

כדי לממן את פעולותיו, הארגון עסק, בין היתר, בעסקאות סמים מסוגים שונים, בכמויות עצומות, ובהעברתם ממדינות דרום אמריקה והפצתם במדינות אירופה, ארה״ב, קנדה, אוסטרליה, יפן וישראל, וזאת בהיקף כספי של 227,949,856 ₪ לערך, כפי שיפורט בהמשך, באישומים האחרים.

מרווחי הפעילות הפלילית הארגון רכש והחזיק כלי נשק שונים, מטעני חבלה, רימונים, טילי לאו, וכן אמצעי לחימה אחרים. כמו כן, בהתאם להכוונת אברג׳יל, מנהלי הארגון העבירו מתוך הרווחים תשלומים לאנשי הביצוע של הארגון, תשלום עבור שכירת דירות מסתור, שכירת כלי רכב, רכישת כרטיסי טיסה ודרכונים מזויפים לצרכי הפעילות הפלילית של הארגון, וכן עבור רכישת מכשירי טלפון ניידים לחברי הארגון ומנהליו, תשלום עבור שכר טרחת עורכי דין, והפקדת כספים עבור חברי הארגון העצורים ומשפחותיהם.

הארגון פעל במבנה היררכי, בו לכל חבר היה תפקיד מוגדר, כפי שיפורט להלן: המערער יצחק אברג׳יל עמד בראש הארגון, ניהל, אירגן, הנחה את הכפופים לו, כיוון ופיקח על פעילותם, כדי לקדם את פעילותו הפלילית של הארגון. נטען כי אברג׳יל עשה זאת תוך שימוש במוניטין שצבר כעבריין בכיר ואלים, וכי רכש את נאמנותם של חברי הארגון בכוחניות, תוך הטלת אימה ושררה.

בנוסף, תואר כי אברג׳יל הכווין את פעילותו הכלכלית של הארגון, קבע את חלוקת רווחי ההכנסות, קיבל את חלקו מתוכן, והורה על השימוש שיעשה בכספים לצורך הפעילות הפלילית של הארגון. כן הורה לחברי הארגון לנקוט בפעולות אלימות כנגד המשפחות היריבות כחלק מהסכסוך שעליו הכריז.

יניב בן סימון (להלן: בן סימון) שימש כמנהל בארגון וכאיש אמונו של אברג׳יל, הכווין וניהל את פעילותו הפלילית של הארגון בתחום עבירות הסמים והאלימות.

המערער אבי רוחן שימש כראש קבוצה עבריינית אליה השתייכו, עד המדינה א.ג (להלן: טולי), אשר שימש כאיש ביצוע לעסקאות הסמים והעברת הכספים, וכן משה (צ׳יקו) בית עדה (להלן: צ׳יקו), דותן שוקרון (להלן: דותן), ושלומי בסה (להלן: בסה) ששימשו אף הם כאנשי ביצוע. רוחן והקבוצה בראשותו ביצעו במסגרת הארגון פעילות פלילית בתחום עבירות הסמים, הלבנת הון ואלימות, ומימנו את פעילותו, ובכלל זה את הרצח ברחוב יהודה הלוי, המפורט באישום הרביעי להלן.

מאיר אברג׳יל (להלן: מאיר), כיוון ופיקח על פעילותו הפלילית של הארגון בתחום הסמים והכספים; ישראל אוזיפה (להלן: אוזיפה) וציון אלון (להלן: ציון) שימשו כמנהלים בארגון בזרוע האירופאית והכווינו את פעילותו הפלילית והכלכלית של הארגון בתחום עבירות הסמים. במסגרת תפקידו, אוזיפה החזיק בדירות מסתור בבלגיה ובספרד, אשר שימשו כמקום מפגש לקידום מטרותיו הפליליות של הארגון.

עד המדינה י.א שימש כראש קבוצה עבריינית, מימן את פעילותו הפלילית של הארגון, ושימש, בהעדרו של יצחק אברג׳יל, כמנהל בכיר בזרוע הישראלית.

עד המדינה ש.כ. (להלן: בומבי) שימש כמנהל בארגון והכווין את פעילותו המבצעית בתחום מעשי האלימות כממונה על אנשי הביצוע, אשר ביצעו על פי הנחייתו עבירות שונות לצרכי הארגון ולקידום פעילותו הפלילית במסגרת סכסוכים עם עבריינים אחרים.

עדי המדינה ה.צ., א.צ. (בנו של ה.צ.) ו-י.מ, היו חברים בארגון ופעילים מרכזיים בתחום עבירות הסמים ועבירות הנשק, ובכללן ייצור מטעני חבלה לצורך פעילותו הפלילית של הארגון במסגרת סכסוך עם עבריינים אחרים. ביתו של ה.צ. בשכונת בבלי בתל אביב שימש כמקום מפגש בישראל עבור חברי הארגון.

סמי ביטון (להלן: ביטון), אזרח ישראלי לשעבר שהתגורר בקנדה, חבר לארגון והעמיד לרשותו את משאביו וקשריו. נטען כי ביטון ביצע עבור הארגון פעילות בתחום הסמים והלבנת ההון בהיקפי ענק. הכספים שהעביר לטובת פעילות הארגון שימשו, בין היתר, למימון מעשי האלימות והרצח.

המערערים שמעון סבח, פטריק עמוס, עופר בוהדנה ואהרון סוסן שימשו, יחד עם אחרים (עמית טייב, פטריק אלקריף ושלומי וזאנה), כאנשי ביצוע בכירים ואלימים של הארגון. במסגרת זו, ביצעו מערערים אלה מעשי רצח וניסיונות רצח עבור הארגון. המערער סוסן עסק, במסגרת פעילות הארגון, גם בתחום הסמים.

כמו כן תואר בכתב האישום כי המערערים אברהם לוקר ויעקב בן שיטרית היו פעילים בארגון בתחום עבירות הסמים.

במסגרת אישום זה, יוחס למערער אברג'יל עמידה בראש ארגון פשיעה, עבירה לפי סעיף 2(א) לחוק מאבק בארגוני פשיעה; ולמערער רוחן ניהול ומימון פעילות בארגון פשיעה, עבירות לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השני – "העסקה הגדולה" – יוחס למערערים אברג'יל ורוחן</u>

3. במסגרת אישום זה יוחסה למערערים אברג'יל ורוחן עסקת סמים חובקת עולם בסם מסוכן מסוג קוקאין. מכתב האישום המתוקן עולה כי בשנת 1998 לערך, רכשו שני אנשים, מנשה אליהו ואשר אבוטבול (להלן: אשר), כ-800 ק"ג קוקאין, אותו הסליקו בגלגלי ברזל המורכבים בתוך מכונה תעשייתית בפרו.

נטען כי במהלך השנים 2001-2002, פנה אדם בשם אלי לוי (להלן: אלי) לרוחן וסיפר לו על הסמים. השניים סיכמו על שותפות ביניהם ביחס לחלוקתם, בתמורה לכך שרוחן וטולי יסייעו בהעברת המכונה מחוץ לפרו. לצורך קידום התכנית, טסו אלי וטולי לספרד במטרה להקים שם חברה באמצעותה יעבירו את המכונה מפרו לאירופה. לאחר שנתקלו בקשיים, טולי שב לישראל ופנה יחד עם רוחן למאיר אברג'יל בהצעת שותפות בעסקת הסמים, בתמורה לעזרה בהוצאת המכונה מפרו.

במהלך חודש פברואר 2002, נערכה פגישה בין טולי, רוחן, מאיר ואלי, אשר סוכמה בה שותפות ביניהם בעסקת הסמים, ונקבע כי טולי ייפגש בפרו עם אשר ואדם בשם מוטי חדד (להלן: מוטי), במטרה להעביר את המכונה מפרו לקנדה. במקביל תיאם מוטי עם ביטון כי המכונה תתקבל בקנדה באמצעות חברה בבעלות האחרון והוא יטפל באחסונה.

עוד תואר כי ביום 12.3.2002, במקום מבודד בסמוך להרי ים המלח, נפגשו טולי, אברג'יל, רוחן ומאיר, וסוכם ביניהם, בניגוד להסכמות קודמות, כי לאחר שהמכונה תועבר לקנדה, יימכרו הסמים באמצעות מוטי, והתמורה תחולק ביניהם, כאשר אלי לא יקבל חלק ברווחים.

בהתאם לתוכנית, ביום 31.12.2002, הגיעה המכונה לקנדה. בסמוך לאחר מכן, נפגשו טולי, צ'יקו, אשר, מוטי וביטון במחסנו של האחרון, בו אוחסנה המכונה, פתחו את אחד הגלגלים, והוציאו מתוכו כ-60 ק"ג קוקאין.

ביטון הסכים להיות שותף לעסקה בכך שיהיה אחראי על אחסון המכונה עד לסיום מכירת הסמים, וזאת בתמורה ל-10% מכספי מכירת הסמים. כחודש לאחר מכן, מוטי מכר חלק מהסמים בקנדה, וביום 7.2.2003, טולי וצ׳יקו חזרו לישראל כשברשותם סכום של כ-100-150 אלף דולר מכספי מכירת הסמים.

עוד תואר באישום זה, כי עובר ליום 17.6.2003, נודע לטולי כי מוטי פתח בהיעדרו גלגל נוסף, בהוראת מאיר, ומכר את תכולת הסמים שהוסלקו בתוכו, וזאת חרף המוסכם ביניהם, לפיו בכל פתיחת גלגל יהיו שניהם נוכחים. בעקבות זאת, פנה טולי לאברג׳יל בתלונה כלפי מאיר. אברג׳יל זימן את הצדדים לפגישה בספרד, על מנת להסדיר את המשך פתיחת הגלגלים. ביום 17.6.2003 התקיימה הפגישה בספרד, ונכחו בה אברג׳יל, טולי, רוחן, צ׳יקו, מאיר, עד המדינה י.א. ומעורבים נוספים. בפגישה זו אברג׳יל פייס את הצדדים וקבע פגישה נוספת לליבון המחלוקת אליה הוזמן גם מוטי. בפגישה זו סוכם כי מוטי ימשיך בפתיחת הגלגלים וימכור את יתר הסמים בקנדה, אף ללא נוכחותו של טולי.

טולי הניח שבכל אחד מן הגלגלים במכונה מוסלקים 60 ק״ג קוקאין, ולכן יש במכונה בין 460 ל-480 ק״ג סם. מוטי מכר בקנדה כל ק״ג קוקאין במחיר של כ-22,000 דולר קנדי, אשר שוויים בתקופה הרלוונטית עמד על כ-71,280 ש״ח. כך ששווים של 460 ק״ג קוקאין היה 32,788,800 ש״ח. סכום זה חולק בין המשתתפים בהתאם לתוכנית.

כמו כן תואר באישום זה כי הכספים שהתקבלו מהעסקה הועברו והולבנו באמצעות ביטון בדרכים שונות, אשר כללו העברות בנקאיות של הכספים מחשבונות בקנדה לחשבונו של טולי בישראל; העברת הכספים באמצעות בלדרים שנשאו כסף מזומן על גופם; הפקדת חלק מכספי הרווחים על-ידי ביטון בחשבון חברה קנדית שבשליטתו; וכן באמצעות הסוואה של הכספים על-ידי יצירת חוזים פיקטיביים ביחס למקורם.

עוד נטען כי הכספים הללו נחלקו בין אברג׳יל, רוחן ומאיר במספר דרכים. כך, טולי העביר לאברג׳יל סכומי כסף שנעו בין 40,000 ל-100,000 אירו, בעת שנפגש עמו במקומות שונים באירופה; כן העביר סכומים נוספים לגורמים מטעמו של אברג׳יל, ובכלל זה לפחות 60,000 אירו הועברו לבומבי; כמו כן טולי ורוחן רכשו כרטיסי טיסה עבור אברג׳יל; בנוסף, במספר הזדמנויות, טולי העביר למאיר, סכומי כסף שונים, כאשר באחת הפעמים, העביר לידיו סכום משמעותי בין 400,000 דולר ל-500,000 דולר; 30% מכספי מכירת הסמים (9,836,640 ש״ח) נותר בידי קבוצתו של רוחן, אשר הנחה את דותן, צ׳יקו וטולי לרכוש לעצמם דירות, כאשר היתרה נותרה בידיו.

הכספים שהופקו מהעסקה שימשו, בין היתר, למימון מעשי האלימות והרצח שבוצעו במסגרת הסכסוך עם רוזנשטיין, כמפורט באישומים השלישי והרביעי שלהלן.

לסיכום, במסגרת אישום זה, יוחסו למערערים, אברג׳יל ורוחן, בצוותא חדא, יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח משולב], התשל״ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים) בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה. בנוסף, יוחס למערערים אלה ביצוע של פעולות ברכוש אסור בשווי של לפחות 9,836,640 ש״ח, עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש״ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון), בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השלישי – אירוע כיכר פלומר – יוחס למערערים אברג׳יל, סבח ועמוס</u>

4. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, במהלך התקופה שבין מרץ 2000 לבין דצמבר 2001 לערך, גולן אביטן (להלן: אביטן) וישי וענונו (להלן: וענונו) רכשו בהוראת אברג׳יל, מחברת KP, 8 ערכות משדרים ושלטים, באמצעותן ניתן להפעיל מטעני חבלה, וזאת לשימוש הארגון.

בהמשך לכך, עובר ליום 30.6.2003 (מועד האירוע), אברג׳יל קָשַר קֶשֶר עם בן סימון ועד המדינה בומבי לרצוח את רוזנשטיין, במשרד הנסיעות שבבעלותו בכיכר פלומר בתל-אביב, וזאת על רקע העימות שתואר בין שני ארגוני הפשיעה. במסגרת הקשר, ולשם הוצאתה לפועל של תוכנית הרצח, אברג׳יל פנה לעד המדינה ה.צ וביקש ממנו להרכיב מטעני חבלה, ו-ה.צ נענה לעשות כן. בהמשך, בן סימון קשר קשר עם אביטן, ה.צ והמערערים שמעון סבח (להלן: סבח) ופטריק עמוס (להלן: עמוס), על דעת אברג׳יל, וסוכם כי ה.צ יתקין בביתו של עמוס מטען חבלה ברכב, שיופעל מרחוק באמצעות שלט.

סמוך לאחר מכן, בן סימון ואלקריף פנו לאדם בשם שמעון אמסלם (להלן: אמסלם), וביקשו ממנו לגנוב רכב לשימושם, וזה נעתר לבקשה. וכך, בין יום 22.5.2003 בשעה 20:30 ליום 23.5.2003 בשעות הבוקר, אמסלם גנב מהעיר מודיעין רכב מסוג "סוזוקי בלאנו", זייף את סימני הזיהוי שלו, בכך שהתקין עליו לוחית רישוי מזויפת, והעבירו לבן סימון ואלקריף. תואר כי בהמשך לכך, בן סימון העביר את הרכב לחניית ביתו של עמוס בחולון, וזאת במטרה להתקין שם מטען חבלה שישמש להמתתו של רוזנשטיין, כמתוכנן.

מספר ימים לפני מועד האירוע, הקושרים פעלו לקדם את התוכנית: בן סימון העביר ל-ה.צ, לבקשתו, נפצים על מנת לערוך ניסוי בטרם הכנת המטען, ועדכן את בן סימון על הצלחתו. יום לאחר מכן, בן סימון ו-ה.צ נסעו לביתו של עמוס, ושם המתינו להם כפי שסוכם, עמוס וסבח. כן תואר, כי באותן נסיבות בן סימון נשא עמו תיק שהכיל אמצעי לחימה שנועדו להרכבת מטען חבלה, ושביכולתם להמית, וכן מערכת הפעלה אותה קיבל מבעוד מועד מאביטן.

בהגיעם לביתו של עמוס, ומשהתברר כי ה.צ אינו יכול לבצע את הרכבת המטען בעוד הרכב חונה בחנייה, סבח ובן סימון פירקו את הפגוש של הרכב והעלו אותו לדירתו של עמוס. בנוכחותם ובסיועם של בן סימון, סבח ועמוס, הכין ה.צ את המטען והטמינו בחלקו הפנימי של הפגוש. המטען הכיל 4 לבנות חבלה במשקל של חצי ק"ג כל אחת, ארבע אצבעות חומר נפץ ונפצים.

בהמשך, ה.צ סבח ועמוס ערכו בדיקת תקינות למערכת ההפעלה, ובסיומה החזירו האחרונים את הפגוש ובתוכו המטען לרכב, וה.צ עזב את המקום בהותירו את הרכב הממולכד בחנייה, בהשגחתם.

בתאריך 29.6.2003, קשרו בן סימון, בומבי ואדם בשם מיכה בן הרוש, שכונה "ירון" (להלן: מיכה) קשר להעברת הרכב הממולכד סמוך למשרדו של רוזנשטיין, במטרה להוציא את התכנית אל הפועל, כפי שאכן בוצע על-ידי מיכה, באותו היום בשעות הערב.

בתאריך 30.6.2003, בשעות הבוקר, הגיעו בן סימון ובומבי סמוך למשרד, שם כבר שהה מיכה בנקודת תצפית בהמתנה להגעתו של רוזנשטיין. באותן נסיבות, החזיקו בן סימון ובומבי בשלט המפעיל את מערכת ההפעלה במטען שהוטמן ברכב הממולכד. עם הגעתם למקום, ערכו בן סימון ובומבי סיורים ברחובות הסמוכים למשרד, בהמתנה להודעה ממיכה על הגעתו של רוזנשטיין.

סמוך לשעה 12:50, הגיע רוזנשטיין למשרד ברכב מסוג "מרצדס" מלווה בשלושת מאבטחיו. תואר כי מיכה זיהה אותו מתקרב למשרד והתקשר להודיע על כך לבן סימון. זה האחרון לחץ על השלט שהיה ברשותו והפעיל את המטען. בעקבות הפעלת המטען, אירע פיצוץ רב עוצמה ממנו נחבלו רוזנשטיין, מאבטחיו, ועוברת אורח. כן נגרם נזק לרכבו של רוזנשטיין, לכלי רכב נוספים בסביבה, למשרד, ולחזית המבנה כולו.

סמוך לאחר הפיצוץ, אברג'יל קָשַר קֶשֶר עם יניב בן סימון ואחרים להבריח את מיכה מהארץ, מחשש שיסגיר את מעורבות הארגון באירוע המתואר, ובמטרה לשבש את החקירה הפלילית הצפויה. בתאריך 2.7.2003 מיכה עזב את ישראל וטס לספרד לדירת מסתור, בהוראת אברג'יל.

לסיכום, במסגרת אישום זה, יוחסו למערערים, אברג'יל, סבח ועמוס, בצוותא חדא, העבירות הבאות: ניסיון לרצח, עבירה לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1997 (להלן: חוק העונשין); חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329 (א)(1)+(3) לחוק העונשין (3 עבירות); קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; וגרימת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין. כל העבירות הללו יוחסו למערערים במסגרת ארגון פשיעה, כאמור בסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום הרביעי – הרצח ביהודה הלוי – יוחס למערערים אברג'יל, רוחן, סבח, עמוס, בוהדנה וסוסן</u>

5. עניינו של אישום זה בפיצוץ שהתרחש בתאריך 11.12.2003 ברח' יהודה הלוי 47 בתל אביב (להלן: אירוע יהודה הלוי) בניסיון להתנקש בחייו של רוזנשטיין, בהתאם להנחיית אברג'יל, על רקע הסכסוך שתואר באישום הראשון, ובעקבות כישלון החיסול, שפורט באישום השלישי לעיל.

כך, עובר ליום 17.11.2003, בזמן שהייתו בבלגיה, אברג'יל זימן את חברי הארגון רוחן, בומבי, טולי ו-י.א לפגישה, אשר מטרתה לקדם את תכנית הארגון לגרום למותו של רוזנשטיין.

ביום 17.11.03 נסע רוחן יחד עם בומבי וטולי מישראל לבלגיה, על מנת להיפגש עם אברג'יל בביתו של אוזיפה באנטוורפן ובמקומות נוספים בבלגיה.

לפי המתואר בכתב האישום המתוקן, במועדים שונים בין התאריכים 17.11.2003-19.11.2003, נפגשו המערערים אברג'יל ורוחן יחד עם אוזיפה, בומבי,

טולי ו-י.א, במספר הזדמנויות וקשרו קשר לגרום למותו של רוזנשטיין, כאשר בשלב מסוים חבר אליהם גם מאיר אברג'יל (להלן: הקושרים).

על פי תכנית הקשר, כוונת הקושרים הייתה לגרום למותו של רוזנשטיין בעסק להמרת מטבע, ברח' יהודה הלוי 47 בתל אביב (להלן: הצ'יינג'), אותו נהג לפקוד באופן קבוע. בהמשך, אברג'יל הורה לקושרים להעביר לידיו כסף למימון החיסול, מכספי "העסקה הגדולה" (כפי שפורטה באישום השני) וזאת לצורך רכישת אמל"ח, איסוף מודיעין ותשלום לפעילי השטח בארגון.

יום לאחר המפגש הקודם, נפגשו הקושרים, ואברג'יל אמר לנוכחים כי עם הגעתם לישראל, ימסור טולי לבומבי, על דעת רוחן, כסף מזומן למימון החיסול. סמוך לאחר מכן, המערערים סבח, עמוס, בוהדנה וסוסן, קשרו קשר יחד עם בומבי ו-ה.צ ועל דעת אברג'יל, להוציא לפועל את תכנית החיסול, באמצעות מטען חבלה שיונח על גג הצ'יינג'.

בתאריך 20.11.2003, בהמשך להוראת אברג'יל, ועם חזרתו של בומבי לישראל, נסע האחרון בלוויית המערערים בוהדנה וסוסן, בשעת ערב, לביתו של ה.צ על מנת לשוחח עמו על אודות המטען שהוא התבקש להכין, ואשר ישמש להמתת רוזנשטיין.

בהמשך, בתאריך 3.12.2003, בהתאם להוראת אברג'יל ועל דעת רוחן, טולי נפגש עם בומבי בבית קפה "הכוהנים" ברחוב יגאל אלון בתל אביב, ומסר לו סכום של כ-60,000 אירו במזומן, לצורך קידום תכנית החיסול, כסף שמקורו ב"עסקה הגדולה", ואשר הועבר לישראל באמצעות סמי ביטון, הולבן על-ידו והוחזק בידי טולי לצורך קידום תכנית חיסול רוזנשטיין.

בנוסף, במסגרת הקשר, כחודש ימים עובר למועד הפיצוץ, בומבי פנה לאביטן, בשליחותו של אברג'יל, וביקש ממנו לקבל שלט להפעלת המטען. בהמשך לכך, בומבי ואביטן נפגשו עם ה.צ לצורך הכנת המטען, סמוך לקאנטרי "דקל" בשכונת בבלי בתל-אביב. בהמשך לכך, וכפי שסוכם, הונח סמוך לביתו של ה.צ תיק עם אמצעי לחימה לשם הרכבת המטען. ה.צ הרכיב את המטען בביתו והכניסו לקופסת קרטון (להלן: המטען). כן תואר, כי באותה עת, עד המדינה י.מ שהה עם המערערים סבח ועמוס בביתו של ה.צ.

עוד נטען כי בסיום מלאכת ההרכבה, סבח קיבל את המטען מ-ה.צ ועזב את הבית יחד עם עמוס, בידיעה שהמטען שבידיהם ישמש להמתת רוזנשטיין. בסמוך לאחר מכן, ובמסגרת תוכנית החיסול, המטען הונח על גג הצ'יינג', על דעת אברג'יל, בידי בוהדנה ושלומי וזאנה (להלן: וזאנה) בסיועו של בומבי, במטרה לגרום למותו של רוזנשטיין.

כשבועיים לאחר הנחת המטען בצ׳יינג׳, בומבי יצר קשר עם ה.צ וטען כי המטען אינו תקין, וכי יש צורך בהחלפת סוללה. השניים סיכמו שהמטען יוחזר ל-ה.צ על מנת שהאחרון יבדוק אותו. לאחר שהמטען הוחזר אליו, ה.צ החליף את המצבר שהיה בו למצבר רכב בעל הספק גדול יותר, על מנת לאריך את משך הפעלתו (להלן: המטען המתוקן). המטען המתוקן נמסר לאדם בשם יוסף לוי (להלן: לוי), בנוכחות י.מ וסבח.

המטען המתוקן הונח בחזרה על גג הצ׳יינג בידי בוהדנה ווזאנה, על דעת אברג׳יל ובסיועו של בומבי. במהלך מספר ימים עובר למועד הפיצוץ, בומבי, וזאנה והמערערים בוהדנה וסוסן קיימו תצפיות לעבר הצ׳יינג׳, בהמתנה להגעתו של רוזנשטיין, על מנת להפעיל את המטען המתוקן בהתאם לתכנית, ולהמיתו.

בתאריך 11.12.2003 (מועד האירוע) בשעה 12:30 לערך, רוזנשטיין הגיע לצ׳יינג׳, מלווה במאבטחיו, כאשר באותה עת שהה לוי בעמדת התצפית, ווזאנה המתין בקרבת מקום, כששלט המטען בידו. משזיהה לוי שרוזנשטיין יצא מרכבו ונכנס לצ׳יינג׳, הודיע לווזאנה, אשר לחץ על השלט, וכתוצאה מכך אירע פיצוץ בעל עוצמה רבה.

כתוצאה מהפיצוץ נגרם מותם של שלושה קורבנות – נפתלי מגד ז״ל, רחמים צרויה ז״ל, ומשה מזרחי ז״ל, וכן נפצעו 53 אנשים ששהו בסמוך למקום, וביניהם רוזנשטיין, מאבטחיו ועוברי אורח. כן נגרם נזק כבד לצ׳יינג׳ ולבתי עסק נוספים בסמוך.

לסיכום, במסגרת אישום זה, יוחסו למערערים אברג׳יל, רוחן, סבח, עמוס, בוהדנה וסוסן העבירות הבאות: רצח, עבירה לפי סעיף 300 (א)(2) לחוק העונשין (בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק) (3 עבירות); חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329 (א)(3) לחוק העונשין (3 עבירות); פציעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 334 +335(א)(2) לחוק העונשין (ריבוי עבירות); גרימת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין (ריבוי עבירות); קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. כל העבירות יוחסו למערערים במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השישי – ״הבלדרית״ – יוחס למערערים אברג׳יל וסוסן</u>

6. על פי כתב האישום המתוקן, במהלך יולי 2003, בסמוך לביתו של ה.צ. קשרו בן סימון ועד המדינה י.מ קשר ליבוא סם מסוג קוקאין מדרום אמריקה לאירופה, במסגרת הארגון ולשם קידום פעילותו (להלן: העסקה).

לצורך קידום העסקה, ובהתאם להנחייתם של בן סימון ו-ה.צ, נסע י.מ לספרד בתאריך 6.8.2003 או בסמוך לכך, ושם נפגש עם ציון ועם אברג׳יל בדירת מסתור בספרד. באותו היום ולמחרת, אברג׳יל ו-י.מ שוחחו וסיכמו כי י.מ ביחד עם אחיו, משה מלול (להלן: מלול), יפעלו להוצאה לפועל של העסקה באמצעות בלדריות.

בן סימון ו-י.מ נפגשו בישראל, וסוכם ביניהם כי האחרון יעביר קוקאין מפרו לאנגליה באמצעות שתי בלדריות אותן יגייס. כמו כן סוכם אופן מימון כרטיסי הטיסה עבור הבלדריות. בהמשך לכך, עובר ליום 13.9.2003, י.מ נפגש עם ציון בספרד, וסוכם ביניהם כי במסגרת תכנית העסקה, האחרון יהיה אחראי לקבלת הסמים מהבלדריות באנגליה, למימון שהייתן במלון, ובהמשך ידאג למכירת הסמים.

בהתאם לתוכנית העסקה, י.מ נפגש עם הבלדרית בהולנד, רכש עבורה כרטיסי טיסה לפרו ומפרו לאנגליה, ומסר לידיה מספר טלפון של איש קשר מטעמו. עובר ליום 30.9.2003 הבלדרית הגיעה לפרו, והבלדרית הנוספת שתוכננה להגיע, התחרטה ולא הגיעה ליעדה.

בהמשך לאמור, ביום 30.9.2003, ברח׳ הזוהר בתל-אביב, בסמוך לבית ה.צ נפגש י.מ עם בן סימון והמערער סוסן, שהיה אחד המממנים הנוספים לעסקה, והשניים הביעו את כעסם על כך שהבלדרית הנוספת לא הגיעה ליעדה בהתאם לתוכנית.

ביום 1.10.2003, יצאה הבלדרית מפרו לאנגליה ובידיה מזוודה ובה 11 ק״ג סם קוקאין. בהתאם לתוכנית, י.מ וסוסן הודיעו על כך לציון על מנת שישלח אדם מטעמו לקבלת הסמים מהבלדרית באנגליה ויעביר את התשלום לידיה. תואר כי שווי העסקה עמד על כ- 2,868,250 ש״ח.

למחרת, לאחר שהבלדרית הגיעה למלון בלונדון ולא פגשה נציג מטעם הארגון, היא התקשרה לאיש הקשר, אשר פנה ל-י.מ ועדכן אותו בכך. בעקבות זאת, י.מ הגיע בבהילות לביתו של ה.צ והשניים ניסו ליצור קשר עם ציון ובן סימון אולם התברר להם כי האחרון נעצר, וכי אברג׳יל יחד עם ציון ואחרים הקשורים בארגון נמלטו מרשויות אכיפת החוק בספרד.

בהמשך לכך, ביום 3.10.03, י.מ שוחח עם ציון וביקש ממנו לפעול לקבלת פניהַ של הבלדרית באנגליה. בעקבות זאת, ציון פנה לאברג׳יל וביקש את סיועו כדי לפתור את הבעיה ולקבל את הסמים באנגליה, והלה מסר כי יטפל בכך.

בין התאריכים 3.10.2003 – 4.10.2003 אברג׳יל פנה לאדם בשם דוד בן שיטרית (להלן: דוד) וביקש ממנו לסייע באיתור וקבלת הסמים, אך בסופו של דבר לא נשלח אדם מטעם הארגון לקבלת הסמים מהבלדרית.

בעקבות כך, ועובר ליום 3.10.2003, הבלדרית עזבה את המלון באנגליה עם הסמים, ותואר כי בהמשך לכך י.מ וסוסן שלחו שני שליחים לאנגליה, כדי לאתרה, אולם עקבותיה נעלמו.

בהמשך לכך, התקיימה בבית ה.צ פגישה בין י.מ, ה.צ, סוסן, ובומבי, ובמהלכה י.מ נדרש לשלם לארגון פיצוי כספי בסך של 35,000 פאונד עבור כל ק"ג סמים שאבד והיה באחריותו. י.מ סירב והתפתח ויכוח שהסתיים בכך שבומבי הודיע ל-י.מ כי עליו לשלם את החוב לארגון.

לאחר התערבותם של ה.צ ומלול ניתנה ל-י.מ אורכה לאיתור הבלדרית, וביום 15.10.2003 או בסמוך לכך, י.מ טס לאירופה בחיפוש אחריה. לאחר מספר חודשים, משלא הייתה התקדמות באיתור הבלדרית, י.מ תיאם פגישה עם אברג'יל והם נפגשו בדירת המסתור בבלגיה, שבסיומה, האחרון נתן ל-י.מ אורכה נוספת לאיתורה.

משאיתור הבלדרית על-ידי י.מ לא צלח, גבר הלחץ מצד אברג'יל וחברי ארגון נוספים, ביניהם סוסן, והועבר מצדם מסר לה.צ ולמלול כי י.מ עתיד להיפגע. בעקבות זאת, מלול נפגש עם אברג'יל וסוכם ביניהם כי י.מ יבצע עבור הארגון עסקאות סמים עד לכיסוי החוב. י.מ ביקש שוב להיפגש עם אברג'יל, והם נועדו בבלגיה. בפגישה סוכם כי י.מ ישלם כמחצית מהחוב, בהתאם לאחריותו לעסקה. בהמשך לכך, י.מ העביר לבומבי בישראל סך של 80,000 דולר במזומן.

על יסוד העובדות המתוארות לעיל, יוחסו למערערים אברג'יל וסוסן, בצוותא חדא, יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השביעי – "עסקת המיליון" – יוחס למערערים אברג'יל ולוקר</u>

7. על פי כתב האישום המתוקן, בסמוך לחודש אפריל 2003, קשרו המערערים אברג'יל, ואברהם לוקר (להלן: לוקר) קשר עם אוזיפה ואחרים נוספים, ביניהם ציון ומוטי אטיאס, שכונה "העגיל", לייבא מיליון כדורי אקסטזי מהולנד לאוסטרליה ולמכור אותם שם כחלק מפעילות הארגון.

במסגרת העסקה, אברג'יל, אוזיפה וציון רכשו 400,000 כדורי "אקסטזי" מכספי הארגון. לוקר, בשותפות עמם, מימן עם אחרים שאינם חברי הארגון, סך של 600,000 כדורי "אקסטזי" נוספים. סוכם, כי הארגון יהיה האחראי ליבוא הסמים מהולנד לאוסטרליה, למכירתם ולהעברת התמורה לארגון וליתר המשקיעים המעורבים. שווי מיליון הכדורים שנסחרו בעסקה עמד על כ-33,600,000 ש"ח.

לצורך מימוש העסקה, שימש "העגיל" כאיש הקשר לריכוז רכישת הסמים בהולנד, העברתם לאוסטרליה, ואחסנתם בידי חבורת אופנועים, עד למכירתם תמורת סכום של כמיליון דולר. לאחר העברת הסמים לאוסטרליה, לוקר ועופר אטיאס קיבלו מהאופנועים כ-200 אלף כדורי "אקסטזי" מתוך הסמים, ומכרו אותם באוסטרליה. את כספי התמורה העבירו לישראל במזומן באמצעות בלדר, איתו יצרו קשר באמצעות אדם בשם שי סילם (להלן: סילם).

לאחר שהבלדר קיבל את הכסף לידיו, נעלמו עקבותיו. בעקבות זאת, משלא קיבלו האופנועים את חלקם בכספי התמורה, סירבו להמשיך ולהעביר לידי לוקר את יתרת הסמים למכירה, ובהמשך נותק עימם הקשר וכן נעלמו הסמים שנותרו בחזקתם.

בהנחיית אברג'יל, נעשו ניסיונות לאיתור הבלדר. משלא אותר, לוקר פנה לסילם ודרש ממנו לשלם את כספי מכירת הסמים, בהיותו אחראי על הבלדר. בעקבות זאת, סילם שילם ללוקר סכום של כ-80,000 דולר במזומן, שהועברו לארגון.

על יסוד העובדות המתוארות לעיל, יוחסו למערערים אברג'יל ולוקר, בצוותא חדא, יצוא, יבוא, מסחר והספקה, במסגרת ארגון פשיעה, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השמיני – "12 טון" – יוחס למערער אברג'יל</u>

8. על פי הנטען באישום זה, בקיץ 2003, עד המדינה י.מ נפגש עם אברג'יל בדירת מסתור בספרד. אברג'יל ציין בפניו שבבעלותו 12 טון סם מסוג חשיש במרוקו, וכי הוא מעוניין להוציאם לספרד ומשם לקנדה, וביקש את עזרתו של י.מ, נוכח קשריו במרוקו. נטען כי שווי העסקה עמד על 117,600,000 ש"ח.

לצורך קידום העסקה, אברג'יל קישר את י.מ עם שותף קנדי מטעמו, שכונה "חנן", עמו נפגש י.מ בדירת מסתור בספרד, בתיאום עם אברג'יל. בהמשך לכך, אברג'יל קישר את י.מ עם אדם אחר שכונה "סידני", וביקש ממנו להיפגש עמו במרוקו לצורך קידום העסקה.

בעקבות זאת, י.מ הגיע למרוקו, נפגש עם שותפים מרוקאים מטעמו, לבחינת אפשרות העברת הסמים ממרוקו לספרד. כמו כן, נפגש י.מ במרוקו עם סידני לצורך קידום העסקה והעברת הסמים מספרד לקנדה.

בהמשך, י.מ ניפגש עם אברג׳יל בדירת המסתור בספרד לצורך עדכונו בהתקדמות העסקה. בפגישה אברג׳יל ביקש לדעת מדוע העסקה אינה מתקדמת, והציע ל-י.מ להיפגש עם טולי, על מנת שיסייע לו בקידומה. בהמשך לכך, נפגשו י.מ וטולי בדירת המסתור בספרד, ו-י.מ בירר אם יש באפשרותו של טולי לסייע בהעברת חשיש בכמויות גדולות ממרוקו למדינה אחרת. נטען כי טולי בדק עם אחרים את אפשרויות העברת הסמים, אולם בסופו של דבר העסקה לא יצאה אל הפועל.

על יסוד העובדות המתוארות לעיל, יוחס למערער אברג׳יל, בצוותא חדא עם אחרים ניסיון ליצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום התשיעי – "44 אלף" – יוחס למערער סוסן</u>

9. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, עובר ליום 28.7.2004, קשרו דוד בן שיטרית והמערער סוסן קשר עם ציון ועופר אמר (המכונה "קוקי"), לייבא במסגרת הארגון 44,000 כדורי סם מסוג "אקסטזי" מבלגיה לישראל. נטען כי שווי העסקה עמד על כ-2,200,000 ש"ח.

כמפורט, הסמים נרכשו ביום 19.7.04, על-ידי דוד מאדם אחר שכונה "רנה". בהמשך לכך ביום 28.7.2004, הגיע מיכה בן הרוש, מטעמו של ציון, לסניף הדואר בכיכר "GROENPLATS" בבלגיה (להלן: סניף הדואר) עם מזוודה ובתוכה חבילה שהכילה 12 בקבוקי קצף אמבט בהם הוסלקו הסמים ושלח את החבילה בשם "ויקטור ספקטור" לטובת "אירין ספקטור" במלון "האייט" בעין-בוקק בישראל. מספר שעות לאחר מכן, החבילה נתפסה בדואר על ידי רשויות אכיפת החוק בבלגיה.

בגין מעשים אלו, יוחס למערער סוסן, סחר בסם מסוכן, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים; וניסיון ליצוא סם מסוכן, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין. שתי העבירות יוחסו לסוסן במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום האחד-עשר – עסקאות הסמים ביפן – יוחס למערערים אברג׳יל ובן שיטרית</u>

10. כמפורט בכתב האישום המתוקן, במהלך השנים 2004-2006, במסגרת פעילות הזרוע היפנית של הארגון, ביצעו המערערים אברג׳יל ויעקב בן שיטרית (להלן: בן שיטרית) בשיתוף עם אחרים, ביניהם ציון, ה.צ ו-י.מ, עסקאות סמים ביפן.

בהתאם למוסכם, משה מלול, הוביל את הוצאת העסקאות לפועל, והעביר חלק מכספי התמורה ל-י.מ אשר העביר חלק ל-ה.צ, ולצורך רכישת אמצעי לחימה עבור קידום פעילות הארגון.

לקידום העסקאות, מלול ובן שיטרית גייסו אנשים מטעמם, וזאת כדי להוציא לפועל את קבלת הסמים, מכירתם ביפן והעברת כספי התמורה למעורבים האחרים ומחוץ ליפן, והכל במסגרת פעילות הארגון.

במסגרת העסקאות, מכירת הסמים ביפן בוצעה באמצעות יעקב (סוחלה) צאצאשוילי (להלן: סוחלה), וכספי התמורה הועברו לחברי הארגון ביפן, וביניהם, בן שיטרית וכן לנועם (מרטין) סלוצקי, אשר העביר את הכסף מחוץ ליפן לטובת הארגון, באמצעות בלדרים מטעמו או העברות כספיות ב"וסטרן יוניון", תוך שימוש בשמות אחרים.

חמש עסקאות הסמים המתוארות באישום זה עניינן ב: 60,000 כדורי אקסטזי; 90,000 כדורי אקסטזי; שלושה שולחנות; שלוש חבילות קוקאין בדואר; וכן משלוחי אייס. כפי שיפורטו להלן.

א. 60 אלף כדורי אקסטזי – עסקה המיוחסת למערערים אברג'יל ובן שיטרית.

במהלך שנת 2004, פנה יוסי כנפו (להלן: יוסי) המקורב לשלום ראובן (להלן: שלום) למלול ול-י.מ והציע להם לעשות שימוש בבלדרית מטעמו, ולהעביר באמצעותה כדורי סם "אקסטזי" מגרמניה ליפן ולהתחלק בכספים שיתקבלו בתמורה למכירתם. נטען כי שווי העסקה עמד על כ-2,419,200 ש"ח.

בהמשך לכך, י.מ רכש בהולנד 60,000 כדורי "אקסטזי", העביר אותם לדירת מסתור בבלגיה, בה התגורר באותה עת יחד עם מלול ובן שיטרית, שם הוסלקו הסמים במזוודה בעלת דופן כפולה. המזוודה הועברה לבלדרית בגרמניה באמצעות יוסי. מאחר שיוסי חשש לעלות לטיסה עם הבלדרית, יצר י.מ קשר עם שלום, שהפנה אותו לאחר מטעמו, והוא ליווה את הבלדרית בטיסתה עם המזוודה מגרמניה ליפן. ביפן נמסרה המזוודה לידי סוחלה, שניסה למכור את כדורי האקסטזי, אולם התקשה בכך בשל טיבם.

בעקבות זאת, תואר כי שלום לא העביר את כספי תמורת העסקה, כמוסכם, לידי י.מ ואף האשים אותו באחריות לטיב כדורי האקסטזי. בתגובה, פנה י.מ ל-ה.צ וביקש את עזרתו מטעם הארגון בקבלת הכסף משלום. ה.צ יצר קשר עם שלום ודרש ממנו לשלם כמוסכם, ובתגובה פנה שלום לעזרתו של חנוך עצמון (להלן: חנוך) ונקבעה פגישת בוררות בביתו של האחרון בראש העין, אליה הגיע ה.צ יחד עם א.צ ו-י.מ למחרת, בעקבות הבוררות, העביר שלום לידי ה.צ סך של 60,000 דולר.

ב. 90 אלף כדורי אקסטזי – עסקה המיוחסת למערערים אברג׳יל ובן שיטרית.

בהמשך למתואר לעיל, ובעקבות הבוררות, סוכם בין י.מ לבין שלום וחנוך שימשיכו לשתף פעולה בעסקאות סמים נוספות של העברת כדורי סם מסוג ״אקסטזי״ ליפן ויתחלקו במימון ובכספים שיתקבלו בתמורה למכירתם.

בהמשך לכך, י.מ רכש בשותפות עם ה.צ, דוד, מלול וציון 90,000 כדורי אקסטזי בסכום של 45,000 אירו, אשר חלקו הגיע מסכום התמורה שהועבר משלום בעסקה הקודמת, המתוארת לעיל. כדורי האקסטזי הועברו לידי המערער בן שיטרית, אשר הסליק אותן בשתי מזוודות בעלות דופן כפולה. האחרון העביר את המזוודות לאחר, שמסר אותן לזוג בלדרים שטסו עימן מגרמניה ומסרו אותן ביפן לשלום ולחנוך לצורך מכירת הסמים. נטען כי שווי העסקה עמד על כ-3,628,800 ש״ח.

עוד תואר, כי שלום וחנוך טענו שכמות כדורי האקסטזי שהתקבלה היא של כ-60,000 בלבד, וסירבו להעביר לידי הארגון את חלקם היחסי. בעקבות זאת, נערכה פגישת בוררות, בין חנוך ושלום לבין השותפים לעסקה מטעם הארגון, וביניהם י.מ ומלול. לאחר שנטען שהמערער בן שיטרית טעה בחישוב מספר כדורי האקסטזי, נקבע בבוררות כי שלום וחנוך יעבירו לידי מלול סכום של 600,000 ש״ח, שמתוכם יופחת מחלקם של השותפים מטעם הארגון סך של 100,000 ש״ח בשל הטעות.

ג. שלושה שולחנות – עסקה המיוחסת למערערים אברג׳יל ובן שיטרית.

במהלך שנת 2004, קשרו המערערים אברג׳יל ובן שיטרית, יחד עם אחרים, וביניהם ציון ו-י.מ קשר לייבא מאירופה ליפן כדורי סם מסוג ״אקסטזי״, אותם תכננו להסליק בתוך שולחנות. מספר חודשים עובר ליום 16.7.2004, דוד רכש 40,000 כדורי אקסטזי בהולנד, העביר אותם לבלגיה, שם הוסלקו בשולחן עץ, שנשלח ליפן (להלן: עסקת השולחן הראשון). שווי הסמים בעסקה זו עמד על כ-1,612,800 ש״ח.

כשבועיים לאחר הגעת השולחן הראשון ליפן, בן שיטרית פנה ל-י.מ, מטעמו של אברג׳יל, וביקש בשמו כי י.מ ומלול ישתתפו יחד עם דוד במימון רכישת כדורי אקסטזי עבור משלוח שולחן נוסף, שישלח ליפן באופן דומה למשלוח השולחן הראשון (להלן: עסקת השולחן השני). י.מ הסכים ומסר לידי בן שיטרית סכום של 15,000 אירו, עבור כ-12 אלף כדורי אקסטזי, אותם רכש במשותף עם מלול ובן שיטרית. לאחר כשבוע, נשלח ליפן השולחן ובו הוסלקו כ-40,000 כדורי אקסטזי שהועברו לידי סוחלה לשם מכירתם. שווי הסמים בעסקה זו עמד אף הוא על כ-1,612,800 ש״ח.

כן תואר, כי כעבור כשלושה שבועות מהגעת השולחן השני ליפן, נשלח מבלגיה ליפן שולחן שלישי ובו הוסלקו 60,255 כדורי אקסטזי, שנרכשו על ידי דוד בשיתוף עם אחיו אילן (להלן: השולחן השלישי). ביום 16.7.2004 נתפס השולחן השלישי על ידי רשויות המכס היפני, בעיר קובה שביפן. שווי הסמים בשולחן השלישי עמד על כ-2,429,481 ש״ח.

ד. שלוש חבילות קוקאין בדואר – עסקה המיוחסת למערער אברג׳יל.

במהלך חודש אפריל בשנת 2006, קשרו קשר, י.מ ה.צ, זכריה אדרי (להלן: אדרי), בן סימון, שמעון (אכא) יעקב (להלן: אכא), ומאיר (מומי) גבריאל (להלן: מומי), לייבא מפרו ליפן סם מסוג ״קוקאין״ אותו ישלחו בחבילות בדואר.

במסגרת הקשר, עובר ליום 18.4.2006, נרכש בפרו חצי ק״ג סם מסוג ״קוקאין״ שהוסלק בחבילה בתוך קונוסים של חוטי תפירה ונשלח בדואר ליפן (להלן: החבילה הראשונה). שווי החבילה עמד על כ-107,395 ש״ח.

בהמשך לכך, ובהנחיית אדרי, אדם בשם לואי ריימונד (להלן: לואי) העביר סכום של מיליון ין יפני מיפן לפרו, באמצעות ה״ווסטרן יוניון״, וקיבל לידיו את החבילה הראשונה אותה העביר יחד עם שמעון אוחנה שכונה ״תומס״, בתמורה לקבלת סכום כסף מסוים, אותו העבירו לואי ותומס לידיו של אדרי.

מספר שבועות לאחר מכן, רכשו השותפים לקשר 3 ק״ג סם מסוג קוקאין נוזלי, אשר נשלח בחבילה מפרו ליפן, כשהוא ספוג בשמיכות (להלן: החבילה השנייה). בהמשך לכך, בהתאם להנחייתו, אדרי, תומס ולואי קיבלו לידיהם את החבילה השנייה באמצעות שליח דואר, והעבירו אותה לדירת מסתור.

עובר ליום 4.5.2006, שניים שזהותם אינה ידועה הגיעו לדירת המסתור, והפיקו מתוך השמיכות בחבילה השנייה כ-2.75 ק"ג קוקאין. כתוצאה מהליך זה נגרמה שריפה בדירה. שווי עסקת החבילה השנייה, עמד על 577,747 ש"ח, כאשר בבית ה.צ סוכם בין השותפים לקשר, כי מתוך הסם שהופק בחבילה השנייה, מומי יקבל את תמורת מכירת 750 גר' וכי היתרה תתחלק בין בן סימון לאכא.

בהמשך, במסגרת הקשר, נשלחה חבילה שלישית, ובה 2 ק"ג סם מסוג "קוקאין", מפרו ליפן (להלן: החבילה השלישית). ביום 10.5.2006, נתפסו בדואר ביפן, תומס ולואי, לאחר שקיבלו לידיהם את החבילה השלישית, בהתאם להנחיית אדרי. שווי החבילה השלישית עמד על כ-420,180 ש"ח.

ה. משלוחי "אייס" – עסקה המיוחסת למערער אברג'יל.

במהלך שנת 2004, עד המדינה י.מ ומלול ייבאו סמים מסוג "מתאמפאטמין" המכונה "אייס" (לעיל ולהלן: אייס) מקנדה ליפן. את האייס העבירו באמצעות שותפים סינים, במספר משלוחים של כ-20 ק"ג בכל פעם, ומכרו אותם ביפן. נטען כי שווי כל משלוח עמד על כ- כ-10,776,000 ש"ח.

במהלך יולי 2004, אברג'יל הציע ל-י.מ לייבא, יחד עם דוד, סם מסוג "אייס" מאירופה לקנדה ומשם להעבירו ליפן באמצעות השותפים הסינים. העסקה לא יצאה לפועל, מאחר ודוד סירב לממן את רכישת האייס וביקש שהשותפים הסינים יממנו את רכישתו, אולם האחרונים סירבו.

11. בהתאם ל-5 העסקאות המתוארות לעיל, יוחס למערערים אברג'יל ובן שיטרית, בצוותא חדא, ועם אחרים יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן במסגרת ארגון פשיעה, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השניים-עשר – הפגיעה בעד המדינה י.מ – יוחס למערער בן שיטרית</u>

12. בהמשך למתואר באישום האחד-עשר, נתגלע סכסוך בין מלול לבין עד המדינה י.מ על רקע חלוקת כספי תמורת עסקאות הסמים.

עובר לחודש מאי 2006, ולאחר התערבות בסכסוך מטעם אנשי הארגון בישראל, וביניהם ה.צ, הוחלט כי י.מ יטוס ליפן יחד עם אדרי, וזאת על מנת להשתלט על חלקו

של מלול ומקורביו מטעם הארגון, ובכללם המערער בן שיטרית, בעסקאות הסמים ביפן.

בהגיעם ליפן, י.מ נפגש עם בן שיטרית בנוכחות אדרי ואדם בשם מאיר איפרגן (להלן: איפרגן). בין י.מ לבין בן שיטרית התפתח עימות במהלכו תקף הראשון את האחרון ובתגובה הפרידו אדרי ואיפרגן בין השניים (להלן: העימות הראשון). בהמשך לכך, ולאחר שנודע ל-י.מ שבן שיטרית מחפש אחריו בעקבות העימות הראשון, החליט י.מ להיפגש עימו שוב, ביחד עם אדרי ואיפרגן, ולפגוע בו.

בטרם הפגישה, י.מ, אדרי ואיפרגן הצטיידו בסכינים וסיכמו, כי יגיעו יחדיו למועדון בו נהג בן שיטרית לבלות, ואז היו אדרי ואיפרגן צריכים לגרום לבן שיטרית לצאת מהמועדון ולאחר מכן השלושה היו צריכים לפגוע בו.

בתאריך 2.5.2006, י.מ, אדרי ואיפרגן הגיעו למועדון ברכב. בהתאם לתוכנית, נכנסו איפרגן ואדרי למועדון, ויצאו ממנו ביחד עם בן שיטרית ועמו עוד שני אנשים – ראובן זליאט, ורונן פרץ. מחוץ למועדון, אדרי ואיפרגן שוחחו עם בן שיטרית, ואז התקרב י.מ לאחרון ותקף אותו באמצעות ידיו. לאחר מכן נסוג לעבר הרכב כדי לקחת ממנו את הסכינים בהם הצטיידו, אולם הרכב היה נעול, וחרף צעקותיו לעבר אדרי ואיפרגן, הם לא פתחו את הרכב הנעול. או אז בן שיטרית התנפל על י.מ וחתך אותו בצווארו באמצעות סכין שהייתה ברשותו, ולאחר מכן, נמלט עם יתר הנוכחים מהמקום ו-י.מ נותר על הארץ כשהוא מתבוסס בדמו.

י.מ הצליח בכוחות עצמו להתרחק מהמקום, עצר את הדימום בצווארו באמצעות מגבת שנטל מאחת המסעדות, ועצר מונית כדי לנסוע לבית חולים. משהבחין נהג המונית בפצעו המדמם של י.מ הוא סרב להסיעו. בהמשך, י.מ הזעיק את שמעון אוחנה, שכונה "תומס", שהגיע ברכבו והסיעו לבית החולים לקבלת טיפול רפואי.

כתוצאה ממעשי בן שיטרית נגרם ל-י.מ פצע חתך מהלחי השמאלית עד מתחת לתנוך האוזן בצד האחורי של הראש, והוא נזקק לטיפול רפואי ול-37 תפרים.

בהמשך לכך, לאחר ש-י.מ דיווח ל-ה.צ על האירוע, התקיימה פגישה בביתו של ה.צ, ובה היו נוכחים אברג'יל ואחרים. בפגישה סוכם, כי מלול ימשיך לנהל את עסקאות הסמים ביפן עבור הארגון, וכי י.מ יקבל פיצוי כספי.

במסגרת אישום זה, יוחסה למערער בן שיטרית עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, במסגרת ארגון פשיעה – לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השלושה-עשר – עבירות המס – יוחס למערערים אברג'יל, רוחן, סוסן, לוקר ובן שיטרית</u>

13. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן, במהלך השנים 2002 ועד 2006 ביצעו המערערים, במסגרת ארגון הפשיעה, וביחד עם מעורבים נוספים, עבירות של סחר בסמים בסכום כולל של לפחות 225,917,453 ש"ח, כל אחד מהם על פי חלקו. נטען שהמערערים, פעלו במסגרת הארגון, על מנת להתחמק ממס על הכנסותיהם מעסקאות הסמים במספר דרכים, כפי שיפורט.

המערערים לא הודיעו לפקיד השומה שבאזור מגוריהם על תחילת עיסוקם בתחום הסחר בסמים; לא ניהלו ספרים לגבי הכנסותיהם ולגבי הכנסות הארגון; לא דיווחו על הכנסותיהם לפקיד השומה ולא שילמו עליהן את המס הנדרש, ובכך, בין היתר, גם סייעו ליתר חברי הארגון ולשותפים הנוספים לביצוע עבירות הסמים, להתחמק מתשלום מס על הכנסותיהם מעסקאות הסמים.

כמו כן, בעת העברת ההכנסות מעסקאות הסמים לישראל, הגורמים שהיו מופקדים מטעם הארגון על העברת הכספים נמנעו מלהצהיר כי הכניסו כספים לישראל וכי הנהנים מכספים אלו הם חברי הארגון והשותפים בעבירות הסמים, וזאת בניגוד לסעיף 9 לחוק איסור הלבנת הון.

בחלק מהמקרים אף נעשה שימוש בבלדרים שאינם חברי הארגון על מנת להעביר את ההכנסות מעסקאות הסמים לישראל. כמו כן, בוצעו העברות כספים בינלאומיות תוך שימוש בנותני שירותי מטבע שונים, כאשר הפעולות לא נרשמו על שם בעלי הזכויות. בנוסף, על אף הסכומים הגבוהים של שווי עסקאות הסמים, במרבית המקרים הכספים הועברו בין המערערים ויתר המעורבים במזומן מיד ליד, וזאת על מנת שלא להותיר עקבות רישומיות.

בהתאם למתואר לעיל, יוחס למערערים אברג'יל, רוחן, סוסן, לוקר ובן שיטרית התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת מס הכנסה), בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

14. **בית המשפט המחוזי הרשיע את המערערים, לאחר שמיעת ראיות, במרבית העבירות שיוחסו להם בכתב האישום, וזיכה חלק מהמערערים, מחלק מהעבירות כפי שיפורט להלן:**

15. המערער אברג'יל <u>הורשע בעבירות הבאות</u>:

באישום הראשון **בעבירה של ראש ארגון פשיעה**, לפי סעיף 2(א) לחוק מאבק **בארגוני פשיעה.**

באישום השני הורשע בעבירות של **יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים; ובעבירה של **עשיית פעולה ברכוש אסור**, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, הכול **במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השלישי הורשע בעבירות של **ניסיון לרצח**, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין; **חבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329 (א)(1)+(3) לחוק העונשין (3 עבירות); **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; **וגרימת חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכול **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום הרביעי הורשע בעבירות של **רצח בכוונה תחילה**, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין (3 עבירות); **חבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין; **פציעה שלא כדין**, לפי סעיף 334 לחוק העונשין; **גרם חבלה חמורה**, לפי סעיף 333 לחוק העונשין; גרימת **חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השישי ובאישום השביעי הורשע בעבירה של **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השמיני הורשע בעבירה של **ניסיון ליצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום האחד-עשר הורשע בעבירה של **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, וזאת בהתייחס לעסקאות הבאות: "60,000 כדורי אקסטזי"; "90,000 כדורי אקסטזי"; "השולחן השני"; "השולחן השלישי"; "שלוש חבילות קוקאין בדואר".

באישום השלושה-עשר הורשע בעבירה של **התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>אברג'יל זוכה מהעבירות הבאות:</u> באישום האחד-עשר זוכה מעבירה של **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, וזאת בהתייחס לעסקאות "השולחן הראשון" ו"משלוח אייס".

16. המערער רוחן <u>הורשע בעבירות הבאות</u>:

באישום הראשון בעבירה של **מנהל וממן פעילות בארגון פשיעה**, לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השני הורשע בעבירות של **יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים; ובעבירה של **עשיית פעולה ברכוש אסור**, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, הכול **במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום הרביעי הורשע בעבירות של **סיוע לרצח**, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין (3 עבירות); **סיוע לחבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329(א) וסעיף 31 לחוק העונשין; **סיוע לפציעה שלא כדין**, לפי סעיף 334 וסעיף 31 לחוק העונשין; **סיוע לגרם חבלה חמורה**, לפי סעיף 333 וסעיף 31 לחוק העונשין; **סיוע לגרם חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 וסעיף 31 לחוק העונשין; **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השלושה-עשר הורשע בעבירה של **התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

17. המערער סבח הורשע בעבירות הבאות:

באישום השלישי הורשע בעבירות של **ניסיון לרצח**, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין; **חבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329 (א)(1)+(3) לחוק העונשין (3 עבירות); **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; **וגרימת חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכול **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום הרביעי הורשע בעבירות של **סיוע לרצח**, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין (3 עבירות); **סיוע לחבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329(א) וסעיף 31 לחוק העונשין; **סיוע לפציעה שלא כדין**, לפי סעיף 334 וסעיף 31 לחוק העונשין; **סיוע לגרם חבלה חמורה**, לפי סעיף 333 וסעיף 31 לחוק העונשין; **סיוע לגרם חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 וסעיף 31 לחוק העונשין. הכול **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

18. המערער עמוס הורשע בעבירות הבאות:

באישום השלישי הורשע בעבירות של **סיוע לניסיון רצח**, לפי סעיף 305(1) וסעיף 31 לחוק העונשין; **סיוע לחבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329 (א)(1) וסעיף 3 לחוק העונשין (3 עבירות); **וסיוע לחבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכל **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

עמוס זוכה מהעבירות הבאות: באישום הרביעי זוכה מכל העבירות שיוחסו לו: **רצח בכוונה תחילה**, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין (3 עבירות); **חבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין; **פציעה שלא כדין**, לפי סעיף 334 לחוק העונשין; **גרם חבלה חמורה**, לפי סעיף 333 לחוק העונשין; גרימת **חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

19. המערער בוהדנה הורשע בעבירות הבאות:

באישום הרביעי הורשע בעבירות של **רצח בכוונה תחילה**, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין (3 עבירות); **חבלה בכוונה מחמירה**, לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין; **פציעה שלא כדין**, לפי סעיף 334 לחוק העונשין; **גרם חבלה חמורה**, לפי סעיף 333 לחוק העונשין; גרימת **חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; **וקשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

20. המערער סוסן הורשע בעבירות הבאות:

באישום הרביעי הורשע בעבירה של **קשירת קשר לביצוע פשע**, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין, **במסגרת ארגון פשיעה** לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השישי הורשע בעבירה של **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום התשיעי הורשע בעבירה של **ניסיון ליצוא סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, וסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השלושה-עשר הורשע בעבירה של **התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

סוסן זוכה מהעבירות הבאות: באישום התשיעי זוכה מעבירה של **סחר בסם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, וסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

21. המערער לוקר הורשע בעבירות הבאות:

באישום השביעי הורשע בעבירה של **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

באישום השלושה-עשר הורשע בעבירה של **התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

22. המערער בן שיטרית הורשע בעבירות הבאות:

באישום האחד-עשר הורשע בעבירה של **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, וזאת בהתייחס לעסקאות הבאות: "60,000 כדורי אקסטזי"; "90,000 כדורי אקסטזי"; ו"השולחן השני".

באישום השניים-עשר הורשע בעבירה של **חבלה בכוונה מחמירה, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, וסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

בן שיטרית זוכה מהעבירות הבאות:

באישום האחד-עשר זוכה מעבירה של **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, וזאת ביחס לעסקאות "השולחן הראשון" ו"השולחן השלישי".

באישום השלושה-עשר זוכה מעבירה של **התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה**, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

23. אפתח כעת בקביעות העיקריות שנקבעו בהכרעת הדין, ביחס לכל אחד מהאישומים שפורטו לעיל.

האישום הראשון:

הרשעה בעבירות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה

24. לצורך הכרעה באישום זה, בית המשפט המחוזי בחן את השאלה אם מתקיים בענייננו ארגון פשיעה, כמשמעותו בחוק, ובהתאם למאפיינים שנקבעו בפסיקה. בהקשר זה, נבחנו דברי עדי המדינה, וכן גרסאותיהם של המערערים אברג'יל ורוחן בהתייחס לאישום זה. להלן יובאו הדברים בתמצית.

25. העד הראשון בשרשרת עדי המדינה היה בומבי. בית המשפט המחוזי מצא בדבריו מאפיינים רלוונטיים להתנהלות הקבוצה העבריינית כארגון פשיעה, כפי שיפורט להלן.

תואר כי בומבי נחשב בעולם העבריני כ"איש של אברג'יל", השתייך לקבוצה האשדודית בארגון והיה מנהל ואיש ביצוע בתחום עבירות האלימות. בומבי תיאר בעדותו את מהלך העניינים הכרונולוגי בחייו של הארגון מתחילת שנת 2002 ואילך, והעיד ביחס לקיומו של ארגון הפשיעה, מבנהו, אנשיו והפשעים שבוצעו על ידו אגב המלחמה בארגוני פשיעה אחרים.

מדברי בומבי עלה כי ניצני הקבוצה העבריינית שהתגבשה במשך השנים, החלו עוד בעת שאברג'יל היה בכלא, וטרם שחרורו בשנת 1999. משאברג'יל השתחרר מהכלא, אנשי הקבוצה האשדודית, שהוא נמנה עליה, עסקו בעיקר בהימורים, והיו מפרישים לאברג'יל את חלקו ברווחים. בהמשך, תיאר בומבי כיצד יותר ויותר אנשים התכנסו תחת הנהגתו של אברג'יל, ונוצרו קבוצות שפעלו בערים שונות. בומבי מנה את הקבוצות העיקריות של הארגון: הקבוצה האשדודית; הקבוצה האילתית; הקבוצה בערד; והקבוצה בבת-ים. כן תיאר את החבירה לקבוצה העבריינית של אבי רוחן. צוין כי בומבי השתמש בעדותו בטרמינולוגיה של "ארגון" כאשר דיבר על הפעילות העבריינית שבה נטל חלק עם אחרים.

בומבי העיד אף על המקורות הכלכליים של הארגון, וציין שחלק מהכספים הגיעו מהלוואות, הימורים, ועסקאות סמים. כן תיאר כי הייתה מתקיימת התחשבנות כספית בין הקבוצות השונות, ואף העיד על האופן שבו אברג'יל העביר לו כספים, בדרכים שונות.

בנוסף, סיפר על כלי הנשק שהיו בשימוש הארגון, ועל כך שכל אחד מהחברים דאג להצטייד באקדח. בתקופת "המלחמה" נגד גורמים עבריינים אחרים, בעקבות רצח אחיו של אברג'יל, הארגון קנה הרבה אמל"ח, לרבות לבנות חבלה, טילים, רימונים וכו'.

בומבי התייחס גם למידור שהונהג בארגון. מדבריו עלה כי הדרג הבכיר בארגון היה מודע לנושאים הכלליים שעלו, אך ככל שהדבר התייחס לביצוע עבירה ספציפית – רק מבצעי העבירה היו מודעים לפרטים והדברים היו נסגרים בחשאיות מול אברג'יל. פן נוסף של מידור וחשאיות עליו העיד בומבי התייחס לטלפונים מבצעיים שהיו ברשות חברי הארגון. בומבי תיאר כי לכל אחד בארגון היו שניים-שלושה טוקמנים, שהיו נזרקים כעבור שבוע-שבועיים, מאחר שהנחת המוצא הייתה שיש האזנות על-ידי המשטרה.

עניין נוסף שעלה בעדותו היה קשור לייצוג המשפטי, ולכך שהיו קיימים עורכי דין קבועים שייצגו את חברי הארגון. לדוגמא, בעת מעצרו בשנת 2004, אברג'יל שלח אליו את עו"ד שרון נהרי, ואף שילם לו את שכר הטרחה.

בומבי סיפר כי מנהלי ובכירי הארגון הסתובבו עם אבטחה שמומנה מקופת הארגון, והעיד כי באותה תקופה הוצמד לו שומר ראש, וכך גם לאברג׳יל, לאחיו מאיר, ולבן סימון, שהיו מלווים עם שומרים שמאיר שילם את שכרם מהארגון. בית המשפט קבע כי אבטחה זו שיקפה הן את החשש מפני ״אויבים״, בעקבות ״המלחמה״ שהוכרזה נגד הארגונים האחרים כאמור, והן את הסולידריות של הארגון לראשיו ולמנהליו.

בית המשפט התרשם מעדות בומבי כעדות משכנעת, וציין כי יחסית לעדי מדינה אחרים, בומבי שילם מחיר לא מבוטל של 14 שנות מאסר בגין העבירות שביצע. עוד הודגש בהקשר זה, כי בומבי התוודה בעצמו על ביצוע עבירות חמורות, מבלי להמעיט או למזער מחלקו, והתרשמותו של בית המשפט הייתה כי בהתנהלותו יש כדי להצביע על כנות ועל אמירת אמת.

26. אף עד המדינה טולי, שהשתייך לקבוצה העבריינית בראשות רוחן, תיאר את ארגון הפשיעה של אברג׳יל, ואת החבירה אליו, לשם פיתוח קשרים לוגיסטיים לצורך יבוא סמים מחו״ל. כשנשאל להבדל בין הקבוצות, תיאר את הקבוצה של אברג׳יל כמערכת גדולה ואת העובדה שהקבוצה בראשות רוחן מנתה רק חמישה אנשים.

טולי העיד ארוכות ביחס לעסקאות סמים בינלאומיות שבהן נטל חלק. לדבריו, הרווחים ממכירת הסמים היו חלק ממקורות המימון של הארגון ושימשו, בין היתר גם למימון הסכסוך עם קבוצות עבריניות אחרות. מדבריו עלה כי מימון הנסיעות לחו״ל, האבטחה ושכירת כלי רכב עבור אברג׳יל ורוחן נעשתה מתוך כספי הסמים, שבהם התקיימה חלוקה בין כולם. טולי אף סיפר על כספי סמים שהעביר לבומבי, אשר הוקצו למימון צורכי הארגון, לרבות מימון המלחמה ברוזנשטיין. כן העיד על כך שגם לו, גם לרוחן וגם לדותן הייתה אבטחה אישית צמודה, בעקבות הסכסוכים.

בנוסף, טולי העיד לגבי האופן שבו אברג׳יל התנהל כלכלית מול שאר חברי הארגון. כך למשל, העיד כי כשהיה בדירתו בספרד, אברג׳יל הניח חבילה של שטרות אירו על גבי הטלוויזיה, ואמר לחברים שהיו שם ״שמי שצריך כסף שייקח״ (עמ׳ 161 להכרעת הדין).

טולי אף התייחס למידור שהיה נהוג בארגון, ועל כך שכשאברג׳יל לא רצה שידעו על אירוע פלילי או על עסקה מסוימת, היה יוצא מהבית ומדבר ביחידות עם אדם מסוים שעבורו הוקצתה המשימה. טולי הדגיש שמהטעם הזה הוא אינו מכיר את חלק מהנאשמים בפרשה, כי אברג׳יל היה ״ממדר את האנשים״, לדבריו. טולי הוסיף וסיפר על

חשאיות וזהירות מפני האזנות, והעיד כי חברי הארגון היו מחליפים "טוקמנים וסימים" בתדירות גבוהה.

27. עד נוסף שהעיד ביחס לקיומו של הארגון היה עד המדינה ה.צ, אשר גוייס לצורך הרכבת מטעני החבלה באישומים השלישי והרביעי (אירוע כיכר פלומר ואירוע יהודה הלוי). צוין כי אין חולק שביתו שימש מקום מפגש עבור אברג'יל וחברים נוספים בארגון. לדבריו הוא מילא בארגון תפקיד ספציפי וחסוי, שלא היה בידיעת חלק ניכר מהחברים, ואברג'יל הסווה את חלקו ושמר על חסיונו.

ה.צ הדגיש מספר פעמים בעדותו את חלקו ומעמדו של אברג'יל כראש הקבוצה, האדם שלדבריו "על פיו יישק דבר". כמו כן, התייחס בעדותו לדמויות נוספות בארגון, בהקשרים שונים של הפעילות העבריינית: הזכיר את יניב בן סימון, והגדיר אותו "אדם חזק" בארגון, הכפוף לאברג'יל. הוא הדין ביחס לבומבי, שהיה באותו מעמד של בן סימון. ה.צ נקב בשמו של ציון, וידע לקשור אותו לפעילות העבריינית בציינו שהוא גיסו של סוסן. כן זיהה את שלומי ואזנה וידע לומר שהוא מאילת.

ה.צ אישר בעדותו כי הארגון הצטייד באמל"ח כחלק משגרת פעילותו, ושלא בהכרח למטרה קונקרטית.

28. עדות נוספת ביחס לקיומו של הארגון הייתה מפי עד המדינה י.מ, אשר ראה עצמו כחבר בארגון פשיעה. י.מ היה סוחר סמים שפעל בארץ ובחו"ל, עוד טרם חבירתו לאברג'יל ולאנשיו. י.מ העיד אף כי רכש אמל"ח עבור הארגון, לרבות לבנות חבלה, נפצים, טילי לאו, ועשרות רימונים ואקדחים, במסגרת הסכסוך בין הארגונים. כמו כן, פטרל סביב ביתו של ה.צ בעת בניית מטענים, ושינע אמל"ח עבור הארגון ממקום למקום. ביחס לפעילות הארגון, י.מ העיד שרבים מהחברים השתמשו בדרכונים מזויפים.

במהלך חקירתו הראשית, שירטט על דוכן העדים, באופן ספונטני, תרשים כללי של מבנה הארגון והדמויות העיקריות בו (מוצג ת/1250). בית המשפט המחוזי התרשם כי י.מ מיקם את האנשים בתרשים כפי שהבין את חלקם בפעילות הארגונית ובהתאם להתרשמותו על אודות מעמדם והשפעתם בארגון. לאורך כל עדותו, תיאר את מנהיגותו של אברג'יל והדומיננטיות שלו בתור ראש הארגון. י.מ הדגיש כי היה צורך לקבל אישור מאברג'יל עבור כל עניין ופעולה, וההיררכיה בארגון הייתה כזו שלא כל אחד יכול היה לשוחח בקלות עם אברג'יל, אלא הייתה שרשרת פיקוד. לדבריו, הבין מאברג'יל כי אבי רוחן מהווה שלוחה של ארגון פשע עצמאי בתוך הארגון, דמות חשובה ובכירה מאוד,

כשמתחתיו בהיררכיה מוקם טולי. י.מ הציב בתרשימו דמויות בכירות נוספות בארגון כמו אכא ובומבי.

נוסף על כך, י.מ העיד על כך שהארגון סיפק הגנה וגיבוי גם לעסקים הפרטיים של חברי הארגון, ואגב כך "השתלט" על עסקים אלה, כדוגמת פרויקט פיתוח חוף הים הדרומי בשנת 2005, שהושקעו בו משאבים גדולים. לדבריו, משבני משפחת חרירי רצו להשתלט על החוף, אברג'יל ואנשי הארגון נרתמו לעזרה, והראשונים נסוגו.

29. עד נוסף שהעיד ביחס לקיומו של הארגון היה עד המדינה א.צ (בנו של עד המדינה ה.צ), אשר מעורבותו בפעילות העבריינית של אברג'יל ואנשיו הייתה מצומצמת יחסית והתבטאה בעיקר בפעולות סיוע שהתבקש לעשות, בעיקר עבור י.מ ועבור בן סימון, בתור "שליח".

א.צ הסביר בעדותו, כי הבחירה בבית אביו ככתובת לפגישות חברי הארגון קשורה לכך שמדובר היה במתחם גדול, מגודר ומאובטח.

לדבריו, בסוף שנת 2002, החלו להגיע לביתם, בתדירות גבוהה, אנשים רבים שהגדיר אותם כחברים של אביו, ביניהם אברג'יל, סבח, סוסן, בן סימון, י.מ ועוד. כן אישר בעדותו שהיה מבצע משימות עבור י.מ, שהיה חברו הטוב של אביו "כמו משפחה", כלשונו, והיה נוהג עבורו, ליווה אותו לרכישת שלטים, תיווך מטעמו בזיוף דרכונים וכו'. אשר לסבח, העיד שהיה מגיע לביתם רבות; ואשר לעמוס, ידע לומר שהלה סוחר מכוניות מחולון, שהגיע לביתם יחד עם סבח ובן סימון.

ביחס לאברג'יל, תיאר כי היה מגיע לחצר ביתם, יחד עם בן סימון, סבח, עמוס ואלקריף בג'יפ ב.מ.וו כסוף ומלווה בשומרים. לדבריו, כל האנשים שהגיעו עם אברג'יל היו "תחת המטרייה שלו", והיה קל להבחין בדומיננטיות שלו ובכבוד שרחשו לו כולם.

א.צ תיאר בעדותו כי כחלק מהפעילות העבריינית, י.מ הביא לבית אביו אמל"ח רב שכלל לבנות חבלה, רימונים, טילי לאו וכו'. עד זה הוביל את המשטרה למיקומן של המזוודות בהן הוטמן האמל"ח, בדירת סבתו.

30. מכאן בית המשפט המחוזי פנה לגרסאותיהם של אברג'יל ורוחן בהתייחסם לאישום הראשון.

אברג׳יל לא מסר גרסה במשטרה ואף לא מסר מענה לכתב האישום. התייחסות ראשונה מצדו נשמעה רק בעדותו בבית המשפט לאחר שמכלול העדויות והשיחות נחשפו. משכך, נקבע כי משקל עדותו אינו רב ויש להתייחס לדבריו בזהירות. אברג׳יל כפר באופן כללי בקיומו של ארגון, כל שכן בארגון שהוא עמד בראשו. כן טען כי עדי המדינה שיקרו בעדויותיהם והרחיק עצמו מהיכרות עמם. דמויות נוספות שעלו בהקשר לארגון הציג כחברים, מכרים, ואפילו שותפים לביצוע עבירות, אך ללא קשר לאישומים בתיק זה.

בית המשפט המחוזי קבע כי גרסתו של אברג׳יל ביחס למערכות היחסים עם האנשים שפורטו לעיל, שמעורבותם בקבוצה העבריינית צפה ועלתה באופן מובהק מהראיות השונות, הייתה גרסה מיתממת ולא משכנעת. נקבע כי גרסתו לא התמודדה עם דברי עדי המדינה שנתמכו זה בזה ובראיות אחרות, ואינה מתיישבת עם השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר ועם התמונה הכללית המצטיירת ממכלול הראיות.

בדומה, גם גרסתו של רוחן כללה כפירה כללית ומלאה ביחס להשתייכותו לארגון, או חבירה לארגונו של אברג׳יל. רוחן שלל את האפשרות לפיה שכר כלי רכב, דאג לחברי הארגון, רכש טלפונים וכרטיסי סים. בית המשפט קבע כי גרסתו, לפיה עסק רק בעניינים לגיטימיים ונפגש עם אברג׳יל וחבריו לצורכי בילוי בלבד, היא גרסה מיתממת שאינה מתמודדת עם הראיות השונות, וצוין כי בא כוחו הצהיר בסיכומים כי רוחן שיקר בעדותו בבית המשפט.

בנוסף, נקבע כי הניסיון מצד ההגנה ״להצדיק את שקריו של רוחן״ באמצעות חוות דעתה של הפסיכולוגית גל סלע (מוצג נ/238) נועד לכישלון, זאת מאחר שכתבה בחוות דעתה, ללא כל ביסוס רפואי, כי טיפולי הקרינה והטיפולים הכימותרפיים שעבר רוחן באזורים מוחיים מסוימים, יכולים לפגוע ביכולת הזיכרון ובתפקודו הקוגניטיבי. לפיכך, בית המשפט קבע כי משקל עדותה אפסי, גם בשל העובדה שאפילו לא טרחה להיפגש עם רוחן ולשוחח עמו (עמ׳ 181-182 להכרעת הדין).

31. בסופו של יום, על רקע דברי עדי המדינה, ועל בסיס מכלול הראיות בתיק, נקבע כי הקבוצה העבריינית שתוארה עונה על הגדרת ״ארגון פשיעה״, זאת בהתבסס על דרכי הפעולה של הארגון; מעמדו הבלתי מעורער של אברג׳יל; הכמות הרבה של הפעילים בקבוצה; קיומה של תכנית עבריינית סדורה; קיומן של קבוצות נפרדות, שפעלו כזרועות של אותו גוף במקומות שונים בארץ, במטרה לבסס שליטה גיאוגרפית; וביצוע עסקאות הסמים הבינלאומיות שהצריכו קשרים, אחסנה ושינוע. הודגשה אף מערכת היחסים והדינמיקה שבין המערערים ובאי כוחם, ובינם לבין עצמם, במהלך ניהול ההליך הפלילי

הממושך בבית המשפט המחוזי – שיתופי הפעולה ביניהם, ההתחשבות זה בזה, ההדדיות, והעובדה שהסנגורים החליפו זה את זה במעין ייצוג משותף.

בית המשפט המחוזי השתכנע מהעדויות שבאו בפניו, כי הפעילות העבריינית של הארגון הייתה במסגרת גוף עצמאי, ודפוסי הפעולה שלו היו מתמשכים. כמו כן, נכרתו בריתות (כך למשל עם קבוצתו של רוחן), שפעלו לאורך זמן ומתוך מחויבות לשיתוף פעולה ארוך טווח.

מאפיינים נוספים שפורטו עניינם בהצטיידות הארגון באמל"ח; התנהלות הארגון במבנה היררכי; תחומי העיסוק של הארגון (פעילות אקטיבית בעבירות אלימות קשות, בצד עיסוקים עתירי רווחים כגון סמים בהיקפים גדולים, הימורים, והלוואות) התמקצעות לתחומים (תחום האלימות ותחום הסמים) וחלוקת תפקידים; התייחסות לחברי הארגון כ"משפחה", כעולה מהשיחות בין החברים (מוצגים ת/1719, ת/1213); חלוקת רווחים ושיתוף כלכלי בין חברי הארגון; ערבות הדדית בעזרה משפטית – הארגון דאג להכנסת ציוד וכסף לכלא, דאג למשפחות העצורים ולפנייה לשירותיהם של עורכי דין קבועים של הארגון; וכן ערבות הדדית בחילוץ מצרה ובהעלמת ראיות.

מאפיין נוסף שהוזכר בהכרעת הדין עניינו בשמירה על מידור וחשאיות בין חברי הארגון, ביחס לפרטי הביצוע או זהות המבצעים של משימה ספציפית, וכן שמירה על חשאיות כלפי חוץ, שהתבטא בקיום פגישות באוויר הפתוח, ללא טלפונים ניידים, והחלפת טלפונים בתדירות גבוהה. נקבע כי השמירה על החשאיות באה לידי ביטוי גם בשימוש במילות קוד ובכינויים – מהשיחות שנקלטו בהאזנות סתר עלה כי הדוברים ניהלו שיח מוסווה תוך שימוש ברמזים ובמילות קוד שרק הדוברים יכלו להבין. בנוסף, חשאיות פעולות הארגון התבטאה אף בשכירת דירות מסתור בארץ ובחו"ל, ובשימוש בדרכונים מזויפים. הכול כדי להסוות את זהות הפעילים ולהערים על רשויות החוק.

בית המשפט עמד על מאפיינים נוספים של הארגון וביניהם, שמירה על ראש הארגון ובכיריו, שהיו מתהלכים עם שומרי ראש להבטיח את שלומם, וכן שימוש בביתו המאובטח של ה.צ כמקום מפגש לחברי הארגון; מוניטין הארגון והעומד בראשו – נקבע כי אין חולק על המוניטין של אברג'יל כבעל כוח והשפעה בעולם התחתון; ריחוק הדרג המנהל מהדרג המבצע בארגון – נקבע כי אברג'יל שמר על הפרדה ברורה בינו לבין האנשים שביצעו פיזית את העבירות, והקפיד להתרחק מהזירה עצמה או מהאפשרות שיזוהה כמבצע העבירה.

זאת ועוד, נקבע כי מאפיין בולט של פעילות הארגון היה הלבנת הון – לא די בכך שבפעילות הארגון השתלבו גם עסקים לגיטימיים (עסקי ירקות, צעצועים ומחזור בקבוקים) שהיוו מכשיר להלבנת הון, אלא שהארגון הפעיל חלפני כספים (ביניהם המערער סבח), וכן פעל באמצעות בלדרים להעברת הכספים. הארגון עשה אף שימוש בבנק הדואר או ב"ווסטרן יוניון" להעברת כספים, תוך שימוש בחשבונות תחת שמות אחרים.

בהתאם לכל האמור לעיל, בית המשפט המחוזי הגיע למסקנה כי יש די ראיות לקבוע שעסקינן בארגון פשיעה רב עוצמה ושכל אחד מהמערערים היה חבר בארגון.

32. בבוחנו את אחריותו של אברג'יל כראש ארגון פשיעה, בית המשפט קבע כי עובדת היותו ראש הארגון הוכחה מעל לכל ספק סביר, לפי דברי כל עדי המדינה ומכלול הראיות שפורטו לעיל. נקבע כי אברג'יל היה "הרוח החיה" של הארגון ומי שהכווין את פעילותו והגדיר את יעדיו. הודגש כי עוצמתו של אברג'יל, מעמדו, הכבוד שרחשו לו, והיותו השליט הבלתי מעורער של הארגון, השתקפו בכל העדויות, הראיות והשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, ובית המשפט המחוזי אף ציין כי היה ניתן לחוש בדבר גם במהלך ניהול ההליך הפלילי בפניו.

עוד נקבע כי העובדה שאברג'יל עמד בראש הארגון והכתיב את צעדיו, מוצאת ביטוי אף בבריתות שכרת עם קבוצות עברייניות אחרות, במסגרתן "נידב" את אנשי הארגון לשימושן (כך בשיחה שקיים עם דומרני, מוצגים ת/1766, ת/1716, שבה אברג'יל אמר לו שרוחן, טולי, בומבי ואחרים עומדים לשירותו). בנוסף, אברג'יל קיבל דיווחים ועדכונים שוטפים על אודות ענייני הארגון שעל סדר היום, לרבות מצבם של חברי הארגון ועיסוקיהם. כמו כן, חברי הארגון היו דואגים לעדכנו בכל עניין, לקבל ממנו הנחיות ולשמוע בעצותיו.

לאור כל האמור לעיל, בית המשפט המחוזי קבע את אשמתו של אברג'יל והרשיעו בעבירה של ראש ארגון פשיעה, לפי סעיף 2(א) לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

33. בחינת אחריותו של רוחן כמנהל בארגון פשיעה, העלתה כי לא זו בלבד שרוחן היה הדמות הקובעת עבור אנשי קבוצתו, אלא תיפקד כאחד מבכירי הארגון ושימש כממלא מקומו של אברג'יל, לצרכים מסוימים, בעת שהאחרון שהה בחו"ל. נקבע כי חלקו ומעמדו של רוחן בצמרת הארגון עלו באופן ברור מעדויותיהם של בומבי, טולי ו-י.מ ומצאו ביטוי מיוחד במסגרת האישום השני, שעניינו "העסקה הגדולה", ובמסגרת אישום הרביעי, שעוסק ב"אירוע יהודה הלוי". תימוכין לדברי עדי המדינה בהקשר זה,

מצא בית המשפט בשיחות רבות שנקלטו בהאזנות סתר, שמהן עלה הקשר האמיץ והקרוב בין אברג׳יל לרוחן, וחלקו המהותי של האחרון בדרג הבכיר של הארגון (מוצגים ת/1719, ת/1749, ת/1927, ת/1905); וכן תימוכין לדברי טולי על אודות סכומי כסף שוטפים שהעביר רוחן לצורכי הארגון (מוצגים ת/1930, ת/1740).

לפיכך, בית המשפט המחוזי הגיע למסקנה כי התקיים בסיס ראייתי איתן לקביעת אשמתו, והרשיעו בעבירה של מנהל וממן פעילות בארגון פשיעה, לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

האישום השני:

"העסקה הגדולה" – הרשעה בעבירות סמים ובהלבנת הון במסגרת ארגון פשיעה

34. באישום זה יוחסו כאמור למערערים אברג׳יל ורוחן, עבירות של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים; וכן ביצוע של פעולות ברכוש אסור, עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

35. טרם הצגת הראיות המרכזיות לעסקת הסמים, בית המשפט המחוזי בחן את טענת ההגנה בדבר התיישנות אישום זה, ונערך דיון מפורט בשאלת התקיימותם של אירועים המנתקים את מרוץ ההתיישנות. הואיל וסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים כולל מספר חלופות, שכולן יוחסו למערערים – יצוא, יבוא וסחר – בית המשפט בחן את כולן, בהתאם ללוחות הזמנים שעלו מחומר הראיות, והאירועים המנתקים את המרוץ כאמור, ודחה את טענת ההתיישנות ביחס לעבירות יבוא הסם והסחר בסם. לעומת זאת, טענת ההתיישנות התקבלה ביחס לעבירת יצוא הסם. אשר על כן, הראיות ביחס לאישום זה נבחנו על פי החלופות של יבוא סם מסוכן ומסחר והספקה של סם מסוכן בלבד.

36. העדות המרכזית שעליה השתית בית המשפט המחוזי את הרשעת אברג׳יל ורוחן הייתה עדותו של עד המדינה טולי. טולי העיד על פנייתו של רוחן אליו שייפגש עם אלי לוי, לצורך הוצאת עסקת הסמים לפועל, ושינוע 800 ק״ג קוקאין ממכולה בדרום אמריקה לאירופה. טולי תיאר כי נסע עם אלי לספרד כדי לבדוק כיצד להעביר לשם את המכולה, השניים הקימו שם חברה לציוד כבד ופתחו חשבון בנק לצורך יבוא המכולה. המהלך לא צלח, וטולי סיפר כי חזר לארץ, עדכן את רוחן על אודות כישלון התכנית, ואמר לו שעליהם לחפש "כיוון אחר" להעברת הסמים.

בהמשך לכך, טולי העיד על טיסתו לפרו במרץ 2002, במהלכה נפגש עם מוטי חדד ואשר אבוטבול, וסוכם ביניהם כי טולי יגיע לקנדה עם הגעת המכולה לשם. כן סיפר

כי עם חזרתו מפרו התקיים מפגש בהרי ים המלח בו נטל חלק יחד עם אברג׳יל, רוחן ומאיר, שם נקבעה חלוקת הרווחים בין השותפים לעסקה, לפיה כל קבוצה (של אברג׳יל, של רוחן ושל מאיר) תקבל 30% מרווחי העסקה, ו-10% יועברו לסמי ביטון. עוד הוסכם באותו מפגש לנשל את אלי מהרווחים.

טולי המשיך ותיאר כי ביום 31.12.2002, משעודכן כי המכונה עם הסמים הגיעה לקנדה, טס לשם עם צ׳יקו. בהגיעם למונטריאול, פגשו את מוטי ואת אשר במחסן בו אוחסנה המכונה, ובאותו מעמד הכיר לראשונה את סמי ביטון. טולי העיד על מבנה המכונה: צינור ברזל ארוך, שסביבו שמונה גלגלי פלדה גדולים (מוצג ת/841 – ציור המכולה בידי טולי). לדבריו, אשר פתח את אחד הגלגלים וסמי נבהל כאשר ראה את תכולתו. הסם הועבר לשקיות ונשקל, כאשר משקלו של הסם שהוצא מן הגלגל עמד על 60-62 ק״ג. טולי סיפר כי מוטי החל למכור את הסמים בקנדה, ולאחר שהבין שהמכירה איטית מהמצופה, שב עם צ׳יקו לישראל והוסכם כי יעדכן בטרם פתיחת הגלגל השני.

בנוסף, טולי פירט בעדותו את הסכומים שהתקבלו ממכירת הסמים מהגלגל הראשון. מעדותו עולה כי סמי ביטון שלח כספים מרווחי העסקה לצ׳יינג׳ בירושלים, באמצעות בלדר חרדי. טולי נסע לירושלים וקיבל מהחרדי 400,000 דולר במזומן, מהם העביר למאיר מחצית, והמחצית השנייה חולקה בין חברי קבוצתו של רוחן. בהמשך הבלדר החרדי העביר לו סכום נוסף של כ-400,000 דולר, אותם העביר במלואם למאיר, שהיה אמור להעביר חלק מהכסף לאברג׳יל. לאחר כשבועיים נוספים, סמי ביטון הפנה את טולי לאחיו, פנחס ביטון, שממנו קיבל טולי כ-380,000 דולר, לקבוצתו של רוחן. רוחן אמר לחברי קבוצתו שישתמשו בכסף לצורך קניית דירות.

לדברי טולי, בשלב מסוים, מוטי הודיע לו שפתח גלגל נוסף במכונה, ללא ידיעתו ועל אף המוסכם ביניהם. בעקבות זאת, טולי פנה לרוחן ואף לאברג׳יל, שהורה לו ולרוחן להגיע לספרד לצורך יישוב הסכסוך. ביוני 2003 התקיימה פגישה בספרד בנוכחות אברג׳יל, רוחן, מאיר, טולי, צ׳יקו ודמויות נוספות, במסגרתה הבטיחו אברג׳יל ומאיר שקבוצתו של טולי תקבל את הכספים שמגיעים לו ממכירת הסמים. כן עולה מעדותו של טולי על אודות הפגישה השנייה שהתקיימה למחרת במַלָגָה, במסגרתה מוטי ציין כי הוא ממשיך לפתוח את הגלגלים ולמכור את הסמים, ובאותו מעמד חילק כספים מרווחי העסקה בין אברג׳יל, רוחן ומאיר.

עוד העיד טולי על אודות הכספים שקיבל במזומן מסמי ביטון בבלגיה ובדנמרק, ממכירת הסמים בגלגל השני, בסכום של 150,000 דולר בכל פעם. נוסף על כך, קיבל מביטון כספים לחשבונו בסכום של 500,000 דולר (מוצג ת/846 – תדפיס חשבון הבנק

של טולי). בנוסף העיד על הסכמים שביטון ערך באופן פיקטיבי, לפיהם מקור הכסף שהועבר מצוי בחוב של האחרון כלפיו (מוצגים ת/23, ת/24א, ת/25א, ת/26א, ת/27א).

לדבריו, אף שלא נכח בפתיחת כל הגלגלים, ולא היה אחראי למכירת הסמים, ידע שהאחרים המשיכו לקבל כספים מהמכירות, וזאת הבין מכך שלולא היו מתקבלים כספים, היו לבטח פונים אליו. לפי חישוביו, כל אחת משלוש הקבוצות קיבלה מכספי העסקה הגדולה "בערך 2.8-2.7 מיליון דולר", כאשר הוא באופן אישי קיבל "מעל חצי מיליון דולר".

עוד מסר טולי בעדותו, כי בעת שהייתו בקנדה, אלי פנה אליו ודרש את חלקו בעסקה. טולי סיפר כי דחה אותו בתירוצים שונים, אך לאחר שנוצר לחץ מצידו, פנה לאברג'יל, לרוחן ולמאיר בדרישה שישלמו לו סכום מסוים, והם השיבו לו כי יטפלו בכך. זמן מה לאחר מכן תיאר כי נעצרו שני אנשים, אילן עזרן (להלן: עזרן) ושלומי בסה (להלן: בסה) עם כלי נשק. טולי העיד כי התברר לו בדיעבד שהשניים "נשלחו על-ידי אבי רוחן על אלי לוי" (עמ' 473 להכרעת-הדין). בהמשך לכך, טולי שמע שאלי נרצח.

37. בית המשפט המחוזי התרשם מעדותו הקוהרנטית של טולי באישום זה. תואר כי העיד במשך 9 ישיבות ועדותו הייתה מפורטת סדורה וקולחת. במהלך חקירותיו הנגדיות התבקש לבאר סתירות נטענות שהוצגו לפניו, ונקבע שאף אם נפלו אי דיוקים בעדותו, שניתנה בחלוף שנים ממועד התרחשות הדברים, ניכר היה שעיקרה אמת.

בנוסף, במסגרת בחינת עדותו, בית המשפט התייחס באריכות לכל טענות ההגנה, שניסתה בין היתר, לקעקע את מהימנותו של העד, במספר נושאים וביניהם, מועד הגעתו למונטריאול; נוכחות ביטון במעמד פתיחת הגלגל הראשון; מספר הגלגלים שנפתחו בשעה שטולי נמצא בקנדה; קבלת כספים על-ידו מאחיו של ביטון; וסוגיית העברת הכספים מביטון אליו. הודגש כי ההסבר העיקרי לסתירות המסוימות בין דברי טולי לדבריו של העד ביטון מצוי בעובדה שטולי, שהיה אחד ממבצעיה העיקריים של העסקה הגדולה, העיד על נושאים שביטון לא היה מעורה בהם, שכן חלקו בעסקה היה מצומצם, כמי שטיפל אך באחסנת המכונה, וחלק מהמידע שמסר נלמד על-ידו מדברים שהגיעו לאוזניו מהמעורבים האחרים.

בנוסף נקבע, כי הנושאים שהועלו על-ידי ההגנה אינם עיקריים, ואין בהם כדי לגרוע מן התמונה הראייתית שעלתה מעדות טולי, שנתמכת בראיות נוספות.

38. עדות נוספת שנבחנה בהכרעת הדין במסגרת אישום זה הייתה של סמי ביטון, אשר ליווה את העסקה בשלביה המרכזיים ונקבע כי עדותו תאמה את עדות טולי וחיזקה אותה בפרטים מהותיים.

ביטון, ישראלי בעל אזרחות קנדית, היה אחראי על קליטת המכולה עם הסמים בקנדה ועל אחסונה במחסן. ביטון נעצר ביום 15.6.2015 עם נחיתתו בישראל מקנדה. לאחר הגשת כתב האישום, הופרד עניינו, והוא הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון (מוצג ת/22).

מעדותו עלה כי בחודש ספטמבר 2002, הוא ומוטי ביקרו במפעל לשיפוץ רכבות במונטריאול, והאחרון ערך לו היכרות עם טולי, כמממן עסקת המכונות. לאחר פגישה זו שלח מוטי את המכולה מפרו לקנדה על שם החברה של לורן, שהיה חברו של ביטון. כאשר הגיעה המכולה למחסן של לורן בקנדה, לא ניתן היה להכניסה. לדבריו, הוא דאג לציוד מתאים על מנת לפרוק אותה ולהכניסה למחסן. משראה לורן כי המכונה אינה קשורה לרכבות, ביקש מביטון לפנות את המחסן. לדבריו, טולי "איים עליו" לסייע במציאת מקום אחסון למכונה. בעקבות זאת, ביטון שוחח עם בן-דודו, שהסכים להשכיר מחסן בבעלותו למוטי ולטולי לשנה, תמורת 60,000 דולר, והמכונה הועברה לשם. כשהגיע למחסן החדש, פגש את טולי, אשר, מוטי, וצ'יקו וראה כי אחד הגלגלים נפתח "ובתוך התבנית של הגלגל פנימה היו חבילות עטופות בנייר שחור" (עמ' 474 להכרעת הדין).

מעדותו של ביטון עלה, כי כשלושה שבועות לאחר פתיחת הגלגל, אשר הגיע לביתו וסיפר לו, כי ביקש מטולי את חלקו בעבור מכירת הסמים, וטולי אמר לו לקחת 80,000 דולר ולהסתלק. אשר הוסיף שאינו יודע מה לומר לחברו אלי המתגורר בישראל, שהמכונה עם הסמים הייתה שייכת לו. ביטון סיפר כי החליט לסייע לאשר וזימן פגישה בנוכחות מוטי וטולי, במהלכה שאל את השניים מה חלקו במכירת הסמים. לדבריו, טולי כתב על מפית "מוטי שישה אחוז, מארח שש עשרה אחוז" (עמ' 475 להכרעת הדין), והסביר שהמארח זה הוא. כשביטון שאל ביחס לחלקו של אשר בעסקה, ענה לו טולי כי הוא קיבל את חלקו. לדברי ביטון, לאחר הפגישה הודיע לאשר כי יוכל לקבל את חלקו, קרי 16% מהעסקה.

ביטון תיאר כי ביוני 2002, התבקש על-ידי טולי להגיע לספרד, על מנת לברר מי נתן את ההוראה לפתוח את הגלגל השישי. בהמשך, טולי ציין בפניו כי עליו להעביר את יתרת הכספים מרווחי מכירת הסמים לישראל, שכן מוטי התעכב בעניין זה. כשבוע לאחר מכן, הגיע טולי למשרדו במונטריאול עם תיק ובו 800,000 דולר וביקש ממנו לשמור על

הכסף עד לעדכון ממנו. לאחר כשבועיים, טולי ביקש ממנו שישלח את הכסף לישראל, משום שהוא זקוק לו לקניית דירה ולמכונה חדשה לשטיפת מכוניות. ביטון העיד כי העביר כספים מחברת "סניאל" שבשליטתו לחשבון בנק שמסר לו טולי, ובהזדמנות נוספת, בשנת 2003, העביר לטולי 200,000 דולר בישראל באמצעות נהגו של טולי.

39. בית המשפט המחוזי מצא ראיות סיוע רבות לעדותו של טולי, וביניהן עדויותיהם של עדי מדינה נוספים; שיחות טלפון שנקלטו בהאזנות סתר; וכן שקרי המערערים אברג'יל ורוחן.

40. כן פורטו בהכרעת הדין ראיות נוספות שהוגשו ונבחנו במהלך המשפט, כגון עדות עד המדינה י.מ; אמרות חוץ של עד המדינה י.א; והתנועות הכספיות בחשבונו של רוחן (מוצג ת/1894). ואולם, בית המשפט המחוזי קבע ביחס לראיות אלה, כי אין לראות בהן סיוע לעדות טולי בענייננו.

הדיון באחריותם של אברג'יל ורוחן

41. לאחר שנסקרו באריכות בהכרעת הדין עדויותיהם של המעורבים הישירים בעסקת הסמים, עד המדינה טולי והעד ביטון, וראיות הסיוע התומכות בהם, הוצגה גרסת המערערים אברג'יל ורוחן. תואר כי אברג'יל, אשר שמר על זכות השתיקה בחקירותיו במשטרה, בחר גם שלא למסור מענה מפורט לאישום, ורוחן כפר בכל אחד מסעיפי האישום. לפיכך, חזית המחלוקת שהוצבה בפתח ההליך הייתה רחבה ביותר.

בתום פרשת התביעה, אברג'יל מסר לראשונה את גרסתו ולפיה עסקת הסמים מוכרת לו היטב והוא התבקש לסייע פעמיים ביישוב מחלוקות בין המעורבים בה (מאיר וטולי). אולם, לגרסתו, לא היה צד לעסקה ולא נהנה מרווחיה. בדומה, ובאותו שלב, אף רוחן אישר כי ידע על עסקת הסמים, ואף הוצע לו פעמיים להיות שותף לה, תחילה על-ידי אלי ולאחר מכן על-ידי טולי, אלא שלגרסתו הוא דחה את הפניות.

42. בית המשפט המחוזי קבע כי גרסת אברג'יל היא גרסה כבושה, שנמסרה על-ידו לאחר שנחשף למלוא המסכת הראייתית שהוצגה, ואשר קשרה אותו לביצוע עסקת הסמים. נקבע כי ניסיונו של אברג'יל לצמצם את זירת המחלוקת בשלב מאוחר של ההליך, תוך אישורה של העסקה הגדולה, והדמויות המרכזיות המעורבות בה, כטולי ומאיר, הוא ניסיון כושל. הודגש כי התנהלותו של אברג'יל אינה מתיישבת עם חפות, ויש בה כדי לחזק את ראיות התביעה נגדו.

43. אף בגרסת רוחן לא ניתן אמון, ונקבע כי מדובר בגרסה כבושה ומשתנה. כאמור, תחילה רוחן כפר בכל המיוחס לו, ולא נשמעה מפיו כל גרסה, אולם במהלך עדותו

הראשית, סיפר כי ידע על אודות העסקה הגדולה, ואף הוצע לו להיות שותף בה, אך סירב. בנוסף נקבע, כי קו ההגנה של רוחן, לפיו טולי לא פעל מטעמו, אלא פנה לאדם בשם אבי לוי, לצורך מימון העסקה, אין בו כדי לסייע לרוחן. אבי לוי הובא לעדות מטעם ההגנה והעיד כי בשנים 2001-2002 היה חבר קרוב של טולי, ולבקשתו הלווה לו כ-30,000 דולר. מעדותו עלה, כי בעת מתן ההלוואה לא ידע במה טולי עסק ולא התערב בענייניו. נקבע כי אף אם ניתנה לטולי הלוואה על-ידי מר לוי, אין בכוחה לגרוע מהמקבץ הראייתי שפורט ומלמד על מעורבותו העמוקה של רוחן בעסקה הגדולה. בסופו של יום, בית המשפט מצא את גרסתו המכחישה של רוחן כבלתי מהימנה.

44. ביחס לכמות הסמים בעסקה ושוויה, נקבע כי הוכח מעדותו של טולי, שזכתה לאמונו של בית המשפט כאמור, כי הגלגל הראשון הכיל כ-60 ק"ג קוקאין. אשר לגלגל השני, הגם שטולי לא היה נוכח בפתיחתו, סכומי הכסף שהתקבלו ממכירת הסמים שהיו בו, כפי שהעיד עליהם טולי, מלמדים על כך שהייתה בו כמות סם דומה. נקבע כי נקודת המוצא לחלוקת הכספים היא שבכל אחד מהגלגלים הייתה כמות סם זהה. על בסיס זה, אף הגיעו המעורבים להסכמות במסגרת המשבר סביב פתיחת הגלגל, עליו העיד טולי, ושמצא תימוכין בעדותו של אברג'יל, שאישר את קיומו של המשבר ואת פתרונו.

אשר לגלגלים הנוספים, טולי לא ידע למסור פרטים עליהם, משום שלאחר הפגישה בספרד, עיקר הכספים ממכירת הסמים הועברו ישירות למאיר על-ידי מוטי. ואולם, בהיעדר טענה מצד מאיר כי לא הגיעו לידיו הכספים, טולי העיד כי סבר שהעסקה המשיכה להתנהל כסדרה, ולא היה כל טעות בכמות הסם.

לפיכך, בית המשפט המחוזי הגיע למסקנה שמשקל סם הקוקאין בכל אחד משמונת הגלגלים היה דומה, והוכח כי כמות הסם בעסקה הייתה 460 ק"ג קוקאין. הסכום שהתקבל ממכירת הסמים שבגלגל הראשון, בהתאם לדברי טולי, עמד על כ- 1,245,000 דולר; והסכום שהתקבל ממכירת הסמים שבגלגל השני, עמד על 1,220,000 דולר.

45. עוד דן בית המשפט בשאלה האם העבירה שיוחסה למערערים בוצעה במסגרת ארגון פשיעה, קרי, בהתאם לנסיבה המחמירה הקבועה בסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, אשר נכנס לתוקפו ביוני 2003, בעוד העבירות באישום זה בוצעו, כעולה מהראיות החל משנת 2001.

אשר לעבירת יבוא הסמים שהושלמה בחודש דצמבר 2002, בטרם כניסתו של החוק לתוקף, נקבע כי לא חלה הנסיבה המחמירה שבחוק. ביחס לעבירת הסחר בסמים, נקבעו הדברים הבאים: על מכירת הקוקאין שבגלגל הראשון, אשר נעשתה בטרם כניסת

חוק המאבק לתוקף, אין להחיל את הנסיבה המחמירה שבסעיף 3 לחוק; לעומת זאת, נקבע כי תכולת יתר הגלגלים נמכרה לאחר כניסת חוק המאבק לתוקף, ביום 17.6.2003, הוא המועד של מפגש המעורבים בספרד, בו נפתר המשבר סביב פתיחת הגלגל השני, ולכן נקבע כי יש להחיל ביחס אליהם את הנסיבה המחמירה שבסעיף 3 לחוק.

46. לסיכום, וכעולה מן המקבץ הראייתי שפורט, בית המשפט המחוזי קבע כי ישנן הוכחות רבות לכך שאברג'יל ורוחן היו מבצעים עיקריים של העסקה הגדולה, בצוותא חדא עם מעורבים נוספים, והרשיעם בעבירות של יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים. ביחס לעבירה של סחר בסם מסוכן, החל מיום כניסת חוק המאבק לתוקף, ההרשעה היא בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

47. נוסף על כך, נקבע כי העבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, שבגינה נקבעה אחריותם של אברג'יל ורוחן בפלילים, היא "עבירת מקור", ובהתאם לכך, כספי מכירת הסמים מהווים "רכוש אסור" כהגדרתו בסעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון.

כמו כן, נקבע כי כספי מכירת הסמים שהועברו לישראל שימשו את חברי הארגון לצורך תשלום עבור מאבטחים, רכישת דירות וכלי רכב, ובכלל זה רכישת ג'יפ BMW על-ידי רוחן, רכישת כרטיסי טיסה, ובכלל זה הטיסות לספרד; תשלום ההוצאות של טולי וצ'יקו במהלך שהותם בקנדה; ורכישת דירות על-ידי צ'יקו, דותן וטולי. נקבע כי פעולות אלה היוו עשיית פעולה ברכוש, בידיעה שהוא אסור, והוכח כי אברג'יל ורוחן ידעו היטב כי מקור הכספים שקיבלו הוא מעסקת הסמים.

48. אשר על כן, בית המשפט המחוזי הרשיע את אברג'יל ורוחן בעבירות של עשיית פעולה ברכוש אסור, במסגרת ארגון פשיעה (ריבוי עבירות) לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השלישי:</u>

אירוע כיכר פלומר – ניסיון ההתנקשות ברוזנשטיין: הרשעה בעבירה של ניסיון לרצח

49. כזכור, עניינו של אישום זה באירוע שהתרחש ביום 30.6.2003, בשעת צהריים בכיכר פלומר במרכז תל-אביב, ואשר יוחס למערערים אברג'יל, סבח ועמוס, שקשרו קשר להתנקש בחייו של רוזנשטיין, בדרך של פיצוץ מטען חבלה שהוטמן ברכב ממולכד שחנה בסמוך למשרדו של האחרון בכיכר פלומר. בערכאה הדיונית, המערערים אישרו את עצם קרות הפיצוץ במקום, אך כפרו במעורבותם באירוע ובכל המעשים שיוחסו להם.

50. בית המשפט המחוזי פירט על אודות הנתונים שנאספו מזירת הפיצוץ, וביניהם, לוחית זיהוי של רכב ה"סוזוקי", שלט רחוק אלחוטי, שרידי מתכת ורכיבים חשמליים, ומכשיר אלקטרוני שנראה כמשדר (מוצגים ת/166 ו-ת/168). תואר כי תמונות ממקום האירוע סמוך לאחר הפיצוץ שיקפו את מצב הזירה והנזקים הרבים שנגרמו (מוצגים ת/766א – ת/766ד).

51. בהכרעת הדין נסקרו העדויות ביחס לאישום זה, ביניהן עדותם של עדי המדינה ה.צ ובומבי, אשר היו במוקד הפעילות העבריינית באירוע זה; עדותו של עד המדינה י.מ שמסר מידע ביחס למיכה בן הרוש; עדויות רלוונטיות נוספות, שהיו בבחינת ראיות חיצוניות אשר תמכו בעדויותיהם של עדי המדינה; ושיחות שנקלטו בהאזנות סתר, כפי שיפורטו להן.

52. אחת מהעדויות המרכזיות עליה התבססה הרשעת בית המשפט הייתה של עד המדינה ה.צ אשר תיאר בעדותו את היכרותו עם אברג'יל ושמע ממנו על הטינה שרחש לרוזנשטיין ועל אודות קיומו של סכסוך עמו. כאשר אברג'יל שאל אותו אם הוא יודע להכין מטעני חבלה, השיב בחיוב מאחר שרצה להתקרב אליו. עוד תיאר, שכאשר אברג'יל שהה בחו"ל ובן סימון ביקש ממנו להרכיב מטען שיורכב במכונית, הביע נכונות לעשות זאת מאחר שראה בבן סימון את ידו הארוכה של אברג'יל. לדבריו, ביקש מבן סימון שיביאו לו לשם כך לבנות חבלה, נפצים, שלט רחוק וסוללה.

בחקירתו הנגדית, הדגיש ה.צ כי לו בן סימון היה מבקש ממנו לבצע מעשה פלילי עבור עצמו, בנפרד מאברג'יל, היה מסרב, וחידד בהקשר זה כי ידע שבן סימון פנה אליו במסגרת הארגון.

לדברי ה.צ למחרת השיחה עם בן סימון, הם נסעו לדירה בחולון, שנאמר לו שזו דירתו של עמוס, שבה נכחו באותה עת עמוס וסבח. בהיותם בדירה, בן סימון פתח תיק פלסטיק שבתוכו היו לבנות חבלה, נפצים מכמה סוגים, חומר נפץ פלסטי, שלט רחוק וסוללה של ווספה. ה.צ העיד כי הרכיב את המטען תוך שימוש רק ב-4 לבנות חבלה מתוך הכמות שהובאה. בהמשך לכך, ירדו ארבעתם לחניון הבניין ושם הראו לו את המכונית שיש למלכד. הוא ביקש שיפרקו את פגוש הרכב ויעלו אותו לדירה מאחר שאינו מסוגל להתכופף, וכך אכן נעשה על-ידי עמוס וסבח.

בעדותו, תיאר ה.צ באריכות כיצד ביצע את עבודת הרכבת המטען, ואת האופן שבו חיבר את חוטי החשמל ללבנות החבלה ולשלט. אשר לחלקם של סבח ועמוס בשלב ההרכבה, העיד כי הם סייעו לו בכך שאחזו את הפגוש כדי שלא יזוז, ואף בתום ההרכבה,

הסביר לשניהם כיצד יש להפעיל את המטען והיכן יש ללחוץ. לאחר השלמת משימת ההרכבה, סיפר בעדותו כי נסע לדרכו, ואילו סבח ועמוס ירדו לחניון כדי לחבר את הפגוש הממולכד אל הרכב. לדבריו, כעבור יום-יומיים, שמע בתקשורת על אודות הפיצוץ שאירע בכיכר פלומר, ואז גם נודע לו שהיעד היה רוזנשטיין.

עוד העיד, כי מספר ימים לאחר הפיצוץ, בן סימון וסבח סיפרו לו שלא קרה דבר לרוזנשטיין, והוא רק נשרט, ו-ה.צ הגיב באומרו שכנראה סבח או עמוס לא לחצו בזמן על השלט. לכך בן סימון וסבח השיבו לו שבחור אחר לחץ על השלט, חבר משותף שלהם, ושיש כוונה להוציאו לחו"ל, מאחר שהראה סימני בהלה לאחר האירוע.

בית המשפט המחוזי קבע כי עדות עד המדינה ה.צ ביחס לנסיבות הרכבת המטען הייתה מפורטת, וניכר שלמרות חלוף הזמן הרב זכר היטב את פעולותיו. נקבע כי עדותו הייתה קולחת, בהירה וקוהרנטית. בהקשר זה נדחתה טענת ההגנה לפיה ה.צ לא היה מי שהרכיב את המטען שהתפוצץ באירוע, ואף לא ניתן משקל ממשי לעדותו של מומחה ההגנה שרון יוסף, שהצביע לכאורה על אי התאמות בין דברי ה.צ לבין הממצאים בשטח. נקבע כי חוות הדעת נסמכה על עובדות לא מבוססות וחלקיות, תוך התעלמות מחומר ראייתי רלוונטי, ודבריו של ה.צ ביחס לתיאור רכיבי המטען ואופן הרכבתו מוצאים תימוכין בממצאים מזירת האירוע ובחוות דעת המומחים שהוגשו בהסכמה מטעם התביעה (מוצגים ת/1515 ו-ת/1516); בעדותו של בומבי (שעיקריה יובאו להלן) והן במכלול ראיות חיצוניות שיפורטו בהמשך.

53. עד מדינה מרכזי נוסף שהעיד בקשר לאירועי אישום זה היה עד המדינה בומבי, שתיאר את שיחותיו עם אברג'יל בטרם הלה נסע לחו"ל באפריל 2003, במהלכן דובר על כך שיש לפעול כדי להתנקש בחייו של רוזנשטיין. בהיעדרו של אברג'יל, הוא ובן סימון לקחו על עצמם את המשימה, ואברג'יל עודכן בכל פרטי הביצוע של האירוע, לרבות באמצעות חברי ארגון נוספים שנסעו לחו"ל באותה תקופה.

בומבי העיד כי כאשר ביקר אצל בן סימון, הלה הראה לו תיק שבו היו לבנות חבלה ואביזרים נוספים, אמר לו שהכול כבר מוכן והרכב ממולכד. בנוסף, בומבי זיהה בתמונות שצולמו בזירת האירוע את רכב ה"סוזוקי" שחנה ליד המשרד (מוצג ת/766).

כן תיאר כי בבוקר האירוע, הגיע לאסוף את בן סימון מביתו בערך בשעה 09:30 בבוקר ברכב "וולוו" לבן שהיה שייך לחברו שלומי, ובאותה העת מיכה היה בתצפית בזירת האירוע. בהגיעם למקום, הוא ובן סימון הסתובבו עם הרכב ברחובות הסמוכים, כשלפתע התקבל טלפון ממיכה שרוזנשטיין הגיע למשרד. לדברי בומבי, בן סימון לחץ

על השלט ואז נשמע פיצוץ אדיר. לאחר מכן, בן סימון מסר לו את השלט שהיה עטוף במגבת, והוא הסיר ממנו טביעות אצבעות והשליכו מחלון הרכב אל מתחת לאחת המכוניות החונות. בהמשך לכך, הם עזבו את הרכב, והתקדמו רגלית בכיוונים מנוגדים. בומבי סיפר כי הרכב נאסף בהמשך על-ידי שלומי, והוא זיהה בתמונה שצולמה מתוך זירת האירוע את רכב ה"וולוו" הלבן על המדרכה ליד העץ (מוצג ת/766ד). כן זיהה במסדר זיהוי שנערך לו במשטרה את מכשיר השלט הרחוק (מוצגים ת/765א ו-ת/765ב). בנוסף, בומבי ערך עם אנשי המשטרה "הצבעה" שתועדה בצילום, ובמסגרתה הצביע על המקומות שעליהם העיד (מוצג ת/774).

בומבי המשיך ותיאר כי לאחר האירוע, בן סימון ברח, לא חזר לביתו ו"ירד למחתרת". לדבריו, פגש בבן סימון יומיים-שלושה לאחר האירוע, והלה הביע תסכול מכך שפעם נוספת ניסיון ההתנקשות ברוזנשטיין לא צלח, וכי יש צורך לבחון כיוון אחר, והעלה את האפשרות של הצ'יינג' בתל-אביב שבו רוזנשטיין נוהג לבקר.

לדבריו, לאחר מספר ימים, טס לספרד כדי לפגוש באברג'יל, שהגיב בהומור לכישלון ניסיון ההתנקשות, והסביר זאת בכך שאברג'יל ידע שאם לא הצליחו בפעם הזו, יצליחו בניסיון הבא. לדברי בומבי בעת שביקר את אברג'יל בספרד, היו שם גם רוחן, טולי ודמויות נוספות.

עוד העיד כי מספר ימים לאחר האירוע, בן סימון סיפר לו שהוא מתכוון לשלוח את מיכה לחו"ל, לאברג'יל. לימים, בהיותו בתאילנד, ראה את מיכה בביתו של אברג'יל. כעבור זמן, סיפר כי נעלמו עקבותיו ובומבי העריך שהוא חוסל בידי הארגון. אשר לעמוס, העיד כי הוא מכיר אותו מבת-ים, וכי היו מבלים יחד. כן העיד כי ראה אותו מספר פעמים אצל בן סימון.

54. בית המשפט המחוזי התרשם ממידת בקיאותו ואמינותו של בומבי, ואף ציין כי מצפייה בסרט שחזור האירוע שערך עם המשטרה ניתן ללמוד על כך שהובלתו את השוטרים בזירה הייתה אותנטית ובוטחת. בנוסף, נקבע כי בעדותו תיאר מספר פרטים מוכמנים, כגון רכב ה"וולוו" הלבן של שלומי, אשר אותר בתצלומי הזירה כאמור, השימוש שנעשה במערכת ההפעלה האלחוטית, והשלכת השלט-רחוק לאחר האירוע כשהוא עטוף במגבת (המגבת והשלט נתפסו בזירה, כעולה ממוצגים ת/159, ת/160א ו-ת/160ב). נוסף על כך, נקבע כי עדותו של בומבי, לפיה לצורך הפעלת השלט נדרשה לחיצה בו זמנית על שני כפתורים, תואמת את עדותו של יורם קניג, מנכ"ל חברת KP בנושא זה, כפי שיפורט בהמשך הדברים. אף דבריו ביחס לבן סימון, שלא חזר לביתו לאחר האירוע, מצאו ביטוי בראיות נוספת, ועל כך יורחב בהמשך.

55. בנוסף, בית המשפט המחוזי עמד על עדותו של עד המדינה י.מ אשר לא נטל חלק ישיר באירוע המתואר באישום זה, אך ידע בדיעבד על מעורבות הארגון בנושא, ומסר מידע ביחס למיכה, אותו פגש בפוארטו בנוס בספרד, בביתו של ציון. י.מ העיד כי נסע יחד עם ציון לשדה התעופה במלגה ושם אספו את מיכה שהגיע בטיסה מבלגיה. לאחר מספר שעות, תיאר כי אברג׳יל התקשר לציון וביקש לדבר עם מיכה ביחידות. בהמשך לכך, ציון ביקש ממנו להוציא את מיכה לבלות, ואכן י.מ סיפר כי לקח את מיכה לבית בושת במלגה ושילם עבורו.

עוד סיפר, כי לימים, בנסיעה אחרת לפוארטו בנוס, שמע את מיכה משוחח מטלפון ציבורי עם בחורה כלשהי, ליד ביתו של ציון, ובוכה בקול רם בניסיון להסביר לה מדוע אינו יכול לחזור לישראל. י.מ העיד כי נחרד למשמע השיחה וכי פחד שהתנהגותו של מיכה תסכן את כולם. י.מ סיפר את הדברים לציון, שהחליט אף לספר לאברג׳יל, שהגיע בעקבות השיחה לבית בפוארטו בנוס, וניתן היה להבין מדבריו כי צריך לשמור על מיכה ולפקח על צעדיו. לדבריו, שוחח על הנושא גם עם ה.צ וזה סיפר לו שמיכה הוא זה שלא לחץ בזמן על השלט בזמן האירוע.

56. בהכרעת הדין תוארו עדויות רלוונטיות נוספות, שבית המשפט המחוזי הסתמך עליהן בהרשעתו את המערערים, וביניהן: עדותו של ישי וענונו, אשר מסר כיצד גולן אביטן פנה אליו לרכישת מערכות ההפעלה של חברת KP בטענה שהן מיועדות עבור טיסנים. בנוסף אישר שהשתמש בשם בדוי (רוני אבן-חן) לצורך רכישת המערכות; יורם קניג, מנכ״ל חברת KP, שאישר כי המכשיר שנתפס בזירת האירוע הוא מכשיר מתוצרת החברה, וכי ניתן להפעיל בעזרתו כל מעגל חשמלי לרבות לצורך הפעלת מטען חבלה בשטח עירוני (מוצג ת/243); רמי גלבנד, מנהל משרד חברת KP בפתח תקווה, אשר מסר כי בחודש מרץ 2000 אדם בשם רוני אבן-חן רכש עשר מערכות הפעלה מתוצרת החברה, ביניהן את המערכת ששימשה לצורך הפיצוץ באירוע (מוצג ת/706); שמעון אמסלם, אשר התוודה בפני מדובב כי היה מעורב בגניבת הרכב שמולכד, יחד עם בן סימון ואלקריף. צוין כי אמרותיו במשטרה (מוצגים ת/525-ת/532) וכן הודעות המדובבים (מוצגים ת/533-ת/694ב) הוגשו בהסכמה.

בנוסף, בית המשפט התייחס לדבריה של ליליאנה בן סימון, אמו של יניב בן סימון, אשר הודעה שנגבתה ממנה בערב האירוע הוגשה בהסכמה (מוצג ת/699). לדבריה, פיקחה על בנה במסגרת מעצר הבית שבו היה נתון באותה עת, ונדרשה לחקירה בעקבות הגעתה של המשטרה לביתו ביום האירוע בניסיון לאתרו. לדבריה, ראתה את בנה בבוקר האירוע בשעה 06:00, אך כשחזרה מקניות ונכנסה לחדרו בשעה 13:45 גילתה שהוא לא

נמצא ולא הצליחה להשיגו בטלפון הנייד. בהמשך לכך, התקשרה לחברו מיכה, שאמר לה ש"אם יניב לא בבית אז כנראה שהלך לעורך הדין שלו". לדבריה, התקשרה גם לסבח, אך לא היה מענה.

עדות נוספת שנשמעה בערכאה הדיונית הייתה של קורל פרי, אשר העידה כי בשנת 2003 הייתה בת זוגו של מיכה במשך כ-4 שנים. לדבריה, ביום בהיר אחד, ללא התראה מוקדמת הוא נעלם, ובתקופה שקדמה לכך היה לחוץ ומסוגר. כן סיפרה כי באחד הימים חבר של מיכה בשם ירמי מסר לה מכשיר טלפון ואמר לה שמיכה צריך היה להסתלק. כאשר התקשר אליה לאותו טלפון שקיבלה, לא מסר לה מידע על מעשיו ולא הסביר מדוע עזב את הארץ. קורל העידה כי מיכה נשמע במצוקה בשיחות שקיים עמה, היה מיואש ובכה. פעם אמר לה שהוא נמצא בדרום אפריקה, ובהזדמנות אחרת אמר שהוא בתאילנד. בשלב מסוים סיפרה כי נעלם לחלוטין ולא ידוע לה מה עלה בגורלו.

בנוסף, העד דורון בן הרוש, אחיו הצעיר של מיכה, העיד כי מאז 2005 לא שמעו ממנו, בשיחה האחרונה ביניהם סיפר שהוא נמצא בדרום אפריקה. לדבריו, מיכה נסע לחו"ל במפתיע, והיה מתקשר רק לטלפון שלו, מדובר היה בטלפון מסוג "מירס" שדורון המשיך ושמר, רק מאחר שמיכה היה מוכן להתקשר רק למכשיר זה.

57. בית המשפט המחוזי סקר בהכרעת דינו מספר שיחות שנקלטו בהאזנות סתר, שהתייחסו בעיקרן לענייננו של מיכה – להוצאתו מן הארץ והפיקוח עליו. חלק מן השיחות שתוארו התקיימו בין ציון לבין אוזיפה (למשל מוצגים ת/1988, ת/1689, ת/1991, ת/1693), והיו גם שיחות שאברג'יל היה שותף להן, כך למשל, בשיחה בינו לבין ציון מיום 16.9.2003, שם אמר לו אברג'יל שעליו לקחת את מיכה איתו אם הוא נוסע לבלגיה (מוצג ת/1690); בשיחה משולשת בין אוזיפה, ציון ואברג'יל מיום 18.11.2003, האחרון אסר במפורש להשאיר את מיכה ללא פיקוח (מוצג ת/1697); ובשיחה בין אברג'יל לאוזיפה מיום 2.12.2003, הורה הראשון לאחרון להגיע אליו לתאילנד, ולהביא עמו גם את מיכה (מוצג ת/1698).

58. נקבע כי לעדויות עדי המדינה ה.צ ובומבי נמצאו תימוכין בראיות חיצוניות, אשר מחזקות את דבריהם שמדובר באירוע שבוצע במסגרת ארגון פשיעה, ועל-ידי אנשים השייכים לארגון, ולא מדובר במעשה שהוא פרי יוזמה פרטית. בהקשר זה בית המשפט המחוזי קיבל את עדותו של וענונו, אשר לא נסתרה, ביחס לנסיבות רכישת מערכות ההפעלה; נקבע כי ראיה תומכת נוספת מצויה בנסיבות גניבת רכב ה"סוזוקי בלאנו", שבו הוטמן מטען החבלה, ואשר נגנב כאמור על-ידי אמסלם והועבר לחברי הארגון בן סימון ואלקריף כחודש לפני האירוע. על אודות השתייכותו של אלקריף לארגון, העידו י.מ

ובומבי; סבח אישר בעדותו כי אלקריף היה חבר של בן סימון; ואף עמוס אישר שפגש את אלקריף אצל בן סימון.

תימוכין נוספים לדברי עדי המדינה נמצאו בקורותיו של מיכה לאחר האירוע, ומעורבות חברי הארגון בהגנה ובשמירה עליו, מתוך הבנה כי מיכה עלול לחשוף את זהות המעורבים אם ייעצר על-ידי רשויות החוק בישראל. בהכרעת הדין הודגש, כי עצם עזיבתו הפתאומית של מיכה לחו"ל היא ראיה נסיבתית התומכת בדברי בומבי על אודות מעורבותו של מיכה באירוע, וכי בעת שהייתו בחו"ל, מיכה היה תחת פיקוח של אנשים מהארגון (ציון ואוזיפה), וזאת כדי להבטיח שלא ייעצר, לשם הימלטותו מהדין.

הדיון באשמתו של אברג'יל

59. בשלב זה, בית המשפט המחוזי פנה לדון בגרסתו של אברג'יל, לאירועים המתוארים באישום זה. כאמור, אברג'יל כפר במעורבות כלשהי בפיצוץ בכיכר פלומר, ולדבריו, ככל שבומבי ובן סימון ביצעו מעשה מסוג זה, הדבר לא היה על דעתו ולא בשיתוף פעולה עמו. לטענתו, מרגע שעזב את ישראל באפריל 2003, לא היה לו קשר עם בומבי, עם בן סימון ועם ה.צ והוא שמע על אודות אירוע הפיצוץ מהתקשורת. אברג'יל אף שלל את האפשרות שפנה או דיבר עם ה.צ בעניין בניית מטען חבלה, או את האפשרות שבן סימון היה מעורב במעשה.

בחקירתו הנגדית, משעומת עם שיחה בה נשמע שנתן הוראה להעביר כסף לבן סימון, אותו כינה "החברה שלי" (מוצג ת/1868), נקבע כי אברג'יל התקשה לתת מענה סדור. תחילה אמר כי הכסף היה מיועד לחברתו באותה עת, אך משהופנה לכך שצ'יקו וטולי הזכירו את שמו של בן סימון באותה שיחה, אמר שאולי הלווה כסף לאחרון לבקשתו, מכיוון שמדובר באדם שהוא אוהב ושעזר לו בתקופת האבל על אחיו.

ביחס למיכה טען, כי הכירו בביתו של ציון, אך שלל את הטענה שמיכה היה תחת שמירה. בחקירתו הנגדית, שינה את גרסתו זו, וטען שידע שצריך לשמור על מיכה, אך לא ייחס לכך חשיבות.

60. בית המשפט המחוזי מצא מספר ראיות התומכות במעורבות אברג'יל באירוע מושא אישום זה. להלן עיקרן:

נקבע כי דבריו של ה.צ באומרו שהפנייה אליו להכין את המטען הגיעה מצד אברג'יל ולא מבן סימון כגורם עצמאי, משתלבים בדברי בומבי, שתיאר את אברג'יל כיוזם האירוע, כמי שתכנן את הוצאתו לפועל, והיה מעורב בכל שלבי התכנון. נוסף על כך, נקבע כי לא הובאו כל ראיות לכך שלבן סימון היה סכסוך אישי עם רוזנשטיין,

במנותק מהארגון ומפעילותו. זאת ועוד, פרט לבן סימון, נטל חלק באירוע גם בומבי, שהיה "איש של אברג'יל", ונקבע כי עובדה זו מהווה ראיה נוספת לכך שמדובר במעשה במסגרת הארגון, ושוללת את התזה כי מדובר ביוזמה פרטית של בן סימון.

תמיכה נוספת למעורבותו של אברג'יל נמצאה בעובדה שבן סימון נקשר גם לניסיון התנקשות קודם ברוזנשטיין, באירועים מיום 1.10.20022, שכונו "אירועי הקשת" (מוצג ת/213), באירועים אלה היו מעורבים גם אנשים של רוחן, שעמם חבר הארגון, ואברג'יל נכרך בהם אישית במפגש גישור שנערך בים המלח מול רוזנשטיין.

כמו כן, נקבע כי אין מקום לנתק את "אירוע פלומר", מאירוע "יהודה הלוי" שבא בעקבותיו ומתואר באישום הרביעי, שבו הפעיל המרכזי היה בומבי, לאחר שהאחריות עברה אליו מבן סימון, בעקבות מעצרו של האחרון. בהקשר זה נקבע כי מדובר בשורה של מעשי התנקשות הכרוכים זה בזה מבחינה מהותית ורעיונית, על רקע האינטרס הארגוני שבניהול הסכסוך בין הארגונים ("המלחמה הגדולה"). נוסף על כך, נקבע כי העובדה שאברג'יל קשור לאירוע נלמדת גם מהתנהלות הארגון בקשר להברחתו של מיכה מהארץ והשמירה עליו, כפי שתוארה לעיל, וכן ממעורבותו האישית של אברג'יל במתן ההוראה לפקח על מיכה, כפי שעולה מהשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, שתוארו לעיל.

61. צוין כי אברג'יל התקשה להתמודד עם העדויות הברורות נגדו ועשה כל מאמץ להרחיק עצמו מאנשי הארגון, ולהציג את מערכת היחסים עמם כנטולת גוון פלילי. נקבע כי אין בגרסתו של אברג'יל כדי להתמודד בהצלחה עם הראיות המפלילות אותו ועם עדויות עדי המדינה, שלא נמצאה הצדקה להטיל בהם ספק. לפיכך, בית המשפט המחוזי דחה את גרסתו של אברג'יל, ונתן אמון בעדויות עדי המדינה, ביחס אליהן קבע כי הן מסייעות זו לזו ואף מוצאות חיזוק בראיות חיצוניות.

62. אשר על כן, נקבעה אחריותו של אברג'יל כמבצע בצוותא, כמי שנכלל במעגל הפנימי של מבצעי העבירה – עבירה זו לא הייתה יוצאת אל הפועל אלמלא הוראתו, ואלמלא המלחמה שהכריז נגד רוזנשטיין, אשר אירוע זה היה אחד משרשרת אירועים נגדו. במסגרת הקשר הפלילי שנקשר, נקבע כי אברג'יל שוחח אישית עם ה.צ כדי להבטיח את שיתוף הפעולה שלו לצורך הכנת המטען, והיה מודע לכל פרטי התכנית, לרבות המיקום שנבחר לפיצוץ והאופן שבו ייגרם. הודגש כי אברג'יל שלח את אנשיו לביצוע המשימה גופה, היה מעורב בתכנית ובפרטיה, ונתן לה את אישורו.

כמו כן, נקבע כי מעורבותו של אברג'יל באירוע השתקפה גם בהתנהלות שבאה בעקבותיו, כאשר בומבי נסע אליו לספרד לאחר האירוע, וכך אף מיכה, ואברג'יל נפגש

עמו ביחידות בביתו של ציון. נקבע כי ההתעסקות של אברג׳יל בעניין מיכה לאחר האירוע מלמדת על האינטרס הישיר שהיה לו בשמירה עליו ובהבנה שמעצרו עלול לסבך גם אותו, אם הלה יסכים לשתף פעולה בחקירה.

63. לפיכך נקבע כי מעשיו של אברג׳יל מבססים נגדו את העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, כפי שיפורט להלן:

עבירת ניסיון רצח – נקבע כי הוכחו היסוד הפיזי והיסוד הנפשי הדרושים להרשעה בעבירה זו. הוכחה אף כוונת הקטילה, נוכח התבטאויותיו הישירות של אברג׳יל באשר לרצונו להביא למותו של רוזנשטיין, הן לפני האירוע, הן לאחריו, כאשר התברר שהמשימה לא צלחה. בנוסף, מטען חבלה שהוטמן במכונית ממולכדת על מנת לגרום לפיצוץ בקרבת רוזנשטיין הוא האמצעי שנבחר לביצוע משימת הקטילה, והיה צפוי שיביא לתוצאה שבה חפץ. כן נקבע כי מעשה זה בוצע במסגרת ארגון פשיעה.

עבירה של חבלה בכוונה מחמירה – הרשעה בעבירה זו ביחס למאבטחיו של רוזנשטיין (משה בוסקילה, דוד יוסף וזוהר בוניס). נקבע כי מי שמבצע מעשה של פיצוץ מטען חבלה שמוטמן במכונית ממולכדת בפתח משרדו של רוזנשטיין, כדי לגרום למותו, יכול לצפות בהסתברות גבוהה שתיגרמנה חבלות חמורות למאבטחים הצמודים לו. ציפייה זו שקולה לכוונה לגרום לתוצאה זו. מאחר ששלושת מאבטחי רוזנשטיין נפצעו באירוע (מוצגים ת/258, ת/38, ת/190), נקבע כי יש בסיס להרשעה בעבירה זו.

גרימת חבלה של ממש – הרשעה בעבירה זו ביחס לעובדת המשרד שנפגעה, גב׳ עדי חן.

לסיכום, בהתאם למעשים המתוארים באישום השלישי, אברג׳יל הורשע בעבירות של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין; חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 (א)(1)+(3) לחוק העונשין (3 עבירות); קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; וגרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

הדיון באשמתו של סבח

64. המעשים שיוחסו למערער סבח בהקשר לאירועים שתוארו באישום זה, קשורים למעורבותו במלכוד רכב ה״סוזוקי״ שהתפוצץ באירוע, וזאת בשיתוף עם בן סימון, עמוס ו-ה.צ אשר הכין את המטען.

סבח הכחיש כל מעורבות באירוע, וטען כי עד המדינה ה.צ שיקר בעדותו. לדבריו, ניהל אורח חיים בלייני, השתמש בסמים ונהג לבלות עם בן סימון ועמוס במועדוני חשפנות. כן טען כי ביום אירוע הפיצוץ בפלומר היה בעבודה, ובשעות הלילה היה בביתו. כאשר הופנה בחקירתו הנגדית לכך שניסו לאתר אותו יום לאחר הפיצוץ ויצרו קשר טלפוני עם אמו, שסיפרה כי הוא לא ישן בבית במשך כל הלילה (מוצג ת/216 שהוגש בהסכמה), התמיד בגרסתו והתקשה לתת הסבר.

אשר להיכרותו עם בן סימון, טען כי כאשר נעצר עמו יחד בליל ה- 26.6.2003, היו בדרך לבית בושת. בחקירתו הנגדית נשאל על הדברים שמסר במשטרה בעקבות אותו מעצר (מוצג ת/428), לפיהם הסיע את בן סימון באותו לילה לבית החולים מאחר שהאחרון לא הרגיש בטוב. סבח אישר כי מדובר היה בגרסת שקר וכי הוא ובן סימון נסעו לבית בושת, כאמור. עוד אישר שהוא ובן סימון תיאמו גרסאות ומסרו שקר זהה. לדבריו, בן סימון היה נתון במעצר בית באותה עת, ולא יכול היה לבקש מהוריו לקחת אותו לבית בושת, ולכן שניהם תיאמו גרסה למקרה שייתפסו. סבח שלל את האפשרות כי שיקר כדי לחפות על בן סימון שהיה מעורב באותה עת בתכנון האירוע.

בנוסף, אישר כי בתקופה שבן סימון היה במעצר בית בגין "אירועי הקשת", ביקר אותו בביתו פעמים רבות והיה שם כ"בן בית". עוד אישר שהתלווה אליו לדיונים והכיר למעשה את יתר המעורבים שנטלו חלק באירוע זה.

ביחס לעד המדינה ה.צ, סבח אישר שנהג לבקר בביתו בתדירות גבוהה. לדבריו היו משתמשים בסמים יחד וישבו בביתו עם בני משפחתו. אשר למיכה, העיד כי הכירו מהשכונה אך לא הייתה ביניהם כל אינטראקציה. בית המשפט עמד על כך, שגרסתו במשטרה הייתה שונה, שכן בה טען כי מיכה היה חבר שלו ושל בן סימון, ושהתגורר ליד האחרון (מוצג נ/244). כן לא ידע להסביר את ההתקשרויות הטלפוניות בינו ובין מיכה ביום הפיצוץ (מוצג ת/1557) ולדבריו לא זכר שהתקשר אליו.

65. לאחר שבית המשפט המחוזי שמע מספר עדים מטעמו של סבח, אשר הובאו בניסיון לכרסם בעדותו של עד המדינה ה.צ, נקבע מפורשות כי עדותו של האחרון ביחס למכלול העובדות, שאותן תיאר בהקשר לאישום זה, נתמכת הן בראיות אובייקטיביות והן בעדויות של עדים נוספים, ובעיקר בעדותו של בומבי. הודגש, כי עדותו של ה.צ, אשר תיאר את השתלשלות האירועים ביחס להרכבת מטען החבלה, נשמעה אותנטית ומשכנעת במיוחד. צוין כי תיאורו היה קולח, אמין ורווי פרטים, והאפשרות שמדובר בסיפור בדים אותו טווה מדמיונו נקבעה כלא סבירה. כמו כן נקבע כי הסברה שהועלתה

על-ידי סבח, ולפיה ה.צ טפל עליו עלילת שווא על-מנת לחפות על העבריין האמיתי, כלל אינה משכנעת.

ראיות סיוע

66. **בית המשפט מנה את** ראיות הסיוע לעדותו של ה.צ **כפי שיפורט להלן:**

ראשית, הקשר הקרוב בין סבח לבין בן סימון **אינו שנוי במחלוקת ולא הוכחש, זאת** הגם שסבח ניסה לתארו כקשר חברי בלבד שהתמצה בבילויים משותפים בבתי בושת. לעומת תיאור זה, לדברי כל עדי המדינה, סבח היה חבר בארגון פשיעה, והשתייך על פי העדויות לקבוצה הבת-ימית בראשותו של יניב בן סימון. נקבע כי עצם הקשר של סבח לארגון ולקבוצתו של בן סימון, מהווה סיוע לדברי ה.צ.

שנית, קרבתו של סבח למיכה, שאף הוא נמנה עם אנשי קבוצתו של בן סימון ונטל חלק בגרימת הפיצוץ באירוע, והתקשורת ביניהם בנקודות זמן חשובות מבחינת האירוע העברייני, מלמדת על הזיקה ביניהם, שאותה ניסה סבח להסתיר. נקבע כי בניגוד לדבריו בהודעתו מיום 6.7.2003 (מוצג נ/244) בה הגדיר את מיכה "חבר", סבח עשה כל מאמץ בעדותו להרחיק עצמו ממיכה וטען שאין ביניהם קשר, ובכך נקלע לסתירות בין גרסאותיו. כמו כן, נקבע כי אף לשיחות הטלפוניות ביניהם, לרבות השיחה בלילה שלפני קרות הפיצוץ, לא ניתן הסבר על-ידו.

שלישית, בית המשפט המחוזי מצא במעורבותו של סבח באישום הרביעי, המהווה נדבך נוסף בשרשרת ניסיונות ההתנקשות בחייו של רוזנשטיין, כסיוע לדבריו של ה.צ ביחס אליו.

רביעית, נקבע כי שקריו של סבח משמשים אף הם בנסיבות העניין ראיית סיוע. ביחס למערכת היחסים עם בן סימון, סבח אישר שלא מסר אמת במשטרה בעת שנחקר ביוני 2004 (מוצג ת/430ב). אז השיב בשלילה לשאלה אם היה בקשר עם בן סימון לאחר ניסיון הרצח בכיכר פלומר. תשובתו לא עלתה בקנה אחד עם חומר הראיות, ועם עדותו בבית המשפט, לפיה נפגש עם בן סימון 10 ימים לאחר האירוע, מתחת לביתו, כאשר זה ביקש ממנו להודיע לאמו שלא תדאג.

בנוסף, סבח ניסה להסתיר את העובדה שלא שהה בביתו בערב הפיצוץ. תחילה טען בחקירתו הנגדית כי בליל האירוע ולאחריו היה בביתו, למרות שעומת עם דברי אמו בנושא ולמרות מִזכר לפיו המשטרה ביקרה בביתו והוא לא נמצא שם (מוצגים ת/1372 ו-ת/216).

בהתייחס לעצם עזיבתו את הבית לאחר האירוע, העיד תחילה כי ביום האירוע היה בעבודתו, וזאת בניגוד לדבריו בהודעתו במשטרה לפיה הלך לים ואחר כך בילה כל הלילה, נסיבות שבגללן ישן לדבריו כל היום בביתו (מוצג נ/244). לעומת כל אלה,

בעדותו בבית המשפט אמר שאינו זוכר את מעשיו באותו יום. בעדות נוספת בבית המשפט, אמר שלא הגיע לביתו במשך 6 ימים לאחר האירוע מאחר שהיה אצל ידידה בתל-אביב, שאת פרטיה לא מסר, בנימוק שאין לה היתר שהייה בישראל.

בהקשר זה נקבע שלא זו בלבד שסבח עזב את ביתו לפרק זמן של מספר ימים לאחר האירוע, עובדה המסבכת אותו, אלא שמסר למשטרה ולבית המשפט שלל גרסאות סותרות בעניין זה. עוד נקבע כי העובדה שסבח עזב את ביתו ביום האירוע ולא שב במשך 6 ימים, מצביעה על הקשר שלו עם בן סימון ומיכה, שאף הם נעלמו מביתם. היעלמות משותפת זו, כך נקבע, מצביעה על אי חפותו של סבח.

67. לפיכך, נקבעה אחריותו של סבח כמבצע בצוותא, כמי שנכלל במעגל הפנימי של מבצעי העבירה, וכמי שתפקידו באירוע היה משמעותי. הודגש כי סבח השתתף במלכוד מכונית התופת, שהייתה "כלי הנשק" ששימש לאירוע ואשר בלעדיו האירוע לא היה יוצא אל הפועל. בנוסף, סבח, יחד עם עמוס, קיבל הדרכה ישירה מ-ה.צ כיצד יש להפעיל את המטען ולנטרל את המפסק, זאת מתוך הנחה של ה.צ לפיה סבח יהיה אחד מהאנשים שיבצעו את המעשה בשטח. לפיכך נקבע כי הקשר של סבח למבצעים בשטח היה מובהק וישיר.

אשר להתקיימות היסוד הנפשי בעבירה, נקבע כי הוכח שסבח היה מודע לסכסוך עם רוזנשטיין, ולכך שהייתה כוונה לפוצץ מטען חבלה כחלק מתכנית להתנקש בחייו. בית המשפט המחוזי הסיק זאת הן מעצם קירבתו של סבח לבן סימון, אשר היה האחראי על ביצוע התכנית, והן ממכלול הראיות שפורטו לעיל, וביניהן, מודעותו למעורבתו של בן סימון ב"אירועי הקשת"; היעלמותו מהבית למשך מספר ימים מיד לאחר האירוע, בדומה לבן סימון ולמיכה, שמלמדת על מודעותו; הגעתו עם בן סימון, מספר ימים לאחר האירוע ל-ה.צ, כאשר שלושתם שוחחו על כישלון החיסול, מלמדת על כך שסבח היה בסוד העניינים, היה מודע למכלול הנסיבות, לתכנית העבריינית, ואף לתכנון להוציא את מיכה מהארץ; מעורבותו של סבח באישום הרביעי שיובא להלן, מלמדת אף היא על רמת מודעותו ביחס לסכסוך עם רוזנשטיין ותכנית הארגון להתנקש בחייו.

הודגש, כי כל האמור לעיל מלמד על מודעותו של סבח, כמו גם על כך שחפץ בתוצאה שנגרמה, ולפיכך בית המשפט המחוזי קבע כי יש בסיס להרשעתו בביצוע עבירה של ניסיון רצח וכן בשאר העבירות הנלוות.

68. אשר על כן, סבח הורשע בעבירות של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין; חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 (א)(1)+(3) לחוק העונשין (3 עבירות);

קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; וגרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

הדיון באשמתו של עמוס

69. לדברי עמוס בעדותו, הוא הכיר את סבח באמצעות חבר משותף משירותו הצבאי. לאחר שחרורו מצה"ל, החל לעסוק בסחר במכוניות, וזה היה עיסוקו בתקופה הרלוונטית. בשנת 2000 לערך, לאחר שהתגרש מאשתו הראשונה, עבר לדירה חדשה שרכש ברח' ארלוזורוב 50 בחולון. עד אותה עת התגורר בדירה שכורה במשך 6 שנים, ברח' הקונגרס בחולון, כאשר הדירה שנקובה בכתב האישום ככתובתו, ברח' גאולים 37, היא כתובת בית אמו.

עמוס העיד כי משמצבו הכלכלי הידרדר והוא נקלע לקשיים, סבח הכיר לו אדם בשם מריקו, שעזר לו במתן הלוואה. בעקבות הקשר עם מריקו, סיפר כי החל להכיר אנשים שונים, לרבות את ה.צ. בנוסף העיד ביחס למפגשים עם בן סימון, שאותו הכיר באמצעות סבח ומריקו, וזאת בתקופה שבה בן סימון היה נתון במעצר בית, שבהמשך הבין שמעצר זה היה קשור לרוזנשטיין, ולאירועים שכונו במהלך המשפט "אירועי הקשת". עמוס העיד כי הקשר עם בן סימון התפתח לבילויים משותפים ולביקורים של האחרון בביתו. אשר לבומבי, העיד כי לא היה לו כל קשר אליו. אמנם הכיר אותו, אך מעולם לא דיבר איתו.

אשר למיכה, עמוס טען כי מעולם לא שמע את שמו ולא הכיר אותו. העיד כי על האירוע בכיכר פלומר שמע וידע מהתקשורת, לרבות על אודות היעד להתנקשות. כאשר נדרש להסביר על שיחת טלפון יוצאת ממכשירו למיכה, השיב שאינו יודע, ולא הוא התקשר. אף ביחס לשיחות טלפון שבוצעו ממכשירו לעו"ד שרון נהרי בליל ה-30.6.2003 (יום האירוע), טען כי מעולם לא התקשר אליו ואינו יודע מי התקשר.

עמוס אף התבקש להתייחס למניע אפשרי של ה.צ להפלילו לשווא ולקשור אותו לאירוע בכיכר פלומר, וזאת למרות שלא קשר אותו לאירוע ביהודה הלוי (מושא האישום הרביעי). עמוס שלל סכסוך בינו לבין ה.צ ולא הצביע על מניע ספציפי אפשרי מצידו להפללתו.

אשר לדירה ברח' ארלוזורוב 50, שבה התגורר בתקופה הרלוונטית לאישום זה, עמוס שלל את האפשרות ש-ה.צ ביקר בדירה זו, או כי הרכיב בה מטען. עוד ציין שמדובר היה בדירה מעוצבת באופן יוקרתי עם רצפת פרקט, והבניין עצמו היה עם מעלית וחניה

תת קרקעית. עמוס אישר תמונה של הבניין שהוצגה לו על-ידי המאשימה (מוצג ת/2191).

משנשאל מדוע לאורך כל המשפט לא אמר שבתקופה הרלוונטית לא התגורר ברח׳ גאולים 37, אלא ברח׳ ארלוזורוב 50, השיב שזה היה שיקול של עורכי דינו.

70. לאחר ששמע את גרסתו, קבע בית המשפט המחוזי כי המסקנות שנקבעו לעניין מהימנות עדותו של ה.צ תקפות אף ביחס לעמוס. נקבע כי ה.צ מסר תיאור קוהרנטי ובהיר ביחס לחלקו של עמוס, בהרכבת המטען, יחד עמו ועם סבח, ואף ביחס להתרחשות שהייתה בדירתו, כמקום שבו בוצע המעשה. נקבע כי ההצבעה על דירת עמוס היא פרט עובדתי נפרד ועצמאי, שיש בו לקשור אותו להתרחשות, ולהוות ראיה מסבכת נגדו.

בנוסף, נקבע כי ה.צ הסביר באופן משכנע כיצד ידע שמדובר בדירתו של האחרון: ראשית, לדבריו, בן סימון אמר לו שזו דירתו של עמוס בעת שנסעו לשם. שנית, ה.צ תיאר כי עמוס נהג בדירה מנהג בעלים, וכאשר רצה למשל כפפות, עמוס הלך והביא לו מהמטבח. שלישית, כעולה מן הראיות, התיאור שמסר ה.צ ביחס למסלול הנסיעה, המיקום ומבנה הבניין, הולם את מקום מגוריו של עמוס ברח׳ ארלוזורוב 50 כפי שמסר בעצמו בתיאורו.

בית המשפט המחוזי קבע, כי רשויות החקירה והתביעה שגו בכך שלא ביצעו עם ה.צ "הצבעה" על הבניין. מדובר בפעולה שהייתה מתבקשת בנסיבות העניין, במיוחד על רקע העובדה ש-ה.צ לא ידע לנקוב בכתובת המדויקת של הדירה, והתיאור שמסר אינו מתאים, על פניו, לבניין שברח׳ גאולים 37. צוין כי בדיקה כזו הייתה מעמידה את המאשימה על טעותה ביחס לכתובת הנכונה. עם זאת, נקבע כי לא נגרם לעמוס נזק ראייתי, שלא היה ניתן לתיקון. צוין כי במהלך חקירתו הנגדית של ה.צ, אמר מפורשות כי הוא זוכר היטב את המקום וכי הוא יכול להצביע על הבניין. נקבע כי יש לתמוה על כך שההגנה לא יזמה מהלך כזה, אם כטענתה סיפורו של ה.צ שביקר בדירתו של עמוס, מקורו בשקר.

בנוסף, במהלך עדותו, ההגנה הציגה בפני ה.צ תמונות של הבניין ברח׳ גאולים 37 (הכתובת הרשומה בכתב האישום), תוך הצגת מצג מטעה, שזה בניין המגורים של עמוס. אולם ה.צ השיב שאינו מזהה בתמונות את הבניין שבו ביקר, ובית המשפט קבע כי זו הוכחה ברורה למהימנותו. לפיכך נקבע, כי העובדה ש-ה.צ ידע לתאר את ביתו של עמוס, מקום שלא ביקר בו קודם לכן, מהווה ראיית סיוע לעדותו – ראייה חיצונית שמסבכת ישירות את עמוס במעשה שיוחס לו.

71. בית המשפט מצא סיוע בשקריו של עמוס, הן ביחס למידת היכרותו עם ה.צ והן ביחס להיכרותו עם בן סימון. נקבע כי מדובר בשקרים בעניינים מהותיים, בקשר לאנשים שהיו בליבת העשייה הפלילית יחד עמו, ונועדו להסתיר את הקשר עימם. עמוס הודה בשקריו במהלך עדותו בבית המשפט, ונקבע כי שקרים אלו מהווים סיוע לראיות התביעה.

72. סיוע נוסף נמצא בשיחות הטלפון הרצופות שעמוס ביצע אל עו"ד שרון נהרי בשעות הלילה של יום האירוע (מוצג ת/1559א), שבאותה תקופה, על פי הראיות, היה אחד מעורכי הדין שייצגו את חברי הארגון. הודגש כי התנהלות זו מהווה ראיה נסיבתית מסבכת. כאשר נשאל בעניין זה בחקירותיו הוא בחר לשתוק, ובעדותו בבית המשפט שלל מכל וכל את הטענה ששוחח עם עו"ד נהרי באותו הלילה. צוין כי עמוס לא ציין תרחיש חלופי אחר, או נקב בשמו של אדם אחר שדיבר מהטלפון שלו, ובכך לא סתר את החזקה העובדתית לפיה שיחה שיוצאת מטלפון של אדם משויכת לאותו אדם.

73. לעומת גרסתו המהימנה של ה.צ, נקבע כי גרסתו של עמוס לא הייתה עקבית ובחקירה שיתף פעולה באופן סלקטיבי ומגמתי. בחקירתו הראשונה השיב חלקית לשאלות, ונמנע מלהשיב לשאלות "מפלילות" כגון האם מכיר את חברי הארגון שהוצגו לפניו (מוצג ת/440ב). עמוס אישר רק את היכרותו עם סבח, כאשר גם ביחס אליו סירב להשיב לשאלות ממוקדות יותר ביחס למעשיו ולפעילותו. בעדותו, פירט את הסיבות שבעטיין לא חשף את היכרותו עם אנשים מסוימים ונקבע כי הדבר אינו מתיישב עם התנהלות כנה ותמת-לב.

74. בית המשפט המחוזי חזר וקבע כי עדותו של ה.צ ביחס לחלקם ולמעורבותם של סבח ושל עמוס היא עדות בעלת עוצמה, ראויה לכל אמון, ומשקלה גבוה ביותר. נקבע כי מעשיו של עמוס מקיימים את היסוד העובדתי של העבירה: העמדת חניית ביתו ודירתו לרשות מבצעי העבירה, כמו גם עזרתו בהרכבת המטען, מהווים מעשה שהיה בו כדי לסייע באופן משמעותי לביצוע העבירה.

עם זאת, נקבע כי למרות המעשים הזהים שביצעו סבח ועמוס כאמור, קיים פער ראייתי ביניהם ביחס לרכיב הנפשי של העבירה: בעוד שסבח היה איש ארגון מובהק המקושר לבן סימון, למיכה ול-ה.צ ואף מודע ליריבות מול רוזנשטיין, הרי שהראיות לא מלמדות על כך ביחס לעמוס. נקבע שאין חולק שהיכרותו של עמוס עם דמויות אלה הייתה בעקבות חברותו עם סבח. למעט דברי ה.צ כאמור, לא הוכח החיבור של עמוס

לפעילות העבריינית כחלק מהמעגל הפנימי של מבצעי העבירה. לאור האמור, נקבע כי אין הוכחה ראייתית מספקת לייחס לעמוס עבירה כמבצע בצוותא, זאת בשונה מסבח.

75. לפיכך נקבעה אחריותו של עמוס כמסייע לעבירות שיוחסו לו. נוכח הראיות המלמדות על כך שנכח בעת מלכוד המכונית והיה ער להתרחשות בדירתו, לרבות להנחיות כיצד יש להפעיל את המטען, נקבע כי היה מודע לאפשרות הנלווית לכך – שהתפוצצות מטען בתוך רכב תגרום לפגיעה פיזית קטלנית. התנהלותו בסמוך לאחר האירוע, בשיחת הטלפון לעו"ד נהרי, שלא ניתנה לה הסבר, וכן התנהלותו בחקירה, מלמדות אף הן על הלך הנפש שלו ועל מודעתו.

76. אשר על כן, עמוס הורשע בעבירות של סיוע לניסיון רצח, לפי סעיף 305(1) וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 (א)(1) וסעיף 3 לחוק העונשין (3 עבירות); וסיוע לחבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכל במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום הרביעי:</u>

הפיצוץ ביהודה הלוי – ניסיון ההתנקשות הנוסף ברוזנשטיין: הרשעה בעבירת הרצח

77. עניינו של אישום זה, כזכור, בפיצוץ בעל עוצמה שהתרחש ביום 11.12.2003, בשעה 12:30 לערך, ברח' יהודה הלוי 47 בתל-אביב, ושיוחס למערערים אברג'יל, רוחן, סבח, עמוס, בוהדנה וסוסן, אשר קשרו קשר פלילי במסגרת ארגון הפשיעה, להתנקש בחייו של רוזנשטיין, בהמשך לניסיונות הכושלים שתוארו לעיל, בדרך של פיצוץ מטען חבלה שהוטמן על גג הצ'יינג', שרוזנשטיין נהג לבקר בו באופן קבוע. כתוצאה מהפיצוץ נגרם מותם של נפתלי מגד ז"ל, רחמים צרויה ז"ל, ומשה מזרחי ז"ל (להלן: הקורבנות) וכן נפצעו 53 אנשים, ביניהם זאב רוזנשטיין ומאבטחיו (להלן: הנפגעים). כן נגרם נזק כבד לצ'יינג' ולבתי עסק נוספים סמוכים.

78. בעקבות זאת, יוחסו למערערים, כמבצעים בצוותא, עבירה של רצח בכוונה תחילה (ועבירות נוספות) כלפי אותם שלושת הקורבנות שנרצחו במקומו של רוזנשטיין, תוך שימוש בדוקטרינת "הכוונה המועברת", המעוגנת בסעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין.

יצוין כבר עתה, כי המערער עמוס זוכה בהכרעת הדין מאישום זה, כפי שיפורט בהמשך הדברים.

79. במסגרת הכרעת הדין, נסקרה בהרחבה מסכת הראיות שהונחה לפני בית המשפט המחוזי, ושעל פיה הורשעו המערערים, ועיקרה בעדויותיהם של עדי המדינה בומבי,

טולי, ה.צ, א.צ ו-י.מ – כולם כאמור אנשי הארגון שסיפרו על האירוע, כל אחד בהתאם לחלקו ולמעורבותו, כפי כשיפורט להלן. המשימה להוציא אל הפועל את התכנית העבריינית מושא אישום זה הוטלה על עד המדינה בומבי, בעקבות כישלון ההתנקשות בכיכר פלומר, כמתואר באישום השלישי.

תואר כי בומבי תכנן את האירועים כבר לאחר שובו מביקור שערך אצל אברג'יל בספרד ביולי 2003, ואולם התכנית נכנסה לשלב הביצוע רק בחודש נובמבר 2003, לאחר שביוזמת אברג'יל התכנסו בכירי הארגון בבלגיה, כדי לקדם את התכנית וכדי לגייס כספים לביצועה. שם סוכם כי רוחן, באמצעות טולי, יעביר לבומבי כ-50,000 אירו לטובת המבצע.

עם חזרתו של בומבי לישראל, בידיעתו ובהנחייתו של אברג'יל, פנה הראשון אל ה.צ וסיכם עמו שהלה יכין מטען חבלה עבור האירוע המתוכנן. לשם כך, בומבי העביר לו לבנות חבלה וחומרי נפץ. במקביל, בומבי נפגש עם טולי בבית קפה "הכוהנים" בתל-אביב וקיבל ממנו את סכום הכסף שעליו סוכם במפגשים בבלגיה.

הצוות שגויס על-ידי בומבי וקָשַׁר קֶשֶׁר לביצוע התכנית העבריינית כלל את וזאנה, חבר בקבוצה האילתית של הארגון, וכן את המערערים בוהדנה וסוסן. כן תואר, כי לאחר הכנת המטען בידי ה.צ, הוא הועבר לידי החוליה המבצעת בסיועו של המערער סבח, אשר גויס לצורך כך על-ידי ה.צ.

נקבע כי המטען הונח על גג הצ'יינג' על-ידי המערער בוהדנה, יחד עם וזאנה, בנוכחות בומבי. מספר ימים לאחר מכן, עלה הצורך להחליף את הסוללה שחוברה למטען מתוך חשש שהתרוקנה. לצורך כך, פורק המטען מעל גג הצ'יינג' על-ידי בוהדנה ווזאנה, הועבר ל-ה.צ לצורך החלפת הסוללה, ולאחר מכן הונח שוב על גג הצ'יינג'. נקבע כי באחד משלבי פעולת ההחלפה נכח גם המערער סוסן.

לאחר מכן, ובמשך שלושת השבועות שעד לפיצוץ המטען, בוצעו תצפיות לעבר הצ'יינג' בהמתנה להגעת רוזנשטיין. בהקשר זה הוטל על סוסן לשכור נכס בקרבת הצ'יינג', אך בפועל, לא הושכר נכס לצורך התצפית. לבסוף, מי שלחץ על השלט שהפעיל את המטען היה וזאנה, לאחר שקיבל דיווח על הגעת רוזנשטיין מיוסף לוי, שקיים תצפית על המקום. ואולם, היעד הוחטא, ובמקומו של רוזנשטיין, שנפגע באירוע, מצאו את מותם שלושה קורבנות, כאמור.

80. בית המשפט המחוזי סקר באריכות את עדות עד המדינה בומבי, אשר תיאר כי לאחר הפיצוץ בכיכר פלומר, בן סימון נמלט מהרשויות, תוך הפרת תנאי מעצר הבית שבו היה נתון. לדבריו נפגש עמו לאחר אירוע זה ובן סימון הציג בפניו לראשונה את האפשרות לבצע התנקשות ברוזנשטיין בצ׳יינג׳ בתל-אביב.

בומבי תיאר, כי מספר ימים לאחר מכן, בין התאריכים 3.7.2003 ועד 28.7.2003 טס לבקר את אברג׳יל בספרד. שם עדכן אותו על כישלון האירוע בפלומר וגם סיפר על ההצעה של בן סימון לחסל את רוזנשטיין בצ׳יינג׳. בומבי העיד כי מאותו רגע הנושא עלה על סדר היום, והשרביט לביצוע המשימה עבר אליו. לדבריו, פעל במצוות אברג׳יל ולמענו. משחזר לישראל מספרד, החל לעשות פעולות למען הוצאה לפועל של התכנית החדשה. כעבור מספר חודשים, התקשר אליו אברג׳יל וביקש ממנו להגיע אליו לביקור בבלגיה, שם שהה באותה עת. לדבריו, טסו עמו גם רוחן וטולי.

בומבי תיאר את המפגשים שהתקיימו בין חברי הארגון בבלגיה, שחלקם היו בביתו של אוזיפה, חלקם במלון וחלקם נערכו ברחוב, וכי האנשים הדומיננטיים במפגשים היו אברג׳יל, רוחן, טולי והוא. כן תיאר, כי לאחר נסיעה זו המשימה לחיסול רוזנשטיין נכנסה ל״הילוך גבוה״.

ביחס לחלקו של אברג׳יל, הבהיר כי במסגרת הביקור בבלגיה, אברג׳יל בירר עמו אם הכול מאורגן לצורך החיסול, ובומבי עדכן אותו בפרטים, לרבות בהכנת מטען החבלה. בנוסף העיד, כי אברג׳יל היה מודע לזהות האנשים שנמנו על החוליה המבצעת, וביניהם ואזנה, סוסן, בוהדנה וז׳וז׳ו (יוסף לוי) שהצטרף לאחר מכן. עוד הוסיף כי וזאנה עבר להתגורר באשדוד לצורך המשימה ואף הושכרה עבורו שם יחידת דיור. בומבי סיפר כי דיווח זאת לאברג׳יל בשיחה שקיים עמו (מוצג ת/773א).

עוד העיד, כי לאחר שובו לישראל ביום 20.11.2003, החל לעבוד על התכנית מבחינה מבצעית ופנה ל-ה.צ שיכין מטען. ה.צ ביקש ממנו לבנות חבלה, נפצים ושלט רחוק. לדבריו, ה.צ ידע שהמטען נועד לחיסול רוזנשטיין, אך בומבי לא שיתף אותו במיקום הנחת המטען, אלא רק מסר לו שמתוכנן להניחו בתוך פח אשפה.

במקביל, פנה לאביטן כדי לקבל ממנו שלט רחוק, ותיאר כי וזאנה הביא לבנות חבלה ונפצים והעבירם ל-ה.צ שהבטיח שתוך מספר ימים יכין את המטען.

בומבי העיד כי במהלך אותם ימים, ובהתאם למימון הכספי שסוכם בפגישות בבלגיה, נפגש עם טולי בתל-אביב, והאחרון העביר לו סכום של 50,000 – 70,000 דולר או אירו, שהיו נחוצים לצורכי ההתארגנות. בחקירתו הנגדית, בומבי אישר שמקום המפגש ביניהם היה בבית קפה "הכוהנים", כפי שהעיד טולי.

כאשר הודיע לו ה.צ שהמטען מוכן, שלח לדבריו את ז'וז'ו כדי לאסוף אותו. ז'וז'ו נסע לשם על אופנוע ששייך ל-י.א, ולאחר שנטל את המטען החביא אותו בדיונות באשדוד.

עוד תיאר, כי בשלב זה ערך עם ואזנה סיורים סביב הצ'יינג' ברח' יהודה הלוי, וזאת כדי ללמוד את תנועותיו של רוזנשטיין במקום. במהלך הסיורים תיאר כי ראה דירות ומשרדים להשכרה וביקש מסוסן לדאוג לשכירת מקום שישמש לתצפית.

בומבי העיד, כי כאשר סוסן דיווח לו שהוא מצוי בקשר עם משכיר רציני וכי "העניין סגור", החליט להניח את המטען על גג הצ'יינג', ותיאר את תכנית הפעולה שלו: באותה עת היה מוכר צעצועים בשווקים, ולחברה שעבד בה הייתה משאית "איסוזו" גדולה, שתכנן לנסוע בה עם וזאנה ולהניח את המטען בפנים הגג. לבסוף, וזאנה נהג במשאית, כשבוהדנה יחד עמו, ובומבי לדבריו נסע אחריהם עם הרכב של ז'וז'ו. כאשר הגיעו, וזאנה נצמד למבנה הצ'יינג' בנסיעה לאחור, בוהדנה הרים את וזאנה על כתפיו והאחרון היה מספיק גבוה כדי להניח את המטען על גג הצ'יינג'. עוד תיאר כי משם הם חזרו לאשדוד, ותכננו שהחל ממחרת כולם יישבו בתצפית בהמתנה לרוזנשטיין. למחרת הסתבר שהבטחות סוסן לשכור דירה לא קוימו, אך מאחר שהמטען כבר הונח במקום, הוחלט בכל זאת להתחיל ולקיים תצפיות.

לדבריו, הוא בילה מספר ימים, למעט שבת, בתצפית על המקום משעה 10:30 בבוקר ועד לשעה 15:00, כאשר במקביל המשיך לברר עם סוסן ביחס להתקדמותו בשכירת מקום לתצפית. כן העיד, כי באחד הימים שבהם הוא ווזאנה תצפתו, הגיע למקום רוזנשטיין, אך הוא לא הספיק להודיע לוזאנה בזמן והעניין התפספס. בומבי סיפר על מקרה נוסף, סמוך למועד הפיצוץ, שבו רוזנשטיין הגיע לאזור יהודה הלוי, אך חלף ברחוב וכלל לא נכנס לצ'יינג'.

עוד תיאר, כי לאחר כמה ימים שתצפתו על המקום, וזאנה הביע חשש שסוללת המטען התרוקנה והציע להחליף לסוללה גדולה יותר. על רקע זה, בומבי העיד כי פנה ל-ה.צ לשם החלפת הסוללה והלה הסכים. באותו ערב, הצוות (בומבי, בוהדנה ווזאנה) נסע לצ'יינג' כדי להוריד ממנו את המטען, הכול באותה השיטה שבה הותקן. לאחר מכן,

נסעו ל-ה.צ לתיקון המטען, וגם סוסן היה נוכח באותו שלב. לאחר החלפת המטען והנחתו שוב על גג הצ׳יינג׳, הם המשיכו לתצפת על המקום במשמרות.

לדברי בומבי, ביום האירוע לא נכח בזירה, ואף לא השתתף בתצפית. כך העיד, כי ערב קודם, ביקש מז׳וז׳ו שיחליף אותו בתצפית מאחר שהיה צריך לנסוע ביחד עם בוהדנה לראשון לציון, בקשר להשכרה של חנות צעצועים. לדבריו, שמע על הפיצוץ ביהודה הלוי ועל כך שיש הרוגים מדיווח ששמע בתקשורת, ובהמשך אף דווח שרוזנשטיין עצמו לא נהרג.

עוד העיד, כי לאחר שחזר מראשון לציון, הוא ובוהדנה נסעו לאשדוד ופגשו שם את וזאנה, שנראה "לחוץ וסהרורי". וזאנה הודיע לכולם שיש לשמור על שקט בנושא. בשעות הערב נפגש עם סוסן והטיח בו האשמות על כך שלו היה מוצא מקום לתצפית בהתאם לתוכנית, "כל זה לא היה קורה" (עמ׳ 323 להכרעת הדין).

בומבי נשאל ביחס למסמרים, שבהתאם לממצאי הזירה נמצאו בתוך המטען (מוצג ת/163 – חוות דעת מומחה החבלה צביקה וסרמן (להלן: וסרמן)), ושלל אפשרות שהוסיף מסמרים או ביקש שיוסיפו, וכן לא ידע לומר כיצד הגיעו המסמרים למטען.

עוד תיאר כיצד כחודשיים לאחר האירוע, אברג׳יל הזמין אותו לבקר אצלו בתאילנד. כך, ביום 13.3.2004 טס לשם יחד עם וזאנה, בוהדנה וז׳וז׳ו. כרטיסי הטיסה היו על חשבון הארגון והם שהו שם תקופה שבין שבועיים לחודש.

81. עד מדינה נוסף שנשמע ביחס לאירועי אישום זה היה עד המדינה טולי, אשר לא נטל חלק ביצועי באירוע, אך העיד ביחס למפגשים שהתקיימו בבלגיה בין התאריכים 17.11.2003 ועד 20.11.2003, ובהמשך העיד אף ביחס להעברת הכספים לבומבי לצורך הוצאת המבצע אל הפועל. לדבריו, הוא ורוחן טסו לבלגיה בהתאם להוראת אברג׳יל – הוא עצמו היה איש הכספים של הארגון ולכן נדרש להגיע לבלגיה, ורוחן נדרש לפגישה כי היה שותף וחלק מהארגון. הם טסו ביום 17.11.2003 יחד עם בומבי באותה טיסה (מוצג ת/227 – לוח הטיסות; מוצג ת/1035 – מסמכי הזמנת כרטיסי הטיסה אשר נרכשו ושולמו על-ידי טולי).

מעדות זו עלה, כי כששלושתם נחתו בבריסל, והגיעו לביתו של אוזיפה באנטוורפן, אברג׳יל אמר שם לכל הנוכחים כי צריך לארגן כסף למלחמה נגד רוזנשטיין.

כשבוע לאחר חזרתם לישראל, תיאר כי פגש בבומבי בבית קפה "הכוהנים" בתל-אביב, והעביר לו מעטפה עם סכום כסף של 60,000 או 70,000 אירו, והעיד כי "זה הכסף של כולנו מהסמים" (עמ' 326 להכרעת הדין). לדבריו, כשבועיים לאחר העברת הכסף – אירע הפיצוץ.

82. בית המשפט המחוזי הסתמך גם על עדותו של עד המדינה ה.צ ביחס לאישום זה. בהתאם לעדותו, מספר חודשים לאחר האירוע בכיכר פלומר, התקשר אליו בן סימון או אברג'יל (לא זכר מי מהם) ושלח אליו שני בחורים. למחרת השיחה, בומבי קבע להיפגש עמו והגיע לפגישה יחד עם אביטן. הם נפגשו במגרש החניה של "קאנטרי קלאב בבלי" ולדבריו, הייתה זו היכרותו הראשונה עם בומבי. שם, בומבי ואביטן ביקשו ממנו להכין מטען לרוזנשטיין, ואמרו שהם רוצים להטמין אותו בפח זבל. ה.צ הדגיש בעדותו כי נעתר לפניותיו של בומבי רק מכיוון שנשלח על-ידי אברג'יל.

ה.צ העיד כי באותה פגישה אמר להם מה נחוץ לו לצורך הרכבת המטען, ובומבי ואביטן ביקשו ממנו להוסיף למטען מסמרים וברגים, אך הוא סרב לכך, ולדבריו לא שם כל רסס במטען.

עוד העיד, כי בומבי אמר לו שיגיע "בחור על אופנוע" כדי להעביר אליו את הציוד הדרוש להכנת המטען. משהציוד הונח, כפי שקבעו מראש, בכניסה האחורית של ביתו, הוא העביר את הציוד למחסן, שם ביצע את מלאכת ההרכבה. ה.צ הסביר בעדותו בפירוט רב כיצד הרכיב את המטען, שהכיל, בין היתר, 6-8 לבנות חבלה במשקל חצי ק"ג ליחידה, מצבר של ווספה, שלט ומפסק ביטחון. כמו כן, סיפר כי המטען היה תואם למטען שהרכיב באירוע בכיכר פלומר, וההבדל היה רק מבחינת כמות לבנות החבלה, כאשר באירוע ביהודה הלוי היו יותר לבנות.

ה.צ העיד כי לאחר שסיים להרכיב את המטען, הכניסו לקופסת קרטון, שאותה העביר לסבח, ואף הדריך אותו בדבר אופן תפעול כפתור הביטחון. לאחר זמן מה, בומבי הגיע לביתו וסיפר כי הם ניסו להפעיל את המטען, אך ללא הצלחה. ה.צ הסיק מכך שהסוללה התרוקנה וביקש מבומבי להביא אליו את המטען בחזרה. משהעבירו לו את המטען, נוכח לדעת שאכן הסוללה התרוקנה והחליפה בסוללה של רכב, שהיא גדולה יותר. כאשר סיים הכניס את המטען לקופסת קרטון גדולה יותר, מבלי לסגור אותה, וביקש מסבח להיות נוכח בעת מסירתה. במסדר זיהוי תמונות שנערך לו, ה.צ זיהה את מכשיר השלט (מוצג ת/893), וכן את המפסק (מוצג ת/897).

בנוסף, ה.צ העיד שכשבוע לאחר שהעביר את המטען המתוקן, שמע בתקשורת שאירע פיצוץ ברח׳ יהודה הלוי. לדבריו, הופתע מכך שהמטען הופעל במקום הומה אדם, שעה שנאמר לו שהוא יונח בתוך פח אשפה. בחלוף תקופה מסוימת, התקשר אליו מישהו בבקשה שיגיע לבניין האופרה בתל אביב כדי להיפגש עם אברג׳יל שחזר מחו״ל. באותו מעמד, אברג׳יל הודה לו על כך שהרכיב את המטענים באירועים של כיכר פלומר וביהודה הלוי ו-ה.צ הבהיר כי ״אם זה לא לו [לאברג׳יל], לא הייתי עושה לאף-אחד אחר״ (עמ׳ 330 להכרעת הדין).

אשר למעורבותם של בוהדנה וסוסן באירוע – ה.צ לא ידע למסור דבר, וביחס לעמוס, העיד באופן פוזיטיבי שהוא לא היה מעורב באירוע מושא אישום זה.

83. עדות נוספת שנשמעה בערכאה הדיונית הייתה של עד המדינה א.צ (בנו של ה.צ), אשר סיפר שבאחד הבקרים אביו ביקש ממנו להיות בחצר כי אמור היה להגיע ״איזה בחור״. לדבריו, ישב בחצר יחד עם י.מ ואנשים נוספים, ולאחר שעה בערך הגיע בחור עם אופנוע. הוא העיד כי הלך לקרוא לאביו מהמחסן, וראה שהבחור נטל קופסת קרטון ויצא. עוד סיפר כי בזמן אמת לא ידע את שמו של הבחור, אבל זיהה אותו במהלך המעצר בשנת 2015 ואז נודע לו ששמו ז׳וז׳ו.

לדבריו, בחלוף שבועיים שמע בתקשורת על קרות האירוע ביהודה הלוי, על כך שהתפוצץ מטען ונהרגו אנשים. כן העיד כי שמע שיחה בין אביו לבין י.מ והסיק ממנה שהמטען שאותו בחור לקח מביתו היה המטען שהתפוצץ באירוע. ה.צ העיד כי בזמן אמת לא ידע מה אביו עשה במחסן, אבל בדיעבד הבין שהוא זה שהרכיב את המטען.

84. עד נוסף שהעיד בפני בית המשפט המחוזי היה עד המדינה י.מ אשר לא היה מעורב ישירות באירועי האלימות המתוארים באישום, וידיעותיו נבעו מקרבתו ל-ה.צ ומהעובדה שהתגורר בביתו בתקופה הרלוונטית.

אשר למטעני החבלה שראה בביתו של ה.צ, התייחס י.מ ל״שתי אפיזודות״ שלהן היה עד לדבריו.

האפיזודה הראשונה שתיאר, התרחשה בשנת 2003, כאשר הגיע לביתו של ה.צ וראה את סבח ועמוס שישבו באותה עת בסלון. י.מ שאל את א.צ היכן אביו, והלה השיב שהוא ממתין לו ב״מתפרה״. כאשר י.מ נכנס ל״מתפרה״ הבחין בקופסת קרטון שהייתה מונחת על השולחן, ובתוכה היו לבנות חבלה, חוטים וחבקים. י.מ ציין בעדותו ש-ה.צ נראה לחוץ והיו לו חתיכות איזולירבנד על אצבעות הידיים. ה.צ אמר שקרא לו לעזרה

מאחר שלא רצה שבנו יתקרב למחסן, ולכן ביקש ממנו לצאת ולפטרל איתו מסביב לבית, כדי לוודא שלא מגיעה למקום משטרה.

לדבריו, סבח שהיה בדרך כלל רגוע, היה הפעם עצבני ודרש מ-א.צ לזרז את אביו. י.מ מסר לסבח ולעמוס שעליהם להמתין, ולקח עמו את א.צ לפטרל מסביב לבית. לאחר שסרקו את האזור, חזרו לבית ו-י.מ ניסה לברר עם ה.צ כמה זמן עוד דרוש לו. הלה ביקש שיחכה עם האחרים בסלון, וכשיקרא לו, יצטרך להוציא את סבח אל מאחורי הבית.

האפיזודה השנייה שתיאר, בה נחשף למטען חבלה שהכין ה.צ, אירעה לדבריו בתקופה שלפני נסיעתו לחו"ל לצורך הטיפול בפרשת "הבלדרית" (מושא האישום השישי). באותו מקרה, העיד כי הגיע לביתו של ה.צ וראה שם את סוסן, סבח, א.צ ואנשים נוספים שאינו זוכר את זהותם. גם הפעם, הפנה אותו א.צ ל"מתפרה" והוסיף שאמור להגיע בחור מטעמו של בומבי. כן העיד כי ב"מתפרה" ראה על השולחן שקית פתוחה וכן את המַלחֵם של ה.צ, חבקים, חוטים ולבנות חבלה, והפעם לדבריו, ראה בתוך השקית מטען יותר גדול. ה.צ ביקש ממנו לפטרל יחד עם א.צ וכך עשו השניים. לאחר שהמטען היה מוכן, המתין בחוץ יחד עם א.צ לבחור מטעמו של בומבי.

י.מ המשיך והעיד כי, לאחר זמן מה הגיע בחור רכוב על אופנוע, לחלקו האחורי של הבית, שאותו ראה לראשונה. ה.צ מסר לו את המטען בתוך שקית. עוד סיפר, כי סוסן לחץ את ידו של אותו רוכב אופנוע. בהמשך, י.מ זיהה את רוכב האופנוע כיוסף לוי, וטען כי ראה אותו בשלב מאוחר יותר בתאילנד. לאחר מכן ה.צ אמר לו "הפעם הולך להיות קטלני, הפעם יוסיפו ברגים ומסמרים..." (עמ' 333 להכרעת הדין).

בית המשפט המחוזי קיבל את דבריו של י.מ ביחס לעצם העובדה שראה את ה.צ מכין מטעני חבלה בביתו, וכך בהתייחס לדבריו שהיה עד להתרחשות מסוימת בעניין זה. עם זאת נקבע, כי דבריו ביחס ל"שתי האפיזודות" שתיאר אינם מתיישבים עם עדויות אחרות. י.מ אישר מפורשות כי הקשר שעשה בין הרכבת המטענים שראה בביתו של ה.צ לבין הפיצוצים שעליהם שמע בדיעבד, הוא פרי השערותיו. לפיכך, נקבע, כי התיאורים שהעיד עליהם, אף אם כללו פרטים נכונים שחווה וראה במו עיניו, יצרו תמונה לא מדויקת וערבוב בין אירועים שונים, בסדר כרונולוגי שאינו נכון, ושלא התיישב עם עדויותיהם של בומבי ו-ה.צ, שנטלו חלק פעיל וישיר באירוע.

85. בנוסף, בית המשפט המחוזי עמד על גרסתו של עד המדינה י.א בהתאם להודעותיו במשטרה. הודגש כי השימוש הראייתי שניתן היה לעשות באמרותיו היה מוגבל ומצומצם, לאור העובדה שלא העיד בפני בית המשפט, בשל ויתור המאשימה על העדתו.

בהודעתו ת/2273 סיפר כי ידע על האירוע שתוכנן ביהודה הלוי, עוד לפני התרחשותו, זאת לאור דברים ששמע מאברג׳יל במהלך הפגישות בבריסל. לדבריו, בעת שישב במלון עם אברג׳יל, רוחן בומבי ואנשים נוספים, אברג׳יל ניסה לגייס כספים מהנוכחים. עוד סיפר כי הוא מצידו סירב לשלם משום שלא שיתפו אותו ב״עסקה הגדולה״ (מושא האישום השני), ואברג׳יל השיב לו שהוא יכול לצאת מהתמונה. באותו מעמד, סיפר האחרון על מקום מסוים שרוזנשטיין נוהג לבקר בו ושם הם עתידים לבצע את החיסול. בדיעבד הבין כי זה המקום בו הונח מטען החבלה. לדבריו, באותם מפגשים, אברג׳יל ובומבי יצרו את תכנית הפעולה וקבעו מי מהאנשים יבצע אותה.

בהודעתו ת/2282א סיפר י.א כי במהלך התקופה שישבו בתצפית, בטרם הפיצוץ, הוא שמע כי וזאנה פיספס את רוזנשטיין ולא לחץ בזמן על השלט, אך לא זכר מי סיפר לו על כך. בית המשפט קבע בהקשר זה כי ניכר ש-י.א משער השערות ואינו יודע דברים לאשורם. מכל מקום נקבע, שאף לפי גרסתו, התצפיות והשלב הביצועי של התכנית היו לאחר המפגש בבריסל ולא לפניו.

בהודעתו ת/2307, מששב ותיאר על אודות האנשים שהשתתפו בפגישה בבלגיה, סיפר י.א כי מטרתה הייתה לגייס כספים לפרויקט יהודה הלוי, ודובר על מימון הפיצוץ. לדבריו, כל אחד היה צריך לשים מאה אלף דולר, ורוחן וטולי הסכימו לכך. בומבי לא היה צריך לשים כסף כי היה ״חייל״ של אברג׳יל. לשאלת החוקר, י.א מסר כי דיברו בפגישה גם על הכנת מטען חבלה, ואף דיברו על כך ש״יהיו המון נפגעים, לרבות המאבטחים של רוזנשטיין״ (עמ׳ 336 להכרעת הדין).

ראיות סיוע

86. בית המשפט עמד על שיחה מיום 24.7.2003 בין אברג׳יל לבן סימון, התומכת בטענת בומבי על אודות העברת ההובלה של המלחמה ברוזנשטיין מידי בן סימון לידיו (שיחה אשר כונתה ״שיחת העברת המקל״). כעולה מהשיחה, אברג׳יל ביקש מבן סימון שלא להפריע לבומבי ולאנשיו להמשיך במשימה, כחלק מהאינטרס להמשיך בתכנית העבריינית (מוצג ת/1710). נקבע כי שיחה זו שימשה סיוע לדברי בומבי ו-ה.צ לכך שאברג׳יל הוא שעמד מאחורי תכנית יהודה הלוי.

87. שיחה נוספת שהובאה כסיוע לעדותו של בומבי, וכונתה במהלך המשפט ״שיחת השלד״, מיום 18.10.2003, התקיימה בין אברג׳יל לבין סוסן, והתנהלה במילות קוד. במהלכה סוסן ביקש מאברג׳יל לערב את ה.צ שיפעיל את השפעתו על בן חסותו י.מ, שסוסן היה מוטרד מהתנהלותו בעניין ״עסקת הבלדרית״ (מושא האישום השישי). אברג׳יל מצידו בירר מול סוסן האם יש התקדמות בעניין ״השלד״ (המטען) ש-ה.צ היה

אמור להכין עבור הארגון, והופתע לגלות כי המטען טרם הונח ואין התקדמות בנושא (מוצג ת/1214). לגישת המאשימה, בעקבות זאת, כינס את מפגש הפסגה בבריסל ביום 17.11.2003, במטרה לקדם את העניין ולגייס כסף למבצע.

הודגש שאף י.מ נשאל והעיד ביחס לשיחה זו, באומרו שאברג'יל וסוסן דיברו על אודות עסקת "הבלדרית", שבה הוא עצמו היה מעורב יחד עם בן סימון וסוסן.

88. בית המשפט המחוזי דחה את קו ההגנה של הסנגורים, אשר טענו שהמטען ביהודה הלוי הונח עוד לפני הפגישות בבריסל, בניגוד לעדותו המפורשת של בומבי בעניין זה. נקבע כי תזת ההגנה, בייחוד מטעם המערער רוחן, נועדה להרחיק את רוחן מהתכנית העבריינית, שעליה דובר באותם מפגשים בבלגיה. בנוסף נקבע, כי תזה זו אינה מתיישבת עם הגיונם של הדברים ועם לוח הזמנים הכללי שעליו העידו ארבעה עדי מדינה. מכל מקום, נקבע כי ההגנה לא הפריכה את הטענה העקרונית ביחס למהותם של המפגשים בבריסל, וביחס לתוכן השיחות והסיכומים שהושגו שם. בהקשר זה, התקבלו דברי שני עדי המדינה בומבי וטולי (שנתמכו גם בדברי י.א) שלפיהם במסגרת מפגשים אלה דובר על התוכנית לחיסול רוזנשטיין ועל הצורך במימון המבצע.

89. באותו עניין עוד נקבע, כי עדויותיהם של עדי המדינה בומבי ו-ה.צ ביחס לנסיבות הפנייה אל האחרון, לצורך הכנת המטען, וכן והחלפתו – תואמות ומשלימות זו את זו. הודגש כי שני עדים אלה היוו את הציר שסביבו התנהל המבצע: בומבי היה המוציא לפועל והממונה על ביצוע תכנית ההתנקשות, ו-ה.צ היה מי שהכין במו ידיו את מטען החבלה. עדים אלו סיפקו מידע עובדתי מכלי ראשון ביחס לאירוע, ודבריהם התבססו על ידע אישי של מי שהיו במוקד העניין והעשייה העבריינית.

נוסף על כך נקבע, כי כל אחד מהעדים זכה לחיזוק ולתמיכה גם בראיות חיצוניות: אופן הכנת המטען בידי ה.צ, תאם את הממצאים בזירה, ואף תאם לממצאי הזירה באירוע פלומר, מושא האישום השלישי; והאופן בו הופעל מכשיר השלט-רחוק, שאותו ידע לתאר בומבי, בהתאם לתדרוכו של ה.צ, עלה בקנה אחד עם עדותו של יורם קניג, בעלי חברת KP. לפיכך נקבע, כי העובדות שניתן להסיק מעדויותיהם הן עובדות אמת.

90. בנוסף, הודגש כי דבריו של ה.צ. בעדותו על אופן הרכבת המטען, ועל כך שבאירוע יהודה לוי הניח יותר לבנות חבלה מאשר במטען ששימש בכיכר פלומר – מצאו תימוכין בחוות הדעת של ערן סולומון (מוצג ת/1516). תימוכין לדבריו של ה.צ. כי הניח את המטען המורכב בתוך קופסת קרטון, מצא בית המשפט בעדותו של א.צ ובדברי י.מ.

מאידך גיסא, בומבי העיד כי המטען הועבר באמצעות תיק, כאשר נקבע כי דבריו זכו לתימוכין בחוות דעת המומחה וסרמן, שלפיה בזירה נמצאו שרידי פלסטיק המעידים על כך שהמטען היה מונח בתוך תיק. השוני בין ה.צ שדיבר על "קופסת קרטון" לבין בומבי שהזכיר "תיק", זכה לחקירות נגדיות ארוכות, ולבסוף נקבע כי מדובר בשאלה צדדית, שאין בה כדי להעיד על המטען עצמו, או על אמינות עדי המדינה.

91. אשר למסמרים שהוכנסו למטען, נקבע כי בהתאם לממצאים בזירה, אין מחלוקת כי הוכנסו למטען מסמרי מתכת (מוצג ת/163), אך לא הונחה בפני בית המשפט המחוזי תשתית ראייתית לקבוע מי אחראי להוספת המסמרים שנמצאו בזירה. עם זאת, נקבע כי אין לכך נפקות בעניינו, משלא הוכח קיומו של קשר סיבתי רפואי בין עצם גרימת המוות של שלושת הקורבנות לבין המסמרים שהוספו למטען, בבחינת שמותם נגרם אך ורק בגלל אותם מסמרים. נמצא כי מטען החבלה, עם המסמרים או בלעדיהם, היה בעל פוטנציאל קטלני משמעותי כשלעצמו, כפי שהובא בחוות הדעת של המומחה וסרמן, אשר לא נסתרה.

הדיון באשמתו של אברג'יל

92. בית המשפט המחוזי עמד על כך שבהתאם לגרסתו הכללית של אברג'יל, לא היה לו כל סכסוך עם רוזנשטיין ולא הייתה לו כל סיבה לרצות להתנקש בחייו. אברג'יל כפר כפירה כללית גם בהתייחס לאישום זה. עם זאת, אישר כי אין מחלוקת ביחס לעצם קרות הפיצוץ ברח' יהודה הלוי.

בחקירתו הראשית, אברג'יל טען כי את הפגישה בבריסל יזם טולי, אשר התקשר אליו וביקש להגיע אליו (מוצג נ/15). ואולם, נקבע שאף שמהשיחה ביניהם עלה שאכן טולי היה מעוניין להגיע לבריסל ולשוחח עם אברג'יל בנושא אחר, רצונו השתלב עם האינטרס של האחרון לדון בחיסולו של רוזנשטיין. נקבע כי אברג'יל ניצל את הגעת טולי ורוחן, כמו גם את נוכחותו של י.א בבריסל, כדי לזמן אליו גם את בומבי וכדי לקדם באותה הזדמנות את עניין רוזנשטיין. ואכן טולי רכש כרטיסי טיסה עבור שלושתם והם הגיעו לבריסל באותה טיסה.

בנוסף נקבע, כי הדברים התיישבו גם עם רצונו של אברג'יל להזמין את ה.צ לאותו מפגש רב נוכחים בבלגיה, כפי שהשתקף בשיחתו עם מריקו (מוצג ת/1812). לטענת אברג'יל, כוונתו הייתה לנסוע עם ה.צ לחברו של האחרון בקולומביה כדי לבחון השתקעות שם. בית המשפט המחוזי שלל הסבר זה מכמה טעמים. ראשית, נקבע כי תירוץ דומה היה לאברג'יל ביחס לנסיבות פגישתו עם ה.צ לפני האירוע בכיכר פלומר, ו-ה.צ שלל את הדברים. שנית, אברג'יל התעתד לנסוע לתאילנד מיד לאחר המפגשים בבריסל, ואף האיץ ברוחן להגיע לבריסל מהר ככל האפשר מאחר שרצה לעזוב לתאילנד (מוצג

ת/1880יא). נקבע כי אין חולק שזמן קצר לאחר הפגישות בבריסל, עוד לפני שהתרחש הפיצוץ ביהודה הלוי, אברג׳יל טס לתאילנד.

אשר לסיבת זימונו של בומבי לבריסל, טען אברג׳יל כי הלה זומן להגיע בשל חוב כספי בסכום של 150,000 דולר, שמקורו במכירת בתי הקזינו שלו לבומבי. בית המשפט המחוזי קבע כי מדובר בגרסה תמוהה, שלא הונחה תשתית ראייתית התומכת בה. בנוסף, בומבי שלל שרכש בתי קזינו מאברג׳יל, וכלל לא נשאל בחקירה נגדית ביחס לאפשרות שהגיע לפגישה בבריסל ביחס לחוב הנטען.

93. ביחס ל״שיחת השלד״ בינו לבין סוסן, אברג׳יל טען בחקירתו הנגדית, כי אינו מוכן להתייחס ל״עסקת הבלדרית״, סירב להשיב על כל עניין ביחס ל-י.מ ולעסקאות עמו, וכן לשאלה מהו ״השלד״ השיב שאינו זוכר. כאשר התביעה הקשתה שוב ושוב, העלה אפשרות חדשה לפיה הכוונה במילה ״שלד״ היא לבית שציון בנה עבור אשתו. בית המשפט עמד על כך, שאף סוסן טען, מתוך רצון שלא לסתור את קו ההגנה שהעלה אברג׳יל, שכנראה הכוונה בשיחה הייתה לבית של ציון, אך טען שמדובר היה ב״שיח חרשים״ שבו אברג׳יל דיבר במילת קוד על אודות עניין שלא הצליח להבין.

הובהר כי בשיחה זו, אברג׳יל ניסה להסביר לסוסן מדוע אין זה העיתוי המתאים לשוחח עם ה.צ נגד בן חסותו י.מ בקשר ל״עסקת הבלדרית״. אברג׳יל סבר שעימות עם ה.צ. באותה עת, וביתר שאת לאחר שהבין מסוסן ש-ה.צ טרם הכין את המטען – אינו דבר רצוי. הארגון היה זקוק ל-ה.צ כאשר על הפרק עמדה סוגיית הנחת המטען עבור אירוע יהודה הלוי. נקבע כי המערערים אברג׳יל וסוסן לא הציגו פרשנות הגיונית וסבירה אחרת לשיחה זו.

94. לפיכך, נקבע כי גרסתו של אברג׳יל היא גרסה כבושה ומשקלה נמוך. הודגש כי עדותו הייתה מתחמקת, הוא נמנע מלהשיב לשאלות, ובחר את הנושאים שאליהם התייחס. לא זו בלבד ששתק בחקירותיו במשטרה, ולא מסר תגובה לכתב האישום, הגרסה שמסר נוצרה לקראת העדות, לאחר שמסכת הראיות נפרשה בפניו, ומתוך ניסיון לתת לראיות פרשנות בלתי מפלילה.

בהכרעת הדין נקבע כי עדי המדינה שהעידו במשפט (בומבי, ה.צ וטולי) קשרו באופן ישיר וברור את אברג׳יל לאירוע כמי שיזם אותו, תכנן אותו והיה מודע ומעורב בכל פרטיו. בית המשפט קבע כי עדויותיהם סיימו זו לזו בעניין זה.

אשר לקיומו של סכסוך בין אברג׳יל והארגון שבראשותו לבין רוזנשטיין נקבע כי הדבר הוכח הן במסגרת האישום הראשון והן במסגרת האישום השלישי, והוא מצא ביטוי במעורבות אברג׳יל ואנשי הארגון הקרובים לו, בניסיונות הקודמים לחסל את רוזנשטיין, כפי שכבר תואר.

95. אשר על כן, נקבעה אחריותו של אברג׳יל כמבצע בצוותא ומעשיו באישום זה נקבעו כמבססים נגדו את העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, כפי שיפורט להלן:

עבירת הרצח – נקבע כי הוכחו יסודות העבירה של רצח בכוונה תחילה, בהקשר לתכנית חיסולו של רוזנשטיין, ותכנונה. הבעת רצונו של אברג׳יל בתוצאה הקטלנית הובעה פעמים רבות באופן ברור וגלוי, בהתאם לדברי עדי המדינה. משהמטרה לרצוח את רוזנשטיין הוחטאה, נקבע כי יש בסיס להרשעתו ברציחתם של שלושת הקורבנות שמצאו את מותם תחתיו, מכוח דוקטרינת "הכוונה המועברת" כאמור.

חבלה בכוונה מחמירה – הרשעה בעבירה זו ביחס למאבטחיו של רוזנשטיין (רמי גרוסמן ועופר ורסנו), אשר נפצעו באירוע. נקבע כי ניתן היה לצפות ברמת הסתברות גבוהה, השקולה לכוונה, את האפשרות לגרימת חבלה חמורה למאבטחים, אשר על פי הידוע למבצעים, ליוו את רוזנשטיין והיו צמודים לו באופן קבוע.

גרם חבלה חמורה – הרשעה בעבירה זו ביחס לעובר אורח במקום, אברהם אבן.

פציעה שלא כדין ו-גרם חבלה של ממש – הרשעה בעבירות אלה ביחס לנפגעים השונים שנמנו בכתב האישום המתוקן.

96. לסיכום, בהתאם למעשים המתוארים באישום הרביעי, אברג׳יל הורשע בעבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין (3 עבירות); חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין; פציעה שלא כדין, לפי סעיף 334 לחוק העונשין; גרם חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין; גרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכל במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

הדיון באשמתו של רוחן

97. רוחן הכחיש כל קשר לניסיונות החיסול של רוזנשטיין, ובפרט את מעורבותו באירוע יהודה הלוי. לדבריו, כל שהיה ידוע לו על האירוע ועל אודות החשד שהופנה כלפי מעורבותו של אברג׳יל היה מהתקשורת. רוחן אישר במהלך עדותו את נסיעתו לבלגיה בין התאריכים 17.11.2003 ועד 20.11.2003, ולדבריו, אברג׳יל הזמין אותו

לבריסל כדי לבלות ולהשתמש בסמים (מוצג נ/68 – שיחה בה נשמע אברג׳יל שואל אותו אם הוא רוצה ״חגיגה״, עמ׳ 368 להכרעת הדין).

משנשאל בחקירתו הנגדית, מדוע בעימות במשטרה הכחיש את האפשרות שנסע לבריסל, אם מדובר בנסיעה תמימה שכיום הוא מודה בה, השיב שלא זכר זאת, וכשנשאל מדוע הכחיש ולא אמר שאינו זוכר, לא סיפק תשובה.

אשר לטולי, רוחן אישר שהגיע עמו לבלגיה, וזאת כדי לשוחח עם אברג׳יל בעניין שאינו ידוע לו. בנוסף, שלל את האפשרות שהיה בדירתו של אוזיפה באותה נסיעה לבריסל. כשעומת בחקירתו הנגדית, עם העובדה שבתגובה לדברי בומבי במהלך העימות (מוצג ת/300ב), לא אמר שלא נכח מעולם בביתו של אוזיפה – התחמק ונמנע מלתת תשובה ישירה. בנוסף, שלל את הטענה שאברג׳יל דיבר על מתן כספים למלחמה ברוזנשטיין, שלל שטולי סיפר לו שהעביר כספים לבומבי, וטען כי טולי פעל על דעת עצמו.

בית המשפט המחוזי עמד על כך שרוחן אישר שגרסתו בבית המשפט נמסרה בחלקה על בסיס זכרונו ובחלקה בהסתמך על חומרי החקירה שאליהם נחשף. לדבריו, חוקרי המשטרה ביקשו ״לתפור לו תיק״, וגייסו את בומבי לשם כך, שעה שלמעשה מעולם לא ביצע עמו פשעים, וגם לא ידע על מה נסובו שיחותיו עם אברג׳יל. יחד עם זאת, רוחן אישר כי אברג׳יל ביקש ממנו בשיחת טלפון להגיע לבריסל ולהביא עמו את בומבי. בחקירתו הנגדית, משהופנה לשיחות שהתקיימו בינו לבין בומבי, בתאריכים הסמוכים לאירוע יהודה הלוי (מוצגים ת/1577ב, ת/1575א ו-ת/1546א), השיב כי אינו זוכר את השיחות ולא היה לו כל קשר עם בומבי.

אשר ל-ה.צ, טען כי אינו מכיר אותו ולא ידע כי הלה היה אחראי לבניית המטענים באירועים ביהודה הלוי ובכיכר פלומר, לא היה מעולם בביתו ולא ידע היכן הוא גר.

98. כן פורט על אודות עדי ההגנה שזומנו מטעמו של רוחן בהקשר לאישום זה. הראשון, יהודה מטטוב (להלן: מטטוב), שהתגורר בבלגיה בתקופה הרלוונטית, והעיד כדי לתמוך בדבריו של רוחן לפיהם בפגישה במלון בבריסל, שבה נכח לדבריו, לא דובר על העברת כספים או על חיסולו של רוזנשטיין. העד השני היה אכא, חבר הארגון, ומי שעל פי הראיות נכח בפגישות בבלגיה. ואולם, אף שהגיע לבית המשפט בשני מועדי הוכחות שונים, רוחן נמנע מלהעלותו לעדות, ללא מתן הסבר. נקבע כי הימנעות רוחן מלהעידו עומדת לו לרועץ ומחזקת את ראיות התביעה נגדו.

99. בית המשפט המחוזי התרשם שלא ניתן לתת אמון בגרסתו של רוחן, או לבסס ממצא עובדתי כלשהו על דבריו. נקבע כי אין לקבל את גרסתו המיתממת לפיה לא ידע דבר על אודות האירוע, או על פעילותו של טולי, ועל הסיבה להגעתו לבריסל, כאשר דובר באחד מאנשיו הקרובים, אשר היו כפופים לו. כמו כן נקבע כי אין לקבל את גרסתו שלא ידע לשם מה הוזמן בומבי לבריסל, למרות שהוא זה שהתבקש על-ידי אברג׳יל להביאו. נקבע כי תשובותיו לא התיישבו עם חומר הראיות ועם ההיגיון הסביר.

כמו כן, נדחתה גרסתו לפיה הגיע לבלגיה רק כדי לבלות, מאחר שדבריו לא תאמו את השיחה שקיים עם אברג׳יל (מוצג נ/68).

בנוסף, נדחתה גרסתו, לפיה כפר כאמור בקיומה של פגישה בדירתו של אוזיפה, וגייס לטובתו את גרסת עד המדינה י.א. נקבע ש-י.א תיאר בחקירותיו מפגש אחד בלבד שהתקיים בבית הקפה במלון בבריסל, במהלכו אברג׳יל שוחח ביחידת עם בומבי, אך תיאר כי לאחר מכן ניגש לשולחן שבו ישב עם רוחן וטולי ודרש מהם כספים לצורך תכנית חיסול רוזנשטיין.

אשר לעדות מטטוב, בית המשפט ציין שאיש משלושת עדי המדינה שנכחו במפגש במלון בבריסל (בומבי, טולי ו-י.א) לא הזכיר את נוכחותו, לא בחקירות במשטרה ולא בעדות בבית המשפט. בנוסף, הודגש כי בומבי וטולי לא נשאלו על כך במהלך עדותם ולא הוטחה בפניהם האפשרות שמטטוב נכח באותו מפגש. כן הובהר, שגם אברג׳יל לא אמר דבר בעדותו על נוכחות מטטוב במפגש במלון, וכשנשאל על כך באופן ספציפי, אמר שאינו זוכר. אשר לתוכן העדות, נקבע שהותירה רושם של עדות מגמתית ומוגזמת, במטרה לסייע לרוחן ולעמדת ההגנה.

100. בית המשפט קבע כי עדויותיהם של בומבי ושל טולי נמצאו מהימנות, ולא נמצאה סיבה מדוע יפלילו שניהם את רוחן בכזב. נקבע כי כל אחד מעדי המדינה משמש ראיית סיוע לעדותו של האחר, ודבריהם מצטרפים לראיות האחרות שפורטו. סיוע נוסף לדבריהם מצא בית המשפט בשקריו של רוחן, כמו גם בגרסתו הבלתי משכנעת שלא היה בה מענה לראיות נגדו.

101. עוד הודגש כי רוחן, כמנהל בארגון, היה בסוד התכנית העבריינית הכוללת להתנקש בחיי רוזנשטיין, שתחילתה בשנת 2002. רוחן נתן את תמיכתו למאבק שהכריז אברג׳יל נגד רוזנשטיין, וביטא את רצונו שהאחרון יחוסל: הוא הוזמן והגיע לבלגיה, השתתף בפגישות שבהן דובר על חיסולו, נטל חלק פעיל בשיחות, ואף הסכים להשתתף במימון המבצע, כפי שגם עשה באמצעות טולי.

עם זאת, נקבע כי אין די באלה כדי לבסס נגדו שותפות או מעורבות ברצח ביהודה הלוי. הובהר כי בדומה לאברג׳יל, רוחן לא השתתף פיזית בביצוע המעשה, אך בניגוד לאברג׳יל, שתכנן את המבצע בשיתוף עם בומבי, היה מודע לזהותם של המבצעים, והיה מעורב בפרטי הפרטים של הביצוע – אין הוכחה דומה ביחס לרוחן. בשל כך, בית המשפט הביע התלבטות בהכרעת הדין, האם מעורבותו המתוארת של רוחן מבססת נגדו ביצוע בצוותא או שהתנהלותו הייתה ברמה של מסייע בלבד.

בהקשר זה נקבע כי למעט השתתפותו של רוחן בפגישות בבריסל, והעברת כספים למימון המבצע, אין הוכחה לכך שהיה בסוד פרטי המבצע הספציפי ביהודה הלוי, ושהייתה לו השפעה כלשהי על אופן ביצועו.

לפיכך, בנסיבות אלה יש לראות ברוחן כמסייע לעבירות שיוחסו לו. הודגש שהעברת כסף לצורך מימון התכנית מהווה פעולת סיוע במישור העובדתי, ובנוסף התגבשה אצל רוחן גם הכוונה הפלילית הדרושה לסיוע, מודעתו לכוונה לבצע את העבירה, וכן מודעתו לכך שמעשיו מסייעים לביצועה.

102. אשר על כן, רוחן הורשע בעבירות של סיוע לרצח, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין (3 עבירות); סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לפציעה שלא כדין, לפי סעיף 334 וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לגרם חבלה חמורה, לפי סעיף 333 וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לגרם חבלה של ממש, לפי סעיף 380 וסעיף 31 לחוק העונשין; וכן קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

הדיון באשמתו של סבח

103. סבח הכחיש כל מעורבות באירוע יהודה הלוי, וכפר בכך שהעביר מטען חבלה לז׳וז׳ו בביתו של ה.צ, או שהעביר קופסת קרטון כלשהי. סבח אישר כי נהג לשבת בביתו של ה.צ, ובכלל זה נכח בסלון ובחצר ביתו, אך לדבריו אף אחד לא שיתף אותו באירועים שהיו. בהתמודדותו עם המיוחס לו, טען בעלמא כי עדי המדינה שיקרו בעדויותיהם.

בית המשפט המחוזי עמד על מהימנות עדותם של ה.צ ושל בומבי, כשסיפרו באופן דומה על אודות חלקם באירוע יהודה הלוי והשתלשלות העניינים ביחס לסבח. נקבע כי עדויותיהם תאמו זו לזו ואף לממצאים האובייקטיבים. הודגש כי מדברי ה.צ. עלה בצורה חד משמעית כי סבח נכח בשתי הפעמים שבהן ה.צ טיפל במטען – בפעם הראשונה בעת הכנתו, ובפעם השנייה בעת תיקונו. סבח היה מעורב בתור מי שהעביר את המטען

מחזקתו של ה.צ אל הגורם שהגיע לקבלו, או כמי שנכח בביתו של ה.צ למען שמירת בטחונו. נקבע כי נוכחותו במקום לא הייתה מקרית, אלא יזומה ומכוונת.

על אודות מעורבותו האמורה של סבח העידו הן ה.צ והן י.מ וקשירתו לאירועים ולדמויות הפועלות השתלבה היטב במארג הראיות. כן הודגש, כי אף אם י.מ, אשר תיאר "שתי אפיזודות" שראה ביחס להכנת מטענים על-ידי ה.צ, ערבב בין שני האירועים, נוכחותו של סבח במקום נותרה כנתון מוצק, ביחס ל"שתי האפיזודות". נקבע כי דברים אלה מהווים סיוע לעדותו של ה.צ בעניין זה.

סיוע נוסף לדבריהם של שני עדי המדינה, מצא בית המשפט בעצם מעורבותו של סבח באישום השלישי, כחלק מהתכנית הכוללת להתנקש ברוזנשטיין. נקבע כי מדובר בעבירות מאותו סוג שבוצעו לשם אותה מטרה, ובאותה שיטה על ידי הארגון.

זאת ועוד, בית המשפט מצא בשקריו של סבח, בהכחשתו את הקשר עם חברי הארגון והצוות המבצע, כראיות לחובתו. נקבע כי מדובר בשקרים מהותיים, שהעידו על מודעתו למעשים ולאנשים הקשורים לאירוע, ועל ניסיונו להרחיק עצמו מהם.

ביחס לאברג'יל, טען בחקירתו במשטרה כי אינו מכיר אותו (מוצג ת/430ב). נקבע כי עניין זה התברר כלא נכון מעצם עדותו של אברג'יל, אשר העיד כי הכיר את סבח באמצעות מריקו. צוין כי למשמע עדותו של אברג'יל, חזר בו סבח מהכחשתו את היכרותו עמו.

בדומה לכך, נקבע כי סבח הכחיש בחקירותיו את היכרותו עם בוהדנה, שהיה אחד מאנשי החוליה המבצעת. בחקירתו הראשית טען כי הכירו רק מביקורי בומבי בצ'יינג' בעת שבוהדנה התלווה אליו. ואולם, נקבע כי על פי הראיות התקיימו כעשר שיחות טלפון בין סבח לבין בוהדנה, שהראשון לא הצליח לתת להן הסבר ברור.

כמו כן, סבח הכחיש במשטרה את היכרותו עם ז'וז'ו, כאשר בעדותו בבית המשפט טען כי לא הכירו בשמו יוסף לוי ולכן לא חיבר ביניהם. לדבריו ראה אותו רק כאשר התלווה לבומבי בצ'יינג', וגם במקרה זה לא ידע להסביר את שיחות הטלפון הרבות בינו ובין ז'וז'ו (מוצג ת/1563א).

בית המשפט המחוזי התייחס להכחשת היכרותו עם דמויות בארגון, לרבות אלו שנטלו חלק באירוע יהודה הלוי, כמלמדת על כך שלסבח היה מה להסתיר, וראה בכך סיוע לעדויות עדי המדינה נגדו.

104. עם זאת, בית המשפט המחוזי התייחס לדברי בומבי, ולפיהם סבח לא נכלל בצוות המבצע של אירוע הרצח. מדברי ה.צ ו-י.מ עולה שסבח היה בסוד העניין, וידע את טיב התכנית שעל סדר היום. ואולם, בנסיבות שתוארו, ולנוכח הריחוק שהיה בין סבח לבין בומבי, והמרחק שלו ממוקד הפעילות של מבצע החיסול גופו, נקבע שמעשיו אינם עולים כדי "ביצוע בצוותא".

אשר על כן, נקבעה אחריותו של סבח כמסייע לעבירות שיוחסו לו. הוכח שסבח היה מודע לטיבם המסייע של מעשיו, שבוצעו מתוך רצון לסייע. בית המשפט הרשיע אותו בביצוע עבירה של סיוע לרצח בהתייחס לשלושת הקורבנות שמצאו את מותם באירוע, והרשיע אותו בסיוע לעבירות הנוספות, שהן תוצאה מהפגיעות שנגרמו לאנשים הנוספים באירוע.

105. לפיכך, סבח הורשע בעבירות של סיוע לרצח, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין (3 עבירות); סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לפציעה שלא כדין, לפי סעיף 334 וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לגרם חבלה חמורה, לפי סעיף 333 וסעיף 31 לחוק העונשין; וסיוע לגרם חבלה של ממש, לפי סעיף 380 וסעיף 31 לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

הדיון בעניינו של עמוס – וזיכויו

106. בית המשפט המחוזי הגיע למסקנה כי אין די בראיות שהובאו כדי להרשיע את עמוס בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, וכתוצאה מכך זיכה אותו מהאישום הנוכחי.

נקבע כי אין חולק שהראיות שהובאו ואשר קשרו אותו לאירוע מושא אישום זה, התבססו אך ורק על עדות י.מ. הודגש בהקשר זה שבעת ש-י.מ העיד על מעורבותו של עמוס, הוא לא שיקר במתכוון מתוך רצון להפלילו לשווא. עם זאת הודגש כי עדותו לקתה באי דיוקים ולכן האפשרות לקבוע ממצאי עובדה בהסתמך על דבריו בלבד היא בעייתית. בנוסף נקבע, כי עד המדינה ה.צ, אשר ידיעותיו בנושא הם מכלי ראשון ואף היה מודע לחלקו של עמוס באישום השלישי, עמד על כך שאין לאחרון קשר לאירוע ביהודה הלוי.

זאת ועוד, נקבע כי אף אם דבריו של י.מ היו מתקבלים במלואם, אין ראיה שמוכיחה שעמוס שיתף פעולה עם סבח במשימה שהוטלה עליו ביחס להעברת המטען, מתוך מודעות ומחשבה פלילית. נקבע כי מדברי י.מ ניתן ללמוד רק על כך שעמוס

התלווה לסבח לביתו של ה.צ, ישב שם והמתין עמו, ואחר כך עזב את המקום כאשר סבח הלך לדרכו. לפיכך נקבע, כי אין בדבריו כדי ללמד על כך שעמוס נמנה עם המבצעים של מעשה הרצח, ואף לא על כך שסייע בביצועו. משכך, בית המשפט קבע שלא הוכחה אשמתו של עמוס מעבר לספק סביר והורה על זיכויו מאישום זה.

הדיון באשמתו של בוהדנה

107. בוהדנה כפר במיוחס לו באישום זה, וטען שבומבי העליל עליו בשל סכסוך כספי שהתגלע ביניהם, ובמטרה לחפות על סמיקו אחיינו.

בחקירתו הראשית, התייחס להיכרותו עם דמויות בארגון – הוא העיד כי פגש באברג׳יל לראשונה בשנת 2004 בתאילנד, בעת שחגג שם את מסיבת הרווקים שלו. אשר לעדי המדינה ה.צ, א.צ ו-י.מ טען כי אינו מכיר אותם ושלל אפשרות שנכח בבית ה.צ.

ביחס לבומבי, טען כי הכיר אותו בין השנים 2000-2002, דרך אחיינו של בומבי, סמיקו, והיו תקופות שהם בילו רבות יחד. לדבריו, בומבי לא עירב אותו מעולם בעניינים פליליים ולא סייע לו בכספים. לטענתו, גרסתו המפלילה של בומבי נועדה להסיר את האשמה מאחיינו סמיקו, ומקורה גם בסכסוך כספי שהתגלע ביניהם בשנת 2009, לאחר שהלווה לבומבי 50,000 ש״ח לצורך קניית רכב לאשתו. לגרסתו, כספים אלו לא הושבו לו מעולם, וזאת למרות שנקלע לקשיים כלכליים בעקבות החוב. בחקירה הנגדית, בוהדנה העלה לראשונה חוב כספי נוסף בסכום של 20,000 ש״ח, שחב לו בומבי לטענתו בגין הלוואה קודמת.

בית המשפט המחוזי דחה את הטענה לפיה בומבי הפליל לשווא את בוהדנה. בהתייחס לסמיקו הודגש כי לא הובאה כל ראיה פוזיטיבית שקשרה אותו לאירוע. נקבע כי למעט העובדה שבומבי השתמש ברכבו של סמיקו, כפי שסיפר מיוזמתו, אין כל הוכחה ראייתית למעורבותו. זאת ועוד, צוין כי הטענה לפיה בומבי טפל האשמות שווא על בוהדנה אינה מתיישבת עם העובדה שבומבי אף הפליל את ז׳וז׳ו, אדם שאין חולק שהיה מאוד יקר לליבו.

לעניין הטענה לקיומו של סכסוך בין בוהדנה לבין בומבי, נקבע כי מדובר בגרסה מתפתחת ולא עקבית, שהועלתה לראשונה במהלך חקירתו הנגדית של בומבי, ולא עלתה מצד בוהדנה בחקירה במשטרה, לא בעימות עם בומבי ולא במענה לכתב האישום. בנוסף צוין, שאף אחד מהמעורבים האחרים לא נחקר בבית המשפט על-ידי בא-כוחו של בוהדנה ביחס לקיומו של הסכסוך הנטען. לבסוף נקבע כי קיומו של סכסוך לא הוכח ועדות בוהדנה, שנולדה על מנת לבסס מניע מצד בומבי להפלילו לשווא, לא הייתה

משכנעת. בנוסף הודגש כי חקירתו הנגדית של בוהדנה התאפיינה במתן תשובות מתריסות מבלי שהתמודד לגופו של עניין, ונקבע שהאופן בו העיד לא עורר אמון.

בהתייחס ליום ביצוע העבירה, בוהדנה מסר כי בומבי אסף אותו מביתו במכונית ה"גולף" השחורה של סמיקו, וכשהיו יחד שמעו על אודות הפיצוץ בחדשות. בוהדנה לא זכר להיכן נסע עם בומבי, אך שלל כי באותו יום היו ביחד בראשון-לציון. בית המשפט המחוזי תהה ביחס להתעקשות בוהדנה להתרחק מנוכחותו עם בומבי בראשון-לציון, וקבע כי אין תכלית ראייתית אמיתית לפרט זה, למעט רצונו לחלוק על דברי בומבי ולנסות למצוא בהם סתירות.

על רקע טענות ההגנה, אשר התמקדו בשלילת מהימנות בומבי, בית המשפט המחוזי קבע, כי אף שבומבי היה עבריין והודה בביצוע מעשי רצח קשים, עדותו כשלעצמה הרשימה "בכנותה ובעוצמתה" (עמ' 410 להכרעת הדין). בנוסף הודגש, כי אין הוכחה לכך שבומבי הפליל אחרים בכזב, וגרסתו זכתה לתימוכין בעדויות עדי מדינה אחרים ובראיות חיצוניות.

בהכרעת הדין נקבע, כי ביחס למעורבותו של בוהדנה, עדותו של בומבי היא עדות יחידה. בית המשפט נימק את הסתמכותו עליה, בכך שלאיש מעדי המדינה האחרים לא הייתה סיבה לדעת עליו ועל חלקו באירוע, זאת מאחר שבוהדנה לא היה "איש ארגון" עובר לאירוע יהודה הלוי, לדבריו של בומבי. בנוסף, בית המשפט הדגיש את המידור שהיה נהוג בארגון, ובמיוחד ביחס לזהות האנשים שעמדו בלב הביצוע של כל מבצע פלילי. צוין, כי האנשים היחידים שיכלו לדעת על אודות מעורבות בוהדנה הם אלה שהשתייכו לחוליה המבצעת, אשר פרט לבומבי ווזאנה, היו נאשמים בערכאה הדיונית, שכפרו במיוחס להם, ואיש מהם לא נחקר מטעם בא-כוחו של בוהדנה.

אשר לטלפון הנייד של בוהדנה, שאוכן ביום האירוע במושב עמינדב, הלה לא ידע להסביר לשם מה נסע לשם, ואמר שאולי ביצע שם התפרצות. משעומת עם העובדה שמכשיר הטלפון שלו היה מושבת למשך 10 ימים לאחר האירוע, השיב כי אולי זרק אותו במקום ההתפרצות, אך לא היה בפיו מענה לשאלה כיצד הטלפון חזר לשימוש כעבור 10 ימים, ובית המשפט התרשם שתשובותיו הנפתלות אינן מלמדות על אמינותו.

עוד הוזכרו דברי בומבי בהקשר זה, כי כל אנשי החוליה המבצעת באירוע היו מצוידים בטלפונים מבצעיים, ומכאן בית המשפט הסיק שמעצם העובדה שהטלפון הקבוע של בוהדנה אוכן ביום האירוע בעמינדב, אין כדי ללמד על מקום הימצאו של

בוהדנה עצמו, מאחר שהיה מצויד בעצמו בטלפון מבצעי. בוהדנה מצידו לא זכר לומר היכן היה באותו יום ולא הציב גרסה אחרת מול דברי בומבי.

ראיות סיוע

108. בית המשפט המחוזי מצא ראיות סיוע רבות לעדות בומבי, וביניהן העימות שנערך בינו לבין בוהדנה במשטרה; שקרי בוהדנה בחקירותיו; מודעותו לפעילותו הפלילית של בומבי; נסיעתו לתאילנד לאחר האירוע; וכן ניתוקו הטלפוני מיד לאחר קרות האירוע. להלן יפורטו בקצרה ראיות הסיוע שהובאו בהכרעת הדין.

העימות עם בומבי (מוצג ת/460ד) – נקבע כי אמירותיו של בוהדנה במהלך העימות עם בומבי סיבכו אותו במעורבות באירוע, ואף כללו פרטים מוכמנים. מצפייה בעימות עלה כי האופן בו הגיב בוהדנה הייתה כשל אדם שמעורה היטב בפרטי העניין. במהלך העימות הסוער בין השניים, הטיח בוהדנה לעבר בומבי קללות שביטאו תסכול על כך שהלה בחר להיות עד מדינה ולהפליל את חבריו.

בנוסף, בוהדנה צעק בסערת רגשות את שמו של ז'וז'ו, מבלי שידע מה בומבי מסר בחקירה ואת מי הפליל. נקבע כי מידע מסוג זה יכול היה לומר רק מי שיודע שז'וז'ו קשור לעבירה ומבין שהסכמת בומבי לשמש עד מדינה תחייבו להפליל גם את ז'וז'ו, אשר בעת הפיצוץ היה בתצפית והורה להפעיל את המטען. מעורבותו של ז'וז'ו הייתה פרט מוכמן, שעצם ידיעתו מסבכת את בוהדנה ומהווה ראיית סיוע לעדות בומבי.

זאת ועוד, הודגש כי בוהדנה התווכח עם בומבי בעימות, וחלק על התיאור העובדתי שהאחרון מסר ביחס לזהות האנשים שהניחו את המטען על גג הצ'יינג'. ביחס לכך נקבע, כי רק מי שהיה בזירה יכול היה לדעת היכן עמד בומבי ומה היה חלקו של כל אחד מהמבצעים.

כמו כן, נקבע כי במהלך העימות בוהדנה חשף פרט מוכמן נוסף שקשור לאופן הנחת המטען. לאורך מהלך החקירה והעימות, החוקרים ובומבי השתמשו במילה "הונח" ביחס למטען. לעומת זאת, במהלך העימות, בשתי הזדמנויות שונות, בוהדנה עשה שימוש במילים "הוציא" ו"הוצאנו" על מנת לתאר את הפעולה שבוצעה. נקבע כי התבטאות זו יכולה להיאמר רק על ידי מי שידע כיצד הדברים קרו הלכה למעשה.

שקרי בוהדנה – נקבע כי הכחשת בוהדנה את קשריו עם בומבי ואת ההיכרות עמו מהווה סיוע לראיות המאשימה, זאת על רקע העובדה שבומבי היה ממונה על המשימה הפלילית ביהודה הלוי, כך שאמירת שקר ביחס לקשר עמו הוא עניין מהותי הקשור ללב

המחלוקת. בעדותו, הסביר את בחירתו למסור דבר שקר בכך שחשש שאם היה מאשר את היכרותו עם בומבי, היה עלול להיעצר.

שקר נוסף שמסר בוהדנה, נמצא בהכחשת היכרותו עם אברג׳יל. בחקירתו במשטרה, טען במספר הזדמנויות שאינו מכיר אותו (מוצג ת/450ב1), והרחיק עצמו מהפגישה עמו בתאילנד. בית המשפט ראה בכך שקר מהותי, שאף בו יש כדי לתמוך בדברי בומבי.

מודעות בוהדנה לפעילות הפלילית של בומבי – נקבע כי התבטאויות בוהדנה בחקירותיו במשטרה מלמדות על כך, כי היה מודע היטב לפעילותו הפלילית של בומבי ואף לכך שיש לו ״דם על הידיים״, לדבריו (מוצג ת/460ד). בית המשפט הביע תמיהה על כך שבוהדנה ידע על אודות מעשי רצח שבומבי ביצע, כאשר על פי עדותו, בומבי לא שיתף אותו מעולם בדבר ואף לא ביצע עמו פשעים.

הנסיעה לתאילנד – בית המשפט עמד על משמעות נסיעתו של בוהדנה לתאילנד, יחד עם בומבי, שלומי וז׳וז׳ו, סמוך לאחר האירוע ביהודה הלוי, נסיעה שמומנה מכספי הארגון, כפי שהעיד בומבי.

ניתוק טלפוני לאחר האירוע –מיד לאחר האירוע, בוהדנה השבית את כל הפעילות בטלפון הקבוע שלו למשך 10 ימים (מוצג ת/1561א), זאת בלא מתן הסבר משכנע לכך, תוך שהסתבך באמירת שקרים. נקבע כי מדובר בהתנהגות מפלילה התומכת אף היא בדברי בומבי.

109. מהמקבץ הראייתי שפורט לעיל, הוכח כי בוהדנה היה מבצע בצוותא של האירוע מושא אישום זה, בהשתייכותו לחוליה המבצעת שבראשה עמד בומבי, ואשר חבריה היו במוקד הביצוע של המשימה העבריינית. הוכח שבוהדנה נטל חלק בהנחת מטען החבלה על גג הצ׳יינג׳, בהורדתו לצורך החלפת הסוללה, ובהנחתו פעם שנייה עובר לפיצוץ. בנוסף הודגש, כי בוהדנה היה מודע לתכנית העבריינית ולמטרתה, לרבות לעובדה שהיא יועדה לחיסול רוזנשטיין.

בהקשר זה צוין, כי אין כל משמעות לכך שבוהדנה לא נכח בזירה ביום האירוע, ותפקידו בביצוע העבירה ותרומתו לביצועה היו מהותיים וחשובים – הטמנת מטען החבלה על גג הצ׳יינג על ידו, בשיתוף עם וזאנה הוא מעשה שנמצא בליבת התוכנית הפלילית. משכך, הוכחו בעניינו יסודות העבירה של רצח בכוונה תחילה (כהגדרתה בטרם הרפורמה בעבירות ההמתה) ואף התגבשה כוונת הקטילה, מאחר שהוכח כי היה מודע לתוכנית העבריינית, ופעל יחד עם המעורבים הנוספים כדי לממשה. בעקבות מעשיו,

כאמור, נגרם מותם של שלושה קורבנות, ופציעתם של עשרות אזרחים חפים מפשע. בהתאם, נקבע כי הוכחו שאר העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן.

110. בוהדנה הורשע אפוא בעבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין (3 עבירות); חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין; פציעה שלא כדין, לפי סעיף 334 לחוק העונשין; גרם חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין; גרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; וקשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכל במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

הדיון באשמתו של סוסן

111. סוסן הבהיר בעדותו שרוב הפרטים הידועים לו בפרשה הם מקריאת התיק ולא מזיכרונו האישי, לאור חלוף זמן של כ-16 שנים. סוסן הכחיש את המיוחס לו באירוע וטען כי לאור היכרותו עם רוזנשטיין והעובדה כי יש להם חבר משותף בשם יוסי כהן, דברי בומבי הקושרים אותו לניסיון ההתנקשות בו אינם סבירים.

סניגורו התמקד בקעקוע מהימנותו של עד המדינה בומבי, בין היתר, בטענה שהאחרון נחשף אגב החקירה והעימותים לתשתית ראייתית נרחבת בעניין אישום זה, אשר שימשה אותו למסירת גרסה מפלילה, לרבות נגד המערער סוסן. בנוסף, טען כי בומבי העליל עליו לשווא, כדי לחלץ מאשמה את אחיינו סמיקו, בדומה לטענה שנטענה על-ידי סנגוריו של בוהדנה.

112. אשר למהימנות בומבי, בית המשפט המחוזי בחן את האפשרות שנטענה לפיה חזר על מידע שנמסר לו בחקירה, וקבע כי לא שוכנע שהמשטרה ניהלה את החקירה באופן מוטה, שמבסס חשש אמיתי שבומבי חזר על מידע ש"הושתל במוחו", לא כל שכן ביחס לסוסן. טענות אלה הוכחשו הן על-ידי בומבי והן על ידי החוקרים, ונקבע כי אין להן בסיס. הודגש כי גרסת בומבי נבחנה גם באופן ספציפי ביחס לכל אישום ואישום, ודבריו זכו בכללותם לתמיכה בעדויות נוספות ובראיות חיצוניות. כמו כן, בית המשפט דחה את הטענה כי בומבי הפליל לשווא את סוסן, בניסיון לחפות על סמיקו ולא מצא לכך בסיס ראייתי.

113. אשר לגרסת סוסן נקבע שהיא גרסה כבושה. סוסן לא מסר במשטרה את הגרסה שהעלה בעדותו בבית המשפט, ובחלק מהחקירות שמר על זכות השתיקה, ללא הסבר משכנע. בנוסף, לא אמר אמת ביחס למידת היכרותו עם דמויות רלוונטיות ולא נתן הסברים ראויים למכלול סוגיות שעלו בחקירתו הנגדית. נקבע כי גרסתו נבנתה על בסיס

הראיות שהוצגו במשפט, שאותן למד, כפי שהודה בעצמו. צוין כי התנהלותו לא עלתה בקנה אחד עם כנות ועם חפות. כן הודגש כי אל מול דברי בומבי שנקבעו כאמינים, עדות סוסן הייתה מתחמקת, מגמתית ולא משכנעת.

114. בנוסף, נקבע כי מעורבות סוסן בארגון עלתה בהקשרים שונים, מפי עדי המדינה ומהאזנות הסתר. בהתאם לכל העדויות שנשמעו נקבע כי סוסן היה חלק מהקבוצה הבת-ימית בראשותו של בן סימון, וחיבורו לארגון היה ממשי ומובהק, לרבות באמצעות גיסו ציון אלון, שהיה דמות מפתח בארגון.

כמו כן, נקבע כי סוסן ניהל תקשורת ישירה עם אברג'יל, היה נתון למרותו ואף זכה ליחס של כבוד מצידו (מוצגים ת/1878ט ו-ת/1878י). בית המשפט המחוזי ייחס משמעות אף לכך שבומבי בחר בסוסן להיות אחד מאנשי חוליית הביצוע באירוע, ולא בכדי. עוד הודגש, כי לפי דברי בומבי, סוסן היה חלק מהצוות עוד בטרם הנסיעה לבלגיה.

בהכרעת הדין פורטו המשימות שהוטלו עליו במסגרת המשימה העבריינית באישום זה, והן יפורטו בקצרה להלן:

שכירת דירה לשם תצפית – לדברי בומבי, מטרת משימה זו, אשר הוטלה על סוסן, הייתה כדי שאנשי הצוות יוכלו לתצפת אל עבר הצ'יינג' ממקום קבוע. נקבע כי ההחלטה להניח את המטען על גג הצ'יינג' בעיתוי שעליו הוחלט הייתה פועל יוצא מהמצג שהציג סוסן, לפיו מצא נכס מתאים לתצפית. הודגש, כי אילולא סוסן העביר את המסר לפיו עסקת השכירות סגורה, הרי שלדברי בומבי, הוא לא היה מניח את המטען. לבסוף כאמור, סוסן לא שכר נכס, והצוות קיים במקום תצפיות רגליות.

השתתפות בתצפית – על פי עדות בומבי בחקירתו הראשית, הן בוהדנה והן סוסן השתתפו בתצפיות, שנערכו במשמרות כאמור. עם זאת, בחקירתו הנגדית הסתייג ואמר שאינו בטוח בפרט זה בוודאות. בית המשפט קבע כי ספק זה צריך לפעול לטובת סוסן, והודגש כי לא ניתן לקבוע באופן פוזיטיבי שסוסן השתתף בתצפית.

החלפת המטען – צוין כי בומבי העיד שסוסן נטל חלק בעת החלפת המטען, אך לא זכר במדויק האם נכח בביתו של ה.צ או בזירה. נקבע כי נוכח העובדה שהחלפת הסוללה של מטען החבלה הצריכה פעולה שכללה מספר שלבים, וביניהם הורדת המטען מעל גג הצ'יינג', העברתו ל-ה.צ, החזרתו מ-ה.צ והנחתו בשנית על גג הצ'יינג', ניתן להבין את הקושי של בומבי למקם במדויק את מעשיו של סוסן באותן נסיבות.

ראיות סיוע

115. בית המשפט המחוזי מצא ראיות סיוע לעדות בומבי ביחס לחלקו של סוסן באירוע, וביניהן עדותו של עד המדינה י.מ; שקריו של סוסן; "שיחת השלד" בינו לבין אברג'יל; שיחות טלפוניות בינו לבין החברים האחרים בצוות המבצע; והתנהגותו לאחר האירוע. להלן יפורטו בקצרה ראיות הסיוע שהובאו בהכרעת הדין.

עדות עד המדינה י.מ – נקבע כי על אף הבעייתיות שבעדותו, כפי שעמד עליה בית המשפט, ניתן לקבל את דבריו על כך שראה את סוסן בביתו של ה.צ באחת מהפעמים שבהן הועבר המטען. מידע זה נמסר על ידו כבר בהזדמנות הראשונה בחקירתו בשנת 2008 (מוצג ת/1297א), ואף בהודעותיו בהמשך, עוד בטרם בומבי מסר את גרסתו המפלילה נגד סוסן באירוע. הואיל ונקבע כי עדותו על אודות השתלשלות העניינים אינה מדויקת, משקל עדותו נקבע כנמוך, אולם הודגש כי דבריו מצטרפים לראיות נוספות, כפי שיפורט, ועל רקע חזית מחלוקת רחבה שהציבה ההגנה.

שקריו של סוסן – בית המשפט עמד על שקריו המהותיים של סוסן ביחס להיכרותו ולקשריו עם דמויות מפתח בפרשה, כגון אברג'יל, בן סימון, סבח וה.צ, ואשר לימדו על חוסר אמינותו ועל גרסתו המיתממת. הודגש כי שקריו ביחס לבומבי וליתר חברי הצוות המבצע, מצויים בלב העשייה הפלילית בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להוות סיוע לדברי בומבי. נקבע כי סוסן היה בלתי עקבי ובית המשפט התרשם מרצונו להרחיק עצמו מבומבי ומהאירוע עצמו, כמו גם מחוסר יכולתו לספק הסברים משכנעים לקשריו הטלפוניים המאסיביים עם הצוות המבצע בתקופת האירוע, כפי שיפורט בהמשך.

"שיחת השלד" (מוצג ת/1214) – שיחה זו בין סוסן לבין אברג'יל מיום 18.10.2003, מלמדת על שייכותו של הראשון לתכנית העבריינית מושא אישום זה, ולכך שאברג'יל ראה בו "כתובת רלוונטית" כדי לברר ביחס להתקדמות הכנת המטען על-ידי ה.צ. נקבע כי שיחה זו מסבכת את סוסן במעורבות בתכנית הפלילית ומהווה סיוע לעדות בומבי בעניין זה.

שיחות טלפוניות עם החברים בצוות המבצע – נקבע כי התקשורת הענפה של סוסן עם השותפים האחרים בחוליה המבצעת מהווה אף היא סיוע לדברי בומבי. תואר כי בין אוקטובר לדצמבר 2003, התקיימו למעלה מ-300 שיחות טלפון בין סוסן לבין בומבי, שעה שהראשון טען שלא היה ביניהם קשר קרוב; כך אף התקיימו באותה תקופה למעלה מ-100 שיחות טלפוניות בין סוסן לבין וזאנה (מוצג ת/1565א); וכ-60 שיחות טלפון בינו לבין בוהדנה, כאשר שניהם טענו שהם אינם חברים קרובים ואין ביניהם קשר יומיומי.

התנהלות סוסן לאחר האירוע – בית המשפט נתן דגש לעובדה שביום הפיצוץ, בשעות הערב, סוסן הגיע יחד עם וזאנה לביתו של בומבי באשדוד, ובאותו מעמד הם שוחחו עם בן סימון ממקום כלאו. סוסן הכחיש תחילה את קיומו של המפגש, אך נאלץ להודות בו לאחר שנוכחותו באשדוד הוכחה בראיות חיצוניות באמצעות פלט האיכונים הטלפונים (מוצג ת/1565א). נקבע כי הן הפגישה והן השקר ביחס אליה מהווים ראיות סיוע לדברי בומבי.

116. בית המשפט המחוזי אף התייחס לעד ההגנה שהובא מטעמו של סוסן – יוסי כהן, שסוסן ניסה להוכיח באמצעותו כי בינו לבין רוזנשטיין קיימת היכרות קודמת, בזכות החברות המשותפת עם העד. בית המשפט שמע על כך לראשונה בפרשת ההגנה, ורוזנשטיין לא נחקר בנושא. נקבע כי טענת העד על אודות חברות אמיצה עם סוסן, שכללה ביקורים תכופים בביתו, נותרה כאמירה בעלמא ולא ניתן אמון מלא בדבריו. נקבע כי אף אם היה ניתן לתת אמון בגרסתו, לא היה בכך כדי לשלול את דברי בומבי לפיהם סוסן היה אחד מאנשי החוליה המבצעת באירוע מושא אישום זה.

117. אשר לחלקו של סוסן, בית המשפט הביע התלבטות בהכרעת הדין, האם מעורבותו המתוארת מבססת נגדו "ביצוע בצוותא" בהתאם לתרומתו הפיזית לביצוע העבירה. נקבע כי השאלה ביחס למעשים הספציפיים שביצע, נותרה עמומה. כך, המשימה לשכור נכס בקרבת הצ'יינג' לא בוצעה על ידו בסופו של דבר; לא אושר בוודאות מלאה כי ישב בתצפית באחד הימים; ואשר להשתתפותו בשלב העברת המטען – לא ברור מה היה תפקידו ומה עשה בעניין זה.

לפיכך, נקבע כי העמימות ביחס למעשיו המדויקים של סוסן במסגרת המשימה העבריינית הותירה "חלל ראייתי" ביחס לרכיב הפיזי של העבירה, שבעטיו בית המשפט התקשה לבסס כלפיו הרשעה כ"מבצע בצוותא" של מעשה הרצח.

עם זאת, נקבע כי ניתן לבסס כלפיו את העבירה של קשירת קשר לבצע רצח, אשר מצאה ביטוי ברור בראיות המתייחסות אליו.

נקבע כי הוכח הקשר הפלילי שבו היה מעורב עם אחרים, לרצוח את רוזנשטיין, והראיות מלמדות על מחויבותו לקבוצה ולארגון. הודגש כי סוסן היה בסוד התכנית העבריינית, היה מודע לה, כפי שאף ניתן להסיק מ"שיחת השלד", וכוונתו לממש את המטרה הפסולה נבעה מהתנהגותו לפני האירוע ואף לאחריו, כפי שפורט.

118. **לפיכך, סוסן הורשע בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין, במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.**

האישום השישי:

"הבלדרית" – הרשעה ביבוא קוקאין מפרו לאנגליה במסגרת ארגון פשיעה

119. **באישום זה יוחסו למערערים** אברג'יל וסוסן **יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, ביחס לביצוע עסקת סמים, בה הועברו 11 ק"ג סם מסוג** "קוקאין" **מפרו לאנגליה, באמצעות בלדרית, אשר בהמשך נעלמו עקבותיה יחד עם הסמים.**

120. **העדות המרכזית שעליה השתית בית המשפט המחוזי את הרשעתו באישום זה הייתה של** עד המדינה י.מ. **עד זה העיד כי ראשית העסקה במפגש שהתקיים ביבנה ובו נכח יחד עם סוסן ובן סימון, במהלכו אמר לאחרון שהוא מכיר שתי בלדריות הולנדיות, שאפשר לשלוח אותן עם סמים, ובן סימון אמר לו שהוא מכיר קבוצה של סוחרי סמים בפרו, שיש להם מזוודה טובה להסלקת קוקאין.**

עוד העיד כי קיבל מבן סימון 7,500 דולר להוצאת העסקה אל הפועל, והאחרון הסביר לו איזה כרטיס טיסה עליו לרכוש לבלדריות. בהמשך לכך, טס לדבריו לאמסטרדם ושם נפגש עם עבריין בשם אבו-חוסיין, שסייע לו לגייס את אחת הבלדריות.

אשר לבלדרית שהוא עצמו גייס, העיד כי הכיר אותה בעת שריצה מאסר בכלא ההולנדי, באמצעות אסיר אחר, ותיאר באופן מפורט את זהותה – הולנדית ממוצא סורינמי. כן ציין כי העסיק אותה מספר פעמים בעבר, בתקופת מאסרו, ביחד עם אחיו מלול. עוד סיפר כי נפגש באמסטרדם עם סוחר סמים בשם ג'קי לסרי (להלן: לסרי), שהכיר את הבלדרית זה מכבר, הפקיד בידיו כספים לרכישת כרטיסי הטיסה עבורה והנחה אותו לרכוש טלפון שנועד ליצירת קשר עמה.

בהמשך לכך, הגיע לספרד, שם נפגש עם ציון אלון בביתו, עדכן אותו בדבר העסקה וסיכם עמו שהאחרון ידאג לאיסוף הסמים עם הגעת הבלדריות ללונדון. בית המשפט קבע כי תמיכה לדבריו של י.מ נמצאה בשיחה בינו לבין ציון מיום 13.9.2003 (מוצג ת/1202).

כן מסר בעדותו, כי לאחר המפגש עם ציון בספרד שב לישראל, וסיפר על העסקה המתוכננת ל-ה.צ. לאחר מכן טס למרוקו לקידום עסקת סמים אחרת, ובעת ששהה שם קיבל מבן סימון בפקס את פרטי הטיסות של הבלדריות, והעבירם לאבו-חוסיין וללסרי,

שליוו את האחרונות לשדה התעופה. לבסוף תיאר כי הבלדרית שגייס אבו-חוסיין קיבלה "רגליים קרות" והחליטה שלא לעלות לטיסה, ואילו הבלדרית מטעמו טסה לפרו כמתוכנן.

לדבריו, בעת הגעת הבלדרית לפרו, שהה בישראל, בביתו של ה.צ, ממנו שמע שבן סימון מבקש להיפגש עמו. בפגישה שנערכה ברחוב הזוהר בתל-אביב, בנוכחותו יחד עם בן סימון, סוסן, ואייבי אחיו של אברג'יל, נדונה עסקת הסמים. בעדותו, סוסן אישר את נוכחותו בפגישה זו, ונקבע כי למעורבותו בשלב זה הייתה תמיכה בשיחת טלפון בינו לבין ציון מאותו יום (מוצג ת/2201).

בהמשך לכך, י.מ סיפר כי עודכן על-ידי לסרי על הגעת הבלדרית ללונדון, שהמתינה שיבואו לאסוף אותה ולקבל את שכרה. באותו שלב לא הצליח לאתר את ציון, שהיה אחראי לאסוף את הסמים מהבלדרית, לכן הגיע לדבריו לביתו של ה.צ. בחיפוש אחר בן סימון, אך נאמר לו שהאחרון נעצר.

משלא נאספו הסמים מהבלדרית עד לשעה 11:00 בבוקר, כפי שסיכם עמה טלפונית, היא עזבה להולנד והשאירה את המזוודה בשמירת חפצים בבית המלון. בהמשך לכך, החלו וויכוחים בינו לבין סוסן בביתו של ה.צ בעניין זה, והוא החל לנסות לשכנע את הבלדרית לחזור אנגליה.

כן סיפר כי גייס מסוסן 5,000 דולר לטובת איתורה, ועבור שליחת סוחר סמים חיפאי, רונן סוויסה (להלן: רונן), לאמסטרדם, יחד עם שני שותפים נוספים, כדי שיחזור עם הבלדרית לאנגליה. לאחר שהגיעו לאנגליה, שכרו חדר במלון בו הושארה המזוודה ותיאמו עם הבלדרית, הם הודיעו לו שהיא ברחה. העד תיאר כי הודיע את הבשורה לסוסן, שהאשים אותו במעילה.

בית המשפט המחוזי מצא תמיכה ראייתית חיצונית לדברי י.מ, אף ביחס לאירועים שקרו לאחר בריחת הבלדרית. כך נקבע כי בשיחות הטלפוניות בין המעורבים בפרשה, ניתן למצוא חשדות המוטחים בפני י.מ או נאמרים מאחורי גבו, מהם ניתן ללמוד שסוסן, ציון ואברג'יל חשדו בו ש"עקץ" את הארגון (מוצג ת/1210).

עוד העיד על התערבות בומבי (כחליפו של בן סימון שנעצר) ודרישתו כי יכסה את אובדן הרווח כתוצאה מבריחת הבלדרית. י.מ סיפר כי סוסן הגיע לביתו של ה.צ עם אדם שלא הכיר אז, בומבי, שאיים עליו להחזיר את הכספים. בית המשפט נתן דעתו אף

לעדותו של ה.צ בהקשר למעורבות בומבי בהפעלת לחץ על י.מ בשלב זה, בעקבות בריחת הבלדרית.

בחקירתו הנגדית, העיד י.מ שאמנם בומבי דרש ממנו להעביר לארגון את הרווח הצפוי ממכירת הסמים שאבדו, ובהמשך קיבל ממנו את כספי הקנס, ואולם הלה אך הוציא אל הפועל את החלטותיו של ראש הארגון, אברג'יל.

כן העיד על התערבותו של ה.צ לטובתו, ושבעקבות זאת חש ש"הלחץ ירד". נקבע כי ממכלול הראיות עולה שהקשר בין י.מ לבין ה.צ פטרונו בארגון, היה גורם משמעותי לסלחנות חברי הארגון כלפי י.מ, וזאת על אף החשדות לפיהן גרם לאבדן הסמים.

בית המשפט מצא תמיכה ראייתית לחשיבותו של ה.צ עבור הארגון באותה עת, והשפעתה על ההתרחשויות ב"שיחת השלד" בין אברג'יל לסוסן, שתוארה במסגרת האישום הרביעי, שם הסביר הראשון לאחרון שבשלב זה לא כדאי לפנות ל-ה.צ בעניין י.מ ועסקת הבלדרית, מפני שישנן סוגיות חשובות יותר שעומדות על הפרק (זאת לאור מעורבות ה.צ באירועים שנדונו באישומים השלישי והרביעי).

עוד לדברי י.מ, במהלך החיפושים אחר הבלדרית נותר ללא כספים, ובאותו שלב ביקש להיפגש עם אברג'יל הן כדי לקבל ממנו מענה בעניין זה, והן מפני שביקש להסביר לו ישירות את ההתרחשויות סביב עסקת הבלדרית. משנפגש עמו באנטוורפן, ניסה ליישב עמו את ההדורים ולשכנע אותו לתת לו זמן נוסף לאיתור הבלדרית. לאחר מפגש זה תיאר כי ניסה להתחקות אחריה אך ללא הצלחה. עוד תיאר, כי לאחר תקופה שבה אברג'יל סירב לפוגשו, הם נפגשו בשנית באנטוורפן, ושם אברג'יל קבע כי סכום הקנס מהעסקה שכשלה יעמוד על 160,000 דולר שיתחלקו בין י.מ לבין ציון, 80,000 דולר כל אחד.

י.מ העיד כי נסע יחד עם אחיו מלול לאשדוד, להעביר את תשלום הקנס בסך 80,000 דולר לבומבי. בומבי אישר בעדותו את קיום פגישה זו, אליה הגיעו י.מ ומלול ובמסגרתה הביאו את הכסף, אשר נשאר בידיו ושימש אותו לצרכי הקבוצה. לדברי בומבי, סוסן נכח בפגישה זו.

ראיות סיוע

121. עדותו של י.מ נמצאה מהימנה ובית המשפט המחוזי נתן לה את מלוא המשקל הראייתי. נקבע כי העיד ביחס להתרחשויות בהן היה מעורב ושאותן זכר היטב, באופן סדור ומפורט, גרסתו עלתה בקנה אחד עם גרסאות עדי המדינה ה.צ ובומבי, ואף נתמכה בלמעלה מ-20 שיחות שנקלטו בהאזנות סתר. להלן אפרט בקצרה את ראיות הסיוע שהובאו בהכרעת הדין.

עדותו של עד המדינה ה.צ – נקבע כי עדותו אימתה את עיקרי גרסת י.מ וסיבכה את סוסן ואת אברג׳יל, כראש הארגון, בעסקת הסמים המתוארת.

עדותו של בומבי – אשר העיד כי שמע מבן סימון על שיתוף פעולה עם י.מ בעסקת יבוא הסם באמצעות בלדרית מדרום אמריקה לאירופה. גרסת בומבי אומתה אף בשיחת טלפון בינו לבין אברג׳יל מיום 4.5.2004 (מוצג ת/775) ושימשה תמיכה משמעותית ביותר לגרסתו של י.מ בנוסף, בומבי אישר בעדותו את התערבותו בעסקה בשלב שלאחר בריחת הבלדרית, מכוח תפקידו בארגון כידו הארוכה של אברג׳יל.

שרשרת שיחות שנקלטו בהאזנות סתר – בית המשפט המחוזי פירט על אודות רצף שיחות, שנפרש על פני מספר ימים, שהתיישב היטב עם גרסת י.מ ביחס להתרחשויות העובדתיות באותו שלב. שיחות אלו חשפו באופן ברור את פעילות הארגון ביחס לעסקת הסמים סביב איסוף הבלדרית, ואת מעורבותם הפעילה של אברג׳יל ושל סוסן בעסקה.

הדיון באשמתם של אברג׳יל וסוסן

122. בהתייחס לאישום, אברג׳יל זה נמנע מהעלאת גרסה עובדתית כלשהי. בית המשפט דחה את טענת סנגורו כי י.מ שיקר באשר לעסקת הסמים, ושבפועל כלל לא יובאו סמים מפרו לאנגליה. נקבע כי המאשימה הציגה תשתית ראייתית עשירה להוכחת העסקה ואין בטענת הסנגור לסדוק בתשתית זו או לייצר ספק סביר באשר למעורבות אברג׳יל בה.

123. אשר לסוסן, תואר כי לגרסתו לא היה מעורב בעסקת הסמים, אלא "נגרר" לשותפות בה בשל טעות במסגרתה י.מ השתמש בכספים שהיו שייכים לסוסן למימון עסקת הסמים, ובשל רצונו להשיב לידיו את הכספים. מאחר שגרסתו הועלתה לראשונה בעדותו בבית המשפט, נקבע שמדובר בגרסה כבושה שהותאמה לראיות התביעה. הודגש כי גרסתו סתרה במספר עניינים את עדויות עדי המדינה י.מ, ה.צ ובומבי, ואף את תוכן השיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנות הסתר. לפיכך, גרסת סוסן לא זכתה לאמונו של בית המשפט ונקבע שאין בה לעורר ספק סביר ביחס למעורבותו בעסקת הסמים.

124. מטעמים אלו, נקבע כי המאשימה הוכיחה את מעורבותם של אברג׳יל ושל סוסן כמבצעים עיקריים בעסקת הסמים: סוסן באופן ישיר ואברג׳יל כראש ארגון פשיעה, והרשיעם בעבירה של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

האישום השביעי:

"עסקת המיליון" – הרשעה ביבוא מיליון כדורי אקסטזי מהולנד לאוסטרליה

125. באישום זה יוחסו למערערים אברג'יל ולוקר יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, ביחס לביצוע עסקת סמים, בה ייבאו מיליון כדורי סם מסוג "אקסטזי" מהולנד כדי למכרם באוסטרליה כחלק מפעילות הארגון.

126. העדות העיקרית שעליה נסמך בית המשפט המחוזי בהרשעתו את המערערים באישום זה הייתה עדות עד המדינה י.מ שהתוודע לפרטי העסקה מפי המעורבים עצמם, ושהשתלב בה לדבריו רק בדיעבד, לאחר שנתבקש לסייע באיתור הבלדר הדתי שנעלם. לצד זאת, בית המשפט מנה ראיות תומכות נוספות, ששימשו ראיות סיוע עצמאיות לעדות י.מ, וסיבכו את אברג'יל ואת לוקר במיוחס להם באישום זה. ביניהן, הודעותיו במשטרה של שי סילם, אשר הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות, שיחות שנקלטו בהאזנת סתר, ודחיית גרסאות המערערים כבלתי מהימנות, הכול כפי שיפורט להלן.

מעדותו של י.מ עלה, כי באותה תקופה התגורר בביתו של ציון בספרד, אשר שימש כמקום כינוס עבור חברי הארגון. אף שלא נטל חלק בעסקה, היה נוכח לדבריו בפגישות במהלכן שוחחו המעורבים על אודות "העסקה האוסטרלית" של מיליון כדורי "האקסטזי". י.מ מנה את הנוכחים בבית ציון בספרד, וציין את אברג'יל, גבי בן הרוש, אוזיפה, לוקר, ואת מוטי אטיאס ("העגיל").

לדבריו, אברג'יל הטיח ב"עגיל" מדוע נותק הקשר עם קבוצת האופנוענים, ו"העגיל" נראה מבוהל והסביר לו שהעביר את כל הכסף שקיבל מהארגון לסוחרי הסמים ההולנדיים, ושניסה לפתור את הבעיה שנוצרה עם האופנוענים.

כן העיד, כי באחת מנסיעותיו חזרה לישראל נפגש עם עופר אטיאס, "סוחר סמים מטירת הכרמל" (להלן: אטיאס) שסיפר לו שחזר לאחרונה מאוסטרליה, שם היה יחד עם לוקר, והם קיבלו לידיהם מחבורת אופנוענים 200,000 כדורי "אקסטזי", שמכרו אותם באוסטרליה. כן סיפר לו כי "גנבו לארגון של אברג'יל מיליון כדורי אקסטזי". לאחר ששמע את הדברים האלה, העיד כי טס חזרה לספרד וסיפר לציון את מה ששמע מאטיאס, והראשון סבר שצריך להעביר את המידע הזה לאברג'יל ולבן סימון. י.מ העיד כי אברג'יל אמר לציון כי נראה ש"העגיל" מעל בהם.

כמו כן, סיפר כי נכח מספר פעמים בשיחות שהתקיימו בין ציון לבין לוקר, במסגרתן ביקש האחרון שאברג'יל יפעיל לחץ על "העגיל" בעניין האופנוענים. עוד סיפר

על כך שכאשר אוזיפה אסף אותו מתחנת הרכבת באנטוורפן, לפגישה עם אברג׳יל, הבחין ב״עגיל״, ושאברג׳יל אמר לו ״אני אפרק אותך״ (עמ׳ 569 להכרעת הדין).

אשר לשי סילם, העיד כי הכירו מילדותו וכי לבקשתם של אברג׳יל וציון פנה אליו בטבריה ואמר לו שהתבקש לאתר את הבלדר הדתי שנעלם.

לעניין שווי העסקה, העיד כי בתקופה הרלוונטית שווי תמורת מכירת כדור אקסטזי באוסטרליה נע בין 9 ל-12 דולר אוסטרלי לכדור, והסביר כי המקור לידיעתו היה שבאותה תקופה ביצע בעצמו עסקאות סמים באותו יעד. הודגש כי י.מ לא נחקר על ידי מי מהמערערים בנושא זה, ולא הובאה כל ראיה לסתור את דבריו מטעם ההגנה. לפיכך נקבע כי היקף העסקה של מיליון כדורי אקסטזי הסתכם ב- 25.2 מיליון ש״ח.

127. בית המשפט קבע כי עדותו של י.מ הותירה רושם מהימן, ומצא לתת לה משקל גבוה. בשים לב לחיזוקים שנמצאו לה, נקבע כי ניתן לבסס עליה את הרשעת המערערים אברג׳יל ולוקר בעבירה שיוחסה להם באישום זה. הודגש, כי הימנעות באי כוחם מחקירתו הנגדית של י.מ בכל הנושאים עליהם העיד, אפשרה לבית המשפט להניח כי אין מחלוקת על הדברים שמסר בעדותו.

128. עדות נוספת שנסקרה בהכרעת הדין במסגרת אישום זה, הייתה עדות שי סילם, אשר הפליל את לוקר בחקירתו במשטרה, ואף הטיח בפניו את גרסתו המפלילה בעימות שנערך ביניהם. צוין כי בבית המשפט חזר בו מהודעותיו המפלילות, הוכרז כ״עד עוין״, והודעותיו במשטרה הוגשו במסגרת סעיף 10א לפקודת הראיות, כאמור (מוצג ת/1393א-כא).

בחקירתו הראשונה, הכחיש כל מעורבות בעסקת סמים באוסטרליה, אך אישר את היכרותו עם י.מ ועם לוקר. כן הובהר, כי סילם לא היה מעוניין למסור עדות כתובה במשטרה, ואמר שחשש מפני שזה עלול לסכן אותו.

בחקירתו השנייה, מסר את גרסתו המפלילה לפיה לוקר פנה אליו בבקשה להעביר 150,000 דולר לישראל, מאחר שמכר עסק באוסטרליה. בעקבות זאת, העביר את הכסף לרב בשם אליהו, והאחרון העביר את הכסף ל״גר״ שהכיר מבית הכנסת, שהיה אמור להעבירו לארץ. כן מסר כי בהמשך, ה״גר״ נמלט עם הכסף והוא ביקש מהרב אליהו, כמי שהיה אחראי לאובדן הכסף, להחזירו. בישראל, העביר לו בחור ״חב״דניק״, מטעם הרב אליהו 20,000 דולר, ובהמשך עוד 50,000 דולר. לדבריו, לוקר יצר עימו קשר ושאל בעניין הכסף, וסילם השיב לו שיש כרגע בעיה בעניין הזה, אך לוקר אמר שמבחינתו הוא

האחראי להעביר לו את הכספים. כן תיאר כי נפגש עמו בישראל והעביר לו את הסכום שקיבל מה"חב"דניק", אך לוקר ביקש עוד 20,000 דולר, וסילם סיכם עמו שיוסיף מכיסו עוד 10,000 דולר.

בעימות שנערך בין סילם לבין לוקר במשטרה (מוצג ת/490א), הטיח בו הראשון את גרסתו המפלילה, ולוקר שמר על זכות השתיקה. כן טען כי לא ידע שלוקר עוסק בסמים, וטען כי ידע שמקור הכסף הוא במכירת עסקו של לוקר, כפי שהלה אמר לו כשפנה אליו.

בחקירתו השלישית, סילם שינה את גרסתו ביחס לזהות האדם שביקש ממנו להעביר את הכסף מאוסטרליה, וטען כי שיקר כשנקב בשמו של לוקר. אולם, בעימות שנערך בינו לבין י.מ, משהאחרון הטיח בפניו כי "בחור דתי" הגיע לאוסטרליה ולקח כספים מלוקר ולאחר מכן ברח, סילם אישר את הדברים. נקבע כי תיאורו של י.מ את הבלדר כ"בחור דתי" עולה בקנה אחד עם גרסתו המפלילה של סילם.

בעדותו בבית המשפט, סילם הכחיש כל היכרות עם לוקר, חזר בו מגרסתו המפלילה במשטרה, וטען כי הדברים שמסר במשטרה הם "המצאה גמורה" (עמ' 549 להכרעת הדין). נקבע כי גרסתו בבית המשפט לפיה כל גרסתו המפלילה היא פרי דמיונו היא טענה כבושה. צוין כי התנהגותו במהלך עדותו העידה על חששו הבולט מפני לוקר, שבעטיו לא רק שחזר בו מגרסתו המפלילה, אלא אף ניסה באופן מגמתי ובלתי מהימן להרחיק עצמו מכל היכרות עמו.

בית המשפט הגיע למסקנה כי מאמרותיו המפלילות של סילם במשטרה עולה גרסה מפורטת ביחס להשתלשלות האירועים, לרבות המקומות, הסכומים, המטבע, ותיאור תפקידם של המעורבים באירועים, באופן המלמד על גרסה אמיתית ואותנטית.

אשר על כן, הודעותיו המפלילות של סילם במשטרה, לרבות תיעוד העימות, התקבלו כראיה לאמיתות תוכנם, וניתנה להם עדיפות על פני עדותו המתכחשת בבית המשפט, לאור ההתרשמות כי הטעם לחזרתו מגרסתו מקורו בחששו הניכר מלוקר ואף מיתר המעורבים בארגון.

129. כן פורטו בהכרעת הדין שרשרת שיחות שנקלטו בהאזנת סתר, בתקופה הרלוונטית, שמהן עלתה מעורבותם של אברג'יל ושל לוקר בעסקה. נקבע כי עיסוק הדוברים בשיחות התכופות המתוארות, לרבות בזהות המעורבים בפרשה, התיישב עם

עדות י.מ בדבר הניסיון לפתור את עסקת הסמים שהסתבכה, ולא עם גרסת לוקר שנדחתה, לפיה השיחות נסובו על ניסיון לגביית חוב אישי שלו, כפי שיתואר בהמשך.

כך למשל, עלה מהשיחות על אודות פגישה בין אברג'יל לבין "העגיל" (מוצג ת/1791); שיחות על אחריותו של "העגיל" לחוב שנוצר ומעורבותו של לוקר בהשקעה בעסקה (מוצגים ת/2216, ת/2218, ת/1787 ו-ת/1203); כך אף עלה משילוב מספר שיחות, דבר זימונו של אברג'יל את "העגיל" לפגישה והלחץ שהפעיל עליו, אף לבקשת לוקר (מוצגים ת/1790, ת/2217, ת/2218, ת/2221, ת/1788, ת/1786, ת/2012 ו-ת/1704); כן עלה משיחה אחרת ביחס לנסיבות יצירת הקשר של "העגיל" עם חבורת האופנועים באוסטרליה, שנעלמו עם הסמים, כפי שהעיד י.מ (מוצג ת/2013).

נקבע כי מכלול השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר שימשו ראיית סיוע רבת עוצמה לעדות י.מ הקושרת את המערערים למיוחס להם באישום זה.

הדיון באשמתם של אברג'יל ולוקר

130. אברג'יל כאמור לא מסר מענה לכתב האישום באף שלב של המשפט, והעלה לראשונה את גרסתו בחקירתו הראשית. בעדותו הרחיק עצמו מהפרשה והמעיט מקשריו עם המעורבים באישום זה. לפי גרסתו, לוקר פנה אליו דרך ציון על מנת שיסייע לו להחזיר חוב שחב לו "העגיל", בסך 60,000 אירו, וזאת בתמורה ל-50% מערך החוב. בהמשך תיאר כי פנה אל "העגיל" כדי לקבל ממנו את החוב ללוקר, אך הראשון "מרח" אותו, והוא נאלץ להלחיצו ואף רצה לנקוט באלימות כלפיו, אך לוקר מנע זאת ולבסוף לא הצליח לגבות את החוב. כשנשאל על עסקת סמים שהסתבכה באוסטרליה ועל אודות עזרתו שהתבקשה בעניין, השיב כי מעולם לא היה מעורב בעסקה כזו.

אשר ללוקר, טען בעדותו שלא היה לו כל קשר אליו, למעט עניין הגבייה שתיאר. משעומת עם שיחה בה הוקלט משוחח עם לוקר (מוצג ת/1785) שלא בעניין החוב, טען כי ניסה כנראה לעניין אותו ביחס לעסק מסוים. בהמשך, נקבע כי הציג גרסה מתפתחת ביחס לטיב קשריו עם "העגיל" ועל האופן בו תכנן לגבות ממנו את החוב, וזאת באמצעות "עוקץ מע"מ" שיבצע "העגיל" בצירוף אדם בשם עבדול.

משעומת עם שיחה שהוקלטה בינו ובין ציון (מוצג ת/1788), ממנה עלה בבירור כי הוא פגש ב"עגיל", זאת בניגוד לעדותו כי לא הצליח להשיגו ולגבות ממנו את החוב, התחמק מתשובה עניינית בנימוק שיתכן כי היה חולה ולא שמע היטב את השיחה. משיחה נוספת שהושמעה לו, עלה כי היה מוכן להשקיע כספים בעסקה שרקם "העגיל" (מוצג ת/1789), ותשובתו המתחמקת הייתה כי מדובר ב"מס שפתיים". לבסוף טען כי יכול היה להשיב את הכסף מ"העגיל" דרך דוד של עבדול.

בית המשפט המחוזי קבע כי מדובר בגרסה כבושה שכל מטרתה הייתה ליתן הסבר לשיחות המפלילות שהציגה המאשימה. מעבר לכך, נקבע כי הגרסאות המשתנות שהעלה בחקירתו הנגדית, הושמעו על-ידו משעומת עם שיחות מפלילות שלא התיישבו עם גרסתו הראשונה.

131. אשר לגרסתו של לוקר, אף הוא הכחיש באופן כללי וגורף את שיוחס לו, והוסיף כי לא ביקר באוסטרליה במועדים הרלוונטיים, או לאחריהם. בנוסף, ניסה לתאר את היכרותו וקשריו עם המעורבים בעסקה כקשרים תמימים או חבריים. כך ביחס להיכרותו עם אברג׳יל, טען כי הכירו בשנת 2002 אצל ציון באפריקה, ומאז ראה אותו פעם-פעמיים בספרד ובבלגיה, אך לא היה ביניהם קשר חברי; אשר לשי סילם טען, כי הכירו לפני 20 שנה דרך חבר משותף, אבל מאז לא היו בקשר; ביחס ל-י.מ טען, כי ייתכן שראה אותו פעם בספרד, אך אין ביניהם שום קשר; אשר ל״עגיל״, תיאר כי הכיר אותו בשנת 2002 באחת הפעמים שבא לבקר את ציון ביוהנסבורג, וידע כי עסק בסיגריות מזויפות שמיוצרות בסין. צוין כי גרסת ההלוואה ל״עגיל״ לא הוזכרה כלל בחקירותיו במשטרה או במענה לכתב האישום, והועלתה רק לאחר שאברג׳יל סיפר על אודותיה בעדותו.

נקבע כי גרסתו ביחס לנסיבות התמימות כביכול של היכרותו עם המעורבים בעסקה, במיוחד בשים לב לתוכן השיחות שנקלטו בהאזנת סתר, לא הותירה רושם מהימן. בנוסף, נקבע כי גרסתו מגמתית ומהווה גרסה כבושה שלא ניתן לה הסבר. ממכלול השיחות שתוארו עלה בבירור שלוקר היה מעורב בעסקה, ביחד עם אברג׳יל ועם מעורבים נוספים, עימם שוחח ב״קודים״ וב״כינויים״, נכח בפגישות והיה חלק בלתי נפרד מהניסיונות לפתור את הבעיה שהתעוררה בעסקה. הודגש כי הסבריו של לוקר לשיחות המפלילות היו בלתי מהימנים ולא תאמו את דבריו בשיחות.

132. המשותף לגרסתם של אברג׳יל ו-לוקר באישום זה הוא שתיקתם במשטרה; כפירתם הכללית בכתב האישום; העלאת גרסה כבושה לראשונה בעדותם הראשית; התנהגותם המפלילה ושקריהם המהותיים. נקבע כי בגרסאותיהם יש כדי לשמש חיזוק משמעותי לעדות י.מ, ועולה כי הוכחה מעורבותם בעסקה, בין באמצעות משקיעים, ובין באמצעות אחרים, כמי שפעלו לקידומה, ולאחר שנקלעה לקשיים, כמי שפעלו לפתור את העניין, וכמי שהיו צפויים ליהנות מרווחיה.

לפיכך, נקבע כי הוכחה מעורבותם של אברג׳יל ושל לוקר בצוותא חדא, בעסקת הסמים, ובית המשפט הרשיעם בעבירה של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן,

במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

האישום השמיני:

"12 טון" – הרשעה בניסיון ליצוא 12 טון חשיש ממרוקו

133. באישום זה יוחס לאברג'יל ניסיון ליצוא 12 טון סם מסוכן מסוג "חשיש" ממרוקו, במסגרת ארגון פשיעה.

במסגרת שמיעת הראיות, בית המשפט המחוזי הסתמך על עדות עד המדינה י.מ ומצא לה ראיות סיוע בעדות עד המדינה טולי, בשיחות הטלפוניות בין המעורבים בפרשה, ובשקר מהותי של אברג'יל, שהצטרף לשתיקתו בחקירה ולהימנעותו מלהשיב לאישום. הכול כפי שיפורט להלן.

134. בית המשפט עמד על עדותו המפורטת של י.מ שממנה עלו נסיבות היכרותו עם אברג'יל ומהלכיו לקידום עסקת הסמים בשנת 2003, מושא אישום זה. כך תואר כי י.מ סיפר שבמסגרת ביקוריו אצל ה.צ ציין שבכוונתו לנסוע למרוקו ולבקר שם משפחה מקומית שעסקה בהעברת סמים בין מדינות. בעקבות זאת, ה.צ הכיר לו את בן סימון, שסיפר לו על אודות 800 ק"ג קוקאין, שהוא מעוניין להעביר מדרום אמריקה לאירופה, והדגיש שכאשר י.מ יהיה בספרד, הוא ידאג להכיר לו את שותפו. כן תיאר, כי במהלך שהותו בספרד, בירר עם חבריו המרוקאים ביחס לעסקת הקוקאין המוצעת וחזר לישראל, מבלי שפגש בשותפו של בן סימון. האחרון ביקש ממנו לנסוע שוב לספרד על מנת להיפגש עם השותף. לדבריו, ה.צ אף הוא עודד אותו לנסוע לספרד בעניין זה.

בנסיעתו הנוספת לספרד, תיאר כי הגיע לעיירה פוארטו בנוס, נפגש עם ציון אלון ובהמשך נפגש לראשונה עם אברג'יל. בפגישה, שבה שוחחו ביחידות על מגוון נושאים, ביניהם "שוד כדורי האקסטזי" מצד י.מ, אמר לו אברג'יל כי יש לו 12 טון חשיש שנמצאים במרוקו, והוא מעוניין להוציאם לקנדה בסיוע המשפחה המרוקאית.

כן תיאר, כי לצורך קידום העסקה, אברג'יל הפגיש אותו עם סוחר סמים קנדי בשם סידני, אשר ציין בפניו על אודות טיסות מסוימות שיצאו מקזבלנקה ישירות לטורונטו, שבאמצעותן ניתן להעביר את החשיש.

י.מ העיד כי בהמשך לכך, יזם פגישה בטנג'יר עם המשפחה המרוקאית, יחד עם סידני. בפגישה סידני התחמק מלהשיב למרוקאים ביחס למיקום החשיש במרוקו ובשל כך הם פקפקו במידת רצינותו. מששב לפוארטו בנוס ועדכן את אברג'יל בתוכן הפגישה

שלא צלחה, הלה הפנה אותו לאחיו מאיר, שהכיר גנרל בצבא מרוקו, שיכול היה לפעול להעברת הסמים במשאיות. במהלך פגישה זו תיאר כי אברג׳יל הכיר לו את טולי, והציג אותו בפניו כ״מומחה״ לענייני סמים.

עוד סיפר כי משבש מספרד לישראל, עדכן את בן סימון על השתלשלות האירועים, ובעקבות כך הלה קישר אותו עם אדם בשם חנן, עמו נפגש בדירתו של ציון בפוארטו בנוס. לדבריו, בשלב זה, אברג׳יל הורה לו להפסיק את המגעים עם חנן ומסר לו כי יש להמשיך ולקדם את העסקה עם דודו של חנן, ישראל. כן תיאר, כי האחרון הגיע לפוארטו בנוס והם נפגשו בנמל, יחד עם אברג׳יל.

בעקבות פגישה זו, נשלח בשנית למרוקו, אך המרוקאים לא היו מעוניינים עוד בקידום עסקת החשיש והמגעים לא צלחו. כן העיד, כי אברג׳יל וציון האשימו אותו בכך שהעסקה לא התקדמה. אברג׳יל הקציב לו חודש ימים להוציא את העסקה אל הפועל, אך בסופו של דבר העסקה לא צלחה לדבריו, בשל סידני הקנדי.

135. בית המשפט המחוזי התרשם מעדותו של י.מ כמהימנה וניתן לה מלוא המשקל הראייתי. י.מ העיד מידיעתו ומעורבותו האישית באירועים שחווה ונטל בהם חלק, ובכלל זה העיד על חלקו היוזם והאקטיבי של אברג׳יל בניסיון לקדם את יצוא הסמים ממרוקו.

ראיות סיוע

136. סיוע לעדות י.מ מצא בית המשפט בדבריו של עד המדינה טולי, כאמור, אשר תיאר כיצד ניסה באמצעות ניסיונו וקשריו לסייע בקידום העסקה. כך מסר שבאחד מביקוריו בספרד, אברג׳יל הציג בפניו את י.מ כמי שיש לו ״קשרים וסמים״, ושהוא יוכל להיעזר בו. עוד העיד כי שוחח עם י.מ על עניין החשיש, והציע לו את חברו ההולנדי. בהמשך לשיחה זו, נפגש עם האחרון ומסר ל-י.מ שקיימת אפשרות להעביר חשיש ממרוקו לקנדה באמצעות טיסות, או להעבירו ממרוקו להולנד באמצעות מכולות. בסופו של יום תיאר כי העסקה לא יצאה אל הפועל.

בנוסף, ציין כי ניסה לקדם את העסקה מאחר שאברג׳יל הוא זה שהכיר לו את י.מ וברגע ההיכרות הוא הבין שזה ״איש של אברג׳יל״ ולכן הסכים. כן תיאר, כי אם העסקה הייתה יוצאת לפועל היה מרוויח ממנה, וכך גם אברג׳יל.

נקבע כי עדות טולי הייתה מהימנה והשתלבה היטב בעדות י.מ, וכי סנגורו של אברג׳יל נמנע מלחקור את טולי על גרסתו, ואף בכך יש שיקול לקביעת מהימנות העדות.

137. סיוע נוסף לעדות י.מ נמצא בשיחות הטלפון שבהן אברג׳יל נטל חלק. נקבע כי משיחות אלה עלה באופן מובהק חלקו הפעיל והדומיננטי של אברג׳יל, כמצוי בכל פרטי העניין. כך למשל בשיחה מיום 7.9.2003 בין אברג׳יל לבין ציון (מוצג ת/1999) בה דיברו ביניהם על מעורבות סוחר הסמים הקנדי, ועל הארכה שניתנה ל-י.מ לקידום עסקת הסמים מושא אישום זה.

כך אף בשיחה מיום 15.9.2003, בין אברג׳יל לבין ציון (מוצג ת/1704), שבה הבהיר הראשון לאחרון שאין צורך ש-י.מ ימתין לטולי בספרד, והם ייפגשו בישראל. הודגש כי בחקירתו הנגדית, אברג׳יל אישר כי שיחה זו התנהלה ביחס לעסקת החשיש, אך הכחיש כי היה מעורב בה, וטען כי רק תיווך בין הצדדים.

שיחה נוספת שצוינה בהכרעת הדין, התקיימה בין אברג׳יל לבין י.מ ביום 31.8.2003 (מוצג ת/1197), כש-י.מ שהה במרוקו, ובה אברג׳יל ביקש להתעדכן בהתקדמות המגעים ביחס לעסקה, כאשר המשא ומתן בין הצדדים התייחס באותו שלב לשיעור העמלה שתקבל הקבוצה ממרוקו.

138. בית המשפט מנה ראיית סיוע נוספת לעדותו של י.מ והיא שקר מהותי מפי אברג׳יל, שהתייחס למפגשו הראשון עם י.מ שנערך בחודש אוגוסט 2003, בביתו של ציון אלון, שם לדבריו, התפאר י.מ בקשריו במרוקו. ואולם, נקבע כי בשיחה מיום 31.8.2003 שפורטה לעיל (מוצג ת/1197), אותה הגדיר אברג׳יל בעדותו כ״תמימה לחלוטין״, נשמעים השניים ביחסים קרובים ביותר. כך אף ביחס לשיחה נוספת שהתקיימה ביניהם ימים ספורים לאחר מכן (מוצג ת/1198), בה כינה אברג׳יל את י.מ ״אחי היקר״. נקבע כי מועדי השיחות ותוכנן הוכיחו את הקשר ההדוק שהיה בין י.מ לאברג׳יל והצביעו על גרסתו השקרית של האחרון.

לצד זאת, נקבע כי שתיקת אברג׳יל בחקירתו חיזקה את הראיות נגדו, וכך אף ביחס להימנעותו מלהשיב לאישומים נגדו, כאשר היה ער למלוא המשמעויות בעניין זה.

הדיון באשמתו של אברג׳יל

139. בגרסתו, אשר נשמעה לראשונה בעדותו בפני בית המשפט, אישר את הפגישה בינו לבין י.מ כשהיו ביחידות, בנפרד מהחבורה, ובמסגרתה הועלו שני נושאים, שציין י.מ בעדותו: שוד כדורי האקסטזי בארה״ב והחשיש במרוקו. אברג׳יל אישר שעירב את טולי בניסיונות לקידום ייצוא הסם ממרוקו, ולמעשה לא חלק על ניסיון יצוא החשיש, אלא שלטענתו חלקו התמצה בתיווך בין י.מ לבין טולי.

גרסה זו נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי, אשר קבע כי מהשיחה הטלפונית בין אברג׳יל לבין ציון, שפורטה לעיל (מוצג ת/1999) ניתן ללמוד על האישור שאברג׳יל נתן לציון למתן ארכה לקידום העסקה; כמו גם על כך שאברג׳יל היה גורם מרכזי ובעל עניין בה, ולא מתווך בלבד. עוד נקבע כי בחקירתו הנגדית הותיר רושם לא מהימן כאשר נתבקש להידרש לפרטי השיחה, וגרסתו נמצאה כמתחמקת ובלתי אמינה.

נקבע, אפוא, כי אברג׳יל היה גורם מוביל בניסיון ליצוא חשיש ממרוקו במסגרת אישום זה, באמצעות י.מ, טולי ומעורבים נוספים, כפי שעלה מחומר הראיות. נקבע כי י.מ וטולי לא היו שני צדדים לעסקת הסמים, אלא שני חברי הארגון, שפעלו מטעמו של אברג׳יל לקידום העסקה, כפי שפורט לעיל.

140. לפיכך, בית המשפט המחוזי הרשיע את אברג׳יל בעבירה של ניסיון ליצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

האישום התשיעי:

"44 אלף" – הרשעה בניסיון ליצוא 44,000 כדורי אקסטזי מבלגיה לישראל

141. באישום זה יוחס למערער סוסן סחר בסם מסוכן, וניסיון ליצוא 44,000 כדורי סם מסוג "אקסטזי" מבלגיה לישראל, במסגרת ארגון פשיעה.

בית המשפט המחוזי מצא לזכות מחמת הספק את סוסן מעבירת הסחר, והרשיעו אך בעבירת ניסיון ליצוא סם מסוכן.

142. הרשעתו של סוסן באישום זה נסמכה בעיקרה על תוכנן של שיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר; על ממצאי חקירה שנאספו בידי רשויות אכיפת החוק בבלגיה; על עדות המומחה, הטוקסיקולוג ד"ר קורדוניה (להלן: המומחה); וכן על עדות רעייתו של ציון אלון, גב׳ אתי אלון.

143. תואר כי רצף האירועים נפתח בחיפוש שנערך בשנת 2004 בביתו של ציון בבלגיה, במסגרת חקירה שנוהלה נגדו שם (מוצג ת/1457). בין המוצגים שנתפסו בחיפוש היו קבלה מסניף דואר באנטוורפן, לפיה נשלחה חבילה מסניף הדואר ביום 28.7.2004, וכן אישור מעקב, בו צוין כי נשלחה על-ידי מוריס ספקטור עבור אירין ספקטור, במלון "הייאט" בישראל (מוצג ת/1458א). עם תפיסת מוצגים אלו, הורה השופט החוקר להחרים את החבילה, ועוד באותו לילה, החוקרים תפסו אותה בשדה התעופה בבריסל, בהתאם לפרטים שצוינו באישור המעקב (מוצג ת/1459א).

תואר כי השופט החוקר בבלגיה פתח את החבילה בנוכחות חוקר, שצילם את תכולתה (מוצג נ/140 שהוגש בהסכמה), וציין כי בחבילה היו 12 בקבוקונים, שכל אחד הכיל שקית ניילון זהה עם מספר רב של אותם כדורים מסוג XTC. הכדורים הועברו למחלקת הסמים באנטוורפן, שם נשקלו ונקבע כי דובר ב-8.813 ק"ג סם, שהיוו 44,065 כדורים (מוצג ת/1468א).

בחלוף 8 שנים, ביום 24.4.2012, נבדקו הכדורים על-ידי מומחה טוקסיקולוגי, ד"ר קורדוניה, אשר מסר בעדותו כי התבקש על-ידי התביעה הכללית בבלגיה לערוך בדיקה של כדורים החשודים כסם, והבדיקה העלתה שכל טבליה הכילה 56 מ"ג MDMA (מוצג ת/1475א).

144. בנוסף, בית המשפט המחוזי עמד על חלקו של מיכה בן הרוש ביחס לאישום זה: ראש צוות החקירה הבלגי, העיד שזיהה במועד הרלוונטי (28.7.2004) את מיכה, לאחר שצפה במצלמות האבטחה של סניף הדואר המדובר (מוצג ת/1389 – דו"ח הפעולה; מוצגים ת/1389א(1)-(4) – התמונות). בדו"ח הפעולה צוין כי בתמונות נראה אדם עם כיפה ועם תיק טרולי, שזוהה כעצור מיכה בן הרוש, אשר שהה בכלא באנטוורפן, כאשר טרולי זהה נמצא במהלך החיפוש בדירה של ציון (מוצג ת/1389).

145. כן נקבע כי רצף השיחות שניהל סוסן עם מעורבים אחרים, במטרה לאתר את החבילה לאחר שנשלחה בדואר לישראל, הן ראיות נסיבתיות המפלילות אותו בניסיונו, שנכשל, להעביר את הסם לישראל. הודגש כי בשיחות הטלפון נשמעו סוסן וחבר משותף שלו ושל ציון, שכונה "קוקי", כשהם מעבירים מסרים לציון, באמצעות רעייתו, אתי אלון (מוצגים ת/1545ב1 – ת/1545ב8).

כך, בשיחה מיום 2.8.2004 (מוצג ת/1545ב1), סוסן האיץ ב"קוקי" לבצע בדיקה באתר האינטרנט של הדואר בבלגיה, באמצעות אדם שבקיא בשפה. נקבע כי סוסן נכשל בניסיונו להסביר שיחה זו, ומסר גרסה מכחישה לפיה ככל הנראה "קוקי רצה לייבא משהו" (עמ' 656 להכרעת הדין); וכי בשיחה המוקלטת אין אזכור מפורש לנושא של ייבוא כלשהו. אזכור זה ביוזמתו של סוסן "בפליטת פה", שימש נדבך נוסף בתשתית הראייתית המפלילה נגדו.

בשיחה נוספת מיום 4.8.2004 (מוצג ת/1545ב4), שוחחו השניים על כך שלשניהם צריכה להיות "משיכה" בימים הקרובים, סוסן ציין באזני קוקי כי העניין לא

הסתדר, אך הוא אופטימי. הובהר כי בהתאם לעמדת המאשימה, המילה "משיכה" התייחסה לאפשרות הגעת החבילה לארץ, ולכך שצריך יהיה "למשוך" אותה.

בית המשפט המחוזי נתן דעתו גם לרצף השיחות בין סוסן, קוקי ואתי אלון. כך, ביום 5.8.2004 התקיימה שיחה טלפונית (מוצג ת/1545ב5) שבה סוסן הנחה את קוקי להתקשר לאתי בדחיפות, כשהשיחה התנהלה במילות קוד. דקות ספורות לאחר מכן, קוקי עשה כמצוות סוסן, והתקשר לאתי (מוצג ת/1545ב8) ומסר לה כי "החולה לא עברה" (עמ' 651 להכרעת הדין).

אתי אישרה בעדותה ש"קוקי" הוא חבר של בעלה ציון, ובשיחה הטלפונית הנ"ל נתבקשה על-ידו למסור לציון ש"החולה לא עברה", אך היא עצמה לא ידעה על מה מדובר, אמרה שאינה קשורה לעניין, ורק העבירה את המסר לבעלה.

בשיחה האחרונה מיום 7.8.2004 (מוצג ת/1545ב7) תואר כי סוסן מסר לקוקי שדיבר "עם החברה", מסר "לו" שהיא חולה ולא השתחררה מבית החולים. הובהר כי בעדותו סוסן אישר כי באומרו "החברה" כוונתו הייתה לציון, ואף אתי בעדותה אישרה פרט זה.

בית המשפט המחוזי דחה את גרסת סוסן לפיה כשאמר ש"היא חולה" התכוון לאתי, וקבע כי בחקירתו הנגדית כשל מספר פעמים בניסיונו להסביר את גרסתו התמוהה. נקבע כי מהשיחות עלה שסוסן העביר לציון מסר, באמצעות שפת קוד, כי החבילה שנשלחה לא הגיעה ליעדה.

תימוכין נוספים לכך נמצאו מפיו של סוסן במהלך חקירתו הראשית ביחס לשיחה בה ביקש מקוקי להתקשר לאתי ולבדוק עמה לבקשתה אם היא חולה (ת/1545ב5). לאחר שהוטח בו שאין היגיון בדברים, ציין כי כנראה שציון אמר לאתי לשאול אותו אם היא חולה או שהיא "עברה". נקבע כי מילה זו שבה נקט סוסן, אשר לא עלתה בשיחות שבהן נטל חלק, תאמה את הנוסח בו השתמש קוקי בשיחתו עם אתי, והוכיח שהאחרונה איננה "החולה".

146. אשר על כן, נקבע כי הוכח שחבילה ובה סם מסוכן מסוג "אקסטזי" נשלחה מאנטוורפן לישראל ביום 28.7.2004. בנוסף, מיכה אשר לן בדירתו של ציון בליל ה-27.7.2004, זוהה כמי שהיה בסניף הדואר במועד שליחת החבילה. הוכח כי החבילה נתפסה בידי המשטרה בבלגיה ולא הגיעה ליעדה, וימים ספורים לאחר מכן התנהלו

שיחות טלפון בהולות, שהמערער סוסן נטל בהן חלק מרכזי. תכלית השיחות, כפי שאישר סוסן בחקירתו הנגדית, הייתה לברר האם החבילה הגיעה ליעדה.

147. סוגיה נוספת שעלתה בערכאה הדיונית התייחסה לניסוח אישום זה על-ידי המאשימה. נקבע כי בעובדות שיוחסו לסוסן אין אזכור קונקרטי למעשיו ולחלקו, והמאשימה טענה לראשונה בסיכומיה כי תרומתו לתכנית העבריינית הייתה במאמציו לאתר את החבילה לאחר שליחתה לישראל. עוד נקבע כי אף שאין להקל ראש באי-העמדת נאשם על מלוא פרטי העובדות והנסיבות המיוחסות לו, ניתנה לסוסן הזדמנות סבירה להתגונן מפני העובדות שעלו במהלך המשפט וכי הגנתו לא קופחה בשל כך, בהתאם לסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי.

הדיון באשמתו של סוסן

148. על בסיס המכלול הראייתי שנסקר לעיל, בית המשפט קבע כי נמצאו ראיות נסיבתיות רבות שהפלילו את סוסן, במאמציו לאיתור חבילת הסמים שנשלחה מבלגיה. נקבע כי סוסן נכשל בניסיונו לספק הסברים לראיות נגדו, ובית המשפט עמד על התרשמותו השלילית מעדותו. נוסף על כך, לתמונה הראייתית הצטרפה בחירתו של סוסן לשמור על שתיקה בחקירתו במשטרה, ולמסור בבית המשפט גרסה כבושה.

לפיכך, פעולותיו של סוסן לאחר שליחת החבילה בדואר, כפי שבאו לידי ביטוי בשיחות הטלפון שנקלטו בהאזנות הסתר ימים ספורים לאחר משלוח החבילה, העידו על הקשר הפלילי שהיה שותף לו, ושבמסגרתו נשלחה חבילה עם סמים לישראל מבלגיה.

נקבע כי סוסן ביצע את המעשה "במסגרת ארגון פשיעה" וכחלק אינטגראלי מפעילות הארגון, זאת בין היתר, נוכח מועד התרחשות העבירה (יולי 2004) וזהות המעורבים בה, ששימשו כדמויות מרכזיות בארגון הפשיעה (ציון אלון, מיכה בן הרוש ודוד בן שיטרית, אשר הודה בחלקו בפרשה במסגרת הסדר טיעון).

149. אשר על כן, בית המשפט הרשיע את סוסן בעבירה של ניסיון ליצוא סם מסוכן, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, וסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

אשר לעבירת הסחר בסם מסוכן אשר יוחסה לו בכתב האישום המתוקן, נקבע כי לא הייתה בפני בית המשפט תשתית עובדתית שהוכיחה את אחריותו כמבצע בצוותא לעבירה זו, וכי שולב בתכנית העבריינית, על פי הראיות, רק לאחר רכישת הסם בבלגיה. משכך בית המשפט המחוזי קבע כי יש לזכותו מעבירה זו, כאמור.

האישום האחד-עשר:

עסקאות הסמים ביפן – הרשעה ביבוא כדורי אקסטזי מאירופה ליפן

150. אזכיר כי עניינו של אישום זה ב-5 עסקאות סמים שבוצעו במסגרת פעילות הזרוע היפנית של הארגון, בין השנים 2004-2006, והן:

א. 60,000 כדורי אקסטזי

ב. 90,000 כדורי אקסטזי

ג. שלושה שולחנות

ד. שלוש חבילות קוקאין בדואר

ה. משלוחי אייס

עסקאות אלה יוחסו למערערים אברג'יל ובן שיטרית (לאברג'יל יוחסו כל העסקאות, ולבן שיטרית יוחסו 3 העסקאות הראשונות בלבד). המערערים הכחישו באופן גורף מעורבות בעסקאות אלה.

בית המשפט המחוזי זיכה את אברג'יל מעסקת "השולחן הראשון" (בעסקת "שלושה שולחנות") ומעסקת "משלוחי אייס". כן זיכה את בן שיטרית מעסקת "השולחן הראשון" ו"השולחן השלישי".

151. ההרשעה באישום זה נסמכה על עדות עד המדינה י.מ, לצד עדויותיהם המסייעות של עדי המדינה ה.צ ו-א.צ, ועדותו של תומס. כן פורטו ראיות מחזקות כגון שיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר; העברת כספי רווחי העסקאות אל מחוץ ליפן; ושקרי המערערים בעדויותיהם, כמו גם שתיקתם בחקירה.

152. בהכרעת הדין תוארה עדות עד המדינה י.מ, כעדות המרכזית במסגרת אישום זה. לדבריו, עסקאות הסמים ביפן החלו בשנת 2003, עת נפגש עם אחיו מלול במלון "מלכת שבא" באילת ועם שלושה סוחרי סמים, ביניהם שלום ראובן, אשר הציע לייבא, באמצעות בלדרית, כדורי "אקסטזי" ליפן, כי "המחירים שם טובים" (עמ' 679 להכרעת הדין), וסוכם ביניהם ששלום ישלח נציג ליפן.

עוד תיאר בעדותו, כי בתקופה הרלוונטית, עסקאות הסמים הוצאו ליפן מבלגיה, שם התגוררו מרבית השותפים מקרב חברי הארגון. לדבריו, התגורר בדירה באנטוורפן יחד עם אחיו מלול, בן שיטרית, ורונן סוויסה ("הקבוצה החיפאית"); ובמרחק של מספר רחובות משם התגוררו יחד אברג'יל, והאחים דוד ואילן בן שיטרית ("הקבוצה האילתית"). י.מ תיאר כי שתי הקבוצות שיתפו פעולה בחלק מהעסקאות, והמערער בן שיטרית שימש כגורם מקשר ביניהן.

עוד העיד, כי אברג׳יל היה מעורב בכל עסקאות הסמים ביפן, גם כשהיה נתון במעצר. בחקירתו הנגדית, משנתבקש להצביע על כספים שאברג׳יל השקיע בעסקאות, הסביר כי מכוח מעמדו כראש הארגון, הלה לא היה צריך להשקיע כספים כדי ליהנות מרווחי העסקאות. עם זאת, סיפר כי אברג׳יל אמר לו, בנוכחות בן שיטרית, שהוא מוכן להשקיע כספים באופן אישי, ואף לעיתים העביר כספים באמצעות חבר בארגון. בנוסף, כאשר התעוררו מחלוקות בעניין קבלת כספים מעסקאות אלה, העיד כי אברג׳יל התערב וקיבל כספים ישירות מהמעורבים בעסקה.

בעדותו התייחס לדבריו בחקירתו, לפיהם היו עסקאות סמים שלא דווחו לאברג׳יל, והסביר כי דובר במשלוחי המריחואנה מקנדה ליפן ובמשלוחי ה״אייס״, אך מסר כי בהמשך, בשנת 2005, הארגון היה מעורב בעסקאות הסמים, והעיד שהוא עצמו העביר את רווחי העסקאות ל-ה.צ, שאף הוא היה חבר בארגון.

אשר ל-ה.צ, העיד כי היה שותפו לעסקאות הסמים וגם האחראי עליו בארגון, וכי נהג לפנות אליו במקרים שהתעוררה בעיה בעסקה מסוימת.

נוסף על כך, י.מ העיד כי רווחי עסקאות הסמים ביפן שימשו גם לרכישת אמל״ח לארגון, כפי שנתבקש על-ידי אברג׳יל ו-ה.צ.

בחקירתו הנגדית מסר כי רווחי העסקאות חולקו בין השותפים בארגון, על פי חלקם היחסי – כך העיד כי אברג׳יל קיבל את חלקו, וחלקו של בן שיטרית, שהיה באותה תקופה בבית הסוהר, הועבר למשמורת לידי אחיו מלול. בנוסף, לדבריו, העביר מדי חודש סכום לרעייתו של בן שיטרית ״כדי שתוכל לשרוד״.

בעדותו, הוגשו מסמכי תיעוד החשבונות שנערכו על-ידו (מוצג ת/1249). י.מ מסר שמדובר בתיעוד חלוקת הרווחים של עסקאות הסמים ביפן, סקנדינביה ורכישת אמל״ח, וכי ערך זאת על רקע התחשבנות כספית בינו לבין אחיו מלול. צוין כי תיעוד זה נמסר כבר במסגרת חקירתו על-ידי האמריקאים בשנת 2008, ובהמשך מסר אותו לחוקרי משטרת ישראל.

עסקת 60,000 כדורי האקסטזי

153. י.מ העיד כי בשנת 2004, הגיע לדירתם באנטוורפן שליח מטעמו של שלום, בשם יוסי כנפו. לדבריו, יוסי מסר להם כי יש לו בלדרית שוויצרית וניתן לשלוח אותה ליפן עם כדורי אקסטזי. לדבריו, רכש יחד עם אחיו ועם בן שיטרית מזוודה בעלת דופן כפולה

(להלן: המזוודה) ו-60,000 כדורי אקסטזי. אלו נרכשו לדבריו מרווחי עסקאות הארגון בסקנדינביה, ובן שיטרית הוא זה שנשלח לאסוף את כדורי הסם.

בשלב זה, יוסי "קיבל רגליים קרות", לא השתתף בעסקה וחזר לישראל. בעקבות זאת, פנה לאחיו, שיצר קשר עם שלום, ששלח אדם בשם אורן, אשר הכיר להם את "השליח", שתפקידו היה להוציא לפועל את תכנית יצוא הכדורים ליפן.

כן תיאר, כי השליח קיבל לידיו את המזוודה ובן שיטרית העביר לו את כדורי האקסטזי. משהשליח הסליק את הכדורים במזוודה, ולא הצליח לסוגרה, עזרו לו בן שיטרית ורונן. השליח קיבל כסף כדי לרכוש כרטיס טיסה ולשלם "דמי כיס" לבלדרית.

לגרסתו, השליח העביר את המזוודה עם 60,000 כדורי האקסטזי לבלדרית, שנשלחה ליפן עם המזוודה יחד עם מלווה. בנוסף, תיאר באופן מפורט את מסלול נסיעתה: מבלגיה לגרמניה נסעה ברכבת, ומשם בטיסה לנמל התעופה ב"נריטה" הסמוכה לטוקיו. משם אסף אותה אחיו של שלום, וכדורי האקסטזי הועברו לסוחלה, שהיה נציג הארגון ביפן ואחראי למכירת הסמים שם.

י.מ העיד על הקושי במכירת הכדורים בשל צבעם הלבן, מאחר שצרכני הסמים ביפן העדיפו כדורי אקסטזי צבעוניים. לפי עדותו, כל כדור נרכש תמורת חצי אירו, ובשקלול הוצאות היבוא, עמד המחיר הסופי על כאירו אחד לכדור, כאשר לדבריו ההערכה הייתה שהכדורים ימכרו ביפן במחיר של 7 דולר לכדור.

לטענתו, כספי ההשקעה מהעסקה לא הגיעו לידי הסוחרים, אחרי שהמשלוח הגיע ליפן, והוא פנה לאחיו ולשלום. האחרון מסר לו כי נדרש משלוח נוסף, ו-י.מ העיד כי סירב לכך ועירב את ה.צ בעניין, אשר פתר את הסכסוך וקיבל לידיו 54,000 דולר, שמקצתו נשארה בידו, ומרביתו הועברה לאירופה למימון רכישתם של 90,000 כדורי אקסטזי נוספים. בחקירתו הנגדית, י.מ מסר כי הוא ושותפיו לעסקה, אחיו מלול, בן שיטרית ורונן, הרוויחו בסך הכל כ-210,000 דולר או אירו מהעסקה.

עסקת 90,000 כדורי האקסטזי

154. י.מ העיד כי באמצעות סכום ש-ה.צ העביר, הוא נערך עם השותפים לביצוע משלוח נוסף ליפן, של 90,000 כדורים. לדבריו, נפגש עם בן שיטרית והשותפים הנוספים והם בדקו אפשרות לרכישת כדורי אקסטזי צבעוניים. בסופו של דבר, באמצעות דוד בן שיטרית, הם רכשו 90,000 כדורי אקסטזי צבעוניים. המערער בן שיטרית קיבל את הכדורים והעבירם לסוחר סמים רוסי, אשר השיג שני בלדרים. בעדותו סיפר כי בן שיטרית ורונן ארזו את הכדורים בשתי מזוודות בעלות דופן כפולה, שנרכשו מבעוד

מועד. הבלדרים נסעו עם מלווה ברכבת ללייפציג בגרמניה, טסו לפרנקפורט וממנה לאוסקה ביפן. מנמל התעופה שם נסעו ברכבת לטוקיו, וכשהגיעו פתחו את המזוודות, והעבירו את הכדורים לסוחלה. לדבריו, אברג׳יל ידע על העסקה ודיבר עמו על כך כשחזר לאנטוורפן.

לפי עדותו, כשהגיעו הכדורים ליפן, נתגלה פער בין מספר הכדורים שספרו רונן ובן שיטרית (90,000 כדורים) לבין הכמות בפועל, שהייתה פחותה ב-24,000 כדורים. י.מ תיאר את ניסיונותיו של בן שיטרית, עמו ועם רונן לפתור את הבעיה עם שלום ועם חנוך עצמון, ובשלב מסוים, העיד כי נפגש עם אברג׳יל באנטוורפן, אשר ביקש להתעדכן במצבה של העסקה. י.מ העיד כי אמר לו שבן שיטרית שגה בחישוב מספר כדורים, ואברג׳יל פסק כי חנוך וקבוצתו יקבלו את טענת הארגון לפיה היו 90,000 כדורים ובן שיטרית טעה בחישוב.

י.מ העיד כי תמורת העסקה הגיעה לישראל בסוף שנת 2004, על ידי חנוך ואחרים, ובאמצעות העברות בנקאיות של סכומי כסף קטנים. בד בבד, התנהל משא ומתן בין הארגון, על-ידי מלול, ובין הקבוצה של חנוך. לדבריו, מלול קיבל את הפשרה שהציע חנוך והסכים לוותר על 100,000 ש״ח, אך י.מ התנגד לכך, ואף הציע בשלב מסוים ל-ה.צ לפגוע בחנוך. הדבר נמנע לדבריו כי אברג׳יל דחה רעיון זה.

בעקבות זאת, תיאר כי נקבעה פגישה בביתו של חנוך בראש העין, שבה נכח יחד עם ה.צ ו-א.צ וסוכם כי הוא ושותפיו יקבלו מחנוך סכום של 240,000 ש״ח מרווחי העסקה, והבהיר כי חלק מסכום זה העביר ל-ה.צ, אשר העביר גם לחברי הארגון האחרים. בחקירתו הנגדית י.מ העריך את רווחי הארגון בעסקה זו בסכום של מעל 200,000 דולר.

עסקת שלושה שולחנות

155. י.מ העיד כי נטל חלק רק בעסקת השולחן השני, ועל עסקאות השולחן הראשון והשלישי שמע מפי בן שיטרית.

ביחס לעסקת ״השולחן השני״ העיד, כי בן שיטרית הגיע לביתם בבלגיה, בשליחות אברג׳יל, ואמר שיצא משלוח של כ-40,000 כדורי אקסטזי בתוך שולחן ליפן, וביקש ממנו ומשותפיו להשתתף בעלות המשלוח, למרות שכבר יצא לדרך. לדבריו, אמר לבן שיטרית כי אינו מעוניין בכך, אך לאחר שהלה התעקש, ומסר שאברג׳יל הנחה ש-י.מ ושותפיו ישתתפו בעסקה, י.מ נתן לבן שיטרית כ-15,000 אירו. על פי עדותו, מעסקה זו הוא ושותפיו לא קיבלו רווחים.

אשר לעסקאות "השולחן הראשון" ו"השולחן השלישי" סיפר, כי לא נטל בהן חלק כאמור, ונקבע כי עדותו בעניין זה בנויה על דברים שאמר לו המערער בן שיטרית, שהתייחסו לחלקו של אברג'יל ושל המעורבים הנוספים. הודגש כי אין בעדותו של י.מ כל בסיס לאחריותו של המערער בן שיטרית עצמו בעסקאות אלה.

עסקת שלוש חבילות קוקאין בדואר

156. י.מ תיאר בעדותו פגישה בביתו של ה.צ בה נכח, בין היתר, יחד עם ה.צ, א.צ וזכריה אדרי, שבמהלכה נתבקש לטוס ליפן יחד עם האחרון, על מנת להחזיר לעצמו את השליטה על עסקאות הסמים, לאחר שהתעורר חשד כי אחיו מלול רימה את הארגון.

בהתאם לעדותו, במהלך הפגישה, א.צ קרא לסוחר סמים בשם מומי גבריאל (להלן: מומי), שהציע לשלוח מדרום אמריקה לטוקיו, בחבילות דואר, קוקאין נוזלי טבול בבגדים. בעקבות זאת, י.מ טס עם אדרי ליפן. בדרכם לשם, עצרו בהונג קונג, שם העביר סלוצקי כסף לאדרי באמצעות ה"וסטרן יוניון", ובבית המלון, אדרי שוחח עם קבוצה בדרום אמריקה שהייתה אמורה לשלוח את חבילות הקוקאין ליפן.

עוד תיאר, כי לאחר שהוא ואדרי הגיעו לטוקיו, נפגשו עם איפרגן ותומס. במהלך הפגישה דווח לאדרי שהחבילה שנשלחה מדרום אמריקה עמדה להגיע, ותומס התכונן לאסוף אותה. משהאחרון פתח את החבילה, מצא בה בגדים וכובע אך לא מצא בה סמים. י.מ העיד כי הוא ואדרי צחקו עליו והסבירו לו שהסמים ספוגים בתוך הבגדים.

לאחר מכן פנה למומי ועדכן אותו שישלח כימאי שיהפוך את הסם הנוזלי לקוקאין אבקתי שניתן למכרו. מומי מסר לו שכדאי להמתין לחבילה נוספת שתגיע, ואז להזמין את הכימאי. י.מ העיד כי ידע כבר באותו שלב שתישלח חבילה נוספת.

עסקת משלוחי "אייס"

157. י.מ העיד כי הסם המכונה "אייס" הוא "קריסטל מת'", אשר היה מאוד יקר ופופולארי ביפן באותם ימים. בעדותו הפנה לשיחה שביצע עם רונן, לבקשת רשויות החקירה האמריקאיות, מיום 18.7.2008, במהלכה שוחחו על סוגים שונים של גבישי אייס, תוך שימוש במילות קוד, ועל הדרכים להעבירם, תוך אזכור זוג הבלדרים ששימשו אותם לצורך משלוח 90,000 כדורי האקסטזי ליפן.

ראיות סיוע

158. בית המשפט המחוזי קבע כי עדותו המפורטת והעקבית של י.מ מהימנה עליו ופנה לדיון בראיות הסיוע שהוגשו כתמיכה לה. להלן יובאו הדברים בתמצית.

עדות עד המדינה ה.צ – אשר העיד על עסקה שבמסגרתה י.מ ומלול מכרו כדורי אקסטזי אך הרוכש לא שילם להם. ה.צ תיאר כי י.מ ומלול פנו אליו בבקשה לפתרון הבעיה שהתעוררה, ותיאר את מעורבותו במשא ומתן עם שלום. כן העיד על פגישת בוררות שהתקיימה בביתו של חנוך, בעקבותיה הגיעו הצדדים לפשרה, ועל פגישה שהתקיימה בביתו בהשתתפות אדרי, שקדמה לנסיעת האחרון עם י.מ ליפן. במסגרתה אותה פגישה, האחרון ביטא את רצונו שאדרי יסייע לו להשתלט על עסקי הסמים של אחיו מלול ביפן, והשניים אכן נסעו לשם. בית המשפט המחוזי קיבל את עדותו כאמינה ואותנטית.

עדות עד המדינה א.צ – אשר העיד שהסיע את אביו ה.צ לפגישה בביתו של חנוך בראש העין. א.צ הסביר כי המתין לאביו מחוץ לפגישה, ובהסתמך על ניסיון העבר, דובר כנראה לדבריו בפגישה שנועדה לפתור סכסוך שהיה ל-י.מ ביחס לעסקת סמים. נקבע כי עדות זו חיזקה את עדות י.מ ואת עדות ה.צ –הן בדבר קיומה של פגישה בביתו של חנוך, והן ביחס לחלק ממשתתפיה.

עדות תומס – הלה העיד ביחס לעסקת משלוח שלוש חבילות הקוקאין בדואר, ונקבע כי דבריו שימשו סיוע מובהק לעדות י.מ. תומס העיד כי הגיע ליפן בשנת 2005 לצורך מכירת שעונים בדוכנים, וכך הכיר בין היתר את אדרי, שהיה בקשר עם י.מ, איפרגן והמערער בן שיטרית. לדבריו, אדרי סיפר לו שהעביר קוקאין מפרו ליפן באמצעות הדואר, ותפקידו היה למשוך את החבילות מהדואר. תומס מסר כי בסך הכול היו 3 חבילות שעברו בדרך זו, וכי במשיכת החבילה השלישית נעצר על-ידי המשטרה.

אשר לחבילה הראשונה, העיד כי נמסר לו טלפונית, שהחבילה נשלחה מפרו. תומס אסף את החבילה ומשפתח אותה ראה שהקוקאין היה בתוך קונוסים של חוטי תפירה. לדבריו, על-פי הנחיית אדרי, מסר את הסמים לסוחר סמים הולנדי, שהעביר לו בתמורה כסף במעטפה, אותה העביר לאדרי. תומס העיד כי תמורת תפקידו קיבל סכום של מיליון יין.

אשר לחבילה השנייה, העיד כי הגיעה ליפן כשבועיים לאחר החבילה הראשונה, והוא נשלח על-ידי אדרי לאסוף אותה, ולהניחה בדירה בטוקיו שנשכרה לצורך זה. לדבריו, אדרי הנחה אותו לא לפתוח את החבילה כי הקוקאין היה נוזלי, מעין שמן שספוג בשמיכה. כן תיאר כי בהמשך הגיעו שני אנשים שהוא נדרש להראות להם את הדירה, והם סיפרו לו שהם ניסו להפוך את החומר לקוקאין, אך הם הסתבכו והדירה עלתה באש. תומס מסר כי אינו יודע מה עלה בגורל הסמים.

אשר לחבילה השלישית, העיד כי לאחר פרק זמן מסוים הגיעה החבילה השלישית, והסתבר לו שהיא חזרה בדואר. משכך, לדבריו, הלך לסניף הדואר, קיבל את החבילה ובצאתו מהסניף נעצר על-ידי המשטרה. הובהר, כי בעקבות מעורבותו בעסקה זו, תומס הועמד לדין ביפן ונדון ל-8 שנות מאסר אותן ריצה שם (מוצג ת/1402א).

ראיות חיזוק

159. אפנה לפירוט הראיות מחזקות לעדות י.מ.

חומר החקירה שהתקבל במסגרת חיקור דין מבלגיה, ובמסגרתו התקבל דו"ח העברות כספים שבוצעו על-ידי סלוצקי (מוצג ת/1486), ממנו עלה שהאחרון ביצע העברות כספים רבות מיפן לישראל, למקבלים שונים המעורבים בפעילות הארגון ביפן, וביניהם, י.מ, תומס, איפרגן ואחרים. חלק מהכספים הועברו ל"אנשי קש" שקיבלו אותם עבור המעורבים בעסקאות (מוצגים ת/1397, ת/1398, ת/1061א).

נקבע כי אמנם אין בראיות אלה משום ראיה המסבכת את המערער בן שיטרית, אך יש בהן משום חיזוק לגרסת י.מ ביחס להתנהלות הארגון בעניין העברת רווחי העסקאות אל מחוץ ליפן, וביחס לפרטי המשלוח וקבלת הכספים (מוצג ת/967). מחומר זה עלו שמות רבים שהזכיר י.מ בעדותו כמעורבים בעסקאות הסמים. נקבע כי מדובר בראיות אובייקטיביות המחזקות באופן משמעותי את גרסתו.

בית המשפט אף ראה במסמכי התיעוד שערך י.מ (מוצג ת/1249 שהוזכר לעיל) כחיזוק לעדותו ביחס לעסקאות הסמים ביפן. נקבע כי הרישומים נערכו בזמן אמת, כחלק מההתחשבנות הכספית בינו לבין אחיו מלול, והתייחסו אף לכספים שהועברו למטרות שונות, וביניהן, רכישת אמל"ח, השקעה בחוף הדרומי, העברה ל-ה.צ, לבן שיטרית ולרעייתו. נקבע כי מדובר ברישומים שנעשו כחלק משגרת חייו של י.מ, במסגרת "פעילותו העסקית", והודגש כי ההתייחסות במסמכים לעסקאות הסמים ביפן, מצויה בחלק בלתי נפרד מתיעוד חלוקת הכספים הכוללת, והדבר מקנה לרישומים אמינות ומחזק את עדות י.מ בעניין זה.

בהכרעת הדין פורטו רצף שיחות טלפון בין המעורבים בעסקת ה"שולחן השלישי", שעיקרן התנהלו בין אילן ודוד בן שיטרית, אדרי וסוחלה, ובמאמציהם לספק לרשויות המכס ביפן מסמכים, שיאפשרו את העברת השולחן השלישי. הודגש כי בשיחות אלה, המערערים אברגי'ל ובן שיטרית לא השתתפו כלל, ולפיכך נקבע כי אין בהן כדי לסבך את בן שיטרית בעסקה זו.

עם זאת, ביחס לאברג׳יל נקבע, כי יש בזהות המשתתפים בשיחות ואף בתוכנן כדי להצביע על מעורבותו ועל כך שהעסקה בוצעה במסגרת פעילות ארגון הפשיעה, זאת נוכח העובדה שהמעורבים המרכזיים בעסקת סמים זו, אילן ודוד בן שיטרית, שהורשעו על-פי הודאתם בעבירה של סיוע למנהל בארגון פשיעה, הם חבריו הקרובים של אברג׳יל ומעורבים בעסקאות סמים בינלאומיות שנעשו במסגרת ארגון הפשיעה, בראשותו.

בית המשפט אף התייחס לתפיסת השולחן ביפן כחיזוק לעדות י.מ בעניינו של אברג׳יל. תואר כי ביום 16.7.2004 נתפס על-ידי הרשויות ביפן, שולחן עץ שהוחבאה בו כמות גדולה של סם מסוג MDMA (מוצג נ/117). ממסמכים שהתקבלו באמצעות חיקור דין ביפן, ביחס לתפיסת השולחן, ואשר הוגשו בהסכמה, עולה כי הפרטים המזהים של האדם שהיה אמור לקבל את השולחן (מוצג ת/1487א), זהים לפרטים שהופיעו בקבלה (מוצג ת/1605), באופן שאפשר ללמוד על כך שמדובר באותו שולחן שעליו דובר בשיחות שנקלטו בהאזנת הסתר.

כן צוינו שתיקת המערערים בחקירתם במשטרה, הימנעותם מלהשיב לאישומים נגדם ומסירת גרסה כבושה מטעמם במהלך המשפט, כחיזוק נוסף לעדות י.מ.

הדיון באשמתם של אברג׳יל ובן שיטרית

160. אברג׳יל שמר כאמור על זכות השתיקה בחקירותיו, נמנע ממתן מענה מפורט לכתב האישום, והעלה את גרסתו המתכחשת רק לאחר שהמאשימה סיימה להביא את ראיותיה. אברג׳יל הכחיש מעורבותו בעסקאות הסמים ביפן, מושא אישום זה; הכחיש באופן גורף קשר עם מי מהמעורבים שהזכיר י.מ בעדותו; וכן הכחיש מעורבות בעסקאות סמים באופן כללי.

בית המשפט המחוזי קבע כי גרסתו כבושה ועדותו הייתה מגמתית ובלתי מהימנה, ביחס להיכרותו עם י.מ ולהתפתחות הקשרים ביניהם; ביחס לקשריו עם המעורבים דוד ואילן בן שיטרית; בניסיונו להרחיק עצמו ממלול ומקשריו עמו; ובהכחשתו כל קשר פלילי בינו ובין המערער בן שיטרית.

בית המשפט הדגיש את גרסת הכזב של אברג׳יל, בין היתר, באמצעות שיחות טלפוניות תכופות בינו לבין בן שטרית במהלך חודש יוני 2004 (מוצגים ת/1794-ת/1797), אשר מהן עלה קשר קרוב בין השניים, וכי בפועל בן שטרית שימש כנהגו של אברג׳יל בחו״ל, ברכב שהאחרון סיפק.

בסופו של יום, נקבע כי גרסת אברג׳יל היא גרסה כוזבת, ובית המשפט לא מצא ליתן בה אמון.

161. אשר לבן שיטרית, צוין כי במרבית חקירותיו במשטרה שמר על זכות השתיקה; במענה לאישומים נגדו מסר כפירה כללית, למעט אישור היכרותו עם י.מ; ובעדותו, הכחיש כל קשר לעסקאות שיוחסו לו. לפי גרסתו, אחיו חיים, יחד עם דודם בן שמחון, יזם עסק של מכירת אביזרי מין לקהילה היהודית במקסיקו, וביקש ממנו לרכוש בחנות בבלגיה שתי מזוודות בעלות דופן כפולה, על מנת להסליק בהן אביזרי מין, זאת כדי להתחמק ממכס ולמכרם במקסיקו.

בית המשפט המחוזי קבע, כי גרסתו שנמסרה לאחר סיום פרשת התביעה, היא גרסה כבושה, וכי עדותו הייתה רצופה כזבים באופן שהמשקל שניתן לה נמוך ביותר. צוין כי בחקירתו בבלגיה מיום 12.9.2004, טען ביחס למזוודות הכפולות, כי כשפתח אותן ראה שהן ריקות, ולא מסר שהמזוודות נועדו לצורך הסלקת אביזרי מין.

עוד נקבע כי הודאת בן שיטרית בשימוש במזוודות בעלות דופן כפולה, המחולקות לתאים, באופן המתאים לאריזת כדורי אקסטזי; כמו גם גרסתו הכבושה והבלתי סבירה, משמשים סיוע לעדות י.מ לשימוש של בן שיטרית במזוודות לצורך העברת 60,000 וכן 90,000 כדורי אקסטזי.

ביחס להיכרותו עם חברי הארגון, נקבע כי ניסיונו להרחיק עצמו מחברי הארגון ומעיסוקיהם המשותפים בעבירות הסמים היה בוטה ובלתי מהימן, זאת על רקע השיחות שהוקלטו בהאזנות הסתר וראיות נוספות.

162. אשר על כן, נקבע כי המאשימה הוכיחה את מעורבותם של אברג׳יל ושל בן שיטרית כמבצעים עיקריים בעסקאות הסמים, מאחר שכל אחד מהם ביצע פעולות המשתייכות לשלב הביצוע של העבירה – מימון, רכישה, העברה ויצוא – וכל אחד מהם היה אחראי לעבירה בכללותה כמבצע בצוותא.

בנוסף נקבע, כי כל עסקאות הסמים בוצעו כחלק בלתי נפרד מפעילות ארגון הפשיעה, וזאת בשים לב לזהות המעורבים בעסקאות ועיתוין (בין השנים 2004-2006).

163. לפיכך, בית המשפט המחוזי הרשיע את המערערים בעבירה של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, כדלקמן:

אברג׳יל הורשע ביחס לעסקאות הבאות: "60,000 כדורי אקסטזי"; "90,000 כדורי אקסטזי"; "השולחן השני"; "השולחן השלישי"; "שלוש חבילות קוקאין בדואר".

בן שיטרית הורשע ביחס לעסקאות הבאות: "60,000 כדורי אקסטזי"; "90,000 כדורי אקסטזי"; ו"השולחן השני".

האישום השניים-עשר:

הפגיעה בעד המדינה י.מ – הרשעה בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה

164. באישום זה יוחסה למערער בן שיטרית עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, במסגרת ארגון פשיעה, בכך שבשנת 2006, ביפן, חתך את צווארו של י.מ באמצעות סכין וגרם לו חבלה עמוקה שבגללה נזקק לטיפול רפואי ול-37 תפרים.

165. העדות המרכזית עליה התבססה הרשעת בית המשפט באישום זה הייתה של עד המדינה י.מ אשר תיאר בפרטי פרטים את הרקע לאירוע – הסכסוך הכספי בינו לבין אחיו מלול. השניים היו שותפים בעסקאות סמים ביפן בשנים 2005-2006, שאותן ניהל מלול, ושחלק מרווחיהן הועבר לארגון. לדבריו, בן שיטרית שימש באותה עת אחראי מחסן הסמים בטוקיו מטעם הארגון.

י.מ העיד שהתעורר חשדו כי מלול מרמה אותו, זאת מאחר שאברג׳יל סבר שהרווחים ש-י.מ העביר לארגון מהעסקאות היו נמוכים מדי, וסיפר ל-י.מ על חשדו שמלול (לבדו או עם י.מ) גונב מהארגון. בעקבות זאת, תיאר כי טס מספר פעמים ליפן כדי לבדוק את העניין. באחת הפגישות שאליה הגיעו מלול ובן שיטרית, י.מ עימת אותם עם טענות אברג׳יל. מלול דחה את הטענות והציע ל-י.מ לעזוב את הארגון.

לגרסתו, שמע על המרמה גם מפי סוחר הסמים סוחלה, שסיפר לו כי כמות הסמים ששלח מלול הייתה גדולה מזו שעליה דווח ל-י.מ.

כן העיד על התערבות אברג׳יל בניסיון ליישב את הסכסוך המתואר. בפגישת בוררות שהתקיימה בביתו של ה.צ, אברג׳יל פסק כי על מלול להעביר סכום של 30,000 ש״ח ל-י.מ, ל-ה.צ, ולאכא, וכי י.מ עצמו לא יחזור ליפן. בדיעבד התברר לו כי הייתה זו מראית עין כלפי מלול, לפיה הסכסוך נפתר, וכי התכנית האמיתית הייתה שהוא יטוס ליפן כדי להשתלט על עסקי הסמים שם והובטח לו שהארגון יחסל את מלול.

על פי התכנית, י.מ היה צריך לשכנע את בן שיטרית לשתף עמו פעולה, ולדבריו הונחה ליזום קטטה עמו במקרה שיסרב. בהמשך לכך, טס עם אדרי ליפן וכשהגיעו נפגשו עם איפרגן ובן שיטרית. לאחר שהאחרון דחה את בקשתו לשתף פעולה עמו, נגח י.מ בפניו של בן שיטרית, אשר נמלט מהמקום.

זמן קצר לאחר מכן, ה.צ הודיע לו שבעקבות שיחה עם אברג׳יל, בן שיטרית ניאות לשתף פעולה, ולפיכך ביקש מ-י.מ להיפגש עמו שוב. בדרך לפגישה הצטייד בסכינים יחד עם אדרי ואיפרגן. כאשר הגיעו למקום המפגש בטוקיו – ״ספורט בר קפה״ – הבחין בבן שיטרית יחד עם זליאט ועם אדם נוסף. בשלב מסוים, בן שיטרית הכה אותו באגרוף לפניו, ו-י.מ נפל ארצה. בחלוף שניות ספורות, י.מ רץ לכיוון הרכב כדי לקחת סכין, צעק לעבר אדרי ואיפרגן שיפתחו את הרכב, אך הם לא עשו כדבריו.

בשלב זה, תיאר כי בעמדו ליד הרכב, בן שיטרית התקדם לעברו, ובאמצעות סכין שאחז בידו חתך את צווארו מכיוון האוזן לעבר הפנים. י.מ נפל לקרקע והתבוסס בדמו. בהמשך לכך, התקשר ל-ה.צ וסיפר לו בכעס כי בן שיטרית דקר אותו, ולאחר מכן התקשר אל סלוצקי, אשר פינה אותו לבית חולים מקומי, שם טופל בחדר ניתוח והחתך נתפר ב-37 תפרים (מוצג ת/1488). אחרי שהתעורר מהניתוח ברח מבית החולים, החליט להקדים את טיסתו וחזר לישראל.

לדבריו, כשבוע לאחר חזרתו לישראל, נעתר לבקשות ה.צ שיגיע לביתו לפגישה. בשל חששותיו מכך, סיפר לעו״ד רונן רבי (להלן: עו״ד רבי) על הפגיעה בו. כן תיאר כי בפגישה נכחו, בין היתר, אברג׳יל, ה.צ, א.צ ואכא, והעיד כי לא חשף בפניהם את כעסו על ניסיון הפגיעה בו ביפן. לאחר הפגישה, ברח עם משפחתו לקנדה, מחשש לחייו, ומשם פנה לרשויות החוק בארה״ב בהצעה לשמש כעד מדינה.

166. בית המשפט המחוזי קבע כי ליבת גרסתו של י.מ ביחס לאירוע הדקירה, ובמיוחד לזהות הדוקר –בן שיטרית – מהימנה עליו, אף שאינה חפה מקשיים. הודגש, כי י.מ הוא עד ״יוצא דופן״, וניחן בזיכרון בלתי רגיל ויכולת לשחזר אירועים באופן מפורט. עם זאת, הובהר כי אין להתעלם מכך שעדותו נמסרה שנים רבות לאחר האירוע, אך מרבית הסתירות עליהן הצביעה ההגנה היו מצויות בשולי הדברים.

בנוסף, בית המשפט התייחס לגרסאות י.מ במשטרה, שאף מהן עלה שדבריו ביחס לזהות התוקף היו עקביים ויציבים.

ראיות סיוע

167. בהכרעת הדין פורטו ראיות הסיוע לעדות י.מ, אשר יובאו להלן בקצרה:

עדות ה.צ – חיזקה את עדות י.מ במיוחד ביחס לזהות הפוגע, בן שיטרית, בהיותה אמרה מיידית של י.מ על מעשה האלימות שנעשה בו.

עדות א.צ – חיזקה את גרסת י.מ על אודות הפגישה בביתו של ה.צ לאחר הפגיעה ביפן; על אודות הסכסוך בין מלול לבין י.מ; ועל אודות דברי י.מ על בן שיטרית כמי שפגע בו.

עדות תומס – חיזקה את גרסת י.מ על עצם נוכחות בן שיטרית במקום האירוע בזמן התקיפה.

עדות עו"ד רבי – כמחזקת את גרסת י.מ ביחס למצבו הנפשי הנסער לאחר שובו מיפן; לפציעתו ולעובדה שהותקף; לרקע לתקיפה – הסכסוך בין י.מ לאחיו מלול; לנסיעת י.מ ליפן רק לאחר אישורו של ה.צ; לאכזבתו הרבה של י.מ מ-ה.צ; וביחס לפניית י.מ אליו מיד עם חזרתו לישראל. הובהר, כי עדותו ביחס לכך ש-י.מ אמר לו ששניים תקפו אותו, לא פגמה בגרסת י.מ, שהעיד כי בזמן הפגיעה בו שהו עם המערער זליאט ואדם נוסף, וייתכן כי עו"ד רבי זכר נוכחות של שניים בלבד.

ראיות חיזוק

168. ראיות נוספות המחזקות ותומכות בגרסת י.מ פורטו כדלקמן:

מסמכים רפואיים (מוצג ת/1488) – שחיזקו את גרסת י.מ בשני היבטים; האחד, מצוי בתיעוד על אודות עצם הפגיעה, התואמת את גרסתו. השני, עולה מתיעוד דבריו לרופאים על אודות רצונו לעזוב את יפן לאלתר, בניגוד לתכנון המקורי שלו.

שיחות מבוקרות בין י.מ לבין ה.צ ומלול – לבקשת גורמי החקירה האמריקאים, י.מ קיים שיחות עם ה.צ (מוצג נ/78) ועם אחיו מלול (מוצג ת/2211). נקבע כי יש משקל ראייתי מחזק בתגובות בני שיחו של י.מ לגרסתו בדבר אירוע הפגיעה בו ביפן, ובשיחה בינו ובין מלול יש אף חיזוק ביחס לזהות הפוגע – המערער בן שיטרית.

עדויות אברג'יל, מלול ואדרי – אברג'יל אישר בעדותו קיומו של סכסוך בין י.מ לבין מלול, ואת קיום הפגישה בבית ה.צ אליה הגיע י.מ עם חתך בפניו; מלול הודה בעדותו בקיומו של סכסוך עם י.מ, אך טען כי הרקע לסכסוך נעוץ במחלוקת ירושה. בית המשפט המחוזי דחה את טענתו וקבע כי מכלל העדויות בעניין עלה כי דובר בסכסוך על

רקע "עסקי" – חלוקת כספי עסקאות הסמים; אדרי הרחיק עצמו בעדותו ממעורבותו באירוע הפגיעה, אך אישר את עצם נסיעתו ליפן עם י.מ לבקשת ה.צ; אישר ש-י.מ האשים אותו בהפקרתו; וכן אישר שלאחר האירוע י.מ עלה על מונית ונסע.

גרסת המערער בן שיטרית – אשר קשר את עצמו למקום האירוע.

הדיון באשמתו של המערער בן שיטרית

169. בן שיטרית הכחיש בעדותו הראשית את שיוחס לו באישום זה, את עצם חברותו בארגון פשיעה בראשות אברג'יל, וכן כל עיסוק פלילי בתחום הסמים. בעדותו, קשר עצמו למקום, אך הרחיק עצמו מהאירוע, בטענה שהגיע למקום, אך רק לאחר שהאירוע הסתיים ו-י.מ נמלט מהמקום. ביחס לפגיעה ב-י.מ מסר כי מעולם לא פגע בו וכי מי שפגעו בו היו שני מעסיקיו לשעבר, ראובן זליאט ורונן פרץ, וכי זליאט סיפר לו על כך. נקבע כי מדובר בגרסה כבושה, בלתי מהימנה, שלא ניתן לה הסבר.

בנוסף הודגש, כי העובדה שהמערער עזב באופן מיידי את יפן, לאחר האירוע, התיישבה עם האפשרות שהוא זה שפגע ב-י.מ. לעומת זאת, העובדה שזליאט ופרץ לא עזבו את יפן (אשר נקבע כי הסיבה היחידה לכך שהמערער קשר אותם לאירוע הייתה שאינם עוד בין החיים) מחלישה את גרסתו. בנוסף, צוין כי המערער נמנע מזימון עדים לתמיכה בגרסתו, ואף לא הטיח ב-י.מ את טענתו המרכזית, לפיה זליאט הוא זה שכביכול פגע בו. בית המשפט קבע כי עדותו הייתה מגמתית וכל מטרתו הייתה להרחיק עצמו מהעבירה.

170. ביחס לעדי ההגנה, ביניהם חיים בן שיטרית (אחיו של המערער) וסוכן הנסיעות יניב אלדר, נקבע כי אין לתת להם משקל של ממש מאחר שעדויותיהם היו מגמתיות, ואף לא היה בהן כדי לתמוך בגרסת המערער.

171. נקבע כי החבלה שנגרמה ל-י.מ בפניו, כמתואר במסמכים הרפואיים, עולה כדי חבלה חמורה כהגדרתה בחוק העונשין, והיא תוצאה של דקירת המערער אותו בצווארו. בית המשפט אימץ את גרסתו העובדתית של י.מ בדבר פגיעת המערער בו, שביקש לגרום לו נזק גופני. נקבע כי אף אם המערער לא חפץ בכך, הוא צפה ברמת הסתברות גבוהה, שבעקבות דקירת י.מ בצווארו – תיגרם לו חבלה חמורה. בנוסף, על היסוד הנפשי של המערער, בית המשפט למד מהתכנון המוקדם שלו, ולפיו במועד האירוע הוא ידע על כוונת י.מ להשתלט על עסקי הסמים של מלול, הצטייד מבעוד מועד בסכין והיה מלווה בשניים נוספים.

עוד נקבע כי העבירה שהמערער ביצע במסגרת אישום זה, בוצעה כחלק בלתי נפרד מפעילות ארגון הפשיעה, זאת בעיקר נוכח עדות י.מ לפיה התבקש על-ידי ה.צ ואכא, בכירים בארגון ומקורבים לאברג׳יל, לטוס ביחד עם אדרי ליפן, מטעם הארגון, לצורך השתלטות על עסקי הסמים שם; ואף לאור העובדה שפעולות המערער ביפן, לרבות ניהול מחסן הסמים בטוקיו, היו מטעם הארגון.

172. לאור כל האמור לעיל, בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, במסגרת ארגון פשיעה – עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

<u>האישום השלושה-עשר:</u>

עבירות המס – הרשעה בעבירה של התחמקות ממס במסגרת ארגון פשיעה

173. אישום זה יוחס למערערים אברג׳יל, רוחן, סוסן, לוקר ובן שיטרית, עניינו בריבוי עבירות של התחמקות ממס במרמה, במסגרת ארגון פשיעה, משלא דיווחו ולא שילמו את המס הנדרש על הכנסותיהם מעבירות הסחר בסמים.

בית המשפט המחוזי זיכה את אברג׳יל מהעבירה שיוחסה לו באישום זה, ביחס לאישומים השביעי, השמיני והאחד-עשר; וזיכה את המערער סוסן מהעבירה שיוחסה לו באישום זה ביחס לאישום התשיעי, שכן לא הוכח, ביחס לשניהם, שהפיקו הכנסות חייבות במס במסגרת אישומים אלה. בהקשר זה הודגש כי מקום בו הורשע מערער בניסיון לביצוע עבירת סמים, ולא הוכח שהייתה לו הכנסה בגינה – לא נוצרה חבות במס, לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה.

בן שיטרית זוכה אף הוא ביחס לאישום האחד-עשר, מאחר שלא הוכח שהיה תושב ישראל בתקופה הרלוונטית. התוצאה של הזיכוי הייתה פה אחד.

174. נקבע כי במסגרת האישום השני, בו הורשעו אברג׳יל ורוחן במסגרת ״העסקה הגדולה״ ביבוא 460 ק״ג קוקאין מפרו לקנדה, הרווחים ממכירת הסמים חולקו כך – אברג׳יל, רוחן ומאיר קיבלו לידיהם 30% כל אחד, וסמי ביטון קיבל 10%. לפיכך, נקבע כי אברג׳יל קיבל בשנת 2003 סכום של 9,836,640 ש״ח המהווים הכנסה חייבת במס.

על כן, מבחינה עובדתית הוכח כי מימון פעילות הארגון נעשה מכספי ״העסקה הגדולה״, מושא האישום השני, ובפרט מחלקו של אברג׳יל ברווחים. הודגש, כי הימנעותו של אברג׳יל מניהול ספרים, לא אפשרה לנכות מהסכום את הוצאות הארגון.

בדומה לאברג׳יל, הוכח כי גם קבוצתו של רוחן קיבלה לידיה, בתמורה למכירת הסמים, סכום של 9,836,640 ש״ח. מעדות טולי בעניין זה עלה, כי קיבל לידיו בעסקה זו ״מעל חצי מיליון דולר״, והכספים חולקו באופן שווה בין ארבעת חברי הקבוצה. לפיכך, רוחן קיבל לפחות חצי מיליון דולר, ששווים כ-1,800,000 ש״ח.

בית המשפט המחוזי דחה את טענות רוחן לאכיפה בררנית ביחס לאישום זה, וקבע כי לא הובאה מטעמו ראשית ראיה בעניין זה.

נקבע כי לא זו בלבד שהמערערים אברג׳יל ורוחן לא ניהלו רישום חשבונאי בסיסי והתנהלו במרמה, אלא שלא דיווחו על ענף הכנסה שלם, שמקורו בעיסוקם בסחר בסמים, והשמיטו את כל פעילותם בתחום זה מעיני רשויות המס. לפיכך, בית המשפט המחוזי הרשיעם בעבירה של התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, זאת באשר להכנסות מעבירת היבוא והסחר בסם מסוכן שבמסגרת האישום השני: אברג׳יל, ביחס לסכום של 9,836,640 ש״ח; ורוחן, ביחס לסכום של 1,800,000 ש״ח.

175. במסגרת האישום השישי בו הורשעו אברג׳יל וסוסן במסגרת ״עסקת הבלדרית״ ביבוא סם קוקאין מפרו ללונדון, הוכח שבעקבות בריחת הבלדרית, השותפים לעסקה לא הפיקו הכנסה כלשהי, למעט קנס בסכום של 80,000 דולר ששילם י.מ לבומבי, בהנחיית אברג׳יל, ששימש למטרות הארגון. מכאן שכתוצאה מתשלום כספי הקנס, צמחה לאברג׳יל הכנסה בסכום של 80,000 דולר.

אשר לסוסן, נקבע שבחומר הראיות אין הוכחה כי כספים אלה הגיעו לידיו, אך מעדותו עלה שבמסגרת עסקה זו קיבל מציון אלון 40,000 דולר, עליהם לא דיווח לרשות המיסים.

לנוכח האמור, בית המשפט המחוזי הרשיע את אברג׳יל וסוסן בעבירה של התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, זאת באשר להכנסות שהפיקו במסגרת האישום השישי: אברג׳יל, ביחס לסכום של 80,000 דולר; וסוסן, ביחס לסכום של 40,000 דולר.

176. במסגרת האישום השביעי, בו הורשעו המערערים אברג׳יל ולוקר יחד עם מעורבים נוספים ב״עסקת המיליון״ ביבוא מיליון כדורי אקסטזי מהולנד לאוסטרליה, נקבע כי

הוכח שחלק מהסמים נמכר, אך התמורה בגין מכירתם ויתרת הסמים נעלמו. בעקבות כך המערערים לא הפיקו תמורה ישירה מהעסקה, אולם הוכח כי לוקר קיבל לידיו כ-70,000 דולר משי סילם, כאמור, והכנסה זו לא דווחה לרשויות המס.

אשר על כן, בית המשפט המחוזי הרשיע את לוקר בעבירה של התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, זאת באשר להכנסות שהפיק במסגרת האישום השביעי ביחס לסכום של 70,000 דולר.

גזר דינו של בית המשפט המחוזי

177. לאחר שמיעת ראיות הצדדים לעונש, ניתן ביום 28.6.2022 גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, כפי שיובא להלן בקצרה.

גזירת דינו של אברג׳יל

178. ראשית הודגש שעל כל העבירות בהן הורשע חולשת העובדה שהן נעברו במסגרת ארגון פשיעה, שהמערער עמד בראשו, שלט בו באופן מובהק ושיקף בהתנהלותו ההיררכית, השיטתית והחשאית את כל הסממנים של ארגון פשיעה.

179. ביחס לאישום הראשון, שבמסגרתו אברג׳יל הורשע כראש ארגון פשיעה, בית המשפט שקל את אופיו ועוצמתו של הארגון, את התכנון שליווה את הקמתו, את הנזקים שגרם, וכן את האלימות שליוותה את התנהלותו כפי שהשתקף באישומים האחרים. עם זאת, נלקחה בחשבון העובדה שחלק מהפעילות שיוחסה לארגון, התרחשה עוד בטרם חוקק חוק המאבק בארגוני פשיעה. לפיכך נקבע מתחם ענישה של בין 15 ל-17 שנות מאסר.

אשר לשיקולי ענישה נוספים בתוך המתחם, צוין כי הם רלוונטיים למרבית המתחמים ביחס לאישומים האחרים בעניינו של אברג׳יל, ובהם גילו ועובדת היותו כלוא כבר שנים רבות. בית המשפט המחוזי שקל לחומרה את עברו הפלילי, במהלכו הורשע בביצוע עבירות פליליות מסוגים שונים, לרבות בעבירת רצח בהיותו כבן 17, בגינה נידון למאסר של 18 שנים; כן הורשע המערער בשנת 2012, בבית המשפט המחוזי בקליפורניה, בעבירות סמים ואלימות, ונידון ל-8.5 שנות מאסר שרוצו בישראל.

ניתנה אף התייחסות להפרת תנאי הרישיון של המערער, זמן מועט לאחר ששוחרר ממאסרו בשנת 2003. תואר כי וועדת השחרורים קיבלה בצעד חריג את בקשתו לעזוב את הארץ חלף הפקעת רישיונו, והדבר נוצל על-ידו לביסוס מעמדו והעצמת פעילות הארגון בחו״ל, שהמשיך לבצע עבירות אלימות בארץ בידי אחרים בהרשאתו. עוד הודגש כי אברג׳יל לא נטל אחריות למעשיו באף שלב של המשפט. לפיכך נקבע כי יש למקם את עונשו ברף העליון של מתחם הענישה ביחס לאישום זה.

180. ביחס לאישום השני, שבמסגרתו אברג׳יל הורשע ב״עסקה הגדולה״ ביבוא וסחר של קוקאין בהיקף של כ-460 ק״ג, ניתן משקל ממשי למידת הפגיעה בערכים החברתיים; לנסיבות העבירה יוצאות הדופן בחומרתן – החל מכמות הסם המסוכן וסוגו, וכלה בהיבטי הסחר הבינלאומי בסם; ולחלקו ומעמדו הדומיננטי של אברג׳יל בעסקה. יחד עם זאת, ניתן משקל לעובדה שאחד המעורבים בפרשה, אחיו מאיר אברג׳יל, נידון לעונש

מתון ביותר במסגרת הסדר טיעון. בהתאם לכל השיקולים, נקבע מתחם העונש ההולם לעבירה זו בין 18 ל-22 שנות מאסר בפועל.

אשר לשיקולים נוספים בתוך המתחם, נקבע כי יש לתת משקל לכך שחלפו כ-20 שנים מאז ביצוע העבירה, ולפיכך נקבע כי עונשו של המערער באישום זה יהיה במרכז המתחם.

181. ביחס לאישום השלישי, שבמסגרתו הורשע בניסיון הרצח של רוזנשטיין בכיכר פלומר ובעבירות נוספות, ניתן משקל כבד לכך שאברג׳יל היה היוזם ומי שהכתיב את המאבק האלים ברוזנשטיין ואת שיטות הפעולה במסגרתו. נקבע כי מדובר היה במעשה מתוכנן ומורכב לביצוע, אשר השתתפו בו מספר פעילי ארגון, והיה בו שימוש במטען חבלה, שהוא אמצעי בעל פוטנציאל הרס מובנה, הגורם לנזק היקפי ובלתי מבוקר.

עם זאת, בית המשפט לא התעלם מהעובדה שהאירוע בוצע סמוך לאחר חקיקת חוק המאבק בארגוני פשיעה, ונקבע כי יש בכך כדי להשפיע על אי מיצוי מלא של העונשים מכוחו.

בהתאם לכל השיקולים, נקבע מתחם העונש ההולם לעבירות של קשירת קשר וניסיון הרצח בין 15 ל-18 שנות מאסר בפועל; ביחס לעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, מתחם הענישה נקבע בין 7 ל-9 שנים מאסר בפועל; וביחס לעבירה של חבלה של ממש, נקבע מתחם ענישה של בין שנה לשנתיים מאסר. על רקע מכלול הנסיבות שפורטו, מיקם בית המשפט את המערער ברף העליון של המתחמים באישום זה.

מתחם העונש הכולל למערער באישום זה הועמד על 19 עד 22 שנות מאסר בפועל.

182. ביחס לאישום הרביעי, שבמסגרתו אברג׳יל הורשע ברצח בכוונה תחילה, כתוצאה מהנחת המטען והפיצוץ ביהודה הלוי, פורטו הערכים המוגנים שנפגעו באירוע, ובכלל זה קדושת החיים והגוף, שמירת הסדר הציבורי וכן קיום תחושת הביטחון האישי. כן הודגש כי השימוש במטען חבלה הגביר את הפגיעה בערכים המוגנים.

בגזר-הדין ניתנה התייחסות לתסקירי קורבנות העבירה שהוגשו ביחס למשפחות הנרצחים נפתלי מגד ז״ל ומשה ומזרחי ז״ל, אשר תיארו את השפעת האירוע הטראגי על חיי משפחתם, חשפו את הטלטלה שחוו בחייהם כתוצאה מהאירוע, ואת תחושות הכאב, חוסר האונים וחוסר הצדק שמלוות אותם עד היום.

כן הודגש חלקו המכריע של אברג׳יל בביצוע העבירה, וכך שללא הוראתו והכוונתו, היא לא הייתה יוצאת אל הפועל.

בעקבות הרשעת אברג׳יל בעבירת רצח, כהגדרתה בטרם הרפורמה בעבירות ההמתה, נגזר עליו עונש מאסר עולם כעונש חובה, ובעקבות חומרת האירוע, הזלזול הבוטה בחיי אדם, ותוצאתו הטראגית בדרך של קיפוח חייהם של שלושה אנשים, הוטלו על המערער שלושה מאסרי עולם, שנקבע כי ירוצו במצטבר זה לזה.

בהתאם לשיקולים שפורטו לעיל, מתחם העונש ההולם לעבירה של חבלה בכוונה מחמירה נקבע בין 7 ל-9 שנים מאסר בפועל; ביחס לעבירה של גרם חבלה חמורה – בין 4 ל-7 שנות מאסר; ביחס לעבירה של פציעה שלא כדין – בין 2 ל-3 שנות מאסר ביחס לכל נפגע; ביחס לעבירה של גרם חבלה של ממש – בין שנה לשנתיים מאסר ביחס לכל נפגע.

על רקע מכלול הנסיבות שפורטו, בית המשפט המחוזי מיקם את המערער ברף העליון של המתחמים שנקבעו באישום זה.

183. ביחס לאישום השישי, שבמסגרתו אברג׳יל הורשע ב״עסקת הבלדרית״ ביבוא סם קוקאין מפרו ללונדון, הודגשה החומרה הרבה בעבירה זו, שבאה לידי ביטוי בסוג הסם, המוגדר כ״סם קשה״, ובכמותו הרבה – 9 ק״ג, שבכוחה לגרום לנזק רחב היקף ומשמעותי. כן צוינו נסיבות נוספות ובהן התכנון שקדם לביצוע העבירה, וחלקו של אברג׳יל כעומד בראש ארגון הפשיעה. בנוסף, ניתן משקל מסוים לעונשים שהושתו על הנאשמים הנוספים בפרשה, דוד בן שיטרית ומשה מלול, שהורשעו במסגרת הסדר טיעון לאחר הודאתם.

בהתאם לכלל השיקולים, נקבע מתחם הענישה לעבירה זו בין 12 ל-15 שנות מאסר בפועל. בתוך המתחם, ניתן משקל לזמן הרב שחלף מעת ביצוע העבירה, ולפיכך נקבע כי עונשו של המערער באישום זה יהיה במרכז המתחם.

184. במסגרת האישום השביעי, בו הורשע אברג׳יל ב״עסקת המיליון״ ביבוא מיליון כדורי אקסטזי מהולנד לאוסטרליה, בית המשפט עמד על מעורבותו הפעילה של אברג׳יל בעסקה, כמי שסייע ופעל למציאת פתרון לבעיה שהתעוררה בעניינה. בנוסף נקבע כי עסקה זו הייתה חלק משיטה מתוחכמת ומאורגנת לייבוא סמים, במסגרת ארגון הפשיעה. לפיכך נקבע מתחם העונש ההולם לעבירה זו בין 16 ל-18 שנות מאסר בפועל. בדומה

לאישום השני, ולאישום השישי, בית המשפט שקל לקולה את חלוף הזמן הרב שעבר מאז ביצוע העבירה ומיקם את עונשו של אברג׳יל באמצע המתחם.

185. במסגרת האישום השמיני, בו הורשע המערער בניסיון ליצוא 12 טון חשיש ממרוקו, בית המשפט המחוזי עמד על כך שהלה נקט יוזמה ומעורבות פעילה בעסקה, ואף קבע כי הכמות העצומה של 12 טון חשיש מהווה משקל לחומרה. ואולם, כעולה מהכרעת הדין, היה מדובר בעבירת ניסיון בשלב הראשוני בלבד, ולכן מתחם הענישה באישום זה נקבע בין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל. יצוין, כי בתוך המתחם ניתן משקל לחלוף הזמן, במיוחד על רקע העובדה שההרשעה הייתה בניסיון לביצוע עבירה, ונקבע כי יש למקם את עונשו של המערער במרכז המתחם.

186. במסגרת האישום ה-11, בו הורשע אברג׳יל בעסקאות הסמים ביפן, בית המשפט עמד על הנסיבות המחמירות שהתחשב בהן בקביעת מתחם העונש ההולם והן: עוצמת הפגיעה הגבוהה בערכים החברתיים במקרה זה, במיוחד לאור מאפייני העבירות וחומרתן; התכנון שקדם לביצוע העסקאות המורכבות; הנזק שנגרם מביצוען; המניע הכלכלי; סוגי הסמים המסוכנים שיוצאו בין מדינות רבות ברחבי העולם – אקסטזי וקוקאין; הכמויות הגדולות; ומספר העסקאות ותדירותן.

כן ניתן משקל לעונשים שהוטלו על הנאשמים האחרים בפרשה, ולעובדה כי חלקם היה זוטר יחסית לאברג׳יל. במכלול השיקולים, נקבע מתחם ענישה בין 13 ל-16 שנות מאסר בפועל. בדומה לעבירות הסמים האחרות, גם במקרה זה בית המשפט נתן משקל לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, ומיקם את עונשו של אברג׳יל במרכז המתחם.

187. במסגרת העבירות הכלכליות בהן הורשע, בית המשפט התייחס לעבירות המס באישום ה-13, וכן להלבנת ההון באישום השני, כאירוע אחד, ועמד על ערך השוויון כערך המוגן שנפגע כתוצאה מאי דיווח הכנסות למס הכנסה.

בקביעת מתחם הענישה ההולם, נלקחו בחשבון השיקולים הבאים: העובדה שהעבירות בוצעו לאחר תכנון מוקדם במסגרת ארגון פשיעה עוצמתי ואלים, אשר מימן את פעילותו בין היתר, באמצעות עבירות סמים שאת רווחיהן העלים; וחלקו המשמעותי של אברג׳יל בביצוע העבירות הכלכליות מתוקף היותו ראש הארגון.

נקבע כי ההכנסה החייבת של אברג׳יל מ״העסקה הגדולה״ הייתה בהיקף ניכר של 9,836,640 ש״ח, ולא נעשה דבר על ידו כדי לדווח על ההכנסה או להסיר את המחדל בשלב מאוחר יותר. כמו כן, במסגרת האישום השישי הורשע כי קיבל לידיו 80,000 דולר, הכנסה שלא דווחה לרשויות המס ואברג׳יל לא שילם בגינה מיסים.

בהתאם לכל האמור, נקבע מתחם ענישה שנע בין 5 ל-8 שנות מאסר בפועל, וכן מתחם קנס בין 1 מיליון ש"ח ל-3 מיליון ש"ח. גם במקרה זה ניתן משקל לחלוף הזמן, ועונש המאסר בפועל הועמד במרכז המתחם; ועונש הקנס בקרבת מרכז המתחם.

188. לבסוף, נגזרו על אברג'יל העונשים הבאים:

שלושה עונשי מאסר עולם, אשר ירוצו במצטבר זה לזה; עונש מאסר כולל של 30 שנים – 15 שנות מאסר ירוצו במצטבר לעונשי מאסר העולם, ו-15 שנים ירוצו בחופף; תשלום פיצוי למשפחות הנרצחים – 114,000 ש"ח לכל משפחה; תשלום פיצוי לנפגעים המנויים באישומים 3 ו-4 – 200,000 ש"ח שיחולקו ביניהם; ותשלום קנס כספי בסכום של 1.5 מיליון ש"ח, או 18 חודשי מאסר תמורתו.

גזירת דינו של רוחן

189. ביחס לאישום הראשון, שבמסגרתו הורשע כמנהל ומממן פעילות בארגון פשיעה, נלקחו בחשבון חלקו, מעמדו ומידת השפעתו בארגון, כפי שבאו לידי ביטוי בהכרעת הדין. הודגש כי רוחן היה בעל מעמד רם, בכיר וייחודי בארגון, שכאשר חבר לארגון בשנת 2002, שימש כראש קבוצה עבריינית משלו. כאשר זימונו לבריסל ערב הפיצוץ ביהודה הלוי, כדי לגבות ולתמוך כלכלית במבצע החיסול של רוזנשטיין, מלמד על מעמדו ובכירותו.

בית המשפט אף דחה את הטענה לפיה יש לראות בעונשים שהוטלו על עדי המדינה כאמת מידה ביחס לעונשם של המערערים השונים בתיק זה.

במכלול השיקולים, מתחם הענישה שנקבע ביחס לרוחן באישום זה נע בין 8 ל-12 שנות מאסר בפועל, ונקבע כי יש למקם את עונשו בגדרי המתחם. בהקשר זה נדחתה הטענה לפיה מצבו הבריאותי מצדיק סטייה לקולה מהמתחם באישום זה ובכלל. בנוסף צוין, כי בעת מתן גזר-הדין, לא היה חולק שרוחן אינו חולה עוד.

בתוך המתחם, נמנו לקולה גילו, תקופת מעצרו הממושכת בתנאים לא קלים, ומצבו הבריאותי הכללי, כפי שעלה מהמסמכים הרפואיים שהוגשו. הובהר שאף שאין לסטות ממתחם העונש בשל טעמים רפואיים אלה, עדיין יש להם נפקות בקביעת מיקום עונשו בתוך המתחם.

בית המשפט אף התייחס לעדי האופי שהעידו מטעם רוחן, וסיפרו ביחס לנכונותו להירתם לעזרת נזקקים, ואולם הודגש כי מול מעשיו הטובים שצוינו, עומדים מעשיו העבריינים החמורים.

לחומרה, נקבע כי יש לזקוף את עברו הפלילי העשיר שכלל עבירות אלימות ועבירות סמים חמורות. הודגש כי רוחן לא נטל אחריות על מעשיו, ואף אין הוכחה כי השתקם או חזר למוטב. לפיכך, נקבע כי יש למקם את עונשו בשליש העליון של מתחם הענישה שנקבע.

190. אשר לאישום השני, במסגרתו הורשע רוחן ב"עסקה הגדולה" ביבוא וסחר של קוקאין בהיקף של כ-460 ק"ג, בית המשפט עמד על חומרת הפרשה ועל מידת פגיעתה בערכים החברתיים. כן נקבע כי בעסקה זו באה לידי ביטוי בכירותו הארגונית של רוחן, אשר עקב מקרוב אחר כל שלביה.

בהתאם לכל השיקולים שפורטו, ובדומה לאברג'יל, נקבע מתחם העונש ההולם לעבירה זו בין 18 ל-22 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם, נקבע כי לצד היבטי החומרה, ובכלל זה עברו הפלילי של רוחן, ניצבים חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה וכן נסיבותיו הבריאותיות. לפיכך נקבע כי עונשו יהיה בקרבת מחצית המתחם (כלומר מעט נמוך מהעונש שהוטל על אברג'יל בעבירה זו).

191. אשר לאישום הרביעי, במסגרתו הורשע בעבירה של סיוע לרצח (ובעבירות נלוות) ביחס לפיצוץ שאירע ביהודה הלוי, הודגשה החומרה היתרה במעשה האלימות הקיצוני, הן בשל האופן בו בוצע והן בשל הפגיעה הקשה בערכים המוגנים. נקבע כי רוחן היה נכון לתמוך במאבק שהוביל אברג'יל נגד יריביו, לגבות את המעשה ואף להשתתף במימונו.

לפיכך, נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו ביחס לעבירה של קשירת קשר וסיוע לרצח במסגרת ארגון פשיעה יעמוד על 14 עד 17 שנות מאסר בפועל. במכלול השיקולים, ובהתייחס אף לעבירות הנלוות שרוחן הורשע בהן במסגרת אישום זה, נקבע מתחם כולל שנע בין 15 ל-19 שנות מאסר.

אשר לשיקולים בתוך המתחם, בית המשפט לא ראה להתחשב בחלוף הזמן כנסיבה להקלה בעונש, על רקע חומרתו הקיצונית של המקרה, ומיקם את עונשו של רוחן בשליש העליון של המתחם.

192. אשר לעבירות המס באישום ה-13, ולהלבנת ההון באישום השני, ובהתאם לכך שבית המשפט ראה בהן כאירוע אחד, ובהתייחס לחלקו היחסי של רוחן, הועמד מתחם הענישה בעניינו על 2 עד 5 שנות מאסר בפועל, ומתחם הקנס בין 400,000 ש"ח ל-1,000,000 ש"ח.

בתוך המתחם, שקל בית המשפט בין היתר אף את חלוף פרק הזמן מאז ביצוע העבירות, ואת הענישה הכוללת שהוטלה על רוחן, והעמיד את עונש המאסר בפועל במרכז המתחם ואת שיעור הקנס בקרבת מרכז המתחם.

193. על כן, נגזרו על רוחן העונשים הבאים:

25 שנות מאסר בפועל; שנתיים מאסר על תנאי, למשך 3 שנים; תשלום פיצוי למשפחות הנרצחים – 50,000 ש"ח לכל משפחה; תשלום פיצוי לנפגעים המנויים באישום 4 – 100,000 ש"ח שיחולקו ביניהם; ותשלום קנס כספי בסכום של 750,000 ש"ח, או שנת מאסר תמורתו.

גזירת דינו של סבח

194. אשר לאישום השלישי, במסגרתו סבח הורשע בניסיון הרצח של רוזנשטיין בכיכר פלומר ובעבירות נוספות, נלקחו בחשבון השיקולים הבאים: העובדה שסבח היה מודע לפרטי התכנית, למטרתה, לאופן ביצועה, ולכך שרתם עצמו למשימה; העובדה שהיה אחד מחברי החוליה המבצעת ומילא תפקיד חשוב ומהותי, שבלעדיו הפיצוץ לא היה יכול לצאת אל הפועל; נטל חלק בהרכבת המטען לתוך מכונית התופת, קיבל הדרכה מ-ה.צ כיצד להפעילו והעביר את הידע למבצעים בזירה.

בקבעו את מתחם העונש, בית המשפט הדגיש את הפער הקיים בין סבח כחבר ארגון שמילא הוראות, לבין אברג'יל שיזם את האירוע והכווין את פעילותו; כן נלקחה בחשבון העובדה שהעבירות בוצעו סמוך לאחר חקיקת חוק המאבק, ובשל כך לא מוצתה מלוא החומרה העונשית שנקבעה בחוק. לפיכך, מתחם הענישה בעניינו, ביחס לעבירות של קשירת קשר לפשע וניסיון הרצח נקבע בין 9 ל-13 שנות מאסר בפועל.

במכלול השיקולים, ובהתייחס אף לעבירות הנלוות שסבח הורשע בהן במסגרת אישום זה, נקבע מתחם כולל לאירוע זה – בין 11 ל-14 שנות מאסר.

בתוך המתחם, נשקלו לחומרה עברו הפלילי המכביד, ובעיקר העובדה שלאחר אירוע האלימות בתיק זה, נטל חלק באירוע אלימות נוסף, שבמהלכו נרצחה עוברת

האורח מרגריטה לאוטין ז״ל, על לא עוול בכפה. הודגש, שאין בחלוף הזמן במקרה זה, כדי לשנות מאינטרס הרתעת סבח, ולהוות נימוק להקלה בעונשו. בית המשפט אף התייחס לעדים מטעם המערער אשר העידו ביחס לאופיו, תכונותיו ונסיבות חייו, וקבע כי אין בכך כדי להשפיע לקולה על העונש הראוי בנסיבות התיק.

עם זאת, נשקלו לקולה גילו הלא צעיר של סבח ומצבו הבריאותי המורכב, כמי שלוקה במספר מחלות, לרבות איבוד ראייתו, אשר מקשות על שהייתו בכלא.

לבסוף, במכלול השיקולים נקבע כי יש למקם את עונשו של סבח בשליש העליון של המתחם.

195. אשר לאישום הרביעי, במסגרתו הורשע בסיוע לרצח ובעבירות נלוות ביחס לפיצוץ שאירע ביהודה הלוי, נקבע כי סבח היה גורם מקשר בין ה.צ בונה המטען לבין הגורם מתוך הצוות המבצע שהגיע לקבל את המטען מביתו, ורתם עצמו למשימה זו הן בעת העברת המטען הראשון והן בהעברת המטען השני, לאחר שהוחלפה בו הסוללה. כן הודגש כי היה חבר בארגון ונטל חלק כמבצע בצוותא בניסיון ההתנקשות הקודם ברוזנשטיין, במסגרת האישום השלישי.

עם זאת הובהר, כי אף שהורשע בעבירה של סיוע לרצח בדומה לרוחן, חלקו ואשמו נמוכים ממנו, ובעוד שהלה היה ממנהלי הארגון הבכירים ויד ימינו של אברג׳יל, סבח היה פעיל בדרג של ממלא הוראות, ומכך אף נגזרה תרומתו המסייעת.

לפיכך, מתחם הענישה שנקבע בעניינו, ביחס לעבירה של סיוע לרצח במסגרת ארגון פשיעה עמד על בין 8 עד 10 שנות מאסר.

במכלול השיקולים שפורטו, ובהתייחס אף לעבירות הנלוות שסבח הורשע בהן במסגרת אישום זה, נקבע מתחם כולל לאירוע – בין 9 ל-12 שנות מאסר בפועל, כאשר נקבע כי יש למקם את עונשו בשליש העליון של המתחם.

196. לסיכום ולאור האמור לעיל, נגזרו על סבח העונשים הבאים:

16 שנות מאסר בפועל; שנתיים מאסר על תנאי, למשך 3 שנים; תשלום פיצוי למשפחות הנרצחים – 10,000 ש״ח לכל משפחה; תשלום פיצוי לנפגעים המנויים באישומים 3 ו-4 – 40,000 ש״ח שיחולקו ביניהם; ותשלום קנס כספי בסכום של 10,000 ש״ח, או 3 חודשי מאסר תמורתו.

גזירת דינו של עמוס

197. ביחס לאישום השלישי, במסגרתו עמוס הורשע בסיוע לניסיון הרצח בכיכר פלומר ובעבירות נוספות, הודגשו חומרת המקרה כפי שתוארה לעיל, העובדה שבוצע בתכנון מוקדם, ומידת חלקו של המערער במעשה, כמי שהעמיד את חניון ביתו ודירתו להרכבת מטען החבלה, ולהכנסתו למכונית ששימשה לפיצוץ באירוע. כן צוינה מודעותו של עמוס למעורבותם של האחרים בפרשה, ולעצם העובדה שהיה חבר ארגון. לפיכך, מתחם הענישה בעניינו נקבע בין 6 ל-9 שנות מאסר בפועל.

במכלול השיקולים, ובהתייחס אף לעבירות הנלוות שהורשע בהן במסגרת אישום זה, נקבע מתחם כולל לאירוע – בין 7 ל-10 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם, בית המשפט המחוזי הדגיש את עברו הפלילי הכמעט נקי של עמוס, ואת העובדה שחברותו בארגון הפשיעה הייתה משך תקופה קצרה שלא אפיינה את חייו הקודמים. בנוסף נקבע כי פרט לאירוע מושא האישום השלישי, לא ניכרה מעורבותו של עמוס בפעילות הארגון. צוין כי מאז עזב את הארץ בשנת 2005, ניהל אורח חיים נורמטיבי ועבד למחייתו. עוד הודגש חלוף הזמן מאז האירוע כנתון משמעותי בהקשרו, ושעליו העידו המסמכים הרפואיים ביחס למצבו האישי והנפשי, וכן תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו.

בנסיבות אלה, נקבע כי יש הצדקה שלא למצות את הדין עם המערער ויש מקום לסטות לקולה ממתחם הענישה שנקבע, וזאת מטעמי שיקום שהוכחו הלכה למעשה.

לאור האמור לעיל, נגזרו על עמוס העונשים הבאים:

5 שנות מאסר בפועל; שנת מאסר על תנאי למשך 3 שנים; תשלום פיצוי לנפגעים המנויים באישום 3 – 20,000 ש"ח (18,000 ש"ח שיחולקו בין מאבטחי רוזנשטיין, ו-2,000 ש"ח עבור עדי חן); ותשלום קנס כספי בסכום של 10,000 ש"ח, או 3 חודשי מאסר תמורתו.

גזירת דינו של בוהדנה

198. ביחס לאישום הרביעי, שבמסגרתו הורשע ברצח בכוונה תחילה, כהגדרת העבירה בדין שקדם לרפורמה בעבירות ההמתה, ובעבירות נלוות, כתוצאה מהאירוע ביהודה הלוי, נקבע כי נסיבות האירוע היו חריגות בחומרתן, בשל הנזקים והנפגעים הרבים. הודגש כי בוהדנה היה אחד מאנשי החוליה המבצעת של התוכנית, ומילא בה חלק חשוב

ומשמעותי בלב ביצוע המעשה העברייני. בוהדנה היה מודע לתוכנית העבריינית ולנזקיה, ונכונותו ליטול חלק באירוע סללה את הדרך לכניסתו לארגון.

בהקשר זה, נדחו טענות סנגורו להחלת הוראת סעיף 301א(ב) לחוק העונשין, "פתח המילוט", שנחקק במסגרת רפורמת דיני ההמתה, ונקבע כי לא התמלאו בתיק זה הנסיבות המיוחדות שבהתקיימותם המעשה אינו מבטא דרגת אשמה חמורה במיוחד.

אשר לקביעת מתחם הענישה ביחס לעבירות הנלוות שביצע במסגרת אישום זה, הודגש אשמו כפעיל זוטר בארגון אשר מילא הוראות, וזאת יחסית לאברג'יל שהורשע באותן עבירות באישום זה. לפיכך, מתחם העונש הכולל הועמד על 5 עד 8 שנות מאסר.

בתוך המתחם, צוינו שיקולי הענישה שנלקחו בחשבון וביניהם, תסקיר שירות המבחן בעניינו, אשר לא חשף תמונה חיובית על אודותיו, וממנו עלה שהסתבך עוד בילדותו בביצוע עבירות, וצבר לחובתו 11 הרשעות קודמות. עוד עלה מהתסקיר שהמערער לא שינה דרכיו או השתקם, ולא הביע חרטה על מעשיו.

עם זאת, נשקלו לקולה גילו הצעיר מאוד בעת ביצוע העבירות, על סף קטינות, ואף מעמדו הזוטר יחסית בהיררכיה הארגונית. צוין כי אף שמדובר בעונש חובה של מאסר עולם, יש מקום לערוך אבחנה בינו ובין אברג'יל ביחס לעונש הסופי בגין אישום זה, ולפיכך נקבע כי עונשי מאסר העולם ירוצו בחופף, והעונש הממוני יהיה בדרך של פיצוי בלבד.

199. לאור האמור לעיל, נגזרו על בוהדנה העונשים הבאים:

שלושה עונשי מאסר עולם, אשר ירוצו בחופף זה לזה; 5 שנות מאסר שירוצו בחופף לעונש מאסר העולם; שנתיים מאסר על תנאי למשך 3 שנים; תשלום פיצוי למשפחות הנרצחים – 15,000 ש"ח לכל משפחה; תשלום פיצוי לנפגעים המנויים באישום 4 – 30,000 ש"ח שיחולקו ביניהם.

גזירת דינו של סוסן

200. ביחס לאישום הרביעי, במסגרתו הורשע בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע במסגרת ארגון פשיעה, בגין האירוע ביהודה הלוי, נקבע כי סוסן היה אחד מאנשי החוליה שבומבי קיבץ לצורך ביצוע התכנית העבריינית להתנקש ברוזנשטיין, היה מודע לפרטיה, ונתן לה את ידו. בית המשפט התייחס לאשמתו בחומרה המתחייבת ממהות הקשר הפלילי שנקשר לביצוע הפיצוץ הרצחני, והדגיש כי סוסן עמד כפסע מהרשעתו כשותף לעבירה.

לאור זאת, ובמכלול השיקולים והאיזונים נקבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 7 ל-9 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם, נלקח בחשבון עברו הפלילי המכביד של סוסן בביצוע עבירות חמורות, שבגינן ריצה עונשי מאסר בפועל רבים. הודגש כי את העבירה החמורה מושא אישום זה, ביצע בעת שהיה אסיר ברישיון, ובעת שהיה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר הפעלה. לקולה נשקלו מצבו הבריאותי, גילו, העובדה שעברו הפלילי הוא מן העת הרחוקה, וכן שהיה משוחרר בתנאים מגבילים במשך תקופה לא קצרה. לפיכך, נקבע כי יש למקם את עונשו בשליש העליון של המתחם.

201. ביחס לאישום השישי, במסגרתו הורשע ב"עסקת הבלדרית" ביבוא סם קוקאין מפרו ללונדון, נקבע כי שימש בתפקיד מרכזי בה, ועל פי התכנית היה צריך לסייע לייבא את הסם. סוסן הפעיל לחץ על ציון אלון על מנת שיעזור בפתרון הבעיה שנוצרה, באמצעות גורמים מטעם הארגון, והעביר ל-י.מ 5,000 דולר שנועדו לנסיעת האחרון ללונדון לאיתור הבלדרית ולאיסוף הסמים.

בדומה לאברג'יל, גם כאן בית המשפט התחשב בעונשים המתונים שנגזרו על המעורבים הנוספים בפרשה, והעמיד את מתחם הענישה ההולם בין 7 ל-11 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם, ולהבדיל מהאישום הרביעי, נלקח בחשבון חלוף הזמן שעבר מאז ביצוע העבירה, ונקבע כי המערער ימוקם במרכז המתחם.

202. ביחס לאישום התשיעי, במסגרתו סוסן הורשע בניסיון ליצוא 44 אלף כדורי אקסטזי מבלגיה לישראל, הודגש כי חלקו בפרשה בא לידי ביטוי בניסיונותיו לאתר את החבילה לאחר שלא הגיעה ליעדה בישראל, ולפיכך "נטל חלק ישיר בגרעין הקשה של ביצוע העבירה".

בית המשפט עמד על הפגיעה הקשה בערכים החברתיים בשמירה על שלום הציבור ובריאותו, תוך צמצום נגע הסמים המסוכנים, שפגיעתם קשה, וביתר שאת כאשר דובר בסם האקסטזי שסכנותיו גדולות. כן נשקלה הנסיבה המחמירה של ביצוע העבירה במסגרת ארגון פשיעה. מנגד, ניתן משקל למידת הענישה המתונה שהושתה על הנאשם דוד בן שיטרית, הגם שזו הייתה במסגרת הסדר טיעון. לפיכך נקבע כי מתחם הענישה נע בין 5 ל-9 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם, ניתן משקל ממשי לחלוף פרק הזמן המשמעותי מאז ביצוע העבירה, ונקבע כי עונשו של המערער ימוקם במרכז המתחם.

203. ביחס לאישום ה-13, במסגרתו הורשע בעבירות כלכליות, נקבע כי העלים מס בסכום של 40,000 דולר – פרי הכנסותיו מעסקאות הסמים. לאור העובדה שהמאשימה עתרה באישום זה להטלת קנס בלבד, בהלימה לגובה ההכנסה שהועלמה, נקבע מתחם הקנס בין 40,000 ש"ח ל-80,000 ש"ח.

204. לסיכום, ולנוכח כל האמור לעיל, נגזרו על סוסן העונשים הבאים:

12 שנות מאסר בפועל; הפעלת מאסר מותנה בן 18 חודשים שהוטל עליו בתיק אחר (תפ"ח 227/97) וירוצה בחופף; שנתיים מאסר על תנאי למשך 3 שנים; תשלום קנס בסכום של 50,000 ש"ח, או 4 חודשי מאסר תמורתו.

גזירת דינו של לוקר

205. ביחס לאישום השביעי, במסגרתו הורשע ב"עסקת המיליון" ביבוא מיליון כדורי אקסטזי מהולנד לאוסטרליה, כחלק מפעילות הארגון, נקבע כי לוקר היה מעורב באופן פעיל בעסקה, כמי שהיה אחראי למכירת הסמים באוסטרליה והעברת הכספים, באמצעות בלדר, לישראל. עם זאת, בית המשפט לקח בחשבון את מעמדו הנמוך בארגון, יחסית לאברג'יל, שהורשע יחד עמו בעבירה זו.

לפיכך נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-13 שנות מאסר.

בתוך המתחם נשקלו מכלול נסיבותיו האישיות של לוקר, ובעיקר היעדר עבר פלילי, גילו, מצבו הבריאותי, הנזקים הכלכליים והמשפחתיים שנגרמו לו עקב ההליך, הפגיעה בפרנסתו, חלוף 20 שנים מביצוע העבירה, וכן הכללת הפרשייה היחידה שיוחסה לו באותו כתב אישום ביחד עם המעורבים האחרים, שגרמה להתמשכות הליכים בעניינו. נקבע כי כל אלה הצדיקו הקלה משמעותית בעונשו, ובמיוחד אורח חייו הנורמטיבי מאז העבירה, שהייתה הסתבכותו היחידה של לוקר בפלילים.

לאור זאת, נקבע כי יש לסטות לקולה מהמתחם שנקבע, והדברים נכונים אף לאישום 13, ומצאו ביטוי בקביעת עונשו הכולל.

206. ביחס לאישום ה-13, במסגרתו הורשע בעבירות כלכליות, נקבע כי קיבל לידיו סכום של 70,000 דולר משי סילם במסגרת חלקו ב"עסקת המיליון", ואשר לא דווח

לרשויות המס. בית המשפט הציב את מתחם הקנס בין 50,000 ש"ח ל-90,000 ש"ח, וקבע כי יש למקם את עונשו של המערער בתחתית המתחם, תוך התחשבות במצבו הכלכלי הקשה, העובדה שעסקו נסגר לאחר מעצרו בתיק זה, והליכי פשיטת הרגל בעניינו.

207. לבסוף, נגזרו על לוקר העונשים הבאים:

5 שנות מאסר בפועל; 18 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; תשלום קנס בסכום של 50,000 ש"ח, או 4 חודשי מאסר תמורתו.

גזירת דינו של בן שיטרית

208. ביחס לאישום ה-11, בו הורשע ביבוא כדורי אקסטזי מאירופה ליפן, במסגרת פעילות הארגון, נקבע כי נטל חלק מרכזי בתכנון ובהוצאה לפועל של העסקאות. כן הודגשה זיקתו לארגון, והערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות, ובכלל זה שמה הטוב של מדינת ישראל, שנפגע כשארגון פשיעה ישראלי מבצע עסקאות סמים בחו"ל.

בדומה לשאר המעורבים, ניתן משקל הולם לעיתוי חקיקת חוק המאבק בארגוני פשיעה, בסמוך למועדי העבירות, ומשקל מסוים לעונשים שנגזרו על יתר המעורבים במסגרת הסדרי טיעון, אף שנקבע שניכרים הבדלים משמעותיים בינם לבין בן שיטרית.

לפיכך, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-11 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם, נשקלו לחומרה עברו הפלילי המכביד, תקופות המאסר שריצה, והעובדה שהסתבך בעבירת סמים נוספת במהלך ניהול ההליך הפלילי, בעת שהיה משוחרר בתנאים מגבילים בתיק זה. לקולה ניתנה התייחסות לשיקול חלוף הזמן, לגילו ולנסיבותיו האישיות. כן נלקחו בחשבון דברי עדי האופי על אודות הירתמותו בעבר לסייע לבני נוער שסטו מדרך הישר. לאור האמור, בית המשפט מיקם את עונשו במרכז המתחם.

209. ביחס לאישום ה-12, במסגרתו הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה במסגרת ארגון פשיעה, כלפי עד המדינה י.מ נקבעו מספר שיקולים שהשפיעו על קביעת מתחם הענישה וביניהם, התכנון שקדם לביצוע העבירה; חלקו של בן שיטרית בה כמבצע בלעדי; הנזק שנוצר מביצועה; המניע לביצוע העבירה – רצונו של המערער לגרום נזק ל-י.מ כחלק מסכסוך בתוך הארגון; והפקרת י.מ לאחר הפגיעה.

לפיכך, בית המשפט העמיד את מתחם העונש על 7 עד 9 שנות מאסר בפועל.

בתוך המתחם, נשקלו לחומרה עברו הפלילי העשיר של בן שיטרית בגין ביצוע עבירות אלימות, ובכללן גם עבירת הריגה. בנוסף, נקבע כי עבירת האלימות החמורה כלפי י.מ עדיין ניכרת על גופו. לפיכך, עונשו של המערער הוצב ברף העליון של המתחם.

בית המשפט דחה את בקשות בן שיטרית לנכות את תקופת מאסרו בעקבות מעורבותו בביצוע עבירת סמים נוספת שביצע אגב ניהול הליך פלילי זה, וכן את תקופת מעצרו בבלגיה בגין מעורבותו בעבירות שבוצעו שם בגין אירועים אחרים.

210. לסיכום, ולאור האמור לעיל, נגזרו על בן שיטרית העונשים הבאים:

10 שנות מאסר בפועל; שנתיים מאסר על תנאי למשך 3 שנים; תשלום פיצוי לעד המדינה י.מ בסכום של 50,000 ש"ח; תשלום קנס בסכום של 50,000 ש"ח, או 6 חודשי מאסר תמורתו.

תמצית טענות הצדדים בערעור

ערעור המדינה – ע"פ 5901/22

211. **ערעור המדינה מופנה כלפי שני נושאים. האחד, נגד זיכויו של רוחן מעבירת הרצח באישום הרביעי והרשעתו כמסייע בלבד (להבדיל ממבצע עיקרי); והשני, נגד גזר דינו של בוהדנה, בו נקבע כי כלל העונשים שהוטלו עליו בגין הרשעתו במסגרת האישום הרביעי, ירוצו בחופף זה לזה. להלן אפרט את הטענות בקצרה.**

212. **ביחס לרוחן, נטען כי נוכח תפקידו ומעמדו בארגון הפשיעה, כמו גם חפצו במותו של רוזנשטיין, השתתפותו בישיבה בה דירבן את חבריו לארגון לקדם את המטרה, ואף העברת כספים מטעמו לצורך כך, ממקמת אותו במעגל הפנימי של העשייה, גם בהיעדר ראיות למודעותו לפרטי התכנית הקונקרטית. לפי הנטען, מנהל של ארגון פשיעה לא חייב להיות מעודכן בכל הפרטים ביחס לדרך בה תבוצע הוראתו על-ידי אנשיו, על מנת לשאת באחריות לביצוע העבירה כמבצע ראשי. לפיכך, המדינה עתרה לראות ברוחן כחלק מהמעגל הפנימי של מבצעי העבירה, ולהרשיעו כ"מבצע בצוותא" של מעשי הרצח שתוארו במסגרת האישום הרביעי.**

213. **ביחס לבוהדנה, המדינה טענה כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעתו לפיה יש לחפוף את עונשי מאסר העולם וכן את העונש הנוסף של 5 שנות מאסר שהוטלו עליו, על מנת ליצור אבחנה בינו לבין המערער אברג'יל. נטען כי קביעה זו לא נותנת מענה למטרות הענישה של גמול, הלימה, הרתעה ושמירה על ביטחון הציבור, זאת בעיקר לאור תוצאות העבירה ומספר הקורבנות שנפגעו באירוע מושא האישום הרביעי, בו הורשע.**

תשובת רוחן לערעור המדינה

214. **בא כוחו של המשיב רוחן ביקש לדחות את ערעור המדינה להורות על הרשעתו ברצח חלף הרשעתו בעבירת הסיוע לרצח. לטענתו, חוק מאבק בארגוני פשיעה, שרוחן הורשע על פיו, לא יכול לבסס את אחריותו למעשי הרצח שביצעו אחרים במסגרת האישום הרביעי. בנוסף, ניסיון המדינה להרחיב את הוראות סעיף 29 לחוק העונשין, העוסק ב"מבצע בצוותא" מעבר לגבולותיו, תוך פגיעה בעקרון האחריות האישית ובעקרון החוקיות, הוא מלאכותי ויש לדחותו.**

כן נטען, כי דין הערעור להידחות אף בהיבט של דיני השותפות, מאחר שרוחן לא נטל כל חלק בגיבוש התוכנית העבריינית בעניין חיסול רוזנשטיין, לא הייתה לו השפעה עליה, והוא לא נמנה עם צוות הקושרים שבומבי גייס למשימה, ושהוציאו את התוכנית הפרטנית אל הפועל.

בהקשר זה הודגש, שלא זו בלבד שאין הוכחה לכך שרוחן נטל חלק בתכנון התכנית או אופן ביצועה, אלא שבהתאם לעדות טולי ובומבי, אף אין הוכחה לכך שרוחן היה מודע לעובדה שהחיסול יתבצע בצ׳יינג׳, בדרך של הטמנת מטען חבלה.

לפי הטענה, בעוד שעל פי קביעותיו של בית המשפט המחוזי, היה ניתן להרשיע את רוחן בעבירה של קשירת הקשר הפלילי הכללי, שהתגבש בפגישות בבלגיה, ושדובר בהן על הצורך בחיסולו של רוזנשטיין, לא ניתן היה להרשיעו בעבירה של קשירת הקשר הספציפי שהתגבש לאחר חזרתו של בומבי לישראל, ובמסגרתו האחרון הגה תוכנית קפדנית ורבת פרטים להתנקש בו, שרוחן לא היה מודע או שותף לה.

בנוסף נטען, כי הצוות שבומבי גיבש, והיה חלק מהחוליה המבצעת, כלל רק את האנשים שסרו למרותו ואת ״אנשי שלומו״ של אברג׳יל, ולא את ״פקודיו״ של רוחן כפי שהמדינה טענה. קבוצת רוחן הייתה קבוצה עבריינית נפרדת שחברה לארגון, ונכללו בה גם טולי, צ׳יקו בית עדה ושוקרון – ואף אחד מהם, לרבות רוחן, לא היו בסוד התכנית העבריינית מושא הקשר הפלילי שתואר באישום הרביעי, ובוודאי שלא נטלו חלק במימושו. זאת ועוד, נטען כי בכתב האישום לא מתואר מקרה שבו רוחן הנחה ״חיילים״ שלא נמנו עם הקבוצה שלו לבצע עבירה כלשהי.

בנוסף, בא כוחו של רוחן הסתמך על דברי בומבי ביחס למעמדו שלו בארגון כשאברג׳יל נעדר מן הארץ, בבחינת שהיה ״ממלא מקומו״. נטען כי דברים אלה שומטים את הקרקע תחת הטענה שלרוחן הייתה השפעה על הגורמים המבצעים באירועי יהודה הלוי.

אשר לטענת המדינה לפיה רוחן הסכים להשתתף במימון תכנית החיסול, כפי שעשה אף באמצעות טולי, נטען כי מדברי טולי עולה שהכספים שהעביר לבומבי על פי הוראת אברג׳יל במפגש בבלגיה, לא היו כספיו של רוחן עצמו, אלא רווחים מכספי הסמים של ״העסקה הגדולה״ מושא האישום השני, שהיו שייכים גם לאברג׳יל וגם למאיר אחיו. בנוסף, מעדות בומבי עולה כי לא השתמש בכספים שקיבל מטולי לצורך מימון ביצוע התוכנית העבריינית ביהודה הלוי.

לבסוף נטען, כי טעם נוסף לדחיית ערעור המדינה נעוץ בדוקטרינת הכוונה המועברת שבסעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין, ונשען על הנמקת בית המשפט המחוזי לפיה לא הובאו ראיות לכך שרוחן היה מודע לתוכנית הפלילית, וכפועל יוצא לתוצאותיה המסתברות.

לפיכך, נטען כי לאור "תרומתו האפסית" של רוחן לאירוע, שלא עולה כדי "ביצוע בצוותא", יש לדחות את ערעור המדינה, ולקבוע כי תרומתו עונה לכל היותר להגדרת "סיוע" (עוד נטען כי גם בהגדרה זו שגה בית המשפט המחוזי, כפי שייטען בערעור שהגיש רוחן מטעמו, ויובא בהמשך).

תשובת בוהדנה לערעור המדינה

215. בא-כוחו של בוהדנה ביקש לדחות את ערעור המדינה, וטען כי אין להתערב בגזר-הדין, שקבע את ריצוי עונשו של המערער בחופף. לטענתו, עד למעשה הפלילי, לא היה לבוהדנה חלק בארגון הפשיעה; וביחס לאירוע שבאישום הרביעי נטען, כי בוהדנה לא הגה את רעיון הנחת המטען ולא השתתף בהכנתו. בנוסף, חלקו בפרשה לעומת אברג'יל היה שולי יחסית. עוד נטען, כי יש להתייחס לגילו הצעיר של בוהדנה בעת ביצוע המעשה, שהיה על סף קטינות. לפיכך, בא-כוחו של בוהדנה ביקש לדחות את ערעור המדינה על העונש שהוטל עליו.

ערעורו של סוסן – ע"פ 5871/22

216. סוסן מפנה את ערעורו כלפי מספר נושאים: האחד, נגד הרשעתו בקשירת קשר לרצוח את רוזנשטיין, במסגרת האישום הרביעי; השני, נגד הרשעתו בייצוא ויבוא סמים במסגרת "עסקת הבלדרית" שתוארה באישום השישי; השלישי, נגד הרשעתו בניסיון ליצוא סם מבלגיה לישראל, במסגרת האישום התשיעי; לחלופין, סוסן מערער על חומרת עונש המאסר שנגזר עליו – 12 שנות מאסר בפועל. להלן יובאו טענותיו בקצרה.

217. ביחס להרשעתו באישום הרביעי, סוסן טען כי יש לזכותו מעבירת הקשר מאחר שגרסת בומבי בעניין בקשתו לשכירת דירת התצפית לא הייתה אמינה; מאחר שהחוקרים הדריכו את בומבי בחקירתו על כך שסוסן היה חלק ממערך התצפית על הצ'יינג'; מאחר שהמדינה לא כללה בכתב האישום את גרסת דירת התצפית; מאחר ש-ה.צ סיפר בחקירתו כי סוסן לא היה קשור לתכנית העבריינית להתנקש בחיי רוזנשטיין ואף העיד כי בכל פעילותו בעניין מטען החבלה לא ראה את נוכחותו; מאחר שסוסן מודר מנושא הכנת המטען ששימש באירוע; ומאחר שבית המשפט המחוזי זיכה אותו מגרסת בומבי לפיה הוא תצפת על הצ'יינג' ונכח בעת החלפת או פירוק המטען.

אשר לסוגיית דירת התצפית, נטען כי סוסן אכן אמר לבומבי כי הוא מנסה לשכור דירה, אך בפועל הוא לא התכוון לכך, ולמעשה רימה את בומבי. לפי הטענה אין אף ראיה שמוכיחה כי סוסן אכן פעל לשכור דירה, או את כוונתו להצטרף למטרת הקשר.

אשר לסוגיית השתתפות סוסן בתצפיות, נטען כי בית המשפט המחוזי לא נתן את המשקל הראוי לכך שהחוקרים "החדירו לתודעתו" של בומבי במהלך חקירתו כי סוסן היה חלק ממערך התצפיות לעבר הצ'יינג'.

נטען כי גרסאות דירת התצפית וההשתתפות במערך התצפיות אומצו על-ידי בומבי בהכוונת החוקרים, ולא נתמכו באף ראיה אחרת. בית המשפט המחוזי אמנם זיכה את סוסן מעבירת הרצח, חבלה בכוונה מחמירה ופציעה, אך לא נתן את הנפקות המלאה לעמימות גרסת בומבי.

בהקשר זה נטען, כי הראיות שנמנו בהכרעת הדין לא עלו כדי סיוע, במידה שהצדיקה את הרשעת סוסן בקשירת קשר לרצח רוזנשטיין. כך ביחס לעדות י.מ לפיה ראה את סוסן בבית ה.צ ושנקבע ביחס אליה שלא ניתן להתעלם מהבעייתיות שבה, ולכן ניתן לה משקל נמוך ביותר; כך ביחס לפרשנותו המוטעית של בומבי ביחס ל"שיחת השלד" בין אברג'יל לבין סוסן, ולכך שמשמעות "שלד" הוא מטען. נטען כי בומבי כעד מדינה לא יכול היה לספק סיוע לעדותו שלו עצמו; כי העובדה שסוסן לא הבין את "שיח החרשים" שהתנהל ב"שיחת השלד", מתיישבת עם דברי ה.צ שסוסן לא היה קשור לניסיון החיסול ברוזנשטיין וכי לא ראה אותו נוכח במשך כל עיסוקו בהכנת המטען.

עוד הדגיש בא-כוחו של סוסן, כי "שיחת השלד" התקיימה ביום 18.10.2003, ואילו הפגישה בבריסל, שם נרקם הקשר לחיסולו של רוזנשטיין בצ'יינג', התקיימה ביום 19.11.2003, כלומר למעלה מחודש אחרי "שיחת השלד", ולכן לא סביר שבשיחה זו, אברג'יל וסוסן דיברו על המטען, עוד לפני שנרקמה התוכנית בבריסל.

בנוסף נטען, כי לפי עדות בומבי, סוסן "נכנס לתמונה" רק אחרי הפגישות בבריסל. כאשר גם בכתב האישום נטען כי רק ביום 20.11.2003, לאחר שבומבי חזר לישראל מבריסל (וכחודש לאחר "שיחת השלד"), נסע לביתו של ה.צ בלוויית סוסן ובוהדנה, על מנת לשוחח עמו בעניין המטען שהוא מתבקש להכין, ואשר ישמש להמתת רוזנשטיין. לפיכך, אברג'יל לא היה יכול להתכוון ב"שיחת השלד" למטען, ולחשוב שסוסן הוא חלק מהקושרים. כן נטען כי סוסן כלל לא הבין על מה אברג'יל דיבר בשיחה, ואילו היה שותף לקשר, היה מבין מיד שאברג'יל התכוון למטען, ועונה לו בהתאם לכך. לכן לא יכולה להיות לשיחת השלד פרשנות מפלילה ביחס לסוסן.

אשר לשאלה האם סוסן עודכן ביחס לעובדה כי ה.צ הכין את מטען החבלה לאירוע, או שמודר מעניין זה, נטען כי הוגשו ראיות שסתרו אלה את אלה, ובית המשפט המחוזי התעלם מהסתירות.

עוד השיג הסנגור על הקביעה בהכרעת הדין, כי סוסן ביקר בביתו של בומבי באשדוד, בליל האירוע ביהודה הלוי, ולא התייחס לדברי סוסן לפיהם גם אם הגיע לדירתו של בומבי ביום הפיצוץ, הרי שהגיע לביקור תמים ולא לשם עניינים פליליים.

ביחס לעצם ההיכרות עם בומבי, נטען כי סוסן לא ניסה להתחמק מהיכרותו עמו, ואף אישר כי ביקר בביתו מספר פעמים. ואולם, הבהיר כי לא הכירו מספיק טוב כדי לבצע עמו פשעים, מאחר שהיכרותם החלה רק חודש וחצי בערך לפני הפיצוץ ביהודה הלוי. בהקשר זה נטען, כי סוסן לא נקט ב"חזית מחלוקת מקסימאלית" כפי שנקבע בהכרעת הדין, ולכן הסיוע הנדרש לעדות בומבי היה צריך להיות משמעותי.

אשר לתקשורת הסלולרית בין סוסן לבין המעורבים האחרים באירוע יהודה הלוי, נטען כי היא לא יכולה לשמש כסיוע לדברי בומבי, מאחר שבוססה על קביעות עובדתיות שגויות כגון זהות המשתמש במספר הטלפון וכמות ההתקשרויות בין הצדדים; ולא עמדה בתנאים לראיה מסייעת, מאחר שלא סיבכה את סוסן בנקודה ממשית השנויה במחלוקת בין הצדדים.

ביחס לשיחות הטלפון בין סוסן לבומבי, נטען כי השיחות שביצע הראשון לאחרון נעשו בפועל רק משני המספרים הקבועים שלו (להבדיל מ"טלפון מבצעי") וגם אז "באופן גלוי" ולא בעניינים פליליים. כן השיג על מספר השיחות שנקבע בהכרעת הדין (300 התקשרויות) וטען רק ל-50 שיחות, כאשר חלקן שיחות סרק, ורובן התנהלו עוד בטרם קשירת הקשר בבלגיה.

אשר לתקשורת הסלולרית בין סוסן לבין וזאנה, נטען כי לא הוכח שהמספר הסלולרי שיוחס לוזאנה היה שלו; וכי אף פלט המספר שהיה במחלוקת מלמד כי השיחות ביניהם הסתיימו ביום 19.11.2003, עוד לפני שובו של בומבי מבלגיה, ועוד בטרם האחרון פנה ל-ה.צ לשם הכנת המטען, ומשכך נטען כי מדובר בשיחות לא פליליות, ושלא קשורות לניסיון חיסול רוזנשטיין.

ביחס לשיחות אל בוהדנה, נטען כי אף ביחס אליו לא הוכח המספר שיוחס לו על-ידי המדינה, ומכל מקום, סוסן לא שיקר לבית המשפט המחוזי ביחס לטיב הקשר שלו עם בוהדנה, בהעידו כי הוא מכירו דרך חברים משותפים מאשדוד, כאחד מחבריו של בומבי.

אשר לשיחות אל יוסף לוי (ז'וז'ו), נטען כי לא הייתה כל משמעות לכמות ההתקשרויות בינו לבין סוסן, זאת מאחר שבומבי העיד כי "ז'וז'ו נכנס בטעות יום לפני המהלך... הוא לא היה חלק מהתכנון של יהודה הלוי". בנוסף נטען, כי ז'וז'ו עצמו העיד כי לא הכיר את סוסן ולא זוכר אותו, וכשנדרש להסביר את שיחות הטלפון בינו לבין סוסן השיב שיתכן שבומבי התקשר מהטלפון שלו.

לפיכך, ולאור כל הטיעונים שהועלו, סוסן עתר לזכותו מעבירת קשירת הקשר.

218. ביחס להרשעתו באישום השישי, נטען כי עצם יצוא הקוקאין מפרו והיבוא שלו לאנגליה לא הוכחו, ולכן ניתן היה להרשיע את סוסן לכל היותר בעבירה של קשירת קשר לביצוע העסקה. בהקשר זה נטען כי לא הובאה על ידי המדינה אף ראיה לעצם הגעת הסם לאנגליה ולכן לא נמצא סיוע לדברי י.מ בעניין זה.

כמו כן, נטען כי בית המשפט המחוזי שגה כשביסס את הקביעה כי היצוא והיבוא הוכחו כביכול, על דבריהם של י.מ, בומבי ו-ה.צ ביחס לעסקה, מאחר שאף אחד מהם לא ראה את הגעתו של הסם לאנגליה, ושני הראשונים הסתמכו על דברי ה.צ בעניין.

בנוסף, סוסן השיג על הקביעה כי היצוא והיבוא הוכחו כביכול על בסיס שיחות הטלפון בינו ובין שאר המעורבים - אברג'יל, ציון ו-י.מ, אשר כולם הסתמכו על דברי י.מ ביחס לבלדרית. לפי הטענה, דבריו של י.מ שדיבר עם הבלדרית בטלפון לאחר שהגיעה עם הסם לאנגליה הם עדות שמיעה.

כך אף השיג על עדותו של ה.צ, אשר מסר שבאותה עת התגורר עמו י.מ ושמע ממנו על הכשל באיסוף הבלדרית. נטען כי מעבר לכך שעדות זו הייתה עדות שמועה, היא עלתה לראשונה רק בעדותו הראשית של ה.צ והוא לא סיפר את הדברים בחקירותיו במשטרה. בנוסף, ה.צ העיד כי כש-י.מ התגורר בביתו, הבלדרית התקשרה אליו כל יום, באופן הסותר את דבריו של י.מ אשר העיד כי את שיחותיו עם הבלדרית הקפיד לבצע באמצעות טלפונים ציבוריים, ואף ביקש מבנו של ה.צ שיסיעו לטלפונים ציבוריים כדי להתקשר אליה.

עניין נוסף שסוסן התייחס אליו בערעורו קשור לשאלת עיתוי הצטרפותו לקשר הפלילי, ומהות ההצטרפות. לפי הטענה סוסן צורף לקשר הפלילי בשלב מאוחר מאוד, והתערב בעניין הבלדרית רק ביום 30.9.2003, כאשר נפגש עם י.מ ובן סימון סמוך לביתו של ה.צ בתל-אביב, וזאת רק במטרה לקבל בחזרה סכום של 40,000 דולר, ש-י.מ היה חייב לו. בנוסף, נטען כי גם בכתב האישום צוין כי קשירת הקשר במהלך יולי 2003

נרקמה בין י.מ לבין בן סימון בלבד, וסוסן אוזכר לראשונה כמי שנכנס לקשר בשלב מתקדם של העסקה, ביום 30.9.2003 כאמור, אחרי שהבלדרית כבר הגיעה לפרו.

בהקשר זה טען סנגורו של סוסן, כי בית המשפט המחוזי הפלה אותו לרעה לעומת אוזיפה, שזוכה באישום השביעי מיבוא מיליון כדורי אקסטזי במסגרת ארגון פשיעה. זאת אף על פי שנקבע ביחס אליו, כי פעל להשיב למעורבים את כספם לאחר בריחת הבלדר ואף על פי שנקבע כי עדותו הייתה בלתי אמינה. נטען כי "מקל וחומר" בית המשפט המחוזי היה צריך לזכות גם את סוסן מעסקת הבלדרית באישום השישי.

219. ביחס להרשעתו באישום התשיעי נטען כי סוסן לא עשה "מעשה" שתרם לניסיון ייצוא הסם בו הורשע, מאחר שערך בירור עם "קוקי" 5 ימים לאחר שחבילת הסם כבר נשלחה ונתפסה בבלגיה. נטען כי דובר בבירור נקודתי, יחיד, שנערך כאמור בדיעבד, ולא עולה כדי ניסיון יצוא חבילת הסם. לפי הטענה, מעשה זה לא קירב את תהליך ביצועה של העבירה המושלמת – הגעת הסם לישראל – אלא לכל היותר מדובר ב"הכנה".

כן נטען כי סוסן נעדר את היסוד הנפשי לביצוע העבירה, מאחר שהתבדח וצחק במהלך השיחה המרכזית שהגישה המדינה כראיה (מוצג ת/1545ב5), מקום שהיה אמור להיות במתח ובדאגה, אילו אכן היה שותף לעבירה.

בנוסף, נטען כי סוסן טס לבלגיה ללא חשש כשנה לאחר שחבילת הסם נתפסה, וביקר שם את ציון בכלא באנטוורפן. לפי הטענה, אם היה שותף לניסיון היצוא של חבילת הסם, היה חושש לטוס לבלגיה מחשש שייעצר.

טענה נוספת שעלתה מפי הסניגור התייחסה לשיחות הטלפוניות בין סוסן, קוקי, ציון ו-י.מ, לפיה עולה ספק אם שיחות אלה היו קשורות דווקא לחבילת הסם שנתפסה. בהקשר זה אף נטען כי לא ברור שהדירה בה נמצאה הקבלה על משלוח החבילה הייתה דירתו של ציון. בנוסף, סניגורו של סוסן אף השיג על זיהויו של "ירון" (מיכה בן הרוש) כמי ששלח בדואר את חבילת הסם.

לבסוף נטען, כי בכל מקרה, ניסיון יצוא הסם לא נעשה במסגרת ארגון פשיעה, מאחר שקוקי, שמעון (עמו שוחח קוקי בנוסף לשיחותיו עם סוסן) ורנה (ממנו נקנה הסם לכאורה), לא היו חברי ארגון הפשיעה הנטען. עוד נטען כי אברג'יל לא הואשם באישום זה, לכן ניסיון היצוא לא נעשה במסגרת ארגון פשיעה.

220. סוסן ערער גם על חומרת עונש המאסר שנגזר עליו, וטען כי בשלושת האישומים שבהם הורשע, פעילותו הייתה "אפסית" ולא תרמה לביצוע העבירה. בנוסף נטען כי

בשלושת האישומים נגדו, צורף לקשר רק בשלב מאוחר; כי היה מקום להתחשב בחלוף הזמן כנתון אובייקטיבי המצדיק הקלה משמעותית בעונש; וכי מתחמי הענישה שנקבעו בעניינו היו גבוהים מהראוי.

סניגורו של סוסן הוסיף וטען לחוסר אחידות בענישה לעומת הנאשם מאיר אברג׳יל; כן התבקש להתחשב במעמדו הנמוך של סוסן בקבוצת הנאשמים בארגון; בבריאותו הרופפת; בשחרורו במקביל לניהול המשפט; ובחמשת ילדיו, ששלושה מהם התגוררו עמו עד למאסרו ביום 11.7.2022.

221. לפיכך, סוסן עתר לקבל את הערעור ולזכותו מכל העבירות שבהן הורשע ביחס לאישומים 6,4 ו-9, ולחלופין להפחית משמעותית מעונש המאסר בפועל שהוטל עליו.

ערעורו של בן שיטרית – ע"פ 5881/22

222. בן שיטרית מפנה את ערעורו נגד הרשעתו באישום ה-11 בעבירה של יבוא סם במסגרת "עסקאות הסמים ביפן"; נגד הרשעתו באישום ה-12, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה כלפי עד המדינה י.מ; ונגד גזר דינו, במסגרתו הוטלו עליו, בין היתר, 10 שנות מאסר בפועל, ופיצוי כספי ל-י.מ בסכום של 50,000 ש"ח. להלן יובאו טענותיו בקצרה.

223. ביחס להרשעתו באישום ה-11, תקף סניגורו של בן שיטרית את ממצאי המהימנות שנקבעו בהכרעת הדין ביחס לעד המדינה י.מ וטען לסתירות בולטות בעדותו. כן טען כי עדויות ה.צ, "תומס" (שמעון אוחנה) ו-א.צ לא עולות כדי הסיוע הנדרש לשם הרשעת בן שיטרית במיוחס לו, שכן אין בהן כדי לסבכו במעורבות בעסקאות מושא האישום, ומדובר בראיות שנמצאות בשולי סיפורו של עד המדינה י.מ.

כן נטען להבדלים מהותיים בין הגרסאות שמסרו ה.צ ו-י.מ בעדויותיהם (כך למשל, ביחס לפגישה שהתקיימה בביתו של חנוך עצמון).

בנוסף נטען, כי אין לראות בעדות א.צ, שאישר את עצם קיומה של הפגישה בביתו של עצמון, כסיוע לעדות י.מ, מאחר שאין בה כדי לסבך את בן שיטרית בעבירה כלשהי.

עוד תקף סניגורו של בן שיטרית את הקביעה לפיה עדות תומס שימשה סיוע לעדות י.מ ביחס למשלוח "שלוש חבילות הקוקאין בדואר". לפי הטענה עדות תומס לא רלוונטית לבן שיטרית ואינה יכולה לשמש סיוע בענייננו מאחר שהאחרון לא הורשע במסגרת עסקה זו (אלא רק אברג׳יל).

בהקשר זה נטען כי גם בעסקאות שעליהן העיד י.מ ושהיה שותף בהן, ובוצעו על פי עדותו במסגרת פעילות הארגון, לרבות ביפן – אין כדי להעיד כי בן שיטרית היה מעורב בהן. לפי הטענה, העדויות בהן ראה בית המשפט המחוזי סיוע בעניינו של בן שיטרית, עולות רק כדי חיזוק לנקודה שולית בגרסתו של י.מ, ואין בהן כדי להפלילו בעבירה כלשהי.

כך למשל, נטען כי הודאתו של בן שיטרית כי רכש מזוודה בעלת דופן כפולה, לא קושרת אותו בהכרח לקניית המזוודות בעסקאות המסוימות הנטענות על-ידי י.מ ולא יכולה לשמש סיוע לעסקאות ה-60,000 וה-90,000 כדורי אקסטזי.

אשר ל"טעותו" של בן שיטרית בספירת הכדורים בעסקת ה – 90,000 כדורי אקסטזי נטענו הדברים הבאים: ראשית, שעדות י.מ תמוהה בעניין זה, מאחר שבעת שבן שיטרית ספר את הכדורים היה נוכח עמו רונן סוויסה, שלפי עדותו של י.מ עצמו דווקא "היה טוב במספרים"; שנית, לא דובר בטעות בספירת הכדורים, אלא בטעות באריזת המזוודות, שהרי לפי עדות י.מ, בן שיטרית ציין כי במזוודות נכנסים 64,000 כדורים, ולא הייתה דרך לארוז בהן 90,000 כדורים.

לעניין עסקה זו, נטען כי לא ייתכן שבארגון סלחו לבן שיטרית על "הטעות בספירה" ולא שאלו היכן הכדורים החסרים, זאת לאור התנהלות שונה בפרשת הבלדרית (האישום השישי), שם לא נהגו בסלחנות כלפי י.מ, האשימו אותו במעילה והוא אף נדרש לשלם לארגון "קנס" בשל כך. סניגורו של בן שיטרית טען לחוסר היגיון בעדותו של י.מ בעניין זה, לפיה כל השותפים "ספגו" את הנזק של 26,000 הכדורים החסרים.

אשר לעסקת "השולחן השני" נטען כי לא נמצא לה כל סיוע בהכרעת הדין. לפי הטענה, אף אם היה ניתן לראות בשימוש שעשה בן שיטרית במזוודה בעלת דופן כפולה ביחס לעסקאות ה-60,000 וה-90,000 כדורים, אין בכך כדי לשמש סיוע לעסקת "השולחן השני", שבוצעה בשיטות אחרות ולא כללה שימוש במזוודות.

סניגורו של בן שיטרית אף תקף את גרסתו של י.מ ביחס לסכום הכסף שלשיטתו השקיע בעסקה זו, כבלתי אפשרית: י.מ מסר כאמור כי נתן 15,000 אירו לבן שיטרית עבור 12.5 אלף כדורים, כשמחיר כדור אקסטזי באותה תקופה היה כחצי אירו. לפי הטענה, י.מ היה סוחר סמים ממולח ולא הגיוני שהשקיע יותר מפי שניים ברכישת סמים, בפרט בעסקה שכלל לא היה מעוניין בה לפי עדותו. בנוסף, י.מ לא ערך כל רישום או תיעוד של העברת הכספים בעסקה זו, למרות שבמקרים אחרים כן ערך תיעוד.

בנוסף, בן שיטרית הפנה אל שורת השיחות שנקלטו בהאזנת סתר ביחס לעסקת "השולחן השלישי", שביחס אליה נקבע כי לא היה מעורב, ותהה מדוע לא קיים צבר שיחות דומה ביחס לעסקת "השולחן השני", שביחס אליה כן הורשע.

אשר לראיות החיזוק שנקבעו בהכרעת הדין כתומכות בגרסת י.מ, בן שיטרית טען כי הן נמצאות בשולי האישומים ולא במרכזן. כך למשל, ביחס להעברת כספי העסקאות אל מחוץ ליפן, נטען כי אין הוכחה שבן שיטרית קיבל חלק מכספי תמורת העסקאות; ביחס למסמכי התיעוד שערך י.מ נטען כי נדרשה פרשנותו של העד עצמו לתוכן הרישומים ול"שמות הקוד" בהם עשה שימוש, ובשל כך נפגע מעמדו של מסמך זה; נטען כי לא מדובר ב"רישום אותנטי" כפי שנקבע מאחר ש-א.צ ו-ה.צ הכחישו את הרישומים שהתייחסו אליהם; נטען כי בתיעוד יש מספר קטן של רישומים, על סכומי כסף נמוכים מאוד, שאינם משקפים את רווחי עסקאות כדורי האקסטזי, אותן י.מ העריך בעדותו במעל 400 אלף דולר, ואשר חולקו באופן שווה בין חברי "השלוחה החיפאית"; עוד נטען כי לא קיים תיעוד להעברת הכספים לאחיו של י.מ כנאמנו של בן שיטרית, בהתאם לעדותו של י.מ.

224. ביחס להרשעתו באישום ה-12, נטען כי למעט עדותו של י.מ, אין כל ראיה המצביעה על כך שהאירוע התרחש במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה. לפי הטענה, ה.צ סיפר בעדותו שהסכסוך בין י.מ לבין אחיו מלול היה על עסקי הסמים המשותפים ביניהם, ועל רקע תחושתו של י.מ שאחיו לא מעביר לו מספיק כסף, אך לא הזכיר כי הייתה מעורבות של הארגון.

כן נטען, כי התערבותו של אברג'יל בסכסוך בין האחים נדרשה מאחר שבשל מעמדו יכול היה לסייע בפתרון הסכסוך ביניהם, ואינה מלמדת על כך שהארגון היה מעורב בניסיון לפגוע ב-י.מ.

אשר לשיחה היזומה שביצע י.מ עם ה.צ נטען כי עולה ממנה שהארגון לא עמד מאחורי הפגיעה ב-י.מ ואף לא היה לו עניין בכך. בנוסף נטען, כי אף מעדותו של י.מ עצמו עולה כי רק "שיער" שהארגון תכנן את הפגיעה בו, אך לא הוצגו ראיות לכך.

לפי הטענה, מתוך דבריו של י.מ עצמו עולה תמונה של מריבה שאמנם הסתיימה בפציעתו, אך לא עלתה תמונה של ניסיון פגיעה מתוכנן מראש מצד בן שיטרית. מדובר באירוע פרטי בין שני עבריינים, שהתרחש לפני שנים רבות, בנסיבות שמעלות "אשם תורם" כבד מצידו של י.מ.

לפיכך, בן שיטרית עתר לזכותו מאישום זה. לחלופין נטען כי ככל שהפגיעה ב-י.מ לא הייתה במסגרת הארגון ישנו קושי ביחס לסמכות השיפוט בישראל, מאחר שהאירוע התרחש ביפן; לחלופין, נטען כי מאחר שלא ניתן לקבוע כי הפגיעה ב-י.מ בוצעה במסגרת פעילות הארגון, מבוקש להורות על זיכויו של בן שיטרית מנסיבה זו.

225. אשר לגזר-הדין, נטען כי בקביעת עונשו של בן שיטרית בית המשפט המחוזי לא עמד בחובת ההנמקה בהתאם לסעיף 40יד(4) לחוק העונשין, משלא הסביר את הדרך בה נקבע עונש המאסר בן 10 השנים, כעונש כולל; כן נטען כי המתחם שנקבע לעבירות הסמים באישום ה-11 היה גבוה מהראוי, מאחר שחלקו של בן שיטרית בעסקאות הסמים שתוארו לא היה מרכזי כפי שנקבע, ועל כן יש לקבוע מתחם נמוך יותר שישקף את מעמדו ותפקידו "האמיתי" בעסקאות. לחלופין, התבקש למקם את עונשו בתחתית המתחם שנקבע, במקום במרכזו; בנוסף, נטען כי לא ניתן משקל מספק בקביעת מתחם העונש שנקבע, לעונשים שנגזרו על הנאשמים האחרים בפרשה במסגרת הסדרי טיעון.

ביחס למתחם שנקבע לעבירה בה הורשע באישום ה-12, נטען כי אף אם ערעורו על התקיימות הנסיבה המחמירה של ביצוע העבירה במסגרת ארגון פשיעה לא יתקבל, עדיין מדובר במתחם ענישה גבוה מדי. בהקשר זה נטען כי לא הוכח "תכנון מוקדם לביצוע העבירה" כפי שנקבע, אלא דווקא הוכח תכנון מוקדם מצידו של י.מ לפגוע בו. לפי הטענה, לאחר ש-י.מ כבר תקף אותו במפגש קודם ביניהם, ולאחר שהראשון ניסה להגיע לסכינים שהיו מצויים ברכבו, בן שיטרית ניסה למנוע ממנו לממש את תוכניתו העבריינית ולפגוע בו (בבן שיטרית). נטען כי לעובדות אלה לא ניתן כל משקל בגזר-הדין; וכי יש לזקוף לזכותו גם את העובדה שעונשו בגין אירוע הפגיעה ב-י.מ נגזר 16 שנים לאחר קרות האירוע.

בשל הנסיבות שפורטו לעיל, נטען שיש להתערב גם בגובה הפיצוי שהוטל עליו, מאחר שמדובר בנפגע עבירה כשבהתנהגותו תרם לקרות האירוע בו נפגע.

לסיום, נטען כי להתנהגותו של בן שיטרית במהלך הדיונים, שכללה צעקות וקריאות ביניים מצידו, הייתה השפעה על התרשמות הרכב השופטים ממנו והדבר השפיע גם על גזירת עונשו. אשר לתפקודו בבית הסוהר נטען כי בן שיטרית שולב בתכנית גמילה, אותה עבר בהצלחה והוא ממשיך להשתתף ולסייע להנהלת התכנית.

226. לפיכך, בן שיטרית עתר לקבל את ערעורו ולזכותו מהאישומים בהם הורשע, ולחלופין, להקל בעונשו, הן ביחס למשך המאסר שהוטל עליו והן ביחס לגובה הפיצוי הכספי שנפסק לטובת י.מ.

227. רוחן מפנה את ערעורו נגד הרשעתו באישום הראשון, בעבירה של מנהל וממן פעילות בארגון פשיעה; נגד הרשעתו באישום השני, בעבירות של יבוא סם ועשיית פעולה ברכוש אסור, במסגרת ארגון פשיעה; נגד הרשעתו באישום הרביעי, בסיוע לרצח, והעבירות הנילוות שפורטו, במסגרת ארגון פשיעה; ונגד הרשעתו באישום ה-13, בעבירת מס במסגרת ארגון פשיעה; לחלופין, רוחן מערער על חומרת עונש המאסר שנגזר עליו – 25 שנות מאסר בפועל. להלן יובאו טענותיו בקצרה.

228. ביחס להרשעתו באישום הראשון, רוחן טוען כי לא היה מנהל בארגון הפשיעה המדובר, לא לקח חלק בהכוונת פעילותו, ואף לא השתתף במימונו. נטען כי עדות עדי המדינה ביחס לתפקידו במסגרת הארגון הייתה כללית ולא עלו ממנה באופן מפורש עבירות פליליות שביצע.

נוסף על כך, רוחן תקף את הקביעה לפיה היחס הקרוב והחם שבין אברג'יל לבינו משמש כראיה להוכחת תפקידו כמנהל בארגון. נטען כי אין חולק על יחסי הידידות הקרובים ביניהם, אך אין בכך כדי ללמד שרוחן שימש כמנהל בארגון דווקא ולא כפעיל מועדף על ראש הארגון. בהקשר זה נטען כי אף דאגתו של רוחן לעורכי דין עבור חברי ארגון עצורים, לא מלמדת כי היה מנהל בארגון או הכווין את פעילותו.

אשר למימון שיוחס לרוחן במסגרת ארגון הפשיעה, נטען כי הוא קשור באירוע בודד וחד פעמי – הכספים שטולי העביר לבומבי בבית קפה "הכוהנים" מושא האישום הרביעי – ואשר לא הוכח כנדרש במשפט פלילי.

כן צוין שגם אם ייקבע שעדות עדי המדינה מוכיחה את ביצוען של עבירות מסוימות במסגרת ארגון הפשיעה אותן רוחן הכווין לכאורה, לא נמצאו ראיות סיוע מספיקות לצורך תמיכה בעדותם לפי הטענה. בנוסף, היעדרו הבולט מרובם המוחלט של האישומים בכתב האישום, מוכיח את מעמדו "האמיתי" ואת הטענה שלא היה מנהל בארגון פשיעה, ואף בכך יש כדי להוביל לזיכויו.

229. ביחס להרשעתו באישום השני, רוחן השיג על כל ראיות הסיוע שנקבעו לעדות טולי, מאחר שאף אחת לא עמדה, לפי הטענה, בתנאים שנקבעו בפסיקה. לפיכך נטען כי לא ניתן להרשיע בהתבסס על עדות טולי, ויש לזכות את רוחן מאישום זה.

230. ביחס להרשעתו באישום הרביעי, רוחן תקף את שני המפגשים שהיו הבסיס להרשעתו – המפגשים שהתקיימו בבלגיה ("שלב קשירת הקשר"), והמפגש ב"קפה הכוהנים" בתל-אביב ("שלב הביצוע").

נטען כי במפגשים בבלגיה, הראיות הצביעו לכל היותר על נוכחותו הפאסיבית של רוחן, באופן שלא הוכח שהיה שותף לקשירת הקשר. אשר למפגש ב"קפה הכוהנים" נטען כי לא הונחה תשתית ראייתית לכן שרוחן אישר, הסכים או ידע על העברת הכספים מטולי לבומבי, ואף לא הוכח כי העברת הכספים סייעה לביצוע העבירה. לפיכך, נטען כי יש לזכות את רוחן מכל אשמה, ולכל היותר להרשיעו בעבירה של קשירת קשר בלבד.

בנוסף, נטען כי בית המשפט המחוזי שגה משאימץ את עדות בומבי, ובעניינו מתקיימים שני חריגים לכלל אי התערבות ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות, זאת מאחר שמסקנות הערכאה הדיונית היו שגויות; וכן שלא ניתן המשקל הראוי לראיות שהונחו בפניה, ביחס להתרחשות שאירעה במפגש בבלגיה.

עוד נטען, כי האזנות הסתר שהוגשו בתיק הצביעו על מרכזיותיו של טולי בארגון, ועל הקשר העצמאי שהיה לו עם אברג'יל לאורך השנים, ללא קשר לרוחן. בהקשר זה נטען כי את הפגישה עם אברג'יל בבלגיה, יזם טולי, כפי שעולה משיחה ביניהם מיום 9.11.2003 (מוצג ת/1880י).

כמו כן, נטען כי עדות טולי לא סיבכה את רוחן בעבירה כלשהי, אלא שאימוצה היה צריך להוביל דווקא לזיכויו מקשירת הקשר שיוחסה לו; וכי אף עדות בומבי, אשר תיאר מפגש בודד בבלגיה בביתו של אוזיפה, לא עומדת לרוחן לרועץ.

עוד טענו הסניגורים, כי הכספים שהועברו בשלב הביצוע לא יועדו למימון הפיגוע הספציפי ביהודה הלוי, אלא יועדו למאבק הכללי ברוזנשטיין; ואף בפועל לא שימשו לביצוע העבירה המוגמרת. לפי הטענה, בית המשפט המחוזי התעלם מכך שבומבי מסר גרסה מתפתחת בעניין זה.

בנוסף, נטען כי בומבי לא הסתמך על הכספים שהועברו אליו לצורך מימוש התוכנית, קל וחומר על הסכום הקטן של 4,000 אירו שהיה שייך לרוחן. לפיכך, קיים נתק בין המעשה המסייע (העברת הכספים) לבין העבירה העיקרית (הפיצוץ ביהודה הלוי). צוין כי לא ניתן לראות בעצם העברת הכסף כעבירת סיוע למעשים מושא האישום הרביעי, אלא לכל היותר כמעשה של מימון פעילות בארגון, שבו הורשע רוחן.

בהקשר זה, נטען כי יש לשנות את ההלכה הנוהגת ולהוכיח שהסיוע תרם בפועל לביצוע העבירה המוגמרת, ולא להסתפק רק בהוכחת הפוטנציאל הטמון בפעולת הסיוע.

לסיכום, נטען כי לא הובאו ראיות לכך שרוחן נטל חלק פעיל בשיחות שנסבו על רצח רוזנשטיין; לא הוכח שהביע הסכמה לפעולה; ולא זו בלבד שלא הוכח שהסכים להשתתף במימון המבצע, נטען שהראיות לימדו דווקא שהיה מחוץ ל"תמונת המימון", לרבות בשלב שבו הכסף הועבר במפגש בתל אביב ב"קפה הכוהנים".

אשר ליסוד הנפשי, נטען כי בהיעדר ראיות למעורבותו בניסיונות קודמים לפגוע ברוזנשטיין, או בקשר לחיסולים נוספים שבוצעו במסגרת הסכסוך, לרבות אי מעורבותו בניסיון החיסול של רוזנשטיין בכיכר פלומר (מושא האישום השלישי), לא הוכח שנטל חלק במאבק האלים שהארגון ניהל בתקופה הרלוונטית נגד אויביו, ולפיכך לא ניתן היה לקבוע שהיסוד הנפשי הקיים בו הוא בעל עוצמה מוגברת.

ביחס ל"אירועי הקשת" נטען שהקביעות בהכרעת דין, לפיהן רוחן ניסה בעבר לפגוע ברוזנשטיין ושלח את אנשיו למשימת החיסול, לא מבוססות בראיות במידה הדרושה בפלילים, זאת מאחר שעדות בומבי על כך היא עדות מפי השמועה, ומקורה בתקשורת ובאנשים אחרים שסיפרו על כך בדיעבד; או עדות סברה – פרי מסקנה שהסיק.

בדומה, נטען כי אף עדות טולי בנושא זה הייתה עדות סברה, שלא התבססה על ידיעתו האישית, מאחר שלא ידע מי שלח את דותן שוקרון ואליעזר קמל ל"אירועי הקשת", אלא שיער שרוחן עשה זאת, לאור מעמדו כראש הקבוצה.

אשר למועד הנחת המטען ברח' יהודה הלוי, נטען כי ראיות רבות הצביעו על כך שהפעולות הממשיות להגשמת תוכנית החיסול של רוזנשטיין בצ'יינג' התרחשו עוד לפני הפגישות בבלגיה וללא קשר אליהן, ולכך יש השלכות על מהימנות בומבי.

בנוסף, ובהקשר זה, נטען כי בהתאם לעדות י.מ, הכנת המטען בפעם השנייה, לצורך החלפת הסוללה, הייתה לפני נסיעתו לחו"ל ביום 25.11.2003 (מוצג ת/227כב). המסקנה המתחייבת מכך, היא שמטען החבלה המקורי, שהוצב על גג הצ'יינג' שבועיים קודם לכן, הונח לפני שרוחן טס לבלגיה ביום 17.11.2003.

כן נטען, כי משיחת "העברת המקל" בין אברג'יל לבן סימון מיום 24.7.2003 עולה שבומבי לא חדל מניסיונות החיסול של רוזנשטיין, מאז ניסיון החיסול בפלומר (אירוע מיום 30.6.2003), ושקד על תכנית החיסול בצ'יינג' חודשים רבים לפני הפגישה בבלגיה; אף "שיחת השלד" בין אברג'יל לסוסן מיום 18.10.2003, תומכת בכך שכבר בחודש אוקטובר (חודש לפני הפגישה בבלגיה) העוסקים בדבר עמלו בהכנת המטען שיועד לצ'יינג' ביהודה הלוי, באופן שסותר את עדות בומבי על כך שהחל בפעולות ממשיות רק לאחר שובו מבלגיה, ומשתלב היטב עם דברי י.מ במשטרה.

לפיכך, נטען כי הנחת המטען הראשון על גג הצ'יינג' לפני נסיעת רוחן לבלגיה מערערת על הקביעה שהוא אחראי למעשי החוליה המבצעת, זאת עוד לפני שהשתתף במפגשים בבלגיה, בהם נרקם הקשר הפלילי הנטען.

231. ביחס להרשעתו באישום ה-13, נטען כי ככל שיתקבל ערעורו והוא יזוכה בדין ביחס לאישום השני, הרי שיחויב זיכויו מהרשעתו גם בגין אישום זה. לפי הטענה, מאחר שלא היה לו חלק ב"עסקה הגדולה", הוא גם לא נמנע מדיווח על הכנסותיו בגינה.

232. אשר לגזר-הדין, נטען כי בית המשפט המחוזי החמיר עמו כשהטיל עליו עונש מאסר ארוך במיוחד, תוך התעלמות מנסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע במסגרת האישום הרביעי, שבו היה לו חלק זניח יחסית, ללא השפעה על אופן ביצוע התוכנית. לפיכך, התבקש למקם את עונשו ברף התחתון ביותר של עבירות הסיוע.

כן נטען, כי בית המשפט המחוזי התעלם מענישה מקלה שהושתה על מאיר אברג'יל במסגרת הסדר טיעון; מחלוף הזמן הממושך שעבר ממועד ביצוע העבירות; והן מהיבטים אישיים הקשורים ברוחן עצמו, כגון גילו ומחלת הסרטן בה חלה, שחייבו הטלת עונש קל יותר.

233. משכך, רוחן ביקש להורות על זיכויו מכלל האישומים בהם הורשע, ולחלופין להקל בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו.

ערעורו של לוקר – ע"פ 5136/22

234. לוקר הפנה את ערעורו נגד הרשעתו באישום השביעי, בעבירה של יבוא סם מסוכן במסגרת ארגון פשיעה; ונגד הרשעתו באישום ה-13, בעבירה של התחמקות ממס במסגרת ארגון פשיעה; לחלופין, ערער על עונש המאסר שנגזר עליו – 5 שנות מאסר בפועל. להלן יובאו טענותיו בתמצית.

235. ביחס להרשעתו באישום השביעי, סניגורו של לוקר תקף את "עסקת המיליון" שתוארה בכתב האישום כעלילה מופרכת ורצופה בסתירות; את עדותו של עד המדינה י.מ כעדות שמועה בלתי קבילה; את השיחות שנקלטו בהאזנות סתר כשיחות בלתי ברורות; את עדותו של שי סילם כעדות כפויה ומודרכת, אשר האחרון חזר ממנה והכחיש אותה; ואת העובדה כי אוזיפה זוכה מאישום זה על אף עדותו המפלילה של עד המדינה, ולמרות שמעמדו בארגון גבוה משל לוקר; בנוסף נטען כי בחודש אפריל 2003, המועד הרלוונטי לכתב האישום, לוקר לא היה באוסטרליה אלא אחיו התאום הזהה, יוסי לוקר, ואי-זיהויו אינו מאפשר את הרשעתו מאחר שלא היה נוכח במקום ביצוע העבירה.

ביחס לכתב האישום נטען, כי לא הוכח הקשר שנקשר בין המעורבים בעסקה, לא הוכחה טיבה של התכנית העבריינית שבגינה הואשמו; לא פורט היכן וממי רכשו את 400,000 כדורי האקסטזי; ולא פורט כיצד לוקר מימן את העסקה. בנוסף נטען, כי אין ראיה בתיק על עצם קיומם של הסמים.

אשר לעד המדינה י.מ, נטען כי לא היה חלק מ"עסקת המיליון", לא היה שותף לה, ולכן לא העיד מידיעתו האישית. עוד נטען כי בהכרעת הדין לא נסקרו החריגים לכלל הפוסל עדות מפי השמועה, ולא התקיים דיון בעניין זה, ומכל מקום, עדות י.מ לא חוסה תחת אף אחד מהחריגים המאפשרים את קבלתה.

אשר לאי-חקירתו הנגדית של י.מ נטען בהקשר זה, כי לא הייתה כל הצדקה לחקור אותו על גרסתו הבלתי קבילה. בנוסף, גרסתו כללה תוכן פרשני שניתן לאחר מעשה, זאת מזיכרונו או מדמיונו של העד, שאין בה דבר המפליל את לוקר.

אשר לעדות י.מ על אמרותיו של לוקר, נטען כי על אף שהן קבילות לאמיתות תוכנן, הן לא מפלילות אותו; אשר לעדות י.מ על אמרות של עדים במשפט (אברג'יל ואוזיפה), נטען כי אמרותיהם קבילות רק כלפיהם, ולא כלפי לוקר, ולכן הן עדות מפי השמועה, ולא היה מקום לקבלן.

אשר לעדות י.מ על אמרות נחקרים בפרשה אשר לא הובאו לעדות, כמו עופר אטיאס, נטען כי הן לא קבילות לאמיתות תוכנן; ואשר לעדותו על אמרות של מעורבים שלא העידו ולא נחקרו בפרשה, כמו ציון אלון, נטען כי אף הן לא קבילות ועל בית המשפט המחוזי היה לדחותן כראיה נגד לוקר.

בנוסף נטען, כי י.מ לא זיהה את לוקר כמבצע העבירה, ולמעשה בלבל בינו לבין אחיו התאום יוסי לוקר, שהיה באוסטרליה במועדים המדוברים (אפריל 2003). בהקשר

זה התבקש לקבל כראיה בשלב הערעור את דרכונו של יוסי לוקר. בשל הדמיון הרב בין האחים, טען י.מ בחקירותיו במשטרה כי הוא לא מבחין בין השניים, ולכן לפי הטענה מדובר בטעות בזיהוי.

סניגורו של לוקר הפנה להודעותיו של י.מ, מהן עולות לטענתו סתירות רבות של העד ביחס לזיהויו של לוקר – במקום אחד התייחס אל האחים התאומים כישות אחת, וכינה אותם "הלוקרים", ובמקום אחר בלבל בין השניים ואמר "יוסי או אבי".

כמו כן נטען כי לוקר לא היה באוסטרליה בתקופה הרלוונטית (בשנת 2003), ועל כך העידו חותמות מדרכונו (מוצגים נ/202-נ/203). בחקירתו הראשית חזר על כך ואף הבהיר כי לא השתמש בדרכון מזויף. עוד טען כי ביקר באוסטרליה רק פעם אחת, בשנת 2002.

בהקשר זה נטען, כי בית המשפט המחוזי עשה שימוש בטענה עובדתית חלופית, לפיה ייתכן שלוקר ביצע את העבירה בשנת 2002, זאת ללא מתן הזדמנות נאותה להתגונן, מבלי שכתב האישום תוקן, וללא שימוש בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי.

אשר לשי סילם, שבית המשפט המחוזי הסתמך על עדותו בהרשעת לוקר, נטען כי מסר בחקירותיו ובעדותו גרסאות שונות: הראשונה, לפיה לא הכיר את לוקר היטב, מלבד פגישה אחת בשנות ה-90 בארה"ב; השנייה, אותה סילם מסר בחקירתו השנייה במשטרה, ועיקרה שלוקר פנה אליו ובקש ממנו עזרה בהעברת כסף שקיבל בתמורה למכירת עסק באוסטרליה, לישראל; השלישית, כי הגורם שפנה לסילם לצורך העברת הכסף היה אדם אחר (בשם איתן נוי) ולא לוקר. לטענתו, הסיבה שבחר בשמו של לוקר בחקירה השנייה נבעה מכך שלשם כוונו שאלות החוקרים והוא סבר שזו התשובה שתאפשר לו להשתחרר מן המעצר.

סנגורו של לוקר תקף את עדותו של סילם בשני מישורים. האחד, כי בית המשפט המחוזי העניק תוכן מפליל לעדותו; והשני, בכך שהעדיף את גרסתו המפלילה במשטרה, על פני עדותו בבית המשפט ועל פני הודעותיו האחרות במשטרה. בהקשר זה נטען כי בית המשפט לא היה צריך להזדקק לסעיף 10א לפקודת הראיות, ששמור למקרים חריגים, מאחר שיכול היה להתרשם מהעד באופן בלתי אמצעי.

כן נטען בהקשר זה כי בית המשפט המחוזי שגה בהתרשמותו שסילם חזר בו מגרסתו המפלילה בשל חששו העמוק מפני לוקר, שכן סילם הבהיר שלא חשש מהאחרון.

ביחס לשיחות שנקלטו בהאזנות סתר, נטענו הדברים הבאים: ראשית, לא נערך בהכרעת הדין דיון בשאלת קבילות השיחות כלפי לוקר. שנית, השיחות שעליהן נסמך בית המשפט המחוזי הן שיחות שתוכנן לא ברור, לרבות המילים והמונחים שהדוברים השתמשו בהן, וההקשר שבהן נאמרו. לפי הטענה, פרשנות השיחות מבוססת על השערות בלבד והקביעה לפיה יש בהן סיוע רב עוצמה לעדות י.מ שגויה.

אשר לתוכן השיחות, נטען כי לוקר השתתף בשיחות ספורות ביחס לגביית החוב מ"העגיל" (מוטי אטיאס), שלא קשורות בעסקת הסמים מושא אישום זה. בנוסף נטען כי כפי שלא ניתן היה להסיק דבר על מעורבותו של אוזיפה בעסקה, כך גם לא ניתן להסיק כי לוקר היה מעורב בה.

כן נטען כי ככל ששיחות אלה קשורות בלוקר, הן עוסקות בהלוואה שהאחרון נתן למוטי אטיאס, עמו נותק הקשר, ובניסיונות לאתרו לצורך פירעון ההלוואה. בהקשר זה נטען, כי אין בשיחות אלה התייחסות לעסקת סמים, אין אזכור של כדורי אקסטזי, לא לעניין הכמות הנטענת, ולא ביחס לסכומי הכסף שטענה להם המדינה.

עוד טען סניגורו של לוקר, כי מאחר שעסקת הסמים באישום זה בוצעה מחוץ למדינת ישראל ("עבירת חוץ"), היה על המדינה לשאת בנטל הנדרש לפי סעיף 38(ד) לפקודת הסמים המסוכנים, ולפי סעיף 9(ב) לחוק העונשין, הדורשים כי כתב אישום במקרה כזה יוגש מטעם היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו בכתב. לפי הטענה, אין בתיק אישור מעין זה להגיש כתב אישום נגד לוקר בעבירה זו.

אשר לתחולת חוק המאבק בארגוני פשיעה, נטען כי בית המשפט המחוזי שגה בהחלתו את החוק, בד בבד עם קביעתו לפיה יתכן שלוקר ביצע את העבירה המיוחסת לו בשנת 2002, טרם נחקק חוק המאבק, ולכך גם השלכה על העונש.

236. ביחס להרשעתו באישום ה-13, טענותיו של לוקר מתמקדות בשלושה מישורים. האחד, האשמתו באישום זה, מבלי למנות מעורבים אחרים באישום השביעי, ובפרט את אוזיפה, נגועה באכיפה בררנית הפוגעת בשוויון; השני, מעורבות לוקר ב"עסקת המיליון" לא הוכחה מעבר לספק סביר, ולא ניתן להצביע על ראיה הקושרת אותו למימון או השקעה בעסקה זו, או לכך שביצע מכירת סמים באוסטרליה.

לבסוף נטען, כי המאפיין של עסקת סמים "במסגרת ארגון פשיעה" לא מתקיים בעניינו של לוקר, זאת מאחר שלא הכיר דמויות בכירות בזרוע הסמים של הארגון, ומאחר שמהאזנות הסתר עלה שאברג'יל לא ראה בו "חלק מהמשפחה" (מוצג ת/1198).

237. אשר לגזר-הדין, נטען כי יש להתחשב בחלוף הזמן הקיצוני מעת ביצוע העבירות (כשני עשורים), לצד ההימשכות יוצאת הדופן של הליכי החקירה והמשפט (כעשור וחצי), כמצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם, ואף יש להם משקל בקביעת העונש בגדר המתחם. כן נטען כי לכך מצטרפות נסיבותיו האישיות של לוקר ומצבו הרפואי, המלמדים על הצורך להקל עמו. נטען כי לוקר בן 63, סב לנכדים, ללא עבר פלילי, ובשל מעצרו בתיק זה נאלץ לסגור את העסק בו השקיע שנים רבות ובהמשך הוכרז כפושט רגל. בנוסף, כפי שעולה מחוות הדעת מטעם ד"ר בניסטי וגב' קייזר, שהוגשה בערכאה הדיונית, לוקר השתקם ולכך השלכות על הענישה ההולמת. לפיכך התבקש להפחית את עונשו לתקופה שאותה ניתן להמיר בעבודות שירות.

238. לוקר ביקש אפוא להורות על זיכויו המוחלט, ולחלופין להקל בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו.

ערעורו של סבח – ע"פ 5889/22

239. סבח הפנה את ערעורו נגד הרשעתו באישום השלישי, בעבירות של ניסיון לרצח, קשירת קשר, חבלה בכוונה מחמירה וחבלה של ממש, במסגרת ארגון פשיעה; ונגד הרשעתו באישום הרביעי, בעבירות של סיוע לרצח, סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, סיוע לגרם חבלה חמורה, סיוע לפציעה שלא כדין, וסיוע לגרם חבלה של ממש, במסגרת ארגון פשיעה. לחלופין, סבח ערער על עונש המאסר שנגזר עליו – 16 שנות מאסר בפועל. אפנה לתמצית טענותיו.

240. תחילה סבח תקף את הקביעה ביחס להשתייכותו הארגונית, ביחס לשני האישומים בהם הורשע וטען כי לא היה חבר בארגון הפשיעה של אברג'יל. בהקשר זה טען כי בית המשפט המחוזי התעלם מעבודתו בצ'יינג' של מריקו בבת-ים, ומהקשרים שיצר שם עם המעורבים באישומים השלישי והרביעי, לרבות שיחות הטלפון שקיים איתם במסגרת עבודתו, ולא בקשר לפעילות פלילית ארגונית. לחלופין נטען, כי סבח היה חבר זוטר בארגון, גם לשיטת המדינה, ולאור המידור והחשאיות שהקפידו עליו הבכירים שבו, לא ניתן לייחס לו מודעות לטיבה של הפעילות המבצעית של הארגון.

עוד תקפו סנגוריו של סבח את הסכמי עדי המדינה שנחתמו, ואת התנאים המקלים שחלקם זכו להם, לפי הטענה, ובפרט את ההסכם שנחתם עם ה.צ, שלפיו הוסכם על הסתפקות בימי מעצרו עד לסיום עדותו בבית המשפט. לפי הטענה, מדובר בעונש קל ביותר למעשיו הקשים ולמעורבותו באירועים פליליים חמורים ביותר, כך ש-ה.צ היה בסיכון לעונש מאסר ממושך, ומתוך רצון "להציל" עצמו, את בנו ואחרים המקורבים לו,

הפליל חפים מפשע – את סבח ואת עמוס. עוד נטען כי בהסכם עם ה.צ, בניגוד להסכמי עדי המדינה האחרים, היה סעיף שחייב אותו לספק ראיות ישירות וקבילות נגד סבח ומעורבים אחרים. לפיכך, היה ל-ה.צ מניע להפליל את סבח באישום זה.

כן נטען לקשיים וכשלים בעדותו של ה.צ ושקיימת סתירה בינו לבין עדי המדינה בומבי, א.צ, ו-י.מ, באופן המעורר ספק בשאלת נוכחותו של סבח באירועי האישום הרביעי; כי ה.צ הוא זה ששם רסס במטען של יהודה הלוי, בניגוד לטענתו, ובהתאם לגרסתו של י.מ במשטרה; כי ה.צ שיקר בעדותו ביחס לעברו הפלילי וביחס להיותו אחראי לזיוף הדרכונים בארגון, בסתירה לדברי י.מ ו-א.צ בעניין זה.

בנוסף, נטען למחדלי חקירה שפגעו בהגנתו של סבח.

241. ביחס לאישום השלישי, סבח תקף את הרשעתו שנסמכה לפי הטענה על עדותו היחידה של ה.צ וטען כי בית המשפט המחוזי שגה בקבעו כי שקריו הם בחזקת סיוע לעדותו; כן השיג על הקשר הסיבתי שנקבע בין המטען ש-ה.צ הכין בביתו של עמוס למטען שהתפוצץ בכיכר פלומר; ותקף את הקביעה כי היה לו יסוד נפשי בעבירות הקשורות לאירוע העברייני מושא האישום.

בהקשר זה נטען, כי גם אם ייקבע שסבח סייע בהטמנת מטען חבלה ברכב, הרי שלא הובאו לכך ראיות שידע לטובת מה ישמש המטען; כן השיג על כך שבהכרעת הדין נשללה עדותו של עד ההגנה שרון יוסף, שהצביע על אי התאמות בין דברי ה.צ לבין הממצאים בשטח (מוצג נ/248).

סנגוריו של סבח תקפו את עדות ה.צ, אשר לקראת החתימה על הסכם עד המדינה, מסר בחקירתו גרסה שלא הייתה ידועה עד אז לחוקרי המשטרה ושאין לה אישוש ראייתי, על כך שהכנת המטען נעשתה בדירתו של עמוס בחולון, בנוכחות ובשיתוף סבח ובן סימון. בהקשר זה הודגש, כי י.מ לא סיפר בעדותו שהמטען של אירועי פלומר הוכן בדירתו של עמוס, אלא סיפר על הכנת מטען במתחם ביתו של ה.צ, בשיתוף מיכה בן הרוש. גרסה זו, לפי הטענה, לא קיבלה התייחסות בהכרעת הדין.

אשר לעדות בומבי, נטען כי אף הוא לא סיפר על הכנת מטען בחולון בדירת עמוס. בנוסף, בומבי שהיה בכיר בארגון, ומעורב בתכנון אירוע כיכר פלומר, העיד כי לסבח לא הייתה מעורבות באירוע, והדבר מעמיד בספק את תיאור ה.צ בקשר לחלקו של סבח.

לפיכך, נטען כי עדויות י.מ ובומבי לא מסייעות לעדותו של ה.צ על אודות אירוע פלומר; וכי ה.צ הכין מספר מטענים ובעניינים שונים, כך שקיימת אפשרות סבירה כי עדותו על הכנת מטען בדירתו של עמוס הייתה קשורה באירוע אחר.

נוסף על כך, נטען כי עדות ה.צ חסרה את תיאור וסוג הרכב שבו הרכיב את המטען, לרבות תאריכים ומהות תפקידם של סבח ועמוס לאחר ש-ה.צ עזב את המקום.

אשר לקשריו של סבח עם המעורבים האחרים נטען כי, סבח לא הכחיש את קשריו עם בן סימון, וסיפר כי היו מבלים יחד ושהיה מבקרו כשהיה עצור במעצר-בית בבית אמו; כן לא הכחיש את קשריו עם אברג׳יל, אך טען כי התקיימו ביניהם שיחות חולין בלבד, ללא קשר פלילי; אף את יוסף לוי, בומבי ובוהדנה הכיר בעקבות הגעתם לצ׳יינג׳ לצורך הפקדת שיקים; אשר לעמוס, סיפר כי בתקופה הרלוונטית היו חברי-נפש ובילו כדרכם של רווקים; ביחס ל-ה.צ, העיד שהיה מבקר בביתו ומעשן עמו ביחד סמים. ואולם, לפי הטענה אף אחד מהם לא שיתף אותו בעניינים פליליים.

אשר למיכה בן הרוש, סבח העיד כי הכירו מ״השכונה״, וכי ייתכן ששיחות שיצאו מהטלפון שלו, או שהתקבלו אצל מיכה בן הרוש, היו עבור אחר, וקיים קושי לנתח שיחות טלפון בחלוף שנים רבות.

אשר להיעדרות סבח מביתו בערב הפיצוץ נטען כי באותה תקופה היה רווק ומשכך לא לן בבית אמו באופן קבוע, אלא היו פעמים שישן אצל חבר או אצל ידידה, ובכל מקרה, לא ניתן לצפות מאדם לזכור היכן ישן בתאריך ספציפי בחלוף 17 שנה.

ביחס למעורבותו באישום הרביעי, טען כי יש לזכותו מאישום זה, ולכן אין הוא יכול לשמש סיוע לדבריו של ה.צ. בנוסף, נטען כי האישום הרביעי מאוחר מבחינה כרונולוגית לאישום השלישי בכחצי שנה, ולא ניתן להשליך מדברים שסבח ידע ועשה לכאורה בעתיד – לפרק זמן של 6 חודשים אחורנית.

אשר לקביעה כי חלקו של סבח התבטא בפירוק טמבון מהרכב והחזקתו בזמן ש-ה.צ הרכיב בו מטען חבלה, נטען כי מדובר ביכולת טכנית שלא הייתה מנת חלקו, וכי העיד בבית המשפט על חוסר ניסיונו בתחום זה.

לחלופין, נטען כי בית המשפט המחוזי טעה כשהרשיע את סבח בעבירה של ניסיון לרצח, ולא בעבירה של סיוע לניסיון רצח, כפי שהרשיע את עמוס. לפי הטענה, מעשיו זהים למעשי עמוס, הן מבחינה עובדתית והן מבחינה נפשית. לאור עדויות בומבי

ו-י.מ, סבח היה מצוי במעגל החיצוני של העבירה, לא ידע על מטרתה, לא היה מעורב בארגון, לא קיבל תשלום, ולא הייתה לו שליטה על האירוע.

אשר לתחולת חוק המאבק בארגוני פשיעה, נטען כי חלק מהעבירות בוצעו בטרם כניסתו לתוקף ביום 17.6.2003, והאירוע שבו ה.צ הכין את המטען בביתו של עמוס, בוצע בתאריך לא ידוע, אך ברור כי אירע כמה ימים לפני יום הפיצוץ בתאריך 30.6.2003. משכך, אף אם הרשעת סבח תישאר על כנה, יש לזכותו מביצוע העבירה במסגרת ארגון פשיעה.

242. ביחס להרשעתו באישום הרביעי, תקפו סנגוריו של סבח את הקביעות בהכרעת הדין לפיהן היה מעורב באירועי אישום זה, ולא הובאו בחשבון ראיות המצביעות על ריחוקו הניכר ממעורבות באירועים, לרבות אירוע העברת המטען לאופנוען; ואירועי העברת המטען המתוקן בסמוך לפיצוץ שאירע.

עוד נטען, כי שהייתו הקצרה של י.מ בארץ, התרחשה רק בין התאריכים 20.11.2003 ועד 24.11.2003, והפכה את האירוע שתיאר בעדותו, על מסירת המטען לאופנוען, כאירוע היחיד שבו נכח בהקשר למטען ביהודה הלוי; כן נטען כי מדובר באירוע העברת המטען הראשון, ולא המתוקן, ובו סבח לא היה מעורב; וכי מדובר באירוע המתואר גם על ידי א.צ, ומקבל חיזוק משמעותי מגרסתו של בומבי. נטען כי קביעת בית המשפט המחוזי לפיה עדות י.מ אינה מדויקת והלה ערבב בין אירועים – לא נכונה. לפי הטענה, לא מדובר בערבוב בין אירועים, אלא מדובר בשני אירועים שונים – האחד הוא אירוע יהודה הלוי, והשני אירוע לא ידוע.

בהקשר זה נטען כי גרסת שלושת עדי המדינה – י.מ, א.צ ובומבי – ביחס למטען הראשון היא גרסה המזכה את סבח מכל אשמה, מאחר שעדי המדינה לא מסרו שסבח היה נוכח באופן אקטיבי במתחם במועד העברת המטען, ואף לא עשה פעולה כלשהי שיש בה כדי לסייע לביצוע העברתו. רק גרסתו של ה.צ שונה בעניין זה, מאחר שטען שמסר מטען לסבח מבלי שראה אופנוען, וללא נוכחותם של א.צ ו-י.מ, ואין התייחסות לשוני מהותי זה בהכרעת הדין.

עניין נוסף שלפי הטענה לא טופל בהכרעת הדין, קשור באופן נשיאת המטען באישום זה – וגרסאותיהם הסותרות של בומבי ו-ה.צ בעניין: ה.צ מסר שמדובר בקופסה, ואילו בומבי תיאר "תיק צ'ימידן", באופן שפגע במהימנות גרסת ה.צ.

סבח הוסיף והשיג על הקביעות בעניין מעורבותו באירוע העברת המטען השני. בהקשר זה נטען כי עדותו של בומבי סותרת את גרסת ה.צ; וכי עדות ה.צ הייתה ספקנית מאחר שהלה העיד כי זכר באופן מעומעם שסבח היה שם.

השגה נוספת קשורה להפעלתו של בית המשפט המחוזי את סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי, מבלי לאפשר להגנה להתגונן כראוי, לכאורה, וללא תיקון כתב האישום. לפי הטענה, נסיבות העברת המטען המקורי והמטען המתוקן נותרו לא ברורות, הן באשר למועד, הן באשר לזהות המעורבים, והן באשר להתרחשות האירוע. בחירת המדינה להמתין לשלב הסיכומים על-מנת לבקש להרשיע בעובדות שונות מאלה שיוחסו לסבח בכתב האישום, מהווה פגיעה בזכותו לניהול הליך ראוי. משכך, התבקש מערכאת הערעור שלא לקבל את השינויים בתוכן העובדתי שבכתב האישום, ולזכות את סבח מכל אשמה.

סנגוריו של סבח השיגו גם על כך שהלה הורשע בסיוע לרצח באישום זה, בעוד שסוסן הורשע בו רק בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, זאת כשחלקו של סבח אינו חמור מחלקו של סוסן, לפי הנטען.

לבסוף, נטען כי גם אם יוכח שסבח נכח במתחם בשני אירועי העברות המטען, או באחד מהם, מדובר לכל היותר, בנוכחותו הפאסיבית בלבד, וממילא אין ראיה לכך שסבח ידע ש-ה.צ עומל על הכנת מטעני חבלה שנועדו לחיסול פלילי, ולכן לא התקיים בו יסוד נפשי הקשור לעבירות שבוצעו.

243. אשר לגזר-הדין, סנגוריו של סבח תקפו את מתחם הענישה שנקבע לאירועים בהם הורשע בשני האישומים, זאת למרות חלקו המצומצם והשולי בהם. לטענתם, עונש המאסר שהוטל עליו בן 16 שנים מחמיר עמו, כמו גם תשלומי הקנסות והפיצויים שהוטלו עליו, בסכומים גבוהים, אשר אינו יכול לעמוד בהם.

כמו כן, נטען לפער עונשי משמעותי בין סבח לבין עמוס, על אף מעורבותם הזהה באישום השלישי – עונשו של עמוס עמד על 5 שנות מאסר, וזאת למרות שנקבע כי אירוע הרכבת המטען התרחש בביתו.

אשר לעונש ביחס להרשעתו באישום הרביעי, נטען כי סבח זוכה מאישום של רצח משולש והורשע תחתיו בעבירת סיוע, ובענייננו נטען לפעולת סיוע שולית יחסית. התבקש להתחשב בחלקו המזערי של סבח ולקבוע מתחם ענישה נמוך באופן משמעותי, שלא עולה על מספר שנות מאסר ספורות.

כן תקפו סנגוריו של סבח את ההתייחסות לחומרה בגזר-הדין לעברו הפלילי, שכן מדובר על הרשעה אחת, באירוע מאוחר לאישומים בהם הורשע, בעבירות שלא במסגרת ארגון פשיעה.

בנוסף נטען, כי לא ניתן משקל מספק לנסיבותיו האישיות של סבח, לעדויות עדי האופי בעניינו, לגילו המבוגר ולזמן שהותו בכלא מזה 15 שנים. כן התבקש להתייחס לעונש שהוטל על מאיר אברג׳יל, במסגרת הסדר טיעון שנחתם עמו, לפיו נותרו לו לרצות כ-62 חודשי מאסר. נטען כי לא נשקל חלקו כמעורב בתכנון ובעניינים הכספיים הקשורים לאירועי האישומים השלישי והרביעי.

עוד נטען לפער לא מידתי בין ענישתם של עדי המדינה לבין ענישתו של סבח, באופן המצדיק התערבות שיפוטית.

לבסוף, התבקש להקל בעונשו לאור ביצוע העבירות מושא האישום השלישי לפני כניסת חוק המאבק בארגוני פשיעה לתוקף, וכן בסמוך לעבירות מושא האישום הרביעי. בהקשר זה נטען כי מעמדו של סבח בהיררכיה הארגונית היה נמוך, והוגדר כ״שליח זוטר״ שלא נטל חלק בהחלטות, כפי שאף העיד י.מ.

244. לפיכך, סבח ביקש לזכותו מהרשעתו באישומים השלישי והרביעי, ולחלופין להקל באופן משמעותי בעונש המאסר שהוטל עליו.

ערעורו של עמוס – ע״פ 5299/22

245. עמוס הפנה את ערעורו נגד הרשעתו באישום השלישי, בעבירות של סיוע לניסיון רצח, סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, וסיוע לחבלה של ממש, במסגרת ארגון פשיעה.

בערעורו, סנגוריו טענו נגד שיוכו לארגון פשיעה ונגד תחולת חוק המאבק בארגוני פשיעה בעניינו; כן נטען כי לא ניתן לסמוך על עדותו של ה.צ; וכי יש להורות על זיכוי עמוס בשל היעדר תוספת ראייתית לעדות ה.צ; לחלופין נטען כי יש להורות על זיכויו בשל הגנה מן הצדק. הכול כפי שיפורט להלן בתמצית.

246. תחילה נטען כי עמוס לא השתייך לארגון פשיעה, ואף לא היה מודע לארגון אליו שויך במסגרת הרשעתו באישום השלישי. לפי הטענה, לא היה לו קשר למעורבים באירועים שיוחסו לו, למעט הקשר החברי עם סבח, שבמסגרתו הכיר באופן שטחי חלק ממכריו, בזמן בילויים משותפים.

בנוסף נטען, כי נקבע בגזר-הדין שלא היו די ראיות לקבוע שעמוס היה מודע לסכסוך עם רוזנשטיין ולתכנית להתנקש בחייו. נטען כי חוסר מודעותו לסכסוך הארגון עם יריבו, כשהסכסוך המדובר העסיק את כלל החברים בו והפך למטרתם המשותפת, לא מתיישב עם הכללתו כחלק מארגון הפשע של אברג׳יל.

בעניין זה נטען כי בית המשפט המחוזי התעלם מדבריו של בומבי בחקירתו הנגדית, שהשיב כי עמוס אינו קשור לארגון הפשיעה וכי פגש בו רק כאשר היו מבלים בצוותא אצל מי מבין החברים המשותפים, בן סימון או סבח. עוד הודגש כי בחקירתו במשטרה, התבקש בומבי לכתוב על דף נייר את שמות חברי הארגון בכתב ידו (מוצג ת/818א). מרישומיו עלה כי שמו של ״פטריק אלקריף״ נרשם, ולא ״פטריק עמוס״. בנוסף, בומבי לא מיקם את עמוס בהיררכיה כלשהי בארגון, ונטען כי עמוס לא מילא תפקיד מוגדר במסגרתו. בהקשר זה הודגש כי אילולא התנהל משפטו, לא היה מכיר את אברג׳יל, ומכל מקום אף פעם לא זכה ממנו לטובת הנאה או לתגמול אחר.

בנוסף נטען, כי אף עד המדינה ה.צ ציין כי עמוס לא היה חלק מהארגון, ובעדותו בבית המשפט אף תיקן והבהיר כי פטריק אלקריף השתייך לארגון ולא פטריק עמוס. ה.צ ציין כי היכרותו עם עמוס נעשתה על רקע חברותו של האחרון עם סבח. גם במסגרת הכרעת הדין, כאשר מתואר כיצד ה.צ מונה את חברי הארגון, עמוס אינו מוזכר.

זאת ועוד, נטען כי במסגרת האישום הראשון, שלא יוחס לעמוס, בית המשפט המחוזי מנה את שמות הכינוי של חברי הארגון, ועמוס נעדר אף מרשימה זו.

לעומת כל עדי המדינה, י.מ היה היחיד, למעשה, שטען כי עמוס חבר בארגון כאמור, וזאת אך ורק בשל נוכחותו באחד הימים בסלון ביתו של ה.צ ביחד עם חברו סבח, שנטל באותה עת את המטען שהכין ה.צ והכניסו לרכבו. בסיכומים, ביקשה המדינה שלא לקבל את עדות י.מ כל עוד היא סותרת עדותו של עד מדינה אחר, מאחר שטענה שעד זה לא מבחין בין עובדות למסקנות. משכך נטען, כי אין לקבל את עדות י.מ מאחר שהיא סותרת את עדויות בומבי ו-ה.צ בנושא זה. בנוסף, המאשימה עצמה זנחה את גרסה זו של י.מ ולשיטתה המטען שהוכן בביתו של ה.צ לא נמסר לסבח תוך הנחתו בתא המטען של רכבו, אלא נמסר ליוסף לוי, שהגיע לאספו רכוב על אופנוע.

נטען אפוא, כי לעמוס לא היה קשר לארגון פשיעה, לא נמצאה כל ראיה הקושרת אותו לביצוען של עבירות פליליות, ועברו נקי מכל רבב.

נוסף על כך, נטען כי החוק למאבק בארגוני פשיעה לא חל בנסיבות עניינו מאחר שלא ניתן לקבוע, כי מעשיו של עמוס בוצעו לאחר כניסת החוק לתוקף ביום 17.6.2003. לפי הטענה, האירוע מושא האישום השלישי התרחש אמנם ביום 30.6.2003, אך המדינה לא הצביעה על תאריך מדויק שבו לשיטתה קרו האירועים הנטענים בדירת עמוס, אך אין חולק שמעשיו, בהתאם לגרסת ה.צ, היו "כמה ימים" עובר ליום הפיצוץ. נטען כי לא ניתן לדעת אם "כמה ימים" הם שבוע, שבועיים או שלושה שבועות, ויש לפעול בעניין זה בהתאם לפרשנות המקלה עם הנאשם.

247. שנית, נטען כי לא ניתן להסתמך על עדות ה.צ המשמשת כראיה יחידה הקושרת את עמוס לאירוע כיכר פלומר.

לטענת סנגוריו של עמוס, ה.צ התבלבל בהצבעתו על פטריק עמוס, כאשר ראה אותו בזמן המעצר עם פרוץ הפרשה, כאותו "פטריק" שאליו לקח אותו בן סימון (ושאף הוא גר בחולון) לצורך הרכבת המטען, בהתאם לעדותו שלו. בהקשר זה, נטען למחדל חקירה של המאשימה וגורמי החקירה, שנמנעו מלהוביל את ה.צ לדירה בחולון בה הכין את המטען, כפי שהציע בעצמו לחוקריו, דבר שגרם לפגיעה אנושה בהגנת עמוס.

בהקשר זה הודגש, כי בהכרעת הדין המערער כונה "עמוס" על מנת להבחין בינו לבין "פטריק אלקריף". ואולם, ה.צ הסביר בעדויותיו כיצד בן סימון הסיע אותו לדירתו של "פטריק" ולא של "עמוס". לשיטת ההגנה, ה.צ לא ידע לקשר את השם "פטריק" לשם המשפחה, ולפיכך יש לקרוא בזהירות את מסקנותיו של בית המשפט המחוזי המכוונות לעמוס בעניין זה.

כן נטען למספר סתירות אשר פגמו בבסיס עדות ה.צ, וכי לא ניתן להסתמך על עדותו ההססנית והבלתי יציבה.

בנוסף, נטען להיעדר תוספת ראייתית מסוג "סיוע" לעדות ה.צ. לחלופין, נטען כי יש להורות על זיכוי עמוס בשל הגנה מן הצדק, בשל המחדל החקירתי באי הובלתו של ה.צ להצביע על דירת עמוס בהתאם לעדותו; ובשל הפער העצום שבין מעמדו של ה.צ וחומרת מעשיו מול אי מעורבותו של עמוס בארגון ובאירוע מושא האישום.

248. לבסוף, נטען נגד המהלך הפסול שביצעה המדינה, הקשור בעדותו של י.מ באישום הרביעי, ממנו זוכה עמוס. לפי הטענה, בשלב הסיכומים של האישום הרביעי, המדינה חזרה בה מהסתמכותה על גרסת י.מ וביקשה להסתמך על גרסת ה.צ בתמיכת דברי בומבי. ואולם, ניסיונות המאשימה לא צלחו, ובית המשפט המחוזי הורה על זיכויו

של עמוס, כאמור. אף על פי כן, נטען שאין בכך כדי לייתר את הטענות בדבר התנהלותה הפסולה של המדינה בעניין זה.

כך נטען, כי שמו של פטריק עמוס לא עלה בדברי י.מ כשנחקר על-ידי החוקרים האמריקאים, משסיפר להם את אירועי יהודה הלוי, אלא רק כאשר הגיעו החוקרים הישראלים לארה"ב בשנת 2008. בהקשר זה נטען כי בדומה ל-ה.צ, גם י.מ בילבל בין פטריק אלקריף לבין פטריק עמוס.

249. לפיכך עמוס ביקש לקבל את ערעורו ולהורות על זיכויו מעבירת הסיוע לעבירות בהן הורשע במסגרת האישום השלישי.

ערעורו של אברג'יל – ע"פ 5930/22

250. אברג'יל השיג בערעורו על הרשעתו באישומים הבאים: באישום הראשון, בעבירה של ראש ארגון פשיעה; באישום השני, בעבירות של יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, ועשיית פעולה ברכוש אסור במסגרת ארגון פשיעה; באישום השלישי, בעבירות של ניסיון רצח, קשירת קשר, חבלה בכוונה מחמירה וחבלה של ממש, במסגרת ארגון פשיעה; באישום הרביעי, בעבירות של רצח בכוונה תחילה, קשירת קשר, חבלה בכוונה מחמירה, גרם חבלה חמורה, פציעה שלא כדין, וחבלה של ממש, במסגרת ארגון פשיעה; באישום השישי והשביעי, בעבירות של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן במסגרת ארגון פשיעה; באישום השמיני, בעבירה של ניסיון ליצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן במסגרת ארגון פשיעה; באישום ה-11, בעבירה של יצוא, יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן במסגרת ארגון פשיעה (ביחס לעסקאות "60,000 כדורי אקסטזי"; "90,000 כדורי אקסטזי"; "השולחן השני"; "השולחן השלישי"; "שלוש חבילות קוקאין בדואר"); ונגד הרשעתו באישום ה-13 בעבירת מס במסגרת ארגון פשיעה. להלן יובאו טענותיו בקצרה.

251. בטרם פורטו טיעוניו ביחס לכל אישום ואישום, נטענו טענות כלליות, ביחס לכל הרשעותיו של אברג'יל, וביניהן טענות כלפי עדותו של עד המדינה בומבי; טענות נגד גיוסם של שמונה עדי מדינה בתיק; טענות נגד חלקם השולי של המערערים בפרשה לעומת חלקם של עדי המדינה בומבי ו-ה.צ כמבצעים עיקריים באישומים השלישי והרביעי; טענות נגד עונשיהם המקלים של עדי המדינה; טיעונים נגד ההסכם שנחתם עם עד המדינה י.מ במסגרתו הובטח לו תמריץ כספי להפליל מעורבים; טענות נגד התנהלות המדינה בתהליך "ריענון" העדים, ששימש בפועל למקצה שיפורים והוביל לפגיעה מהותית בהוגנות ההליך; טיעונים נגד התנהלותם של ראש צוות התביעה ובית המשפט המחוזי, אשר מנעו ממנו לסכם בע"פ את טענותיו כראוי; טענות נגד חשיפתו של בית המשפט לעדויות שמועה בתיק; טענות נגד פרשנות עדי המדינה את השיחות שנקלטו בהאזנות סתר, בהיותן עדויות סברה בלתי קבילות; וטיעונים נגד אי פסילת המותב בהליך

קמא בעניינו של הנאשם גולן אביטן, כביטוי להתנהלות הפוגענית של בית המשפט המחוזי כלפי הנאשמים שנידונו בפניו.

לפיכך, סניגורו של אברג׳יל עתר לביטול הרשעותיו ולכל הפחות לביטול הרשעותיו באישומים השלישי והרביעי.

252. ביחס לאישום הראשון, נטען כי אברג׳יל כבר הורשע בבלגיה בכך שעמד בראש ארגון פשיעה ביום 30.4.2008, ואף נידון ל-5 שנות מאסר בגין עבירה זו (להלן: ״התיק הבלגי״). לפי הטענה מדובר באותו ארגון פשיעה בגינו הורשע באישום זה, ובהתאם לסעיף 149(6) לחוק סדר הדין הפלילי, יש לבטל את האישום שהוגש נגדו, מאחר שהורשע בו כבר במסגרת ״התיק הבלגי״.

253. ביחס לאישום השני, נטען כי אין ראיה שאברג׳יל היה מעורב ב״עסקה הגדולה״ ואף אין ראיה על כמות הקוקאין שיובאה לקנדה. בהקשר זה נטען כי העובדה שבגלגל הראשון היו כ-60 ק״ג קוקאין, לא מעידה על כך שבגלגלים הנוספים הייתה כמות זהה.

אשר לעדות טולי נטען, כי דבריו ביחס לאברג׳יל לא מגלים עבירה, מאחר שהעיד כי חלקו של אברג׳יל בעסקה הסתכם בנטרול דרישותיו הכספיות של אלי לוי, ובטיפול בכך שאחיו מאיר לא ימעל בכספי השותפים. לפי הטענה, אין קשר בין חלקו זה לבין העבירה של יבוא סמים בה הורשע, וטולי הוא המבצע העיקרי בעסקה זו. אברג׳יל כפר בקבלת תמורה ממכירת הקוקאין וטען כי נודע לו על העסקה רק כאשר התבקש ליישב מחלוקות בין המעורבים בה. בהקשר זה, הכחיש את קיומה של הפגישה הנטענת ״בהרי ים המלח״, שם סוכם לכאורה על חלוקת התמורה ממכירת הקוקאין.

אשר להעברת כספים לאברג׳יל, שהתקבלו ממכירת הקוקאין שהוסלק בגלגל השני בהתאם לעדות טולי, נטען כי דובר באמירות כלליות, ללא פירוט סכום הכסף שנמסר לו לכאורה. צוין כי טולי לא נכח בפתיחת כל הגלגלים, למעט הראשון, ואף העיד כי לא חילק פרוטה מכספי תמורת הקוקאין, למעט שני הגלגלים הראשונים, ולכן אין בסיס לקביעה בהכרעת הדין כי אברג׳יל קיבל מכספי המכירה 2.7 מיליון דולר. עוד נטען בהקשר זה, כי כל עדות טולי על שהתרחש מאז פתיחת הגלגל השני, הייתה עדות שמועה, והדבר לא מנע מבית המשפט המחוזי לקבוע ממצאים על בסיסה.

בנוסף, סניגורו של אברג׳יל טען לסתירות בין עדות טולי לבין עדות סמי ביטון ביחס לטיב מערכת היחסים ביניהם; תקף את עדות בומבי ואת הקביעה לפיה היא משמשת סיוע לעדות טולי; וטען כי שיחות הטלפון בין אברג׳יל לרוחן ובין רוחן לאייבי

לא יכולות לשמש כסיוע, מאחר שאין בהן ראייה לכך שאברג׳יל היה מעורב ביבוא או במכירת קוקאין.

הסניגור הוסיף ותקף את עדות י.מ, אשר לפי הטענה עירב את אברג׳יל בעסקה בכזב והעליל עליו. נטען לסתירות בין עדות טולי לבין עדות י.מ ביחס למעורבות אברג׳יל ב״עסקה הגדולה״, ולכך שבית המשפט המחוזי התעלם מהן. בהקשר זה נטען למחדל חקירה – כאשר חרף שקרי י.מ לא נדרש ממנו לעבור בדיקת גלאי שקר.

אשר לעבירה של עשיית פעולה ברכוש אסור לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, נטען כי הפעולות המפורטות בהכרעת הדין, שנעשו מכספי מכירת הקוקאין, לרבות רכישת דירות, כלי רכב וכרטיסי טיסה לצורך פעילות הארגון – לא הוכחו שנעשו על-ידי אברג׳יל.

254. ביחס לאישום השלישי, נטען כי אין חולק שבעת אירוע פיצוץ המטען אברג׳יל נכח בספרד, ואין בשיחות הטלפון שפורטו, עובר לאירוע, כדי לקשור אותו למטען שהתפוצץ. הודגש כי אברג׳יל לא הורה באופן אישי ל-ה.צ לייצר את המטען, ואף לא הורה ליניב בן סימון או לבומבי לבקש מ-ה.צ לעשות זאת. עוד נטען כי לאברג׳יל לא היה מניע להשתלט על בתי הקזינו של רוזנשטיין, והוא לא יזם כל ניסיון לפגוע בו.

לעומת זאת, לבן סימון היה מניע אישי לחסל את רוזנשטיין ולכן הזמין מ-ה.צ את המטען באופן אישי ועל דעתו בלבד, במטרה להתנקש ברוזנשטיין.

על פי הנטען, עדות בומבי רצופה בשקרים. בהקשר זה נטען נגד האמון שרחש בית המשפט המחוזי לעדות בומבי, ללא התמודדות עם שקריו, אשר נמחלו לו בגין מרחק הזמן. לעומת זאת, נטען כי היעדר זיכרון מצד אברג׳יל לאירוע מסוים נזקף לחובתו.

אשר לסוגיית הגעת אברג׳יל לביתו של ה.צ, נטען כי הראשון הכחיש שהיה בבית ה.צ לפני נסיעתו לחו״ל באפריל 2003, ועל כך גם חזר בעדותו. נטען כי י.מ מסר שפגש לראשונה באברג׳יל בספרד ביוני 2003, תרחיש הסותר את האפשרות שאברג׳יל הגיע לבית ה.צ לפני נסיעתו לחו״ל באפריל 2003. מכל מקום, הודגש כי אין ראיה חפצית הממקמת את אברג׳יל בבית ה.צ טרם נסיעתו לחו״ל.

עוד נטען בנושא זה, כי אברג׳יל העיד כי נפגש עם ה.צ פעם אחת בלבד לפני נסיעתו, אך לא בביתו אלא בתחנת דלק סמוכה, וזאת בניגוד לדברי ה.צ שאברג׳יל היה בביתו 4-5 פעמים לפני שיצא לחו״ל.

אשר לקשירת הקשר להברחת מיכה בן הרוש מישראל, מחשש שיסגיר את מעורבות הארגון בניסיון הרצח של רוזנשטיין, נטען, כי אין ראיה על קשר כלשהו בין אברג׳יל לבין בומבי, ה.צ או בן סימון, ממועד אירוע הפיצוץ בכיכר פלומר ועד לצאתו של מיכה מישראל. בנוסף, בומבי הגיע לשוויץ סמוך לאחר האירוע, ביום 3.7.2003, בזמן שאברג׳יל היה בספרד, ולכן לא היה זה שדיווח לו או שוחח עמו בעניין הוצאתו של מיכה מישראל. בנוסף נטען, כי אין ראיה שאברג׳יל ידע על מעורבות מיכה בפיצוץ, וכל שיחות הטלפון שבהן שמו נקשר אליו, בוצעו לאחר שמיכה כבר היה באירופה.

כן נטען, כי יש לקבל את גרסת אברג׳יל למניע שלו להתעניין במיכה, ולפיו רצה ״לעזור לבן-אדם בשעת צרה, מנוסה או בריחה״, והעיד על עצמו כאחד ש״עוזר לעבריינים״. סנגורו של אברג׳יל ביקש לראות בהסבר זה כאמין והגיוני ביחס למיכה.

לקראת סיום, סניגורו של אברג׳יל טען כי כל החריגים לכלל אי-ההתערבות בעניינים שבעובדה ובקביעת מהימנות, מתקיימים בענייננו, במיוחד ביחס לעדי המדינה בומבי ו-ה.צ, וביקש מבית משפט זה להתערב בממצאים שנקבעו בבית המשפט המחוזי.

לבסוף, נטען למספר מחדלי חקירה בתיק, וביניהם אי ביצוע בדיקות גלאי שקר לעדי המדינה, ביחס לסתירות שעלו מעדותם; והימנעות מלבצע עימותים בין ה.צ ל-א.צ ובין י.מ ל-ה.צ ו-א.צ לאחר שנהפכו לעדי מדינה, זאת לאור הסתירות המהותיות ביניהם, לפי הטענה.

255. ביחס לאישום הרביעי, נטען כי אברג׳יל היה בתאילנד בעת הפיצוץ ביהודה הלוי; נטען נגד הפרשנות שניתנה לאירוע בהכרעת הדין כ״פיגוע פלילי״; נטען כי אברג׳יל לא ביקש או הורה ל-ה.צ באופן אישי להכין את המטען; וכי המטען הוזמן מ-ה.צ על-ידי בן סימון, שהיה לו כאמור אינטרס אישי לחיסול רוזנשטיין, במנותק מאברג׳יל.

נטען כי לפי עדות בומבי, בן סימון הוא זה שמסר את המידע על ביקוריו של רוזנשטיין בצ׳יינג׳, ולפי עדות ה.צ, גם לאחר שבן סימון נעצר, המשיך להיות בקשר עמו, באמצעות טלפון נייד שהוברח אליו לתוך הכלא. בהתאם לראיות אלה, נטען כי לבן סימון הייתה מעורבות ישירה ביחס למטען ביהודה הלוי.

כן תקף סניגורו של אברג׳יל את ״המלחמה הגדולה״ בינו לבין רוזנשטיין, וטען כי הייתה תוצר של התקשורת והפרקליטות, כשהגדירו את אירוע ״הקשת״ כניסיון של

אברג׳יל לרצוח את רוזנשטיין. לפי הטענה, בעקבות זאת נוצרה מתיחות בין השניים, והיה צורך במפגש כדי ליישב את ההדורים – הוא המפגש ״בהרי ים המלח״. בהקשר זה נטען, כי הן רוזנשטיין והן אברג׳יל הכחישו כי היה ביניהם סכסוך, ובית המשפט המחוזי התעלם מהדברים.

אברג׳יל אף השיג על המניע להתנקש ברוזנשטיין, והכחיש כי ניסה להשתלט על בתי הקזינו שלו; ונטען כי ממילא לא הוכח שלרוזנשטיין היו באותה תקופה בתי קזינו.

כעת אפנה לטענה העיקרית מפי הסניגור, ואשר התייחסה למועד בו הונח המטען על גג הצ׳יינג׳. לפי הטענה, המטען הונח לראשונה מספר שבועות לפני הפגישה בבלגיה, שבה הוחלט לכאורה על מבצע ההתנקשות ברוזנשטיין. הסניגור הציג את ״תרחיש 50 הימים״ ולפיו, בין תחילת ההכנות למבצע, יצור המטען, החלפת המטען התקול, הנחתו על גג הצ׳יינג׳, ועד הפיצוץ ביהודה הלוי – חלפו 50 ימים, ולא 21 ימים בהתאם לגישת המדינה.

נטען כי על פי עדויות בומבי, טולי ו-י.מ, המטען המקורי הונח שלושה שבועות ויותר לאחר חזרת בומבי מבלגיה ביום 20.11.2003; לאחר מכן חלפו שבועיים נוספים עד שהוחזר ל-ה.צ לצורך החלפת סוללה, ולאחר שהוחזר לגג הצ׳יינג׳ חלפו עוד שבועיים-שלושה עד לפיצוצו באירוע. נטען כי תרחיש זה מאיין את המסקנה המפלילה שנקבעה בהכרעת הדין, אשר כורכת את אברג׳יל עם פיצוץ המטען.

כן הודגש כי אף אמרת י.מ במשטרה, לפיה ראה כי ה.צ טיפל במטען התקול בביתו בליל 24.11.2003, מוכיחה כי המטען המקורי הונח על גג הצ׳יינג׳ לפחות כשבועיים לפני המפגש בבלגיה, מאחר שלא ייתכן כי הונח לראשונה 4 ימים לאחר המפגש בבלגיה; כמו כן, מסירת הכספים מטולי לבומבי ב״קפה הכוהנים״ רק ביום 3.12.2003, על פי עדות טולי, תומכת בתרחיש זה. בהקשר זה אף הודגש כי בומבי העיד שאת הכספים שקיבל מטולי שם בארון ולכן נטען כי הכספים לא שימשו למימון מבצע ההתנקשות.

טענה נוספת שנשמעה מפי הסניגור קשורה ב״מהפך״ בגרסת י.מ לאחר שעבר ״ריענון״ על-ידי התביעה, ובניגוד להודעותיו בחקירה, טען כי אינו בטוח ביחס ללוחות הזמנים הקשורים למטענים, והטיל ספק אם מה שראה בבית ה.צ בליל 24.11.2003 קשור בהכרח לאירוע ביהודה הלוי. נטען כי ״המהפך״ שחל בגרסתו מעיד על חוסר אמינותו, אך אין בו כדי לאיין את לוחות הזמנים המדויקים שמסר בחקירותיו.

הודגש, כי בסיכומי המדינה נטען לראשונה לפגמים בניסוח עובדות כתב האישום בהקשר זה. אולם, הימנעות המאשימה מלתקן את כתב האישום יצרה שיהוי והשתק מלבקש להפעיל את סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי, זאת מאחר שידעה כי על פי עובדות כתב האישום שהוגש, אין היתכנות לכך שהמטען הונח לראשונה על גג הצ׳יינג׳ אחרי הפגישה בבלגיה.

אשר לפגישה בבלגיה נטענו הטענות הבאות: כי הפגישה נקבעה ביוזמת טולי; כי אברג׳יל הפציר בטולי שלא להגיע עקב מצבו הבריאותי, דבר המוכיח כי המפגש לא היה קשור למימון המבצע ולתכנונו; כי הפגישה, אשר התקיימה בביתו של אוזיפה באנטוורפן, הייתה פגישת ״הוללות״ בה נצרכו על-ידי המשתתפים סמים ואלכוהול בכמות רבה; הוכחש כי למפגש הייתה מטרה מסוימת, כמו לרקום תכנית חיסול נגד רוזנשטיין; נטען כי בומבי הוזמן לבלגיה בשל חוב לאברג׳יל בסכום של 150 אלף דולר, עבור מכונת הימורים שהעביר לרשותו; נטען כי ה.צ באמרותיו במשטרה ובעדותו בבית המשפט לא קשר את פעילותו במטען מושא אישום זה למועד הפגישה בבלגיה; וכי משחזר בומבי מביקורו מספרד בסוף חודש יולי 2003, כבר החל לתכנן את מבצע ההתנקשות ברוזנשטיין, זאת מספר חודשים לפני הפגישה בבלגיה.

עוד תקף סניגורו של אברג׳יל את עדות בומבי, לפיה שוחח עם אברג׳יל מספר פעמים במהלך השבעה על אחיו יעקב, בקשר למאבק ביריבי הארגון. ואולם, נטען כי עדותו נסתרת, מאחר שאברג׳יל עצמו לא נכח בשבעה, אלא היה בדרום אפריקה לצורך ניתוח באוזניו; נטען כי אף בעניין הוספת הרסס למטען, בומבי שיקר והעיד כי לא הוסיף רסס, בניגוד לעדות ה.צ בעניין זה, ובית המשפט המחוזי נמנע מלהכריע בנושא.

כן נתקפה עדות טולי, לפיה הפגישה בבלגיה, בה אברג׳יל דרש מהמשתתפים לתת כספים למאבק ברוזנשטיין, הייתה בליל שבת, מאחר שזכר שאברג׳יל ירד מהדירה ברגל כי ״שמר שבת״. ואולם נטען כי בזמן השהות בבלגיה לא חל יום שישי, ועדות טולי נסתרת בעניין זה. בנוסף, נטען שאין להסתמך על עדותו מאחר שהודה בעצמו כי לא זכר דבר מהפגישה בבית אוזיפה ״כי כולם היו שתויים״.

נוסף על כך, נטענו טיעונים בדבר שקרים וסתירות בעדותו של ה.צ: כך בעניין המפגש עם בומבי ב״קאנטרי קלאב״ בבבלי – כהיכרותם הראשונה; בעניין הוספת הרסס, ה.צ הכחיש שהתוודה בפני י.מ ששם מסמרים במטען; בעניין הזמן שחלף מעת שהכין את המטען ועד שהתפוצץ – כאשר בעדותו מסר שדובר בשלושה שבועות, בסתירה להודעתו במשטרה, בה אמר שחלפו 4-5 שבועות; והכחשתו את הפטרולים שביצעו י.מ ובנו א.צ בחצר הבית בזמן שטיפל במטען.

כן נטען נגד שתי שיחות הטלפון בהן היה מעורב אברג׳יל, כי אין בהן כדי להפלילו ולשמש סיוע נגדו: ביחס ל״שיחת העברת המקל״ בינו לבין בן סימון, נטען כי עצם ירידתו של האחרון ״למחתרת״ לא הוציאה אותו מהתמונה, וכי הפרשנות לפיה בומבי המשיך לנהל את הפעילות נגד רוזנשטיין במקומו, אינה נכונה; ביחס ל״שיחת השלד״ בינו לבין סוסן, נטען כי פרשנות בומבי לפיה ״שלד״ משמעותו ״מטען״ לא יכולה להתקבל מאחר שלא היה צד לשיחה, ומדובר בעדות סברה בלתי קבילה.

לבסוף, נטען כי בתיק היו מחדלי חקירה, ועל המאשימה היה ליזום בדיקות של כל עדי המדינה בגלאי שקר, ואף לערוך ביניהם עימותים.

256. ביחס לאישום השישי, נטען כי אין ראיה לקיומה של הבלדרית אשר ברחה עם סם הקוקאין; כי אין הוכחה לקיומו של סם, או לכמות מסוימת ממנו שהייתה במזוודה; כן נטען כי העובדה שלפי כתב האישום בן סימון, סוסן ו-י.מ רצו לייבא סם, לא משמשת ראיה ליבוא הסם עצמו מפרו לאנגליה.

עוד נתקפה עדות י.מ, אשר לפי הטענה הפליל את אברג׳יל ושיקר ביחס לעסקת הסמים, בדומה לאישום השני, ושבפועל כלל לא יובאו סמים מפרו לאנגליה. נטען כי י.מ לא ידע לנקוב בשמו וכתובתו של המלון בלונדון שאליו הגיע לכאורה הבלדרית, ואין בדבריו להוכיח את מעורבות אברג׳יל בעבירה בה הורשע. כן נטען, כי דברי ספקי הסמים בפרו, אשר אמרו ששלחו עם הבלדרית קוקאין, כפי שעלו מעדות י.מ, הם עדות שמועה בלתי קבילה. לפי הטענה, המניע של י.מ להפללת אברג׳יל מצוי בהסכם עד המדינה שנחתם עמו, וכן במחשבותיו כי אברג׳יל ו-ה.צ עומדים מאחורי דקירתו ביפן.

הודגש, כי בכתב האישום יוחס לאברג׳יל כי ביום 6.8.2003 ולמחרת, נפגש עם י.מ וציון אלון בספרד, ובפגישות אלה סיכמו על ביצוע העסקה מושא אישום זה. ואולם, י.מ לא תיאר בעדותו את שתי פגישות אלה ומה שסוכם בהן.

כן נטען כי שיחת הטלפון בין אברג׳יל לבין ציון מיום 3.10.2003, מוכיחה את חוסר מעורבות אברג׳יל בעסקה, עד לשלב שבו פנו אליו לאחר הגעת הבלדרית ללונדון. זאת מאחר שאברג׳יל שאל את ציון מה כמות הקוקאין שאמורה הייתה להגיע, ואף אמר לו בשיחה ״אני אגיד לך את האמת, לא דיברו איתי מההתחלה בנושא הזה״. נטען כי בית המשפט המחוזי התעלם מדבריו של אברג׳יל בשיחה זו, וגם משיחה נוספת ביניהם מיום 4.10.2003, ממנה עלה כי אברג׳יל לא ידע מלכתחילה על חלוקת הרווחים הצפויה מהעסקה מושא אישום זה.

כן הודגש, כי בניגוד לאישומים האחרים, באישום זה אברג׳יל סירב להשיב לשאלות בחקירה נגדית, מאחר שאם היה עונה על השאלות שהוצגו לו, היה בהכרח צריך להפליל את סוסן, ולכן שתק ונמנע מלעשות כן ״עקב מעמדו והמוניטין שלו״, כך לפי הטענה. לבסוף נטען גם למחדלי חקירה מצד הרשויות.

257. ביחס לאישום השביעי, נטען כי י.מ העיד על עסקה שלא נטל בה חלק ולכן לא העיד מידיעתו האישית כמשתתף. הודגש, כי מעדותו לא עולות ראיות על מעורבות אברג׳יל ב״עסקת המיליון״ המתוארת, ותיאוריו באשר לדברים שאמרו ציון וגבי בן הרוש בפגישות ביניהם בביתו של הראשון בספרד, הם עדות שמועה בלתי קבילה.

באופן דומה נטען, כי אף עדות י.מ ביחס לדברים שאמר לו עופר אטיאס בפגישתם, על כך ש״גנבו לארגון של אברג׳יל מיליון כדורי אקסטזי״, הם עדות שמועה, מאחר שאטיאס אינו עד במשפט.

בנוסף נטען, כי בדומה לבן סימון, שלא נכרך כמעורב בעסקה זו, אף אין ללמוד על מעורבות אברג׳יל בקשר לעסקה, אך מעצם בקשתו מ-י.מ לפנות לסילם.

אשר לסילם נטען, כי הן בהודעותיו במשטרה והן בעדותו בבית המשפט לא הפליל את אברג׳יל בעסקה מושא אישום זה.

ביחס לשיחות שנקלטו בהאזנות סתר נטען, כי מרביתן לא קשורות לאברג׳יל, ומקצתן המתייחסות אליו, לא מוכיחות את מעורבותו בעסקה, אלא רק את מעורבותו לאחר שהפעילות הפלילית באירוע הסתיימה. זאת רק בהנחה שגרסת אברג׳יל לפיה – כל מעשיו מתמצים בניסיון לגבות חוב של העגיל ללוקר, בגין הלוואה שנתן לו – לא תתקבל. זאת ועוד, סניגורו טען כי בית המשפט המחוזי אימץ את הפרשנות המפלילה נגד אברג׳יל, אף כי הדבר לא התחייב על פי תוכן השיחות.

נוסף על כך, הודגש כי בדומה לאישום השישי, גם אישום זה מבוסס כולו על ראיות נסיבתיות, והמדינה לא עמדה בנטל הראייתי המוטל עליה, להוכיח מעבר לספק סביר כי קיימת רק אפשרות אחת ולפיה אברג׳יל היה חלק מהעסקה.

זאת ועוד, נטען כי י.מ תיאר בעדותו תרחיש שאירע לאחר שלב יבוא כדורי הסמים והיעלמותם, וקל וחומר לאחר המועד בו נרקם הקשר בין המעורבים. לפי הטענה,

עצם הפנייה לאברג׳יל שיתערב לאחר שהעסקה נכשלה מעידה על כך שלא היה מעורב בה. נטען כי זו פרשנות אפשרית ומאחר שמדובר בראיות נסיבתיות, די בכך כדי לזכותו.

לסיום, סניגורו של אברג׳יל התייחס לטענת האליבי של לוקר, לפיה היה באוסטרליה בדצמבר 2002, כאשר הקשר הפלילי של העסקה נקשר בהתאם לכתב האישום רק בחודש אפריל 2003. נטען כי ראיה חפצית זו סותרת את עדות י.מ, מעוררת ספק בגרסת המאשימה, ומאיינת את הרשעת אברג׳יל. כן נטען בהקשר זה נגד הקביעה בהכרעת הדין לפיה "לא ניתן לשלול את האפשרות שהעסקה החלה עוד לפני המועד הנקוב בכתב האישום", ואשר יש בה להפוך את נטל ההוכחה שלא כדין.

258. ביחס לאישום השמיני, נטען כי דובר על עסקה שלא יצאה לפועל, לפני 20 שנה, ולפיכך אין להשית על אברג׳יל עונש מאסר בגינה. הודגש כי אין ראיה שבמרוקו או בספרד נפתחה חקירה בעניין העסקה מושא אישום זה, ומדובר ב"רדיפה חסרת מעצורים" של המאשימה אחר אברג׳יל.

על פי הנטען, י.מ בעדותו היה היחיד שקשר את אברג׳יל לאירוע, והעליל עליו בשל המניעים שפורטו לעיל. כך, י.מ בעדותו ייחס לאברג׳יל כוונה לייצא קוקאין מפרו למרוקו, כחצי שנה לאחר שהקוקאין כבר היה בקנדה (בדצמבר 2002), כשקשר בין טיפולו ביצוא 800 ק"ג הקוקאין מפרו (מושא האישום השני) לבין טיפולו בעסקת "ה-12 טון" מושא אישום זה, זאת על פי הוראת אברג׳יל בשני האירועים, לפי עדותו. נטען כי למרות זאת, בית המשפט המחוזי נמנע מלקבוע כי עדותו שקרית.

כן נטען נגד ראיות הסיוע שנקבעו לעדות י.מ: ביחס לעדות טולי נטען כי מחד גיסא, היא לא יכולה לסייע לעדות הבלתי אמינה של י.מ; מאידך גיסא, עדותו תומכת דווקא בעדות אברג׳יל, לפיה לא פעל לקדם את עסקת "ה-12 טון", אלא רק תיווך בין טולי ל-י.מ. נטען כי אף ההתייחסות בהכרעת הדין ליחסים הקרובים בין אברג׳יל לבין ציון, אין בה כדי להוכיח את מעורבות הראשון מעבר להיכרות שעשה בין טולי ל-י.מ.

אשר לאי חקירתו של טולי בחקירה נגדית על-ידי סנגורו דאז של אברג׳יל נטען, כי לא הייתה בכך תועלת מאחר שעדות טולי לא טפלה על אברג׳יל דבר, אלא סתרה את עדותו השקרית של י.מ.

אשר לשיחות הטלפוניות בפרשה, שנקבעו כראיות סיוע, נטען כי השיחה בין אברג׳יל לבין ציון (מוצג ת/1999) מוכיחה את הפרשנות ההפוכה מזו שנקבעה, ומצביעה על כך כי הארכה שניתנה ל-י.מ לקידום עסקת הסמים מושא אישום זה, ניתנה על-ידי

ציון ולא על-ידי אברג׳יל; כך אף ביחס לשיחה נוספת ביניהם (מוצג ת/1704), אשר לפי הטענה, אין בה כדי לקשור את אברג׳יל מעבר לעניין שמודה בו במפורש – הפגשת טולי עם י.מ; ולבסוף נטען נגד השיחה בין אברג׳יל לבין י.מ (מוצג ת/1197) שלא זו בלבד שלא יכולה לשמש כסיוע, מאחר שהיא לא ראיה עצמאית המנותקת מן העדות טעונת הסיוע של י.מ, אלא שלא ניתן להבין את הדברים שנשמעים בה.

אשר לשקר המהותי מפי אברג׳יל, ששימש בהכרעת הדין כראיית סיוע, ואשר קשור במועד היכרותו עם י.מ, נטען כי לגרסת אברג׳יל הכיר את י.מ לראשונה בחודש אוגוסט 2003, אך בית המשפט המחוזי קבע, כי בשיחת טלפון מיום 31.8.2003 השניים נשמעו ביחסים הדוקים ביותר. נטען כי לא מדובר בשקר מהותי, מאחר שאין בו התייחסות ישירה לניסיון לבצע את עסקת "ה-12 טון".

לבסוף, נטען פעם נוספת למחדלי חקירה בתיק, ובפרט ביחס לאי-עריכת בדיקת גלאי שקר ל-י.מ לצורך בדיקת עלילת השווא שטפל על אברג׳יל, הן באישום השני במסגרת "העסקה הגדולה" והן במסגרת אישום זה.

259. ביחס לאישום ה-11, סניגורו של אברג׳יל טען כי המערער כלל לא הוזכר בכתב האישום לעניין אישום זה, בעסקאות ה"60 אלף כדורי אקסטזי", "90 אלף כדורי אקסטזי" ובעסקת "שלוש חבילות קוקאין בדואר", זאת אף לא ביחס לשותפות בקשירת קשר. לפיכך נטען כי יש לבטל את האישום ה-11 מחמת הגנה מן הצדק.

עוד נטען כי אין בעדות י.מ ראיה המערבת את אברג׳יל באף אחת מחמש העסקאות המתוארות באישום. נטען כי אברג׳יל אף לא נטל חלק בבוררות שהתקיימה לכאורה בעקבות הקשיים שהתעוררו במהלך עסקת ה-60 אלף.

אשר לאמירות י.מ כי אברג׳יל העביר לעיתים כספים למימון עסקאות סמים באמצעות אחרים, נטען כי דבריו סותרים את עדותו לפיה המערער במעמדו לא היה צריך להשקיע מכספו בעסקאות סמים. בהקשר זה נטען כי אין לתת אמון בעדות י.מ מאחר שהעליל על אברג׳יל אף ביחס ל"עסקה הגדולה" מושא האישום השני.

סניגורו של אברג׳יל אף טען למחדלים של הסניגור הקודם שייצג את המערער בהליכים בפני בית המשפט המחוזי, מאחר שלא ניתן לו הזמן הדרוש ללמוד את חומר הראיות.

ביחס לראיות הסיוע לעדות י.מ נטען, כי מאחר שהאחרון לא הפליל את המערער במעשים שיש בהם יבוא, יצוא סחר והספקת סמים, אין צורך לדון בסוגיית הסיוע; כי עדויות ה.צ, א.צ ותומס לא הזכירו כלל את שמו של אברג׳יל ולא משמשות סיוע; כי מהדו״ח של מרטין סלוצקי ביחס להעברת הכספים מחוץ ליפן לא עולה כי העביר לאברג׳יל חלק מאותם כספים; ואף כי מהרישומים של י.מ בדבר העברות כספים מכספי עסקאות הסמים לא נזכר שמו של אברג׳יל.

עוד נטען כי אין לראות בשיחות הטלפון שנקלטו בהאזנות סתר כראיות סיוע, שכן מדובר בשיחות שנועדו להתגבר על קשיים בשחרור מהמכס ביפן של ״השולחן השלישי״ ואין בהן התייחסות כלשהי לאברג׳יל.

כן השיג סניגורו וטען, כי שקרי אברג׳יל לכאורה ביחס למועד הידוק יחסיו עם י.מ, אין בהם כדי לסייע להוכחת עבירת יבוא הסמים, והוא הדין ביחס לטיב היכרותו עם בן שיטרית. לפיכך התבקש לזכותו מאישום זה.

260. ביחס לאישום ה-13, במסגרתו אברג׳יל הורשע בעבירות מס, סניגורו טען כי זכותו של אדם שלא להפליל את עצמו היא נגזרת של הזכות החוקתית על-חוקית הקבועה בסעיף 5 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. נטען כי זכותו החוקתית של המערער לחירות, קרי מהפללה עצמית באמצעות הגשת דו״ח למס הכנסה, גוברת על החבות להגיש דו״ח על הכנסות שמקורן בעבירות פליליות על-פי פקודת הסמים. נטען כי מדובר בחובה שיסודה בחוק רגיל, שנמצא במדרג חוקי נמוך יותר מחוק-יסוד.

לפיכך, לא הייתה על אברג׳יל כל חובה לדווח על ההכנסות שיוחסו לו באישומים השני (״העסקה הגדולה״) והשישי (״עסקת הבלדרית״), שאף הסכומים בהם לא הוכחו. משכך, הרשעותיו באישומים אלה שגויות, ולכן יש לזכותו גם מהאישום ה-13.

261. בהתאם לאמור לעיל, התבקש זיכויו של אברג׳יל מהאישומים שפורטו.

ערעורו של בוהדנה – ע״פ 5158/22

262. בוהדנה הפנה את ערעורו נגד הרשעתו באישום הרביעי, בעבירות של רצח בכוונה תחילה, קשירת קשר לביצוע פשע, חבלה בכוונה מחמירה, גרם חבלה חמורה, פציעה שלא כדין, וחבלה של ממש, במסגרת ארגון פשיעה.

בערעורו, תקף סניגורו את ההרשעה שהתבססה על עדות עד המדינה בומבי. לפי הטענה, עדות בומבי הייתה רצופה בשקרים ונפלו בה פגמים רבים, שבית המשפט

המחוזי לא נתן להם משקל ראוי. בנוסף, הערכת המהימנות של בומבי הייתה ביחס לעדותו באישומים אחרים בפרשה וביחס למערערים אחרים, ולא ביחס לבוהדנה.

כך, דברי בומבי לפיהם בוהדנה השתתף בתצפיות התבררה כלא נכונה, וכך אף דבריו ביחס לאופן שבו גייס את בוהדנה לנטילת חלק בהנחת המטען. כמו כן, נטען כי לא ניתן משקל מספק לשקרי בומבי לפיהם נסע עם בוהדנה ביום האירוע לראשון לציון, שעה שטענה זו נסתרת בראיה חיצונית ואובייקטיבית. כך אף ביחס לפרטים שמסר בומבי על אודות המשאית ששימשה אותו לגרסתו לצורך הנחת המטען בצ'יינג'.

בעניין זה נטען, כי תיאורו של בומבי את הנחת המטען על גג הצ'יינג' "תלוש מן המציאות" ותיאורו ולפיו בוהדנה הרים את וזאנה על כתפיו, כדי להתגבר על הפרשי הגבהים בהנחת המטען – ניתן על ידו רק כדי לייחס לבוהדנה מעשה אקטיבי בעת הנחת המטען ולהפלילו.

בנוסף נטען, כי בית המשפט המחוזי התעלם מהסתירות בעדויות בומבי ו-ה.צ בסוגיית הוספת הברגים והמסמרים למטען החבלה, וגם בכך יש כדי לפגוע במהימנות בומבי.

נוסף על כך, נטען כי לבומבי היה מניע להעליל על בוהדנה וזאת בעטיו של סכסוך כספי ביניהם. מדובר במחלוקת כספית, שנעוצה בהלוואה שבוהדנה נתן לבומבי בסכום של כ-50,000 ש"ח לצורך רכישת רכב, ושלא הוחזרה לו. בערעורו טען, כי העלאת טענת החוב מצידו רק במסגרת המשפט ולא במהלך העימות בינו לבין בומבי נבעה מכך שבמהלכו, בוהדנה מצא לנכון להתמקד בליבת טענותיו של בומבי וכי את עניין החוב העלה רק כאפשרות שהפללתו הושפעה גם מהסכסוך שנגרם בעטיו.

עוד נטען, כי בומבי נמנע מלהפליל את אחיינו סמיקו, הסתיר את חלקו באירוע ובחר באופן מגמתי להפליל אחרים תחתיו. בהקשר זה נטען כי אין מחלוקת שרכבו של סמיקו שימש לביצוע העבירה וכי בומבי ביקש שסמיקו יוכנס להסכם עד המדינה שנכרת עמו ולרשות להגנת עדים. בקשתו נדחתה רק בשל העובדה שסמיקו אינו קרוב משפחתו מדרגה ראשונה.

263. בנוסף, סניגורו של בוהדנה תקף את הסכם עד המדינה שנחתם עם בומבי, בטענה שהלה היה המבצע העיקרי של העבירה מושא אישום זה. בנוסף נטען כי אין להתעלם מהעונש המקל שהוטל על בומבי לעומת העונש שנגזר על בוהדנה, על אף חלקו השולי באירוע.

כן נטען נגד הרשעתו של בוהדנה אל מול זיכויים של נאשמים אחרים מעבירת הרצח באישום זה. כך למשל, סבח הורשע בעבירה של סיוע לרצח; עמוס זוכה מאישום זה; ואילו סוסן הורשע בעבירה של קשירת קשר בלבד.

264. עוד טען הסניגור, כי עדי המדינה י.מ, ה.צ ו-א.צ לא הפלילו את בוהדנה בעדותם, ולמעשה סתרו את עדות בומבי בנקודות מכריעות. כך, בניגוד לגרסת בומבי, לפיה ביקר יחד עם בוהדנה בדירתו של ה.צ, האחרון הכחיש כל היכרות עם בוהדנה ושלל את הטענה שביקר בביתו, ובכך סתר את דברי בומבי בעניין מהותי הקשור למעשה המיוחס לבוהדנה ולקשר שלו למטען החבלה ולשינועו לאחר שהכנתו הושלמה.

בנוסף, נטען כי אף בנו של ה.צ שנכח בדירה בזמנים הרלוונטיים ונמצא בקרבת האנשים שביקרו בה מטעמו של בומבי, העיד כי לא הכיר את בוהדנה, ולא זיהה אותו. כך אף ביחס ל-י.מ, אשר העיד כי לא ראה את בוהדנה בביתו של ה.צ.

265. בנוסף, נטען להיעדרן של ראיות סיוע לעדות בומבי. כך, אמירת בוהדנה במהלך העימות "כשהיה את הפיצוץ ביהודה הלוי, איפה אני הייתי?" אינה אמירה מפלילה כפי שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי, אלא מדובר באמירה נחרצת מפיו, לפיה אין לו קשר לפיצוץ, כשידע בוודאות שהוא כלל לא היה בזירת האירוע.

עוד תקף הסניגור את קביעת בית המשפט המחוזי לפיה האזכור של ז'וז'ו על-ידי בוהדנה במהלך העימות מהווה פרט מוכמן וראיית סיוע לעדות בומבי. לפי הטענה, שמו של ז'וז'ו עלה עוד במהלך חקירותיו של בוהדנה, עובר לעימות שנערך לו עם בומבי, ולכן לא משמש כפרט מוכמן.

אף הקביעה לפיה עצם השימוש שעשה בוהדנה במילה "הוציא" או "הוצאנו" יש בו כדי לסבכו – מוטעית. נטען כי אין מדובר במילה יוצאת דופן או בתיאור ייחודי של חפץ שרק מי שבא עמו במגע יודע לתארו. בוהדנה התבטא באופן בסיסי ובשפה פשוטה כדי להדוף את הטענה לפיה נכח בזירת העבירה והשתתף בהטמנת המטען.

בנוסף, נטען כי אמירתו של בוהדנה באולם בית המשפט "אני לא הכרתי אותו בכלל" כמתייחסת להיכרותו עם בומבי – אינה נכונה. כאשר בוהדנה אמר זאת כוונתו הייתה לגולן אביטן ולא לבומבי, שהרי אין חולק שבוהדנה העיד בעצמו שהיה חבר קרוב של בומבי, בילה עמו ועם משפחתו ואף הלווה לו סכומי כסף במהלך השנים.

אשר לניתוק הטלפוני שיוחס לבוהדנה כראיה לחובתו, נטען כי השבתת הטלפון לא נעשתה מיד לאחר אירוע הפיצוץ ביהודה הלוי, אלא הטלפון הפסיק לפעול כשעה לפני הפיצוץ (מחקרי תקשורת מוצג ת/1560א). לפי הטענה, אין חולק כי בוהדנה לא ידע ולא יכול היה לדעת את מועדו המדויק של הפיצוץ, ולכן כיבויו בטרם האירוע מעקר מתוכן כל טענה לפיה הניתוק קשור לפיצוץ.

לבסוף נטען, כי בשל הקשיים המובנים בגרסת בומבי, יש לדרוש ראיות סיוע מוגברות לעדותו על מנת לבסס את הרשעת המערער בענייננו, ואין להסתפק בראיות שנמצאו.

לפיכך, סניגורו עתר לזכותו מכל אשמה, ולכל הפחות לזכותו מחמת הספק.

266. אשר לגזר-הדין, שקבע את ריצוי שלושת מאסרי העולם שנגזרו על בוהדנה בחופף, ובתשובה לערעור המדינה נגד קולת העונש, נטען כי אין להתערב בגזר-הדין בשל העובדה שבוהדנה היה על סף גיל קטינות בעת האירוע; מידת מעורבותו הייתה קטנה בהשוואה למעורבים האחרים בפרשה; והלה לא היה בסוד העניינים בשלב התכנוני של המבצע.

תשובת המדינה לערעורים

267. באת-כוח המדינה ביקשה לדחות את הערעורים וטענה כי אין כל עילה להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי. בעיקרי טיעוניה התייחסה למספר סוגיות, ובכללן, סוגיית עדי המדינה המלווה את כלל האישומים; הראיות בדבר קיומו של ארגון פשיעה, הקשורות גם הן לכלל האישומים; והתייחסות פרטנית לכל אחד מן האישומים בהם הורשעו המערערים. לשם שמירה על מסגרת הדיון ולמען נוחות הקריאה, יובאו עיקרי תשובת המדינה לערעורים, לפי סדר המערערים בפרשה.

תשובת המדינה לערעורו של אברג׳יל

268. בטרם ההתייחסות לאישומים גופם, המשיבה התייחסה לטענות שהועלו בפתח עיקרי הטיעון של אברג׳יל, באשר לאופן בו התנהל ההליך הפלילי בבית המשפט המחוזי, ולטענתו כי זכויותיו נפגעו. לטענת המשיבה, בית המשפט המחוזי פעל בהגינות ואף ״לפנים משורת הדין״ מול בקשותיו והתנהלותו של אברג׳יל במספר סוגיות, לרבות בסוגיות הייצוג, דחיית מועדים, קיצור מועדים בשל כאבי גב שחש, ואִפשר לו לסכם בע״פ, על פני מספר ישיבות, לאחר שלא הגיש מטעמו סיכומים בכתב (חרף החלטה של בית המשפט לעשות כן), וכיוצא באלה.

269. אשר לטענות אברג׳יל נגד הסכמי עדי המדינה שנחתמו, המדינה השיבה כי בכל פעולה שעשתה, הן בהחלטתה להתקשר בהסכמים, והן בהגדרת תנאי ההסכם, היא בחנה בקפדנות את התועלת שבעדות העד, וכיצד החקירה בפרשה תקודם בעקבותיו. הובהר בהקשר זה כי במספרם של הסכמי עדי המדינה שנחתמו אין להעיד דבר, והמבחן אינו במספרם אלא בתרומתם הראייתית למימוש האינטרס הציבורי בחשיפת ארגון הפשיעה הרצחני. נטען כי כמות העדים שנדרשה מעידה על אופי פעילותו הממודר של ארגון הפשיעה ותחכומו, כמו גם על תחומי והיקף פעילותו, בעבירות הסמים כמו גם בעבירות האלימות.

270. אשר לטענת אברג׳יל כי אין לתת אמון בדבריו של עד המדינה י.מ, שהושפעו מהתמריץ להפללה שהובטח לו בהסכם, טענה המשיבה כי י.מ היה עד המדינה הראשון שגויס בפרשה, ובאותו שלב ראשוני לא היו ראיות מסייעות לעדותו. משכך, התמורה הכספית נקבעה באופן מידתי וקצוב לפי הראיות הנוספות שייאספו, וההתקדמות בתמורה לא הייתה תלויה בעדותו, אלא ביכולת לאסוף ראיות נוספות לעדותו; בנוסף, טענה זו של אברג׳יל לא נטענה על ידו או על ידי מי מהמערערים האחרים בבית המשפט המחוזי, ועל כן מדובר בבירור עובדתי, שלא נערך במקום המתאים לו, וגם מטעם זה יש לדחות את הטענה.

271. עוד התייחסה המשיבה לטענות אברג׳יל, כי ההתקשרות עם ה.צ ובומבי בהסכמי עדי מדינה אינה ראויה בשל היותם עבריינים מרכזיים בפרשה. לטענת המשיבה, אין זה נפוץ שהמשטרה חותמת על הסכם עד מדינה עם אדם, אשר בנה במו ידיו מטעני חבלה קטלניים, שהביאו למותם של חפים מפשע, כפי שנעשה בעניין ה.צ, אלא שסוגיה זו נבחנה במסגרת שיקולי המדינה באותה העת, אל מול האינטרס הציבורי. הודגש כי עד זה פרש בפני רשויות האכיפה, הן את הדרג הבכיר בארגון, הן את ״קצין המבצעים״ של התכנית, והן את הפעילים המעורבים הנוספים. בנוסף הודגש כי תרומתו של ה.צ הייתה גם בהוכחת קיומו של ארגון הפשיעה. מטעמים אלה הייתה הצדקה לחתימת הסכם עד מדינה עמו, חרף טיבה של מעורבותו וחלקו בביצוע העבירות המתוארות באישום ה-3 וה-4. עם זאת, הודגש כי ההסכם מול ה.צ לא כלל מתן תמורה כספית.

272. אשר לעד המדינה בומבי, המשיבה הבהירה כי התקשרויות בהסכם עד מדינה עם איש מפתח, שחלקו משמעותי בעבירות חמורות של רצח, לא נעשות באופן תדיר, וההסכם שנחתם עמו נעשה בכובד ראש ולאחר שהוסכם כי יוטל עליו עונש משמעותי, אשר לא דומה לעונשם של עדי המדינה האחרים בפרשה. בנוסף צוין, כי ההסכם עם בומבי לא כלל תמורה כלכלית לעדותו. זאת ועוד, דווקא בשל המידור שחל בארגון, קם הצורך בעדות פעיל בכיר, כמי שנחשף למעורבות ראשי הארגון בתכנון ובהוצאה לפועל

של האירועים האלימים מושא אישומים 3 ו-4. הפללתו של ראש הארגון אברג׳יל, ש״על פיו יישק דבר״, ואשר מעורב בכל סעיפי האישום שבכתב האישום, מצדיקה ואף מחייבת את הסכם עד המדינה עם בומבי, חרף מעמדו הבכיר בארגון.

273. ביחס לאישום הראשון, המשיבה פירטה את מאפייניו של הארגון כ״ארגון פשיעה״, ובכלל זה היותו בעל קיום עצמאי; בעל המשכיות, היררכיה והתמקצעות; מאבקיו מול הארגונים האחרים, במטרה לבסס ולהרחיב את השפעתו; הגדרת חברי הארגון כ״משפחה״; ערבות הדדית בין חברי הארגון; עזרה בייצוג משפטי; חלוקת רווחים ושיתוף כלכלי בין החברים ועוד.

בהקשר זה, המשיבה עמדה על ה״מוניטין״ שהארגון צבר ובכלל זה העומד בראשו, והבהירה כי אברג׳יל ושאר המערערים הורשעו אך ורק על סמך הראיות הקבילות שהובאו בפני בית המשפט, ולא על בסיס ״מוניטין״ כזה או אחר, והדברים מגובים בנימוקים שפורטו בהכרעת הדין, ומבוססים היטב בחומר הראיות.

274. עוד התייחסה המדינה לטענת ״כבר הורשעתי״ של אברג׳יל, ביחס להרשעתו משנת 2008 בבית משפט בבלגיה, בעבירה של עמידה בראש ארגון פשיעה, בגינה נידון לעונש של 5 שנות מאסר. המדינה הוסיפה כי בשנת 2012, אברג׳יל הורשע בהליך אחר, בבית משפט בארה״ב, על עבירות אחרות, ובגזר-הדין הוטלו עליו 8.5 שנות מאסר בפועל, כשהוסכם שעונש זה כולל את גזר-הדין שהוטל עליו בבלגיה וטרם רוצה על ידו. נטען כי פסקי הדין ופרטי ההליכים המשפטיים בבלגיה ובארה״ב לא הוגשו כמוצגים בבית המשפט המחוזי, והעדים לא נדרשו לשאלת מידת החפיפה, ככל שישנה, בין ההליכים הללו לענייננו. למעשה, טענת אברג׳יל, תוך צירוף פסק הדין הבלגי כנספח לנימוקי ערעורו, הייתה צריכה להיות מלווה בבקשה להוספת ראיה חדשה בערעור, אשר רק לאחר מתן החלטה בה, ניתן היה לצרפה.

לגופו של עניין, המדינה טענה כי במישור העובדתי, לא מדובר באותו מעשה, מאחר שאין זהות בין ההרשעה בבלגיה לעבירה שבה הורשע אברג׳יל במסגרת האישום הראשון. לא זו בלבד שהגנתו של אברג׳יל לא העלתה את הטענה בשלב ההוכחות בבית המשפט המחוזי, אלא אישרה במפורש בסיכומיה, שלא קמה לה טענה כזו מאחר שאין ״חפיפה עובדתית״ ו״מדובר בתקופות שונות״. המשיבה הפנתה בהקשר זה לדברי עו״ד וייס, סניגורו של אברג׳יל בהליך קמא, שאמר בדיון מפורשות כי ״זה לא אותו ארגון״. לאור זאת נטען כי יש קושי ממשי להעלות את הטענה כעת, מאחר שדורשת בירור עובדתי, לראשונה מול ערכאת הערעור, ובפרט כאשר מדובר בטענה שהנטל להוכחתה מוטל על המערער הטוען אותה, ואברג׳יל לא הרים נטל זה.

עוד נטען כי אף במישור המשפטי אין תחולה לטענת "כבר הורשעתי" כשמדובר בהרשעה במדינה אחרת: והמדינה לא תמנע מלשפוט נאשם על עבירה, רק מן הטעם שמדינה זרה כבר שפטה אותו בגין אותו מעשה בתחומיה שלה ועל פי חוקיה. מסיבות אלה, ביקשה המדינה לדחות את טענת אברג'יל בדבר הרשעתו כמי שעומד בראש ארגון פשיעה.

275. ביחס לאישום השני, שבו אברג'יל הורשע בעבירות סמים שביצע בהיקף עצום במסגרת ארגון הפשיעה, המדינה טענה כי הכרעת הדין התבססה על ממצאי עובדה וקביעות מהימנות ביחס לעדותו של עד המדינה טולי. נטען כי האחרון היה דמות מרכזית ומובילה בעסקה, ותיאר אותה על כל שלביה השונים, באופן מפורט ויסודי שזכה לאמון בית המשפט המחוזי. בנוסף, ההרשעה התבססה על עדות סמי ביטון, אשר עלתה בקנה אחד עם עדות טולי בסוגיות מהותיות וחיזקה אותה.

לטענת המשיבה, יש לדחות את טענת אברג'יל כי הסתירות בין טולי לביטון מכרסמות במהימנות עדות טולי ומוכיחות כי שיקר. נטען כי אברג'יל בערעורו התעלם מהעובדה שקיימות נקודות התאמה רבות בין גרסאותיהם של טולי וביטון, בעניין עצם קיומה של העסקה, הגעת המכונה מפרו לקנדה, המחסן בו המכונה אוכסנה, תיאורה של המכונה ועוד, ואין בסתירות המעטות ביניהם כדי לדחות את עדות טולי.

בנוסף נטען, כי יש לדחות גם את הטענה כי אין לראות בעדות בומבי סיוע לעדות טולי, מאחר שתיאור העסקה על ידי כל אחד מהם שונה. המשיבה הדגישה בהקשר זה כי בומבי לא היה מעורב באופן ישיר בעסקה, וכל הידוע לו נבע ממה ששמע בפגישה שנכח בה בספרד, ומכאן נטען שאין בתיאורו הדומה, אך לא הזהה, לתיאורו של טולי, כדי לכרסם בכוחה המסייע של עדותו.

לעמדת המשיבה, אף לא היה בפי אברג'יל הסבר לשתי שיחות טלפוניות, אשר התקיימו בעיצומה של העסקה מושא אישום זה (שיחה בין אברג'יל לרוחן (מוצג ת/1740) ושיחה בין רוחן לאייבי אברג'יל (אחיו של אברג'יל) (מוצג ת/1872כה)). מהשיחה הראשונה עלתה פעילות עסקית שהיו שותפים בה אברג'יל ורוחן, וגורמי הביצוע היו טולי ומאיר, וכי אברג'יל ציפה לרווחים מפעילות זו.

בנוסף, אברג'יל אף לא הסביר שיחה טלפונית נוספת בינו ובין בנו של מאיר (מוצג ת/1739), ממנה עלתה המערכת העסקית בין אברג'יל לאחיו מאיר, בעיצומה של העסקה הגדולה, אשר גרמה למתח רב בין השניים.

אשר לכמות הסמים הכוללת בעסקה, המדינה השיבה כי בית המשפט המחוזי ביסס את מסקנתו בדבר כמות הסם על דברי טולי, לפיהם בגלגל הראשון הוא שקל כ-60 ק"ג סם, ובהמשך אמנם לא נכח בפתיחת שאר הגלגלים, אך התמורה שקיבל נעשתה לפי חישוב של כמות זהה בכל שמונת הגלגלים "והיא מדברת בעד עצמה" (עמ' 514 להכרעת הדין). בהמשך, בית המשפט דן בפירוט בדברי טולי לפיהם אם לא היו מתקבלים רווחים מהסמים שבגלגלים הנוספים, היו מתלוננים בפניו נוכח תפקידו המרכזי בעסקה, דבר שבפועל לא קרה, וגם בכך יש כדי ללמד שהגלגלים הכילו את כמות הסם האמורה.

עוד טענה המשיבה, כי יש לדחות את טענת אברג'יל לפיה נכנס לעסקה על מנת לוודא שמאיר אחיו לא ימעל בכספי השותפים, ולקבל את עדות טולי, שתיאר את מעורבות אברג'יל בעסקה, החל מחלקו בה, דרך מעורבותו האקטיבית בפתרון מחלוקות שהתעוררו בה, וכלה בקבלת חלקו ברווחים.

אשר לעבירות הלבנת ההון, המשיבה טענה כי התמורה שהתקבלה ממכירת הסמים (הרכוש האסור) נחלקה בין חברי הארגון והועברה לישראל, בין היתר על ידי בלדרים והעברות בנקאיות שבוצעו על-ידי טולי. כמו כן, נטען כי טולי חילק בין השותפים, ובפרט בין אברג'יל ורוחן, את חלקם מרווחי העסקה, במזומן. אברג'יל ורוחן, אשר ידעו מה מקורו של הרכוש האסור, עשו בו שימוש, בין היתר, לצורך קידום מטרות הארגון ולצרכיהם האישיים, ובסכומים העולים על הקבוע בתוספת השנייה לחוק איסור הלבנת הון. משכך נטען כי דין הערעור להידחות גם בעניין זה.

276. ביחס לאישום השלישי, ולטענות אברג'יל ביחס לטיב ההיכרות בינו לבין ה.צ והשגתו על כך כי הזמין ממנו מטען חבלה, המשיבה טענה מספר טענות: ראשית, ביתו של ה.צ היה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום נקודת מפגש משמעותית עבור אנשי הארגון. דובר במתחם בן 3 דונם מוקף חומה בגובה 3 מטרים ומאובטח במצלמות (מוצג ת/890); שנית, ה.צ תיאר בעדותו את מפגשו הראשון עם אברג'יל, טיב השיחה שנרקמה ביניהם ואת הזמנתו של אברג'יל לביתו. כן תיאר כי האחרון הגיע לביתו באחד הביקורים עם בן סימון. הודגש כי בית המשפט המחוזי קיבל את תיאוריו של ה.צ ביחס לנסיבות היכרותו עם אברג'יל כמהימנים.

ביחס לטענה כי אברג'יל לא נפגש עם ה.צ בביתו עובר לנסיעתו לחו"ל, ולכן גם לא התעניין במהלך ביקור אצלו באפשרות הכנת מטען, המשיבה טענה כי א.צ, בדומה לעדות אביו ה.צ, מיקם באופן ברור את המפגש הראשון בו הגיע אברג'יל למתחם ביתם בתחילת שנת 2003 – כלומר לפני יציאתו של אברג'יל מהארץ ביום 1.4.2003. בנוסף

נטען, כי בית המשפט המחוזי דן בטענה זו ודחה אותה גם בשל עדותם של שני עדי מדינה נוספים, שתאמה את עדות א.צ.

זאת ועוד, הודגש כי ה.צ העיד כי מי שהזמין ממנו את הכנת המטען היה אברג׳יל באמצעות שליחו יניב בן סימון. לא מדובר אפוא בעדות סברה כפי שטען אברג׳יל בערעורו, אלא בעדות ישירה וידיעה ברורה של ה.צ, שמשתלבת אף בעדות בומבי בעניין זה.

כן טענה המשיבה, כי טענת אברג׳יל על כך שהמפגש היחיד שקיים עם ה.צ, בטרם נסיעתו לחו״ל, היה בתחנת דלק, בנוכחות מריקו, ולצורך בירור על מכרים בקולומביה, לא הוצגה ל-ה.צ בחקירתו הנגדית. כמו כן, מריקו שהיה שותף לאותה פגישה, לא זומן לעדות על-ידי אברג׳יל (וגם לא על-ידי נאשמים אחרים). אשר להסתמכות אברג׳יל על שיחתו עם מריקו בעניין ה.צ (מוצג נ/160) נטען, כי אין בשיחה זו ראיה ביחס למכרים מקולומביה, ואף אין בה אישור שאותו מפגש בתחנת הדלק הוא המפגש הראשון בין אברג׳יל לבין ה.צ. משכך, מדובר בטענה כבושה וחסרת בסיס, שסותרת את ממצאי העובדה שנקבעו בהכרעת הדין.

אשר לטענת אברג׳יל, לפיה ליניב בן סימון הייתה מוטיבציה אישית לפגוע ברוזנשטיין, השיבה המדינה כי מעורבות אברג׳יל והארגון בהמשך הפעילות שנועדה לפגוע ברוזנשטיין ברורה ועולה מן הראיות. הודגש, כי בן סימון היה חבר בכיר ומנהל בארגון הפשיעה של אברג׳יל, וכל עדי המדינה העידו על מעמדו הרם, על ״קבוצת בת-ים״ שהייתה כפופה למרותו, ועל הקירבה הגדולה בינו לבין אברג׳יל.

כן נטען כי משיחות האזנת הסתר ניתן ללמוד על היררכיה ברורה בין השניים, וכל העדים העידו כי באותה עת בן סימון היה שני לאברג׳יל. המשיבה הדגישה בטיעוניה כי אין שחר לטענה שבן סימון פעל את פעולותיו המתוארות באישום השלישי במנותק מהארגון אליו השתייך וללא אישורו של אברג׳יל.

ביחס למיכה בן הרוש, אברג׳יל טען כי השיחה בינו לבין אוזיפה וציון אלון (מוצג ת/1697) תומכת בגרסתו כי הקשר עם מיכה היה שגרתי, ״כעזרה כללית לעבריינים״, אך המשיבה טענה כי גרסה זו למעשה מחזקת את שאר הראיות המלמדות על מעורבותו בהשגחה על מיכה, מתוך חשש שהאחרון יפליל את הארגון.

לפיכך, המשיבה טענה כי יש להותיר את הרשעת אברג׳יל באישום זה על כנה.

277. ביחס לאישום הרביעי, עמדת המשיבה התבססה על קביעותיו של בית המשפט המחוזי, ולפיהן היוזמה מאחורי התכנית העבריינית באירוע "יהודה הלוי" הייתה של אברג'יל, כמי שהגה את רעיון חיסולו של רוזנשטיין, ועמד מאחורי הפגישות בבריסל, היה מודע לכל פרטי המבצע, ואישר אותו.

אשר לטענה כי מטען החבלה הונח על גג הצ'יינג' עוד לפני הפגישות בבלגיה, המדינה השיבה כי טענה זו לא מתיישבת עם סדר האירועים כפי שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי. נטען כי בומבי העיד שמרגע חזרתו מבריסל בתאריך 20.11.2003 החל לעבוד על הכנת המטען מול ה.צ, ועדותו עלתה בקנה אחד עם מסגרת הזמן שהציבו עדי המדינה האחרים – ה.צ, טולי ו-א.צ – ולפיה מרגע הכנת המטען ועד להפעלתו חלפו כשבועיים וחצי עד שלושה שבועות. דחיית עדות י.מ בהקשר זה, הוסברה בכך כי עיקר עיסוקו בארגון היה בעסקאות סמים, ולא באירועי האלימות, והוא העיד בעצמו כי לא יכול היה לחבר בין אירועים שקלט בחושיו מהכנת המטענים, לבין האירועים מושא האישום השלישי והרביעי.

עוד הוסיפה המדינה, כי העובדה שהמשימה לחיסול רוזנשטיין הוטלה לפתחו של בומבי כבר ביולי 2003, מספר חודשים לפני הפגישה בבלגיה, אינה מעידה על מועד הכנת המטען. בנוסף, בומבי העיד כי עד למפגשים בבלגיה לא עסק בפעילות מבצעית להכנת המטען. ואולם, לטענת המדינה, גם אם נבחן את אחריות אברג'יל למיוחס לו, מקום בו הונח המטען קודם למפגשים בבלגיה – הדבר לא יפחית מאחריותו למיוחס לו באישום זה.

אשר להעברת הכספים מטולי לבומבי בבית קפה "הכוהנים", המשיבה הסתמכה על עדות טולי, ולפיה העברת הכספים לבומבי התרחשה כשבוע לאחר חזרתו מהמפגשים בבלגיה (ולא ביום 3.12.2003 כפי שצוין בטעות בכתב האישום). בנוסף, נטען כי יש לדחות את טענת אברג'יל לפיה רק לאחר קבלת הכספים מטולי, ה.צ החל בבניית המטען, אלא שהדברים היו שלובים זה בזה.

המשיבה הבהירה כי יש לדחות אף את הטענה לפיה תיקון המטען על גג הצ'יינג', ימים בודדים לאחר הנחתו לא הגיונית, ומכאן שהונח לפני המפגשים בבלגיה. נטען כי בומבי העיד מפורשות שהורדת המטען לשם החלפת המצבר, נעשתה לאחר שוזאנה השמיע את החשש שהסוללה הקיימת קטנה ויש אפשרות שנגמרה.

אשר לתקיפת עדות בומבי בעניין הרסס שהוסף למטען, המשיבה טענה כי לא היו בידי בית המשפט די ראיות לקבוע מי הניח את הרסס בפועל, ואין הדבר פוגע בעדות

בומבי. מלבד ה.צ ובומבי, מעורבים אחרים עסקו בהעברת המטען והנחתו, ויכלו בפועל להוסיף את הרסס לקופסא שהכילה את המטען.

אשר לעד המדינה י.א, שאמרותיו במשטרה התקבלו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, המשיבה טענה את הטיעונים הבאים: ראשית, בית המשפט לא עשה שימוש באמרותיו לתמיכה בראיות המדינה, זאת לנוכח מורכבות העדות ומשהובא בידי ההגנה ולא העיד בפועל בסופו של יום. שנית, בניגוד לנטען על-ידי אברג'יל, בית המשפט המחוזי לא נזקק לעדות י.א כדי לקבוע שנערכו מפגשים בבלגיה, שכן אלה לא הוכחשו מפי אברג'יל ורוחן. תכני המפגשים נקבעו בהסתמך על עדויותיהם של בומבי וטולי, ובית המשפט המחוזי ציין כהערה כי עדויותיהם נתמכות בידי י.א והתכוון בהקשר זה, שעדותו לא יכולה לשמש להגנת הנאשמים.

המשיבה הדגישה כי המפגשים בבלגיה התקיימו לבקשת אברג'יל. לטענתה, אין בשיחה מיום 9.11.2003 (מוצג ת/1880י') במסגרתה טולי מבקש להגיע לאברג'יל למקום מושבו בבלגיה, כדי לגרוע מקביעת בית המשפט המחוזי, כי על פי הראיות שבמרכזן רצף שיחות שקיים אברג'יל, עולה כי פעל לרכז את כל הנוכחים אצלו לצרכיו שלו.

לעמדת המשיבה, הטענה שהמפגשים בבלגיה נועדו להוללות בלבד, נסתרת בעדות בומבי וטולי ובשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר. שני העדים העידו על קיומם של שני מפגשים בבלגיה, שעסקו בחיסול רוזנשטיין, האחד בביתו של אוזיפה והשני בבית מלון, וכי אברג'יל ביקש כספים מהנוכחים למימון המשך המאבק בו. הטענה לפיה בומבי אישר כי לא הייתה מטרה מסוימת לפגישה בבריסל, היא הוצאת דבריו מהקשרם, כי כאשר זומן לבלגיה בידי אברג'יל הוא אכן לא ידע את מטרת זימונו, אך נטען כי אין להסיק מכך שבפגישות בבלגיה לא דובר על הוצאתו לפועל של החיסול.

עוד טענה המשיבה, כי יש לדחות את טענת אברג'יל לפיה ל"שיחת העברת המקל" בינו לבן סימון, ניתנה פרשנות שגויה, מאחר שבומבי היה בחו"ל בעת התקיימותה. לטענת המשיבה, במהלך השיחה בומבי שהה אצל אברג'יל ועדכן אותו בדבר נוהגו של רוזנשטיין להגיע לצ'יינג'. השניים דנו בקיום המשימה לחיסולו ובאותה הזדמנות הועברה הובלת המבצע לבומבי. משכך, אברג'יל הורה בשיחה הטלפונית לבן סימון לסגת מהמשימה ווידא שלא יפריע לחיסול. המשיבה הדגישה שבית המשפט המחוזי מצא בשיחה זו סיוע לעדות בומבי.

המשיבה עמד על כך שגם "שיחת השלד" שהתקיימה בין אברג'יל לבין סוסן, נקבעה כראיית סיוע לעדות בומבי, משעולה בבירור מתוכן השיחה והקשרה כי "השלד" הוא מטען החבלה המיועד לחיסול רוזנשטיין. למעשה, אברג'יל פנה בשיחה זו לסוסן מקורבו, ומי שעתיד להשתתף בחוליה המבצעת של החיסול, ומבקש לברר אצלו אם הדברים התקדמו.

לעמדת המשיבה, אברג'יל כשל להסביר את ראיות המדינה שהוטחו בפניו באישום זה, לרבות ביחס ל"שיחת העברת המקל", "שיחת השלד", זימונם של שאר המעורבים למפגשים בבלגיה, בקשת הכספים מצידו וכן את התנהלותו בעניין מעצר בומבי באפריל 2004 בגין מעורבותו באישום זה.

לבסוף, המשיבה הסבירה את הטעות שנפלה בניסוח כתב האישום, ביחס למועד המפגש בין טולי לבומבי בבית קפה "הכוהנים"; וביחס לתיאור העברת המטען המתוקן. בשל כך, ביקשה מבית המשפט המחוזי שיבסס את ממצאיו בנקודות אלו על בסיס מכלול הראיות שהוכחו לפניו, תוך שימוש בסעיף 184 לחסד"פ, ובשים לב לכך שניתנה למערערים מלוא הזכות להתגונן, ולכך שהעדויות שהובאו במהלך המשפט הקלו עם המערערים ביחס לכתב האישום. צוין כי בית המשפט המחוזי קיבל עמדה זו.

278. ביחס לאישום השישי, המשיבה טענה כי הרשעת אברג'יל ב"עסקת הבלדרית" התבססה בעיקרה על עדות י.מ, שהעיד על שלביה השונים של העסקה לה היה שותף ועל חלקם של אברג'יל ושל סוסן בה, ועדותו זכתה למלוא אמונו של בית המשפט המחוזי.

אשר לכפירת אברג'יל בקיומה של העסקה (כפירה ביבוא סמים מפרו לאנגליה), וטענתו החלופית שלפיה מעורבותו בעסקה הייתה בשלב מאוחר, המשיבה טענה כי בית המשפט המחוזי דן בטענות אלה ודחה אותן כבלתי מהימנות, מאחר שלא עלו בקנה אחד עם הראיות שהוצגו באישום זה, ובעיקר עם עדותו המהימנה של י.מ והשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר.

לטענת המשיבה, מעורבות אברג'יל בשלביה הראשונים של העסקה עולה מדברי י.מ, אשר העיד כי מלכתחילה, לצורך קידום העסקה, ועוד בטרם הוצאתה לפועל, טס לספרד, שם נפגש עם אברג'יל ועם ציון אלון, שוחח עמם על העסקה המתוכננת וקיבל את "ברכתו" של אברג'יל להוציא את העסקה לפועל יחד עם בן סימון.

מעורבות אברג'יל בעסקה מראשיתה אף נלמדת מראיות נוספות בתיק, וזאת על רקע מעמדו כראש הארגון, שהעסקה נעשית במסגרתו. המשיבה הדגישה כי נוכח

תפקידו, לא נדרשה מעורבותו הפיזית בביצוע העבירות, והמעשים בוצעו על-ידי מי שסרו למרותו. כך למשל, מהשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר עולה תפקידו של ציון כמתווך, המעביר לאברג׳יל את דברי י.מ וסוסן, ואברג׳יל הנחה את ציון כיצד לפעול.

הודגש בהקשר זה, כי השאלה שאברג׳יל הפנה לציון בשיחה ביניהם (מוצג ת/1205) "כמה האלף שלנו", לא מלמדת כי לא היה מעורב בעסקה, שכן המשכו של המשפט "חשבתי שבע וחצי אלף שלנו" מלמד כי אברג׳יל ידע היטב שלארגון יש חלק בעסקה, רק לא ידע מה היה הסיכום הכספי המדויק.

המשיבה הוסיפה וטענה כי אמנם אנשי הארגון, לרבות אברג׳יל וסוסן, חשדו בשלב מסוים כי י.מ "עקץ" את הארגון, אולם מהשיחות הטלפוניות עולה כי החשדות לא התייחסו לאפשרות שלא התקיימה עסקה, אלא לאפשרות ש-י.מ ניסה להתחמק מחובתו להעביר לארגון את חלקו ברווחי העסקה. יתירה מכך, המשיבה טענה כי העובדה שהמערערים הפעילו לחץ על י.מ בדרישה שיאתר את הבלדרית, וכן חיובו בסופו של יום בתשלום הקנס לארגון, מלמדים כי הם האמינו בהעברת הסמים מפרו לאנגליה – כלומר שדובר בעסקה קיימת ולא בסיפור כזב, כפי שטען אברג׳יל.

בנוסף, ביחס לתקיפת אברג׳יל את קיומו של הסם שהועבר בעסקה זו, המשיבה טענה כי גם בהיעדרן של ראיות ישירות ביחס לטיב ולכמות הסמים, אין כדי לפגוע בהרשעתם המבוססת של אברג׳יל וסוסן באישום זה. נטען כי סוג הסם וכמותו הוכחו מעדות י.מ לצד ראיות הסיוע שנמצאו לה.

לבסוף, המשיבה התייחסה לטענות אברג׳יל בדבר מחדלי חקירה המצדיקים זיכויו מאישום זה, וביקשה לדחותן. לפי הטענה, טענות אברג׳יל בדבר הימנעות החוקרים מלבדוק את מועד טיסת הבלדרית, הועלתה לראשונה בערעורו, ומאחר שמדובר בטענה עובדתית והעדים לא נחקרו ביחס אליה, אין מקום להידרש אליה כעת בשלב הערעור. לגופו של עניין נטען כי הדברים נבדקו במסגרת חיקור דין שבוצע בהולנד, ממנו עלה כי אין באפשרות חברת התעופה להמציא רשומות נוסעים לטיסות מלפני 5 שנים ומעלה, וכי לחובת הבלדרית אין רישום פלילי. משכך, לא הוגשו ראיות מטעם המאשימה בעניין זה, אך אין בכך כדי לבסס את המסקנה לה טוען אברג׳יל.

אשר על כן, נטען כי אין כל עילה להתערב בהרשעת אברג׳יל באישום זה.

279. ביחס לאישום השביעי, במסגרתו אברג׳יל הורשע (יחד עם המערער לוקר) ביבוא מיליון כדורי אקסטזי מהולנד לאוסטרליה, במסגרת ארגון פשיעה, המשיבה טענה כי

הרשעתו המבוססת על עדות י.מ בדין יסודה. האחרון העיד על תפקידו של אברג׳יל כמפקח על העסקה ועל גיוס המימון לה, מתוקף היותו ראש הארגון, ועל מאמציו לפתור את התסבוכת שנוצרה עם היעלמות הבלדר.

נטען בהקשר זה, כי יש לדחות את טענת אברג׳יל לפיה עדות י.מ היא עדות שמועה. המשיבה הדגישה כי המקור לידיעותיו הוא נוכחותו במספר פגישות בהן חברי הארגון, לרבות אברג׳יל ולוקר, שוחחו בעניין. כן העיד כי בתקופה הרלוונטית שהה בביתו של ציון אלון בפוארטו בנוס שבספרד, מקום שבו אברג׳יל נהג לערוך פגישות, ושם שמע באופן ישיר מספר שיחות כאמור. נוסף על כך, נטען כי לעדות י.מ הצטרפו ראיות סיוע שעיקרן הודעותיו של שי סילם במשטרה, שהוגשו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, ושיחות שנקלטו בהאזנות סתר.

עוד טענה המשיבה, כי י.מ נכח בשיחה במסגרתה אברג׳יל הטיח ב״עגיל״ (מוטי אטיאס) את חוסר שביעות רצונו מכך שאבד הקשר עם ״קבוצת האופנועים״, ובהמשך אף שמע את אברג׳יל מאיים עליו כי ״יפרק״ אותו. לטענת המשיבה, שיחה זו מקבלת משנה תוקף על רקע מעמדו הבכיר של אברג׳יל בקבוצה העבריינית, ומעורבותו האישית, כראש הארגון, מדגימה עד כמה היה מעורה בעסקה ופעל באופן אישי לקידומה. המשיבה ציינה אף את עצם החלטת אברג׳יל להטיל על י.מ את משימת איתור הבלדר כהיבט נוסף למעורבותו בעסקה.

בהקשר זה נטען, כי יש לדחות את טענת אברג׳יל לפיה עדות י.מ מלמדת, לכל היותר, על מעורבותו בעסקה בשלב מאוחר, לאחר שהסמים כבר הגיעו לאוסטרליה והעסקה הושלמה. ראשית, נטען כי י.מ העיד שהארגון בראשות אברג׳יל היה שותף כבר בשלב מימון רכישת הסמים בהולנד; שנית, מהשיחות בהן נכח י.מ עלה בבירור רצונו של אברג׳יל בהמשך קידום העסקה ובהצלחתה, ועל כך שעוד נדרשו מהלכים להשלמתה.

אשר לטענת אברג׳יל, לפיה עדות י.מ סיבכה את בן סימון בעסקה זו במידה שווה לזו שלו, המשיבה טענה כי י.מ העיד שבמסגרת ניסיונותיו לאיתור הבלדר אמנם פנה גם לבן סימון, אולם שאלת מעורבותו בעסקה לא רלוונטית, שכן בן סימון לא נאשם בפרשה ואחריותו הפלילית במסגרתה לא התבררה. בנוסף נטען, כי נוכח מעמדם השונה של אברג׳יל ובן סימון בארגון, אין מקום לגזירה שווה ביניהם.

נוסף על כך, המשיבה טענה כי גרסת אברג׳יל מתפתחת ומלאת סתירות באופן שלא מאפשר לתת בה אמון.

לאור כל האמור, המשיבה ביקשה לדחות את טענות אברג׳יל ולהותיר את הרשעתו באישום זה על כנה.

280. ביחס לאישום השמיני, שיוחס לאברג׳יל בלבד, ועניינו בניסיונו לייצא 12 טון "חשיש" ממרוקו, המשיבה טענה כי יש לדחות את טענתו לפיה אין לתת אמון בעדות י.מ מאחר שהעיד על עסקת האישום השני ועל העסקה הנוכחית במקביל, ועדותו הייתה רצופה בשקרים.

המשיבה הדגישה בטיעוניה כי בית המשפט המחוזי דן באריכות בגרסת י.מ ביחס ל"עסקה הגדולה" (מושא האישום השני) וקבע שם שלא ניתן לראות בה סיוע לעדות טולי, זאת לא מפני ש-י.מ לא נמצא מהימן, אלא מאחר שתיאורו את העסקה שם היה תמציתי, ועל רקע העובדה ש-י.מ סיפר בחקירותיו במשטרה על שתי עסקאות שונות בהיקף של 800 ק"ג קוקאין, ומכאן החשש שיעלה ספק באיזה מן האירועים מדובר. לפיכך נטען כי אין עילה להתערב בממצאי המהימנות שנקבעו בהכרעת הדין ביחס לעדות י.מ בעסקה הנוכחית.

אשר לאמירתו של טולי, לפיה מלבד "העסקה הגדולה" לא ביצע עם אברג׳יל עסקת סמים נוספת, המשיבה טענה כי אין באמרה זו כדי לשנות ממעמדה של עדות טולי כעדות מסייעת לעדות י.מ, זאת מן הטעם שבמקרה הנוכחי העסקה בסוף לא יצאה אל הפועל, ומסיבה זו טולי לא מנה אותה בעדותו כעסקה של ממש.

עוד הוסיפה המשיבה וטענה, כי השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר משמשות אף הן סיוע לעדות י.מ. כך בשיחה בין ציון לאברג׳יל, בה מדווח לו ציון על ארכה שנתן ל-י.מ להשלמת העסקה ומבקש את אישורו לכך (מוצג ת/1999). נטען כי טענת אברג׳יל לפיה ציון לא ביקש את אישורו אלא רק את חוות דעתו, מנוגדת לשכל הישר ולתוכן השיחה, מתעלמת ממעמדו של אברג׳יל בארגון, ומיחסי הכוחות בינו לבין ציון.

המשיבה טענה כי אף השיחה השנייה ביניהם (מוצג ת/1704) מדגימה באופן מובהק כי אברג׳יל לא רק מתווך כפי שטען, אלא מוביל את העסקה, כשהוא מעורה ועוקב אחר מעשיהם של י.מ וטולי סביב העסקה, גם לאחר שכבר הפגיש ביניהם.

לבסוף, המשיבה התייחסה לטענת אברג׳יל לפיה שאלת מועד ההיכרות בינו לבין י.מ לא מהווה שקר מהותי. המשיבה ביקשה לדחות את הטענה, והדגישה שנוכח

יריעת המחלוקת המצומצמת שאברג׳יל הציב במסגרת עדותו, לפיה בעסקה זו רק תיווך בין י.מ לבין טולי, יש חשיבות מכרעת לעוצמת הקשר בינו לבין י.מ בתקופת העסקה.

281. ביחס לאישום ה-11, שעניינו עסקאות הסמים ביפן, שאף ביחס אליו אברג׳יל תקף במסגרת ערעורו את טיב עדותו של י.מ, המשיבה טענה כי יש לדחות את הטענה שעדות י.מ לא סיבכה את אברג׳יל בביצוע העבירות מבחינה עובדתית.

ביחס לעדות ה.צ, שאף אותה תקף אברג׳יל בערעורו, נטען כי יש בה כדי לסבכו במיוחס לו, מאחר שעולה ממנה המסקנה כי העסקאות בוצעו במסגרת הארגון שהוא עומד בראשו, והיא מסייעת לעדות י.מ בהקשר זה.

גם ביחס לעדות תומס, שהעיד על חלקו בביצוע "עסקת החבילות בדואר" יש כדי לסייע לעדות י.מ וזאת בניגוד לטענת אברג׳יל. אין בעובדה שתומס, שאינו חבר ארגון, ולא ידע לפרט את חלקו המדויק של אברג׳יל בביצוע העסקאות, כדי לגרוע ממסקנה זו, שכן תפקידו וחלקו בעסקאות נלמדים מעדות י.מ.

אשר לתיעוד ההעברות הכספיות מחוץ ליפן באמצעות סלוצקי, המשיבה ציינה כי בית המשפט המחוזי אמנם לא התייחס מפורשות לענייננו של אברג׳יל, אך מובן כי המסקנה לפיה תיעוד זה משמש ראיית חיזוק לעדות י.מ נכונה בענייננו, לצד עדותו של י.מ לפיה אברג׳יל קיבל את חלקו ברווחים מהעסקאות בישראל, באמצעות גיא וברמן.

עוד טענה המשיבה, כי יש לדחות את טענת אברג׳יל שאין לראות במסמכי תיעוד החשבונות שנערכו על-ידי י.מ כראיה מחזקת בענייננו, מאחר שאלה לא מתעדים העברת כספים אליו עצמו. הודגש כי טענה זו לא הועלתה על-ידי אברג׳יל בהליך קמא ואך מטעם זה אין מקום להידרש לה כעת. לגופו של עניין נטען, כי אין הכרח שהתיעוד יתייחס לאברג׳יל באופן ספציפי, ועצם ביצוע הרישומים בזמן אמת, והעובדה שהם כוללים התייחסות לפעילות הארגון ולהעברות כספים לחברים בו, משמשת חיזוק לעדות י.מ.

אשר לרצף השיחות שנקלטו בהאזנות סתר, ביחס לעסקת "השולחן השלישי", המשיבה טענה כי תוכן השיחות וזהות הדוברים בהן מלמדים על מעורבות אברג׳יל בעסקה, ועל כך שזו בוצעה כחלק מובנה מפעילות הארגון. הודגש כי הדוברים בשיחות הם פעילים מרכזיים בארגון ומקורבים לאברג׳יל, בפרט אילן ודוד בן שיטרית (נאשמים 5-6), שהיו חבריו הקרובים, התגוררו עמו בתקופה הרלוונטית, ואף הורשעו על-פי הודאתם בחברות בארגון.

אשר לטענת אברג׳יל בדבר ניסוחו של כתב האישום, נטען כי אכן המשיבה ביקשה לייחס לנאשמים באישום זה אחריות מכוח "ביצוע בצוותא" לכלל העסקאות, ומכך היה עליהם להתגונן. אולם, בסופו של יום, בהכרעת הדין, נערכה בדיקה פרטנית של הראיות ביחס לכל אחת מן העסקאות, והמערערים הורשעו רק ביחס לחלקן, מקום שהראיות לימדו על מעורבותם הקונקרטית. לפיכך נטען כי בית המשפט המחוזי היטיב לבחון את עדות י.מ, כמו גם את שאר הראיות, והקפיד על רף ההוכחה הדרוש לצורך ההרשעה.

282. אשר לאישום ה-13, במסגרתו אברג׳יל הורשע בעבירת מס לפי פקודת מס הכנסה, ביחס לאישום השני ולאישום השישי, המשיבה טענה כי יש לדחות את טענותיו בדבר גובה ההכנסה שהתקבלה כתוצאה מהמעשים בהם הורשע באישומים אלה.

נטען כי ביחס לאישום השני, בית המשפט נדרש לניתוח הראיות, ובראשן עדות טולי שנמצאה מהימנה, מהן נלמד הרווח הכולל שהופק מהעסקה ואופן חלוקתו בין השותפים לה; ביחס לאישום השישי נטען, כי אברג׳יל הורשע בהעלמת הכנסת כספי הקנס שקיבל הארגון מ-י.מ לאחר בריחת הבלדרית. נטען כי הוכח שהקנס האמור, בסך 80,000 דולר, שולם למעשה לארגון הפשיעה בראשותו, ושימש למימון מטרות הארגון, בהתאם להוראותיו של אברג׳יל עצמו.

אשר לטענה כי לא ניתן להרשיע הן את אברג׳יל והן את סוסן בגין אותם הכספים שהתקבלו מהקנס ששילם י.מ, המשיבה טענה, כי אברג׳יל וסוסן לא הורשעו בקבלת אותם הכספים. בעוד שאברג׳יל הורשע בהעלמת כספי הקנס ששילם י.מ בסך 80,000 דולר, סוסן הורשע בקבלת 40,000 דולר מציון אלון, עליהם לא דיווח.

ביחס לטענת אברג׳יל בדבר ההתנגשות בין החובה לדווח על עיסוקיו לרשויות המס לבין זכותו להימנע מהפללה עצמית, הודגש כי טענה זו לא נטענה בפני בית המשפט המחוזי. לגופו של עניין, המשיבה טענה כי בפקודת מס הכנסה אין הוראה מפורשת המאפשרת לנישום להימנע מדיווח על הכנסותיו ועיסוקיו לפקיד השומה על פי חוק, גם כאשר מדובר בעסקים בלתי חוקיים.

לפיכך, לטענת המשיבה, הרשעת אברג׳יל באישום זה מבוססת כדבעי ולא נפל בה כל פגם.

תשובת המדינה לערעורו של רוחן

283. ביחס לאישום הראשון, במסגרתו טענות רוחן התמקדו בשלילת השתייכותו לארגון הפשיעה והשגה על הרשעתו כמנהל בארגון, המדינה טענה כי תפקידו בארגון היה ייחודי יחסית לשאר מנהליו, מאחר שחבר לאברג׳יל כשעמד בראשות קבוצה מטעמו, שעסקה בפשע. נטען כי על החיבור בין קבוצת רוחן לארגונו של אברג׳יל ניתן ללמוד מעדות טולי, שהיה חבר בקבוצתו. גם עדי המדינה בומבי ו-י.מ תיארו את שיתוף המטרות והמשאבים עד שהפכה קבוצת רוחן לחלק בלתי נפרד מארגון הפשיעה של אברג׳יל.

המדינה הדגישה בטיעוניה כי שותפות רוחן עם ארגונו של אברג׳יל באה לידי ביטוי בכך שהיה שותף לדיוני בכירי הארגון שעסקו במאבק ברוזנשטיין, כדוגמת הפגישות בבלגיה, ונכונותו להשתתף במימון המאבק; פעילי קבוצת רוחן היו שותפים בניסיון חיסול רוזנשטיין ב״אירוע הקשת״; רוחן כמנהל בארגון הצטרף לאברג׳יל ל״פגישת הפיוס״ עם רוזנשטיין במלון בים המלח לאחר ״אירוע הקשת״; בעת שאברג׳יל עזב לחו״ל באפריל 2003, רוחן שימש כממלא מקומו בארץ, טיפל בהעברת כספים לחיילי הארגון (מוצג ת/1740), פעל להסדרת ייעוץ משפטי בידי עורכי דין לחברי הארגון, והיה נכון לשלם עבורם (מוצגים ת/1869יא, ת/1873יג); בנוסף, היה מעורב בהחלטות בקשר לתפעול עסקת הסמים הגדולה, מושא האישום השני, ועוד.

לטענת המדינה, לכל אלה מצטרפת פעולת המימון המובהקת של רוחן כפי שעלה מעדויותיהם של טולי ובומבי, על כך שבעקבות הפגישה בבלגיה, בה אברג׳יל אמר לנוכחים שצריך לתת כסף לפעילות, נשלח טולי על-ידי רוחן להעביר לבומבי 60,000 אירו, לצורך הוצאה לפועל של תכנית ההתנקשות ברוזנשטיין.

284. ביחס לאישום השני, שבו רוחן תקף בערעורו את עדות בומבי, המשיבה טענה כי דברי בומבי לפיהם טולי פעל מטעמו של רוחן אינם השערה, אלא מתבססים על היכרותו הקרובה עם כלל המעורבים, כמי שמילא אז תפקיד מפתח בארגון, וידע לתאר את חבירתה של קבוצת רוחן לארגון לצורך המאבק ברוזנשטיין, ואת מעמדו של טולי באותה עסקה.

בנוסף, המשיבה הסתמכה באישום זה על השיחות הטלפוניות בין אברג׳יל לרוחן ובין רוחן לאייבי אברג׳יל (אחיו של אברג׳יל):

השיחה הראשונה בין אברג׳יל לבין רוחן התקיימה בתחילת חודש מאי 2003 – כחודש וחצי בלבד לפני הפגישה בספרד, שהתכנסה בעקבות הסכסוך שהתגלע בעניין

פתיחת הגלגל הנוסף. נטען כי טענת רוחן שחודש וחצי הוא פרק זמן ארוך מדי כדי שיהיה מדובר באותו עניין, היא השערה בלבד.

אשר לכספים שהתקבלו מהעסקה, טולי העיד שגם לאחר חזרתו מקנדה, ועוד לפני מכירת הסמים מהגלגל השני, קיבל מסמי ביטון סכומי כסף גבוהים, שחלקם הועברו לרוחן, חלקם למאיר וחלקם לאברג׳יל. לכן נטען שאין קושי עם אמירת אברג׳יל בשיחה, לפיה המתין לכספים שהיו אמורים להתקבל אצל רוחן.

ביחס לבירור שרוחן ערך בעניין נסיבות מעצרם של אילן עזרן ושלומי בסה, המשיבה טענה כי יש בבירור זה כדי לסבכו ולסייע לעדות טולי ביחס למעורבותו. הודגש כי בחקירתו הנגדית, רוחן אישר שיחה במהלכה התעניין בדבר מעצרם של השניים, ובכלל זה בשאלה האם נחקרו על ניסיון רצח, אך לא היה בפיו הסבר לעניין זה.

אשר לטענת רוחן כי חלקו של משה צ׳יקו בית עדה, אחיינו, בביצוע העסקה, לא משליך עליו כשותף לעסקה, המדינה השיבה, כי עצם העובדה שאחיינו של רוחן, ומי שהוכח שהיה חלק מקבוצתו העבריינית, התלווה לטולי לקנדה, והשתתף בפתיחת הגלגל הראשון, היא ראיה נוספת המוכיחה כי טולי פעל בעסקה מטעם קבוצתו של רוחן.

285. לעניין האישום הרביעי, עמדת המשיבה התבססה על קביעותיו של בית המשפט המחוזי, ולפיהן רוחן כמנהל בארגון היה בסוד התכנית העבריינית שכללה לרצוח את רוזנשטיין; רוחן נתן את ידו ותמיכתו למאבק זה וביטא את רצונו שרוזנשטיין יחוסל; רוחן הוזמן והגיע לבלגיה, נטל חלק פעיל בשיחות שבהן דובר על חיסול רוזנשטיין, הביע הסכמה לפעולה ואף השתתף במימון המבצע באמצעות טולי.

לגישת המדינה, נוכחות רוחן בפגישות בבלגיה לא הייתה מקרית, אלא נוכחות של מנהל שלקח על עצמו שותפות מלאה במלחמה ברוזנשטיין. חלקו בהעברת הכספים לבומבי ועידודו להאיץ את החיסול, במסגרת הפגישות המכריעות בבלגיה, יחד עם מעמדו הבכיר בארגון, היו צריכים להביא להרשעתו בשלוש עבירות רצח, כפי שפורט בערעור המדינה.

עוד נטען בהקשר זה, כי מלבד מעמדו וחלקו של רוחן בארגון, נתווספו דבריו המפורשים של בומבי, ולפיהם רוחן עודד אותו בפגישות בבלגיה להוציא את משימת החיסול אל הפועל. בנוסף, עם מעצרו של בומבי בעקבות ניסיון החיסול, רוחן טרח להתעדכן ולנסות לסייע לו. יתירה מזאת, הכספים למבצע החיסול לא נבעו ממקורותיו העצמאיים של טולי, כי אם מכספי עסקאות הסמים להם היו שותפים אברג׳יל ורוחן

וקבוצתו. נטען כי נכונות טולי לשלם את הכספים לדרישת אברג׳יל הייתה על דעתו והסכמתו של רוחן, זאת מאחר שמי שסירב לשלם כספים להוצאת התכנית לפועל, מודר מהפגישה, כפי שאירע בעניינו של י.א.

אשר לטענת רוחן בדבר הצורך בשינוי ההלכה הנוהגת וקביעה כי יש להוכיח שהסיוע תרם בפועל לביצוע העבירה (להבדיל מהוכחת פוטנציאל הסיוע), המשיבה טענה כי לא נדרש לעסוק בשאלת פוטנציאל מעשיו של רוחן לתרום לביצוע העבירה, מקום בו בומבי העיד כי הכספים שקיבל שימשו אותו בפועל לקיום הקבוצה אותה הנהיג במאבק לחיסול רוזנשטיין.

ביחס להסתמכות רוחן על גרסת עד המדינה י.א בחקירותיו במשטרה – כמוכיחה שבמועד הפגישה בבלגיה כבר נעשה ניסיון להפעיל את המטען ברחוב יהודה הלוי, ולכן הפגישה בבלגיה בה נכח לא הייתה מכרעת להוצאת התוכנית לפועל – המשיבה טענה כי הדברים לא מתיישבים עם מלוא גרסתו של י.א, כמו גם עם התנהלות הגנתו של רוחן, שלא ביקשה להעיד את י.א מטעמה, לאחר שהמשיבה ויתרה על עדותו. הודגש כי בסופו של יום, גרסת י.א קיבלה משקל שולי ביותר, וההרשעה לא מבוססת עליה.

משכך, המשיבה טענה כי מסכת הראיות נגד רוחן צריכה הייתה להביא להרשעתו ברצח, ולא כמסייע בלבד, ובעניין זה נסוב ערעורה. משכך, ממילא יש לדחות את טיעוני רוחן על הרשעתו כמסייע בלבד, כפי שפורט לעיל.

286. אשר לגזר-הדין, המשיבה טענה, בכפוף לערעורה על הרשעת רוחן כמסייע באישום הרביעי, כי עונשו (25 שנות מאסר בפועל, לצד פיצוי, קנס ועונש מאסר על תנאי) נותן ביטוי הולם לחומרת מעשיו כמו גם לצורכי הרתעה, וכי אין עילה להתערב בו. המשיבה הדגישה שרוחן היה דמות מרכזית מאוד בארגון ושימש כמעין ממלא מקום של אברג׳יל בהיעדרו. אף עבירת הסמים בה הורשע עניינה בסחר בינלאומי בהיקף עצום ממדים. לפיכך, יש לדחות את טענות רוחן על חומרת העונש.

תשובת המדינה לערעורו של סבח

287. ביחס לאישום השלישי, במסגרתו סבח תקף את עדות ה.צ וטען שהיא עלילת שווא, המדינה טענה כי עדותו התקבלה על-ידי בית המשפט המחוזי כבעלת מהימנות גבוהה, נמצאו לה ראיות סיוע רבות. לעומת זאת, גרסת סבח נדחתה, לרבות טענתו שהמטען ששימש לפיצוץ בכיכר פלומר אינו המטען ש-ה.צ הכין.

בעניין חוסר ידיעתו של בומבי על אודות מעורבות סבח באישום השלישי, המדינה טענה כי ניסיון ההתנקשות ברוזנשטיין מושא אישום זה, הייתה משימה בניהולו של יניב בן סימון, שהפעיל את אנשיו (לעומת המבצע מושא האישום הרביעי, שהיה בניהולו של בומבי), ולכן אין להתפלא כי בומבי לא היה מעורב בפרטים שביחס לשותפים לבניית המטען ולמלכוד המכונית. לפיכך, לא ניתן ללמוד "מאי ידיעתו" של בומבי ולהתייחס אליה כאישור לאי מעורבות סבח.

אשר לסתירה בין עדות י.מ לבין עדות ה.צ בעניין מיקום בניית המטען, עמדת המדינה הייתה כי כבר מראשית הדרך היה ברור לחוקרים כי עדות י.מ ביחס למטענים שראה אצל ה.צ הייתה מורכבת. מצד אחד, נטען כי ל-י.מ היה מידע משמעותי על אירועי האלימות שבוצעו על-ידי הארגון, בעיקר מאחר שהיה בן-בית אצל ה.צ; מצד שני, התברר כי עדותו לא מעוגנת היטב בזמנים, ניכר כי עירבב בין אירועים, ואף הבהיר בעדותו כי לא ידע "איזה מטען הלך לאיזה פיצוץ". משכך המשיבה ביקשה בסיכומיה לתת משקל לעדות י.מ כל עוד היא לא סותרת את עדותם של עדי המדינה האחרים, שעסקו הלכה למעשה בבניית מטען החבלה.

ביחס לעדות מומחה החבלה מטעם ההגנה, שרון יוסף, אשר טען לאי התאמות בין הממצאים בזירה לבין דברי ה.צ, המשיבה הדגישה כי בית המשפט המחוזי דחה את חוות דעתו מאחר שנסמכה על עובדות חלקיות ולא התייחסה לחומר ראיות רלוונטי. בנוסף נטען כי נמצא פגם בהתנהלותו המקצועית של המומחה ביחס לניסוי שערך באופן לא מדויק. בשל כך, ומטעמים נוספים, נדחתה הטענה כי המטען שהתפוצץ בכיכר פלומר אינו המטען אותו הרכיב ה.צ.

בנוסף, הודגש כי גם חוות דעתה של גל סלע (מוצג נ/238) שהוגשה מטעם ההגנה, בניסיון לתקוף את עדות ה.צ, נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי ונקבע ביחס אליה שהיא "נעדרת כל נפקות וביסוס ואין לשעות אליה" (עמ' 51 להכרעת הדין).

לטענת המשיבה, שקריו של סבח, יחד עם העובדה ש"נעלם" החל מערב הפיצוץ ובמשך כמה ימים לאחר מכן, וכמוהו גם בן סימון ומיכה, מלמדים על מידת מעורבותו בתכנון האירוע על פרטיו. עוד נטען, כי מספר ימים לאחר הפיצוץ, סבח ובן סימון הגיעו לבית ה.צ, שוחחו עמו על האירוע וסיפרו לו על הצורך להוציא מהארץ את האדם שלחץ על השלט. משכך נטען, כי אין לקבל את טענת סבח שלא היה לו יסוד נפשי לעבירה, מאחר שלא ידע לטובת מה משמש המטען.

לבסוף, המשיבה טענה כי ההבדל בין עבירת הניסיון לרצח בה הורשע סבח, לעומת הרשעתו של עמוס כמסייע בלבד, מנומקת בהבדל בראיות שהוצגו ביחס למעורבותו של כל אחד מהם בתכנית העבריינית. לטענת המשיבה, אין להשוות בין השניים מאחר שהמסכת הראייתית המפלילה כל אחד מהם שונה, וביחס לסבח – היא רחבה יותר ומלמדת על מעורבת עמוקה ורצונו בתוצאה הקטלנית.

288. ביחס לאישום הרביעי, עמדת המשיבה התבססה על קביעותיו של בית המשפט המחוזי, מהן עולה כי הרשעת סבח נסמכה בעיקר על עדויות ה.צ ו-י.מ לפיהן סבח היה בסוד העניין וידע את טיבה של תכנית החיסול. עם זאת, בשל ריחוקו ממוקד הפעילות, ובשל ריחוקו מבומבי, הורשע בעבירות סיוע ולא כמבצע בצוותא.

אשר לטענות סבח ביחס להיקף מעורבותו באירוע, נטען כי ה.צ ביקש את נוכחותו להעברת המטען באופן מכוון, כדי שלא להיחשף בפני מקבל המטען, אותו לא הכיר. בהמשך, ה.צ ביקש מסבח להיות נוכח גם בעת החלפת הסוללה במטען שהוחזר, ואולם משפנה לעיסוקיו, לא ידע מי לקח את המטען בפועל. תמיכה לעדות ה.צ נמצאה בעדות י.מ שראה את סבח ועמוס ב"שתי אפיזודות" בהן ה.צ הכין מטען בחצר ביתו. נטען כי באחת ההזדמנויות ראה את סבח נוטל את המטען מידי ה.צ ומכניסו לרכבו; ובאפיזודה אחרת שתיאר, ראה את סבח בעת הכנת מטען נוסף בידי ה.צ, כשהוא בסלון הבית, יחד עם אחרים.

ביחס לטענה כי סבח לא היה מעורב באירועי העברת המטענים, הראשון והשני, בהתאם לעדויות בומבי, המשיבה טענה כי האחרון לא ידע את חלקו של סבח באישום זה, מאחר שלא נכח אצל ה.צ בעת העברת המטענים לאחר הכנתם. לעמדת המשיבה, תיאורו המדויק של ה.צ את המטענים שהכין, והממצאים בזירה התואמים את עדותו, מדגישים את מהימנות דבריו.

בנוסף, בניגוד לטענת סבח, נטען כי א.צ לא שלל את מעורבותו בהעברת המטען מאביו לשליחו של בומבי, אלא לא זכר זאת. אשר לעדות י.מ, המשיבה התייחסה לכך שהיה מדובר באיש הארגון שחלקו בעסקאות הסמים, ואולם ביחס להכנת המטענים העיד רק על מסקנותיו, זאת לאחר שראה אותם אצל פטרונו ה.צ, והניח כאמור כי מדובר במטענים המתוארים באישומים השלישי והרביעי.

לעניין טענת סבח כי השגגה בניסוח כתב האישום קיפחה את זכותו להתגונן, השיבה המדינה כי בכתב האישום יוחסה בטעות לנאשם 13 (ז'וז'ו ז"ל) נטילת המטען מ-ה.צ בשתי הזדמנויות שונות (הן בהעברת המטען המקורי והן המטען המתוקן), בעוד

שהעדים כולם דיברו על פעם אחת בלבד. על כן, המשיבה הבהירה כי תיאור העברת המטען המתוקן המובא בסעיף 14 לכתב האישום שגוי. מעדויות העדים עולה כי סבח היה נוכח בעת הכנת המטען אצל ה.צ, וכן כי המטען הועבר על-ידי האחרון לנציגיו של בומבי, אך לא באופן ישיר.

בהקשר זה הודגש כי הפרטים כאמור לא נוסחו כפי עדותו של י.מ, שכן יש הבדל בין גרסתו, לפיה ראה לטענתו שני מטענים שהוכנו בידי ה.צ, האחד נמסר לידי סבח שהכניסו לרכבו, והאחר נמסר מ-ה.צ לז'וז'ו, לעומת הטעות בכתב האישום אשר ייחס לז'וז'ו את קבלת שני המטענים, ישירות מ-ה.צ. נטען כי ההגנה הבחינה בטעות בניסוח, כבר בחקירותיו הנגדיות של בומבי בידי בא-כוחו של רוחן, והדבר בא לידי ביטוי גם בחקירותיו הנגדיות של בא-כוחו של סבח את עדי המדינה ה.צ, א.צ ו-י.מ. נוסף על כך, בית המשפט המחוזי קבע כי סבח ושאר המערערים יכולים היו להתגונן מפני השינוי העובדתי, ולכן יש לדחות את טענת סבח כי הגנתו נפגעה.

289. אשר לעונש שנגזר עליו, המשיבה טענה כי אין להתערב בו. ביחס לאישום השלישי, נטען כי סבח היה מודע היטב לאפשרות הפגיעה בחפים מפשע ולמרות זאת לא נרתע ורתם עצמו לביצוע העבירה.

לטענת המשיבה, יש לדחות גם את טענת סבח בדבר חוסר האחידות בענישה בינו לבין עמוס, הואיל ואין מקום לגזירה שווה בין השניים. עמוס, בניגוד לסבח, הורשע באישום זה כמסייע בלבד, ובית המשפט המחוזי אף חרג לקולה בעניינו ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

ביחס לחלקו של סבח באישום הרביעי נטען, כי אף שדובר בפעולת סיוע שולית יחסית מצידו, הוא היה חבר ארגון ואף נטל חלק בניסיון ההתנקשות הקודם ברוזנשטיין, ולא ניתן לראותו רק כגורם מסייע חיצוני לארגון. עוד נטען, כי בגזר-הדין ניתנה התייחסות גם לנסיבותיו האישיות, ובכלל זה, לעברו הפלילי המכביד, והעובדה שלאחר ביצוע העבירות בעניינו, חזר וביצע עבירות אלימות קשות; אולם גם גילו ומצבו הבריאותי הלא שפיר נלקחו בחשבון.

לפיכך, המשיבה טענה כי עונשו של סבח משקף היטב את חומרת מעשיו, כמו גם את אינטרס ההרתעה במסגרת המלחמה בפשע המאורגן, ואין עילה להתערב בו.

290. ביחס לאישום השלישי, האישום היחיד בו הורשע עמוס, המשיבה חזרה וטענה כי יש לדחות את הטענות ביחס למהימנות ה.צ והפנתה להכרעת הדין שנתנה אמון בעדותו, ביחס לחלקו של עמוס בהרכבת המטען, תוך שקבעה כי דירתו של עמוס היא ראיית סיוע המסבכת אותו, כמקום שבו בוצע המעשה.

אשר לכתובת מגוריו, המשיבה הדגישה כי בחקירתו במשטרה עמוס לא מסר את הכתובת בה התגורר, כפי שהעלה בערעור – רח׳ ארלוזורוב 50 בחולון – אלא הטעה את המשטרה וטען כי התגורר במרינה בהרצליה. המשיבה טענה כי כתבה בכתב האישום את כתובתו על בסיס הכתובת שהופיעה במרשם משרד הפנים (רח׳ גאולים 37 בחולון). למרות זאת, עמוס לא תיקן את טעות המשיבה בתגובה לכתב האישום.

המדינה הוסיפה וטענה, כי לא היה בפי עמוס הסבר אפשרי לשאלה מדוע ה.צ ימציא סיפור לפיו היה בדירתו. ה.צ תיאר את מיקום הבניין והדירה, כאשר הוסכם על ידי הצדדים שמדובר במקום ש-ה.צ לא שהה בו לפני כן, למעט בעת בניית המטען. נטען כי הדבר משמש סיוע לעדותו – כראיה חיצונית שמסבכת באופן ישיר את עמוס.

המדינה עמדה על כך שסיוע נוסף לדברי ה.צ מצוי בשקריו ובהתנהלותו של עמוס בחקירה, שם הכחיש את כל פרטי האישום השלישי, למעט עצם קרות הפיצוץ, וכנשאל על אודות היכרותו עם חברי הארגון, אישר היכרותו רק עם סבח. לטענת המשיבה, שקרי עמוס ביחס לטיב היכרותו עם בן סימון ועם ה.צ הם שקרים מהותיים, המצויים בלב העשייה העבריינית מושא האישום השלישי.

כך גם יש לראות בשיחות עמוס עם עו״ד שרון נהרי מיד לאחר קרות אירוע הפיצוץ– כראיית סיוע המסבכת אותו. נטען כי לא ניתן הסבר לשיחה ואף עו״ד נהרי לא הוזמן לעדות מטעמו, כדי לשלול את הטענה כי שוחח עמו.

אשר לטענת עמוס, כי כלל לא היה חבר בארגון הפשיעה אליו שויך במסגרת הרשעתו, המשיבה הדגישה כי אין ספק שעמוס לא היה מראשי הארגון, אלא היה חבר זוטר בו, שהשתייך לקבוצה ״הבת-ימית״, וביצע את המעשים המיוחסים לו במסגרת ארגון הפשיעה. נטען, כי עדי המדינה סיפרו בעדותם על אודות קשריו עם חברי הארגון והבילויים המשותפים ביניהם, ועמוס עצמו אישר כי הכיר את המנהלים הבכירים בארגון, בומבי ויניב בן סימון. לטענת המשיבה, די בהכרתו של עמוס את המנהלים הללו, פועלם ומעורבותם, כדי להוכיח שהיה מודע לארגון הפשיעה ופועלו, ואף לסכסוך עם רוזנשטיין.

לבסוף, המשיבה ביקשה לדחות את הטענה לפיה התנהלותה מקימה טענת "הגנה מן הצדק", בפרט ביחס למשקל שניתן לעדות י.מ, ובייחוד כשאין כלל רלוונטיות לאישום השלישי בו הורשע עמוס. בהקשר זה, המשיבה טענה כי בסיכומיה בפני בית המשפט המחוזי ביקשה לקבל את עדות י.מ בנושא הכנת מטעני החבלה, כל עוד שלא סותרת את עדות עדי המדינה האחרים, כאמור. זאת לאור העובדה ש-י.מ היה איש ארגון שעיקר עיסוקו בסמים, ואת בניית המטענים ראה רק כצופה מן הצד. למשיבה היה ברור כי עדות י.מ אמינה, כמי שראה את בניית המטענים בביתו של ה.צ. ואולם, בשל הבלבול עליו העיד, ביקשה להעדיף את עדותם של בונה המטענים ה.צ והמנהל המבצעי בומבי, במקום בו הייתה מחלוקת בין עדות י.מ לעדותם.

291. אשר לגזר-הדין, המשיבה טענה, כי אף שעמוס לא תקף בערעורו את חומרת העונש שנגזר עליו, מדובר בעונש שנוטה לקולה, מבטא חריגה משמעותית ממתחם העונש הראוי, ומתחשב בשינוי אורחות חייו, ובזמן שחלף מאז קרות האירועים. בנסיבות אלה, המשיבה טענה, כי אין כל עילה להתערבות בגזר דינו.

תשובת המדינה לערעורו של סוסן

292. ביחס לאישום הרביעי, עמדת המשיבה התבססה על קביעות בית המשפט המחוזי, ולפיהן הרשעת סוסן נסמכה בעיקרה על עדותו המהימנה של בומבי, אשר תיאר את סוסן כמי שהיה שותף מלא לחוליה שביצעה את המיוחס באישום זה. נקבע כי סוסן היה מודע לתכנית העבריינית ולמטרתה, לרבות העובדה שכוונה לחיסול רוזנשטיין.

לשיטת המשיבה, יש לדחות את הטענה לפיה בומבי שיקר כי חזר בו מגרסתו בעניין מעורבות סוסן בתצפיות. הודגש, בהקשר זה, כי אמירותיו המסויגות בעניין זה הופיעו כבר בחקירותיו במשטרה; גם זיכויו של סוסן מחלק מהעבירות שיוחסו לו, לא נומק בטענה של חוסר מהימנותו של בומבי, אלא בכך שנזהר בעדותו ביחס לחלקים מסוימים שלא היה בטוח בהם.

ביחס לטענת סוסן בעניין חוסר כוונתו לשכור דירת תצפית, המשיבה טענה כי בהתאם לראיות, בומבי מסר פרטים אותם קיבל מסוסן בדבר התקדמות החיפוש אחר דירת התצפית, באופן שיש בו ללמד על רצינות החיפוש. עוד נטען, כי גם התנהגות המעורבים האחרים עם סוסן, במהלך המעקב אחר הגעתו של רוזנשטיין לצ'יינג ולאחר הפיגוע, לא מלמדת על נידויו או סילוקו כמי שהונה אותם. מעבר לכעס המתבקש על כך שלא עלה בידו למצוא דירה, איש מהחוליה המבצעת לא הטיח בפניו האשמה כזו, והקשר עמו נמשך.

עוד טענה המדינה כי עדות ה.צ לא שוללת את מעורבות סוסן, שכן במסגרת חלוקת התפקידים של החוליה המבצעת, כפי שהעיד על כך בומבי, לא היה לסוסן כל תפקיד שבו נדרש לבוא במגע עם ה.צ. כך גם כשהגיע לביתו כאשר עסק בהכנת המטען, לא היה לסוסן כל תפקיד בעניין זה.

אשר למועד "שיחת השלד" בין אברג'יל לבין סוסן ביום 18.10.2003, המדינה טענה כי העובדה שקשירת הקשר בין חברי החוליה המבצעת אירעה עם חזרתו של בומבי ממפגשי בלגיה – לא מבטלת ממשמעותה של שיחה זו, ואף לא שוללת את מודעות סוסן למשימת החיסול שהונחה לפתחי הארגון. המשיבה הפנתה בעניין זה לעדות בומבי, לפיה בטרם נסיעתו לבלגיה היה ברור לאברג'יל מי הצוות שיבצע את החיסול, ובכללו סוסן.

עוד התייחסה המשיבה לתקשורת הסלולארית בין סוסן לבין המעורבים האחרים, וטענה כי מעיון בפלטי השיחות של הטלפונים בחזקתו (מוצגים ת/1565א' ו-ת/1566א') ניתן לראות כי בתקופה שבין אוקטובר לדצמבר 2003 ניהלו בומבי וסוסן 190 שיחות טלפוניות. רובן המכריע התבצע בתקופה שבה בומבי חזר מבלגיה ביום 20.11.2003 ועד לביצוע הפיצוץ עצמו ביום 11.12.2003. לטענת המשיבה, בא כוחו של סוסן בחן רק פלט אחד מבין שני מספרי הטלפון ששימשו אותו, ומכאן הגיע למסקנה המוטעית כי בין השניים התקיימו בסך הכול 50 שיחות, מתוכן 17 שיחות סרק.

כן הוסיפה המשיבה, כי אף 73 השיחות שנערכו בין בוהדנה לסוסן, התקיימו סביב ההיערכות לפיגוע ולאחריו, וסוסן סיפק הסבר עמום ביחס אליהן; כמו כן, וזאנה וסוסן ניהלו מתחילת אוקטובר 2003 ועד דצמבר באותה שנה 98 שיחות טלפוניות. לטענת המשיבה, סוסן לא סיפק הסבר סביר להיקף זה של שיחות בעיתוי האמור.

משכך, נטען כי בנסיבות אלה, יש בתקשורת הסלולארית ראיה עצמאית המסבכת את סוסן בשותפות לקשירת הקשר. לכך הוסיפה המשיבה את העדויות על קשריו של סוסן עם מעורבים מרכזיים באישום זה, ואת שקריו באשר לטיב קשריו עם אברג'יל, ה.צ ובומבי, שביחס אליהם מסר גרסה מיתממת הנסתרת בראיות.

293. לעניין האישום השישי, המשיבה טענה כי הרשעת סוסן ב"עסקת הבלדרית" התבססה בעיקרה על עדות י.מ, שהעיד על שלביה השונים של העסקה בה היה שותף ועל חלקם של אברג'יל ושל סוסן בה, ועדותו זכתה לאמונו המלא של בית המשפט המחוזי. לפיכך, כי יש לדחות את טענת סוסן לפיה עדות י.מ כללה "סיפורים פנטסטיים שנראים על פניהם כמומצאים". על רקע יכולותיו ומשאביו המרובים של הארגון, כעולה מן

הראיות בפרשה זו, ניתן להבין את מערכת הקשרים הענפה בה נעזר י.מ בניסיונותיו לאיתור הבלדרית.

עוד נטען, כי העובדה שאין תימוכין ראייתיים לחלק מפעולותיו של י.מ, לא משנה דבר, שכן לא מעשיו עמדו להכרעת בית המשפט, אלא מעשיהם של אברג׳יל וסוסן.

ביחס לטענת סוסן, כי לא התקיימה כלל העסקה שבאישום זה, המשיבה טענה כי יש קושי בהרחבת חזית המחלוקת בשלב הערעור, כשסוסן אישר את עצם קיום העסקה בבית המשפט המחוזי. כן נטען, כי טענתו החלופית של סוסן, לפיה התערב בעסקה רק לאחר שהושלמה, דינה להידחות. לטענת המשיבה, מדובר בטענה עובדתית חלופית סותרת; וכי לגופו של עניין, נטען כי סוסן היה מעורב בעסקה עוד בשלביה הראשונים, בהתאם לעדות י.מ ולתימוכין שנמצאו לה.

המשיבה הוסיפה וטענה, כי עדות ה.צ מלמדת אף היא על השתתפות סוסן בפגישות ביבנה, עוד בטרם יציאת הבלדרית לדרכה, וכן השיחות שנקלטו בהאזנת סתר, מהן עולה בבירור כי סוסן היה מעורב בעסקה כבר משלבי התכנון שלה.

בנוסף, הכחשת סוסן את הטענה לפיה העביר כסף ל-י.מ שנועד למימון הנסיעה לאיתור הבלדרית, סותרת אף היא את השיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנות הסתר (מוצגים ת/1210, ת/1675, ת/1205).

עוד נטען, כי מידת מעורבותו של סוסן בעסקה, כמו גם מעמדו בארגון, אמנם התחוורו ל-י.מ רק בשלב בו התקיימה הפגישה ברח׳ הזוהר, עליה העיד, אך אין בכך כדי לסתור את עדותו לפיה סוסן היה מעורב בעסקה משלביה הראשונים.

עוד טענה המשיבה, כי יש לדחות את טענת סוסן, לפיה גרסת ה.צ היא עדות שמיעה כבושה. נטען כי ה.צ הבהיר בעדותו כי לא שוחח עם הבלדרית בעצמו, ולא שמע אותה בשיחותיה עם י.מ, אלא העיד כי נכח בסביבת י.מ. אגב כך שמע חלק משיחותיו, ואף ייעץ לו לבקשתו, ביחס להסתבכות העסקה. נטען כי זהו המקור לידיעותיו באישום זה, יחד עם השתתפותו בפגישה הראשונית עם בן סימון במסגרתה נרקמה העסקה.

אשר לטענה בדבר סתירות לכאורה ביחס לאופן בו י.מ שוחח עם הבלדרית, באמצעות טלפון ציבורי או בשיחות שביצע מביתו של ה.צ, המשיבה טענה כי מדובר

בפרט שולי ביותר, בוודאי בשים לב לחלוף הזמן ממועד האירועים, ואין לייחס משמעות להיעדר דיוק בעדות ה.צ בנושא זה.

אשר לטענת סוסן כי הופלה ביחס לנאשם אוזיפה, אשר זוכה מהמיוחס לו במסגרת האישום השביעי, נטען כי אין מקום להשוות בין המקרים. במסגרת האישום השביעי, בית המשפט המחוזי קבע כי עדות י.מ הייתה מהימנה אך לא היה די בה, ובשאר הראיות שם, כדי ללמד על מעורבות אוזיפה בביצוע העסקה. הדברים שונים ביחס למעורבות סוסן בעסקה מושא אישום זה, בעניינה י.מ העיד בפירוט על חלקו, החל מהשתתפותו בפגישות בהן נרקמה תכנית העסקה, דרך הוצאתה אל הפועל, וכלה במאמצים להביא להשלמתה, למרות היעלמות הבלדרית.

לבסוף, המשיבה טענה כי יש לדחות את טענת סוסן, לפיה בית המשפט המחוזי "דיבר בשני קולות", כאשר מצד אחד דחה את גרסתו באישום זה, לפיה במסגרת העסקה נעשה שימוש ב- 40,000 דולר אותם העביר לו ציון אלון, ומצד שני, הרשיעו באישום 13 בהעלמת הכנסה בסכום זה על סמך גרסתו זו. לעמדת המשיבה, לא מדובר בקביעות עובדתיות סותרות, שכן בית המשפט לא קבע את המסגרת העובדתית מכוחה קמה חבות המס, אלא ביסס את ההרשעה על הודאת סוסן בסיכומיו, לפיה אכן קיבל מציון סכום כאמור, עליו לא דיווח כנדרש.

294. ביחס לאישום התשיעי, שיוחס לסוסן בלבד, ובמסגרתו הורשע בניסיון לייצוא 44 אלף כדורי "אקסטזי" מבלגיה לישראל, המשיבה טענה כי מעורבותו בעסקה הוכחה באמצעות שיחות שנקלטו בהאזנות סתר באופן ברור וחד משמעי.

לטענת המשיבה, יש לדחות את גרסתו המיתממת של סוסן, לפיה בשיחות הוא אך התבדח על חשבונה של אתי (אשתו של ציון אלון). נטען, כי אין כל משמעות לעובדה שבשיחה סוסן נשמע ב"טון מבודח", כפי שטען בערעורו, ואין בכך כדי להצביע על היעדר יסוד נפשי, כטענתו.

בנוסף, נטען כי יש לדחות את טענת סוסן, לפיה שימש אך "צינור" להעברת מסר בין ציון לקוקי, והשיחות שנקלטו בהאזנות סתר סותרות זאת. כך לדוגמה, מהשיחה הראשונה בין סוסן לקוקי (מוצג ת/1545ב1) עולה בבירור מעורבותו הפעילה של סוסן לצד קוקי במאמצים לאיתור החבילה, כשהסברי סוסן לשיחה זו, לפיהם מדובר בעניין שלא קשור אליו, מופרכים מתוכן השיחה.

אשר להשגתו של סוסן על הקביעה כי הקבלה של הדואר נתפסה בדירתו של ציון אלון וכי מדובר בעדות שמועה, המשיבה טענה כי החוקרת העידה שהחיפוש בדירה

נערך על-פי צו שניתן במסגרת חקירה שנוהלה נגד ציון בחשד לשוד יהלומים, על בסיס הכתובת שהייתה ידועה למשטרה הבלגית. בנוסף, המשיבה הסתמכה על קביעת בית המשפט המחוזי שהפנה לדו"ח שנכתב על-ידי החוקרת בזמן אמת, ולפיו המפתח שפתח את הדירה נתפס בחפציו של ציון בעת מעצרו.

המשיבה אף התייחסה בטיעוניה לזיהויו של מיכה בן הרוש, כמי ששלח את החבילה בדואר. נטען כי בהתאם לנסיבות, ובכלל זה טיב התמונות, והזיהוי הוודאי שבוצע על-ידי החוקר הבלגי ואן פול, אין להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי בעניין זה.

אשר לטענת סוסן, כי העבירה לא בוצעה במסגרת ארגון פשיעה מאחר שהמעורבים בעסקה – קוקי, עמו ביצע שיחות טלפוניות ורנה, ממנו נקנה הסם – לא היו חברי ארגון הפשיעה הנטען, המדינה השיבה שאין בנסיבה המחמירה שבסעיף 3 לחוק המאבק, דרישה שמבצע העבירה יהיה חבר בארגון הפשיעה בעצמו, ודי בכך שמודע לעובדה שמדובר בארגון פשיעה.

295. ביחס לאישום ה-13, במסגרתו סוסן הורשע בעבירה של התחמקות ממס במסגרת ארגון פשיעה, המשיבה ציינה כי היא לא עומדת עוד על הרשעתו באישום זה.

296. אשר לגזר-הדין, המשיבה טענה כי העונש שהוטל על סוסן מבטא את החומרה הרבה שבמעשי האלימות להם היה שותף, כמו גם בעבירות הסמים, וכי אין להתערב בו.

נטען שבית המשפט המחוזי נתן משקל גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, בהתייחס לאישומים השישי והתשיעי, אך לצד זאת נקבע בצדק כי אין בעניינו של סוסן מדד ברור לשינוי אורחות חייו, חרף העובדה שעברו הפלילי רחוק.

תשובת המדינה לערעורו של לוקר

297. תשובת המדינה לערעורו של אברג'יל באישום השביעי, יפה גם לערעורו של לוקר. משכך לא אחזור על הדברים ואסתפק בהתייחסויות נקודתיות לטיעוניו של לוקר, כפי שיובאו להלן.

המשיבה הסתמכה על הכרעת הדין המרשיעה שהתבססה על עדות י.מ, שנמצאה מהימנה. נטען כי י.מ העיד על חלקו של לוקר בהוצאת העסקה לפועל, במימון רכישת

הסמים ובמכירתם באוסטרליה. כמו כן, י.מ העיד על מספר שיחות המלמדות על מעורבות לוקר בעסקה.

המשיבה הוסיפה וטענה, כי יש לדחות את טענת לוקר, לפיה בית המשפט המחוזי התעלם ממשוכת הקבילות ביחס לעדות י.מ. בית המשפט התייחס לדברים באופן מפורש, וקבע כי עדותו היא לא עדות מפי השמועה, אלא עדות על אמרות חוץ של הנאשמים, ועל כן מדובר בראיה קבילה מכוח סעיף 11 לפקודת הראיות.

אשר לטענת לוקר בדבר חוסר ההצדקה לחקור נגדית את י.מ על אודות פרטי העסקה, מאחר שעדותו לא הייתה קבילה לשיטתו, נטען כי אף אם סנגורו של לוקר טען טענות נגד קבילות עדות י.מ או נגד טיבה, עדיין היה עליו לחקור אותו באופן ממצה ומקיף, אף מתוך הנחה שטענותיו לא יתקבלו, כפי שקרה בסופו של יום.

עוד טענה המשיבה, כי יש לדחות את השגותיו של לוקר ביחס לעדות שי סילם, שבמסגרת גרסתו המפלילה שמסר במשטרה, והתקבלה בבית המשפט המחוזי בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות, מסר פרטים רבים שלא מתיישבים עם עלילת שווא.

המשיבה הדגישה כי על אף אי הדיוקים בעדות סילם, אין בהם לפגוע במהימנות גרסתו המפלילה, ובצדק בית המשפט המחוזי העדיף את גרסתו זו על פני עדותו השקרית בבית המשפט, וקבע כי יש בה סיוע משמעותי לעדות י.מ, המסבכת את לוקר בעבירות שיוחסו לו באישום זה.

אשר לטענות לוקר בדבר קבילות השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, המשיבה הדגישה כי בהכרעת הדין ניתנה התייחסות רק לשיחות בהן אחד מהמערערים באישום זה הוא צד לשיחה, ועל שיחות אלו בלבד התבססו מסקנות בית המשפט. נטען כי מרצף השיחות עולה מעורבותם של לוקר ואברג׳יל בעסקה, באופן התואם את עדות י.מ, ועולים כינוייהם של המעורבים בעסקה, ובפרט כינויו של לוקר כ״עורב״, עובדה שהאחרון הכחיש בתחילת משפטו, אך לאחר מכן אישר בעדותו.

בנוסף, נטען כי מהשיחות עולה ש״העגיל״ היה אחראי לקשר עם חבורת האופנועים וכי הארגון ראה בו אחראי לחוב שנוצר. כן עולה מהשיחות שלוקר לא חשב ש״העגיל״ מרמה את הארגון, אך סבר שיש להגביר את הלחץ עליו באמצעות אברג׳יל. המשיבה הוסיפה וטענה כי בשיחות יש תימוכין לגרסת י.מ לעניין אופן מימון רכישת הסמים, באמצעות משקיעים, והצורך של הארגון להתמודד עמם לאחר שהעסקה נכשלה.

לטענת המשיבה, גרסתו של לוקר הייתה מלאה בסתירות וחסרת היגיון פנימי, והדברים נכונים גם ביחס ל"גרסת החוב", אשר לוקר העלה אותה רק לאחר שהועלתה לראשונה בעדות אברג'יל.

אשר לטענת לוקר כי לא שהה באוסטרליה במועדים הרלוונטיים לאישום (אמצע שנת 2003), והגשת שני דרכוניו, מהם עולה כי לא היה באוסטרליה, המשיבה טענה כי גרסה זו של לוקר לא הייתה עקבית, נמצאו בה סתירות וניכר כי כל רצונו היה להרחיק עצמו מאוסטרליה בתקופה הרלוונטית; קיימת אפשרות סבירה לפיה לוקר עשה שימוש בדרכון מזויף, נוכח מכלול הראיות בתיק, מהן עולה כי חברי הארגון נהגו לעשות שימוש תכוף בדרכונים מזויפים, ובשים לב שלוקר עצמו שוחח על אפשרות זו עם י.מ בפוארטו בנוס; ישנה אפשרות שהעסקה באישום זה החלה כבר בשנת 2002, עוד לפני המועד הנקוב בכתב האישום, כלומר במועד בו לוקר עצמו אישר כי שהה באוסטרליה.

עוד נטען, כי יש לדחות את הטענה בדבר טעות בזיהוי לוקר על-ידי י.מ, בשל הדמיון בינו לבין אחיו התאום יוסי. בין היתר, נטען כי טענת לוקר בדבר טעות בזיהויו היא טענה כבושה שהועלתה לראשונה בעדותו בבית המשפט; וצוין כי לוקר אישר בעדותו שהוא הדובר בשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר ולא טען כי מדובר באחיו.

לעניין בקשת לוקר לצרף את דרכונו של אחיו כראיה חדשה בשלב הערעור, נטען כי בקשה זו אוזכרה בקיצור בנימוקי הערעור מבלי שנומקה כנדרש, ודי בכך כדי לדחותה. בנוסף נטען, לגופם של דברים, כי טענת ההגנה בדבר טעות בזיהוי נדונה בבית המשפט המחוזי ונדחתה שם, ואין בדרכונו של האח כדי לשנות ממסקנה זו, קל וחומר נוכח האפשרות הסבירה לפיה לוקר עשה שימוש בדרכון מזויף כאמור.

עוד נטען, כי גם את טענת לוקר על אודות הפליה בינו לבין אוזיפה, שזוכה מהמיוחס לו באישום זה, יש לדחות. המשיבה טענה כי זיכוי אוזיפה לא מבוסס על התרשמות שלילית מעדות י.מ, אלא נקבע שביחס לאוזיפה עדותו הייתה דלה בפרטים, כל זאת בניגוד לקביעות ביחס לעדות י.מ בעניין לוקר ואברג'יל. בנוסף, לעדותו המפורטת של י.מ הצטרפו הודעותיו של סילם והשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר כאמור, שעלה מהן חלקם הפעיל של המערערים בעסקה, וזאת בשונה מעניינו של אוזיפה. לפיכך, אין מדובר בהפליה בין מי שמצבם הראייתי שווה.

המשיבה הדגישה, כי יש לדחות את טענת לוקר שלא הוכחה הנסיבה המחמירה של ביצוע העבירה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה, זאת מאחר שנסיבה זו נלמדת

מעדות י.מ, מהשיחות עליהן העיד שנערכו בביתו של ציון בפוארטו בנוס, ומהשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר.

לבסוף, המשיבה ביקשה לדחות את הטענה לפיה עסקת הסמים באישום זה היא "עבירת חוץ", ומשכך נדרש אישור היועץ המשפטי לממשלה להגשת כתב האישום, לפי סעיף 38(ד) לפקודת הסמים המסוכנים. טענה זו נטענה לראשונה בערעור ומטעם זה בלבד ניתן לדחותה; וכי לגופו של עניין מדובר בעבירת פנים, כהגדרתה בסעיף 7(א)(1) לחוק העונשין, שכן מקצתה נעברה בישראל.

298. ביחס לאישום ה-13, במסגרתו הורשע לוקר בעבירה של התחמקות ממס במסגרת ארגון פשיעה, ביחס לאישום השביעי בו הורשע, המדינה טענה מספר טיעונים, שיפורטו.

לעניין הטענה ל"אכיפה בררנית" בין לוקר לבין אוזיפה, אשר לא יוחסו לו עבירות מס במסגרת אישום זה, המשיבה הדגישה כי האחרון לא היה תושב ישראל במהלך התקופה הרלוונטית לאישום השביעי, ולכן לא היה חייב בדיווחים לרשויות המס על אודות עיסוקו והכנסותיו באותה העת. משכך התבקש לדחות טענה זו על הסף.

בנוסף, בית המשפט המחוזי זיכה את אוזיפה מהמעשים שיוחסו לו במסגרת האישום השביעי, וזאת בניגוד ללוקר שהורשע בהם, ולפיכך ניתן ללמוד מכך שחלקם בביצוע העסקה היה שונה.

אשר לטענה, כי בהתאם להנחיית פרקליט המדינה היה על המדינה לקבל אישור פרקליט מחוז על-מנת להעמיד את לוקר לדין בגין העלמת מס בסכום זה, נטען כי בכתב האישום יוחסה לכל אחד מהנאשמים העלמת הכנסה בשווי הכולל של הסמים בעסקאות בהם כל אחד היה שותף – ועמדה זו נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי. כך, ללוקר יוחסה העלמת מס ביחס לסכום כולל של 33,600,000 ש"ח, כאשר בית המשפט זיכה אותו מהעלמת מס בסכום האמור, והרשיעו בעבירה רק ביחס לסכום שקיבל מסילם (70,000 דולר). לפיכך, נטען כי אין מקום לקבל טענה זו.

299. לעניין חומרת עונשו, המשיבה טענה שאין מקום להתערבות בעונש שהוטל על לוקר, זאת לאחר שנקבע, כי מתחם העונש ההולם בענייננו גבוה יותר, אך יש לחרוג ממנו לקולה מטעמי שיקום. נטען כי מדובר בסחר בסמים בהיקף מסחרי-תעשייתי ובין-יבשתי, והעונש שנגזר עליו מקל משמעותית מהעמדה העונשית בפסיקה, בעבירות שחומרתן פחותה.

300. ביחס לאישום ה-11, המשיבה טענה כי יש לדחות את השגותיו של בן שיטרית ביחס למהימנות עד המדינה י.מ.

לטענת המשיבה, יש לדחות גם את הטענה לפיה עדות י.מ לא סבירה מאחר שבן שטרית לא נדרש "לשלם על טעותו" בספירת הכדורים, נוכח המחיר ש-י.מ נדרש לשלם בגין אחריותו להיעלמות הסמים ב"עסקת הבלדרית" מושא האישום השישי. הודגש כי כל המעורבים הסכימו, לרבות אברג'יל, שהמחסור בכדורים מקורו בטעות חישוב תמימה של בן שיטרית, ולא התעורר חשד כי מדובר בניסיון מעילה, כפי שהיה ב"עסקת הבלדרית", ולכן אין מקום להשוואה בין המקרים. בנוסף נטען, כי בהתאם לעדות י.מ, כלל השותפים לעסקה נאלצו לשלם מחיר, במסגרת פשרה שהושגה בין עצמון לבין משה מלול.

אשר לעסקת "השולחן השני" (במסגרת עסקת "שלושה שולחנות"), נטען כי יש לדחות את טענת בן שטרית לפיה יש סתירה בעדות י.מ ביחס לציר הזמנים של העסקאות ביפן. בין היתר, צוין כי י.מ הדגיש בעדותו שאין באפשרותו לעמוד במדויק על הסדר הכרונולוגי של העסקאות ביפן, בפרט לא על המועד המדויק של עסקאות השולחנות, מאחר שהן בוצעו במקביל לעסקאות אחרות. לאור עדותו זו, נטען כי אין מקום להניח כי עסקת "השולחן השני" התקיימה בהכרח לאחר "עסקת ה-90 אלף", ולאור ריבוי העסקאות וחלוף הזמן מאז ביצוען, יש לדחות את הטענה לפיה אי-דיוק זה מלמד על חוסר מהימנות גרסתו של י.מ.

אשר לטענה, לפיה סכום הכסף שהשקיע י.מ ברכישת 12.5 אלף כדורי אקסטזי (15 אלף אירו) בעסקת "השולחן השני" הוא בלתי אפשרי, נוכח עדותו שמחיר כדור היה כחצי אירו בלבד, המשיבה טענה כי המערערים לא חקרו את י.מ ביחס למחיר הכדורים ואף לא הביאו ראיות בעניין זה; בנוסף, י.מ אמנם העיד כי מחיר כדור היה כחצי אירו, אך הוסיף ואמר כי בשקלול הוצאות היבוא, המחיר הסופי עמד על כאירו אחד לכדור, ולפיכך אין חוסר הלימה בעדות י.מ בעניין זה.

המשיבה הוסיפה כי יש לדחות את הטענה לפיה לאור השיחות שנקלטו בהתייחס לעסקת "השולחן השלישי", בולט היעדרן של שיחות כאמור בהתייחס לעסקת "השולחן השני", ומכאן שיש חולשה בראיות ביחס לעסקה זו. נטען כי נוכח הודאת בן שטרית בתחלופת הטלפונים הגבוהה בה נקט לצורך הימנעות מהאזנות, אין בהיעדרן של שיחות בהן הוא נשמע דובר כדי ללמד דבר. בנוסף נטען כי על בית המשפט לבחון את "הראיות שיש" ואת התמונה הכוללת העולה מהן, ולא את "הראיות שאין".

עוד טענה המשיבה, כי יש לדחות את גרסת בן שיטרית, לפיה רכש את מזוודות כפולות הדופן לבקשת אחיו ודודו, על מנת להחביא בהן אביזרי מין ולמכרם במקסיקו, מאחר שגרסה זו סותרת את גרסתו עת נעצר בבלגיה סמוך לאחר תפיסת המזוודות. בנוסף, בן שטרית לא הטיח גרסה זו ב-י.מ במהלך עדותו, ואף מטעם זה אין לתת בה אמון.

ביחס להיכרותו של בן שטרית עם חברים בארגון וטיב יחסיו עמם, המשיבה טענה כי נמצאו שקרים רבים בגרסתו בנושא זה: בעוד שבחקירותיו במשטרה הכחיש כל היכרות עם אברג׳יל, בעדותו בבית המשפט אישר היכרות עמו. בן שיטרית אף שיקר ביחס לאופן היכרותו עם אברג׳יל, ומשיחה שנקלטה בהאזנות הסתר (מוצג ת/1797) עולה מערכת יחסים קרובה ומתמשכת בין השניים, כאשר ניסיונותיו של בן שטרית להסביר זאת, נמצאו קלושים ובלתי מהימנים.

בדומה נטען, כי יש לדחות את ניסיונותיו להרחיק עצמו מיתר המעורבים בפרשה, מנאשמים 5-6 ומאוזיפה, מאחר שידע שמדובר בחברי הארגון שעסקו בסחר בסמים בתקופה הרלוונטית. אף באשר למגוריו המשותפים עם י.מ בבלגיה, בן שטרית שיקר בעדותו, ומאמציו להכחיש ניהול עסקים משותפים עמו לא צלחו ונסתרו בראיות שהוגשו (למשל, מוצגים ת/2234, ת/2082).

בנוסף, המדינה טענה כי עדות ה.צ משמשת סיוע משמעותי לעדות י.מ, שעה שהעיד כי היה מודע בזמן אמת למעורבותם של י.מ ואחיו (נאשם 15) בעסקאות הסמים ביפן ובאירופה, יחד עם בן שיטרית וזכריה אדרי (נאשם 18), והכל במסגרת הארגון בראשותו של אברג׳יל. עוד העיד ה.צ כי כאשר י.מ נקלע לקושי אגב ביצוע עסקאותיו אלו, פנה אליו וביקש את עזרתו, ובמסגרת זו אישר גם את קיומה של פגישת הבוררות בביתו של עצמון.

אשר לטענות בן שיטרית, בעניין חוסר התאמה בין עדויות י.מ ו-ה.צ, המשיבה טענה כי יש לדחותן. י.מ ו-ה.צ העידו שניהם כי פגישת הבוררות האמורה נערכה בביתו של עצמון בראש העין, והם נכחו בה יחד עם שלום ראובן. נטען כי אף אם יש חוסר התאמה ביחס לנוכחותם של מעורבים נוספים או ביחס למיקום המדויק של הפגישה – אין בכך כדי לשלול ממהימנות עדות י.מ ומהתמיכה שעדות ה.צ משמשת לה. המשיבה הדגישה בהקשר זה את תפקידם השונה של ה.צ ו-י.מ בארגון וייתכן כי הפרטים השונים בעדויותיהם נובע מכך.

המשיבה אף התייחסה בטיעוניה לראיות החיזוק הנוספות לעדות י.מ, וביניהן העברות הכספים מחוץ ליפן באמצעות מרטין סלוצקי. לטענת המשיבה, יש לדחות בהקשר זה את טענת בן שיטרית לפיה היעדר תיעוד בדבר העברות כספים אליו, מלמד על חולשת עדות י.מ, שכן האחרון העיד שבן שטרית היה שותפו והתחלק עמו באופן שווה ברווחים. המשיבה טענה כי בן שטרית נכח ביפן, וזאת בשונה ממעורבים אחרים בעסקאות, ויתכן שמן הטעם הזה חלקו הועבר לו שם ישירות, ללא צורך בביצוע העברות כספים.

ראיית חיזוק נוספת עליה השיג בן שיטרית מצויה במסמכי תיעוד החשבונות שנערכו על-ידי י.מ. המשיבה טענה כי בית המשפט המחוזי נתן אמון בגרסת י.מ לפיה הרישומים נערכו בזמן אמת, ומתוכנם עולות פעולות רבות שבוצעו במסגרת הארגון. נטען כי ההתייחסות לעסקאות הסמים ביפן שלובה במסמך באופן המקנה לרישומים אמינות ואותנטיות. בהקשר זה, נטען כי הרישומים לא מלמדים על כל היקף פעילות הארגון בתקופה הרלוונטית, אלא מתמקדים בפעולות להן היה שותף משה מלול, שעל רקע המחלוקת מולו, י.מ ביצע את הרישום מלכתחילה, כפי שהעיד. משכך, אין בעובדה ש-י.מ העיד על ביצוע העברות כספים נוספות, לבן שיטרית או לאחרים, שלא מצויות ברישומים, כדי לפגוע במהימנות גרסתו.

לבסוף המשיבה טענה כי יש לדחות את טענת בן שטרית כי תפקידו בארגון היה של "פועל פשוט" בלבד. נטען כי מהראיות עולה מידת מעורבותו המשמעותית בעסקאות, בין אם לצרכיו האישיים ובין אם לצרכי הארגון. בנוסף צוין, כי בתקופה הרלוונטית בן שטרית ואברג'יל התגוררו יחד בדירה בבלגיה, ואף בכך יש כדי ללמד על קרבתו לאברג'יל ועל מעמדו בארגון. המשיבה הדגישה, כי בן שטרית ביצע פעולות המשתייכות לשלב הביצוע של העבירה, ובכלל זה, רכישה, העברה, ייצוא ועוד, ועל כן צדק בית המשפט המחוזי כשהרשיעו בעבירה בכללותה כמבצע בצוותא.

301. מכאן לאישום ה-12, בו הורשע בן שטרית בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה.

אשר לפערים בין עדות י.מ לעדות ה.צ, נטען כי דובר על טענות שחזרו על עצמן אשר בית המשפט המחוזי כבר הכריע בהן כדבעי.

אשר לטענת בן שיטרית, כי האירוע לא התרחש במסגרת ארגון פשיעה, המשיבה טענה כי המערער לא העלה טענה זו בסיכומיו בבית המשפט המחוזי וכלל לא התייחס לנסיבה זו. המשיבה הוסיפה וציינה כי יש ראיות רבות המלמדות על כך שהמעשים נעשו במסגרת ארגון הפשיעה.

לעמדת המשיבה, טענת בן שיטרית לפיה אברג׳יל נטל חלק של מעין ״בורר חיצוני״ ועל כן מעורבותו לא מלמדת שהעבירה בוצעה ״במסגרת פעילות הארגון״, מנותקת מהמסגרת הארגונית שבה פעלו כלל המעורבים, ובפרט י.מ ובן שטרית, וזאת על רקע ההוראות שקיבל י.מ מאברג׳יל עובר לאירוע, ומעורבותו הישירה במהלכים שהובילו לאירוע הדקירה.

עוד נטען, כי בן שיטרית היה דמות פעילה במסגרת עסקי הארגון ביפן, במהלך השנים 2005-2006. לצד זאת, י.מ היה, כאמור, חבר בכיר בארגון אשר ביצע, בשם הארגון ובקשר ישיר עם אברג׳יל, עבירות רבות. לפיכך, הסכסוך בין י.מ לבין בן שטרית, הסובב סביב עסקי ארגון הפשיעה ביפן, הוא סכסוך המתנהל במסגרת פעילות הארגון.

302. ביחס לגזר-הדין, טענה המשיבה, כי העונש שנגזר על בן שיטרית הוטל עליו בגין מעורבותו בעסקאות סמים מרובות ובהיקף גדול, יחד עם עבירת אלימות חמורה הטומנת בחובה אפשרות קטלנית, והכל במסגרת ארגון פשיעה. לפיכך, מדובר בתוצאה עונשית מידתית ואף מתונה, שאין עילה להתערב בה.

תשובת המדינה לערעורו של בוהדנה

303. ביחס לאישום הרביעי, בו הורשע בוהדנה בגין חלקו כמבצע עיקרי באירוע הפיצוץ ביהודה הלוי, המשיבה טענה כי במסגרת ארגון הפשיעה, הלה היה חלק מחוליית החיסול שניסתה להביא למותו של רוזנשטיין באמצעות מטען חבלה שהונח על גג הצ׳יינג׳ ברח׳ יהודה הלוי בתל-אביב.

המשיבה הסתמכה בטיעוניה על עדות בומבי בדבר חלקו של בוהדנה, כיצד בתום הכנת המטען בידי ה.צ, נסעו בומבי, בוהדנה ווזאנה לצ׳יינג׳ באמצעות משאית בבעלותו של בומבי. בהגיעם, בוהדנה נשא את ואזנה על כתפיו, והאחרון הניח את מטען החבלה בגגון מעל הצ׳יינג׳. בהמשך, באותו האופן, בוהדנה ווזאנה הורידו את המטען והעבירו אותו לתיקון אצל ה.צ; ומשתוקן, שלושתם נסעו שוב להניח את המטען המתוקן על גג הצ׳יינג׳.

כן טענה המשיבה לשורת ראיות סיוע שנמצאו לעדות בומבי. כך בהתנהגותו המפלילה של בוהדנה בהפסקת פעילות הטלפון הנייד שלו למשך 10 ימים מיום האירוע; בהפללתו העצמית בעימות עם בומבי בידיעת פרטים מוכמנים, הן במודעותו לאופן הנחת המטען ולהוצאתו, הן במודעותו למעורבים באירוע, ובייחוד למעורבות ז׳וז׳ו; בנוסף, נטען לשקרים שאמר המתייחסים לליבת יריעת המחלוקת, וביניהם שקריו ביחס להיכרותו עם בומבי ואברג׳יל, וכן שקריו בהמצאת מניע להפללתו בידי בומבי.

ביחס לסכסוך הנטען בינו לבין בומבי, טענה המשיבה כי במהלך עדותו במשטרה, בוהדנה לא הזכיר מניע כלשהו לכך שבומבי ירצה להפלילו לשווא. ואולם, במהלך המשפט שינה מגרסתו וטען למניע בדבר חוב כספי שחב לו בומבי, ומכאן נקלע לגרסה שקרית.

אשר לפגמים הנטענים בכריתת הסכם עד המדינה עם בומבי, טענה המשיבה כי לא הייתה כל מניעה לחתום עמו על הסכם זה, מאחר שלא כטענת הסניגור, בומבי לא היה העבריין העיקרי בפרשה או מנהיג החבורה, וכי מעמד זה שמור למערער אברג׳יל, ששלח את בומבי לביצוע האירועים המתוארים באישום. בנוסף, המשיבה הדגישה בהקשר זה את העונש התקדימי בחומרתו שהוטל על בומבי במסגרת ההסכם עמו – 14 שנות מאסר.

לפיכך, המדינה ביקשה לדחות את ערעורו של בוהדנה ולהותיר את הרשעותיו באישום זה על כנן.

304. אשר לגזר-הדין, המשיבה טענה כי לנוכח נסיבותיה החמורות והייחודיות של העבירה בה הורשע, בעטייה קופדו חייהם של שלושה אזרחים תמימים; נוכח העובדה כי העבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה אלים; ובשם קדושת החיים ועקרונות ההלימה וההרתעה – שגה בית המשפט המחוזי כאשר חפף את כלל מרכיבי המאסר שהשית על בוהדנה, ובפרט כשעשה כן באופן מלא.

לפיכך, המשיבה ביקשה לקבל את ערעורה ולהשית על המערער שלושה מאסרי עולם באופן מצטבר.

דיון והכרעה

מבוא

305. לאחר שבחנתי את חומר הראיות הרחב בהיקפו שהונח לפתחנו, מצאתי כי ההליך הפלילי המורכב והעצום שנוהל בתיקים אלה, חשף בפנינו ארגון פשיעה אלים ורב עוצמה, שפעילותו הבינלאומית הנרחבת נמשכה לאורך תקופה של מספר שנים.

פעילותו העבריינית של הארגון הייתה תקדימית הן בממדיה והן בתוצאותיה הקטלניות. הארגון ביצע סחר חובק עולם בסמים, בהיקפים עצומים, וביצע עבירות אלימות מתוכננות נגד מתחריו, לרבות מעשי רצח, שמטרתן הייתה להגביר את כוחו של הארגון ולגבור על יריביו. מעשי האלימות השיטתיים בוצעו תוך גרימת נזקים לרכוש פרטי וציבורי, ותוך התעלמות מוחלטת מאפשרות הפגיעה באזרחים תמימים, בניגוד לכל נורמה בסיסית מקובלת וערכי חברה אנושיים.

הנה כי כן, הפרשה הנדונה בהליכים אלה היא ייחודית בחומרתה ובהיקפה, בריבוי האירועים והמשתתפים בה, וכורכת מערערים שמסוכנותם חריגה ברובם, על רקע העבירות בהן הורשעו.

כתב האישום בפרשה הוגש נגד 18 נאשמים (שביחס לחלק מהם, התיק הסתיים בהסדר טיעון), וכעת מערערים בפנינו 8 מתוכם, ושביחס אליהם ניתנה הכרעת הדין.

כתב האישום כלל 11 אישומים, כפי שפורטו לעיל, שבהם תוארו אירועים פליליים שבוצעו במסגרת ארגון הפשיעה, ושבהם היו מעורבים המערערים השונים שלפנינו (אציין כי בכתב האישום המקורי היו 13 אישומים, אך המאשימה חזרה בה מאישום 5; וביחס לאישום 10 – עניינו של הנאשם במסגרתו, הסתיים בהסדר טיעון).

באופן כללי ייאמר, כי כתב האישום כלל אישום העוסק בארגון הפשיעה; שלושה אישומים הקשורים לפעולות אלימות שביצע הארגון (בעבירות רצח, ניסיון רצח, חבלה בכוונה מחמירה ועוד); שישה אישומים הקשורים לעסקאות סמים שהארגון ביצע; ואישום העוסק בעבירות מס. העובדות ביחס לכל אישום נסקרו בהרחבה לעיל, ולא אשוב לפרטם, אלא בקצרה ככל שיידרש להנמקת פסק-דין זה.

306. בפתח הדברים אציין, כי מרבית הטענות המצויות במוקד הערעורים שבפנינו – תקפו את מהימנות עדי המדינה בפרשה. אדגיש כבר עתה כי אין מדובר בעוד מקרה שגרתי של קביעות מהימנות של ערכאה דיונית ביחס לעדים שהעידו, אשר ערכאת הערעור ככלל, לא מתערבת בהן. בענייננו התרשמתי כי יתרונות הערכאה הדיונית גוברים

ומועצמים מעבר למקרים הרגילים, זאת מאחר שעדי המדינה העידו בפני בית המשפט המחוזי משך זמן רב, על פני ישיבות רבות וארוכות, חלקם על פני חודשים רבים, ויכולתה של הערכאה הדיונית להתרשם ממהימנות עדותם גבוהה באופן בולט במיוחד.

על כן אני סבור, כי אם בכל תיק רגיל, ערכאת הערעור נמנעת מלהתערב בממצאי מהימנות של עדים, קל וחומר נכון הדבר בתיקים שלפנינו – בכפוף להקפדה הנדרשת ביחס לראיות הסיוע שבלעדיהן הרשעת נאשם, שבבסיסה עדותו של עד מדינה, לא תעמוד (ראו: סעיף 54א(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971).

זאת ועוד, הלכת אי ההתערבות ויתרונה הברור של הערכאה הדיונית בהערכת עדים המעידים לפניה, עומדים כמובן גם כשמדובר בעדי מדינה, כמו בענייננו (ראו למשל, פסק דיני בע"פ 2947/19 מדינת ישראל נ' לטוין (3.12.2020)). יש לזכור, כי חרף אמצעי הזהירות שננקטים ביחס לעדות עד מדינה, ודרישת הסיוע המתלווה לה, היא נבחנת ככל עדות, על פי "התנהגותם של העדים, נסיבות העניין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט" (ע"פ 486/16 שירזי נ' מדינת ישראל (13.9.2018); ע"פ 9093/08 נאצר נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (7.12.2011) (להלן: עניין נאצר); ע"פ 8005/04 אברוטין נ' מדינת ישראל, פסקה 21 לחוות דעתו של השופט ד' חשין (29.3.2007)).

307. נוסף על כך, אתייחס לביקורת שנשמעה מפי באי כוח המערערים בדבר הסתמכותו של בית המשפט המחוזי על אודות חומרים ראייתיים שהונחו בפניו והמנוגדים לכלל הפוסל עדות מפי השמועה. נוכח זאת, הנחתי עצמי לבחון בזהירות ובקפידה רבה טיעונים אלה על פי הכלל האוסר עדות מפי השמועה בהיותה עדות שאינה קבילה, למעט חריגים.

הכלל הפוסל עדות שמועה משתייך לקבוצת הכללים הבוחנים את קבילות הראיות במשפט. הכלל קובע שעד מעיד בבית המשפט על עובדות שהוא קלט בחושיו שלו; ואין הוא רשאי למסור בעדותו עובדות שנקלטו בחושיו של אחר והגיעו לידיעתו של העד מפי השמועה, כאשר עדותו באה להוכיח את אמיתות העובדות הללו. לפיכך, ראיות שאינן נמסרות מכלי ראשון תיפסלנה כראיה לאמיתות תוכנן. זאת, בין היתר משום שהמקור הישיר של המידע לא נבחן לגבי אמיתות המידע בחקירה שכנגד – דבר המעורר קשיים ניכרים באשר מהימנות גרסתו (ראו לעניין זה: יניב ואקי דיני ראיות כרך ג 1259 (2021); יעקב קדמי על הראיות חלק שני – הדין בראי הפסיקה 549 (2009)).

ואדגיש, עדות מפי השמועה פסולה כאמור, כראיה לאמיתות תוכנה, אך אין היא פסולה להוכחת עצם אמירת הדברים מחוץ לכותלי בית המשפט. במילים אחרות, אם המטרה היא להוכיח את עצם האמירה בלבד ולא את אמיתות תוכנה, ועצם קיומה של

האמירה רלבנטית למשפט – עסקינן בראיה קבילה ואין מדובר בעדות שמועה. זאת ועוד, שמיעת דברים מפי אחר היא כשלעצמה ראיה כשרה במשפט, שהרי העד מעיד על דברים שקלט בחושיו שלו, וניתן לחוקרו על אמיתות דבריו בהקשר זה (ראו, למשל: ע"פ 295/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 42 (2.4.2012)).

כפי שיפורט בהמשך, באופן ספציפי במסגרת הדיון באישומים השונים שבהם הורשע אברג'יל, ואף ביחס לערעורים האחרים שבהם עלו טענות דומות בעניין זה, אעיר כי התרשמתי שבית המשפט המחוזי היה ער לסוגיה והיה זהיר בעניין, ובמיוחד בכל הקשור לשיחות שבוצעו בין מי שהיה עד במשפט לבין אחר שלא העיד במסגרתו – וקיבל כראיה שיחות אלה כקבילות לעצם אמירת הדברים בלבד.

308. עוד אתייחס לכך כי באופן כללי, וככל שיפורט בהמשך, ביחס למרבית האישומים, לא מתקיים בענייננו אותו מקרה חריג ויוצא דופן, המצדיק התערבות ערכאת הערעור, מאחר שהערכאה הדיונית התעלמה מפרטים מהותיים בחומר הראיות, או שמסקנתה חסרת היגיון (ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, 645 (2000)).

בהקשר זה אדגיש, כי דיוני ההוכחות בתיק זה נשמעו בבית המשפט המחוזי במשך כ-5 שנים, והתרשמתי, לאחר עיון מעמיק בחומר שהוגש לנו, כי נפרסה בפני הערכאה הדיונית תשתית ראייתית מבוססת ומוצקה, ובמרכזה עדויותיהם של חמישה עדי מדינה, אשר כל אחד מהם האיר בעדותו חלקים שונים של פעילות ארגון הפשיעה והוסיף מידע על המבנה שלו. כפי שיפורט להלן, במרבית המקרים, עדויות עדי המדינה השתלבו זו בזו, סייעו זו לזו, ואף זכו לסיוע מראיות משמעותיות נוספות, ובראשן שיחות שנקלטו בהאזנות סתר בין מעורבים שונים בפרשה, השופכות אף הן אור על פעילות הארגון.

התמונה הכללית שעלתה מן העדויות הייתה ברורה, וחשפה ארגון פשיעה שפעל בצורה מאורגנת והיררכית, שעיקר מטרתו הייתה לשלוט על עולם הפשע של ישראל, תוך מאבק אלים ביריביו. כאמור, לצד פעילותו האלימה, הארגון אף ביצע עסקאות סמים חוצות יבשות, בהיקפים של סכומי כסף עצומים, אשר אפשרו את מימון פעילותו והוצאה לפועל של מטרותיו.

309. כמצוות החוק, כאן המקום לציין את שמות המערערים שמצאתי לזכות מהאישומים בהם הורשעו, וזאת ככל שתישמע דעתי:

א. יש לקבל את ערעורו של עמוס ולזכותו מחמת הספק, מהרשעתו באישום השלישי (אירוע "כיכר פלומר"), זאת מאחר שלא נמצא הסיוע הנדרש לעדות עד המדינה בעניינו, כפי שאנמק בהמשך הדברים.

ב. יש לזכות מחמת הספק את אברג'יל מהרשעתו באישום ה-11 ("עסקאות הסמים ביפן"), זאת מאחר שלא נמצא בעניינו הסיוע הנדרש לעדות עד המדינה, כפי שיפורט בגוף פסק-הדין.

ג. יש לזכות את סוסן מהרשעתו באישום ה-13 ("עבירות המס"), זאת נוכח הצהרת המשיבה בטיעוניה, כי היא לא עומדת עוד על הרשעתו באישום זה.

ד. יש לזכות מחמת הספק את בן שטרית מהרשעתו בעסקת הסמים שכונתה "עסקת השולחן השני", מושא האישום ה-11, מחמת היעדר סיוע ראייתי מספק לדברי עד המדינה בעניינו, כפי שיפורט בהמשך.

ערעורו של פטריק עמוס – דיון והכרעה

דיון בהרשעתו באישום השלישי

310. עמוס הורשע במסגרת אישום זה (ניסיון ההתנקשות ברוזנשטיין ב"כיכר פלומר") בעבירות של סיוע לניסיון רצח, לפי סעיף 305(1) וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 (א)(1) וסעיף 3 לחוק העונשין (3 עבירות); וסיוע לחבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

כאמור, מצאתי כי יש לזכות מחמת הספק את עמוס מהעבירות בהן הורשע במסגרת אישום זה.

בטרם אתעמק לגופו של עניין, אציג את דרך הילוכי בדיון זה. אפתח בקושי הקיים בעדות המרכזית של עד המדינה ה.צ, עליה התבססה הרשעת עמוס; אמשיך בהצגת דרישת הסיוע לעדות יחידה של שותף לעבירה שהוא עד מדינה, ובתנאים לה; אבחן את הסיוע הראייתי שנקבע בבית המשפט המחוזי לעדות עד המדינה ה.צ, ובקשיים העולים ממנו; ואסיים במסקנתי לפיה הראיות התומכות שנקבעו לעדות ה.צ, ביחס לעמוס, לא עולות כדי הסיוע הנדרש לשם הרשעתו בפלילים.

הרשעת עמוס התבססה על עדות עד המדינה ה.צ, שהעיד ביחס לחלקו בהרכבת המטען ששימש באירוע. ואדגיש כבר בפתח הדברים כי על אף שיש בידי לקבל את ממצאי המהימנות שנקבעו לעניין ה.צ, ולאחר שקראתי בעיון את חומר הראיות, אני סבור כי עדותו ביחס לעמוס מבטאת חולשה ראייתית מסוימת, ולכל הפחות מעוררת שאלות, וכשלעצמה אינה מספיקה להרשעה על פיה, ביחס למערער זה.

אמנם, אין חולק כי עדות עד המדינה לא עומדת לבדה וטעונה סיוע, אך ככל שמשקלה של העדות העיקרית אינו מלא, והיא מעוררת ספק סביר, רשאי בית המשפט לדרוש תוספת ראייתית נכבדה יותר (השוו: ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (11.4.2007); ע"פ 1361/10 מדינת ישראל נ' זגורי, פסקה ס"ו (2.6.2011)).

זאת ועוד, אין בכוחה של ראיית הסיוע, להטות את הכף לכיוון הרשעת הנאשם, אם הראיה העיקרית לא עומדת על רגליה (ראו: ע"פ 6325/11 פחימה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (11.12.2012)).

בענייננו, נחה דעתי כי עדותו של עד המדינה ה.צ, שהיא העדות היחידה בעניינו של עמוס, לא מספיקה, מבחינת משקלה הסגולי, כדי להביא להרשעתו בעבירות בהן הורשע, וזאת ממספר טעמים.

ראשית, בהכרעת הדין נקבע כי ה.צ בעדותו, לא סיפר הרבה על אודות עמוס, ולמעשה לא הכיר אותו לדבריו, לפני הביקור בדירתו לצורכי הכנת המטען. בנוסף, צוין כי אף בומבי לא ידע לקשור את עמוס לאירוע. בהקשר זה, לא מיותר לציין כי הדברים נאמרו מפי שני עדי המדינה המרכזיים בפרשה, שהיו במוקד הפעילות העבריינית מושא אישום זה. זאת ועוד, התרשמתי כי אף בית המשפט המחוזי עמד על הספקות ביחס לחלקו וביחס למודעותו של עמוס, ואף קבע במפורש כי "גם אם על רקע מעשיו, קשריו והתנהלותו של עמוס יש בסיס לחשד שידיעותיו ומעורבותו גדולות ממה שמשתקף בראיות, עדיין הספק הסביר לגבי רמת מודעתו ולגבי חפצו בביצוע העבירה, לא הוסר והוא צריך לפעול לטובתו" (עמ' 306 להכרעת הדין).

בשל ספק זה, כאמור בהכרעת הדין, בית המשפט המחוזי מצא להרשיעו בעבירת סיוע לניסיון רצח, ולא כמבצע בצוותא, כהרשעתם של אברג'יל וסבח באישום זה. כפי שיובהר להלן, אני סבור כי ספק זה היה צריך להוביל לזיכויו.

שנית, עבירת הסיוע, הקבועה בסעיף 31 לחוק העונשין, לפיה הורשע עמוס, היא עבירה הדורשת יסוד נפשי מיוחד של מטרה, או תכלית לסייע לעבריין העיקרי, בנוסף

להוכחת מודעות או עצימת עיניים באשר לעבירה מתוכננת (ראו: ע"פ 320/99 פלונית נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 22, עמ' 33-34 (2001)).

בענייננו, לא שוכנעתי כי התקיים בעמוס היסוד הנפשי הדרוש להרשעה בעבירת הסיוע, ואפרט. נוסף לעובדה שבית המשפט המחוזי קבע כי לא היו די ראיות בעניינו של עמוס לקבוע כי היה מודע לסכסוך הארגון עם רוזנשטיין, או למטרת התכנית להתנקש בחייו, אני סבור כי אף לא הוכח בעניינו היסוד הנפשי המיוחד של מטרה – ולא התרשמתי כי מחומר הראיות עולה שלעמוס הייתה מטרה לתרום תרומה מסייעת למבצע העיקרי.

שלישית, מעיוני בחקירותיו של ה.צ במשטרה בסמוך לחתימה על הסכם עד המדינה עמו, כאשר עלו שמות המעורבים בפרשה, מתגלית תמונה מהוססת באשר לזהותו של "פטריק", אשר מוזכר סמוך לשם המשפחה "אלקריף", ואין כלל איזכור לשם "עמוס" (מוצג ת/927, עמ' 19). ואכן, בהסכם עד המדינה שנתחם עם ה.צ ביום 29.5.2015, האחרון הצהיר כי יש לו מידע מפליל נגד "יצחק אברג'יל, ש.כ 'בומבי', גולן אביטן, שמעון סבח, יניב בן סימון ופטריק אלקריף", וזאת בדבר מעורבותם בפרשיות הרצח ביהודה הלוי ובניסיונות הרצח בגני התערוכה (מוצג ת/889, עמ' 1).

לכך יש להוסיף את העובדה, שנקבעה בהכרעת הדין, כי למעט דברי ה.צ, "לא הוכח החיבור של עמוס לפעילות העבריינית כחלק מהמעגל הפנימי של מבצעי העבירה" (עמ' 306 להכרעת הדין). ואכן, עמוס לא הורשע לבסוף במסגרת אישום זה בעבירת קשירת קשר לביצוע פשע (יחד עם ניסיון רצח), כפי שיוחס לו מלכתחילה בכתב האישום, ועבירות אלו הומרו על ידי בית-המשפט המחוזי, לעבירה החלופית והפחותה של סיוע לניסיון רצח. אף מכך ניתן ללמוד על חולשת הראיות שנמצאו לחיבורו של עמוס לפעילות העבריינית ולדמויות הארגון הנוספות שהורשעו במסגרת אישום זה (המערערים אברג'יל וסבח), שהורשעו אף בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין.

בהקשר זה אעיר, כי אין בידי לקבל את טענת סניגורו של עמוס כי לא התייחס לעניין שיוכו של האחרון לארגון פשיעה ולשאלת ביצוע המעשים במסגרתו, מאחר שהמדינה זנחה טענה זו בטיעוניה בערכאה הדיונית. שעה שכתב האישום ייחס את המעשים למערער במסגרת ארגון פשיעה, כפי שהיה בענייננו, הדבר מצריך התייחסות ולא ניתן להתעלם מכך.

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, התרשמתי כי נותרו ספקות בעדות ה.צ, כעדות היחידה הקושרת את עמוס לעבירות בהן הורשע, ויש בכך כדי להשפיע על משקלה של העדות. בהקשר זה נקבע בפסיקה, כי המשקל הראייתי של הסיוע הנדרש בעניין זה,

יעמוד ביחס הפוך לטיבה ולמשקלה הראייתי של העדות הטעונה סיוע, בבחינת "כלים שלובים" או "מקבילית כוחות" כפי שכונתה בפסיקה. ככל שמשקלה של העדות הטעונה סיוע נמוך יותר, כך משקלו של הסיוע הנדרש לצורך הרשעת הנאשם גובר, וכך בנסיבות ענייננו (ראו: ע"פ 7508/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (28.8.2012); ע"פ 854/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (30.3.2005); ע"פ 1074/14 מישייב נ' מדינת ישראל (8.2.2015)).

311. ומכאן אפנה לבחון את ראיות הסיוע שנמצאו לעדות ה.צ, ושעליהן ביסס בית המשפט המחוזי את הרשעת המערער. בטרם זאת, אציג להלן את הוראת החוק וההלכה הנוהגת ביחס לדרישת הסיוע הקמה בעניינה של עדות עד מדינה. הלכה זו תמשיך ותלווה אותנו בסקירת האישומים שבהם הורשעו המערערים האחרים בפרשה מושא הערעורים שבפנינו.

סעיף 54א(א) לפקודת הראיות הנושא את הכותרת "הכרעה על-פי עדות יחידה במשפט פלילי" מורה אותנו כך:

> "54א. (א) בית המשפט לא ירשיע נאשם על סמך עדותו היחידה של שותפו לעבירה, אלא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה; ואולם אם היה השותף עד מדינה – טעונה עדותו סיוע; לענין זה, "עד מדינה" – שותף לאותה עבירה המעיד מטעם התביעה לאחר שניתנה או שהובטחה לו טובת הנאה" (ההדגשות הוספו – י.א.).

כידוע, מהימנותו של עד מדינה נתפסת כחשודה, שכן היא מעוררת חשש שעד זה יגלגל את האשמה על שותפו, או לכל הפחות יקטין את חלקו כדי להתחמק מאימת הדין בתמורה לטובת הנאה (יניב ואקי דיני ראיות כרך ג 1474 (2021) (להלן: ואקי)).

מהוראת החוק עולה כי המחוקק הציב דרישה של תוספת ראייתית מסוג סיוע לצורך הרשעה על סמך עדותו של עד מדינה. דרישה זו מטרתה לתת מענה לחששות הגלומים בעדותו של עד מסוג זה (ראו למשל, ע"פ 3197/07 עיאט נ' מדינת ישראל, פסקה ח' (26.11.2007); ע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל, פסקה 44 (29.12.2015)).

ואדגיש, ראייה מסוג "סיוע" על פי טיבה היא תוספת ראייתית משמעותית יותר מהתוספות הראייתיות האחרות במשפט הפלילי, שכן ראייה זו חייבת להתייחס לעבירה עצמה, ולא לאמינותה של העדות בלבד (ראו: ע"פ 9608/11 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 12 (7.7.2014)).

בנוסף, ראיית הסיוע לא רק מאמתת את העדות העיקרית, אלא מסבכת את הנאשם בביצוע העבירה המיוחסת לו (ראו: ע"פ 295/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (2.4.2012); יעקב קדמי על הראיות חלק ראשון – הדין בראי הפסיקה 184 (2009)).

בהקשר זה, הפסיקה קבעה שעל ראיית הסיוע לעמוד בשלושה תנאים מצטברים: האחד, על הראיה להיות נפרדת ועצמאית מן העדות הטעונה סיוע; השני, עליה להתייחס לנקודה ממשית השנויה במחלוקת בין הצדדים; השלישי, על הראיה המסייעת לסבך את הנאשם באחריות לביצוע העבירה (ראו למשל, ע"פ 4649/01 אסולין נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 616, 622 (2001); ע"פ 5002/09 מדינת ישראל נ' ז'אנו (2.12.2010); ע"פ 1361/10 מדינת ישראל נ' זגורי, עמ' 70 (2.6.2011)).

312. בענייננו, ראיות הסיוע שבית המשפט המחוזי מצא לעדות ה.צ הן: דירתו של עמוס כמקום שבו בוצעה הרכבת המטען; שקריו ביחס למידת היכרותו עם ה.צ. ועם בן סימון; ושיחות הטלפון שביצע אל עו"ד שרון נהרי ביום האירוע.

האם ראיות אלה עומדות בתנאים המקיימים את דרישת הסיוע, כפי שהותוו בפסיקת בית משפט זה?

אני סבור כי יש לענות על שאלה זו בשלילה ואפרט את נימוקיי להלן:

313. אפתח בראיית הדירה.

בנסיבות עניינו, הדירה לא משמשת פרט עובדתי נפרד ועצמאי לעדות ה.צ – תנאי הנדרש להתקיימות ראיית הסיוע – זאת מאחר שבאה מפיו שלו (עד המדינה הטעון סיוע). אמנם ניתן להגמיש תנאי זה במצב בו העד הטעון סיוע יודע פרטים מוכמנים, שאותם יכול היה לקלוט רק בנסיבות המוצגות על ידיו (ראו לעניין זה: ע"פ 6279/03 פלוני נ' מדינת ישראל (5.2.2004); ע"פ 9804/08 פלוני נ' מדינת ישראל (14.4.2008)).

אולם בהקשר הנדון, אני סבור כי יהיה זה מרחיק לכת לראות בתיאורו של ה.צ את הדירה – כנמצאת בבניין עם מעלית, בקומה ראשונה, ועם חניון תת-קרקעי – כתיאור בעל "פרטים מוכמנים", המגיע כדי סיוע. אין מדובר בפרטים או נתונים מיוחדים, אלא בפרטים שבכוחם לתאר דירות רבות, ואני מקבל את טענת סניגורו של עמוס בעניין זה, כי היכרות עם סביבת דירת המערער המדוברת, מלמדת כי תיאור הדירה אינו ייחודי, מאחר שבאזור דירות רבות העונות לתיאור של "דירה בקומה הראשונה בבניין עם מעלית

וחניון תת קרקעי". לפיכך, התנאי הראשון לקיומה של ראיית הסיוע – לא מתקיים בנסיבות העניין.

זאת ועוד, הדירה בענייננו אף לא משמשת ראיה מסבכת, כפי שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי. אחדד בעניין זה: על מנת שראיה תשמש סיוע לעדות עד המדינה, עליה לקשור את המערער לביצוע העבירה, ולא כפי שנקבע בהכרעת הדין כי מדובר בפרט עובדתי שיש בו "כדי לקשור את עמוס להתרחשות" (עמ' 300 להכרעת הדין).

בהקשר זה אני מקבל את הטענה בדבר מחדל רשויות החקירה והתביעה, בכך ש-ה.צ לא נלקח להליך שחזור או הצבעה על הדירה עליה העיד, ואין בחומר הראיות כל הוכחה התומכת בדבריו בסוגיה זו. מדובר בפעולת חקירה שהייתה הכרחית בנסיבות העניין, במיוחד בשים לב לכך ש-ה.צ לא ידע לנקוב בעדותו את כתובת הדירה עליה העיד, ושהתיאור שמסר אודותיה לא הולם את הבניין ברח' גאולים 37 בחולון, הכתובת השגויה שהופיעה מלכתחילה בכתב האישום. בנוסף, אם בדיקה זו הייתה מתבצעת, לא זו בלבד שניתן היה לבחון את דבריו של ה.צ (לאמת או לשלול אותם), אלא גם הייתה מתגלית הטעות שבכתב האישום ביחס לכתובת שננקבה בו, כאמור. לפיכך, למחדלה של המשיבה בענייננו יש נפקות ראייתית, ויש בפגם החקירתי באי הצבעה על דירת המערער, כדי להשפיע על הוכחת העבירה שיוחסה לו, ברמה הנדרשת בפלילים (ראו גם: ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל, עמ' 13-14 (18.5.2006)).

עוד יש להבהיר, כי הכתובת שהופיעה בכתב האישום ככתובת מגוריו של עמוס, הוכחשה על-ידו כבר במענה לכתב האישום, בפתחו של ההליך, וזאת כפי שהסניגור הציג בפנינו בדיון, ובשונה מכפי שנכתב בהכרעת הדין. בנוסף, כאשר העיד במסגרת פרשת ההגנה, ציין בחקירתו הראשית את כתובת מגוריו בתקופה הרלוונטית לכתב האישום – רח' ארלוזורוב 50 בחולון.

בהתאם לכל האמור לעיל, אין ב"דירה" כדי לשמש סיוע ממשי לדברי עד המדינה ה.צ.

314. שקרי עמוס – האם עולים כדי סיוע?

הלכה היא כי שקרי נאשם בסוגיות מהותיות, בחקירותיו במשטרה ובעדותו בערכאה הדיונית, יכולים לשמש ראיות סיוע נגדו, זאת בשל ההנחה כי מקורם בתחושת אשם ובניסיון להתנתק ממעשה העבירה (ע"פ 8148/81 אל שבאב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 826, 832 (1982)). ואולם, טעם נוסף לשקרי נאשם ייתכן ויהיה נעוץ בתחושות של

מצוקה ובלבול (ע"פ 8002/99 בכר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 135, 142 (2001); ע"פ 8948/12 נמר נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (1.2.2016)).

על מנת לסייע לבית המשפט להכריע בעניין זה, נקבעו בפסיקה מספר תנאים מצטברים, שבהתקיימם ניתן לראות בשקרי נאשם כראייה מסייעת להוכחת אשמתו.

האחד, על השקרים להתייחס לעניין מהותי, ולא לעניין שולי; השני, על השקרים להיות ברורים וחד משמעיים; השלישי, על השקרים להיאמר בכוונה להטעות את בית המשפט כחלק מניסיונו של הנאשם להרחיק את עצמו מהעבירה המיוחסת לו; הרביעי, על השקרים להיות מוכחים מתוך ראיה או עדות עצמאית אחרת; החמישי, על השקרים להיות קשורים לעבירה עליה נסוב המשפט (ראו: ע"פ 161/72 סרסור נ' מדינת ישראל, פ"ד כח(2) 203, 220 (1974); ע"פ 543/79 נגר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(1) 113, 141 (1980); ע"פ 2854/18 משה נ' מדינת ישראל, פסקאות 63 ו-91 לפסק דינו של חברי, השופט א' שטיין (27.8.2019); ע"פ 1464/21 קפוסטין נ' מדינת ישראל, פסקה 30 לפסק-דיני (11.9.2022)).

בענייננו אזכיר כי בית המשפט המחוזי מצא סיוע בשקריו של עמוס, הן ביחס למידת היכרותו עם ה.צ, והן ביחס להיכרותו עם בן סימון. ואולם, האם מדובר בשקרים אשר בהכרח מסייעים עניינית לעדות ה.צ? האם נאמרו בכוונה לסלף את האמת ולהטעות את בית המשפט? סבורני כי אף אם שקרי עמוס נאמרו בעניינים מהותיים הקשורים למערכת היחסים שלו עם המעורבים העיקריים באישום זה, בן סימון ו-ה.צ, לא ניתן לקבוע כי הם נאמרו בכוונה להכשיל את החקירה או להטעות את בית המשפט המחוזי, ואסביר.

בניגוד להכחשתו בזמן החקירה, במענה לכתב האישום, הצהיר עמוס כי במסגרת קשרי החברות שלו עם המערער סבח, הוא נכח מספר פעמים בביתו של ה.צ. כמו כן, בעדותו בבית המשפט, העיד שהכיר את ה.צ ואף ביקר בביתו יחד עם סבח ועם בן סימון; אישר שהיה מקורב לבן סימון באותה תקופה, בילה רבות במחיצתו, והיה ביניהם קשר חברי ותקשורת טלפונית קבועה.

מאחר שבמסגרת התשובה לאישום, אישר המערער את ההיכרות ואת עצם ביקוריו בשנת 2003 בדירתו של ה.צ – ההיכרות עם ה.צ אינה עוד במחלוקת, ולא ניתן לראות בשקריו בחקירתו ובהרחקתו מעד המדינה ה.צ כ"שקר מהותי" שניתן לראות בו כראיה מסבכת מסוג "סיוע" (השוו: ע"פ 2686/15 בנטו נ' מדינת ישראל, פסקה 59 (5.3.2017)).

ויודגש, בניגוד לתוספת ראייתית מסוג "חיזוק", הרי שלצורך דרישת ה"סיוע" לא ניתן להסתפק בראיה מאמתת, כאמור. תנאי לקיומו של סיוע הוא כוחה של הראיה לסבך את הנאשם בביצוע העבירה – ותנאי זה אינו מתקיים בענייננו כאמור.

כאן ראוי לחדד את הדרוש חידוד. תנאים אלו, להכרה בשקר של נאשם כראיית סיוע, מטרתם להבטיח שהשקר לא רק ילמד על מהימנות הנאשם, אלא יסייע למסקנה כי הוא אשם (ראו ע"פ 6813/16 נחמני נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (17.9.2018)). לא מצאתי כי הוכח כך בנסיבות המקרה דנן.

מכל מקום, ובאותו עניין, שקרי נאשם לא יכולים להחליף את התשתית הראייתית הנדרשת לצורך ההרשעה (ראו: ע"פ 3731/12 סוילם נ' מדינת ישראל, פסקה 75 (11.11.2014)), ובענייננו לא מצאתי כי יש ליתן להם משקל עצמאי או כוח מסייע לעדות עד המדינה.

315. כעת אפנה לראיית הסיוע האחרונה שמנה בית המשפט המחוזי לעדות ה.צ: שיחות הטלפון שעמוס ביצע לעו"ד נהרי בליל האירוע.

ישאל השואל, האם שיחת טלפון לעורך-דין על מנת להתייעץ עמו יכולה לשמש כראיית סיוע לדברי עד מדינה, ולמעשה לשמש לחובתו של נאשם?

להשקפתי, קביעתו של בית המשפט המחוזי בענייננו, לפיה שיחות הטלפון שעמוס ביצע אל עו"ד נהרי משמשות סיוע לעדות ה.צ – מוקשית בעיני ואף מרחיקה לכת.

יש קושי מהותי לראות ב"שיחות לקבלת יעוץ משפטי" – כראיה מסבכת בפלילים, וביתר שאת, ששיוכן של אותן שיחות נקשר לנושא ספציפי, בעוד שמהותן ותוכנן אינו ידוע כלל. גישה לפיה התקשרות נאשם לעורך דין פלילי עלולה לשמש סיוע לעדות מפלילה נגדו – אינה חפה מקשיים, ולא ניתן להתעלם מהשלכותיה על הפגיעה בתקשורת החופשית שבין עורך דין ללקוחותיו. הרי אין זה מתקבל על הדעת ששכירת שירותיו של סניגור פלילי, תהפוך את עצם ההתקשרות עם אותו עורך-דין לראיה מפלילה לביצועה של עבירה פלילית.

אמנם, עמוס טען בערעורו כי עו"ד שרון נהרי מעולם לא ייצג אותו, ואף לא שוחח איתו ביום האירוע. אולם בית המשפט המחוזי דחה טענות אלה, קבע כי נוכח זאת

היה מצופה מעמוס להביא את עו"ד נהרי כעד מטעמו, וראה באותן התקשרויות ראיה מסייעת לצורך הרשעתו בעבירות שיוחסו לו באישום זה.

כאמור, דעתי שונה ואני סבור כי שיחות הטלפון שביצע חשוד או נאשם לסניגור פלילי, לא יכולות לשמש כראיה מפלילה נגדו, מהטעם של קיום חיסיון עו"ד-לקוח, ולו מחמת החשש לפגיעה בחיסיון עורך דין לקוח (ראו והשוו: עחה"ס 1/81 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד לו(1) 614 (1981)).

316. נחה דעתי כי אין לראות בשיחות שבוצעו כראיית סיוע לדברי ה.צ בעניינו של עמוס, מאחר שאין בכוחה של ראיה זו לסבכו במעורבות באירוע, ולקושרו לביצוע העבירות בהן הורשע.

317. אחזור ואציין כי אין בדברים אלה כדי לכרסם ממידת מהימנותו של ה.צ, ומהקביעות הברורות של בית המשפט המחוזי ביחס לעד זה. עם זאת, שוכנעתי כי לא נמצא בנסיבות העניין, סיוע מספק לעדותו, שהייתה עדות יחידה של שותף לעבירה שהוא עד מדינה, באופן שניתן להרשיע את עמוס על פיה ועל סמך הראיות שפורטו במסגרת האישום דנן.

יש לזכור כי משמעות התוספת הראייתית שנקבעה על-ידי המחוקק היא כי בהיעדרה, בית המשפט לא יכול להרשיע את הנאשם – וזאת אפילו אם נתן אמון בעדות הטעונה תוספת, כבענייננו.

318. אשר על כן, ולאור האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי לא הונח מסד ראייתי מספק, במסגרת נסיבות אישום זה, הן בעדות עד המדינה, והן בראיות הסיוע לה, ביחס למערער.

לפיכך, אם דעתי תישמע, יש לזכות מחמת הספק את עמוס מהעבירות בהן הורשע באישום זה.

ערעורו של אברג'יל – דיון והכרעה

319. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, ובחנתי את חומר הראיות הרב שהוגש לבית המשפט המחוזי, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים בדיונים שהתקיימו בפנינו – הגעתי לכלל מסקנה, כפי שיפורט להלן, כי דין ערעורו של אברג'יל, ביחס לאישומים בהם הורשע:

א. להתקבל ביחס להרשעתו באישום ה-11, ולפיכך, ככל שתישמע דעתי, יש לזכותו מחמת הספק מאישום זה.

ב. להידחות ביחס להרשעתו באישומים 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ו-13.

320. בטרם אדון בטענותיו הפרטניות של אברג׳יל ביחס לכל אישום ואישום, אפתח את הדיון בטענותיו הכלליות, במסגרתן תקף את ההסכמים שנחתמו עם עדי המדינה בפרשה זו, והשיג על עונשיהם המקלים. הדברים נטענו בעיקר ביחס לעדי המדינה בומבי ו-ה.צ, שהיו מעורבים בפרשיות שאירעו ב״כיכר פלומר״ וב״יהודה הלוי״ בתל-אביב (המתוארות באישומים השלישי והרביעי בהתאמה).

אציין כבר עתה, כי בגין אירועים אלו, בומבי הורשע בעובדות כתב אישום שהוגש נגדו במסגרת הסדר טיעון (מוצג ת/762), ובהתאם להסכם עד מדינה שנחתם עמו, הוטל עליו מאסר בפועל של 14 שנים (גזר-דין מוצג ת/1444); ה.צ הורשע אף הוא בהתאם לכתב אישום שהוגש נגדו במסגרת הסכם עד מדינה (מוצג ת/889א), ונדון לעונש מאסר כמניין ימי מעצרו (שנתיים ו-7 חודשים). יודגש כי ההסכמים עם בומבי ועם ה.צ לא כללו מתן תמורה כספית עבור עדותם.

אפנה תחילה לבחינת הטענות הקשורות בעד המדינה בומבי ולאחר מכן אערוך דיון דומה בכל הקשור להסכמים שנחתמו עם ה.צ ועם י.מ, שאף עליהם השיג אברג׳יל בערעורו.

321. אין חולק כי בומבי החליט לשתף פעולה ולשמש עד מדינה כדי לפטור עצמו מעונש כבד מאוד שהיה צפוי לו אם היה מורשע בדין. יחד עם זאת, לא זו בלבד שבומבי חשף עבירות ואת מבצעיהן, אלא התוודה בעצמו על ביצוע עבירות חמורות, מבלי להמעיט או למזער מחלקו. כך למשל, התוודה על מעורבותו באירוע הפיצוץ ב״כיכר פלומר״, מושא האישום השלישי, אף על פי שעד המדינה ה.צ, לא הפלילו באירוע זה, ואף על פי שמעורבותו בעניין לא הייתה ידועה קודם למשטרה. בנוסף אדגיש, כי יחסית לעדי המדינה האחרים, בומבי שילם מחיר לא מבוטל של 14 שנות מאסר כאמור, ולא מדובר במי שיצא פטור בלא כלום, או בעונש קל.

בהקשר זה אזכיר, כי עונשו של עד מדינה נגזר בשים לב להיותו ״עד מדינה״ וכחלק מהתמורה שניתנה לו בגין עדותו נגד שותפיו והפללתם. לכן, אין בעונש זה כדי לשקף את טיבם ואת חומרתם של המעשים שיוחסו לו, ואף אין לראות בו אמת מידה כובלת לקביעת עונשיהם של שותפיו. זאת ועוד, לא זו בלבד שאין בעונשו של עד המדינה כדי להגביל את עונשם של שותפיו, אלא ייתכן כי עונשם אף יעלה על זה של עד

המדינה (ראו, למשל, ע"פ 3989/98 סונינו נ' מדינת ישראל (15.11.1998); דנ"פ 1109/02 שושני נ' מדינת ישראל, 410, 411 (12.2.2002)).

אף מהספרות המשפטית עולה כי "כשם שמתן פטור לעד המדינה מהעמדה לדין אינו מחייב לפטור את שותפיו מהעמדתם לדין, כך גם אין בעונשו של עד המדינה כדי להשפיע על עונשם של שותפיו. זאת, ובלבד שמדובר בטובת הנאה סבירה ומידתית אשר ניתנה לעד בתמורה לעדותו" (**יניב ואקי** דיני ראיות **כרך ב** 724 (2020) (**להלן: ואקי**)).

במילים אחרות, השוני בענישה לא יכול לבסס טענת אפליה, מאחר שבמקרים רבים, הסדר עד המדינה פוטר את העד מהעמדה לדין, וברור הוא כי פטור מוחלט מאחריות פלילית לא יכול לשמש בסיס להשוואה עונשית. יחסית למעשים החמורים בהם נטל בומבי חלק, יהיה מי שיאמר שאכן הענישה, אף של 14 שנות מאסר, מקלה עמו במידה רבה, ואולם בנסיבות חשיפת הפרשייה בכללותה, התמורה שקיבל בדמות ענישה זו הייתה בלתי נמנעת, וגלום בה אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה, כפי שיובהר בהמשך.

משכך, דין טענת אברג'יל בעניין עונשיהם המקלים של עדי המדינה – להידחות.

322. **אשר לטענות המשיגות על הסכמי עד מדינה עם בומבי ו-ה.צ בשל חלקם כמבצעים עיקריים באישומים** השלישי והרביעי, **אעיר את הדברים הבאים.**

הדעת נותנת כי אין זה סביר להפוך את העבריין העיקרי לעד מדינה שיעיד נגד שותפיו הזוטרים יותר. ואכן, כפי שנטען בפנינו, המדינה לא נוהגת לחתום הסכם עד מדינה עם העבריין הבכיר בפרשה, או עם ראש הכנופיה העבריינית. ואולם, במקרים חריגים נלקח בחשבון גם הסכם עם מבצע עיקרי, וזאת "ככל שישנם שיקולים מיוחדים המצדיקים זאת, כגון איכות המידע, כמותו, האפשרות לפענח באמצעותו פרשיות חמורות ולהעמיד לדין שורה של עבריינים שהם מבצעים עיקריים" (**"עד מדינה" הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 4.2201, סעיף 2(ד) (30.8.2005)**).

גם הפסיקה הכירה בנסיבות המצדיקות עריכת הסכם עד מדינה, על אף שהעד מבצע עיקרי. כך במקרים בהם הדבר אִפשר לתביעה "לפענח שורה ארוכה של עבירות קשות וחמורות אשר בוצעו על ידי שורה של אנשים" (**בג"צ 4085/03 תורק נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 4 (16.6.2003) (להלן: עניין תורק); ראו גם ע"פ 5975/14 אגבריה נ' מדינת ישראל (31.12.2015)**).

כך במקרה שלנו, הפיכתו של בומבי לעד מדינה, יצרה לתביעה את התנאים הדרושים לפיצוחו של התיק המורכב שבפנינו, ולפיענוחן של עבירות רבות קשות וחמורות, שבוצעו על-ידי מספר רב של עבריינים. כאמור, מדובר במספר פרשות עם ריבוי מעורבים, ששמרו על מידור גם ביניהם וגם כלפי חוץ, ניהלו שיחות באמצעות "קודים", ושתקו ברובם בחקירתם. בשל כך, נראה כי גיוס עדי המדינה במקרה שלנו, ובכלל זה עד מדינה בעל מעמד רם בארגון, ושותף במעגל הפנימי של מבצעי העבירה, היה הכרחי ונחוץ כחלק מהמלחמה בפשע החמור, ובמטרה להשיג ראיות מפלילות וקבילות נגד ארגון פשיעה אלים ורב עוצמה, כפי שתואר. נראה כי עסקינן באינטרס ציבורי מובהק, העולה על תוצר הלוואי ההכרחי בעקבותיו – הקלה על עונשם של עבריינים בכירים, אף שהיו שותפים לביצוע העבירות החמורות.

במילים אחרות, על בסיס אמרותיו של בומבי, ושיתוף הפעולה שלו עם חוקרי המשטרה, יחד עם עדי המדינה הנוספים בתיק, הוגש כתב אישום בגין עבירות חמורות של רצח וניסיונות רצח, נגד 18 נאשמים, ושחשף את "אדוני העבירה", ובעיקר את המערערים אברג'יל ורוחן, מנהלי הארגון, לצד המבצעים בדרג הזוטר בו.

323. נוסף על כך, אין בסיס לטענה בענייננו לפיה המבצעים הזוטרים בארגון נתנו את הדין בעוד שעם הבכירים מהם נערך הסכם עד מדינה. בנסיבות שלנו, לא היה מדובר במקרה בו אחד מפעילי הארגון ביקש לשתף פעולה עם חוקריו, בעוד שהמדינה העדיפה לחתום הסכם עד מדינה עם עבריין בכיר ממנו. חיילי הארגון בעניינו שמרו כולם על חזית אחידה ובחרו לשתוק ולא לשתף פעולה בחקירה, מה שאילץ את הרשויות לגייס עדי מדינה, ובכלל זה בכירים בארגון, כדי לחשוף את הפרשה. מכל מקום, חשוב להדגיש בהקשר זה, כי על אף בכירותו של בומבי בארגון, פעילותו בוצעה במסגרת תפקידו כמוציא לפועל של התכנית בשמו של אברג'יל, הבכיר ממנו, והעומד בראש הארגון.

המדינה הסבירה את טעמיה לחתימה על הסכם עד מדינה עם בומבי, והדגישה שהדבר נעשה בזהירות רבה ובכובד ראש. נטען כי המגעים לקראת החתימה על ההסכם נמשכו כ-10 ימים, מאחר שהמשטרה התעקשה על כך שעל בומבי יוטלו שנות מאסר ממושכות, בעוד שהוא מצידו ביקש להפחית מעונשו. בשל העובדה שבומבי היה עבריין בכיר בארגון, ועל כך אין מחלוקת, תרומתו הייתה משמעותית לחשיפת התמונה המלאה שהתגבשה לידי כתב האישום שהוגש, וזאת ביחס למבנה הארגון, השפעתו, דרך התנהלותו, וחלקם של העבריינים העיקריים בעבירות הרצח והאלימות. ויודגש, בומבי חשף את אופן ביצוע העבירות מושא האישומים השלישי והרביעי, שעד לאמרותיו נלמדו מהזווית החלקית שסיפקו עדי המדינה האחרים בתיק.

זאת ועוד, חשיבות עדות בומבי הייתה משמעותית באופן מיוחד, בהיותו "יד ימינו" של אברג'יל לאורך התקופה הרלוונטית, ובשיאה של היריבות הגדולה של הארגון נגד רוזנשטיין. מהחומר שלפניי עולה, כי רק בומבי היה מעורב בכל אחד מהשלבים באירועי הרצח ביהודה הלוי, ויכול היה לספק תמונה ראייתית שלמה, ביחס למניע לתוכנית, לקיומו של הסכסוך, ולמעורבותם של כל מבצעי העבירה בעבירות שיוחסו להם, תוך התמקדות בחלקו ובמעורבותו של אברג'יל, ראש הארגון, שהיה על פי עדותו יוזם העבירות, והכוח המניע מאחוריהן.

לאור זאת, אין לומר כי בענייננו החלטתה של המדינה לחתום על הסכם עד מדינה – לא סבירה או שמצדיקה את התערבותו של בית משפט זה. כריתת הסכמי עד מדינה עם מעורבים בביצוע הפשע הוא מהלך שמבצעת המדינה כרשות מנהלית. מכאן גם נובע היקף התערבותו המוגבל של בית משפט זה בשיקוליה של המשיבה בגיוס העדים. כבר נפסק, לא אחת, כי לתביעה ישנו מרחב פעולה ממשי בנושאים אלו (ראו גם: בג"צ 4085/03 תורק נ' היועץ המשפטי לממשלה (16.6.2003); בג"צ 6410/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' פרקליט המדינה (4.2.2015)).

אטעים כי הלכה זו תקפה הן בבית משפט זה בשבתו כבג"צ, והן כאשר הסכם עד מדינה נתקף באופן עקיף במסגרת ערעור, כבענייננו (ראו גם: ע"פ 486/16 שירזי נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (13.9.2018); ע"פ 5975/14 אגבריה נ' מדינת ישראל (31.12.2015)).

בסופו של יום, האינטרס הציבורי כאמור מצדיק את ההתקשרות בהסכם עד מדינה עם בומבי בענייננו, והוא ברור וניכר – חשיפת ארגון פשיעה אלים ורצחני ופענוח עבירות חמורות ביותר, ובראשן פיצוץ מטען החבלה בלב העיר תל אביב, בו מצאו את מותם שלושה אזרחים חפים מפשע ועשרות רבות של פצועים, כמו גם חשיפת ראשיו ומנהליו של הארגון, ושבירת "קשר השתיקה" סביב פעילותו.

324. כעת אתייחס להסכם עד המדינה שנחתם עם ה.צ. כפי שעולה מהכרעת הדין, הלה ייצר מטעני חבלה לצורך פעילותו הפלילית של הארגון, וזאת במסגרת האישומים השלישי והרביעי, שפורטו. עוד בחקירותיו בשנת 2012, לאחר ששמו נמסר על-ידי עד המדינה י.מ, אישר ה.צ כי ביתו שימש מקום מפגש קבוע לעבריינים, וכי אברג'יל היה נוהג לקבוע מפגשים בביתו, והיה מגיע מלווה במאבטחים.

בטיעוניה, המשיבה נימקה את שיקוליה בחתימת הסכם עד המדינה עמו, ובכלל זה יכולתו, כפי שהתבהר במהלך המשא ומתן עמו, לפרוש בפני רשויות האכיפה הן את הדרג הבכיר בארגון, שעמד מאחורי ההחלטה על תכנית החיסול של רוזנשטיין, והן את

פעילי דרג הביצוע, שהוציאו לפועל את ההחלטה. שיקולים נוספים שהובאו בחשבון היו תרומתו של העד להוכחת קיומו של ארגון הפשיעה, לרבות ראשיו ומנהליו, והחשיבות הראייתית שבעדותו לצורך קשירת הקצוות החסרים בין דבריו של עד המדינה י.א (ביחס לפגישה בבלגיה והתוכנית הפלילית במישור הכללי) לבין דבריו של עד המדינה י.מ (על אודות הכנת המטענים על-ידי ה.צ). בעת חתימת ההסכם עמו נלקחו בחשבון אף גילו המבוגר, מצבו הרפואי הלא שפיר, והעובדה שהתנתק מעולם הפשע.

זאת ועוד, מקובלים עליי דברי המשיבה, לפיהם לא היו בידה די ראיות כדי להעמיד את ה.צ לדין, וזאת בהיעדר סיוע לעדות י.מ (עד מדינה בעצמו), שהתקשה לתארך את הכנת המטענים על ידי ה.צ, ולקשור אותו לאירועים המתוארים באישומים השלישי והרביעי. ניכר כי אלמלא ההתקשרות עמו בהסכם עד מדינה, הוא היה יוצא פטור בלא כלום. משכך התרשמתי כי שיתוף הפעולה עמו, בשים לב לתרומתו לפיצוח הפרשה – היה כדין.

לאור האמור לעיל, ובאיזון השיקולים בין חומרת מעורבותו של ה.צ בפרשה, ובין תרומתו בפענוח העבירות, חשיפת פעולתו האלימה של ארגון הפשיעה, ובכלל זה מעורבותו הישירה של אברג'יל באירועים, ובהתחשב אף בטיב ההסכם שנחתם עמו, ההסכם ראוי ואין להתערב בו.

325. אשר להסכם שנחתם עם עד המדינה י.מ, שאף אותו תקף אברג'יל בערעורו, ובמיוחד במסגרת הרשעתו באישום השישי ("פרשת הבלדרית"), אפרט את הדברים הבאים:

ראשית, דובר בעד המדינה הראשון שגויס בתיק, ואחיו של נאשם 15 בפרשה, משה מלול. כעולה מהראיות, י.מ היה עבריין סמים מרכזי בארגון הפשיעה, ובשל קרבתו ל-ה.צ, מי שהפך לימים לפטרונו בארגון, התגורר בביתו תקופה מסוימת, ונכח בעת הכנת מטעני החבלה.

על פי ההסכם שנחתם עמו, י.מ קיבל חסינות מלאה מפני העמדה לדין בגין כל מעשה שביחס אליו מסר פרטים ושהיה מעורב בו. המדינה עמדה על כך כי העובדה שלא נדרש לענישה בגין חלקו, נבעה, ממספר טעמים, וביניהם, מהסיבה שהיה באותו שלב עד מדינה בארה"ב; מאחר שהגיע מיוזמתו לשמש כעד, בלא שהתגבשו ראיות עצמאיות לעבירות שביצע; ואף לנוכח ייחודיות המידע שמסר.

במסגרת חקירתו בתיק האמריקאי, נרשמו מזכרים על ידי רשויות האכיפה שם, שהוגשו במהלך עדותו בבית המשפט המחוזי. משהסכים העד למסור את המידע שברשותו למשטרת ישראל, הוא נפגש עם נציג המשטרה בארה"ב, תנ"צ סיימון פרי, שרשם מזכרים ביחס לשיחות עמו (מוצגים ת/1291, ת/1292, ת/1293). לאחר שהתבררו טיב מעורבותו של העד ויכולתו לקדם את החקירה, נחתם עמו הסכם עד מדינה (מוצג ת/1193).

שנית, ביחס לתמריץ הכספי שקיבל במסגרת ההסכם, עולה כי הלה היה הדרגתי ומידתי, בהתאם להתקדמות החקירה. ההסכם חולק למספר שלבים, כשלצד כל שלב נקבע סכום התמורה שתשולם ל-י.מ, וזאת, יש לזכור, לאור ראשוניותו של המידע מעד המדינה היחיד באותה עת. בהקשר זה הובהר על-ידי המשיבה כי באותו הזמן, כבר עמדו בפני רשויות החקירה המזכרים המפורטים שערך סיימון פרי, כפי שפורט לעיל, ומסגרת גרסתו הייתה ידועה. על כן, המדרג של תשלום התמורה בהסכם, לא שימש תמריץ להרחבת הגרסה ולהפללה בעבירות חמורות יותר.

שלישית, לאחר החתימה על ההסכם, נחקר י.מ במשטרה, חקירה שהתמקדה באירועי "יהודה הלוי". באותו שלב תרומתו המרכזית הייתה בכך שהצביע על ה.צ, שלא היה מוכר לחוקרים כמעורב בפרשה באותה עת, כמי שבנה את מטעני החבלה הן באירועי "כיכר פלומר" והן ב"יהודה הלוי". בנוסף י.מ סיפק מידע מתוך הארגון על פעילותו, על המאבק ברוזנשטיין, ועל פעולות שונות של הארגון בעיקר בתחום הסמים, ואף ביחס להכנת מטענים עבור הארגון על-ידי ה.צ כאמור.

אשר על כן, ולאור האמור לעיל, לא מצאתי כי יש להתערב בהסכם עד המדינה שנחתם עם י.מ, והשתכנעתי כי הוא סביר בנסיבות העניין.

326. עוד יש לדחות את טענת אברג'יל כי העובדה שהסכמי עד מדינה כוללים סעיף לפיו אם יחזרו בהם העדים מדבריהם במשטרה, יבוטל ההסכם בעניינם, והודעות העד יוכלו לשמש כראיה נגדו – הוא סעיף פסול שיגרום לכך שאם עד מדינה שיקר בחקירתו אך מעוניין להעיד אמת במשפטו ולהודות כי שיקר, לא יעשה זאת, לאור "המחיר" שיאלץ לשלם בשל האמור בסעיף זה בהסכם.

כאמור, דין הטענה להידחות, ואפרט את טעמיי.

ראשית, סעיף זה עולה בקנה אחד עם המצב המשפטי לפי הדין הפלילי – אם יבוטל הסכם עד מדינה, ותיבחן האפשרות להגיש כתב אישום נגד העד, עדותו היא חלק מחומרי החקירה בתיק הפלילי.

שנית, מעיון בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה ביחס לעדי מדינה, עולה כי ניתן להשתמש באמרות עד מדינה לאחר ביטול ההסכם עמו, עקב הפרתו (סעיף 10 להנחיות), אך ראוי לתת לעניין זה ביטוי מפורש במסגרת ההסכם, כפי שמוצע בסעיף 4(יג) להנחיות:

> "מן הראוי לכלול תניה המפרטת את הסעדים העומדים לרשות המדינה במקרה של הפרת ההסכם ע"י עד המדינה וכן הצהרה מטעם העד כי הוא מסכים שבמידה ויפר את ההסכם, יועמד לדין כאשר כל חומר הראיות שהגיע למשטרה יוכל לשמש נגדו/נגד אחרים."

בנסיבות עניינו, יש בנמצא סעיף כאמור, ולא מצאתי בכך פסול.

שלישית, מטרת סעיף זה בהסכמי עד מדינה, כפי שציינה המדינה לפנינו, היא לשמש תמריץ לאמירת אמת בחקירה. אלמלא סעיף זה, היה לעד מדינה, בשלב החקירה, אינטרס להפללה ברורה של שותפיו על מנת לקבל טובת הנאה גבוהה ככל הניתן. על מנת שההפללה תהייה מדויקת, ושלא תהיה מוטיבציה להפללת יתר, מובהר לעד המדינה כי כל מה שיעיד עלול – אם יופר ההסכם – לשמש גם נגדו.

נוסף על כך, מתן הגנה מפני העמדה לדין לעדי מדינה, מבלי להבטיח שתוגשם התועלת באינטרס הציבורי, יוביל להשפעה בלתי רצויה, במסגרתה עדי מדינה לא יהיו נכונים לקיים את חלקם בשלב העדות בבית המשפט.

327. לאור כל האמור לעיל, אף איני רואה מקום לקבל את הטענה מרחיקת הלכת של סניגורו של אברג'יל לפיה יש לפסול את עדויותיהם המפלילות של עדי המדינה, מן הטעמים שפורטו, מכוח דוקטרינת "ההגנה מן הצדק". טענה זו נדונה ולובנה אף בפני בית המשפט המחוזי ודינה להידחות אף במסגרת הערעור שלפנינו. בעניין זה אעיר מספר הערות.

במסגרת הדיון בטענה של "הגנה מן הצדק", שמעוגנת בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ), יש לשאול האם נפל פגם משמעותי ובעל עוצמה בעצם גיוסם של עדי המדינה בתיקנו. ברי שיש לענות על שאלה זו בשלילה. בהקשר זה עמדתי לעיל על התערבותו המצומצמת של בית משפט זה בשיקול

דעת הרשות בנושא, וכן התייחסתי להסברים שניתנו על-ידי המשיבה באשר לנסיבות גיוס עדי המדינה בפרשה הסבוכה והמורכבת בעניינו.

כפי שעולה מהכרעת הדין, החקירה אמנם נסובה סביב פעילותו המאורגנת והשיטתית של הארגון, והקשר בין עבירות הסמים הבינלאומיות, שסיפקו מקור הכנסה לארגון והניעו את עבירות האלימות, לבין ביצוע עבירות האלימות שמטרתן הייתה חיזוק מעמדו וכוחו של הארגון. ואולם, האינטרס החקירתי לא היה רק בפענוח עבירות הרצח והאלימות, אלא בגדיעת פעילות הארגון בכללותו, על מגוון העבירות שבוצעו במסגרתו.

כמו כן, מצאתי לקבל את הסברי המשיבה, לפיהם ההחלטה לגייס את עדי המדינה בפרשה התקבלה בהיעדר ברירה אחרת לפענח את העבירות, זאת לאחר שמוצו דרכי חקירה אחרות. אזכיר כי מדובר היה בחקירה חסרת תקדים בהיקפה ומורכבותה, שארכה כ-10 שנים, במהלכן לא ניתן היה להשיג פריצת דרך חקירתית, וזאת בעיקר על רקע המידור שאפיין את הארגון וקיומו של "קשר שתיקה", כאמור.

עוד עולה מהראיות, כי המטרה בגיוס עדי המדינה לא נועדה בהכרח להפללת המערערים הספציפיים בפרשה, אלא לצורך חשיפת פעילות הארגון, מבנהו והאירועים מושא העבירות שהתגבשו לידי כתב אישום. במסגרת זו, עדי המדינה מסרו הודעות מפלילות נגד שורה של מעורבים, ביניהם ראש הארגון, מנהליו, פעילים ועבריינים שעבדו בשירותו.

בהקשר זה מקובלת עליי עמדת המדינה, כפי שהובאה בערכאה הדיונית, כי מנקודת מבטו של האינטרס הציבורי, לא היה די בהעמדה לדין של בכירי הארגון בלבד, שעה שהפעילים, מי שביצעו את העבירות בפועל, יצאו פטורים. החלטה כזו, המעניקה פטור או הקלה לאותם פעילים בדרגה היררכית נמוכה יחסית, לא הייתה מבטאת את המסר המרתיע נגד העבריינות המאורגנת, ולמעשה עלולה הייתה להחטיא את מטרת המאבק בארגוני הפשיעה.

בנוסף, אין להתעלם בהקשר זה, מהנחיות היועץ המשפטי לממשלה ביחס לעדי מדינה, שדנתי בהן לעיל, שלא שוללות גיוס עדי מדינה, שחלקם בעבירה לא נופל מהנאשם שהופלל על ידם, זאת כשהאינטרס הציבורי מצדיק זאת. לעומת זאת, ההנחיות שוללות התקשרות בהסכם רק עם עד מדינה שהוא ראש הארגון, כאמור, או מי שהוא בגדר "מנהיג מובהק", וגם לכך נקבעו חריגים, כפי שפירטתי לעיל.

לאור האמור, אין לי אלא להצטרף לקביעותיו של בית המשפט המחוזי בעניין זה, כי לא נפל פגם בהתנהלות המשיבה, ואין היא פעלה באופן פסול בגיוס עדי המדינה; באופן שבו הם נחקרו; ובהעמדתם לדין של המערערים כאן על סמך הפללתם על-ידי עדי המדינה.

לפיכך, דין טענותיו של אברג׳יל בעניין זה – להידחות.

328. כעת אדון בטענות הכלליות שהעלה סנגורו של אברג׳יל בערעורו, בהשגתו על התנהלות בית המשפט המחוזי ובכלל זה "המוניטין" שייחס לו לטענתו, שגרם למשוא פנים כלפיו, מאחר ש"נשפט על מעשי רצח נוספים" שלא הוזכרו בכתב האישום שהוגש נגדו, ושהוצג בשל כך כ"רוצח סדרתי".

בהקשר זה, הגיש סניגורו של אברג׳יל בקשה לבית משפט זה, ביום 2.5.2024, לקביעת מועד דיון נוסף, זאת לאחר שטיעוני הצדדים הושמעו זה מכבר, והושלמו בדיונים שהתקיימו לפנינו.

עיקר בקשתו הייתה, בתמצית, השגה על קבילותן של ראיות שבית המשפט המחוזי זקף לחובתו, זאת בדומה לטיעונים שהעלה בערעורו, ואף בדיון בפנינו.

לאחר ששקלנו את הבקשה, ניתנה החלטתנו ביום 5.5.2024, לפיה הבקשה נדחית, ופסק דין זה יכלול התייחסות לטענות, ללא צורך בטיעון משלים.

אקדים ואציין – כי דין טענת אברג׳יל כי הושחרה דמותו על ידי עדויות שמיעה ומעשים שלא יוחסו לו בכתב האישום – להידחות.

בחינת חומר הראיות בעניינו מעלה, כי עד המדינה בומבי תיאר בעדותו את הסכסוכים שהתנהלו בין ארגון הפשיעה מושא הפרשה שלפנינו, לבין קבוצות עברייניות אחרות, ואת המאבק לביסוס מעמדו של הארגון, אשר עמד ברקע לאישומים 1, 3 ו-4.

בהקשר זה, עולה מהכרעת הדין, כי בית המשפט המחוזי אכן איבחן בין מעשי רצח אחרים שבומבי העיד ביחס אליהם, ושאברג׳יל לא עמד לדין בגינם (ולא נכללו באישומים 3 ו-4) ושבעטיים הוכתם שמו לפי הטענה (רצח פליקס אבוטבול ורצח גיא יחזקאל וחנניה אוחנה) – לבין עדותו ביחס לרצח פרי יחזקאל ורצח דיידונה, שביחס אליהם בומבי הודה בביצוע מעשי הרצח על-ידו, במסגרת ארגון הפשיעה (אך לא הועמד

לדין בגינם כחלק מהסכם עד המדינה שנחתם עמו, בין היתר, נוכח הצהרת המאשימה כי לא היו די ראיות נגדו טרם הודאתו).

אני רואה לקבל בהקשר זה את הקביעה כי דברי בומבי, ביחס לשני מקרי רצח אלו, שבוצעו על-ידו במסגרת פעילות הארגון, כפי שהודה, משמשים ראיה רלוונטית להתנהלות הארגון, ולתבנית השיטתית והמתמשכת שאפיינה אותו – זאת לשם בחינת קיומו כ"ארגון פשיעה", לפי חוק המאבק, כפי שעוד ארחיב ואפרט להלן, במסגרת הדיון בהרשעת המערער באישום הראשון.

אדגיש בהקשר זה, כי ניתן להתרשם שבית המשפט המחוזי דייק בטיבו ובתפקידו הראייתי של מידע זה, כעולה מהכרעת הדין, ולא ייחס את מעשי הרצח הנוספים שתוארו, באף שלב, לאברג'יל עצמו – שאף לא עמד לדין עליהם.

אשר על כן, דין הטענות בעניין זה להידחות, כאמור.

מכאן אפנה לדון בטענותיו הפרטניות של אברג'יל ביחס לכל אישום ואישום, כפי שיובא להלן:

דיון בהרשעת אברג'יל באישום הראשון

329. בהתאם לאישום זה, אברג'יל הורשע בעבירה של עמידה בראש ארגון פשיעה, בניגוד לסעיף 2(א) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 (להלן: חוק המאבק).

בטרם אדון בתמצית במאפייניו של הארגון שבפנינו, כ"ארגון פשיעה", אעיר, כי מבחינה נורמטיבית, חוק המאבק נחקק בשנת 2003 (ונכנס לתוקף ביום 17.6.2003), על רקע התחייבותה של ישראל במסגרת "אמנת פלרמו" למאבק בפשיעה המאורגנת הבינלאומית (שנחתמה בשנת 2000, אושררה בישראל בשנת 2006, ונכנסה לתוקף ביחס לישראל ביום 26.1.2007) (ראו בהקשר זה: ע"פ 2996/09 דבור נ' מדינת ישראל (11.5.2011) (להלן: עניין דבור); ע"פ 9093/08 נאצר נ' מדינת ישראל (7.12.2011)).

330. מטרתו המוצהרת של חוק המאבק, כפי שהובאה בדברי ההסבר לו, היא להתמודד עם תופעת ארגוני הפשיעה, שהעבירות המבוצעות במסגרתם פוגעות באופן חריף בחברה, ומאפייניו מקשים להוכיח קשרים בין ראשי הארגון לבין ביצוען של עבירות שנעברו על-ידי אחרים. זאת, בין השאר, כתוצאה מהמבנה ההיררכי של הארגון, ובעטיים של מאפייני המידור והריחוק בין חברי הארגון (ראו גם: ע"פ 6785/09 זוארץ נ' מדינת ישראל פ"ד סד(2), 751, פסקה 42 (2011) (להלן: עניין זוארץ)).

כמו כן, הפעילות העבריינית המתבצעת בחסות ההתארגנות, חורגת מהמסגרת של המעשה כשהוא לעצמו, או מפעילותם של יחידים או של קבוצות שהתגבשו לצורך ביצוע עבירה ספציפית. במילים אחרות, מדובר בחומרה נוספת, המצטרפת לפשיעה המאורגנת, הנובעת מפעילותם המשולבת של מספר גורמים עבריינים במסגרת עצמאית, שאינה מסתכמת בתוצאותיה של פעילות עבריינית יחידנית. חוק מאבק בארגוני פשיעה נולד מתוך הצורך הממשי לענות על דפוס עדכני של התנהלות עבריינית מאורגנת זו ובהיקפיה הרחבים (ראו גם: בש"פ 8331/05 גבאי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (7.9.2005); עניין זוארץ, פסקאות 54-55; ע"פ 3745/17 אלבז נ' מדינת ישראל, פסקה 72 (10.3.2019) (להלן: עניין אלבז)).

סעיף 1 לחוק המאבק מגדיר מהו "ארגון פשיעה" וקובע כי:

> "בחוק זה – 'ארגון פשיעה' – חבר בני אדם, מואגד או בלתי מואגד, שפועל בתבנית מאורגנת, שיטתית ומתמשכת לעבירת עבירות שלפי דיני ישראל הן מסוג פשע או עבירות המנויות בתוספת הראשונה, למעט עבירות מסוג פשע המנויות בתוספת השניה; לענין זה אין נפקא מינה –
> (1) אם חברי הארגון יודעים את זהות החברים האחרים אם לאו;
> (2) אם הרכב חברי הארגון קבוע או משתנה;
> (3) אם העבירות כאמור ברישה נעברות או מיועדות להיעבר בישראל או מחוץ לישראל, ובלבד שהן מהוות עבירות הן לפי דיני ישראל והן לפי דיני המקום שבו נעברו, או שלפי הדין הישראלי חלים עליהן דיני העונשין של ישראל אף אם אינן עבירות לפי דיני אותו מקום;
> (4) אם הארגון מבצע גם פעילות חוקית ואם הוא פועל גם למטרות חוקיות."

פסיקת בית משפט זה עמדה על המאפיינים המגדירים ארגון פשיעה, בהתאם לדין הישראלי, כאשר שניים מהם מבטאים מאפיינים הכרחיים – "קיום מסגרת עצמאית" ו"המשכיות"; והשאר הם מאפייני עזר, שיש בקיומם כדי לתמוך במסקנה שאכן ההתארגנות העבריינית עולה כדי ארגון פשיעה.

התנאי הראשון של "קיום מסגרת עצמאית" נועד לבחון האם ארגון הפשיעה קיים באופן שלא תלוי בפעילות עבריינית מסוימת, אלא מתקיים באופן שמקנה לארגון ערך מוסף מעבר לפעילות פלילית קונקרטית. התנאי השני העוסק ב"המשכיות" נועד להבטיח שמדובר בארגון שפעילותו מתנהלת לאורך זמן, מעבר לקיומה של עבירה ספציפית או לצרכיה בלבד (עניין זוארץ, פסקה 64; עניין דבור, פסקה לג; עניין אלבז, פסקה 72)).

בין המאפיינים הנוספים שפורטו בפסיקה, המשמשים אבן בוחן לאפיונה של קבוצה עבריינית כארגון פשיעה (אך אינם הכרחיים להגדרתו כאמור), ניתן למנות, בין היתר, היררכיה מבנית; התמקצעות; חלוקה לתפקידים; חתירה לרווח כספי; שימוש באלימות; שאיפה לסילוק מתחרים; הקמת עסקים לגיטימיים ושילוב פעילות עסקית חוקית כהסוואה לביצוע הפעילות העבריינית; וכן שמירה על חשאיות ומידור בין חברי הארגון (עניין זואבי, פסקאות 65-66).

331. בהתאם להכרעת הדין המפורטת של בית המשפט המחוזי, הוכח בעניינו שעסקינן בארגון פשיעה רב עוצמה, בעל זרועות בארץ ובחו"ל, אשר כלל פעילים רבים, שהיו מאוגדים בתתי קבוצות, ושפעל לאורך שנים כמערכת עצמאית ונפרדת. הארגון עסק במקביל בהימורים, בסחר בינלאומי בסמים בהיקפים עצומים, ובביצוע עבירות אלימות מתוכננות ושיטתיות, על מנת להילחם במתחריו. כן הוכח כי הארגון שלח ידו גם בעסקים לגיטימיים ובהלבנת הון. הוכח כי הארגון התנהל לאורך זמן, הן בתחום האלימות והן בתחום הסמים, והראיות מלמדות כי בשני התחומים, פעילות הארגון הייתה שיטתית ומתמשכת, מעבר לעסקת סמים חד פעמית או ספורדית, אלא באמצעות הפעלה של מערך לוגיסטי מורכב וחוצה ארצות, שהוקם על-ידי הארגון, לצורך הוצאתן לפועל של עסקאות הסמים. לארגון אף היה מנגנון להליכי גביה ופתרון מחלוקות, גישה לבלדרים וסייענים, מאגר דירות ורכבים משותף ועוד.

יש להוסיף לכך את תחום האלימות בארגון, שתמך במערך הסמים ככל שנדרש על מנת לפתור קשיים או מחלוקות (כך למשל ב"עסקת הבלדרית", מושא האישום השישי). באופן הדדי, הוכח כי אף מערכת הסמים תמכה בתחום האלימות בארגון (כך למשל באירוע מושא האישום הרביעי).

אכן, ארגון הפשיעה של אברג'יל היה בעל מבנה היררכי, וחולק לקבוצות שפעלו באזורים שונים בארץ, תחת הנהגתו של "ראש קבוצה". לחברי הארגון היו תפקידים שונים והתמקצעות בתחום מסוים. כל אחד פעל במסגרת תפקידו, לטובת קידום הפעילות העבריינית והשגת רווחים לטובת הארגון. נוסף על כך, הארגון התקיים במנותק מאותן עבירות ספציפיות שבוצעו על ידי חבריו, ופעל כל העת, על מנת לקדם את פעילותו, במיוחד את הפעילות הכלכלית, וכל זאת תוך העלמות מס, הלבנת הון ושימוש באלימות. חברי הארגון פעלו כקבוצה מלוכדת, עם מקומות מפגש קבועים (ביתו המאובטח של ה.צ) וכן נפגשו בדירות מסתור. הארגון היה ערב לחבריו, דאג לאבטחה ולכלי רכב ממוגנים למנהליו, ולהצטיידות באמצעי לחימה רבים. הארגון בעניינו אף אופיין כאמור

במידור ובחשאיות, שכללו החלפת טלפונים תדירה, שימוש במילות קוד, וצמצום מעגל המעורבים בכל אירוע מבצעי, על מנת למנוע העברת מידע ודליפתו.

כך, מעמדו הבלתי מעורער של אברג׳יל, כראש הארגון; הקבוצות השונות ופעילותן ברחבי הארץ ומחוצה לה; העיסוק השיטתי של הארגון בניסיונות החיסול והמאבק ברוזנשטיין, כפי שהעידו בעניין עדי המדינה; עסקאות הסמים הבינלאומיות; הדיווחים והעדכונים השוטפים שעלו מהשיחות הטלפוניות; הקשרים בין חברי הארגון וההתכנסויות המשותפות (בדירת אוזיפה ובביתו של ה.צ) – כל אלה מובילים בבירור למסקנה, אליה הגיע בית המשפט המחוזי, שלפנינו עומד ארגון פשיעה.

332. לכך מתווסף כאמור תפקידו של אברג׳יל שעמד בראש הארגון, ושניהל, ארגן, הנחה את הכפופים לו, כיוון ופיקח על פעילותם, והכל באופן שיש בו לקדם את פעילותו הפלילית של הארגון. מתוך עדות עדי המדינה ניתן ללמוד על מרכזיותו והנהגתו של אברג׳יל, על השפעתו המוחלטת, ועל ההערצה שחברי הארגון רכשו לו.

הוכח בפסק דינו של בית המשפט המחוזי כי אברג׳יל קיבץ תחתיו קבוצות עבריינים, מונהגות בידי מנהלים הפועלים ישירות מולו, ופזורים בחלוקה גיאוגרפית בארץ, ושחלקן התמחו במאבק ברוזנשטיין, חלקן בעיסוק בתחום הסמים, וחלקן שילבו בין התחומים ועסקו גם בתחומי פשיעה נוספים, כמקור מימון לפעילות הארגון. כל חלקי הארגון היו כפופים למרותו הבלעדית והברורה של אברג׳יל, וקיימו ביניהם יחסי גומלין, תוך סיוע ועזרה הדדית, לשם פעילותו הפלילית של הארגון. בעניין זה אציין כי המאבק של הארגון ברוזנשטיין מספק דוגמה להשפעתו ושליטתו של אברג׳יל על הארגון בכללותו, ולהירתמות הארגון לביצוע הוראותיו של אברג׳יל ללא היסוס.

בשים לב למאפיינים שהוכחו, צורת ההתארגנות, הקשרים בין המערערים, ומעורבותם בפעילות המאורגנת, ניתן לקבוע בבירור כי לפנינו "ארגון פשיעה" על פי ההגדרה שבחוק המאבק, והוכחת קיומו של הארגון מבוססת היטב בחומר הראיות. מן האמור עולה במפורש כי אברג׳יל עמד בראש הארגון המתואר, ולפיכך לא מצאתי מקום להתערב בהרשעתו בעבירה לפי סעיף 2(א) לחוק המאבק, ויש להותירה על כנה.

333. כעת אתייחס לטענת אברג׳יל בערעורו, ביחס להרשעתו באישום זה, והיא כי כבר נתן את הדין על כך שהוא ראש ארגון הפשיעה האמור, במסגרת הליך פלילי שהתנהל נגדו בבית משפט באנטוורפן שבבלגיה, בו הורשע בשנת 2008, בעמידה בראש ארגון פשיעה, ואף ריצה בגינו 5 שנות מאסר עת הוסגר לארה"ב, במסגרת הליך אחר. משכך נטען, כי בהתאם לסעיף 5 לחסד"פ, יש לבטל הרשעתו באישום זה.

המדובר בטענת ההגנה "כבר הורשעתי", ואקדים ואומר כי דינה להידחות, וזאת ממספר נימוקים שיפורטו להלן. לצורך המסגרת הדיונית אציג את הוראת סעיף 5 לחסד"פ שכותרתה "אין דנים פעמיים בשל מעשה אחד":

> "אין דנים אדם על מעשה שזוכה או הורשע קודם לכן בשל עבירה שבו; אולם אם גרם המעשה למותו של אדם, דנים אותו על כך אף אם הורשע קודם לכן בשל עבירה אחרת שבאותו מעשה; 'הרשעה', לענין סעיף זה – לרבות העמדה למבחן ללא הרשעה תחילה".

כלל יסוד בהליך הפלילי בישראל, בהתאם להוראת סעיף זה, כי אין מעמידים אדם לדין על מעשה שהוא זוכה או הורשע ממנו בעבר. התכלית המונחת ביסוד הוראת הסעיף עניינה בשמירה על עקרון סופיות הדיון, ובנימוק כי לא ראוי להטיל על נאשם כפל עונשים בגין אותו המעשה (ראו: מ"ח 4434/04 שוויקי נ' מדינת ישראל, תק-על 04(2) 2771 (2004); ע"פ 132/57 נכט נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד יא(3) 1544, 1553 (1957) (להלן: עניין נכט)).

סעיף 5 מתנה את החלתו במניעת הליך פלילי נוסף, בקיומו של פסק דין מרשיע או מזכה ביחס לנאשם, ונועד להגן על זכויות הנאשם מפני העמדתו לדין יותר מפעם אחת בגין אותו מעשה עבירה. לשם כך, על בית המשפט לבחון האם מדובר באותו "מעשה".

בפסיקה נקבע כי לשם בחינת זהות המעשה, יש להשוות את היסודות העובדתיים הדרושים להשלמת העבירה. במילים אחרות, התנאי לקבלת טענה "כבר הורשעתי", הוא זהות המעשה הפיזי (ראו: עניין נכט, שם; ע"פ 244/73 רבר נ' מדינת ישראל, פ"ד כח(1) 798 (1974); ע"פ 450/77 בעל טכסא נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(2) 152 (1978); ע"פ 159/66 טובול נ' מדינת ישראל, פד"י כ(2) 673, 676 (1966)).

מההליכים בבית המשפט המחוזי עולה שאין חפיפה עובדתית בין המעשים בגינם אברג'יל הורשע בבלגיה לבין המעשים בגינם הועמד לדין בישראל, זאת מאחר שמדובר בתקופות שונות ובארגון שונה, זאת אף בהתאם לעמדת סניגורו הקודם של אברג'יל, עו"ד וייס, שטען זאת בערכאה הדיונית.

בנוסף, אני מקבל את עמדת המדינה לפיה, הרשעת המערער בבלגיה, כעולה מפסק הדין הבלגי שהוגש לעיוננו, הייתה רק על מעמדו של אברג'יל כ"מנהיג ארגון פשע", וכמי שהכווין פעילות ביחס לעסקאות סמים שביחס אליהן הוצגו ראיות בתיק

הבלגי. פעילות המעורבים האחרים בבלגיה תוארה בהמשך כתב האישום שם, כשטיבה הוא עסקאות סמים שבוצעו בבלגיה, בין התאריכים 1.6.2003 ועד 8.9.2004, והן לא יוחסו לאברג'יל באופן קונקרטי.

לעומת זאת, בענייננו מדובר על ניהול ארגון פשיעה בין השנים 2002 ועד 2006, שלצד עסקאות הסמים הנרחבות, עסק הארגון גם בעבירות אלימות. יתירה מכך, בעוד שבתיק הבלגי דובר רק על עסקאות שבוצעו בבלגיה, במקרה שלנו, מעורבותו של אברג'יל כראש ארגון פשיעה מתוארת בעסקאות סמים בינלאומיות שכללו את מדינות אוסטרליה, יפן, פרו, קנדה מרוקו ועוד.

הנה כי כן, שוכנעתי כי אין זהות בין הרשעת אברג'יל בבלגיה, לבין העבירה שבה הורשע במסגרת האישום הראשון, בישראל.

334. ואולם, אף אם אצא מנקודת הנחה, שטענה זו של אברג'יל דורשת בירור עובדתי מעמיק יותר, אין מקום להוסיף ולהידרש לכך, זאת מן הטעם כי יש לדחות את טענתו אף במישור המשפטי, כפי שאפרט להלן.

סעיף 9(א) לחוק העונשין מבטא את העיקרון לפיו תחולת דיני העונשין של ישראל לא נסוגה מפני מעשה בית דין זר, אלא אם נקבע אחרת בחוק:

> "תחולת דיני העונשין של ישראל, לרבות לענין עבירת-חוץ, אינה מסויגת על ידי דין זר או מעשה בית דין זר, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק."

הטעם העומד ביסוד גישת המשפט בישראל, נובע מעקרון ריבונות המדינה, לפיו נורמות המשפט הפלילי שבחוקי המדינה חלות בשטחה, על מנת לשלוט על המתרחש בתחומה. בפסיקה נקבע, לא אחת, כי תפיסת הריבונות לא מתיישבת עם חיובה של מדינה להימנע מאכיפת הדין הפלילי בשטחה כלפי נאשם שהפר את חוקיה, בנימוק שכבר נשפט על אותו מעשה בידי מדינה אחרת, על פי חוקיה שלה (ע"פ 8010/07 חזיזה נ' מדינת ישראל, פסקה 43 (2009) (להלן: עניין חזיזה); לגישת המשפט המקומי, לפיה המחוקק רשאי להתוות את גבולות הדין כרצונו, מבלי להתחשב במגבלות של דין זר, ראו: ע"פ 9334/08 עלי נ' מדינת ישראל (2011); ע"פ 2375/15 מדינת ישראל נ' נס (2018)).

יפים לענייננו דבריו של פרופ' פלר בספרו:

> "גם הנימוק שהאדם כבר נשפט על אותה עבירה במדינה אחרת וזוכה, או הורשע בה ואף נשא את העונש שהוטל

> עליו, כלומר טענת מעשה בית דין זר, גם היא תידחה במקרה של תחולה טריטוריאלית של הנורמה הפלילית של המדינה, כי אין מדינה מוכנה להחיל דין זר על עבירה שבוצעה בתוך שטחה, ואין היא חייבת לסמוך את ידיה על מעשה בית דין נוכרי, כאשר הפרת הנורמה הפלילית של המדינה ארעה בתוך שטח ריבונותה [...]" (ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין כרך א 269 (תשמ"ד)).

חיזוק למצב משפטי זה ניתן למצוא בהוראות חוק מסוימות, שבהן נקבע, באופן פוזיטיבי, כי ביחס אליהן נאשם לא יועמד לדין בישראל, אם כבר יש פסק דין של מדינה אחרת (כך בסעיף 38(ה) לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973; ובסעיף 10 לחוק העונשין). מכך ניתן ללמוד כי בישראל נדרשות הוראות חיקוק ספציפיות כדי שפסק-דין של מדינה אחרת ימנע הגשת האישום גם בישראל, ובהיעדרן – לטענת "כבר נשפטתי" כפי שטען אברג'יל בערעורו, אין נפקות בענייננו (ראו גם עניין חזיזה, פסקה 46).

335. אשר על כן, ולאור כל הנימוקים שפורטו לעיל, לא מצאתי כי יש להתערב בהרשעת אברג'יל באישום זה.

דיון בהרשעת אברג'יל באישום השני

336. עניינו של אישום זה בעסקת סמים חובקת עולם, בהיקפים גדולים, שבוצעה במסגרת ארגון הפשיעה, שהוכח כי במהלכה הועברו מפרו לקנדה, בתוך מכונה תעשייתית, לפחות 460 ק"ג סם מסוג "קוקאין", שהוסלק בתוך גלגלי ברזל.

במסגרת אישום זה, אברג'יל הורשע (יחד עם המערער רוחן) בעבירה של יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים; ובעבירה של עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

337. הרשעת אברג'יל באישום זה, התבססה בעיקרה על עדות עד המדינה טולי, שנמצאה עקבית ומהימנה, לצד ראיות הסיוע שנמצאו לעדותו – שעיקרן בעדות עד המדינה בומבי, ובשיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנת סתר.

מהתשתית הראייתית שהונחה לפנינו ניתן ללמוד כי טולי היה איש הביצוע והמוציא לפועל של עסקת הסמים מושא האישום. הלה תיאר בעדותו את העסקה על כל שלביה: את פנייתו של רוחן אליו, על-מנת שייפגש עם אלי לוי (שברשותו הייתה המכונה עם הסמים); את ניסיונותיו להעביר את המכונה לאירופה; את נסיעתו לקנדה לאחר

שהמכונה הגיעה למחסן של סמי ביטון בקנדה; את מבנה המכונה, שבמרכזה "צינור עם גלגלים"; ואת השתלשלות האירועים הקשורה בפתיחת הגלגל הראשון, הוצאת הסמים מתוכו, שקילתם ומכירתם בקנדה על-ידי מוטי חדד; כן תיאר טולי את דרישת אלי לוי לקבלת חלקו בעסקה, ואת פנייתו לאברג'יל בעניין זה, שהשיב לו כי יטפל בכך.

בחינת הראיות בתיק מלמדת, כי העסקה סוכמה בין השותפים במפגש שהתקיים בהרי ים המלח, כפי שתואר על-ידי טולי, שבו נטל חלק יחד עם אברג'יל, רוחן ומאיר אברג'יל, ושבו נקבעה חלוקת הרווחים בין השותפים לעסקה (אברג'יל, רוחן ומאיר), ולפיה כל קבוצה תקבל 30% מרווחי העסקה, ו-10% הנותרים יועברו לסמי ביטון (תוך נישול אלי לוי מהרווחים).

בנוסף, מעדות טולי עולים סכומי הכסף שהתקבלו ממכירת הסמים שהוצאו מהגלגל הראשון במכונה, וכיצד סמי ביטון הודיע לו כששלח כספים לצ'יינג' בירושלים, באמצעות בלדר חרדי, ולאחר מכן באמצעות אחיו, פנחס ביטון. כמו כן, טולי תיאר את העברת הכספים שקיבל מביטון עבור שאר השותפים בעסקה, ובכלל זה, לאברג'יל.

זאת ועוד, אציין כי טולי אף תיאר את המשבר שנוצר בעקבות פתיחת גלגל נוסף על ידי מוטי חדד בקנדה, ללא נוכחותו, ובניגוד למוסכם ביניהם, ואת הפגישות שנערכו בספרד, ביוני 2003, בהוראת אברג'יל ובהנחייתו, לצורך יישוב המחלוקת בעניין זה.

בחינת עדות טולי מעלה, כי קיבל רווחים כספיים מסמי ביטון אף ממכירת הסמים בגלגל השני. כך, תיאר כי קיבל ממנו כספים במזומן בבלגיה ובדנמרק, בסך של כ-150,000 דולר בכל פעם. את הכספים העיד שחילק לרוחן, לאברג'יל ולמאיר. ביחס לאברג'יל העיד, כי העביר לו כספים בספרד, בבלגיה ובישראל, וכי הלה הורה לו להעביר מכספים אלו לגורמים שונים, לפי דרישתו.

עוד נלמד מעדותו, כי בנוסף לכספים שסמי ביטון העביר לו במזומן, הלה אף העביר כספים לחשבונו בסכום של 500,000 דולר (מוצג ת/846), כשחלקם הועברו לקבוצתו של רוחן, וחלקם שימש לצרכיו המבצעיים של הארגון, ובסך הכול – כל אחת משלוש הקבוצות קיבלה מכספי העסקה מושא אישום זה סכום של 2.7 מיליון דולר לערך.

התרשמתי כי בית המשפט המחוזי ניתח היטב את עדות טולי, וכן את טענות אברג'יל ביחס אליה. המדובר במספר נושאים, שאף נטענו לפנינו בערעור, שעדות טולי נסתרת ביחס אליהם, וביניהם, מועד הגעתו למונטריאול בקנדה; נוכחות ביטון במעמד

פתיחת הגלגל הראשון; מספר הגלגלים שנפתחו במהלך שהות טולי בקנדה; קבלת כספים על-ידי טולי מאחיו של ביטון; והעברת הכספים מביטון לטולי.

נראה כי טענות אלה נדונו במפורט בהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי, נדחו באופן מנומק, ונקבע כי אין בכוחן לפגוע במהימנות עדות טולי. לפיכך, ולאחר שבחנתי את הדברים, לא מצאתי טעם לחזור ולפרטם, זאת מאחר שמדובר בקביעות עובדתיות מובהקות, שהשתכנעתי כי אין מקום להתערב בהן.

338. כמו כן, התשתית הראייתית שנפרשה בפנינו מלמדת על כך, כי עדות טולי על אודות עסקת הסמים, מוצאת תימוכין של ממש בעדות סמי ביטון. ואדגיש, על אף שלא מדובר בעדות מסייעת לעדותו של טולי, מאחר שאין בה כדי לסבך את אברג'יל במיוחס לו באישום זה, עדות ביטון מאמתת פרטים משמעותיים ומרכזיים מעדות טולי, המצויים בליבת עסקת הסמים, באופן התומך באמינות גרסתו. לפיכך, אדון בקצרה בעדותו כפי שהובאה בהכרעת הדין.

בחינת עדותו של סמי ביטון מעלה, כי היה אמון על קליטת המכונה עם הסמים בקנדה ועל אחסונה. מעדותו ניתן ללמוד על עצם קיומה של עסקת הסמים; על הגעת המכונה מפרו לקנדה ואחסונה במחסן; על תיאורה של המכונה כ"צינור ענק שמסביבו 10 גלגלי ענק" (מוצג ת/4); על החבאת הסמים בתוך גלגלי המכונה, ועל עוד פרטים נוספים.

עדות ביטון מתיישבת היטב עם תיאוריו של טולי בעדותו, ואני מקבל את מסקנת בית המשפט המחוזי בהקשר זה, לפיה הפרטים השונים הקיימים בעדותם, ביחס לנושאים שפורטו לעיל, אין בהם כדי לגרוע ממהימנות עדות טולי, ולשנות מהמסקנה לפיה עדות ביטון מחזקת את ליבת גרסתו.

בנוסף, נראה כי השונות בפרטי עדותם נובעת אף מהשוני הנעוץ מחלקם בעסקה – טולי כמבצע עיקרי בה, לעומת חלקו המצומצם של ביטון, כאחראי על אחסון המכונה.

339. באופן דומה, אני סבור כי יש לדחות את טענות אברג'יל בערעורו, המשיגות על עדות בומבי. בהקשר זה, אני רואה לקבל את קביעות בית המשפט המחוזי, שראה בדברי בומבי כסיוע ראייתי משמעותי לעדות טולי באישום זה, ואין טעם מוצדק להתערב בכך.

אזכיר כי בומבי, אשר שימש דמות מפתח בארגון, תיאר במפורט את מעורבותו האישית של אברג'יל בעסקה; תיאר את המפגש שבו נכח בספרד יחד עם אברג'יל, טולי,

ומאיר אברג׳יל, שבמהלכו דובר על עסקת הקוקאין, שמוטמן "בצמיגים או במכונות גדולות" (עמ׳ 516 להכרעת הדין); ביטא את מעורבות מוטי חדד בעסקה; תיאר את חלקו של מאיר ברווחים; ואף העיד על דברי אברג׳יל, שאמר לו שהארגון צפוי לקבל סכום כסף נכבד מעסקה זו – בסכום של למעלה מ-2 מיליון דולר.

בחינת עדויותיהם של שני עדי המדינה בעניינו, טולי ו-בומבי, מעלה כי העדים סייעו זה לזה, בתיאורם את עסקת הסמים הגדולה מושא אישום זה. הלכה מושרשת היא, כי עדותו של עד מדינה אחד יכולה לשמש סיוע לעדותו של עד מדינה אחר, וכך אף בנסיבות עניינו כאמור (ראו: ע"פ 765/84 יוסף נ׳ מדינת ישראל, פ"ד לט(2) 673 (1985); בש"פ 6206/05 נאצר נ׳ מדינת ישראל (21.8.2005)).

בהקשר זה אדגיש, כי סנגורו של אברג׳יל נמנע מלחקור את בומבי בבית המשפט המחוזי על אודות הנושאים שעליהם העיד. לפיכך, ולאור ההלכה הנוהגת עמנו בסוגיה זו, לפיה להימנעותו של סניגור מחקירה נגדית של עד, ללא הסבר סביר, יש נפקות ראייתית לחובת המערער, אני רואה לאמץ את קביעת בית המשפט המחוזי, שבחר להעניק לשיקול זה משקל ממשי בהערכת עדותו של בומבי, לצד יתר השיקולים לקביעת מהימנות עדותו (ראו: ע"פ 7653/11 ידען נ׳ מדינת ישראל, פסקה 28 (26.7.2012); ע"פ 9141/10 סטואר נ׳ מדינת ישראל, פסקה פח (28.4.2014)).

340. יתירה מזאת, סיוע ראייתי נוסף לעדות טולי נמצא בשיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנת סתר, שיש בהן כדי לסבך את אברג׳יל בביצוע העסקה מושא האישום דנן. כך למשל שיחה שהתקיימה בין אברג׳יל לבין רוחן מיום 7.5.2003 (מוצג ת/1740), ממנה ניתן ללמוד על פעילות עסקית שבה הם שותפים. במהלך השיחה, השניים שוחחו על "ניירת" (מילת קוד ל"כסף") שאברג׳יל ממתין לה, בעניין שבו מעורבים אף מאיר וטולי (המכונה בשיחה "הגמד").

כמו כן, משיחה טלפונית שהתקיימה בין אייבי אברג׳יל לבין רוחן, מיום 20.4.2003 (מוצג ת/1872כה), ניתן ללמוד על המתיחות ששררה בין אברג׳יל לבין מאיר אחיו, על רקע מעורבותם העסקית המשותפת, כשאייבי מצידו ניסה במהלך השיחה להרגיע את הרוחות, בנסיבות בהן רוחן היה מודאג מהעניין.

תמיכה ראייתית נוספת ניתן למצוא בשיחה טלפונית מחודש אוגוסט 2003 (מוצג ת/1739), בין אברג׳יל לבנו של מאיר אחיו, שהתקיימה בעיצומה של העברת הכספים מרווחי העסקה מושא האישום דנן, וממנה עלה כי מאיר קיבל סכום כספי של כ-700,000 דולר, שיועדו לאברג׳יל ולשותפיו, אך הלה לא העבירו, ובעקבות זאת, נוצר סכסוך בין

האחים. מעיון בחומר הראיות, לא ניתן למצוא כי היה בידי אברג׳יל להסביר את תוכן שיחה זו, שיש בה, בצירוף השיחות הטלפוניות האחרות שתוארו לעיל, סיוע ראייתי לדברי טולי על קיומה של העסקה מושא האישום דנן, ועל רווחי הארגון ממנה.

בחינת מכלול הראיות מעלה, כי ניתן ללמוד משיחות אלה על קיומה של עסקה המצויה על הפרק, שבה היו מעורבים אברג׳יל ורוחן יחד עם טולי ומאיר, ושהיה צורך בקידומה. מצאתי כי השיחות אף המחישו את כעסו של אברג׳יל על מאיר אחיו על רקע אי העברת כספי רווחי העסקה, ואת היחסים המתוחים שהתקיימו ביניהם בעקבות זאת.

341. בנוסף, אני סבור כי יש לדחות את גרסת אברג׳יל, לפיה לא הוכחה מעורבותו בעבירת הסחר עצמה, וכי מעורבותו בעסקה הסתכמה ביישוב המחלוקת שנתגלעה בין טולי לבין מאיר במסגרת עסקה זו. בחינת הראיות בעניינו מעלה, כי טענה זו נדונה בבית המשפט המחוזי, ונקבע ביחס אליה שהיא מהווה גרסה כבושה, שנמסרה לאחר שאברג׳יל נחשף למלוא המסכת הראייתית שהציגה התביעה, ושקשרה אותו לביצוע עסקת הסמים.

לא למותר לציין בהקשר זה, את משקלה הנמוך של גרסה כבושה, קל וחומר ככל שמדובר בגרסה כבושה שנשמעה לאחר שהוצגה למערער ראיה המפלילה אותו בביצוע העבירה, כפי שאף אירע בנסיבות עניינו.

יתר על כן, אני מקבל את קביעת בית המשפט המחוזי, לפיה גרסת אברג׳יל, שמלבד היותה גרסה כבושה כאמור, "התאפיינה בהיתממות ובניסיון להתחמק מראיות שהוצגו לו בחקירה הנגדית ואשר חייבו הסבר" (עמ׳ 513 להכרעת הדין).

בנוסף, בחינת גרסת אברג׳יל מובילה למסקנה, כי למעשה אישר את דבר קיומה של העסקה מושא אישום זה, את המעורבים המרכזיים שהשתתפו בה, ואף את המשבר שאירע סביב פתיחת הגלגל השני במכונה – שאברג׳יל אישר את קיומו, ואף את פתרונו בסופו של יום.

זאת ועוד, אני סבור שגרסתו, לפיה התוודע לעסקה רק באמצעות טולי, ושהאחרון היה המבצע העיקרי שלה, אינה מתיישבת עם מכלול הראיות שהוצגו בפנינו. ודי אם אפנה לשיחה הממחישה זאת, שהתקיימה בין אברג׳יל לרוחן, מיום 7.5.2003 (מוצג ת/1740), בה נשמעים השניים משוחחים על עסקה, בה הם שותפים בצוותא חדא עם טולי ומאיר, ושיש בה ביטוי לכך שצפויים להיות מופקים ממנה רווחים לאברג׳יל.

משכך, מקובלת עליי קביעת בית המשפט המחוזי, שלא נתן אמון בניסיונו של אברג׳יל, שאף חזר עליו בערעורו לפנינו – לצמצם את מידת מעורבותו בפרשה.

אשר על כן, מסקנתי היא, כי מהתשתית הראייתית הענפה שהונחה בפנינו עולה מעורבותו האקטיבית של אברג׳יל בביצוע עסקת הסמים מושא אישום זה, בצוותא חדא עם רוחן, טולי ומאיר. עינינו הרואות כי הראיות מצביעות על מספר אינדיקציות לפיהן אברג׳יל פעל כמבצע עיקרי בעסקה – עדותו של טולי ביחס לפגישה בים המלח בהשתתפותו של אברג׳יל, שבמסגרתה סוכמה חלוקת הרווחים ממכירת הסמים בין השותפים; קבלת הכספים על-ידי אברג׳יל, עת החלו להתקבל רווחי העסקה; עדכונו על אודות פניותיו החוזרות של אלי לוי לקבלת כספים, והבטחתו כי ״יפתור את הבעיה״; עדותו בפני בית המשפט המחוזי על אודות המחלוקת שהתגלעה ביחס לפתיחת הגלגל השני; וכן על אודות הפגישה שנערכה בספרד בהנחייתו, במסגרתה הוסכם בין השותפים כי מוטי ימשיך לפתוח את הגלגלים ולמכור את הסמים.

342. בנוסף, ולאחר בחינת חומר הראיות שבפנינו, מצאתי כי יש אף לדחות את הטענה לפיה העבירה של ״עשיית פעולה ברכוש אסור״ לא הוכחה בענייננו.

אציין, כי העבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, שאברג׳יל הורשע בה במסגרת אישום זה, מהווה עבירת מקור, ובהתאם לכך, כספי הרווחים ממכירת הסמים בעסקה עונים על הגדרת ״רכוש אסור״ הקבועה בסעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון:

> ״3. (א) העושה פעולה ברכוש, שהוא רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (4) (בחוק זה – רכוש אסור), במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו, דינו – מאסר עשר שנים או קנס פי עשרים מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין –
> (1) רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה;
> (2) רכוש ששימש לביצוע עבירה;
> (3) רכוש שאיפשר ביצוע עבירה;
> (4) רכוש שנעברה בו עבירה.״

ואכן, אברג׳יל הורשע באישום זה בעבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, שכותרתה ״איסור עשיית פעולה ברכוש אסור״:

> ״4. העושה פעולה ברכוש, בידיעה שהוא רכוש אסור, והוא בשווי שנקבע בתוספת השנייה, דינו – מאסר שבע שנים או קנס פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, ״ידיעה״ – למעט עצימת

עיניים כמשמעותה בסעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין."

בענייננו, אני רואה לקבל את הקביעה לפיה, העברת כספי הרווחים ממכירת הסמים לישראל, כפי שעלה מעדות טולי, באה בגדרי עשיית פעולה ברכוש אסור, כהגדרתה לעיל.

מהמערך הראייתי המגובש שהוצג עולה, כי כספי מכירת הסמים שהועברו לישראל שימשו את חברי הארגון לצורך פעילותו השוטפת, ובין היתר, לתשלום עבור מאבטחים, לרכישת דירות וכלי רכב, לרכישת כרטיסי טיסה ועוד. ויודגש, בהתאם לעדות בומבי שנמצאה מהימנה, עולה במפורש כי אברג'יל היה מודע לכך שמדובר בכספים שמקורם בעסקת הסמים.

לפיכך, אני סבור כי אברג'יל בערעורו לא הצביע על נימוק המצדיק התערבות בקביעותיו המנומקות והברורות של בית המשפט המחוזי בעניין זה, שביסס את הרשעתו על מתן אמון מלא בגרסת טולי, הן על יסוד התרשמותו הישירה, והן על יסוד ניתוח הגרסה עצמה, שמצאה סיוע ראייתי בעדותו של בומבי, ובשיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנות הסתר, כמו גם תימוכין בגרסתו של סמי ביטון.

343. לפני סיום, אדגיש את חומרת העבירה בנסיבות עניינו, שבאה לידי ביטוי בעסקת הסמים המורכבת, שתוכננה בקפידה, ואת היקפה העצום, חוצה היבשות, כפי שתוארה במסגרת אישום זה. בנוסף, לא מיותר לציין את חומרת הסחר הבינלאומי של הסמים המסוכנים בהיקף רחב, כפי שהתבצע בענייננו. לא בכדי, העונש המקסימלי הקבוע לצד העבירה עומד על 20 שנות מאסר. נראה כי הדברים נכונים, ביתר שאת, מקום בו העבירה התבצעה במסגרת ארגון פשיעה ולשם קידום מטרותיו, כפי שהוכח בענייננו.

לפיכך, מסקנתי היא שחלקו של אברג'יל בעסקה היה מרכזי, ונראה כי הצטרפותו אליה בשלביה המוקדמים, תוך שפרש עליה את חסותו – שימשו מרכיב חיוני לקידומה. כך, הן לצורך נישולו של אלי לוי מרווחי העסקה, והן מתוקף מעמדו של אברג'יל כראש הארגון, שהכריע את הכף במחלוקות שהתעוררו בין השותפים, בשלב הכרחי של העסקה, לצורך המשך התקיימותה, ולשם השגת הרווחים ממנה.

344. אשר על כן, ונוכח בחינת החומר הראייתי ושמיעת טיעוני הצדדים לפנינו, אני סבור כי הרשעת אברג'יל, הן בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים והן לפי חוק איסור הלבנת הון, מבוססת כדבעי ואין מקום להתערב בה.

345. במסגרת אישום זה (״אירוע כיכר פלומר״), אברג׳יל הורשע בעבירות של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין; חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 (א)(1)+(3) לחוק העונשין (3 עבירות); קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; וגרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. העבירות בוצעו במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

346. הרשעת אברג׳יל באישום זה התבססה בעיקרה על עדותם של בומבי ו-ה.צ, מי שהיו במרכזה של הפעילות העבריינית ביחס לאירוע זה, ושאותן מצא בית המשפט המחוזי עקביות, תואמות ומשלימות זו את זו. בחינת עדותם אכן מלמד כי כל אחד מהעדים, ה.צ בהכנת מטען החבלה, ובומבי כאחד המבצעים הישירים בזירת האירוע, תיאר סיפור עובדתי שהתבסס על עקרונות זהים, הן ביחס ליוזם מבצע החיסול – אברג׳יל, הן ביחס למניע למבצע – הסכסוך עם רוזנשטיין, הן ביחס לאיש הביצוע האחראי על המבצע בשטח – יניב בן סימון, והן ביחס לאופן ביצוע העבירה – באמצעות מכונית ממולכדת במטען חבלה, שמופעל באמצעות שלט רחוק.

מעיון בטענות המערער, כפי שאף נטענו בדיון לפנינו, מצאתי שמרביתן עסקו בעיקר בממצאי המהימנות שקבע בית המשפט המחוזי ביחס לעדויות בומבי ו-ה.צ – ממצאים שכאמור ערכאת הערעור נמנעת מלהתערב בהם, כפי שפירטתי לעיל, וכפי שאף מתקיים ביחס לאישום זה.

מאחר שעדותם של בומבי ו-ה.צ היו בליבת הערעור, אתייחס בהרחבה לעדויותיהם בערכאה הדיונית, לממצאים העובדתיים שעלו מהן, ולראיות החיצוניות שתמכו בהן.

אקדים ואציין כי השניים העידו בבית המשפט המחוזי, ביחס לפרטים רבים ועל אודות מעורבים נוספים ביחס לאישום זה, ואולם במסגרת הדיון כאן אבחן את דברי העדים ביחס לכל מערער בנפרד, ואביא את גרסתם ככל שהיא קושרת את המערער הספציפי לעבירות מושא האישומים.

347. אפתח בעדותו של בומבי, ביחס למערער אברג׳יל, שניתן ללמוד ממנה על אופן תהליך קבלת ההחלטה על-ידי אברג׳יל על אודות ביצוע ניסיון ההתנקשות ברוזנשטיין. בומבי סיפר, כי עוד בטרם נסיעתו של אברג׳יל לחו״ל באפריל 2003, הלה הביע את רצונו במספר הזדמנויות ״להיפטר מרוזנשטיין״. עוד תיאר כי בן סימון מסר לו ולאברג׳יל

מידע על אודות משרד שיש לרוזנשטיין בגני התערוכה הישנים, באזור נמל תל אביב, שאותו היה נוהג לפקוד פעמיים בשבוע. נראה כי מידע זה הוביל את אברג׳יל להחליט, שזה המקום שיש לפעול בו כדי להתנקש בחייו. מאחר שהאחרון עמד לעזוב את הארץ, בומבי ובן סימון לקחו על עצמם את המשימה בהיעדרו.

למען שלמות התמונה יצוין, כי בומבי תיאר את מעורבותו של בן סימון כאחראי על ארגון המבצע, וכאחראי על הנחת הרכב הממולכד במקום הביצוע, על ידי מיכה בן הרוש; כן תיאר את מעורבות מיכה בביצוע תצפית בזירת האירוע, לקראת בואו של רוזנשטיין, ביום הפיצוץ, את שיחת הטלפון שלו לבן סימון כשרוזנשטיין הגיע למקום, ואת התרעתו כי יש ללחוץ על השלט; בנוסף, בומבי תיאר את מעורבותו שלו באירוע, כמי שישב ליד בן סימון ברכב, כשהאחרון לחץ על השלט והפעיל את המטען שגרם לפיצוץ.

מדברי בומבי עולה בבירור שאברג׳יל היה מודע ומעורה בכל פרטי התכנית, לרבות המיקום שנבחר לפיצוץ והאופן שבו נגרם, כפי שהעיד: ״יצחק מעורה בהכל, זה מה שהתכוונתי, יצחק מעורה בהכל, הוא ידע בדיוק איך הולכים לעשות את זאביק״ (עמ׳ 261 להכרעת הדין).

זאת ועוד, אציין כי בומבי העיד על מספר פרטים מוכמנים, כגון רכב ה״וולוו״ הלבן שהיה שייך לחברו שלומי לוי, שבאמצעותו אסף את בן סימון בבוקר האירוע, ואשר אותר בתצלומי הזירה (מוצג ת/766ד); השימוש שנעשה במערכת ההפעלה של המטען וזיהויו של מכשיר השלט, שהפעיל את המטען, במסדר זיהוי (מוצגים ת/765א ו-ת/765ב); השלכת השלט מבעד לחלון רכב ה״וולוו״, מיד לאחר הפיצוץ, כשהוא עטוף במגבת (המגבת והשלט נתפסו בזירה על ידי עוברת אורח והועברו למשטרה, כעולה ממוצגים ת/159, ת/160א ו-ת/160ב). בנוסף, יצוין כי בומבי ערך עם אנשי המשטרה ״הצבעה״ שתועדה בצילום, במהלכה הצביע על המקומות שעליהם העיד (מוצג ת/774).

לאחר האירוע, בומבי תיאר שפגש את בן סימון, והלה הביע תסכול בעקבות כישלון ניסיון ההתנקשות. מספר ימים לאחר מכן, בומבי העיד כי טס לספרד כדי לפגוש באברג׳יל (מוצג ת/767), והאחרון הגיב בבדיחות לכישלון המבצע באומרו: ״איזה מזל יש למניאק הזה, מתי ניפטר ממנו כבר״ (עמ׳ 222 להכרעת הדין).

נוסף על כך, לדברי בומבי, לימים, כשהיה בתאילנד, ראה את מיכה בביתו של אברג׳יל, אולם כעבור זמן מה נעלמו עקבותיו.

אישור לגרסת בומבי על אודות מעורבות ושליטת אברג׳יל באירועים, מצאתי אף בשיחת טלפון שנערכה כשלושה שבועות לאחר הפיצוץ, ביום 24.7.2003 (מוצג ת/1710) ואשר כונתה ״שיחת העברת המקל״, ובה נשמע אברג׳יל מבקש מבן סימון ״שירד למחתרת״, על מנת לא להפריע לבומבי ולאנשיו להמשיך במשימה.

ראוי לציין, כי עדותו של בומבי על אודות השתלשלות האירועים כפי שהתרחשו ביום הפיצוץ, ואף לאחריו, התקבלה כמהימנה על-ידי בית המשפט המחוזי, ומצאתי כי יש לאמץ את הקביעות הברורות בעניין זה.

348. כעת אפנה לבחינת עדותו של ה.צ, אשר אף אותה תקף אברג׳יל בערעורו, כאמור. התרשמתי כי מחומר הראיות עולה ש-ה.צ היה אמון על הכנת מטען החבלה שהורכב במכונית, וזאת לבקשת בן סימון, כשלוחו של אברג׳יל.

ה.צ תיאר את היכרותו עם אברג׳יל, בתקופה שלפני עזיבת האחרון את הארץ באפריל 2003, וסיפר כי נפגשו 4-5 פעמים. תחילה, הגיע אליו אברג׳יל יחד עם יניב בן סימון, והציגו במילים: ״יניב זה אני״ (עמ׳ 217 להכרעת הדין). עוד סיפר, כי באותו מעמד, אברג׳יל סיפר לו על היריבות מול רוזנשטיין ועל קיומו של סכסוך עמו. באותה שיחה משותפת, אברג׳יל בירר עמו על הכנת מטעני חבלה ועל האפשרות שיוכל להכין אותם. ה.צ מצידו העיד כי השיב בחיוב.

עוד חשוב לציין בענייננו, ש-ה.צ העיד כי משאברג׳יל עזב את הארץ, בן סימון הגיע אליו ושאל אותו אם יוכל להכין מטען שיורכב במכונית, ה.צ העיד שהסכים, שכן מבחינתו בקשת בן סימון הייתה בקשה מטעם אברג׳יל. בחקירתו הנגדית, לשאלת בא-כוחו של אברג׳יל, השיב ה.צ כי לא היו לו עם בן סימון קשרים נפרדים מאברג׳יל, ואם היה מבקש ממנו לבצע מעשה פלילי, בנפרד מאברג׳יל, לא היה נעתר לו.

זאת ועוד. מצאתי כי ה.צ מסר בעדותו תיאור מפורט ביחס לאופן שבו הכין והרכיב את המטען, בדירה שנאמר לו שהיא דירתו של עמוס, ושהגיע אליה יחד עם בן סימון. בהיותם בדירה, שם נכח גם סבח, בן סימון פתח תיק שבתוכו היו לבנות חבלה, נפצים מסוגים שונים, חומר נפץ פלסטי, שלט רחוק, וסוללה של ווספה. לדברי ה.צ, הוא הרכיב את המטען תוך שימוש רק ב-4 לבנות חבלה מתוך הכמות שהובאה. לאחר שירד לחניון הבניין, יחד עם בן סימון, עמוס וסבח, וראה את המכונית שיש למלכד, ביקש שהאחרונים יפרקו את הפגוש הקדמי שלה ויעלו אותו לדירה. לאחר שעשו זאת לדבריו, החל בהרכבת המטען. כעבור יום-יומיים, שמע באמצעי התקשורת על אודות הפיצוץ שאירע בכיכר פלומר, ואז גם נודע לו שהיעד היה זאב רוזנשטיין.

בנוסף תיאר, כיצד מספר ימים לאחר קרות הפיצוץ, ביקרו אותו בן סימון וסבח. באותה שיחה נאמר לו שחברו של בן סימון, הוא שלחץ על השלט שהפעיל את המטען באירוע, ושיש כוונה להוציאו מהארץ, זאת מאחר שהראה סימני בהלה. עוד העיד, כי לימים, י.מ סיפר לו כי פגש את אותו בחור (מיכה בן הרוש) בביתו של ציון אלון בספרד. דבריו אלו השתלבו בדברים שעלו מעדותו של י.מ כפי שיובאו בהמשך, ביחס למיכה בן הרוש, והקשר שלו לארגון ולפרשה המתוארת באישום זה.

בהקשר זה, יש לציין את התרשמות בית המשפט המחוזי מעדות ה.צ כמהימנה וקוהרנטית, שנקבע ביחס אליה, שלמרות חלוף הזמן, ניכר היה ש-ה.צ זכר היטב את פעולותיו ואת הנסיבות שאפפו את הרכבת המטען.

349. בחינת עדויותיהם של שני עדי המדינה, בומבי ו-ה.צ, מעלה כי העדים סייעו זה לזה, בתיאורם את תכנית ההתנקשות ברוזנשטיין מושא אישום זה, כל אחד מזווית הראיה שלו ובתחום פעילותו. הלכה היא כי עדותו של עד מדינה אחד יכולה לשמש סיוע לעדותו של עד מדינה אחר (ראו: ע"פ 765/84 יוסף נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(2) 673 (1985); בש"פ 7194/97 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 403, 409 (1997); בש"פ 6206/05 נאצר נ' מדינת ישראל (21.8.2005)).

350. זאת ועוד, מחומר הראיות עולה כי דבריו של ה.צ ביחס לתיאור רכיבי המטען ואופן הרכבתו מצאו תימוכין בראיות חיצוניות – הן בממצאים מזירת האירוע (מוצגים ת/166, ת/168 ת/766א'-ד'), והן בחוות דעת מומחים שהוגשו בהסכמה מטעם המדינה, כפי שיפורט להלן.

חוות דעת מז"פ של חן לוין (מוצג ת/1515), לפיה הפיצוץ נגרם כתוצאה מהתפוצצות מטען חבלה מאולתר שהכיל חומר נפץ מרסק, שהוטמן בפגוש הקדמי של רכב מסוג "סוזוקי בלאנו"; וכן חוות דעת משלימה של המומחה ערן סולומון (מוצג ת/1516), שהתייחס למאפיינים הייחודים של מטען החבלה, המשמשים כ"פרטי חקירה מוכמנים" (כך למשל, מערכת ההפעלה של חברת KP); כן התייחס להשוואה בין המטענים שנמצאו בזירה מושא אישום זה, לבין זירת "יהודה הלוי" מושא האישום הרביעי. מההשוואה שערך עלה כי בשני האירועים נעשה שימוש במפסק חשמלי מסוג טוגל, בשתי הזירות נמצא שריד של קפיץ מתכת, שמקורו באנטנה של המקלט, וכן נעשה שימוש בסרט דביק כחול, שאותר במטענים שהתפוצצו בשני האירועים.

351. בנוסף, ולצד עדותם של בומבי ו-ה.צ, שוכנעתי כי בית המשפט המחוזי עמד על שורת ראיות תומכות המלמדות על כך שלא מדובר במעשה שהוא פרי "יוזמה פרטית", אלא במעשה שבוצע במסגרת הארגון. כך למשל, י.מ שמסר בעדותו מידע ביחס למיכה בן הרוש וידע בדיעבד על מעורבות הארגון באירוע; עדות ישי וענונו, שזוהה כמי שרכש את מערכות ההפעלה של חברת KP, והשתמש לשם כך בשם בדוי; התוודותו של שמעון אמסלם בפני מדובב, כי היה מעורב בגניבת רכב ה"סוזוקי" שמולכד באירוע; וכן שיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר שתיעדו את מאמציהם של חברי הארגון, ואברג'יל בראשם, לפעול להוצאת מיכה מן הארץ, והשמירה עליו לאחר האירוע, נוכח התנהגותו והלחץ שהפגין. אפרט להלן את עיקרי הראיות התומכות.

352. עדות עד המדינה י.מ – שאף שלא היה מעורב ישירות באירוע הפיצוץ – מצאתי כי ניתן ללמוד ממנו על מעורבות הארגון באירוע, ביחס למיכה בן הרוש, אותו פגש בפוארטו בנוס בספרד, בביתו של ציון אלון. על פי עדותו, הוא וציון אספו את מיכה, שהגיע בטיסה מבלגיה, משדה התעופה במלגה. כשהגיעו חזרה לביתו של ציון, אברג'יל ביקש לשוחח עם מיכה ביחידות. עוד עולה מעדותו, כי היה עד לסיטואציה בה מיכה שוחח מטלפון ציבורי בקרבת מתחם המגורים של ציון, ושמע אותו בוכה בקול רם כשניסה להסביר לבת-שיחו מדוע אינו יכול לחזור לארץ. י.מ עדכן את ציון בהתנהגותו המוזרה של מיכה, וציון בתגובה השיב שצריך לדבר על כך עם אברג'יל. משאברג'יל הגיע לביתו של ציון בפוארטו בנוס, י.מ סיפר לו על אודות התנהגותו המחשידה של מיכה, ואברג'יל התעצבן, כעס ופנה לציון בתלונה "אני אמרתי לך לא לזוז ממנו ולא לעזוב אותו אפילו לשנייה" (עמ' 224 להכרעת הדין).

לפיכך, ולאחר שבחנתי את המערך הראייתי שלפנינו, מצאתי כי העובדה שאברג'יל קשור לאירוע מושא אישום זה, נלמדת אף מהתנהלות הארגון ביחס להברחת מיכה בן הרוש מהארץ ומההנחיות החד משמעיות לפיקוח עליו, מצידו של אברג'יל, כאמור. מן הראיות עולה, ששלושה ימים לאחר הפיצוץ ב"כיכר פלומר", מיכה עזב את הארץ באופן מפתיע וחשאי (מוצג ת/155), מבלי לומר דבר לבני משפחתו ולבת-זוגו (אחיו של מיכה ובת-זוגו העידו על כך בערכאה הדיונית). נוסף על כך, השתכנעתי כי עצם עזיבתו הפתאומית והמהירה של מיכה לחו"ל היא ראיה נסיבתית התומכת בעדות בומבי על אודות מעורבותו של מיכה באירוע מושא האישום דנן.

353. ראיה מוצקה נוספת בעניין זה, ניתן למצוא בשיחות הטלפוניות בין אברג'יל לציון אלון, בהן אברג'יל נשמע תקיף, בפקדו על ציון לקחת עמו את מיכה בעת שהוא נוסע לבלגיה, ולא להשאירו לבד (שיחות ת/1690 ו-ת/1697); כך אף בשיחות בין ציון לבין אוזיפה, במהלכן ציון התלונן באוזניו כי בהוראת אברג'יל, מיכה "הודבק אליו" (כך

למשל, שיחות ת/1689, ת/1991, ת/1696); וכך אף בשיחה בין אברג׳יל לאוזיפה, בה אברג׳יל הורה לו להגיע אליו לתאילנד, ולקחת עמו גם את מיכה (מוצג ת/1698). התרשמתי כי מדובר בהוכחה נוספת למעורבות אברג׳יל במעשה שביצע, ולהכרתו בכך שאם מיכה ייעצר – גם הוא עלול להסתבך.

354. אל מול תשתית ראייתית רחבה זו, עמדה גרסת אברג׳יל, שכפר בסכסוך עם רוזנשטיין, בהחלטה להתנקש בחייו, ובמעורבותו בפיצוץ מושא אישום זה. טענות אלה חזרו ונטענו בערעור שבפנינו, ואין בידי לקבלן. בית המשפט המחוזי דחה את גרסתו, לפיה ככל שבומבי ובן סימון ביצעו את המעשה, הדבר לא היה על דעתו ולא בשיתוף פעולה עמו, ואני מקבל את הקביעה בהכרעת הדין שמדובר היה בגרסה מיתממת ומתחמקת, שלא התמודדה עם מכלול הראיות המפלילות שהוצגו נגדו.

אף כיום בערעורו, שב אברג׳יל וטוען כי לבן סימון היה מניע עצמאי להתנקש ברוזנשטיין. אני סבור כי הטענה לפיה בן סימון הגה, תכנן וביצע את הפיצוץ מושא אישום זה בעצמו, מנותקת מהראיות שהובאו בפנינו בפרשה זו. הראיות אכן מלמדות כי אברג׳יל שלט במבצע החיסול, היה מעורב ומעודכן, וקיים פגישות לצורך הוצאת תכנית ההתנקשות אל הפועל. בנוסף, ובניגוד לאמור בערעור, לא הובאו כל ראיות לכך שלבן סימון היה סכסוך אישי או אינטרס אישי בחיסול רוזנשטיין, שלא בקשר עם הארגון ופעילותו.

בנוסף, מקובלת עלי עמדת המשיבה כי אברג׳יל הוא ״אדון העבירה״, ובעל האינטרס העיקרי בחיסולו של רוזנשטיין. שיחת ״העברת המקל״ שדנתי בה לעיל, ממחישה זאת היטב, שכן במהלכה אברג׳יל מעביר אחריות מאחד לאחר (מבן סימון לבומבי) כשמטרתו היא להבטיח שתכנית החיסול תמשיך להתקדם ולהתבצע גם אחרי עזיבתו של בן סימון. מסקנתי היא שהשיחה ממחישה את העובדה שבן סימון, בכיר ככל שיהיה, היה רק שני לאברג׳יל, וקיבל ממנו הוראות, וכן שפעילותו של בן סימון לא הייתה עצמאית או נפרדת, אלא במסגרת הארגון אותו ניהל אברג׳יל.

355. בהקשר זה, ראוי להתייחס לשקר מהותי בגרסת אברג׳יל, כפי שהדגישה המשיבה בדיון בפנינו. אברג׳יל הרחיק עצמו מיחסיו עם בן סימון, באומרו שלאחר שחזר לישראל מדרום אפריקה בשנת 2002, לא היה בקשר עמו עד שנת 2004. על רקע גרסה זו, הוטחה באברג׳יל בחקירה נגדית שיחה מיום 18.8.2003 (מוצג ת/1868), בעת ששהה עם טולי בספרד, במהלכה אברג׳יל אמר לצ׳יקו בית עדה להעביר סכום של 20,000 (במטבע לא ידוע) למי שהגדיר ״החברה שלי״ (יניב בן סימון). כעולה מהכרעת הדין, אברג׳יל התקשה לתת מענה לשיחה זו, ותחילה אמר שהכסף היה מיועד לחברה שלו, שסירב לנקוב בשמה.

לאחר מכן, כשהסתבר לו שצ׳יקו וטולי הזכירו בשיחה עוקבת את השם ״אריק״ (כינויו של בן סימון), אמר שיתכן שהלווה כסף לבן סימון לבקשתו, שכן מדובר ״באדם שהוא אוהב ושעזר לו בתקופת האבל על אחיו״ (עמ׳ 254 להכרעת הדין).

יתירה מזאת, מצאתי כי אף שיחת העברת המקל, שנערכה ביום 24.7.2003, בין אברג׳יל לבן סימון (מוצג ת/1710) מוכיחה את אי אמירת האמת שבהכחשת הקשר ביניהם.

לפיכך, הגעתי למסקנה כי מדובר בשקר מהותי, הנוגע בלב ליבו של העניין וקשור לבן סימון, האיש שהיה אחראי על ביצוע האירוע מושא אישום זה. ניסיונו של אברג׳יל להתחמק מההיכרות עמו באמצעות הכחשה מוחלטת תחילה, דרך שקריו בחקירה נגדית, ואי מתן הסבר לשיחות הטלפוניות מאותה תקופה, שהוטחו בו, ואשר מוכיחות את השקר – עולה כדי ראיית סיוע, זאת אף שלא נקבע כך במפורש בהכרעת הדין.

לכך יש להוסיף את ניסיונותיו של אברג׳יל להתרחק מכל האנשים הפעילים בארגון. כך, בעדותו בחקירה הראשית בערכאה הדיונית, כשנשאל על אודות היכרותו עם מיכה בן הרוש, השיב שהכיר אותו בבית של ציון, והיה ״רואה אותו מדי פעם, אהלן אהלן מה נשמע״ (עמ׳ 248 להכרעת הדין); אשר ל-ה.צ, אברג׳יל שלל את האפשרות שפנה אליו או דיבר עמו על אודות בניית מטען חבלה. כן הכחיש כי טרם נסיעתו לחו״ל באפריל 2003, ביקר בביתו מספר פעמים, כפי ש-ה.צ העיד. לגרסתו, פגש בו פעם אחת בלבד, בתחנת דלק, יחד עם מריקו, כדי לבדוק אפשרות ש-ה.צ יסדר עבורו מקום שהייה בקולומביה. ייאמר כי גרסה זו כלל לא הוצגה להתייחסותו של ה.צ בחקירה נגדית, והאפשרות שאברג׳יל ו-ה.צ דיברו על כך שהלה יסדר לאברג׳יל מגורים בקולומביה, נשללה לחלוטין על ידי ה.צ.

356. בנוסף, אין בעובדה, עליה חזר אברג׳יל גם בערעורו, כי לא נכח בישראל, אלא בספרד, בעת הפיצוץ מושא אישום זה, כדי לשנות ממסקנת בית המשפט המחוזי. לאחר שבחנתי את המארג הראייתי בנסיבות ענייננו, אני סבור כי העובדה שאברג׳יל שהה בחו״ל בעת הפיצוץ, לא השפיעה על היותו מעורה ומעורב בכל שהתרחש, זאת כפי שמשתקף, בין השאר, ממסכת השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, ואף מאותה ״רכבת אווירית״ עליה העיד בומבי, בתארו את הגעת פעילי ובכירי הארגון אל אברג׳יל בטיסות, באופן שוטף, כדי לבקרו במקום הימצאותו בחו״ל. אציין כי הדברים נתמכים בפלטי יציאה מהארץ של אנשיו של אברג׳יל בתקופה הרלוונטית שלפני האירוע, כמו עדי טייב,

המערער רוחן, מאיר אברג׳יל, דוד בן שיטרית וכו׳ (מוצגים ת/227מב, ת/227ב, ת/229ג, ת/227ה, ת/227ז).

ואדגיש, עצם העובדה שאברג׳יל לא נכח בזירת העבירה בשעת ביצועה, אין בה כדי לגרוע מאחריותו לעבירות בהן הורשע. זאת מאחר שנוכחות בזירת העבירה לא משמשת כתנאי לנשיאה באחריות לביצועה כ״מבצע בצוותא״ (ראו: ע״פ 2796/95 פלונים נ׳ מדינת ישראל, פ״ד נא(3) 388, 403 (1997); דנ״פ 1294/96 משולם נ׳ מדינת ישראל פ״ד נב(5) 1, עמ׳ 28-32 (1998) (להלן: דנ״פ משולם); ע״פ 3390/98 רוש נ׳ מדינת ישראל, פ״ד נג(5) 871, 878 (1999)).

זאת ועוד, אטעים כי השתתפות בביצוע העבירה לא מחייבת נטילת חלק בעשיית מעשה העבירה, אלא עשויה להשתקף ולהתבטא בתכנון ובניהול הפעולה שבמסגרתה מתבצעת העבירה (ראו: ע״פ 2592/15 פלוני נ׳ מדינת ישראל, עמ׳ 26 (6.7.2016); ע״פ 6084/02 סטניסלב נגד מדינת ישראל (5.10.2006); ע״פ 2801/95 קורקין נ׳ מדינת ישראל, פ״ד נ(1) 791, 802 (1998)).

בעניינו, הגעתי למסקנה כי מעשיו של אברג׳יל, כראש הארגון, אמנם לא התבטאו בפעילות הפיזית של המעשה העברייני עצמו, זאת נוכח המאפיין המובהק והבולט של הפשיעה המאורגנת – הריחוק של העבריין העומד בראש הארגון, מהעבריינים הזוטרים המבצעים את הפשעים עבורו. ואולם, שוכנעתי כי בידי אברג׳יל הייתה השליטה המלאה על הביצוע, לרבות הנחיית העבריינים הפועלים ופיקוח על פעילותם.

ואדגיש, מדובר במנהיג שהשתתפותו בביצוע באה לידי ביטוי ב״מעשה התכנון״ של מבצע החיסול האמור. בפסיקת בית משפט זה, אחריותו הפלילית של ״רב עבריינים״ או ״ראש הארגון״, סווגה כ״ביצוע בצוותא״ לכל דבר ועניין, וכך אני סבור בעניינו של אברג׳יל (ראו: דנ״פ משולם, עמ׳ 65; ע״פ 4720/98 מדינת ישראל נ׳ כהן, עמ׳ 12 (6.7.1999)).

כמו כן, וכפי שפורט לעיל, התרשמתי כי מעורבות אברג׳יל באירוע מושא אישום זה השתקפה גם בהתרחשויות שאירעו לאחר האירוע, כאמור. כך למשל, כשבומבי הגיע למקום מושבו בספרד, שלושה ימים לאחר האירוע; כך אף בהגעת מיכה לספרד ימים בודדים לאחר האירוע, ופגישתו עם אברג׳יל ביחידות בביתו של ציון; וכך אף בהתעסקותו בעניינו של מיכה וההשגחה עליו לאחר האירוע.

357. לבסוף, אעיר בקצרה ביחס לטענת אברג׳יל בדבר מחדלי חקירה שלטענתו קיימים בתיק, באי ביצוע עימותים ובדיקות פוליגרף לעדי המדינה, לאור הסתירות שעלו מעדויותיהם, לטענתו.

ראשית, לאחר שבחנתי בעיון את טענות המערער, איני סבור כי עניינים אלו עולים כדי מחדל חקירתי, וודאי שלא מחדל חקירתי חמור שיש בו כדי לפגוע בהגנת המערער (ראו: ע"פ 8965/18 מחאג׳נה נ׳ מדינת ישראל, פסקה 35 לפסק דיני (3.11.2019)).

שנית, כאשר קיימת תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו של המערער, כפי שהתרשמתי שקיימת בענייננו, אין בקיומם של מחדלי חקירה כשלעצמם כדי להוביל לזיכויו (ע"פ 5386/05 אלחורטי נ׳ מדינת ישראל (18.5.2006)). במקרה דנן, אף אם ישנם חֲסָרים שונים בחומר הראיות, אין בהם כדי לקפח את הגנתו של המערער או לפגוע ב"יש" הראייתי (ראו פסק דיני ב-ע"פ 9284/17 חורש נ׳ מדינת ישראל, פסקה 13 (5.3.2020)).

בנוסף, אזכיר את ההלכה המושרשת, לפיה רשויות החקירה אינן מחויבות בהבאת "הראיה המקסימלית" לשם הרשעה, אלא די בקיומן של "ראיות מספקות", אשר בכוחן להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר (ראו פסק דיני ב-ע"פ 2127/17 עלוש נ׳ מדינת ישראל, פסקה 38 (28.2.2018); וראו גם ע"פ 9908/04 נסראלדין נ׳ מדינת ישראל, פסקה 22 (31.7.2006)).

לפיכך, דין טענת אברג׳יל בעניין זה להידחות.

358. סיכומם של דברים. לאחר שבחנתי את התשתית הראייתית שהונחה לפתחי ועיינתי בקפידה בטענות המערער, מצאתי כי מחומר הראיות כולו מצטיירת התמונה כי תכנית ההתנקשות ברוזנשטיין ב"כיכר פלומר", מושא אישום זה, הייתה יוזמה ברורה של אברג׳יל כחלק מהמאבק שהכריז נגדו, במסגרת מלחמתו בארגונים היריבים לו. יודגש כי המעשה באישום זה, הוא תולדה של ניסיונות קודמים לרצוח את רוזנשטיין, שלא צלחו, לרבות הניסיון שתואר בהכרעת הדין ביחס ל"אירועי הקשת" (ניסיון הפגיעה ברוזנשטיין בשני מקומות שונים בתל-אביב באותו היום, באוקטובר 2002, מוצג ת/213).

בענייננו, שוכנעתי כי האירוע היה מתוכנן מראש, חלק מתכנית כוללת להתנקש בחיי רוזנשטיין ולהביא להירצחו. כמו כן, מקובלות עליי הקביעות לפיהן, במסגרת הקשר הפלילי שנקשר, אברג׳יל שוחח עם ה.צ כדי להבטיח את שיתוף הפעולה שלו לצורך הכנת המטען. אשר לנוכחות אברג׳יל באירוע, נראה כי הלה אמנם הנחה את פעילי

הארגון ושלח אותם לביצוע המשימה גופה, מבלי שנכח בזירת האירוע, אך היה מעורב בכל שלבי התכנית ונתן לה את אישורו, כפי שהוכח.

אשר על כן, לאור חלקו של אברג׳יל ומעורבותו, הן לפני האירוע והן לאחריו, כפי שפורט לעיל, בדין קבע בית המשפט המחוזי כי יש לראות בו ״מבצע בצוותא״ וכי מעשיו מבססים נגדו את העבירות בהן הורשע באישום זה.

359. בהתאם לאמור לעיל, ולאחר שבחנתי היטב את טענות הצדדים ואת חומר הראיות שהוצג, אני רואה לאמץ את קביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי, ואיני רואה הצדקה להתערב בהן.

לפיכך, דין ערעורו של אברג׳יל להידחות ביחס להרשעתו בעבירות מושא אישום זה.

ויוער, כי עבירה זו לא נכללה בתיקון 137 לחוק, הרפורמה בעבירות ההמתה, ובחינתה לצורך העניין נותרה כפי שהייתה עובר לרפורמה (ראו, למשל, פסקי דיני ב-ע״פ 2377/19 אפגאני נ׳ מדינת ישראל, פסקה 17 (22.5.2022); ע״פ 3312/19 מדינת ישראל נ׳ אבו גודה, פסקה 16 (22.1.2023)).

דיון בהרשעת אברג׳יל באישום הרביעי

360. במסגרת אישום זה (״הפיצוץ ביהודה הלוי״), אברג׳יל הורשע בעבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין (3 עבירות); חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין; פציעה שלא כדין, לפי סעיף 334 לחוק העונשין; גרם חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין; גרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

361. כפי שאפרט ואנמק להלן, איני מוצא מקום להתערב בהכרעת הדין המנומקת והמעמיקה של בית המשפט המחוזי ביחס לאישום זה, אשר ניתחה באופן מקיף את עדויותיהם של עדי המדינה, ואת שילובן במארג הראייתי הכולל, תוך התייחסות מפורטת לעדויות המערערים ועדי ההגנה שהעידו מטעמם במהלך המשפט, ושעל בסיס האמור הוחלט להרשיע את המערערים אברג׳יל, רוחן, סבח, בוהדנה וסוסן, בגין אישום זה, כאשר חלקם הורשעו בעבירות שונות מאלו שיוחסו להם בכתב האישום, כפי שאף יפורט בהמשך. לצד זאת, יצוין כי בית המשפט המחוזי זיכה את המערער עמוס מהעבירות שיוחסו לו באישום זה.

בפתח הדברים יוזכר, כי אירוע הנחת מטען החבלה על גג הצ׳יינג והפיצוץ שאירע בעקבותיו ברח׳ יהודה הלוי בתל אביב, מושא אישום זה, הוכח כניסיון נוסף של ארגון הפשיעה לרצוח את רוזנשטיין, וזאת בהמשך לניסיון הכושל הקודם להתנקש בחייו באירוע ב״כיכר פלומר״, מושא האישום השלישי, שדנתי בו לעיל, וב״אירועי הקשת״ מאוקטובר 2002, שתוארו בהכרעת הדין.

באופן כללי ייאמר, כי ממצאי הכרעת הדין באישום זה התבססו על תשתית ראייתית רחבה שבמרכזה עדויות עדי המדינה – בומבי, ה.צ וטולי, שנמצאו אמינות ומהימנות, ושחוזקו בראיות חיצוניות ובעדויות אחרות. הגעתי למסקנה כי סיוע לעדויות עדי המדינה נמצא בתמיכה ההדדית בעדויות העדים זו בזו; בשיחות שנקלטו בהאזנות סתר המאמתות את גרסתם בדבר זהות המעורבים בתכנית החיסול, והמסבכות את המערערים בביצוע העבירות; כמו כן, התרשמתי כי סיוע ראייתי נמצא אף בשקריהם המהותיים של המערערים בעדותם בבית המשפט המחוזי, הכול כפי שיפורט בהמשך הדברים, ביחס לכל מערער באופן נפרד.

362. מעורבותו הישירה של אברג׳יל בביצוע המעשים באירוע זה, נקבעה בהכרעת הדין בהסתמך כאמור על עדויותיהם המהימנות של בומבי, טולי ו-ה.צ – אשר תיארו את חלקו ביוזמת המבצע, בתמיכה בו, ובמעקב צמוד אחריו, לרבות במפגשים המכריעים בבריסל, שלאחריהם תכנית החיסול יצאה אל הפועל. הכול כפי שיפורט להלן בתמצית.

363. תחילה, אבחן את עדותו של בומבי, שאין חולק שהיה ״קצין המבצעים״ באירוע מושא האישום, ועדותו הייתה נדבך מרכזי בהרשעת המערער.

מאחר שבטענותיו בדיון לפנינו, סניגורו של אברג׳יל תקף נושאים מהותיים עליהם העיד בומבי, בחרתי לתאר בפירוט את החלקים מעדות העד, הקושרים את אברג׳יל לעבירות בהן הורשע במסגרת האישום דנן.

בומבי תיאר בעדותו, כי ביולי 2003, מספר ימים לאחר האירוע ב״כיכר פלומר״, מושא האישום השלישי, טס לבקר את אברג׳יל במקום מושבו בספרד. שם עדכן אותו על כישלון האירוע וסיפר לו על ההצעה של בן סימון, לחסל את רוזנשטיין בצ׳יינג׳ שבו היה נוהג לבקר. לדברי בומבי ״זו הייתה התקופה שהייתי בספרד, הוא יודע שיש את המקום הזה, הצ׳יינג׳, ששם אני צריך מבחינתי ללכת לנסות עוד הפעם לרצוח את זאביק [...]״ (עמ׳ 317 להכרעת הדין).

לדברי בומבי, בן סימון היה ב"בריחה" מהמשטרה ולא ניתן היה לדבר עמו או להשיג אותו, לכן השרביט לביצוע המשימה עבר אליו. בהקשר זה, אציין שבומבי הדגיש כי פעל במצוות אברג'יל ולמעננו.

עוד אדגיש, כי בומבי תיאר בעדותו שכשחזר מספרד לישראל, ובמשך מספר חודשים, הוא החל בפעולות הכנה לקראת הוצאתה לפועל של התכנית החדשה, ובתקופה זו אברג'יל ביקש ממנו להגיע אליו לביקור בבלגיה, שם שהה באותה עת. בומבי העיד כי טס לבלגיה לאברג'יל, ויחד עמו טסו גם רוחן וטולי באותה טיסה (לוח הטיסות של שלושתם, מוצג ת/227).

מפגשים אלה שנערכו בבלגיה, עומדים במוקד הערעור, הן ביחס למטרתם והן ביחס למשמעות שניתנה להם בהכרעת הדין ביחס לאירוע כולו. לפיכך, מצאתי לבחון את עדויות העדים בנושא זה באופן מפורט, ובראשן את עדות בומבי, שהיה כאמור איש הביצוע באירוע הפיצוץ מושא האישום דנן.

בומבי העיד על המפגשים שהתקיימו בין חברי הארגון שהתקבצו יחד בבלגיה כאמור, והתקיימו בביתו של אוזיפה, במלון בבריסל ואף בחוץ, ברחוב. כן העיד, כי כשנכח בבית אוזיפה יחד עם רוחן, טולי, אברג'יל ואכא – אברג'יל אמר שצריך לארגן כסף למלחמה, וטולי השיב שידאג לכסף. מצאתי כי בומבי הדגיש בעדותו "שמבחינתנו זו הייתה פגישה אחת גדולה עם כולם לגבי זאביק" וגם "מבחינתי זו הייתה שיחה ששם נסגרו דברים... זו הפגישה שמבחינתי חזרתי והתחלתי לעבוד במאה אחוז על זאביק, שזה משתמע להתחיל לעבוד, זה מלארגן את המטען, תצפית, מי ילחץ, הכל" (עמ' 319 להכרעת הדין).

עוד יצוין, כי בומבי סיפר שבמסגרת ביקורו בבלגיה, אברג'יל בירר עמו ביחס להתארגנותו לצורך תכנית החיסול, והוא מצידו עדכן אותו בפרטים, ושיש באמתחתו לבנות, נפצים ומטען. משאברג'יל שאל לזהות בונה המטען, בומבי השיב לו ש-ה.צ. בנוסף, העיד כי אברג'יל היה מודע לזהות האנשים בצוות המבצע שהיו אמונים על תכנית החיסול, ודובר בקבוצה שכללה אותו (בומבי), את שלומי וזאנה, את המערערים סוסן ובוהדנה, ואת ז'וז'ו (נאשם 13) שהצטרף לאחר מכן.

אשר לוזאנה, בומבי העיד כי הלה עבר להתגורר מאילת לאשדוד, לצורך המשימה, ואף הושכרה עבורו יחידת דיור שם, מהלך שדווח לאברג'יל בשיחה שקיים עם בומבי ביום 21.11.2003 (מוצג ת/773א).

הנה כי כן, ההתרשמות העולה מעדות בומבי, כי משחזר מבלגיה לישראל ביום 20.11.2003, החל לעבוד על מבצע חיסולו של רוזנשטיין ב"הילוך גבוה", והחל בפעילות נמרצת ששילבה פנייה ל-ה.צ ובקשה ממנו כי יכין מטען חבלה; פנייה לגולן אביטן, בהנחיית אברג'יל, לקבלת מכשיר שלט רחוק; ופגישה עם טולי בבית קפה בתל-אביב, וזאת בהמשך למימון הכספי שסוכם עליו בפגישות בבלגיה. שם טולי העביר לידיו סכום של 50-70 אלף דולר או אירו לצורכי ההתארגנות למשימה; כן העיד על עריכת סיורים סביב הצ'יינג ביהודה הלוי יחד עם וזאנה, כדי ללמוד את תנועותיו של רוזנשטיין במקום.

למען שלמות התמונה, אפנה לעדותו של בומבי, שתיאר את השתלשלות האירועים, מעת שהמטען נאסף מ-ה.צ ועד ליום הפיצוץ. מצאתי כי הפירוט העובדתי של שלב זה בעניינו, חיוני ונדרש, זאת מאחר שמספר מערערים בפרשה תוקפים את סדר האירועים בנסיבות העניין. עוד אציין בהקשר זה, כי ההשתלשלות העובדתית כפי שתוארה על-ידי בומבי, מוצאת סיוע ראייתי בעדות ה.צ, כפי שתובא בהמשך, והתקבלה על-ידי בית המשפט המחוזי כמהימנה.

בומבי תיאר, כי כאשר ה.צ הודיע לו שהמטען מוכן, הוא שלח אליו את ז'וז'ו כדי לאוספו, והלה נסע למקום רכוב על אופנוע. בומבי אף תיאר בעדותו את תכנית הפעולה ואת הנחת המטען על גג הצ'יינג' יחד עם וזאנה. במקביל, ביקש מסוסן לדאוג לשכירת מקום באזור שישמש לתצפית (ועל כך ארחיב בהמשך, בעניינו של המערער סוסן).

לאחר מספר ימים של תצפית, בומבי תיאר את חששו של וזאנה מכך שסוללת המטען התרוקנה, ואת הצעתו להחליפה. כן סיפר על אודות השתלשלות האירועים בעקבות כך, שכללה את פנייתו החוזרת ל-ה.צ להחלפת הסוללה, את הורדתו של המטען מגג הצ'יינג', החזרתו ל-ה.צ לשם תיקונו, איסוף המטען המתוקן מ-ה.צ לאחר יומיים, הנחתו על גג הצ'יינג' בשנית, והמשך ביצוע תצפיות במקום.

ביום האירוע, בומבי העיד כי לא נכח בזירה ולא השתתף בתצפיות, אלא הנחה את ז'וז'ו מתי להתקשר לוזאנה כדי שילחץ על השלט, כשרוזנשטיין יגיע, וכך אירע בפועל במועד האירוע.

לדברי בומבי, כחודש-חודשיים לאחר הפיצוץ, אברג'יל הזמין אותו לבקרו בתאילנד, וביום 13.3.2004 טס לתאילנד יחד עם סמיקו, וזאנה, בוהדנה וז'וז'ו, לתקופה של שבועיים עד חודש, כשכרטיסי הטיסה היו על חשבון הארגון.

364. ומכאן אפנה לבחינת עדות טולי, שתמכה בעדות בומבי וסייעה לה, במספר נקודות מהותיות: הן בתיאורו את המפגשים בבלגיה בין התאריכים 17.11.2003 ועד 20.11.2003; והן בתיאורו את העברת הכספים על ידו לבומבי, לצורך הוצאת תכנית החיסול לפועל.

מאחר שאברג׳יל תקף בערעורו את עדות טולי, ובעיקר את הסוגיות על אודות יוזמת המפגש בבלגיה, לוח הזמנים הקשור בהנחת המטען והעברת הכספים באמצעות טולי, מצאתי לפרט את עיקרי עדותו ביחס לאברג׳יל, כפי שיובאו להלן.

לדברי טולי בעדותו, הוא ורוחן טסו לבלגיה בהתאם להוראת אברג׳יל, לאחר שהלה הודיע לרוחן שהוא מבקש שיגיעו (כרטיסי הטיסה עבור טולי, רוחן ובומבי נרכשו ושולמו על-ידי טולי, מוצג ת/1035). משנחתו בבריסל, נסעו לביתו של אוזיפה באנטוורפן, שם נכחו אברג׳יל, רוחן, בומבי, אכא, י.א ודוד בן שיטרית (נאשם 6).

על פי עדותו, באותו מעמד אברג׳יל אמר, בין השאר, ש״צריכים כסף למלחמה נגד רוזנשטיין, צריך לארגן כסף...״ (עמ׳ 325 להכרעת הדין). מצאתי כי עדות זו השתלבה היטב בדבריו של בומבי, כפי שתוארו לעיל.

עוד העיד טולי, כי בשלב מסוים של המפגש, אברג׳יל ביקש לדבר עמו ב״ארבע עיניים״ והשניים שוחחו ביחידות. לדבריו, אברג׳יל ביקש ממנו כסף עבור המלחמה ברוזנשטיין, והוא מצידו עדכן את אברג׳יל שהתקבלו הכספים מעסקאות הסמים.

עוד הוסיף טולי ותיאר בעדותו, שלמחרת נפגשו שוב כל קבוצת החברים, בבית קפה במלון בבלגיה ובפגישה נכח יחד עם אברג׳יל, רוחן, בומבי, ו-י.א. לדבריו, אברג׳יל ביקש גם מ-י.א כספים למלחמה נגד רוזנשטיין, ש-י.א סירב לתת, ואז אברג׳יל פנה אליו (לטולי) להעביר כספים לבומבי.

עוד אציין, כי מעדות טולי עולה, כי שבוע לאחר חזרתם לישראל מבריסל, הוא פגש את בומבי ב״בית קפה הכוהנים״ בתל-אביב, ושם העביר לו מעטפה ובתוכה סכום של 60-70 אלף אירו. טולי תיאר כי דובר בכסף שסוכם עליו בפגישה בבלגיה ״וזה הכסף של כולנו מהסמים״ (עמ׳ 326 להכרעת הדין). לדבריו, כשבועיים לאחר שהעביר את הכסף לבומבי, התרחש הפיצוץ.

התרשמתי כי תיאורו של טולי על אודות פגישתו עם בומבי, עולה בקנה אחד עם תיאורו של האחרון את פגישתם, ושני העדים משמשים סיוע ראייתי זה לזה.

365. כעת אבחן עדות מסייעת נוספת לעדות בומבי, אשר לטעמי יש בה כדי לסבך את אברג׳יל במיוחס לו באישום זה, ושבאה מפיו של עד המדינה ה.צ, בונה המטענים של הארגון.

מאחר שאברג׳יל תקף בדיון לפנינו את עדותו של ה.צ, בעניינים מהותיים, ובהם המפגש עם בומבי ב״קאנטרי קלאב״, הוספת רסס למטען החבלה, ובעניין פרק הזמן שחלף מהכנת המטען ועד לפיצוצו באירוע, מצאתי להרחיב בתיאור עדותו ביחס למערער, כפי שיובא להלן.

ה.צ העיד כי מספר חודשים לאחר האירוע ב״כיכר פלומר״, קיבל שיחת טלפון מבן סימון או מאברג׳יל (לא זכר מי מהם), שאמר לו שיגיעו אליו ״שני בחורים״. למחרת התקשר אליו בומבי והם קבעו להיפגש בתחנת הדלק ״פז״ שנמצאת בגשר הירקון. בומבי הגיע לפגישה עם גולן אביטן, ושלושתם נסעו למגרש החניה של ״קאנטרי קלאב בבלי״. שם, בומבי וגולן ביקשו ממנו להכין מטען חבלה לזאב רוזנשטיין. לדבריו, הייתה זו היכרותו הראשונה עם בומבי.

מצאתי חשיבות יתירה בדבריו של ה.צ, שהדגיש בעדותו כי נעתר לפניית בומבי אליו רק מאחר שנשלח על-ידי אברג׳יל, והעיד כי ״בומבי אמר לי שיצחק נתן לו את הטלפון״ (עמ׳ 327 להכרעת הדין). בנוסף, באותה פגישה, ה.צ העיד כי אמר לבומבי ולגולן מה נחוץ לו לצורך הרכבת המטען, כגון לבנות חבלה, נפצים ומכשיר שלט רחוק, מן הסוג ששימש אותו באירוע ב״כיכר פלומר״.

יצוין, כי לאחר שיחה זו, ה.צ סיכם עם בומבי היכן להניח עבורו את חומרי הנפץ המיועדים להרכבת המטען, והם קבעו מועד להבאת כל הציוד הדרוש. לדבריו, בומבי אמר לו שיגיע ״בחור על אופנוע״ כדי להעביר אליו את הציוד. למחרת, או סמוך לכך, הונח בכניסה האחורית של ביתו צ׳ימידן ובתוכו הציוד הדרוש להכנת המטען, אותו העביר למחסן בביתו, שם ביצע את מלאכת בניית המטען. ה.צ הבהיר כי המטען שבנה היה תואם למטען שהרכיב באירוע ״כיכר פלומר״, מושא האישום השלישי, והיה ביניהם הבדל אחד, שכמות לבנות החבלה במטען של ״יהודה הלוי״, מושא אישום זה, הייתה גדולה יותר.

לאחר שסיים, העיד שהכניס את המטען לקופסת קרטון, חיבר את חלקו המרכזי של השלט למפסק ביטחון (אותם זיהה לאחר מכן במסדר זיהוי תמונות, מוצגים ת/893,

ת/897), הלחים את החלקים, השתמש באיזולירבנד, וסגר את הקופסה הרמטית עם נייר דבק (שרטוט שצייר ה.צ בעדותו סומן כמוצג ת/892).

לדבריו, העביר את קופסת הקרטון לסבח, ואף הדריך אותו ביחס לתפעול כפתור הביטחון (ועל כך ארחיב בהמשך, בעניינו של המערער סבח).

עוד יצוין, כי זמן מה לאחר שמסר את מטען החבלה באמצעות סבח, ה.צ תיאר כי בומבי יצר עמו קשר, וסיפר לו שהם ניסו להפעיל את המטען, אך ללא הצלחה. ה.צ הסיק מכך שהסוללה התרוקנה, וביקש מבומבי להביא אליו את המטען בחזרה, בצירוף סוללה גדולה יותר לביצוע התיקון. לדבריו, עוד באותו היום הוחזר המטען והונח ליד הכניסה האחורית של ביתו באמצעות בחור שבומבי שלח, ושאינו מכיר. בהעבירו את המטען למחסן ביתו, נוכח לדעת שהסוללה אכן התרוקנה והחליפה בסוללה של רכב, שהיא גדולה יותר. בסיום, הכניס את המטען לקופסת קרטון גדולה יותר מקודמתה.

לדבריו, כשבוע לאחר שהעביר את המטען המתוקן, שמע בתקשורת שאירע פיצוץ, בדומה לאופן שבו נודע לו על אירוע הפיצוץ ב"כיכר פלומר".

עוד עולה מהעדות כי בחלוף תקופה מסוימת, ה.צ נפגש עם אברג'יל, שחזר מחו"ל, בבניין האופרה בתל-אביב, ובאותו מעמד אברג'יל הודה לו על כך שהרכיב את המטענים ב"יהודה הלוי" וב"כיכר פלומר" ואמר לו "אני לא אשכח לך את זה". ה.צ הבהיר בעדותו כי "אם זה לא לו, לא הייתי עושה לאף-אחד אחר" (עמ' 330 להכרעת הדין). לדברי ה.צ, מכאן ואילך חודש הקשר שלו עם אברג'יל, והלה המשיך לבקר בביתו פעמיים-שלוש בשבוע, ביחד עם אנשים נוספים, ביניהם, סבח, אכא ובן סימון.

366. אציין כי מצאתי תמיכה ראייתית נוספת לעדויות בומבי ו-ה.צ, ביחס להשתלשלות האירועים, בעדות א.צ (בנו של ה.צ), ומשכך אתאר אף את עדותו להלן בקצרה.

א.צ תיאר כי באחד הבקרים, ישב בחצר ביתם יחד עם י.מ, כדי להמתין לבואו של "איזה בחור", וזאת לבקשת אביו. לדבריו, לאחר שעה הגיע בחור רכוב על אופנוע. א.צ קרא לאביו מהמחסן, וראה שהבחור אוסף קופסת קרטון ויוצא. לימים, בשנת 2015, זיהה את הבחור במהלך המעצר, ונודע לו ששמו ז'וז'ו. בחלוף שבועיים מאיסוף הקרטון, שמע בתקשורת על פיצוץ מטען ברח' יהודה הלוי בעיר. כן העיד כי שמע שיחה בין אביו לבין י.מ, והסיק ממנה שהמטען שנלקח באותו יום מביתם, היה המטען שהתפוצץ באירוע.

367. עד נוסף שצוין בהכרעת הדין לתמיכה בעדויותיהם של בומבי ו-ה.צ היה י.מ, שאף על פי שלא היה מעורב באופן ישיר באירוע מושא אישום זה, ידיעותיו נבעו מקרבתו ל-ה.צ, נוכח העובדה שהתגורר בביתו, בתקופה הרלוונטית בשנת 2003.

את "שתי האפיזודות" שתיאר בעדותו, ביחס למטענים שראה בביתו של ה.צ, פירטתי לעיל (בפרק בו הובאו עיקרי הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי), ואין טעם לשוב על הדברים. אדגיש כאן רק את הפרטים מתוך עדותו התומכים והמאמתים את עדויות בומבי, ה.צ ו-א.צ. כך למשל, את העובדה ש-ה.צ הכין מטעני חבלה בביתו (ו-י.מ היה עד לכך); את מיקום בניית המטען – ב"מתפרה" של ה.צ; זיהויו את ז'וז'ו (נאשם 13), באופן עצמאי, כמי שבא לאסוף את המטען מחצר ביתו של ה.צ; והצבעה על מעורבותו של סבח (שאדון בעניינו בהמשך).

368. נוסף על כך, אני מקבל כי לעדויות עדי המדינה שהובאו לעיל, נמצא סיוע ראייתי בשיחות הטלפוניות המפלילות, שבמרכזן שיחת "העברת המקל" (מוצג ת/1710) מיום 24.7.2003, שבמסגרתה האחריות על מבצע ההתנקשות ברוזנשטיין הועברה מבן סימון, שפעל לחיסולו כמובא באישום השלישי, לידי בומבי, שהיה "קצין הביצוע" באירוע מושא אישום זה, כאמור; כמו כן, "שיחת השלד" (מוצג ת/1214) מיום 18.10.2003, שעסקה בין היתר, בהכנת מטען החבלה מושא האישום דנן, אף היא משמשת סיוע ראייתי רב עוצמה, הכול כפי שיפורט להלן.

369. בשיחת "העברת המקל", שאת פרשנותה אברג'יל תקף בערעורו, נשמע האחרון מבקש מיניב בן סימון שנמלט מהרשויות לאחר האירוע ב"כיכר פלומר", לא להפריע לבומבי (המכונה בשיחה "הקרחת") ולאנשיו להמשיך במשימת החיסול: "תשמע, אבל אל תעצור את ההמשכיות עם החברים של ההוא, של 'הקרחת'" (עמ' 338 להכרעת הדין), משבן סימון השיב בחיוב לבקשה, אברג'יל שוב הדגיש באוזניו "אל תתקע לו ברקס". יש לציין כי שיחה זו התקיימה בעת שבומבי נמצא יחד עם אברג'יל בספרד, שבועות בודדים לאחר ניסיון החיסול הכושל של רוזנשטיין ב"כיכר פלומר" (שהתרחש כזכור, ביום 30.6.2003).

לפיכך, הגעתי למסקנה כי יש בשיחה זו תימוכין לעדות בומבי על אודות העברת ההובלה של המאבק ברוזנשטיין מידי בן סימון לידיו, זאת כחלק מהאינטרס של הארגון להמשיך בתכנית העבריינית ולא לעצור אותה. בנוסף, מצאתי בשיחה זו סיוע לדברי בומבי ו-ה.צ לכך שאברג'יל הוא שעמד מאחורי תכנית "יהודה הלוי", כהמשך ישיר לניסיונות החיסול הקודמים של רוזנשטיין, שלא צלחו.

במילים אחרות, משבחנתי את המערך הראייתי, מצאתי כי כישלון התכנית לחיסול רוזנשטיין ב"כיכר פלומר", בצירוף העובדה שבן סימון לא יכול היה להמשיך ולעמוד בראש משימת חיסול נוספת, לאחר שנמלט מהרשויות (בשים לב למוצג ת/212 – הפרת מעצר הבית של בן סימון, ומוצג ת/1371 – ניסיונות האיתור שלו, ולימים מעצרו בחודש אוקטובר 2003) – חייבה את העברת הטיפול והאחריות למבצע לידי בומבי, והוכיחה כי אברג'יל חפץ בביצוע התכנית הפלילית שלו נגד רוזנשטיין, ובקידומה, גם לאחר שבן סימון "ירד למחתרת".

עוד אעיר בהקשר זה, כי אברג'יל לא ידע להסביר את דבריו בשיחה זו, לא ידע לומר על איזו "המשכיות" דובר בשיחה, ומה למעשה היה אותו עניין שבומבי וחבריו עסקו בו ואשר אין להפריע להמשכיותו. בהיעדר הסבר, מקובלת עליי פרשנות המשיבה לשיחה זו, אשר משתלבת היטב עם מכלול הנסיבות שתוארו באישום זה, כמו גם עם עדויותיהם של עדי המדינה, כפי שאף עולה מהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי.

370. אשר ל"שיחת השלד", שאף את פרשנותה תקף אברג'יל בערעורו, התרשמתי כי מן הראיות עולה בבירור כי "השלד" שעל אודותיו דיברו אברג'יל וסוסן בשיחתם, הוא מטען החבלה שיועד לחיסולו של רוזנשטיין. ואחדד, כי מקריאת תמליל השיחה עולה במפורש, שאברג'יל קשר במהלך השיחה, באופן עצמאי, את "השלד" ל-ה.צ, מי שהיה מיועד להכין את המטען, כאמור, כפי שאפרט להלן.

במהלך השיחה, סוסן התייחס לכישלונו של י.מ ב"עסקת הבלדרית", מושא האישום השישי, והעלה את כוונתו לפנות ל-ה.צ (המכונה בשיחה "האבא של החביתה") ולדבר עמו בעניין זה, כדי שיפעיל את השפעתו על בן חסותו י.מ. אברג'יל מצידו ניסה להשהות את הטיפול בעניין י.מ ועסקת הסמים (שמוגדר על ידו בשיחה "הנושא הכלכלי"), ולהניא את סוסן מלפנות ל-ה.צ, כי העיתוי אינו מתאים כעת, באומרו לו כי "זמן לכל ועת לכל חפץ" (עמ' 339 להכרעת הדין). זאת מאחר שהארגון זקוק כעת ל-ה.צ בעניין אחר שעמד על הפרק – הכנת המטען עבור אירוע "יהודה הלוי". בהקשר זה אברג'יל ניסה לברר עם סוסן בשיחה, האם יש התקדמות בנושא "השלד". בתגובה לכך, סוסן הסכים עם אברג'יל שנכון כרגע להשאיר את עניין הבלדרית בצד, ולעניין ה"שלד", השיב לאברג'יל כי נושא זה לא מתקדם, כרוצה לומר שעדיין לא התחילו בשלב זה בפעילות האקטיבית להנחת המטען, כפי שאף העיד בומבי.

מעיון בחומר הראיות, מצאתי כי אף שיחה זו לא זכתה להסבר עקבי וקוהרנטי מצד אברג'יל, אשר תחילה טען כי אין לו הסבר לשיחה, אך לאחר מכן, ומשראה כי

המשיבה מצאה בשיחה זו משמעות ראייתית, העלה גרסה לפיה כוונתה של המילה "שלד" מתייחסת לבית שציון אלון בנה עבור אשתו, והוא מצידו התעניין אצל סוסן, גיסו של ציון, כיצד מתקדם העניין. שמו של ה.צ שהוזכר בשיחה והקשרו לעניין, הוסבר על-ידו בכך ש-ה.צ התעסק באלומיניום והיה אמור לבצע עבודה במבנה של ציון.

בעניין זה, אני רואה לקבל את קביעתו של בית המשפט המחוזי, שלא נתן אמון בגרסתו המתפתחת של אברג'יל בניסיון לספק הסבר לשיחה זו. מקריאת תמליל השיחה התרשמתי, כי השימוש במילה "שלד" נעשה כמילת קוד, ולא במשמעות של "שלד" כפשוטו, זאת אף נוכח עיתוי השיחה, שהתקיימה כחודש וחצי עובר לאירוע הפיצוץ מושא אישום זה, והדוברים בה, אברג'יל וסוסן, המעורבים באירוע, קושרים במהלך השיחה את ה.צ, בונה המטענים, לאותו "שלד" עליו הם מדברים.

371. לכך יש להוסיף את גרסת אברג'יל, אשר במענה לכתב האישום מסר כפירה כללית, גם בהתייחס לאישום זה (ואולם לא חלק על עצם קרות הפיצוץ באירוע).

בחינת חומר הראיות מלמדת כי גרסת אברג'יל ביחס לאירוע זה הועלתה לראשונה בעדותו בבית המשפט המחוזי, ואלו הן עיקריה, אשר נטענו אף לפנינו בערעור: לאברג'יל לא היה סכסוך עם רוזנשטיין ולא היה לו כל מניע להתנקש בחייו; היוזמה לפגישה בבריסל הייתה של טולי, שהתקשר וביקש להגיע אליו; ניסיונו של אברג'יל לזמן את ה.צ לפגישה בבלגיה, נבע מרצונו לנסוע עם האחרון לקולומביה; בקשת אברג'יל מרוחן לגייס גם את בומבי לפגישה בבלגיה, נבעה מהעובדה שהלה חייב לו כסף; אברג'יל שלל את האפשרות שביקש מטולי להעביר כסף לבומבי לטובת מבצע החיסול; וטען כי על אודות הפיצוץ ברח' יהודה הלוי שמע באמצעי התקשורת בעת שהיה בתאילנד.

372. משפרשתי את התשתית הראייתית המבוססת שהונחה בעניינו, לרבות גרסתו של אברג'יל לאירועים, אפנה לבחינת טענותיו שהועלו בערעור, באופן ממוקד. ראשון ראשון ואחרון אחרון.

בהתייחס להכחשת אברג'יל בערעורו את הסכסוך עם רוזנשטיין ותקיפת המניע לו, אומר כבר עתה כי דין טענה זו – להידחות, ואסביר את טעמיי.

ראשית, טענה זו נטענה אף בערכאה הדיונית, נבחנה על-ידי בית המשפט המחוזי, ונדחתה באופן מנומק.

שנית, נראה כי קיומו של סכסוך בין אברג׳יל והארגון שבראשותו לבין רוזנשטיין הוכח באופן חד משמעי ומובהק מדברי עדי המדינה בפרשה שלפנינו, הן ביחס לעצם הסכסוך והן ביחס למניעיו הכלכליים. כך, שוכנעתי כי מעדותם של בומבי וטולי עולה בבירור כי בין אברג׳יל לבין רוחן נכרתה ברית של שיתוף פעולה, בסמוך לאחר רציחתו של יעקב אברג׳יל, אחיו של המערער, וברית זו כללה גם חבירה למאבק ביריבי הארגון, וביניהם רוזנשטיין.

בנוסף, מצאתי כי קיומו של הסכסוך מוצא ביטוי במעורבות אברג׳יל ואנשי הארגון הקרובים לו בניסיונות קודמים לחסל את רוזנשטיין, כפי שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי. אדגיש כי מדובר בקביעות עובדתיות מובהקות של הערכאה הדיונית, המבוססות על ממצאי מהימנות שנקבעו ביחס לעדים וביחס לאברג׳יל, ואשר מצאתי לאמצן.

373. אשר לטענת אברג׳יל, לפיה ההתכנסות בבריסל הייתה דווקא יוזמה של טולי, ולא שלו, ולשם כך הביא כתימוכין את שיחת הטלפון ביניהם מיום 9.11.2003 (מוצג ת/1880י), אומר את הדברים הבאים: מקריאת תמליל השיחה, התרשמתי כי אין היא מועילה כלל לטיעונו. אכן, מהשיחה עולה כי טולי היה מעוניין להגיע לבריסל ולשוחח עם אברג׳יל בעניין שאינו קשור לסכסוך עם רוזנשטיין. ואולם, על פי הראיות שבמרכזן רצף שיחות שקיים אברג׳יל באותה העת, עולה באופן מפורש כי הלה פעל לרכז את כל הנוכחים בבלגיה, בהתאם לאינטרסים ולצרכים שלו.

אשר על כן, ונוכח בחינתי את צבר שיחות הטלפון, המלמדות שאברג׳יל זימן מיוזמתו את החברים שהתכנסו יחד במפגש בבלגיה (מוצגים ת/1880ט״ו, ת/1880ט״ז, ת/1905, ת/1880י״ג; ובשיחה מיום המפגש, 17.11.2003, מוצג ת/1880י״ח, בה אברג׳יל מנה בעצמו את הנוכחים), דין הטענה לפיה טולי היה יוזם הפגישה המכרעת בבלגיה – להידחות.

בהקשר זה, אעיר כי מקובלת עליי הקביעה המאמצת את דבריהם של שני עדי המדינה בומבי וטולי, שלפיהם במסגרת מפגשי בלגיה דובר על מבצע ההתנקשות ברוזנשטיין ועל הצורך במימונו, זאת אף אם הייתה זו הסיבה היחידה לזימון הנוכחים, ובין אם הצטרפו לכך סיבות נוספות.

374. זאת ועוד. אני סבור כי הדברים עולים בקנה אחד עם רצונו של אברג׳יל להזמין אף את ה.צ לאותו מפגש רב משתתפים בבלגיה, כפי שבא לידי ביטוי בשיחה בינו לבין מריקו מיום 13.11.2003 (מוצג ת/1812). מצאתי כי הסברו של אברג׳יל כי כוונתו הייתה

לנסוע עם ה.צ לחברו בקולומביה כדי לבחון השתקעות שם, לא מתיישב עם התמונה הראייתית הכוללת. כפי שעולה מהשיחות, אברג׳יל ביקש לעזוב בדחיפות את בריסל לתאילנד (ולא לקולומביה), מיד לאחר המפגש שיזם, ובשל כך האיץ ברוחן להגיע מהר ככל שיוכל לבלגיה (מוצג ת/1180יא).

ואכן, משבחנתי את מסכת הראיות, מצאתי כי זמן קצר לאחר הפגישות בבריסל, ועוד בטרם התרחש אירוע הפיצוץ מושא אישום זה, אברג׳יל טס לתאילנד, לשם הגיעו גם חברים נוספים (ביניהם פעילי החוליה המבצעת של מבצע ההתנקשות). כך אף אישר אברג׳יל בעדותו, שבהיותו בתאילנד, בתחילת שנת 2004, הגיעו אליו רבים מחבריו: ״כולם, כל הישראלים החברים שלי שאני מכיר, ידידים, אחותי... דודו בן שטרית, בומבי... בן אחותו סמיקו, עופר בוהדנה, ז׳וז׳ו, ישראל אוזיפה. בקיצור כל מי שלפני פסח, חודש לפני פסח, רוצה לעשות טיול בתאילנד, הגיע״ (עמ׳ 359 להכרעת הדין).

נוכח זאת, תמוה בעיני כיצד הדברים מתיישבים עם טענת אברג׳יל, לפיה רצה להיפגש עם ה.צ כדי לדון עמו בתכנית להשתקע בקולומביה, כשתכננו בפועל היה לעבור לתאילנד, כפי שאכן עשה.

375. נוסף על כך, ולאחר שבחנתי את נסיבות העניין, אין בידי לקבל את הסברו של אברג׳יל, לפיו זימן את בומבי לבלגיה בטענה כי הלה חייב לו כספים. דין הטענה להידחות, וזאת ממספר נימוקים:

ראשית, בומבי שלל את הטענה שאברג׳יל מכר לו ״מכונות מזל״ וכי הוא חייב לו כסף. מצאתי כי מדובר בגרסה שאף לא הוצגה להתייחסותו של בומבי בחקירה נגדית, אף עד אחר לא נשאל ביחס אליה, והיא נולדה בעדותו הראשית של המערער בערכאה הדיונית.

שנית, וכפי שאף נקבע בהכרעת הדין, נראה כי אין זה סביר שאברג׳יל זימן את בומבי לחו״ל רק כדי לדבר עמו על חוב ישן, כשניתן היה לכאורה להסדיר את הדברים טלפונית.

שלישית, כפי שבא-כוח המשיבה טען בדיון שהתקיים בפנינו, מרצף שיחות טלפוניות מאוגוסט עד אוקטובר 2003 (מוצגים ת/1745, ת/1764, ת/1767) עולה ניסיונו של אברג׳יל לגייס כספים מידי יורם אלעל, עדי טייב וטולי – עבור בומבי. כך למשל, בשיחה מיום 18.8.2003 אברג׳יל נשמע אומר לטייב ״תלך תיקח מאוזן או ממישהו, בומבי צריך שיהיה לו אלפיים דולר שהוא יבוא לכאן, תן לו אלפיים דולר. לא יודע, תיקח או מגולן או מאוזן...״ (מוצג ת/1764 עמ׳ 2).

הנה כי כן, עינינו הרואות, כי הראיות לא עולות בקנה אחד עם גרסת אברג׳יל, אשר בפועל מנסה לגייס כספים עבור בומבי, אך מנגד טוען שהאחרון חייב לו כספים עבור הרולטות שמכר לו.

376. אף טענת אברג׳יל לפיה לא ביקש כספים מטולי – דינה להידחות. בעניין זה, הגעתי למסקנה כי מהתמונה הראייתית עולים בבירור הכספים שהעניק טולי לאברג׳יל והקשר הקרוב ביניהם. כך לדוגמה, כרטיסי טיסה שטולי הזמין עבורו (מוצג ת/1143); כמו כן, העברת הכספים שבוצעה באמצעותו לבומבי בבית קפה "הכוהנים", כפי שתואר לעיל, מלמדת אף היא על הכספים שהועברו לצורך מבצע החיסול – זאת על-פי הנחיית אברג׳יל במפגשי בלגיה, כפי שהעידו באופן עצמאי בנושא זה, בומבי וטולי.

לכך מצטרפת העובדה, שאברג׳יל שלח את טולי לדבר עם עו"ד שרון נהרי ולפטר אותו מידית, זאת מאחר שלא התייצב בעצמו לדיון מעצר של בומבי (ושלח תחתיו מתמחה), כפי שמשתקף בשיחה מיום 6.6.2004 (מוצג ת/1781). מצאתי כי הדבר מלמד על עומק המעורבות של טולי בעניינים הקשורים לחברי הקבוצה של אברג׳יל, ועד כמה זה האחרון סמך עליו, באופן שסותר את גרסת המערער.

זאת ועוד, שוכנעתי כי התנהלות זו של אברג׳יל, בעניין מעצרו של בומבי, בגין מעורבותו באישום זה (דו"ח מעצר – מוצג ת/1377), מלמדת על הלחץ שבו אברג׳יל היה שרוי, עד כדי התערבות בהחלפת ייצוגו של בומבי בפרשה.

377. עניין נוסף שעלה בדיון לפנינו, ואני סבור שיש להתייחס אליו במספר מילים, קשור בשגגה שנפלה בניסוח כתב האישום ביחס למועד המפגש של בומבי וטולי בבית הקפה בתל-אביב. העניין הוסבר על ידי בא-כוח המשיבה שטען לפנינו, כי המועד שננקב ביחס למפגש – 3.12.2003 – יוחס שלא על בסיס עדויות העדים, אלא על פי דו"ח מפגש שביצעה המשטרה, ולפיו בומבי נכח בבית הקפה במועד זה עם אדם נוסף. ואולם, במועד זה טולי נכח בחו"ל, ולכן נפלה טעות. בעניין זה הודגשו מספר טענות בדיון, שיובאו להלן, ואשר מצאתי לקבלן: טעות זו תוקנה על-ידי המשיבה במהלך עדותו של בומבי בערכאה הדיונית, בשים לב לכך שעדותו נשמעה ראשונה בסדר העדים; איש מהעדים האחרים לא ציין את התאריך שננקב בטעות בכתב האישום כתאריך בו בוצעה הפגישה בבית הקפה; מועד זה ממילא לא הוכח, ולא הובאה ראיה כי זה המועד הקובע למפגש; בנוסף, לא הייתה פגיעה בקו ההגנה של המערער, מאחר שמסר כפירה מוחלטת, ולא היה "קו הגנה אמיתי", שלפיו נטען שהמפגש לא התקיים בתאריך שננקב.

378. כעת אפנה לדון בסוגיה מהותית ומכרעת לענייננו – סוגיית המפגשים שנערכו בבלגיה, שהוכח ביחס אליהם שעסקו בהוצאתה לאור של התכנית שנרקמה שם, לחיסול רוזנשטיין.

לאחר שבחנתי את הסוגיה לפני ולפנים, תוך שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים בפניי, הגעתי למסקנה שאין בידי לקבל את "תרחיש 50 הימים" שהעלה סניגורו של אברג'יל, ולפיו הנחת מטען החבלה ב"יהודה הלוי" התרחשה עוד בטרם הפגישות בבלגיה, ועל כן אין לקבל את העדויות שבפגישות אלה קודמה התכנית לרצוח את רוזנשטיין. ניכר כי מדובר בטענה מאוד מרכזית בערעורו של אברג'יל, שאף בא כוחו טען ארוכות בעניין זה בדיון לפנינו. לפיכך אתעמק בבחינה ובליבון של סוגיה זו, כפי שיפורט להלן.

מעדות בומבי, שעסק באופן ישיר בהוצאה לפועל של מבצע החיסול, כאמור, עולה כי מעת שחזר מבריסל, ביום 20.11.2003, החל לעבוד באופן פעיל על הכנת המטען מול ה.צ, על הנחתו על גג הצ'יינג', והפעלתו על ידי החוליה המבצעת. ניתן להתרשם כי עדות בומבי מתיישבת עם מסגרת הזמן שהציבו עדי המדינה הנוספים – ה.צ, טולי ו-א.צ בעדויותיהם בבית המשפט המחוזי, כפי שתוארו לעיל, ולפיה, מעת הכנת המטען, סמוך לאחר החזרה מבלגיה, ועד להפעלתו ביום האירוע בתאריך 11.12.2003, חלפו כשבועיים וחצי עד שלושה שבועות.

ואציין, כי משבומבי נשאל בחקירה הנגדית בדבר האפשרות שהמטען הונח בצ'יינג' לפני הנסיעה לבריסל, הלה שלל זאת באופן חד משמעי, בהדגישו: "לא היה ולא נברא שהיה ל-ה.צ מטען... מבחינתי אני ושלומי הבאנו לו את המטען וזה המטען שהיה של יהודה הלוי" (עמ' 319 להכרעת הדין).

אף ה.צ נשאל ארוכות, במסגרת חקירתו הנגדית, ביחס ללוח הזמנים, לרבות משך הזמן שחלף בין החלפת המטען המקורי למטען המתוקן, ואמר "אולי לא הסברתי את עצמי טוב, התכוונתי שמההתחלה ועד הפיצוץ עברו אולי שלושה שבועות... אני זוכר בגלל שהייתי צריך להחליף את המצבר, אני זוכר שבערך שבוע-וחצי שבועיים, ואחרי שבוע זה קרה, זאת אומרת שביחד זה שלושה שבועות, בערך..." (עמ' 329 להכרעת הדין).

נוסף על כך, שוכנעתי כי אף טולי בעדותו, כפי שפורטה לעיל, העיד על טווח זמנים דומה, כשתיאר את פגישתו עם בומבי בבית הקפה בתל-אביב, שם העביר לו את הכספים, כשבוע לאחר חזרתם לישראל מבריסל. כן העיד כי שבועיים לאחר העברת הכספים, אירע הפיצוץ. הנה כי כן, טולי תיאר לוח זמנים זהה למתואר על ידי בומבי, ה.צ, ו-א.צ, וזאת במנותק מנושא הכנת המטען. לוח זמנים זה מתכנס לשלושה שבועות, ממועד החזרה לישראל מבלגיה ועד התרחשות הפיצוץ מושא אישום זה.

ואולם, סניגורו של אברג׳יל מבקש להיבנות לצורך טענתו בהקשר זה, מאמרת י.מ במשטרה, לפיה ראה כי ה.צ טיפל במטען התקול בביתו בליל 24.11.2003. מאחר ש-י.מ עזב את הארץ יום למחרת, ובהינתן לוחות הזמנים שהציב בומבי להנחת המטען והפעלתו לאחר חזרתו לישראל, המסקנה המתבקשת לטענתו היא שהמטען הראשון הונח בהכרח עוד לפני מפגשי בלגיה (מאחר שלכאורה, י.מ לא יכול היה לראות 2 מטענים בטווח של 4 ימים).

אלא שבסוגיה זו, מצאתי לאמץ את הקביעות החד משמעיות שבהכרעת הדין, שם נקבע כי גרסתו של י.מ והקישור שערך בין המטענים שראה בביתו של ה.צ, לאירועים המתוארים באישום השלישי והרביעי, מקורו בטעות. כפי שאף י.מ עצמו סיפר בחקירותיו במשטרה, התואמות את עדותו, הוא לא ידע לקשור מטען מסוים לאירוע מסוים (מוצגים ת/1295, ת/1298, ת/1303). בעניין זה, בית המשפט המחוזי ביכר, ובצדק, את עדויותיהם של המעורבים הישירים בביצוע העבירות – בומבי ו-ה.צ, על פני עדות י.מ שהתבונן מהצד, תוך דחיית גרסתו לצורך קביעת לוח הזמנים בהקשרנו.

בשל חשיבות העניין, אביא להלן את הדברים שנקבעו בהכרעת הדין ביחס לעדות י.מ:

> ״בקשר לעדותו של י.מ יש לומר כבר עתה: אין סיבה להטיל ספק בדבריו של י.מ לגבי עצם העובדה שראה את ה.צ מכין מטען/מטעני חבלה בביתו (עובדה שכאמור מקבלת אישור הן מדברי ה.צ עצמו, הן מדברי א.צ והן מדברי בומבי). הוא הדין בהתייחס לדבריו שלפיהם הוא היה עד להתרחשות כזו או אחרת בהקשר להכנת המטענים בביתו של ה.צ. הדעת נותנת ש-י.מ לא המציא את הדברים כך סתם ממוחו הקודח, מה עוד שיש להם בסיס ראייתי מסוים.
>
> עם זאת, פרט לאמור לעיל, נקל להיווכח שדבריו של י.מ בהתייחס לשתי האפיזודות שתיאר, אינם מתיישבים עם דברים ששמענו בעדויות אחרות. נדמה ש-י.מ ערבב בין דברים שראה בפעם הראשונה לבין אלה שראה בפעם השנייה, ובנוסף לכך עשה הקשרים שגויים בין הדברים שראה במו עיניו לבין מידע שקיבל בדיעבד אודות שני הפיצוצים מושא האישומים 3 ו-4. באופן זה התקבל סיפור אשר חוטא למציאות. מסקנה זו נובעת גם מדברי י.מ עצמו אשר התוודה בעדותו שמתוך רצון למסור מידע רב ככל שניתן לחוקריו, הוא חיבר בין ׳תמונות׳ שצפו בזיכרונו עם מידע שנודע לו בדיעבד, הקשרים שאותם עשה בניסיון להתחקות אחר האמת, כך למיטב הבנתו״ (עמ׳ 333 להכרעת הדין).

בנוסף, ובאותו הקשר, אני סבור כי דין טענת אברג׳יל בערעורו כי בית המשפט המחוזי לא התייחס לפער בין העדויות של י.מ ו-ה.צ – להידחות. משבחנתי את הדברים, מצאתי כי בהכרעת הדין יש ניתוח מעמיק של כל אחת מהעדויות בפני עצמה, כאשר ניתן משקל רב לעדות ה.צ, כמי שבנה את המטען ומסר את הוראות ההרכבה וההפעלה ביחס אליו.

ואדגיש, כי לאחר שבחנתי את המארג הראייתי בעניינו, מצאתי כי הטענה לפיה המטען הונח לפני המפגשים בבלגיה, נסמכת על הסקת מסקנה מעדות י.מ, על הקשיים המובנים בתוכה, ולא עולה בקנה אחד עם עדותם המהימנה של ארבעה עדי המדינה הנוספים שהעידו (ה.צ, א.צ, בומבי וטולי); עם "שיחת השלד" כפי שתוארה לעיל; ועם התכלית שלשמה אברג׳יל נפגש עם המעורבים בבריסל, תוך זימונם של בומבי ו-ה.צ, כאמור.

עוד אציין, כי מהכרעת הדין עולה בחינה מדוקדקת ומפורטת של התרחיש שהעלתה ההגנה, לפיו המטען הונח לפני הנסיעה לבלגיה, כפי שטען אברג׳יל בערעורו כאמור, ובית המשפט המחוזי דחה את הטענה באופן מפורט. לא למותר לציין בהקשר זה, כי מעבר לקביעה העובדתית כאמור, כי התרחיש לא עולה בקנה אחד עם לוחות הזמנים עליהם העידו ארבעה עדי מדינה, נקבע כי הוא אף לא מתיישב עם ההיגיון הסביר בשל מספר טעמים.

ראשית, אם תכנית החיסול הייתה בשלה ומוכנה זה מכבר, ולמעשה המטען כבר הונח במקומו, לא ברור לשם מה נדרש זימונו של בומבי לבריסל, שהרי הלה היה שייך לדרג המבצעי, ונוכחותו הייתה נדרשת במקום ביצוע האירוע, בישראל. בנוסף, מבומבי לא נדרש להשתתף במימון מבצע החיסול, כך שאם מטרת הפגישה בבלגיה הייתה, בין השאר, לגייס כסף למבצע, אפשר היה להסתפק בשאר המוזמנים ללא בומבי.

שנית, אין זה סביר שבעוד שמטען החבלה הונח כבר על גג הצ׳יינג׳, לפי הטענה, והחלו תצפיות לעבר המקום, דווקא בשלב זה בומבי נסע לחו״ל, ללא הצדקה מבצעית.

שלישית, בשיחה מיום 13.11.2003 (4 ימים לפני הנסיעה לבריסל) בין אברג׳יל לבין מריקו (מוצג ת/1812), שהוזכרה לעיל, ושעליה הסתמך אברג׳יל בערעורו, עולה כי האחרון היה מעוניין שגם ה.צ יגיע לבריסל. נשאלת השאלה, לשם מה נדרש זימונו של ה.צ, כשכל חלקו הוא בהכנת המטען, אם המטען כבר היה מוכן ומונח על גג הצ׳יינג, לפי טענת ההגנה. בהקשר זה, בית המשפט המחוזי לא התעלם מדבריו של אברג׳יל, כי המטרה בזימון ה.צ הייתה לשם נסיעה לקולומביה, אך לא נתן בגרסה זו אמון.

בסופו של יום, אציין כי מועד הנחת המטען על גג הצ׳יינג׳ הוא קביעה עובדתית מובהקת, שנקבעה לאחר שמיעת כלל העדים הרלוונטיים, ובחינת יתר הראיות הקשורות לעניין, תוך דחיית גרסתו של י.מ, ובכך לא ראיתי הצדקה להתערב.

לאור כל האמור לעיל, מקובלת עליי המסקנה כי בהתאם לדברי בומבי, הנתמכים בשאר העדויות, ביחס ללוח הזמנים שהוצג, מטען החבלה הונח לאחר המפגשים בבלגיה, ולא לפניהם, ודין טענות אברג׳יל בעניין זה – להידחות.

379. סוגיה נוספת שזכתה להתייחסות הצדדים, שטענו בעניינה אף בפנינו, היא סוגיית הרסס שנמצא במטען החבלה שהתפוצץ באירוע. סניגורו של אברג׳יל טען כי לא ניתן לייחס את הרסס למערער, ושני עדי המדינה, בומבי ו-ה.צ שיקרו שמי מהם הוסיף את הרסס למטען.

בדיון לפנינו, טען סניגורו של אברג׳יל, כי תוספת הרסס למטען – מנתקת את הקשר הסיבתי בין ההחלטה לפגוע ברוזנשטיין באמצעות מטען חבלה, לבין מותם של שלושת הקורבנות בעקבות הפיצוץ באירוע. בהודעתו לבית משפט זה מיום 19.2.2024, חזר בו הסניגור מטיעון זה.

בחינת סוגיה זו בעיון, ושמיעת טיעוני הצדדים בדיון לפנינו, מובילה למסקנות הבאות, כפי שאפרט להלן.

ראשית, מחוות הדעת של מומחה החבלה וסרמן (מוצג ת/163), אשר העיד בבית המשפט המחוזי, עולה כי לצורך מטען החבלה המאולתר, נעשה שימוש ככל הנראה בחומר נפץ מרסק, שהוספו לו גם מסמרי מתכת. בחקירתו הנגדית הבהיר, כי כשמצמידים חומר נפץ לגוף מתכתי שאינו חלק מהמטען, הוא יכול להפוך לרסס. כלומר, העובדה שהמטען הונח על גג הצ׳יינג׳, שהיה עשוי מתכת, גרמה להתפרקותו, וחלקי המתכת שהתפזרו ממנו לכל עבר כתוצאה מהפיצוץ – מהווים אף הם ״רסס״. מכאן נובע, שגם אם הקורבנות נפגעו מ״רסס״, אין פירוש הדבר שנפגעו אך מהמסמרים, להבדיל מאותם חלקי מתכת שהתפזרו מגג הצ׳יינג׳.

בנוסף, ומעיון בחוות הדעת עולה, כי מטען החבלה, עם המסמרים או בלעדיהם, היה בעל פוטנציאל קטלני משמעותי כשלעצמו, ודבריו של המומחה וסרמן לא נסתרו בעניין זה.

שנית, אשר להוספת מסמרים למטען, ה.צ העיד כי התבקש על-ידי בומבי או גולן אביטן להוסיף למטען מסמרים או ברגים, אך הוא סירב לכך; ובומבי מצידו, לא אישר שביקש שיניחו חומר רסס במטען ולא ידע לומר דבר בנושא. במצב דברים זה, נוכח הכחשת בומבי ו-ה.צ את העניין, ובהינתן שהאחרונים לא היו היחידים שטיפלו במטען או העבירו אותו מאחד לשני, אני סבור כי לא הייתה בפני הערכאה הדיונית תשתית ראייתית מספיקה לקבוע מי האחראי להוספת המסמרים שנמצאו בזירת האירוע.

שלישית, אבהיר כי הפגיעה בקורבנות האירוע כתוצאה מ"רסס" היא שאלה רפואית-פתולוגית, וככל שסניגורו של אברג'יל סבר שיש בטענה כדי לשרת את המערער, היה עליו לחקור את נותני חוות הדעת הפתולוגיות או להביא חוות דעת רפואיות מטעמו. אלא שתעודות רפואיות וחוות דעת פתולוגיות ביחס לקורבנות שמצאו את מותם באירוע הוגשו בערכאה הדיונית בהסכמה (מוצגים ת/124-ת/129), ולא התבקשה חקירת הרופאים ואף לא הוגשה חוות דעת נגדית.

רביעית, כפי שאף נקבע בהכרעת הדין, אף אני, איני מוצא נפקות בענייננו לשאלת הוספת המסמרים למטען, מאחר שלא הוכח קיומו של קשר סיבתי רפואי בין עצם גרימת המוות של שלושת הקורבנות לבין המסמרים שהוספו למטען, בבחינת שמותם נגרם אך ורק בגלל אותם מסמרים. בהקשר זה יוער, כי נראה שאין תוחלת לטענה זו, מאחר שלקורבנות נגרמו פגיעות רב מערכתיות, כפי שעולה מחומר הראיות, הן כתוצאה מההדף והן כתוצאה מהרסס על סוגיו השונים (מסמרים וחלקי מתכת מהגג).

לפיכך, ובהתאם לאמור לעיל, דין טענות סניגורו של אברג'יל בסוגיית הרסס – להידחות.

380. בשלב זה, אפנה לדון בעבירת הרצח, בה הורשע אברג'יל במסגרת אישום זה. ההרשעה בבית המשפט המחוזי הייתה ב-3 עבירות רצח לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין, כאמור. מדובר בעבירת הרצח בכוונה תחילה, שהייתה קיימת בנוסחה לפי הדין הקודם, במועד ביצוע העבירות.

על אף שמעשיו של אברג'יל בוצעו עובר לרפורמה בעבירות ההמתה, שנכנסה לתוקפה ביום 10.7.2019, עם תיקון מס' 137 לחוק העונשין, בית המשפט המחוזי נהג בהתאם להנחיית המחוקק, כשבחן את הדין הישן לצד הדין החדש, וקבע כי בהתאם לשניהם, יש להרשיע את המערער בעבירה שבצידה עונש מאסר עולם חובה.

ואדגיש, כי אין בדין החדש כדי להקל עם המערער, מאחר שגם על פיו מתקיימים יסודות עבירת הרצח בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 301א(א) לחוק העונשין. בנסיבות עניינו, מעשיו של המערער נכללים בבירור בשלוש מבין הנסיבות המחמירות הקבועות בסעיף 301א(א) לחוק. הראשונה, הנסיבה הקבועה בסעיף קטן (1); השנייה, הנסיבה הקבועה בסעיף קטן (9); והשלישית, הנסיבה הקבועה בסעיף קטן (11):

> "301א. (א) הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם באחת מהנסיבות המפורטות להלן, דינו – מאסר עולם ועונש זה בלבד:
>
> (1) המעשה נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשי של שקילה וגיבוש החלטה להמית;
>
> [...]
>
> (9) המעשה בוצע תוך יצירת סכנה ממשית לחייו של אדם אחר נוסף על הקורבן;
>
> [...]
>
> (11) המעשה בוצע במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה או ארגון טרור ולשם קידום מטרות אותו ארגון; בפסקה זו – 'ארגון פשיעה' – כהגדרתו בחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003; 'ארגון טרור' – ארגון טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, וכן ארגון טרור מוכרז כהגדרתו בחוק האמור".

כפי שקבעתי בפרשה אחרת, הנסיבה המחמירה המנויה בסעיף 301א(א)(1) לחוק, נועדה להחליף, באופן רעיוני, את העבירה של "רצח בכוונה תחילה" כנוסחה עובר לתיקון 137 לחוק. יסודותיה של עבירת הרצח בנסיבות מחמירות לפי סעיף קטן זה – תכנון והחלטה להמית – היו שניים מבין היסודות שהרכיבו את היסוד הנפשי של "כוונה תחילה" בדין הקודם (ע"פ 8956/20 מרטינס נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (28.6.2022)).

בעניינו, התשתית הראייתית המגובשת מלמדת כי אברג'יל היה בין מתכנני האירוע המתואר באישום זה, מי שהגה את רעיון ההתנקשות ברוזנשטיין, ומי שעמד מאחורי הפגישות בבריסל, שהוכח שתכליתן הייתה לדון במבצע החיסול, ולגייס כספים לביצועו.

כמו כן, מצאתי כי אברג'יל היה מודע לכל פרטי התכנית, לזהות האנשים שהיו אמורים להשתתף בה, ונתן את אישורו לביצועה. משבחנתי את עדויות שלושת עדי המדינה שהעידו בפני בית המשפט המחוזי – בומבי, ה.צ וטולי – שוכנעתי כי הם קשרו בעדויותיהם באופן ישיר וברור את אברג'יל לאירוע כמי שיזם אותו, תכנן את פרטיו,

והיה מעורה בכל שלביו. לפיכך, הגעתי למסקנה כי היה מדובר במבצע מתוכנן, שאברג׳יל הביע את רצונו ביחס לתוצאה הקטלנית שתיגרם ממנו, בהמתת רוזנשטיין, במספר הזדמנויות, באופן ברור וגלוי, כפי שהוכח.

כידוע, המטרה לרצוח את רוזנשטיין הוחטאה בנסיבות עניינו, ולפיכך הבסיס להרשעת אברג׳יל ברצח שלושת הקורבנות שמצאו את מותם תחתיו, הוא מכוח דוקטרינת הכוונה המועברת, הקבועה בסעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין. על כך אין מחלוקת, ולפיכך לא ארחיב בנושא זה.

בנוסף, ועל אף שהנסיבה המחמירה שבסעיף קטן 301א(א)(1) מתאימה ומספיקה בנסיבות עניינו, אומר מספר מילים על נסיבה מחמירה נוספת, הרלוונטית אף היא למקרה דנן, והקבועה בסעיף 301א(א)(9) לחוק העונשין, שלפיה: ״המעשה בוצע תוך יצירת סכנה ממשית לחייו של אדם אחר נוסף על הקורבן״. קביעת המחוקק כי מעשה המתה בנסיבות אלו הוא מבין המקרים החמורים ביותר, נובעת מכך ש״במקרה זה הפגיעה בערך של חיי אדם קשה יותר, משום שהעושה חושף אנשים נוספים פרט לקרבן לסכנה של פגיעה חמורה״ (דברי ההסבר לתיקון 137 (הצעת חוק העונשין (תיקון מס׳ 124) (עבירות המתה), התשע״ו–2015, ה״ח 166, 173) (להלן: דברי ההסבר לתיקון 137); כמו גם מהעובדה שהוא מגלם מסוכנות ואשמה מוגברת (מרדכי קרמניצר וחאלד גנאים הרפורמה בעבירות ההמתה (2019) לאור עקרונות היסוד של המשפט ומחקר היסטורי והשוואתי 321 (2020) (להלן: קרמניצר וגנאים)).

המחוקק קבע אפוא כי העונש הראוי לביצוע עבירה בנסיבות אלו הוא עונש של מאסר עולם חובה. עונש זה מביא לידי ביטוי את מידת האשם הגבוהה של מבצע העבירה; מגלם את ההוקעה הרצויה מפני ביצוע מעשים אלו; ומייצר הרתעה מפני הישנותם בעתיד (ע״פ 8965/18 מחאג׳נה נ׳ מדינת ישראל, פסקה 45 (3.11.2019)). במסגרת הליך חקיקת הרפורמה, אף הובא כדוגמה מקרה של הטמנת פצצה במקום הומה אדם:

> ״כמו שיעקב נהרג כתוצאה מזה, גם שמעון ומוישה, רק שבמקרה הם לא נהרגו, אבל הסכנה בהטמנה של פצצה, נניח במקום הומה אנשים, בקיוסק וכל זה, זו סכנה ממשית להריגה [...] הוא רצה להרוג את בעל הקיוסק, ולא היה אכפת לו שבקיוסק הזה יושבים עוד 20 איש [...] נניח כתוצאה מזה באופן רגיל, אם לא היה נס, היו נהרגים עוד כמה [...] זה הסעיף, למרות שהוא רצה להרוג רק את בעל הקיוסק, לא מעניינים אותו האחרים״ (פרוטוקול ישיבה 544 של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-20, 40 (5.2.2018)).

הדמיון בין אותו תרחיש תיאורטי שעמד לנגד עיני המחוקק לבין המקרה שלפנינו – ניכר. כך, שלל הקריטריונים הנבחנים – סוג האמצעי שבו נעשה שימוש בעת הרצח; אופן השימוש באמצעי זה; אופי זירת הרצח; ואף מידת הנזק בפועל שנגרמו (ע"פ 3546/19 עודה נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (15.1.2023)) – מלמדים כולם כי גם נסיבה מחמירה זו מתקיימת במקרה שלפנינו.

נסיבה מחמירה נוספת החלה בבירור בענייננו של אברג'יל, היא זו הקבועה בסעיף 301א(א)(11) לחוק העונשין, העוסקת במעשה שבוצע במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה כהגדרתו בחוק המאבק. אדגיש, כי מדובר בשימוש ראשוני ותקדימי בסעיף זה, וטרם התגבשה פסיקה בעניין. מדברי ההסבר לתיקון 137, עולה ההצדקה להחמרה בענישה במקרים בהם הרצח בוצע במסגרת ארגון פשיעה:

> "מוצע לקבוע כנסיבה מחמירה רצח שבוצע במסגרת פעילות ארגון פשע או ארגון טרור, קרי רצח שבוצע על ידי חבר בארגון פשיעה או בארגון טרור ונועד לקדם את מטרות אותו ארגון. זאת, משום שארגונים אלה יוצרים מטבעם סיכון מיוחד ובלתי נסבל לביצוע פשעים, ומשום שהמתת אדם במסגרת פעילות של ארגון כזה ובמטרה לקדם את פעילותו מציבה איום חמור על שלטון החוק, גורמת לחרדה בציבור ומגלמת חומרה מוסרית רבה".
> (דברי ההסבר לתיקון 137, עמ' 173).

גם מהספרות המשפטית עולה התכלית הברורה שביסוד ההחמרה, מאחר שעצם ההתארגנות העבריינית מסוכנת באופן ממשי לחברה, וכשמטרת ההתארגנות, כבענייננו, היא המתת אנשים במסגרת "חיסול חשבונות" ויריבות אלימה, מדובר בתופעה מסוכנת עוד יותר, שכן היא מערערת על הערך המוגן החשוב ביותר במסגרת הסדר המשפטי והוא חיי אדם. יפים לענייננו דבריהם של קרמניצר וגנאים בספרם בהקשר זה:

> "מעשי המתה של חברי ארגון פשיעה פוגעים קשות בתחושת הביטחון לחיים ובאינטרס בשלום ובשלווה של כלל הציבור. זאת, נוסף על זה שמעשי ההמתה משמשים את ארגון הפשיעה להטלת אימה, להפחדה, לכפיית מטרותיהם הלא חוקיות על אחרים וכדי לחמוק מאימת הדין. הרצח הוא אמצעי בידיהם הן כדי לממש את מטרותיהם העבריניות והן כדי להבטיח שלא יאונה להם רע, כלומר שיהיו חסינים בפועל מפני ידו של החוק. חיי אדם נחשבים בעיניהם כאין וכאפס. הסכנות, ובהתאמה האנטי-חברתיות, הנובעות מהתארגנות כזו וממעשי רצח המבוצעים במסגרתה הן כאמור חמורות מאוד." ראו: קרמניצר וגנאים, עמ' 325).

אזכיר כי במקרה שלנו, אין מחלוקת שמדובר בקיומו של ארגון פשיעה, ואברג׳יל בערעורו אף לא העלה טענה נגד היותו ראש ארגון פשיעה. לפיכך, מצאתי כי בענייננו הוכח כדבעי שהקבוצה העבריינית שבפרשה זו התלכדה לארגון ממוסד ועצמאי, שבראשו מנהל, נושאי תפקידים והתמחויות. ארגון שהוא בעל מטרות ויעדים, העונים להגדרה החוקית של "ארגון פשיעה" (ראו בהקשר זה הדיון שערכתי לעיל, בעניין הרשעת אברג׳יל כראש ארגון פשיעה, במסגרת האישום הראשון, והמאפיינים שתיארתי שם, שהוכחו להגדרת הארגון שבראשותו כ"ארגון פשיעה").

אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי מתקיימים בענייננו היסודות להרשעת אברג׳יל בעבירת הרצח בנסיבות מחמירות, הן לפי סעיף 301א(א)(1), הן לפי סעיף 301א(א)(9), והן לפי סעיף 301א(א)(11) לחוק העונשין.

381. לפני סיום, לא למותר לציין את הערכים המוגנים שנפגעו באירוע טראגי זה, ובראשם ערך קדושת החיים ותחושת הביטחון האישי, ואת העובדה ששימוש במטען חבלה, בעל פוטנציאל קטלני, הגורם להרס ונזק בהיקף רחב – יש בכוחו להעצים את גודל הפגיעה בערכים המוגנים.

אירוע רציחתם של שלושת הקורבנות שמצאו את מותם באירוע, כתוצאה מפיצוץ מטען החבלה – נפתלי מגד, רחמים צרויה ומשה מזרחי – השפיע באופן מטלטל ועמוק על משפחותיהם. מתסקירי קורבנות העבירה שהוגשו בערכאה הדיונית עולות תחושות הכאב והאובדן בקרב משפחות הנרצחים, שלא חלפו במשך השנים, כמו גם תחושת הלם משמעותית, נוכח המוות הפתאומי והטראומתי שאירע ליקיריהם החפים מפשע, בעקבות הפיצוץ הקטלני ורב העוצמה שהתרחש באירוע.

מדובר באירוע עברייני חמור ביותר, שבוצע במסגרת ארגון פשיעה, כפי שתיארתי לעיל, על רקע מלחמות הכוח שניהל מול יריביו, תוך התעלמות בוטה מהמחיר שעלולים לשלם אזרחים תמימים שייקלעו ל"קו האש".

בנסיבות עניינו, התרשמתי כי לאברג׳יל היה תפקיד מכריע באירוע. הוא היה היוזם, בעל האינטרס, מי שהכתיב את המלחמה ברוזנשטיין, את שיטות הפעולה, היה בקיא בסוד התכנית הפלילית ואישר את ביצועה.

אף היום אנו עדים למקרים בהם מתפוצצים מטעני חבלה בכבישים ראשיים בלב העיר, או במרכזי שכונות מגורים, כשהמטרה היא "חיסול חשבונות" מצד ארגוני פשיעה. תפקידו של בית-המשפט להשמיע מסר ברור וחד משמעי, המוקיע מעשים אלה, שמחירם

החברתי כבד וקשה מנשוא. לפיכך, אני סבור כי אין מנוס מהחמרת הענישה בעבירות אלה, הן לשם הרתעה והן לשם שמירה על שלום הציבור.

382. אשר על כן, ובהתאם לכל הנימוקים שהובאו לעיל, דין ערעורו של אברג׳יל – להידחות, ויש להותיר את הרשעותיו בעבירות מושא אישום זה על כנן.

דיון בהרשעת אברג׳יל באישום השישי

383. באישום זה ("פרשת הבלדרית") אברג׳יל הורשע (יחד עם המערער סוסן) בעבירה של יבוא לפחות 9 ק"ג קוקאין מפרו ללונדון, באמצעות בלדרית. זאת בהתאם לסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, ובמסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 לחוק המאבק. אזכיר כי לאחר שהבלדרית הגיעה לאנגליה, היא נעלמה וחמקה מידי הארגון כשהסמים באמתחתה.

384. המסד הראייתי להרשעת אברג׳יל באישום זה התבסס בעיקרו על עדות י.מ, אותה תקף אברג׳יל בערעורו. בחינת עדות י.מ מעלה, כי תיאר את שלביה השונים של העסקה ואת חלקו של אברג׳יל בה. עדות זו זכתה למלוא אמונו של בית המשפט המחוזי, ולא מצאתי טעם ממשי להתערב בה. עדות י.מ נפרסה על פני ישיבות רבות, במהלכן נחקר ארוכות, ושוכנעתי כי לבית המשפט המחוזי ניתנה האפשרות להתרשם מהעד ומעדותו באופן מעמיק. בנסיבות אלה, הכלל בדבר אי-התערבות ערכאת הערעור בקביעת ממצאי מהימנות חל ביתר שאת, כפי שפירטתי לעיל, בפתח הדיון על הרשעת אברג׳יל.

בנוסף לתקיפת עדות י.מ, אברג׳יל תקף בערעורו את הסכם עד המדינה שנחתם עם י.מ. בנושא זה דנתי בפירוט לעיל, במהלך בחינת הטענות הכלליות שהעלה אברג׳יל ביחס להסכמי עד מדינה שנחתמו עם העדים בפרשה זו, ואין טעם לחזור על הדברים.

385. לצורך הדיון בהרשעת אברג׳יל באישום זה, ונוכח טענותיו בערעור, אעמוד להלן על עיקרי עדות י.מ בקצרה.

י.מ היה שותף לעסקת הסמים מראשיתה ועד לסופה הכושל, ומעדותו עלה תיאור התהוות העסקה, ושלבי התכנון הראשוניים שלה, שהתגבשו בפגישה שהתקיימה ביבנה, יחד עם בן סימון וסוסן. כן עלה מעדותו, תיאור נסיעותיו לספרד לצורך תיאום פרטי העסקה עם ציון אלון; תיאור נסיעתו לאמסטרדם לצורך גיוס הבלדרית; תיאור נסיעת הבלדרית לפרו, והקושי שהתגלע בעקבות היעדרה של בלדרית נוספת שהייתה צפויה להגיע; וכן תיאור הגעתה של הבלדרית הראשונה לאנגליה בסופו של יום.

כמו כן, י.מ תיאר את הפגישה ברח׳ הזוהר בתל-אביב, בה נכח יחד עם בן סימון, סוסן ואייבי אברג׳יל, במסגרתה נדונה עסקת הסמים; תיאר את המשבר שנוצר באיסוף הסמים מהבלדרית בלונדון, את עזיבתה את המלון ואבדן הסמים בעקבות זאת; ואת כעסם של אנשי הארגון, לרבות אברג׳יל וסוסן, על כך.

עוד עלה מעדות י.מ, כי אברג׳יל וסוסן, וכן פעילים נוספים בארגון, ראו בו אחראי לכישלון העסקה. משכך, אברג׳יל דרש ממנו לפצות את הארגון על אובדן הרווח כתוצאה מבריחת הבלדרית. בהקשר זה, י.מ תיאר את הלחצים שהופעלו עליו ואת המגעים שהתקיימו בינו ובין אברג׳יל, בתיווכם של ה.צ ומשה מלול (נאשם 15), עד שהגיעו להסכמה על פיצוי כספי, בסכום של 80,000 דולר, שהעביר לבומבי.

בהקשר זה ראוי לחדד, כי במהלך חקירתו הנגדית, במענה לסניגורו של אברג׳יל, י.מ הבהיר, שאמנם בומבי הוא זה שדרש ממנו להעביר לארגון את ״כספי הקנס״, ושאף מסר אותם לידיו, אך הלה היה רק ״המוציא לפועל״ של החלטותיו של ראש הארגון – אברג׳יל. ובלשונו: ״... שמעון בומבי בסך-הכל בא, איים, צעק: אתה חייב 360 אלף יורו, אבל מי שסגר את העניין הזה [...] הרי זה יצחק אברג׳יל בכבודו ובעצמו [...] אם יניב בן סימון לא היה נעצר מן הסתם לא הייתי רואה את שמעון בומבי. אבל מי שבסופו של יום בא והחליט על הקנס היה יצחק אברג׳יל״ (עמ׳ 545 להכרעת הדין).

386. מהתשתית הראייתית בעניינו ניתן ללמוד, כי לצד עדות י.מ, קיימות ראיות מסייעות, ממקורות שונים ועצמאיים, ובהן עדויות עדי המדינה ה.צ ובומבי, שיחות רבות שנקלטו בהאזנות סתר וראיות נוספות, כפי שאפרט בתמצית.

387. אפתח בסיוע הראייתי שנמצא בעדות ה.צ, שכזכור היה פטרונו של י.מ בארגון, ובתקופה הרלוונטית לאישום זה, הלה התגורר בביתו. לפיכך, ה.צ נכח ושמע חלק ניכר מפעילותו בארגון, לרבות על עסקת הסמים מושא אישום זה. מעדותו עלה, כי נכח בפגישה הראשונית במסגרתה סוכמה העסקה, ובה השתתפו י.מ, בן סימון וסוסן; כמו כן, נודע לו מ-י.מ על הסתבכות העסקה בשל היעלמות הבלדרית; בנוסף, תיאר את הלחץ שהופעל על י.מ מצד הארגון, לרבות מצד אברג׳יל וסוסן, ואת ניסיונותיו להתערב לטובתו של י.מ, לרבות פניותיו לאברג׳יל בעניין זה, שכן העיד כי ״אף אחד לא יכול לפתור את הבעיה הזאת, רק יצחק [...] מפני שהוא ראש הקבוצה, מה שהוא יגיד ככה יהיה [...]״ (עמ׳ 545 להכרעת הדין).

עינינו הרואות, כי דבריו אלה של ה.צ מאששים ומתיישבים עם עדות י.מ, ביחס לחלוקת התפקידים בארגון, וביחס למעמדו הבלתי מעורער של אברג׳יל כראש הארגון,

שעמד בראש שרשרת קבלת ההחלטות, ופעל לפתרון המחלוקות שהתעוררו בין חברי הארגון בנסיבות העניין.

בנוסף, אני מקבל את המסקנה לפיה הקשר בין י.מ לבין ה.צ, פטרונו בארגון, שימש גורם משמעותי לסלחנות של אברג׳יל כלפי י.מ בפרשה זו, על אף החשדות לפיהן הלה מַעַל בארגון וגרם במכוון לאובדן הסמים באירוע. אף בחינת מכלול השיחות הטלפוניות שהתקיימו באוקטובר 2003 מאשש זאת, מאחר שיש בשיחות אלה תמיכה משמעותית לחשיבותו של ה.צ עבור הארגון באותה עת.

כך למשל, מקריאת תמליל שיחה מיום 8.10.2003 (מוצג ת/1210), עולה כי במהלכה ציון אלון הלין באוזניו של אברג׳יל, כי "המשקפיים" (כינויו של ה.צ בארגון) תומך ב-י.מ. אברג׳יל בתגובה נשמע בשיחה כמדגיש בפני ציון, מספר פעמים, כי ה.צ הוא "בחור על הכיפאק".

חשיבותו של ה.צ לארגון עולה אף ביתר שאת מ"שיחת השלד" שהתקיימה בין אברג׳יל לבין סוסן (מוצג ת/1214) ושעמדתי עליה לעיל, במסגרת הדיון על הרשעת אברג׳יל באישום הרביעי. אדגיש לענייננו, כי בשיחה זו אברג׳יל התייחס אל "השלד", שהוכח ששימש שם קוד ל"מטען", כשניסה להסביר לסוסן, שבשלב זה לא כדאי לפנות ל-ה.צ ביחס ל"עסקת הבלדרית" – שנסוגה מפני סוגיה חשובה יותר שעמדה על הפרק – בניית מטען החבלה על-ידי ה.צ לאירוע "יהודה הלוי", מושא האישום הרביעי.

נוסף על כך, משיחה זו עלתה בבירור, הבהרתו של אברג׳יל לסוסן, שאף במישור הכלכלי, אין טעם לעסוק בעסקת הבלדרית באותה עת, מאחר שצפוי להגיע לארגון סכום כסף גדול, ובלשונו "המון ניירת מגיע לנו".

זאת ועוד, בשיחה זו אברג׳יל נשמע כשהוא אומר לסוסן "שמהחביתה (כינויו של י.מ בארגון) צריך לעשות שקשוקה". בחינת עדות המערער בבית המשפט המחוזי מעלה את הסבריו לשיחה זו: "אמרתי לו [לסוסן] אני אשכנע את ה.צ שאני אשב איתו שמהחביתה הזאת צריך לעשות שקשוקה [...] זה אומר שצריך לתת לו מכות רצח [...] יענו זה סתם בן-אדם, שאי אפשר להיות במגע איתו" (עמ׳ 547 להכרעת הדין).

משיחה זו ומהסבריו של אברג׳יל ביחס אליה, משתקף בבירור יחסו השלילי ל-י.מ, בעקבות כישלון העסקה מושא האישום דנן, באופן המתיישב עם עדויותיהם של י.מ ושל ה.צ בנושא זה.

388. סיוע משמעותי נוסף לעדות י.מ, הן באשר לעצם התרחשות העסקה, הן ביחס לחלקו של אברג׳יל בה, מצוי בעדותו של בומבי. הלה העיד כי ידע על תכנון העסקה מבן סימון ואישר בעדותו את התערבותו בה, לבקשתו, לאחר שבן סימון נעצר, וזאת מכוח תפקידו בארגון כידו הארוכה של אברג׳יל.

ממכלול הראיות שהונח לפנינו, ניתן ללמוד על חלקו של בומבי במאמצי הארגון לאיתור הבלדרית והסמים; על הלחץ שהפעיל יחד עם סוסן על י.מ בנושא זה; על התערבותו של ה.צ לטובת י.מ, ועל הפשרה שהושגה עם י.מ, באמצעות אברג׳יל, בדבר פיצוי כספי שישולם על-ידו לארגון, בסכום של 80,000 דולר.

מעדות בומבי עלה, כי פשרה זו נעשתה לאור בקשתו של ה.צ כאמור, לבוא לקראת י.מ, ונוכח חשיבותו של הראשון לארגון בתקופה זו. ניתן להתרשם, כי דבריו אלה עולים בקנה אחד עם עדותו של ה.צ בעניין זה. לבסוף, מעדות בומבי עלה כי סכום הפיצוי אכן שולם על-ידי י.מ, והועבר אליו בפגישה שהתקיימה באשדוד, כפי שאף תיאר י.מ בעצמו.

אדגיש, כי בית המשפט המחוזי נחשף לעדות בומבי על פני תקופה ארוכה, והתרשם עמוקות ממחויבותו למעמד שבו נמצא, ומתשובותיו הכנות והמפורטות. בכך לא מצאתי הצדקה להתערב.

389. נוסף על כך, לראיות מסייעות אלה, שנמצאו בעדותם של ה.צ ובומבי, כאמור, אכן נמצאה תמיכה ראייתית ממשית, במסכת רציפה וארוכה של שיחות טלפוניות, שנקלטו בהאזנות סתר, ושהתקיימה בין המעורבים השונים. נראה כי צבר השיחות מתעד את מאמציהם של חברי הארגון, ואברג׳יל בראשם, למצוא פתרון לבעיה הסבוכה שנוצרה, ולפעול לאיתור הבלדרית שברחה.

מקובלת עליי הקביעה כי שיחות אלו שימשו סיוע בעל משקל רב, חיצוני ונפרד, לגרסת י.מ. כך למשל, גרסת בומבי מאומתת בשיחה, מזמן אמת, בינו ובין אברג׳יל מיום 4.5.2004 (מוצג ת/775), במסגרתה בומבי עידכנו, כי ה.צ ביקש שיתנו ל-י.מ "עוד צ׳אנס" (עמ׳ 552 להכרעת הדין). בומבי פירט את הפשרה אליה הגיע, וכי עשה זאת כדי לשמר יחסים תקינים עם ה.צ ("זה יותר בשביל המשקפיים... אני לא יכול ל... לטרוק לו דלת בפנים", עמ׳ 553 להכרעת הדין).

הנה כי כן, בשיחה זו ניתן למצוא תימוכין לגרסת י.מ, הן ביחס לפשרה אליה הגיע עם אברג׳יל, והן ביחס לחשיבותו של ה.צ לארגון, כפי שתוארה לעיל.

זאת ועוד. הראיות שהוצגו בפנינו אכן מלמדות על הסיבות שהובילו את בומבי להסכים לבקשת ה.צ להקל על י.מ, ועל הקשר לאירועים שתוארו באישומים השלישי והרביעי, כפי שאף עלה מ"שיחת השלד" שנדונה לעיל. תימוכין להסכמתו של אברג'יל עם בומבי בעניין זה, ניתן למצוא בשיחה שהתקיימה בין אברג'יל לבן סימון (מוצג ת/1219), מספר שעות בודדות לאחר השיחה שתוארה לעיל (בין אברג'יל לבין בומבי), ובמהלכה אברג'יל תיאר בפני בן סימון את הסיכום אליו הגיע עם בומבי, ביחס ל-י.מ.

בנוסף, מצאתי לפרט כאן בתמצית מספר שיחות נוספות (וקצרה היריעה מלפרט את כולן) שמשמשות הוכחה ברורה לאמינות גרסת י.מ ביחס לאישום זה, ואשר קושרות את אברג'יל ומסבכות אותו במעורבותו הפעילה בעסקת הסמים, בניגוד לטענות שהעלה בערעורו.

מקריאת תמלילי השיחות, כפי שעיקרן יפורט להלן, ניתן ללמוד כי תוכנן מתיישב עם כלל העדויות, ואכן מוכיח באופן חד משמעי את קיומה של העסקה. זאת מאחר שהשיחות משקפות את הדחיפות שנוצרה בעקבות התסבוכת שהעסקה נקלעה אליה, את הצורך בבירורים תכופים בין המעורבים, ואת יצירת מנגנון הפיצוי כתוצאה מכישלונה.

כך למשל, משיחה מיום 13.9.2003 (מוצג ת/1202) עלה, כי ציון אלון ו-י.מ סיכמו ביניהם שלצורך ביצוע העסקה, יעשה שימוש בשתי בלדריות, והשניים אף שוחחו על סידור בתי המלון עבורן.

משיחה מיום 3.10.2003 (מוצג ת/1204) עלה, כי ציון תיאר בפני אברג'יל את המשבר שאליו נקלעו באיסוף הסמים מהבלדרית, ואת ניסיונם למצוא גורם מטעם הארגון שיוכל לפגוש בה, וביקש מאברג'יל אישור לפנות לדוד בן שיטרית (נאשם 6) כדי שהאחרון יסייע בעניין.

אף משיחה מיום 4.10.2003 (מוצג ת/1205), שהתקיימה בין ציון לבין אברג'יל, עלה כי התכנית המקורית הייתה שתגענה שתי בלדריות, אך י.מ עשה "פדיחה", כלשונו של ציון בשיחה, ובשל כך הגיעה רק בלדרית אחת, ובהתאם פחתה כמות הסמים שניתן היה להעביר באמצעותה. משיחה זו אף ניתן ללמוד שאברג'יל כבר שוחח עם דוד בן שטרית והורה לו ליצור קשר עם ציון ולסייע לו. אישוש לכך נמצא בשיחה מאותו יום בין דוד בן שטרית לבין ציון (מוצג ת/2125). ואדגיש, שיחה זו מלמדת על כך שפנייתו של דוד בן שיטרית לציון הייתה תולדה של התערבות אברג'יל.

כמו כן, בשיחה מיום 8.10.2003 (מוצג ת/1210) יש תמיכה ראייתית לגרסת י.מ ביחס להתרחשות העובדתית לאחר בריחת הבלדרית, ואני מקבל את הקביעות העובדתיות בעניין זה, לפיהן ניתן לזהות בשיחה זו, ובשיחות שבאו בעקבותיה, כי בין המעורבים בפרשה יש "טונים צורמים" וחשדות המוטחים ב-י.מ, ולפיהם ציון, סוסן ואברג'יל חשדו בו ש"עקץ" את הארגון.

חומר הראיות בעניינו מעלה, כי שיחה זו הושמעה לאברג'יל בחקירתו הנגדית בבית המשפט המחוזי, אך הלה סירב להתייחס אליה באומרו "כל מה שקשור לבלדרית אני לא עונה". אף במענה לשאלת בית המשפט המחוזי, שהדגיש בפניו, שבתשובתו הוא מאשר למעשה ששיחת הטלפון קשורה לפרשת הבלדרית, אברג'יל השיב בשנית "אני לא עונה לשום דבר שקשור לבלדרית" (עמ' 542-543 להכרעת הדין).

390. תשובותיו של אברג'יל בעדותו מלמדות על כך, כי אכן אישר את קיום העסקה מושא אישום זה, זאת בניגוד לקו ההגנה בו נקט בתחילת עדותו בבית המשפט המחוזי, ואף בערעורו לפנינו, כי לא הייתה כלל עסקה.

אכן, עדות אברג'יל בבית המשפט המחוזי, במסגרתה כפר בקיומה של העסקה ובקיומו של הסם, כפי שאף טען בערעורו לפנינו – נדחתה כבלתי מהימנה.

אם לא די בכך, אברג'יל בערעורו כפר מצד אחד, בקיומה של העסקה כאמור, ומצד שני טען, כטענה חלופית סותרת, כי היה מעורב באירועים רק לאחר הגעת הבלדרית ללונדון, ולא בשלב קשירת הקשר לעסקה.

משבחנתי את חומר הראיות בעניינו, אני סבור כי דין טענה זו – להידחות, וזאת מהנימוקים שיפורטו.

ראשית, הטענה לפיה אברג'יל התערב בעסקה כבורר רק לאחר השלמתה, לא עולה בקנה אחד עם התשתית הראייתית הרחבה שהוצגה בפנינו, אליה התייחסתי לעיל, ובעיקר עם שיחות הטלפון שנקלטו בהאזנות סתר בזמן אמת, מהן עלה במפורש שאברג'יל עודכן ביחס להתקדמות העסקה כבר עם הגעת הבלדרית ללונדון, הורה לדוד בן שיטרית לסייע באיסוף הסמים, וקיבל עדכונים ביחס לכל שלבי התפתחות העסקה, ועד לסיומה, בפתרון שאושר על ידו בשיחה בינו לבין בומבי (מוצג ת/775, שתואר לעיל).

בנוסף, נראה כי הכעס הרב שהופנה כלפי י.מ מצד חברי הארגון בשלב אובדן הסמים – שהשתקף בעדויות י.מ, ה.צ ובומבי, בשיחות הטלפוניות שפורטו, ובחיובו של י.מ בתשלום "קנס" – מבטא באופן מובהק את ציפיית הארגון, ואברג'יל בראשו, לרווח כלכלי בעקבות עסקת יבוא הסמים, מושא אישום זה.

שנית, לטענה עובדתית חלופית סותרת, כפי שטען אברג'יל בערעורו כאמור, יש השלכה על אמינות הטענה, זאת מאחר שנקט תחילה בקו הגנה שהכחיש לחלוטין את קיומה של עסקת הסמים. בפסיקה נקבע, כי "ככל שיריעת ההכחשה רחבה וטוטאלית יותר, כך גם מתקצרת האפשרות לבנות תיזה אמינה, הבנויה על הודאה חלופית חלקית בעובדות" (ע"פ 417/83 מלכה נ' מדינת ישראל ה, פ"ד לח(1) 670, 671 (1984)). במילים אחרות, הכפירה הגורפת טומנת בחובה השלכות ראייתיות, שוללות העלאה של טענה חלופית מאוחרת, הסותרת את הכפירה הכוללת, וכך אף בענייננו (ראו גם: ע"פ 3372/11 קצב נ' מדינת ישראל, פסקה 171 (10.11.2011)).

שלישית, גם אם נצא מנקודת הנחה כי יש לקבל את טענתו החלופית של אברג'יל, לפיה התערב בשלב מאוחר של העסקה, ורק לאחר הגעת הבלדרית ללונדון, אין בכך כדי לשנות מהמסקנה המרשיעה שנקבעה ביחס אליו באישום דנן. בהתאם להגדרת העבירה בה הורשע, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, די במעשה שיש בו "הקלה" של יבוא או יצוא, כדי לקיים את היסוד העובדתי של העבירה (ראו גם: יעקב קדמי, על פקודת הסמים המסוכנים – הדין בראי הפסיקה 177-178 (מהדורה מעודכנת, 2007)).

בנסיבות עניינו, ניתן לומר, כי בשים לב לדיני השותפות, ולפרשנות הרחבה שיש לתת להגדרת העבירה, יש לכלול בה את מעשיו של אברג'יל, שהוכח כי נועדו לקדם את עסקת הסמים, ולהקל על ביצועה.

בנוסף, כאשר מדובר בביצוע בצוותא, כבענייננו, די בכך שכל אחד מהמבצעים נטל חלק ישיר בביצוע העבירה, ולא נדרש שכל אחד מהם יקיים את כל היסודות העובדתיים במסגרתה. ובמילים אחרות, יש לבחון האם חלקו של כל מבצע הוא חיוני להגשמת התכנית המשותפת, ושמעשהו, כשלעצמו, אינו בבחינת הכנה בלבד לביצוע העבירה – או אז נראה בו כמבצע בצוותא, לכל דבר ועניין (ראו לעניין זה פסק דיני ב-ע"פ 1102/22 ראדי נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (23.4.2023)).

במקרה דנן, ממכלול הראיות אכן עולה בבירור, שאברג'יל וסוסן (שביחס אליו אפרט בנפרד, במסגרת ערעורו) היו מעורבים בעסקה, במסגרת ארגון הפשיעה, כבעלי

עניין בה, ופעלו באופן אקטיבי ונמרץ להביא להצלחתה, לשם קבלת רווחים ממנה – סוסן באופן ישיר, ואברג׳יל באופן עקיף, בתפקידו כראש הארגון.

391. נוסף על כך, אני סבור כי דין טענת אברג׳יל לפיה בית המשפט המחוזי שגה כשזקף לחובתו את שתיקתו בחקירה, ואת הימנעותו מלהעיד ביחס לאישום זה – להידחות. לטענתו, סירובו להשיב לשאלות בחקירתו הנגדית נבע מכך שלא רצה להפליל את סוסן, דבר שלא העלה בדעתו לעשות "עקב מעמדו והמוניטין שלו", כלשון הערעור. בעניין זה, מקובלת עלי עמדת המשיבה, לפיה אברג׳יל, שקרא תיגר בעצמו על עצם השימוש שנעשה ב"מוניטין" שלו, לחובתו, על-ידי בית המשפט, מנוע כעת מלהצדיק את שתיקתו בחקירה באמצעות אותו "מוניטין" בדיוק, ממנו הסתייג כאמור.

ואולם, לא למותר לציין בהקשר זה, את חשיבות זכות השתיקה הנתונה לחשוד בחקירתו, ושהיא ביטוי לחיסיון מפני הפללה עצמית (ראו סעיף 2(2) לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), 1927). ויודגש, יש להקפיד בשמירה על זכות השתיקה אף כזכות מהותית של נאשם בהליך הפלילי, העומדת לו על פי חוק (ראו סעיף 161 לחסד"פ). זכות זו משולבת בחזקת החפות העומדת לכל אדם אשר נגדו מתנהל הליך פלילי (ע"פ 1301/06 עזבון המנוח יוני אלזם ז"ל נ' מדינת ישראל (22.6.2009)), ועלינו להיזהר משנה זהירות שלא לפגוע באפשרות לעשות בה שימוש (ראו פסק דיני בבש"פ 6092/19 אלול נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (6.10.2019)).

יחד עם זאת, על פי סעיף 162(א) לחסד"פ, שמירת הנאשם על זכות השתיקה עשויה על פי דין לשמש חיזוק או סיוע לראיות התביעה, ולמעשה מעניקה לשתיקת הנאשם במשפט ערך הוכחתי פוזיטיבי:

> "162. (א) הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע [...]"

הטעם למתן משקל ראייתי להימנעות מלהעיד, נעוץ בנימוק לפיו סירובו של חשוד או נאשם להשיב על שאלות החוקרים, או על שאלות בעדותו בבית המשפט, בהתאמה, שמעמתות אותו עם ראיות המצביעות על מעורבותו בפשע לכאורה – מלמד על תחושת האשמה, מאחר שמצופה מהחשוד או מהנאשם לזעוק את חפותו ולספק מענה או הסבר לראיות נגדו (השוו: ע"פ 230/84 חג׳בי נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(1) 785, 789 (1985)).

לפיכך, ולאור האמור לעיל, לבחירתו של אברג׳יל בנסיבות עניינו, בשתיקתו בחקירותיו במשטרה, בהימנעותו ממתן מענה לכתב האישום בכללותו, בהימנעותו

מלהעיד במשפטו, ואף בסירובו לתת מענה ענייני לשאלות הנוגעות לאישום זה – יש משמעויות ראייתיות, שהיו ידועות לו, בהתאם להצהרתו בהליך קמא, ואף לאחר שבית המשפט המחוזי הבהיר לו שוב את המשמעות המשפטית בשתיקתו.

משכך, נראה כי אברג׳יל בחר ״לשלם את המחיר״ הכרוך בשתיקתו, על פני האפשרות של הפללת שותפו לעבירה, ובעניין זה אין לו להלין אלא על עצמו.

לבסוף אעיר, כי ברור הוא שהנימוק, לפיו אברג׳יל שתק כדי לא להפליל את סוסן – לא יכול להיזקף לזכותו, וחוסר רצונו להפליל את חברו – לא גורע מהמשקל הראייתי שיש לייחס לשתיקתו.

392. בסופו של יום, ונוכח כל האמור, מצאתי כי על רקע מעמדו של המערער כראש הארגון, וכפי שעלה בבירור מעדות י.מ ומהראיות המסייעות לה, הוכח כי אברג׳יל אישר את העסקה בטרם יצאה אל הדרך, היא נעשתה על דעתו, והארגון היה צפוי להפיק ממנה רווחים.

בנוסף, עולה הרושם הברור, שתפקידו המרכזי של אברג׳יל באירוע, הוכיח את עצם עמידתו בראש היררכיית הארגון. כך, כאשר העסקה נתקלה בקושי משמעותי, נוכח בריחת הבלדרית יחד עם הסמים – חברי הארגון פנו לעזרתו של אברג׳יל, בבקשת סיוע והדרכה, בניסיונות להצילה. יתירה מזאת, וכפי שפורט לעיל, אברג׳יל פנה לדוד בן שיטרית והנחה אותו לסייע לציון אלון במשבר שנוצר, ואף בהמשך, החליט לאשר את הצעת בומבי, לפיה י.מ ישלם קנס כספי לארגון.

לפיכך, מסקנתי היא, כי אף אם פעולותיו של אברג׳יל התמקדו בהתרחשות שלאחר היעלמות הבלדרית עם הסמים, יש בהן כדי ללמד על חשיבותו ומעורבותו המרכזית בעסקה, כפי שפורט.

אשר על כן, ולאור כל הנימוקים שהובאו לעיל, לא מצאתי כי יש להתערב במסקנה המרשיעה אליה הגיע בית המשפט המחוזי, ואם תישמע דעתי, יש להותיר את הרשעת אברג׳יל בעבירה מושא אישום זה על כנה, וכך אציע לחבריי לעשות.

דיון בהרשעת אברג׳יל באישום השביעי

393. במסגרת אישום זה (״עסקת המיליון״) אברג׳יל הורשע (יחד עם המערער לוקר) בעבירה של יבוא מיליון כדורי סם מסוג ״אקסטזי״ מהולנד לאוסטרליה, שם נמכרו חלק מהסמים על-ידי אנשי הארגון, והיתרה נלקחה על-ידי חבורת אופנוענים אוסטרליים,

שחמקה מהארגון ונעלמה עם הסמים. ההרשעה בעבירה זו הייתה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, ובמסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

394. הכרעת הדין המרשיעה התבססה בעיקרה על עדות עד המדינה י.מ, אשר העיד על פרטי העסקה ועל מעורבותו בה לאחר שהסתבכה, לצד ראיות מסייעות שנמצאו בשיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר, הודעותיו של שי סילם במשטרה, ושקרים מהותיים בגרסת המערער, כפי שאפרט בהמשך הדברים.

אפתח בבחינת עדות י.מ בעניינו, ממנה עלה כי הלה קשר את אברג׳יל לעסקה מושא אישום זה בכך שהעיד על דבריו בפגישות בהן נכח, ושבהן שוחחו המעורבים הנוספים על אודות העסקה. כך, י.מ העיד על השיחות שהתקיימו בביתו של ציון אלון (להלן: ציון) בפוארטו בנוס שבספרד, שהיו קשורות ל״עסקה האוסטרלית״ של ״המיליון כדורי אקסטזי״, שם נכח יחד עם המערערים אברג׳יל ולוקר, ציון, גבי בן הרוש, ומוטי אטיאס (שכונה ״העגיל״).

כמו כן, מעדות י.מ ניתן ללמוד על כך, שבאחת השיחות שהתקיימו בביתו של ציון, כאמור, בה נכח יחד עם אברג׳יל וגבי בן הרוש, האחרון אמר לאברג׳יל, ״שמבחינתו העסקה עברה״ והוא רוצה בחזרה את סכום הכסף שהשקיע – 200,000 אירו שהעביר לציון.

עוד עולה מעדותו, כי משאוזיפה (נאשם 4) הגיע לביתו של ציון, התפתח ויכוח ביניהם, במהלכו ציון הטיח האשמות כלפי אוזיפה בעניין ניתוק הקשר עם קבוצת האופנועים שהחזיקה בסמים, וזאת מאחר שהיה קיים ״לחץ״ בנושא זה מכיוונם של אברג׳יל וגבי בן הרוש.

בנוסף, מעדות י.מ עולה, כי כש״העגיל״ הגיע לביתו של ציון, אברג׳יל החל להטיח בו ״מה זה אין קשר עם הקבוצה של האופנועים? איזה מין דבר זה?״ (עמ׳ 567 להכרעת הדין). מדבריו של י.מ עלה, כי ״העגיל״ נראה מבוהל ומפוחד, ובניסיונו להתגונן מול האשמותיו של אברג׳יל, השיב שהעביר את כל הכסף שקיבל מהארגון לסוחרי הסמים ההולנדים, ושבכוונתו לפתור את הבעיה שנוצרה עם האופנועים.

נוסף על כך, עדותו של י.מ מלמדת על כך, כי סיפר אף על השיחות שקיים עם עופר אטיאס, ״סוחר סמים מטירת הכרמל״, שבמפגש עמו, באחת מנסיעותיו חזרה לישראל, הלה אמר לו ש״גנבו לארגון של יצחק אברג׳יל מיליון כדורי אקסטזי״ (עמ׳ 567

להכרעת הדין). י.מ סיפר כי בעקבות זאת, טס חזרה לפוארטו בנוס לספר את הדברים לציון, שהשיב לו שצריך להעביר מידע זה לאברג׳יל.

מדברי י.מ עלה, כי בהמשך לכך, במפגש בינו לבין אברג׳יל בשדה התעופה במלגה – י.מ סיפר לו על דבריו של אטיאס, ואברג׳יל השיב לו "נראה לי שהעגיל עשה לנו פרטיה" (עמ׳ 568 להכרעת הדין), ובמילים אחרות, "העגיל" מעל בהם.

עוד עולה מעדותו של י.מ, תיאור המפגש שלו עם אברג׳יל באנטוורפן – לדברי י.מ, כשאוזיפה אסף אותו מתחנת הרכבת באנטוורפן לפגישה עמו, הוא ראה במקום את אברג׳יל מאיים על "העגיל" ואומר לו "אני אפרק אותך" ו"אתה תדאג לדבר הזה שקרה" (עמ׳ 569 להכרעת הדין).

395. הנה כי כן, וכעולה מחומר הראיות בתיק, ידיעותיו של י.מ ביחס לעסקת הסמים מושא אישום זה נגזרו ממקורות שונים – הן מפרטים ששמע בשיחות בהן נכח בין המעורבים בעסקה, כפי שפירטתי לעיל; והן מפרטים שעליהם יודע, על רקע מעורבותו שלו בעסקה, משהתבקש על-ידי אברג׳יל וציון לסייע באיתור הבלדר שנעלם (ועל כך ארחיב בהמשך).

396. אקדים ואציין, כי ביחס לשיחות בין המעורבים בעסקה, בהן נכח י.מ, ואשר פורטו לעיל – אני סבור כי אין לקבל את טענת אברג׳יל, לפיה עדות י.מ על אודות השיחות היא עדות שמועה, ודין הטענה להידחות.

י.מ העיד על דברים ששמע באופן ישיר מהמעורבים בעסקה, כשמרבית השיחות התרחשו בפוארטו בנוס שבספרד, בביתו של ציון, כאמור. י.מ פירט בעדותו את הדברים ששמע במסגרת השיחות האמורות, את השתלשלות האירועים שהובילה אותו להכיר את פרטי עסקת הסמים, את זהות המעורבים בה וכינוייהם, ובכלל זה תיאר את מעורבותו של אברג׳יל בעסקה עצמה, ואת השיחות שקיים עמו.

ויודגש, עדות י.מ על אודות השיחות המפורטות לעיל – מהווה עדות על ביצוע העבירה, ולא עדות שמועה כפי שנטען. לפיכך עסקינן בראיה קבילה, הן לעצם אמירת הדברים והן לאמיתות תוכנם.

מקובלת עליי עמדת המשיבה בהקשר זה, כי אף אם י.מ התייחס בעדותו גם לשיחות בהן היו מעורבים אחרים, שלא העידו במסגרת המשפט, הרי שעדותו זו קבילה

לעצם אמירת הדברים, ויש בה תועלת וחשיבות הן להבנת הקשרן הכללי של השיחות, והן להבנת דברי אברג׳יל עצמו בשיחות.

לאור האמור, לא מצאתי כי נפל פגם בהתייחסות בית המשפט המחוזי במסגרת הכרעת דינו לשיחות אלה, בהן השתתפו גם מעורבים שאינם עדים או נאשמים במשפט, כראיה לעצם אמירת הדברים. משכך, אין להתערב בהרשעת אברג׳יל על בסיס עדות י.מ, בהקשר זה.

397. ומכאן – למקור ידיעותיו השני של י.מ על אודות פרטי העסקה כאמור, כמי שהיה מעורב בעצמו בעסקת הסמים, לבקשתם של אברג׳יל וציון, לאחר היעלמות הבלדר הדתי.

מהתשתית הראייתית בענייננו עולה, כי במסגרת מעורבותו זו, י.מ ניסה לסייע באיתור הבלדר, באמצעות פניה יזומה לשי סילם בטבריה, אותו הכיר מילדותו. בנוסף, מעדות י.מ עלה, כי פנה אף ליניב בן סימון, ועדכן אותו במשימה שהוטלה עליו בעניין איתור הבלדר, ולצורך כך נפגש עמו ביבנה. לדבריו, בן סימון השיב לו שערך פגישת בוררות בעניין זה בין לוקר לבין שי סילם.

אציין כי דבריו אלה של י.מ ביחס לפגישתו עם יניב בן סימון ביבנה, והבוררות שערך האחרון בין המעורבים בפרשה, מוצאים תימוכין בשיחה טלפונית שקיים בעניין זה אברג׳יל עם "העגיל" (מוצג ת/1786). בשיחה זו אדון בהמשך, בהיותה חלק מהשיחות הטלפוניות, שיש בהן כדי לשמש סיוע ראייתי לעדות י.מ, ביחס למעשיו של המערער.

398. בחינת הכרעת הדין מלמדת, כי עדות י.מ נמצאה מהימנה ועקבית, לאחר שבית המשפט המחוזי התרשם ממנו באופן בלתי אמצעי וקבע כי יש ליתן לעדותו משקל רב. בהקשר זה אציין, כי במסגרת הדיון בערעורו של אברג׳יל ביחס לאישומים הקודמים, התייחסתי לרושם החיובי שהותירה עדות י.מ על בית המשפט המחוזי, ולהתרשמותו מיכולתו של העד לשחזר את זיכרונותיו באופן מפורט וסדור.

לפיכך, ולאור האמור, אין בנמצא סיבה מוצדקת להתערבותנו בממצאי מהימנות מובהקים אלה.

399. לכך יש להוסיף, בהקשר זה, כי סניגורו של אברג׳יל בחר שלא לחקור את י.מ בחקירה נגדית ביחס לאישום זה.

ובדומה לדיון שערכתי בערעורו של אברג׳יל במסגרת האישום השני, אזכיר את ההלכה לפיה המשמעות המעשית של הימנעות מחקירת עד, כמוה כקבלת גרסתו בכל אותם עניינים שלא נחקר ביחס אליהם.

בנסיבות העניין, משאברג׳יל נמנע מלחקור את י.מ בחקירה נגדית באישום זה, יש להסיק זאת לחובתו, מאחר שבכך אישר, הלכה למעשה, את גרסת י.מ בכל אותם נושאים שעליהם העיד ואשר לא נשאל בעניינם, כך אף ביחס לכמות הסמים, מחירם, המפגשים בהם נכח, מעורבותו בעסקה לאחר שכשלה, וסיועו באיתור הבלדר שברח.

400. נוסף על כך, מהמערך הראייתי שהוצג בפנינו עולה, כי לעדותו המפלילה של י.מ נמצאו ראיות סיוע משמעותיות, ביניהן הודעותיו של שי סילם במשטרה, שיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר, וכן שקריו המהותיים של אברג׳יל.

401. ביחס לגרסת שי סילם, שתפורט בהרחבה בהמשך, בדיון בערעורו של לוקר ביחס לאישום זה, אעיר כי הוחלט לקבל את אמרותיו המפלילות במשטרה, שהוגשו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות, תוך העדפתן על פני עדותו בבית המשפט, ותוך קביעה כי האמרות משמשות סיוע רב עוצמה לעדות י.מ. הדברים נקבעו נוכח מכלול נסיבות העניין, לרבות נסיבות מתן אמרותיו המפלילות; התנהגותו בבית המשפט המחוזי; ובעיקר אי יכולתו להסביר באופן מספק את פשר גרסאותיו המשתנות, ובכלל זה עדותו המתכחשת, שלא הותירה רושם אמין בידי בית המשפט המחוזי.

עם זאת, אדגיש, כי בחינת גרסתו של סילם מעלה, כי אין בה התייחסות ספציפית לאברג׳יל, ויש לקבל בהקשר זה את טענת הסניגור לפיה העד סילם לא הפליל את אברג׳יל בעסקה זו.

ויובהר, אף שגרסתו של סילם אכן משמשת סיוע ראייתי לעדות י.מ בעניין לוקר, ומסבכת אותו בעסקה מושא אישום זה, כפי שיפורט כאמור בהמשך, לא ניתן לומר דברים דומים בעניין אברג׳יל. אמנם, סילם אימת פרטים מרכזיים שמסר י.מ בעדותו, אך בניגוד לקבוע בהכרעת הדין, אני סבור כי אין בגרסתו המפלילה כדי לסבך את אברג׳יל בעבירה מושא האישום דנן.

בנסיבות אלה, מסקנתי היא, כי אין בגרסת סילם כדי לסייע ראייתית לעדות י.מ בעניינו של המערער.

402. ואולם, משבחנתי היטב את מארג הראיות בתיק, יהיה נכון לומר כי הסיוע הראייתי הנדרש לעדות י.מ, ביחס למעשיו של אברג׳יל, מצוי הן בשיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר, והן בשקריו המהותיים של המערער, בנושאים מרכזיים, הקשורים במישרין לביצוע העבירה בה הורשע.

403. מחומר הראיות הנרחב שהוצג לפנינו, עולות עשרות רבות של שיחות טלפוניות בין המעורבים בפרשה. מצאתי לפרט כאן רק את השיחות שקושרות את אברג׳יל לעסקת הסמים מושא אישום זה, ושמסבכות אותו בעבירה בה הורשע.

למען שלמות התמונה, אפרט תחילה 3 שיחות טלפוניות, שהתקיימו בין לוקר לבין ציון, מהן ניתן להבין את ההקשר הכללי של האירועים ואת מעורבותו של אברג׳יל בעסקה.

בשיחה מיום 10.7.2003 (מוצג ת/2216), נשמע לוקר אומר לציון, בהתייחס ל"עגיל", כי "יש לי בלגן פה עם אנשים בגללו", ובתגובה השיב לו ציון, בהתייחס לאברג׳יל "אבל הוא כל כך דלוק עליו לא פחות ממך" (עמ׳ 583 להכרעת הדין). ניתן ללמוד מהשיחה על האינטרס הישיר שהיה לאברג׳יל בעסקה, בניגוד לעדותו בבית המשפט המחוזי, לפיה היה מדובר בחוב של "העגיל" ללוקר, שבגבייתו הוא סייע לכאורה.

כמו כן, בשיחה מיום 14.7.2003 (מוצג ת/2218), נשמע ציון מספר ללוקר, על כך שאמר "לעגיל", שאברג׳יל (המכונה בשיחה "החבר") "מחפש אותו". לוקר השיב בתגובה, בהתייחסו ל"עגיל" כי "אנשים רוצים לגמור את החשבון... והם צריכים את הכסף הזה [...] הוא עדיין מאמין שהוא לא באיזה פארטייה פה... אבל 'החבר' צריך לתת שמה פוש קטן של צ׳יק צ׳אק" (עמ׳ 584 להכרעת הדין).

כך אף בשיחה מיום 18.7.2003 (מוצג ת/2220), שבה שוב שוחחו השניים על "העגיל", ובמהלכה לוקר העיר "שהוא מאמין שהכל בסדר" ושהוא "יידע השבועיים האלה", וסיפר על כך שאברג׳יל נתן ל"עגיל" הארכה נוספת לפתור את הבעיה שנוצרה עם בריחת האופנועים ועם היעלמות הבלדר הדתי (עמ׳ 586 להכרעת הדין).

404. בשיחות הטלפוניות הבאות שמצאתי לפרט, מחודשים אוגוסט עד אוקטובר 2003, בהן אברג׳יל צד לשיחה, יש תמיכה ראייתית של ממש לדברים שמסר י.מ בעדותו, ושפורטו לעיל.

כך, בשיחה משולשת מיום 11.8.2003 (מוצג ת/1785), בין אברג׳יל, לוקר וציון, נשמע אברג׳יל אומר ללוקר "אתה חייב להישאר, זה משהו טוב בשבילך". בסוף השיחה אברג׳יל אומר ללוקר שהוא "יבוא לקחת אותו עוד מעט" (עמ׳ 587-588 להכרעת הדין).

כשבועיים לאחר מכן, בשיחה משולשת מיום 25.8.2003 (מוצג ת/1786) שהתקיימה בין אברג׳יל, ציון ו"העגיל", אברג׳יל נשמע אומר ל"עגיל": "אתה נראה לי מחרווט אותי..." בתגובה לכך, "העגיל" הכחיש, ואברג׳יל הלין עליו: "...אני צריך לשמוע את זה מאנשים זרים, אני לא שומע את זה מהמקור..." לכך ה"עגיל" השיב לו: "אני הבטחתי לך שאני יסדר את הבעיה, אני יסדר אותה". בהמשך אברג׳יל הוסיף שיניב בן סימון "מכיר את הבעיה" וכן הסביר בשיחה ל"עגיל" כי: "...אם הם אומרים שמאתיים וחמש עשרה אלף שקל הם שלחו...? בקיצור הם שלחו שמונה מאות אלף שקל, לא מאתיים וחמש עשרה". "העגיל" השיב לו בתגובה "אני אביא לך את כולם..." ואף התחייב בפני אברג׳יל: "ואני לא יפגע בך בכבוד". לכך השיב אברג׳יל "אני פגוע... פגוע ממך..." (עמ׳ 590 להכרעת הדין).

עינינו הרואות, כי יש בשיחה זו כדי לקשור את אברג׳יל באופן ישיר לעסקה, זאת בניגוד להכחשתו בערעורו את מעורבותו בה. תוכן השיחה אף עולה בקנה אחד עם עדות י.מ, ביחס לסכומי הכסף בהם נקב אברג׳יל, וביחס לבוררות שערך בן סימון בעניין זה, כפי שתיארתי לעיל.

בנוסף, וכפי שאף אפרט בהמשך, תוכן השיחה לא מתיישב עם "גרסת החוב" והגבייה בידי אברג׳יל, כפי שטען בערעורו, ובמיוחד לא עם התחייבותו של "העגיל" במהלך השיחה שתוארה, ביחס לסכומי הכסף – "אני אביא לך את כולם".

כמו כן, בשיחה מיום 15.9.2003 (מוצג ת/1790), אברג׳יל נשמע אומר לציון: "מה עם 'העגיל', תגיד לו שיתקשר אליי גם". בתגובה ציון הציע שאברג׳יל יטלפן בעצמו ל"עגיל" ומסר לו את מספר הטלפון שלו. מהמשך השיחה עולה, כי אברג׳יל ביקש מציון, שימסור ל"עגיל" ש"יצחק אברג׳יל מחכה לו, תגיד לו במילים האלה" (עמ׳ 592 להכרעת הדין).

ניתן להיווכח כי גם שיחה זו מתיישבת עם עדות י.מ ועם התיאור שמסר על אודות האיום של אברג׳יל כלפי ה"עגיל" בדירה בבלגיה, ופחדו של "העגיל" בעקבות זאת.

עוד אציין, כי משיחה נוספת מאותו היום, בשעות הערב (מוצג ת/1201) נשמע ציון שואל את אברג׳יל: ״הוא התקשר אלייך?״ **ואברג׳יל השיב לו:** ״מי, העורב (לוקר)? כן, ׳העגיל׳ לא״ **(עמ׳ 592 להכרעת הדין).**

בנוסף, משיחה מיום 7.10.03 (מוצג ת/1208), עולה כי ציון עדכן את אברג׳יל ״כי דיבר עם יו יו (י.מ), שאמר שהוא יתקדם״. **בתגובה השיב לו אברג׳יל:** ״אתה לא יכול לדבר איתי ככה, אני כבר מתכוון להוריד אנשים, אז תגיד לו שיחליט״. **בהמשך ציון דיווח לאברג׳יל כי ״העגיל״ התקשר אליו ואמר** ״שיש לו איזה התקדמות טובה מאוד״ **(עמ׳ 592 להכרעת הדין).**

לפיכך, מצבר השיחות הטלפוניות בין המעורבים השונים בפרשה, מתקבלת תמונה ברורה, לפיה אברג׳יל היה שותף לעסקה שהסתבכה ופעל נמרצות לקידומה. על רקע זה התקיימו הפגישות והשיחות התכופות בין אברג׳יל, ציון, לוקר ו״העגיל״, שעולה מהן התייחסותו המפורשת של אברג׳יל כאמור, הן ל״עגיל״ והן לחבורת ה״אופנוענים״.

כמו כן, בחינת מכלול השיחות מלמדת, על הלחץ שהופעל על ״העגיל״ באמצעות אברג׳יל, ובהתאם לעדכונים שקיבל מציון ומלוקר בעניין זה, כל זאת באופן המתיישב עם עדות י.מ בנושאים העיקריים השנויים במחלוקת – זהות המעורבים בעסקה; אחריות ״העגיל״ לחוב שנוצר; יוזמת אברג׳יל להיפגש עמו והלחץ שהפעיל עליו; וכן, יצירת הקשר של ״העגיל״ עם חבורת האופנוענים באוסטרליה, שנעלמו עם הסמים באמתחתם.

אשר על כן, אני מקבל כי יש לראות במקבץ השיחות כראיית סיוע **עצמאית וממשית לעדות י.מ, המסבכת את אברג׳יל בעבירה שבה הורשע במסגרת אישום זה.**

405. סיוע משמעותי נוסף לעדות י.מ נמצא בשקריו המהותיים של אברג׳יל בעדותו. בית המשפט המחוזי לא נתן אמון בשלל גרסאותיו המתפתחות של אברג׳יל, לפיהן טען תחילה, כי לוקר פנה אליו דרך ציון על מנת שיסייע לו להחזיר חוב שחב לו ״העגיל״ (להלן: ״גרסת החוב״); שאין לו כל קשר עם לוקר, פרט לעניין גביית החוב; כן תיאר את האופן בו תכנן לגבות את החוב מ״העגיל״, ולפיו ביקש לכלוא את האחרון על מנת לקבל את הכספים; ואולם, בהמשך חקירתו הנגדית טען – כי תכנן לגבות את החוב באמצעות תרגיל של ״עוקץ מע״מ״, שיבצע ״העגיל״ עם ״דוד של עבדול״, דמות שלא הזכירה בחקירתו הראשית, ואף לא בשאר גרסאותיו המשתנות בחקירתו הנגדית.

בנוסף, נמצאו סתירות בעדותו, שבניגוד לגרסאות השונות שמסר, ושעיקרן כי רדף אחרי "העגיל" כדי לגבות ממנו את החוב, עולה מהשיחות הטלפוניות שהוגשו – דווקא רצונו של "העגיל" להיפגש עמו (מוצג ת/1791).

הנה כי כן, גרסאות אברג'יל נמצאו בלתי מהימנות, ובפרט עולה בבירור כי "גרסת החוב" שהעלה, לא מתיישבת עם השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, ושעיקרן פורט לעיל:

כך, משיחה מיום 10.7.2003 (מוצג ת/2216) שהתקיימה בין לוקר לבין ציון, עולה כי לאברג'יל היה אינטרס ישיר בעסקה, בניגוד לגרסת החוב, שסייע לכאורה בגבייתו. כך גם האמירה של ציון לפיה "העגיל סחרר את כולם" (מוצג ת/1787), מתיישבת היטב עם גרסת י.מ, לפיה מדובר בעסקה הכוללת מספר משקיעים, ולא תואמת לגרסה לפיה מדובר בחוב אישי של "העגיל" ללוקר. נוסף על כך, מהשיחות אף עולה מורת רוחו של אברג'יל מחוסר התקדמות העסקה, ודעתו בדבר הצורך לקדמה.

לפיכך, התמונה המתקבלת ממכלול השיחות הטלפוניות וסמיכותן, כמו גם מזהות המעורבים בהן, היא של עיסוק הדוברים באופן אינטנסיבי בניסיון לפתור את הבעיה שנוצרה כתוצאה מעסקת הסמים שהסתבכה, ומתיישבת עם גרסת י.מ בעניין זה, ולא עם גרסת הניסיון לגביית חוב אישי שהמערער היה אמון על גבייתו.

אברג'יל כזכור הכחיש את מעורבותו בעסקת הסמים מושא אישום זה, אולם מחומר הראיות בתיק מתקבל הרושם הברור, לפיו אברג'יל, בהיותו ראש הארגון, היה בעל עניין ישיר בעסקה, וכי הרווחים שהיו צפויים ממנה נועדו, לפחות בחלקם, לטובת הארגון.

בעניינו, הראיות אכן מלמדות על כך ששקריו המהותיים של אברג'יל בנושאים מרכזיים אלה, הקשורים לליבת עסקת הסמים, משמשים סיוע ראייתי לעדות י.מ, ביחס למעורבות אברג'יל בעסקת הסמים מושא אישום זה.

406. אשר על כן, ועל בסיס התשתית הראייתית וקביעותיו המפורטות של בית המשפט המחוזי, לא מצאתי טעם ממשי ומנומק להתערב במסקנה המרשיעה במסגרת האישום דנן. לפיכך, משהוכחו כדבעי כל יסודות העבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, יש להותיר את הרשעת אברג'יל, שפעל בצוותא חדא עם המערער לוקר באישום זה – על כנה, וכך אציע לחבריי לעשות.

407. באישום זה (״12 טון״) אברג׳יל הורשע בעבירה של ניסיון ליצוא 12 טון סם מסוג ״חשיש״ ממרוקו, במסגרת ארגון פשיעה, זאת בהתאם לסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, וסעיף 3 לחוק המאבק.

408. הרשעת אברג׳יל באישום דנן התבססה בעיקרה על עדות עד המדינה י.מ, שנמצאה מהימנה, במסגרתה תיאר את העסקה בה היה מעורב באופן אישי, ואת חלקו היוזם והפעיל של אברג׳יל בניסיון לקדם את יצוא הסמים ממרוקו.

לעדות י.מ נמצאה תמיכה ראייתית מסיעת, שעיקרה בעדות עד המדינה טולי, בשיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר, ובשקר מהותי בגרסת אברג׳יל, כפי שאפרט בהמשך.

409. אפתח בעדותו של י.מ, אותה תקף אברג׳יל בערעורו, כמי שהעליל וטפל עליו שקרים, כטענתו.

בחינת עדות י.מ מעלה, כי תיאר בעדותו כיצד השתלב בעסקה על-ידי אברג׳יל, אותו פגש בפוארטו בנוס בספרד. אברג׳יל סיפר לו שיש ברשותו 12 טון חשיש, הנמצאים במרוקו, אותם היה מעוניין לייצא לקנדה בסיוע משפחה מרוקאית מקומית, שעסקה בהעברת סמים בין מדינות.

עוד עלה מעדותו, כי אברג׳יל קישר בינו לבין מספר גורמים שהיו אמורים לסייע בהוצאת העסקה אל הפועל, וביניהם שני שותפים קנדיים (שפונו ״חנן״ ו״סידני״), ולאחר מכן באמצעות טולי. י.מ תיאר את נסיעותיו למרוקו ואת הפגישות שקיים שם עם המשפחה המקומית, שבאמצעותה תכנן לייצא את הסמים ממרוקו. כן תיאר את האופן בו עדכן את אברג׳יל בהתקדמות העסקה, וכן את ההנחיות שקיבל ממנו.

בנוסף, מעדות י.מ עלה, כי בשלב מסוים אברג׳יל הורה לו להפסיק את המגעים עם חנן, ולהמשיך לקדם את העסקה באמצעות דודו של חנן, ישראל, שהיה עתיד להגיע לספרד. י.מ תיאר בעדותו כי הלה אכן הגיע לפוארטו בנוס ונערכה עמו פגישה בנמל, בהשתתפות אברג׳יל, בעקבותיה י.מ נשלח בשנית למרוקו לקדם את עסקת הסמים.

עוד עולה מעדות י.מ, כי קיים שיחות עם דמויות מרכזיות נוספות בארגון, שנסובו סביב עסקת הסמים מושא האישום, ובכלל זה עם ציון אלון ויניב בן סימון. י.מ אף מסר כי בסופו של יום, העסקה לא יצאה אל הפועל, וכי אברג'יל וציון התלוננו כי העיכוב בביצוע העסקה – אירע בגללו.

410. לפיכך, בחינת עדות י.מ מעלה, כי אברג'יל היה שותף פעיל בניסיונות להוציא לפועל את עסקת יצוא הסמים ממרוקו, תוך שהקפיד לעקוב אחר האירועים וההתרחשויות. כפי שאף הזכרתי ביחס לאישומים קודמים, אף בעניינו אני סבור כי אין להתערב בקביעות המהימנות המוצקות של בית המשפט המחוזי, שהתרשם מעדותו של י.מ וקבע כי הייתה קוהרנטית וסדורה. אשר על כן, יש לדחות את טענות אברג'יל בתקיפתו את עדות י.מ, כמי שהעליל עליו עלילת שווא.

זאת ועוד, מגרסת אברג'יל בבית המשפט המחוזי עלה, כי הלה אישר חלק לא מבוטל מגרסתו של י.מ, ובכלל זה, אישר את קיום הפגישה ביניהם בספרד, שם דיברו בין היתר על "החשיש במרוקו" (אלא שלגרסתו, י.מ העלה את הנושא); כמו כן, אברג'יל אישר את העובדה שעירב את טולי בניסיונות לקידום ייצוא הסם ממרוקו (אלא שלגרסתו, רק תיווך בינו לבין י.מ).

411. נוסף על כך, בהתאם לתשתית הראייתית המגובשת שהוצגה בפנינו, נראה כי לעדות י.מ נמצא סיוע בשורת ראיות: בעדותו של עד המדינה טולי, שתיאר את עסקת הסמים מנקודת מבטו, אשר השתלבה עם דבריו של י.מ ותמכה בהם; עם שיחות טלפוניות מזמן אמת, כפי שנקלטו בהאזנות הסתר, ובהן אברג'יל נשמע דובר פעיל; ועם שקר מהותי מוכח של אברג'יל בדבר מועד ההיכרות בינו לבין י.מ. לצד זאת, מהכרעת הדין עלה כי אף שתיקת אברג'יל בחקירתו והימנעותו מלהשיב לאישום זה, נמצאו כראיות מחזקות לעדות י.מ.

412. בחינת הראיות בעניינו מלמדת, כי בעדות טולי, שנמצאה מהימנה, אכן יש סיוע ראייתי ממשי לדברי י.מ. מעיון בעדות טולי עולה, כי אברג'יל הכיר לו את י.מ בספרד, כמי שיוכל להיעזר בו בענייני הסמים: "ברגע שהוא הכיר לי אותו, אמר לי תסתדר איתו, אני ידעתי שזה בן אדם שלו ולא הייתה לי בעיה" (עמ' 623 להכרעת הדין).

בעדותו תיאר את תוכן שיחותיו עם י.מ על אודות עסקת הסמים, ואת העובדה כי אברג'יל הוא זה שביקש ממנו לקדם אותה יחד עם י.מ. בהמשך לכך, נפגש עם חברו ההולנדי, ובעקבות הפגישה מסר ל-י.מ שקיימת אפשרות להעביר חשיש ממרוקו לקנדה

או להולנד, באמצעות "טיסות" או באמצעות "מכולות", אך בסופו של דבר, העיד כי העסקה לא יצאה אל הפועל.

כמו כן, מעדותו עלה שאילו העסקה הייתה יוצאת אל הפועל, אזי גם אברג'יל, כמוהו, היה צפוי ליהנות מרווחיה.

ההתרשמות העולה מעיון בעדויותיהם של שני עדי המדינה בענייננו, י.מ ו-טולי, מעלה כי העדים סייעו זה לזה, בתיאורם את עסקת החשיש מושא האישום דנן. לא למותר לציין בהקשר זה' את ההלכה המושרשת, לפיה עדותו של עד מדינה אחד יכולה לשמש סיוע ראייתי לעדותו של עד מדינה אחר, וכך אף בנסיבות ענייננו, כאמור.

413. עוד אדגיש, כי סנגורו של אברג'יל נמנע מלחקור את טולי בבית המשפט המחוזי על אודות גרסתו ביחס לנסיבות אישום זה.

אזכיר בעניין זה, את ההלכה הפסוקה לפיה להימנעותו של סניגור מחקירה נגדית של עד, ללא הסבר סביר, יש להעניק משקל משמעותי בהערכת עדותו של העד (ראו לעיל, הדיון שערכתי בערעורו של אברג'יל במסגרת האישום השני, והאישום השביעי).

בנסיבות ענייננו, נראה כי בית המשפט המחוזי ראה בהימנעות הסניגור מלחקור חקירה נגדית את טולי, שיקול במארג השיקולים לקביעת מהימנות עדותו, ואין עילה להתערב בכך.

414. בנוסף, לא מצאתי ממש בטענת אברג'יל, לפיה הוא רק תיווך בין י.מ לבין טולי לצורך ייצוא הסם ממרוקו. גרסתו זו לא התקבלה על ידי בית המשפט המחוזי ונמצאה כגרסה כבושה. יתירה מזאת, מהראיות שבפנינו עולה באופן מובהק, כי אברג'יל היה גורם מוביל בניסיון לביצוע העסקה מושא אישום זה, באמצעות י.מ, טולי ואחרים, אשר פעלו מטעמו, וצֶבֶר השיחות הטלפוניות שיפורטו להלן, תומכות בכך, ואף עולות כדי סיוע ראייתי לעדות י.מ בנסיבות העניין.

כך עולה משיחה טלפונית מיום 7.9.2003, שהתקיימה בין אברג'יל לבין ציון (מוצג ת/1999), שמשקפת את מעורבותו של "סוחר הסמים הקנדי" בעסקה (שעליו נסובה השיחה), ואת אישורו של אברג'יל באוזני ציון, למתן ארכה לקידום עסקת הסמים, נוכח הנסיבות. אכן, תוכן השיחה מלמד על כך שאברג'יל הינו גורם מרכזי בעסקה, ולא רק מתווך שסיים מלאכתו בהפגשת הצדדים, כטענתו. משכך, בתוכן השיחה יש כדי לשמש סיוע ראייתי של ממש לעדות י.מ בנקודה השנויה במחלוקת.

יתירה מזאת, משיחה נוספת ביניהם, מיום 15.9.2003 (מוצג ת/1704), ממנה עלה כי אברג׳יל הבהיר לציון, שאין צורך ש-י.מ ימתין לטולי בספרד, שכן הוא ייפגש עמו בישראל – ניתן ללמוד כי אברג׳יל עקב אחר מעשיהם של י.מ ושל טולי, גם לאחר שכבר הפגיש ביניהם, וזאת בניגוד לטענתו בערעורו. ויודגש, בחקירתו הנגדית, אברג׳יל אישר כי שיחה זו התייחסה לעסקת החשיש מושא האישום דנן.

בהקשר זה אעיר, כי אף שציון, שהיה צד לשיחות שפורטו, לא העיד בפני בית המשפט המחוזי, אין מניעה לעשות שימוש בדבריו, לעצם אמירתם, ולצורך הבנת דבריו של אברג׳יל, על מנת לעמוד על ההקשר הכולל של האירועים.

בנוסף, אף השיחה שהתקיימה בין אברג׳יל לבין י.מ, מיום 31.8.2003, כשהאחרון שהה במרוקו (מוצג ת/1197), מסבכת את אברג׳יל בהובלת העסקה, בצירוף יתר הראיות, ועולה ממנה בבירור בקשתו מ-י.מ להתעדכן על הנעשה במרוקו. עינינו הרואות, כי השיחה תומכת בגרסת י.מ על אודות המגעים שניסה לקדם בשליחות אברג׳יל (כאשר המהלך בין הצדדים היה קשור באותו שלב לשיעור העמלה שתקבל קבוצת המעורבים ממרוקו).

ואולם, גם אם נקבל את דבריו של אברג׳יל על כך שרק תיווך בין י.מ לבין טולי לצורך העסקה, אין בכך כדי לגרוע מן המסקנה המרשיעה, ודי בכך כדי לבסס את הרשעתו בעבירה של ניסיון ליצוא סם במסגרת ארגון פשיעה.

כפי שאף הדגשתי לעיל, בדיון בערעורו של אברג׳יל באישום השישי, בהתאם להגדרת העבירה בה הורשע, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, די במעשה שיש בו ״הקלה״ של יבוא או יצוא, כדי לקיים את היסוד העובדתי של העבירה. לפיכך, עצם התיווך שערך אברג׳יל לגרסתו, בין י.מ לבין טולי, על מנת לאפשר ולהקל את יצוא הסם ממרוקו, מקיים את יסודות העבירה בה הורשע.

415. ראיית סיוע נוספת לעדות י.מ נמצאה בשקר מהותי של המערער, ולפיו הכיר את י.מ לראשונה רק באוגוסט 2003, וטרם הספיק ״להתחבר אליו״, מאחר שהלה נסע למרוקו. בחינת השיחות הטלפוניות שהתקיימו ביניהם באותה תקופה מעלה תמונה שונה, והשניים נשמעים בהן ביחסים הדוקים ביותר (מוצגים ת/1197, ת/1198).

אני מקבל בהקשר זה את קביעת בית המשפט המחוזי, כי שקר זה מתייחס לעניין מהותי, ונועד להרחיק את אברג׳יל ממעמדו המרכזי בעסקה, ובכוחו לשמש ראיה מסייעת לעדות י.מ, שלפיה פעל מטעמו של אברג׳יל לקידום ייצוא החשיש ממרוקו.

נוסף על כך, שתיקתו של אברג׳יל בחקירתו והימנעותו מלהשיב לאישום, שימשה אף היא נדבך נוסף במכלול הראיות נגדו, ונקבע כי יש בה חיזוק לדברי י.מ ותמיכה בעדות טולי. על המשמעות של שתיקת אברג׳יל בחקירה ואי הגשת תשובה לאישום מטעמו, דנתי בהרחבה לעיל, בדיון שערכתי בערעור על הרשעתו במסגרת האישום השישי, והדברים יפים גם לאישום דנן.

בסופו של יום, מהתשתית הראייתית שהונחה ביחס לאישום זה עולה, כי אברג׳יל יזם את הניסיון לקידום יצוא החשיש ממרוקו; קיבל החלטות בשלבי המשא ומתן לקראת ביצוע העסקה; קבע את זהות המעורבים שיבצעו אותה; היה מודע לפרטיה; ועודכן על ידי ציון אלון ואחרים בשלביה השונים ועד לכישלונה.

416. אשר על כן, ובהתאם לאמור לעיל, מסקנתי היא שאין עילה מוצדקת להתערבות בהכרעת הדין בה הורשע המערער, על סמך עדותו האמינה של י.מ, בצירוף ראיות הסיוע לה, שסיבכו אותו בניסיון הוצאת עסקת הסמים אל הפועל.

לפיכך, דין הערעור על הרשעת אברג׳יל בעבירה מושא אישום זה – להידחות.

דיון בהרשעת אברג׳יל באישום ה-11

417. כפי שאפרט להלן, באישום דנן (״עסקאות הסמים ביפן״) אברג׳יל הורשע (יחד עם המערער בן שטרית) בעבירה של יבוא סם מסוכן מסוג ״אקסטזי״ מאירופה ליפן, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק המאבק, זאת בהתייחס לעסקאות הבאות: ״60,000 כדורי אקסטזי״; ״90,000 כדורי אקסטזי״; ״השולחן השני״; ״השולחן השלישי״; ״שלוש חבילות קוקאין בדואר״.

מצאתי כי יש לזכות מחמת הספק את אברג׳יל מהעבירה בה הורשע באישום זה, ביחס לכל העסקאות הנזכרות לעיל.

418. הרשעת אברג׳יל באישום דנן נסמכה על עדות עד המדינה י.מ, לצד עדויות עדי המדינה ה.צ ו-א.צ; שיחות שנקלטו בהאזנות סתר ביחס לעסקת ״השולחן השלישי״; ראיות ביחס להעברת כספי התמורה מהעסקאות אל מחוץ ליפן, ועדויות נוספות.

ואולם, וכפי שאנמק, אכן מדובר בראיות התומכות אחת בשנייה, כפי שנקבע בהכרעת הדין – אך אין בהן התייחסות מספקת לאברג׳יל, בוודאי לא כדי לקשור אותו או כדי לסבכו בעסקאות הסמים הספציפיות בהן הורשע, כפי שאסביר בהמשך.

כאן המקום לציין, כי אברג׳יל זוכה בבית המשפט המחוזי מחלק מהעסקאות שיוחסו לו במסגרת אישום זה – עסקאות "השולחן הראשון" ו"משלוח אייס", שביחס אליהן נקבע שעדות י.מ לא הצביעה על מעורבותו בביצוע העבירה, או שלא נמצאו לה ראיות סיוע כנדרש, לפי העניין.

419. בטרם אנמק את החלטתי בדבר זיכוי אברג׳יל מכלל העסקאות בהן הורשע באישום זה, אפתח בביקורת על ניסוחו של כתב האישום, שלא ייחס למערער מסכת עובדתית מפורשת ומפורטת דיה באישום דנן; אמשיך בתיאור עדות עד המדינה י.מ, שתיאר את מעורבות אברג׳יל רק בשתי עסקאות סמים, ולא הצביע על מעורבותו הקונקרטית בכל העסקאות בהן הורשע; אבחן את הראיות התומכות בעדות י.מ, כפי שפורטו בהכרעת הדין; ולבסוף אציג את מסקנתי, לפיה התשתית הראייתית שהונחה, נעדרת את הסיוע הנדרש לעדות עד המדינה, לשם הרשעת אברג׳יל בעסקאות הסמים מושא אישום זה.

420. מעיון קפדני בכתב האישום המתוקן עולה, כי באישום דנן, מעורבות אברג׳יל בעסקאות הסמים ביפן, במהלך השנים 2004-2006, תוארה אך באופן כללי, זאת אף על פי שיוחסו לו במסגרת האישום 5 עסקאות סמים קונקרטיות, מבלי לאזכר את שמו או להצביע על מעשיו בקשר אליהן.

כך, בעסקה הראשונה בה הורשע אברג׳יל – "60 אלף כדורי אקסטזי" לא הוזכר כלל שמו במסכת העובדתית שפורטה בכתב האישום; כך אף ביחס לעסקה השנייה בה הורשע – "90 אלף כדורי אקסטזי"; ביחס לעסקה השלישית – "שלושה שולחנות", בה הורשע בעסקת "השולחן השני" ובעסקת "השולחן השלישי", שמו הוזכר רק בקשר לעסקת "השולחן השני"; כמו כן, ביחס לעסקה הרביעית בה הורשע – "שלוש חבילות קוקאין בדואר" – השֵם אברג׳יל כלל לא הוזכר בכתב האישום, וזאת כפי שאף טען בפנינו בא-כוחו.

יש להצר על כך שכתב האישום בעניינו של אברג׳יל, ביחס לאישום זה, כמעט ולא מייחס לו תשתית עובדתית, שעל בסיסה מבוקש להרשיעו.

לנוסח כתב האישום יש חשיבות נכבדה, שבאה לידי ביטוי בחובה המוטלת על התביעה, המעוגנת בסעיף 85 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982, הקובע כי כתב האישום יכיל את "תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לברר". פרק העובדות המתואר בכתב האישום הוא "מוקד ההליך הפלילי" וסביבו מתגבשים טיעוניהם של הצדדים (ראו: ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, פסקה 43 (4.9.2007)). מדובר במסמך השוטח בפני הנאשם את עמדת המאשימה, ומאפשר לו להכין את הגנתו ולהיערך למשפטו, לפיכך נדרשת הקפדה של ממש בעת ניסוחו (רע"פ 2581/14 יקותיאלי נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (12.2.2005)).

אמנם, בצד כלל זה קיים חריג, הקבוע בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי, ואשר מאפשר לבית המשפט להרשיע נאשם בעבירה, שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן מפני הפרטים שלא נזכרו בו.

באת כוחה של המדינה שטענה בפנינו בדיון, הסכימה כי מעורבותו של אברג'יל בכתב האישום מתוארת אך באופן כללי, וצוינה בעיקרה בפסקת הפתיחה המתארת את העסקאות השונות. עם זאת, נטען, כי בבית המשפט המחוזי נשמעו ראיות ועד המדינה י.מ יצק תוכן קונקרטי לאותה מעורבות כללית שנטענה בכתב האישום.

ואולם, בחינה מדוקדקת של עדות י.מ, כפי שהובאה בהכרעת הדין, מעלה כי הלה עירב את אברג'יל באישום זה, באופן כללי בלבד, ללא פירוט או הסבר מספקים. כך, י.מ העיד שאברג'יל "היה מעורב בכל עסקאות הסמים ביפן, בין השנים 2004-2006, גם בהיותו במעצר" (עמ' 680 להכרעת הדין).

משנתבקש י.מ בחקירתו הנגדית, להצביע על כספים שאברג'יל השקיע בעסקת סמים משותפת עמו ועם אחיו מלול (נאשם 15), הלה הסביר, כי מכוח מעמדו כראש הארגון, אברג'יל לא נדרש להשקיע כספים כדי ליהנות מרווחי העסקאות, אך העביר לעיתים כספים באמצעות אחד מחברי הארגון לטובת עסקאות סמים. עוד עולה מעדותו, כי כשהתעוררו מחלוקות בעניין קבלת כספים בחלק מהעסקאות, אברג'יל התערב בעניין וקיבל כספים ישירות מהמעורבים.

למקרא עדות י.מ, התרשמתי כי גם דברים אלה נאמרו, מבלי להצביע על פרטים ספציפיים הקושרים את אברג'יל לעסקה מסוימת.

421. זאת ועוד, ביחס ל"עסקת ה-60 אלף כדורי אקסטזי", בה הורשע אברג'יל, י.מ העיד על התכנון הראשוני של העסקה; על רכישת כדורי הסמים; ועל כך שרכש יחד עם מלול ובן שיטרית מזוודה בעלת דופן כפולה (ועל כך ארחיב בנפרד בעניינו של המערער בן שיטרית); עוד העיד י.מ על מסירת הכדורים והמזוודה לשליח; על העברתה של המזוודה לבלדרית, שהעבירה אותה ליפן, ומשם הועברה לנציג הארגון סוחלה, שהיה אחראי למכירת הסמים שם; כן העיד על הקושי במכירת הכדורים שצבעם לבן; על מחירי הכדורים ושווי העסקאות; על העיכוב בקבלת הכספים מהעסקה ופנייתו ל-ה.צ בעניין; כן העיד על פתרון הבעיה וקבלת התשלום בעקבות התערבות ה.צ; ולבסוף העיד על הרווחים שקיבל מהעסקה, יחד עם שותפיו מלול ובן שיטרית.

ואולם, עינינו הרואות, כי מכל התיאור המפורט הנ"ל, נעדר שמו של אברג'יל כמעורב, בדרך כלשהי, בעסקה.

דברים אלה נכונים אף ביחס ל"עסקת השולחן השלישי", אשר ביחס אליה העיד י.מ, כי לא היה מעורב בה בעצמו, וכי לא ידע דבר על אודותיה. כלומר, י.מ כלל לא קשר בעדותו את אברג'יל לעסקה זו.

כך אף ביחס לעסקת "3 חבילות קוקאין בדואר", שאף בה י.מ לא היה מעורב באופן ישיר, ואף ביחס אליה כאמור, לא הזכיר את שמו של אברג'יל כמעורב בה.

אשר על כן, ובהתאם לפירוט שהובא, לא השתכנעתי כי הפגם שנפל בניסוח כתב האישום, נרפא באמצעות עדות י.מ, ביחס לעסקאות שתוארו.

יתירה מזאת, ולאור האמור לעיל, עדות י.מ כלל לא הפלילה את אברג'יל בביצוע המעשים שבגינם הורשע, ביחס לעסקאות הסמים שפורטו לעיל. אף מטעם זה, אין בסיס ראייתי להרשעת אברג'יל בעסקאות אלה.

לפיכך, ואף שיש לקבל את ממצאי המהימנות הברורים שנקבעו ביחס ל-י.מ, אני סבור כי עדותו ביחס לאברג'יל היא כללית מדי, ולא קשרה אותו באופן חד משמעי לכלל העסקאות שתוארו בכתב האישום, ביחס לאישום זה.

422. לעומת זאת, וכפי שיפורט, בעסקאות ה"90 אלף כדורי אקסטזי", וה"שולחן השני" י.מ העיד על מעורבות אברג'יל, באופן הבא:

אשר ל"עסקת ה-90 אלף כדורי אקסטזי" – י.מ קשר את אברג'יל לעסקה, כמי שידע עליה ודיבר על אודותיה עמו כשחזר מישראל לאנטוורפן; כן העיד, כי שיתף את אברג'יל בבעיה שנוצרה עם ספירת הכדורים המוטעית על-ידי בן שיטרית, ואברג'יל פסק לדבריו, כי חנוך עצמון וקבוצתו יקבלו את טענת הארגון, לפיה דובר על 90 אלף כדורים, וכי בן שיטרית טעה בספירה; כן תיאר את "פגישת הבוררות" בביתו של חנוך, שבסיומה קיבלו י.מ ושותפיו נתח מרווחי העסקה בסכום של 240,000 ש"ח, שנחלקו בינו, ובין ה.צ, שהעבירם לחברי ארגון נוספים. לפי דבריו, אברג'יל קיבל את חלקו בכספי העסקה מאחד גיא וברמן.

אשר לעסקת "השולחן השני" – י.מ העיד על השתתפותו בעסקה זו יחד עם אברג'יל, אילן ודוד בן שיטרית, מלול, המערער בן שיטרית ורונן סוויסה. י.מ תיאר כיצד בן שיטרית הגיע לביתם בבלגיה, בשליחות אברג'יל, וביקש מ-י.מ ושותפיו להשתתף בעלות משלוח של כ-40,000 כדורי אקסטזי, שהוסלקו בתוך שולחן עץ ליפן.

423. ואולם, בכך אין די. עדות עד המדינה י.מ, הקושרת את אברג'יל ל-2 העסקאות שפורטו – טעונה סיוע ראייתי, בהתאם לסעיף 54א(א) לפקודת הראיות, כפי שפירטתי לעיל, ביחס לאישומים הקודמים, והדברים יפים גם לענייננו.

במקרה שבפנינו, וכפי שעולה מהכרעת הדין, בית המשפט המחוזי הסתמך על מספר ראיות סיוע לעדות י.מ, וביניהן כאמור, עדויות עדי המדינה ה.צ ו-א.צ, ועדות שמעון אוחנה (המכונה "תומס"). כן ראה בשתיקת אברג'יל בחקירתו, הימנעותו מלהשיב לאישום נגדו וגרסתו המכחישה – כחיזוק ראייתי נוסף.

ואולם, בנסיבות העניין, נראה כי הראיות התומכות בעדות י.מ, אותן מצא בית המשפט המחוזי כסיוע ראייתי לעדותו, כלל לא קושרות את אברג'יל לעסקאות הסמים בהן הורשע, לא כל שכן, מסבכות אותו בעסקאות אלה, ואסביר במה דברים אמורים.

בחינת עדות ה.צ מעלה, כי הלה התייחס למעורבות י.מ בעסקי הסמים ביפן ובאירופה בתקופה הרלוונטית; וליישוב המחלוקות שהתעוררו סביב עסקאות אלו, לרבות תיאורה של "פגישת הבוררות" בביתו של חנוך עצמון (שאברג'יל לא נכח בה).

כלומר, עדות ה.צ נעדרת את הסיוע הראייתי הנדרש, מאחר שאין בדבריו ראייה הקושרת את אברג'יל למיוחס לו, או מסבכת אותו בעבירה לפי אישום זה.

כך אף בעניין א.צ, שהעיד כי הסיע את אביו ה.צ לפגישת הבוררות האמורה, ואף ציין את שמות חלק ממשתתפיה, ללא אזכור שמו של אברג׳יל.

לכך יש להוסיף את עדות תומס, שהיה שותף מרכזי בביצוע עסקת ״חבילות הקוקאין בדואר״ והעיד על תפקידו שלו, כמי שהיה אחראי לאיסוף חבילות הסם מהדואר, וכן על היכרותו עם שאר המעורבים בעסקה. עדותו אכן תומכת ומחזקת את דבריו של י.מ, ומאמתת את קיומה של העסקה, אך אין בה, ולו במילה אחת, התייחסות לאברג׳יל. ואזכיר, כי ביחס לעסקה זו, אף י.מ בעדותו, כפי שפירטתי לעיל, לא קשר בדבריו את אברג׳יל לאירועים שתוארו על-ידיו.

הנה כי כן, ובהתאם לאמור לעיל, הגעתי למסקנה, כי אין בכוחן של העדויות שפורטו, כדי לשמש סיוע ראייתי לדבריו של י.מ, ביחס לעסקת ״ה-90 אלף כדורי אקסטזי״ וביחס לעסקת ״השולחן השני״.

424. כעת אפנה לבחינת השיחות שנקלטו בהאזנות סתר.

ראשית, מדובר ברצף של שיחות טלפון בין המעורבים בעסקת ״השולחן השלישי״ בלבד.

שנית, אין חולק כי בשיחות אלה אברג׳יל לא השתתף.

שלישית, מהשיחות עולים בעיקר מאמציו של דודו בן שיטרית (נאשם 6) לפתור בעיות שונות שהתעוררו במהלך יבוא ״השולחן השלישי״ ליפן, ועיקרן מתנהלות בין האחים אילן ודודו בן שיטרית, משה אדרי, סוחלה ומעורבים נוספים, במאמציהם לספק מסמכים לרשויות המכס ביפן.

אזכיר, כי בית המשפט המחוזי ראה בתוכן השיחות, ובזהות המשתתפים בהן כמלמדים על מעורבותו של אברג׳יל בעסקה, ועל כך שבוצעה במסגרת ארגון הפשיעה.

קביעה זו מוקשית בעיני ואף מרחיקה לכת. אני סבור כי אין לקבל את הקביעה שיש בשיחות אלה כדי לשמש ראייה המסייעת לעדות י.מ, באופן המסבך את אברג׳יל בביצוע העבירה בה הורשע. ואדגיש, ראיית הסיוע עניינה לא רק לאמת את העדות העיקרית, אלא צריכה לסבך באופן קונקרטי את הנאשם בביצוע העבירה המיוחסת לו (ראו למשל, פסק דיני ב-ע״פ 2947/19 מדינת ישראל נ׳ לטוין, פסקה 14 (3.12.2020)). לכך יש להוסיף, כי נוכח העדות העיקרית באישום זה, עדות י.מ, שאישר שלא היה מעורב בעסקת ה״שולחן השלישי״, וכי אינו יודע דבר הקשור בה – אין כל תשתית ראייתית העומדת על רגליה ביחס להרשעת אברג׳יל בעסקה זו.

425. לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, מצאתי כי יש לזכות מחמת הספק את אברג׳יל אף מעסקאות ה״90 אלף כדורי אקסטזי״, וה״שולחן השני״, וזאת בהיעדר סיוע ראייתי לעדות י.מ, העומד במבחני הפסיקה. קרי, ראייה נפרדת ועצמאית, המתייחסת לעניין השנוי במחלוקת, ואשר יש בה כדי לסבך את המערער באחריות לביצוע העבירה.

בענייננו, נוכח הכחשתו הגורפת של אברג׳יל, בית המשפט המחוזי הסתמך על ההלכה הנוהגת בעניין ריבוי אישומים, לפיה די בעדות מסייעת ביחס לאחד מאותם מעשי עבירה, כדי למלא אחר דרישת הסיוע ביחס לכל העבירות המיוחסות לנאשם (ראו, למשל, ע״פ 8573/96 מרקדו נ׳ מדינת ישראל, פ״ד נא(5) 481, 555 (1997)).

אני סבור כי אין לקבל את קביעת בית המשפט המחוזי, לפיה בענייננו מספיקה ראיית סיוע שהובאה לעסקה אחת –כדי לחול על כל העסקאות. אכן, ייתכנו מקרים שבהם די בראיית סיוע למעורבותו של נאשם בעבירה אחת, כדי לשמש סיוע למעורבותו בעבירה אחרת. ואולם, הדברים נכונים מקום שמיוחסת לנאשם אחד סדרה של עבירות דומות הקשורות זו בזו, והראייה המסייעת שנמצאה לעבירה אחת, תומכת באופן ברור במסקנה כי נעברו גם העבירות האחרות (ע״פ 7752/03 חלאילה נ׳ מדינת ישראל, פ״ד נט(2) 259, 264 (2004)).

בנסיבות העניין, לא ניתן לומר כי העסקאות בהן הורשע אברג׳יל, מהוות סדרה של עסקאות בעלות מאפיינים דומים, כך שהתוספת הראייתית שנמצאה ביחס לעסקה אחת, יכולה לשמש סיוע גם לצורך עסקה אחרת.

במקרה דנן, כל עסקה שונה מרעותה במספר מאפיינים: בכמות הסמים; בסוגי הסמים (״אקסטזי״, ״קוקאין״, ״אייס״); וכן באופן בו הוסלקו (במזוודות כפולות דופן, בשולחנות מעץ, בקונוסים של חוטי תפירה). לפיכך, אני קובע כי יש להוכיח בנסיבות אלה – זיקה קונקרטית של ראיית הסיוע לעסקה הספציפית, ואין להסתפק בסיוע כללי.

על ״סיוע ממוקד עבירה״ עמד חברי השופט שטיין, בפסק דינו בעניין פלוני, בקובעו כי האפשרות שראייה אחת תספק את הסיוע הדרוש ״יכולה להתממש רק באותם מקרים שבהם הראייה המסייעת מאמתת באופן מוחשי וברור את ביצועה של כל עבירה ועבירה המיוחסת לנאשם״ (ע״פ 4447/20 פלוני נ׳ מדינת ישראל, פסקה 16 (10.1.2022)).

ברי כי דרישה כאמור אינה מתקיימת בענייננו. ראיות הסיוע שנמנו בהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי לא תומכות במסקנה ברורה ומוחשית כי אברג׳יל היה מעורב

בביצוען של עסקאות הסמים עליהן העיד י.מ, ואף לא מסבכות אותו בביצוע העבירה, כפי שפורט לעיל.

426. לסיום, אחזור ואציין, כי אין בדברים אלה כדי לכרסם ממידת מהימנותו של י.מ, ומהקביעות הברורות של בית המשפט המחוזי ביחס לעד זה. עם זאת, אני סבור כי בנסיבות העניין, דבריו לא גיבשו עבירה כלפי אברג'יל, ואף לא נמצא בענייננו סיוע מספק לעדותו, שהייתה עדות יחידה של שותף לעבירה שהוא עד מדינה, באופן שניתן להרשיע את אברג'יל על פיה, ועל פי הראיות שפורטו במסגרת האישום דנן.

427. אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי לא הונח מסד ראייתי מספק ביחס לאברג'יל, בנסיבות אישום זה, הן בעדות עד המדינה שלא קשר אותו בדבריו לחלק מהעסקאות, כפי שפורט, והן בהיעדר הסיוע הראייתי הנדרש לעדותו.

לפיכך, אם דעתי תישמע, יש לזכות מחמת הספק את אברג'יל מהעבירה בה הורשע באישום זה, ביחס לכל עסקאות הסמים ביפן, כפי שפורט לעיל, וכך אציע לחבריי לעשות.

דיון בהרשעת אברג'יל באישום ה-13

428. באישום דנן ("עבירות המס"), אברג'יל הורשע בעבירה של התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק המאבק.

הרשעתו התבססה על הראיות והנימוקים שפורטו במסגרת האישומים בהם הורשע כאמור, ועל אי דיווחו לרשות המיסים, בתקופה הרלוונטית, על הכנסותיו מעבירות הסחר בסמים: בגין חלקו ברווחי עסקת הסמים מושא האישום השני ("העסקה הגדולה"), בסכום של 9,836,640 ש"ח; ובגין הכנסה בסכום של 80,000 דולר שצמחה מתשלום "הקנס" המפורט באישום השישי ("עסקת הבלדרית").

429. אברג'יל בערעורו תקף את הרשעתו באישום זה בשני מישורים. במישור הראשון, כפר בקבלת ההכנסות המיוחסות לו באישום השני ובאישום השישי, כאמור; ובמישור השני, כפר בחובתו לדווח על הכנסותיו אלה, מאחר שלטענתו הזכות מפני הפללה עצמית, כחלק מהזכות לחירות, המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, גוברת על הנורמה שבפקודת מס הכנסה, המחייבת דיווח ותשלום מס גם על עבירה פלילית.

אקדים ואציין, כי אני סבור שדין טענותיו, בשני המישורים – להידחות, ואפרט להלן את נימוקיי:

תחילה, טענתו הראשונה של אברג׳יל ביחס לקבלת ההכנסות שיוחסו לו מעבירות הסמים, מופנית כל כולה נגד ממצאי המהימנות והעובדה שקבע בית המשפט המחוזי בהכרעת דינו המקיפה והמפורטת.

כך ביחס לאישום השני, בית המשפט המחוזי נדרש לתשתית הראייתית, שבבסיסה עדות טולי, שנמצאה מהימנה, במסגרתה הלה הצביע על הרווח הכולל שהופק מעסקת הסמים ואופן חלוקתו בין השותפים. על בסיס חומר הראיות נקבע כי אברג׳יל קיבל בשנת 2003 סכום של 9,836,640 ש״ח כאמור, המהווים הכנסה חייבת במס.

כמו כן, ביחס לאישום השישי, שבמסגרתו הוכח כי השותפים לעסקה לא הפיקו הכנסה כלשהי, עקב בריחת הבלדרית עם הסמים, אברג׳יל הורשע בהעלמת הכנסת כספי הקנס שקיבל הארגון מ-י.מ, בעקבות אחריותו לכישלון העסקה. מהכרעת הדין עולה במפורש כי הקנס האמור, בסכום של 80,000 דולר, שולם לארגון הפשיעה בראשות אברג׳יל, ושימש למימון צרכי הארגון ומטרותיו.

לאחר שבחנתי את החומר הראייתי בעניינו, מסקנתי היא כי אין להתערב בניתוח הראיות וקביעת התשתית העובדתית על בסיסן, כפי שפורטו בהכרעת הדין, ואף לא מצאתי כי אברג׳יל בטיעוניו העלה טעם ממשי לעשות כן.

430. כעת אפנה לדון בטענה בדבר ההתנגשות לכאורה, בין החובה לדווח על עיסוקו והכנסותיו של אברג׳יל שמקורן בפעילות עבריינית, לבין זכותו להימנע מהפללה עצמית. על פניו, נראה שמדובר בטענה שובת לב. טבעי הדבר שנישום שהוא עבריין, לא יתנדב למסור מידע מרשיע ביחס לעצמו. אכן, נראה כי דיווח לרשויות מס הכנסה, ובמסגרתו פירוט כולל של ההכנסות לשנת המס, לרבות רווחים בלתי חוקיים, עומד בסתירה לזכותו של כל אזרח שלא להפליל עצמו.

ואולם, בהתאם להלכה הנוהגת, קיימת חבות במס אף כאשר מקור ההכנסה נבע מפעילות בלתי חוקית – וגם הכנסות שמקורן בפעילות עבריינית, מחויבות בדיווח לפקיד השומה ותשלום מס בגינן, בדומה להכנסות שמקורן בפעילות חוקית (ראו למשל, ע״א 9283/04 צברי נ׳ פקיד שומה ת״א (9.11.2006); ע״פ 7593/08 ריטבלט נ׳ מדינת ישראל (1.9.2009)).

הלכה זו מקורה בלשון פקודת מס הכנסה, שאין בה הבחנה בין מקורות הכנסה חוקיים ומקורות הכנסה בלתי חוקיים. כך סעיף 2 לפקודה, המגדיר את מקורות ההכנסה שהפקודה חלה עליהם, לא מבחין בין פעילות כלכלית המתבצעת בהתאם לחוק, לבין פעילות כלכלית שהיא פעילות עבריינית (ראו: ניצה אורצקי, "מיסוי הכנסה בלתי חוקית" עיוני משפט יד 503, 504 (1989) (להלן: אורצקי)).

בפסיקה ובספרות המשפטית, ישנה כתיבה ענפה והתייחסות לתכלית שבגביית מס מפעילות שאופייה בלתי חוקי. בין התכליות ניתן למצוא את הרצון להימנע מהעדפה של נישומים עבריינים, שלא פועלים בהתאם לחוק, ולוודא ש"לא יצא חוטא נשכר" (ע"א 6077/20 פקיד שומה יחידה ארצית לשומה נ' חיון, פסקה 22 (29.5.2022); אהרן נמדר מס הכנסה (יסודות ועיקרים) 73 (מהדורה רביעית, 2013)).

טעם נוסף העומד בבסיס גישת הדין המצוי הוא שאין בכוונת המחוקק לפטור עבריינים ממס, זאת על מנת שלא לעודד את פעילותם האסורה:

> "מבחינה משפטית, יש לחייב במס את מקבל ההכנסה הבלתי-חוקית, כדי שלא ייהנה מעדיפות על-פני אזרח שומר-חוק וכדי שלא יוציא עצמו לא רק מן המסגרת המחייבת של חוקי העונשין, אלא אף מגדר תחולתם של חוקי המס. מבחינה משפטית, יש לאכוף עליו הן את חוקי העונשין והן את חוקי המס, ומבחינה כלכלית, יש לחייבו במס מכוח קבלת הכנסה, ויהא אופיה אשר יהא." (אורצקי, עמ' 507).

למעשה, מדיניות שונה מזו הקיימת היום, ולפיה יינתן פטור מחבות מס למי שעוסק בפעילות בלתי חוקית – אינה מדיניות רצויה, מאחר ומפלה בין נישומים שומרי חוק ונישומים עבריינים, ומעודדת את פעולתם של האחרונים כאמור. (השוו: ע"א 471/03 אהרוני נ' מנהל מס שבח מקרקעין חדרה, פ"ד נח 54, 61 (2004)).

סיכומו של עניין, הטלת מס הכנסה על רווחים שהופקו תוך ביצוע פעילות בלתי חוקית, מבוססת היטב במשפטנו, הן מבחינה לשונית – מאחר שאין כל הוראה בפקודה הפוטרת הכנסות לא חוקיות מתשלום מס בגינן; והן מבחינה תכליתית – למנוע אפליה לטובתם של נישומים המפרים את החוק.

431. ומשם – לכאן. בענייננו, סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, שלפיו הורשע אברג'יל, קובע כך:

> "אדם אשר במזיד, בכוונה להתחמק ממס או לעזור לאדם אחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות להלן,

> דינו - מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין ופי שניים מסכום ההכנסה שהעלים, שהתכוון להעלים או שעזר להעלים, או שני הענשים כאחד; ואלו הן:
> (1) השמיט מתוך דו"ח על פי הפקודה כל הכנסה שיש לכללה בדו"ח;
> (2) מסר בדו"ח על פי הפקודה אמרה או תרשומת כוזבות;
> (3) השיב תשובה כוזבת, בעל פה או בכתב, על שאלה שנשאלה, או על דרישת ידיעות שנערכה אליו על פי הפקודה;
> (4) הכין או קיים, או הרשה אדם להכין או לקיים, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, או שזייף או הרשה לזייף פנקסי חשבונות או רשומות;
> (5) השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן" (ההדגשה הוספה – י.א.).

העבירה לפי סעיף זה, היא במעשה שמטרתו להקטין את נטל המס, באמצעים האסורים על פי החוק. החלופות הראשונות בסעיף עניינן במעשים קונקרטיים אסורים, והחלופה שבס"ק (5), הרלוונטית לענייננו, היא חלופת סל – שתכליתה להכניס לגדר העבירה כל מעשה או מחדל שיש בהם מרמה לצורך התחמקות ממס. לכן מדובר בהוראה בעלת "רקמה פתוחה" (ראו: ע"פ 10736/04 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 42 (26.9.2006)).

נמצאנו למדים, כי כל "מרמה, ערמה או תחבולה" שבה משתמש אדם כדי לגרום לרשויות מס הכנסה לשום את הכנסותיו בסכום נמוך מן המגיע – נכנסת לגדרו של סעיף 220(5) (ע"פ 109/72 מדינת ישראל נ' פז פ"ד כח(1) 93, 99 (1973)).

הנה כי כן, על פי סעיף 220(5) לפקודה, ניתן להרשיע בעבירות העלמת מס במרמה, מבלי להיות כבולים לאופן מסוים של מרמה. כך בנסיבות עניינו, יש בהיעדרו של רישום חשבונאי בסיסי, ובהימנעות מניהול ספרים מצידו של אברג'יל – כהתנהלות במרמה.

432. לאחר שפרסתי את הבסיס החוקי לחובת הדיווח ולחיובו של אברג'יל במס, נשאלת השאלה, האם חובת הדיווח למס הכנסה הקבועה בפקודת המס, נסוגה מפני זכות החיסיון לאי הפללה עצמית, כפי שטוען אברג'יל בערעורו? האם ככלל, עומדת לנישום הזכות לחיסיון? או האם חובת המסירה של המידע על ההכנסות לרשויות המס גוברת על זכות היסוד של הפרט לחיסיון מפני הפללה עצמית? זו השאלה העומדת לפתחנו.

אפתח בהצגת הזכות לחסיון מפני הפללה עצמית, המוקנית בדין לכל אדם (נחקר, חשוד, נאשם, או עד), והקבועה הן בסעיף 2(2) לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות),

1927 (העוסק בפטור מלהשיב לשאלות מפלילות בחקירת משטרה), והן בסעיף 47 לפקודת הראיות, הרלוונטי לענייננו:

> "47. (א) אין אדם חייב למסור ראיה אם יש בה הודיה בעובדה שהיא יסוד מיסודותיה של עבירה שהוא מואשם בה או עשוי להיות מואשם בה.
>
> (ב) ביקש אדם להימנע ממסירת ראיה מחמת שהיא עשויה להפלילו כאמור בסעיף קטן (א) ובית המשפט דחה את הבקשה והראיה נמסרה, לא תוגש הראיה נגד אותו אדם במשפט שבו הוא מואשם בשל העבירה שהעובדה המתגלית מן הראיה היא יסוד מיסודותיה, אלא אם הסכים לכך.
>
> (ג) [...]"

סעיף 47(א) קובע את הכלל שלפיו אדם זכאי שלא למסור ראיה אם יש בה כדי להפלילו; וסעיף 47(ב) קובע חריג לכלל, שמאפשר לחייב אדם למסור ראיה שיש בה כדי להפלילו. מכוח סעיף זה רשאי בית המשפט לכפות על אדם מסירת ראיה גם אם היא עלולה להפלילו, תוך הגנה מפני השימוש בה נגדו (להרחבה ראו: ואקי, כרך ג' עמ' 1620-1629). כמו כן החיסיון מפני הפללה עצמית חל על כל הליך בו אדם מוסר ראיות בפני הרשויות, ולא רק על הליך בבית-משפט (ראו סעיף 52 לפקודת הראיות).

החיסיון מפני הפללה עצמית משקף את ההעדפה של ההגנה על הפרט, מפני הפללה, על פני הערך של חשיפת האמת, ומקורו במסורת היהודית שלפיה "אין אדם משים עצמו רשע". ההצדקה העיקרית לזכות זו נעוצה ברצון להימנע מלהעמיד אדם בדילמה שבה עליו לבחור בין נאמנותו לעצמו ורצונו הטבעי להימנע מהפללה עצמית, לבין מחויבויותיו המוסריות והמשפטיות לסייע לרשויות החוק לברר את האמת.

ויודגש, מדובר בחיסיון יחסי, המעניק לבית המשפט סמכות שבשיקול דעת. אין זו חסינות מוחלטת מפני מסירת ראיה או עדות, זהו חיסיון מסויג המבטיח את הזכות לאי הפללה עצמית (ראו: בג"ץ 6319/95 חכמי נ' שופטת בית משפט השלום בתל-אביב-יפו, פ"ד נא(3) 750, 764 (1997)). היותו של החיסיון יחסי, מאפשר לערוך איזון ראוי בין התכלית להגן על זכותו של כל אדם שלא להפליל עצמו, לבין האינטרס המונח על הכף בהליך שבו מדובר. ובנסיבות עניינו הליך הדיווח בפני שלטונות המס.

השאלה אם חוק, המחייב את האזרח למסור לרשויות מידע, מסמכים או דו"חות בעניינים המוגדרים בחוק, מחייב את האזרח להפליל את עצמו, או אם משאיר לו פתח לתבוע את זכותו לאי הפללה עצמית, היא, בהעדר הוראה מפורשת, שאלה של פרשנות

חוקית (ראו: ע"פ 242/63 קריתי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יח(3) 477, 482 (1964) (להלן: עניין קריתי); ע"פ 196/85 זילברברג נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 485 (1990); דנ"פ 3898/90 זילברברג נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(2) 24 (1992)).

ואכן, ישנם מצבים שבהם לא יחול החיסיון עקב חובות גילוי או דיווח שנקבעו בדין, שלא מסויגות בשל החיסיון. במקרים אלה, המחוקק ביכר את האינטרס בדבר מסירת כל המידע הרלוונטי בפני הרשות, על פני האינטרסים עליהם מגנה הזכות מפני אי הפללה עצמית. כך למשל בסעיפים 135 ו-135א לפקודת מס הכנסה; כך בסעיף 11 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח – 1958 [נוסח משולב]; כך בסעיף 30(ב) לפקודת פשיטת רגל [נוסח חדש], התש"ם – 1980 ועוד.

בפסיקת בית משפט זה נקבע, לא אחת, כי הזכות לחיסיון מפני הפללה עצמית נסוגה מפני אינטרסים שונים הגוברים עליה. בהקשר לחובה למסור הצהרת הון לרשויות המס, נקבע כי החיסיון מפני הפללה עצמית אינו חל על "רישומים שהחוק דורש מהאזרח לעשותם". במקרה זה, זכות חיסיון לא תצדיק סירוב להיענות לדרישה, אפילו תתגלה אגב כך עבירה פלילית (ראו: עניין קריתי, עמ' 501; ע"פ 143/73 מדינת ישראל נ' זיידל, פ"ד כח(2) 19, 23-24 (1974)).

בפסיקה השתרשה הגישה, שכאשר החובה לספק מידע ומסמכים מעוגנת בחוק, ובהיעדר הוראת חוק מפורשת המאפשרת את קיומה של זכות החיסיון מפני הפללה עצמית, החוק כופה על הנישום לענות על כל שאלה ולספק כל מידע או מסמך, גם אם הוא עלול להוביל בכך להפללתו (ראו: ע"פ 725/97 קלקודה נ' הרשות לפיקוח חקלאי, פ"ד נב(1) 749 (1998)).

עינינו הרואות, כי מהחוק ומהפסיקה עולה שדיני המס והאינטרס הציבורי, גוברים על זכותו של הנישום שלא להפליל את עצמו.

433. זאת ועוד, ראוי לציין כי הוראת סעיף 47(ב) לפקודה, המעניקה לבית המשפט את האפשרות לכפות על אדם מסירת ראיה גם אם היא עלולה להפלילו – קדמה לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, והיא אינה מתבטלת מפניו, זאת בשל ההוראה בדבר שמירת הדינים הקבועה בסעיף 10 לחוק-היסוד.

ויודגש, חרף העובדה שהזכות לאי הפללה עצמית לא עוגנה בחוק יסוד בישראל (על אף שנעשו מספר ניסיונות לעשות כן), יש הצדקה להשקפה כי זכות זו נגזרת מכבוד האדם, ועל כן מדובר בזכות חוקתית (אהרן ברק פרשנות במשפט כרך שלישי – פרשנות חוקתית 433 (1994)).

עם זאת, יש לזכור, כי הזכות לחיסיון מפני הפללה עצמית אינה זכות-על, ולכן חוק מן המניין יכול שישלול אותה מפורשות, או מכללא, בתחומיו, כפי שפירטתי לעיל.

בנוסף, אף אם נקבל את טענת הסניגור, ונצא מנקודת הנחה כי הזכות מפני הפללה עצמית היא זכות חוקתית, אין הדבר מצביע על כך שמדובר בזכות מוחלטת. ניתן לפגוע בזכותו של אדם לאי הפללה עצמית, מכוח חוק המקיים את מבחניה של פיסקת ההגבלה הקבועה בסעיף 8 לחוק-היסוד. בענייננו, אין בפי סניגורו של אברג׳יל טענה כי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה לא צולח את מבחניה של פסקת ההגבלה, ולכן, דיון זה חורג ממסגרת הערעור שלפנינו.

לפיכך, ובהתאם לכל האמור לעיל, הוכח כי בנסיבות עניינו, זכות החיסיון נסוגה מכוח חובת גילוי סטטוטורית, שנקבעה בפקודת מס הכנסה כאמור, וטענת אברג׳יל בערעורו כי הוראת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו גוברת על הוראת פקודת מס הכנסה – דינה להידחות.

אשר על כן, הגעתי למסקנה כי יש להותיר את הרשעת אברג׳יל בעבירת המס במסגרת אישום זה – על כנה, וכך אציע לחבריי לעשות.

דיון בעונשו של אברג׳יל

434. בגין הרשעת אברג׳יל באישום הרביעי, נגזרו עליו שלושה עונשי מאסר עולם, לריצוי במצטבר זה לזה; כמו כן, בגין הרשעתו בעבירות בשאר האישומים בהם הורשע, נגזר עליו עונש כולל של 30 שנות מאסר – מהן 15 שנים לריצוי במצטבר למאסרי העולם, ו-15 שנים בחופף; זאת לצד עונשי פיצוי ותשלום קנס כספי.

435. תחילה, ולאור התוצאה אליה הגעתי, כי יש לזכות את אברג׳יל מעסקאות הסמים בהן הורשע במסגרת האישום ה-11, אני סבור כי יש להפחית מעונש המאסר בפועל שנגזר עליו – 8 שנות מאסר, ולהעמיד את עונשו הכולל על 22 שנות מאסר – מהן 11 שנים לריצוי במצטבר למאסרי העולם, ו-11 שנים בחופף, לצד יתר רכיבי גזר-הדין, שיוותרו בעינם.

ואדגיש, אף על פי שאין בערעור אברג׳יל כל טענה בדבר חומרת העונש שהוטל עליו, אעיר מספר הערות קצרות לענייננו.

436. בחינת חומר הראיות העצום שנפרש לפנינו, מלמדת על כך שאברג׳יל עמד בראש ארגון ששיקף בהתנהלותו את כל הסממנים והמאפיינים של ארגון פשיעה, וכפי שפורט בהרחבה לעיל, עובדה זו חולשת על כל העבירות בהן הורשע. מדובר בארגון שאברג׳יל הקים בזכות מנהיגותו וקשריו העבריינים, שברבות השנים הפך ל״מכונת פשיעה״ שפעלה באורח שיטתי ומחזורי, בארץ ובחו״ל, באמצעות פעילים רבים, חלקם עבריינים בעלי עוצמה משל עצמם, שלקחו חלק בקידום הפעילות הפלילית.

בהקשר זה, אוסיף ואציין את חבירתה של קבוצה עבריינית נוספת, שבראשה עמד המערער רוחן, לארגון הפשיעה בענייננו, זאת במטרה להיעזר במנהיגותו ובקשריו של אברג׳יל לצורך ביצוע הפעילות הפלילית. החבירה והברית עם קבוצת רוחן ואנשיו הוכחה הן בעסקאות הסמים (במסגרת ״העסקה הגדולה״ מושא האישום השני), והן בעבירות האלימות החמורות (במסגרת ״הפיצוץ ביהודה הלוי״ מושא האישום הרביעי), זאת מאחר שמשעה שקבוצת רוחן הצטרפה לארגון הפשיעה של אברג׳יל, הם חברו יחד גם למאבק ביריבי הארגון. ויודגש, מאבק אלים זה, שהופעל על-ידי שני הארגונים יחד, גבה קורבנות בנפש לרבות מותם של אנשים חפים מפשע, כפי שתואר.

התמונה המצטיירת מפי עדי המדינה בענייננו, שעדויותיהם פורטו בהרחבה בהכרעת הדין, היא של קבוצה עבריינית שבראשה עמד רוחן, ששימשה כ״שלוחה״ של ארגון הפשיעה של אברג׳יל, שהיה המנהיג הבלתי מעורער של הארגון, הגורם הקובע בו, מי שעל פיו יישק דבר, ומי שחברי הארגון היו יראים מפניו ומפני שלוחיו בתוך הקבוצה העבריינית.

כאמור, ארגון הפשיעה, שאברג׳יל עמד בראשו, שלח ידו בביצוע עבירות רבות וחמורות, ביניהן עבירות סמים בהיקפים גדולים, ועבירות אלימות קשות כפי שתוארו, זאת לצורך ביסוס כוחו ומעמדו, אל מול יריביו. אכן, מדובר בקטגוריה אחרת של פשיעה, אשר חורגת לחומרה ממקרים אחרים שראינו בפסיקה.

שיא הפעילות הפלילית האלימה של הארגון, תואר במסגרת האישום הרביעי, באירוע פלילי מן החמורים שאירעו בישראל, על רקע מאבקי כוח שניהלו ארגוני פשיעה זה בזה, תוך זלזול בחיי אדם, ותוך התעלמות מוחלטת מהמחיר שעלולים לשלם אזרחים חפים מפשע. לפיכך, לא ניתן להפליג באשר למסוכנותו של אברג׳יל, אשר הפך את הפשיעה המאורגנת למפעל חייו, ואשר היה לראש ארגון הפשיעה האכזרי והמסוכן מושא פרשה זו.

437. מפסיקת בית משפט זה עולה, שאמות המידה לגזירת העונש בגין עבירות לפי חוק מאבק בארגוני פשיעה הן חומרת העבירות שבוצעו במסגרת הארגון; וכן העוצמה

הארגונית שלו (ראו: עניין דבור, פסקה לז). ארגון הפשיעה בענייננו, שבו אברג׳יל שלט ביד רמה כאמור, עומד בשני הקריטריונים הללו:

ביחס לחומרת העבירות שבוצעו במסגרת הארגון – דובר בנסיבותינו בדרגת חומרה גבוהה של עבריינות, ובביצוען של עבירות אלימות מהחמורות בספר החוקים. לצד זאת כאמור, הארגון הקים ופיתח רשת בינלאומית, שסחרה בסמים בהיקפים של למעלה מ-225 מיליון ש״ח. שתי זרועותיו של הארגון, ״הזרוע האלימה״ לצד ״הזרוע הכלכלית״, ביססו אותו כ״מפעל פשיעה״ כוחני ורב עוצמה.

ביחס לעוצמה הארגונית – ניתן ללמוד ממאפייניו של הארגון בענייננו, כארגון בעל קיום עצמאי, שפעל לאורך זמן, בפעילות עבריינית משותפת, שיטתית והירכית, תוך חתירה להפקת רווח כספי ממקורות לא חוקיים, כביצוע עסקאות סמים; תוך הצטיידות באמצעי לחימה כחלק משגרת פעילותו; תוך מידור וחשאיות ביחס למשימות ותוכניות הביצוע השונות; ותוך טיפול ברווחת הפעילים ובייצוגם המשפטי. כל אלה ממלאים אחר דרישת העוצמה הארגונית, כאמור.

438. סיכומו של עניין, מגזר-הדין המקיף והמפורט של בית המשפט המחוזי עולה המסר החד והברור, כי מי שהורשע בעמידה בראש ארגון פשיעה, תוך רציחתם של שלושה קורבנות תמימים, ופגיעה בעשרות אזרחים, תוך ביצוע ניסיונות רצח ועבירות סמים בהיקף בינלאומי וחסר תקדים – ישהה למשך שארית חייו מאחורי סורג ובריח, כגמול על מעשיו, וכן על מנת להגן על הציבור מפניו. כך ראוי שיעשה, ואין כל עילה להתערבות בתוצאה צודקת ומבוססת זו.

לפיכך, וכפי שפורט לעיל, דין ערעורו של אברג׳יל – להידחות.

עם זאת, בהינתן שמצאתי כי יש לזכות את אברג׳יל מעסקאות הסמים, בהן הורשע במסגרת האישום ה-11, כאמור, ואם תישמע דעתי, יש להפחית מעונשו 8 שנות מאסר בפועל, כפי שפירטתי לעיל, ולהעמיד את עונשו הכולל על 22 שנות מאסר – מהן 11 שנים לריצוי במצטבר למאסרי העולם, ו-11 שנים בחופף להם, לצד יתר רכיבי גזר-הדין, שאין כאמור עילה להתערב בהם.

ערעורו של רוחן – דיון והכרעה

דיון בהרשעתו באישום הראשון

439. באישום זה, רוחן הורשע בעבירה של מנהל וממן בארגון פשיעה, בניגוד לסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס״ג-2003.

תחילה יוער, כי הדיון שערכתי ביחס לאברג׳יל באישום דנן, אשר עסק בקיומו של ארגון הפשיעה בעניינו ובמאפייניו, יפים גם לדיון בעניינו של רוחן. בדומה לאברג׳יל, אף רוחן לא העלה בערעורו טענה כי לא מדובר בארגון פשיעה, וטענותיו התמקדו בשלילת השתייכותו שלו לארגון והרשעתו כמנהל בו.

אקדים ואציין, כי עצם החברות בארגון פשיעה אינה עבירה פלילית עצמאית. ואולם, עמידה בראש ארגון פשיעה או מילוי תפקידים מסוימים בארגון יהוו עבירה פלילית, כפי שקובע סעיף 2 לחוק המאבק, הנושא את הכותרת "פעיל בארגון פשיעה" במסגרתו הורשע רוחן בעניינו:

> "2. (א) העומד בראש ארגון פשיעה, או העושה אחד מאלה באופן שיש בו כדי לקדם את פעילותו הפלילית של ארגון פשיעה, דינו – מאסר עשר שנים:
> (1) מנהל, מארגן, מכוון פעילות בארגון פשיעה או מפקח עליה, והכל במישרין או בעקיפין;
> (2) מממן במישרין או בעקיפין פעילות של ארגון פשיעה או מקבל מימון לצורך הפעלת הארגון, או מחליט בענין חלוקת כספים בארגון פשיעה."

440. בחינת התשתית העובדתית שהוצגה בפנינו בעניינו של רוחן מלמדת על כך, שבמהלך השנים 2001-2002 רוחן עמד בראש קבוצה עבריינית שעסקה בהלוואות בשוק האפור ובהימורים. תחתיו נמצאו בקבוצה טולי, דותן שוקרון (להלן: דותן), משה צ׳יקו בית עדה (להלן: צ׳יקו) ושלומי באסה (להלן: באסה). במהלך שנת 2002 הזדמנה לרוחן עסקת סמים, מושא האישום השני בפרשה זו, והוא מינה מטעמו את טולי למימושה. משלב זה הצטרף עם קבוצתו תחת חסות ארגון הפשיעה בניהולו של אברג׳יל. תכלית החבירה הייתה להיעזר במנהיגותו ובקשריו של אברג׳יל לצורך ביצוע הפעילות הפלילית.

לפיכך, תפקידו של רוחן בארגון היה ייחודי ביחס לשאר מנהליו, שכן הוא חבר לאברג׳יל כאשר כבר עמד בראש קבוצה עבריינית משלו.

עם חבירתו, רוחן הפך למנהל בארגון הפשיעה, וככזה עסק בניהולה של עסקת הסמים הגדולה כאמור, והיה שותף מלא בניהול המאבק ביריב הארגון רוזנשטיין, לרבות השתתפותו בדיונים בדבר תכנית החיסול, כאשר פעילים מקבוצתו נשלחו למבצע ההתנקשות ב"אירועי הקשת". בעקבות זאת, רוחן השתתף אף בפגישה שהתקיימה בים המלח, יחד עם אברג׳יל ורוזנשטיין, בניסיון לפייס את האחרון ולהגיע להבנות עמו. בנוסף, עם עזיבתו של אברג׳יל את הארץ באפריל 2003, רוחן שימש כמחליפו ופעל

לרווחתם של חיילי הארגון, הסדיר עבורם ייעוץ משפטי, הכווין את פעילותם, וטיפל בהעברות הכספים, כפי שאף יפורט בהמשך.

הברית המשותפת בין הארגונים באה לידי ביטוי הלכה למעשה – הן באמצעות עסקאות הסמים המשותפות (ב"עסקה הגדולה" מושא האישום השני); הן בעבירות האלימות החמורות שבוצעו במסגרת הארגון (באירוע "הפיצוץ ביהודה הלוי" מושא האישום הרביעי).

441. ויודגש, העובדה שארגון הפשיעה בנוי מקבוצות שונות, כמו במקרה שלנו, לא משנה לעניין הגדרתם של ראשי כל אחת מהקבוצות כמנהלים בארגון הפשיעה. למעשה, די בכך שלרוחן היו פעילים משלו, שהייתה לו מרות עליהם, שקיבל החלטות ביחס אליהם, ושקבוצתו פעלה כחלק מהארגון, כדי ללמד על כך ששימש מנהל בארגון פשיעה.

בהקשר זה, מהחומר הראייתי עולה, כי קבוצת רוחן לא חברה רק לעסקת סמים ספציפית כזו או אחרת, אלא קבוצתו הפכה לחלק אינטגרלי מהמבנה הארגוני של ארגון הפשיעה של אברג'יל, תוך שותפות במטרות הארגון, בכספים, ובאחריות ההדדית. פעולת החבירה לארגון מיצבה את מקומו של רוחן כאורגן בכיר בה, והוא הפך לשותף מלא בקבלת ההחלטות ובהוצאתו לפועל של המאבק ביריב הארגון רוזנשטיין, תוך שהיה נכון להשתתף במימונו. ויודגש, מאבק אלים זה, שהופעל על-ידי שני הארגונים יחד, גבה קורבנות ברכוש ובנפש לרבות מותם של שלושה אנשים חפים מפשע ופגיעה בעשרות אזרחים שנפצעו, באירוע פיצוץ מטען החבלה ברח' יהודה הלוי, מושא האישום הרביעי.

442. הנה כי כן, בחינת מכלול הראיות בענייננו מגלה תמונה ברורה, לפיה קבוצת רוחן התמזגה בתוך ארגונו של אברג'יל, כאשר רוחן היה שותף מלא בהכוונת פעילות הארגון, כמו גם בהעברת כספים לצורך פעילותו וקידומו.

443. נוסף על כך, מעורבות רוחן כמנהל בארגון השתקפה בפעולותיו הניהוליות אשר חרגו ממתן הכוונה לקבוצה המקורית שעמד בראשה, ומעשיו הפכו להיות מעשי ניהול כלליים יותר: כך הוכח כי נוכחותו של רוחן בפגישות בבלגיה, שמטרתן הייתה לקדם ולהוציא לפועל את תכנית הפגיעה ברוזנשטיין, מצביעה על בכירותו בתוך הארגון; כך אף הצטרפותו לאברג'יל ל"שיחת פיוס" עם רוזנשטיין במלון בים המלח, אחרי "אירועי הקשת". מדובר היה במפגש פסגה בניסיון להגיע להבנות בין הארגון לבין רוזנשטיין, ונוכחותו של רוחן במקום, מבלי שהיה לו סכסוך עצמאי עם רוזנשטיין, מלמדת היטב הן על מעמדו הבכיר בארגון, הן על שותפותו במאבק נגד יריב הארגון.

444. כמו כן, עם עזיבתו של אברג׳יל לחו״ל, באפריל 2003, רוחן הפך לממלא מקומו של אברג׳יל בארץ, ושימש כגורם מרכזי בפעילותו של כלל הארגון, הן בהמשך תפעולה של עסקת הסמים הגדולה, מושא האישום השני; הן בעזרה במקום בו התגלע קושי במימושה; הן בהנחיית חיילי הארגון שעסקו במאבק ברוזנשטיין; והן בטיפול בהסדרת ייצוג משפטי ומימון של פעילי הארגון.

445. איחוד הכוחות בין הארגונים וכן מעמדו של רוחן בצמרת הארגון נלמדת מעדויות עדי המדינה טולי, י.מ ובומבי, כמו גם מהאזנות הסתר ומראיות נוספות, אשר יפורטו להלן בקצרה.

446. בחינת המארג הראייתי המבוסס במקרה דנן מלמד על כך, כי עד המדינה טולי שהשתייך לקבוצה העבריינית בראשה עמד רוחן, איפשר למשטרת ישראל להיחשף לנבכי קבוצה זו. טולי מילא תפקיד של ״איש הכספים״ בקבוצת רוחן, ואף ניהל רישומים כספיים ביחס לרווחים שהתקבלו מעסקאות הסמים ואופן חלוקתם בין השותפים.

מעדות טולי ניתן ללמוד, כי ארגון הפשיעה עסק ביבוא והפצת סמים בהיקף נרחב, והרווחים ממכירתם היו חלק ממקורות המימון של הארגון ושימשו בין היתר, גם למימון המאבק ביריביו. לדבריו, הנסיעות לחו״ל, האבטחה (לרוחן הייתה אבטחה אישית צמודה), ההוצאות השוטפות, שכירת כלי רכב עבור אברג׳יל ורוחן – כל אלה מומנו מתוך כספי מכירת הסמים.

447. טולי הוסיף וסיפר על כספים שהעביר לבומבי ב״בית-קפה הכוהנים״ בתל-אביב, מתוך רווחי עסקאות הסמים, לצורכי מימון המאבק ברוזנשטיין, זאת בעקבות הפגישה שהתקיימה בבלגיה, עובר לאירוע ״יהודה הלוי״ מושא האישום הרביעי. אף בעניין זה, נמצאה תמיכה לדבריו בעדות בומבי.

בהקשר זה, ניסיונו של רוחן לטעון שמעמדו של טולי בארגון היה עצמאי – דינו להידחות. טענת רוחן, לפיה ביכולתו של טולי היה לחייבו בתשלום הוצאות תוכנית החיסול, שלא על דעתו וללא הסכמתו – ועל כן אין לייחס לחובתו את העברת הכספים ב״בית-קפה הכוהנים״ – סותרת בבירור את דבריו של טולי שנמצאו מהימנים; את התרחשות אירועי הפגישות בבלגיה; ואת היחסים בין טולי לרוחן, והמדרג הברור ביניהם כפי שעולה מחומר הראיות.

זאת ועוד. העובדה שטולי פעל רק באישור רוחן עולה באופן מפורש משיחה טלפונית (מוצג ת/1879ה) במסגרתה דרש אברג׳יל מטולי כספים, ובסיומה ביקש מרוחן

לוודא כי טולי אכן יעבירם. משיחה זו ניתן ללמוד על ההיררכיה בין רוחן לטולי, כמו גם על העובדה כי בפועל, השליטה בכספי הקבוצה הייתה מצויה בידי רוחן.

448. נוסף על כך, טולי העיד ביחס לניסיונות הקודמים לרצוח את רוזנשטיין ("אירועי הקשת"), שבהם נטלו חלק אנשיו של רוחן. לדבריו, "רוחן היה מי ששלח אותם למשימות [...] שכן רוחן הוא ראש הקבוצה שלהם ורק הוא יכול לשלוח אנשים למשימות" (עמ' 115 להכרעת הדין).

העובדה כי פעילים מקבוצת רוחן נעצרו בעת "אירועי הקשת", בניסיונות להתנקש בחיי רוזנשטיין (ורוחן לקח על עצמו אחריות לשותפות באירוע (מוצג ת/1867ה)), מלמדת על הזדהות והטעמת קבוצתו ביעדיו של ארגון הפשיעה של אברג'יל.

תימוכין לכך נמצאו בשיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר, מהן ניתן ללמוד על טיפולו ודאגתו של רוחן לרווחה הכלכלית ולייצוג המשפטי עבור הפעילים שהיו שותפים בביצוע המעשים (מוצגים ת/1874כ', ת/1875כ', ת/1867), לרבות טיפולו בשכר הטרחה עבור ייצוגו המשפטי של אייבי אברג'יל, אחיו של אברג'יל, שעמד לדין על קשירת קשר לרצוח את רוזנשטיין (מוצג ת/1873י"ג).

אמנם אירועים אלה אינם במוקד הפרשה שלפנינו, ומובאים רק כסיפור רקע, משהיו חלק בלתי נפרד מתכנית ההתנקשות שנרקמה נגד רוזנשטיין. ויודגש, הרלוונטיות של אירועים אלה לענייננו ברורה: מדובר באירועים שעצם התרחשותם וזהות מבצעיהם הוכחה במסגרת הליך אחר (בו הודו המעורבים והורשעו – מוצג ת/213) כשבהתאם לעדויות עדי המדינה, קשורים בקשר בל יינתק לאירועים המפורטים באישומים השלישי והרביעי בפרשה שבענייננו.

449. כעת אפנה לבחינת ראיות הסיוע שנמצאו לעדות טולי – בעדותם של בומבי ו-י.מ, אשר נמצאו מהימנות על-ידי בית המשפט המחוזי. מעדותם ניתן ללמוד כאמור, על אודות החבירה ואיחוד הכוחות בין אברג'יל לרוחן, וכן על שיתוף היעדים והמשאבים הכלכליים בין השניים, כפי שיפורט.

450. בחינת עדות בומבי מלמדת על כך, שקבוצת רוחן, שמנתה את טולי, דותן, באסה וצ'יקו, חברה לארגון של אברג'יל עוד בטרם "אירועי הקשת", ולאחר רצח אחיו של אברג'יל. מדובר היה בברית שהוגדרה על-ידי בומבי כך: "אנחנו איתם, הם איתנו, מה שאנחנו צריכים הם יתנו, מה שהם צריכים אנחנו ניתן, אנחנו ביחד בכסף, במלחמה, בהכל" (עמ' 142 להכרעת הדין).

לדבריו, היה בקשר עם טולי ביחס לכספים שהיה אמור לקבל מרווחי הארגון, בהדגישו: "טולי היה אחראי מהצד של אבי רוחן לגבי הכסף" (עמ' 156 להכרעת הדין). כן העיד, כי היו מספר פעמים שקיבל כספים מאברג'יל באמצעות טולי. עוד ניתן ללמוד מעדותו, כי כחלק ממערכת היחסים עם רוחן, התקיימו עשרות מפגשים עמו ועם אנשיו: "היו לנו עשרות פגישות עם כולם, היינו נפגשים עם אבי (רוחן), עם דותן, עם כולם. לא היינו מדברים על עסקים, היינו מדברים רק את מי צריך לרצוח, את מי שיצחק רוצה שנרצח" (עמ' 109 להכרעת הדין).

זאת ועוד. בומבי אף העיד כי "מאז שנכנסו בברית עם אבי רוחן היה לנו מצב שכאילו כולם לא משנה מה עושים, עסקים, יש כסף להפריש למלחמה" (עמ' 492 להכרעת הדין).

451. אף עדות י.מ תומכת בדבריהם של טולי ובומבי. בחינת עדות י.מ מעלה, כי רוחן היה דמות חשובה ובכירה בארגון, ומתחתיו היו טולי, דותן, צ'יקו וחנוך עצמון. לדבריו, כשם ש-ה.צ היה "האבא" שלו בארגון, כך רוחן היה "האבא" של טולי בארגון. בכירותו של רוחן אף עולה משרטוט שערך י.מ באופן אותנטי, במהלך עדותו בבית המשפט המחוזי מעל דוכן העדים, וממנו עלה מיקומו של רוחן בצמרת הארגון (מוצג ת/1250).

452. הנה כי כן, דבריהם של עדי המדינה בעניינו, ובעיקר עדויות טולי ובומבי, משמשות עדויות מסייעות האחת לרעותה, ואף משתלבות עם מכלול הראיות בפרשה. מדבריהם עלה אפוא, כי בין אברג'יל לרוחן נכרתה ברית של שיתוף פעולה סמוך לאחר רציחתו של יעקב אברג'יל; ושהברית ביניהם כללה גם חבירה למאבק ברוזנשטיין, שהיה אויבו של אברג'יל כאמור, והפך להיות אויבו של רוחן ואנשיו בעקבות ההתמזגות בין הארגונים.

453. תמיכה נוספת אותה ניתן לראות כראיית סיוע לדברי עדי המדינה נמצאה בשיחות רבות שנקלטו בהאזנות סתר, מהן עלה הקשר הקרוב בין אברג'יל לבין רוחן, והשותפות ביניהם. בנוסף, השיחות אף המחישו את מעמדו וחלקו המהותי של רוחן בצמרת הארגון (כך למשל, מוצגים ת/1719, ת/1749, ת/1927, ת/1905); ואת פעולות המימון של רוחן, שהעביר סכומי כסף שוטפים לצורכי הארגון (מוצגים ת/1930, ת/1740), ובתוך כך מימן תשלום עבור כרטיס טיסה לרעייתו של אברג'יל (ת/1143).

454. לכך יש להוסיף את שקריו המהותיים של רוחן, שכפר באופן מלא בהשתייכותו לארגון הפשיעה, ובחבירתו לאברג'יל; שלל כי שילם עבור ייצוג משפטי לפעילי הארגון

או העביר כספים למשפחותיהם; טען כי פגש באברג׳יל פעמים ספורות בלבד, ולא היה מקורב אליו; ושלל את הטענה כי שימש כמחליפו כאשר הלה היה בחו״ל.

עסקינן בשקרים מהותיים הקשורים ללב ליבה של המחלוקת ומשמשים בנסיבות העניין ראיית סיוע משמעותית לעדויות עדי המדינה שפורטו.

זאת ועוד. גם סניגוריו של רוחן בבית המשפט המחוזי אישרו שאין לסמוך על דבריו, והביאו לעניין זה מומחית מטעמם, גב׳ גל סלע, שטענה כי שקריו נבעו מבעיות בריאותיות. עדותה בבית המשפט המחוזי זכתה להתרשמות שלילית וניתן לה משקל אפסי, משנקבע כי חוות דעתה נעדרה ביסוס רפואי מספק ובר-סמכא, וזאת אף מבלי שטרחה כלל לפגוש ברוחן ולשוחח עמו.

455. טענות רוחן בערעורו, כי לא נטל חלק בארגון הפשיעה או מילא את מקומו של אברג׳יל בהיעדרו, נסתרות במספר שיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר. כך למשל, בשיחת טלפון (מוצג ת/1780) במהלכה אברג׳יל שוחח עם אחד בשם סמי והפנה אותו לרוחן לצורך פתרון בעיות שעלו בהיעדרו; וכך בשיחת טלפון נוספת (מוצג ת/1740) במסגרתה אברג׳יל העביר לרוחן ״הוראות חפיפה״ לתחזוקת פעילות הארגון, והנחה אותו כיצד להתנהל עם הפעילים בהיעדרו.

בנוסף, במהלך השנים 2003-2004 רוחן נסע מספר פעמים למפגשים עם אברג׳יל בבלגיה, בספרד ובשוויץ, וכעולה מהאזנות הסתר, במפגשים אלו נדרש לעדכנו במתרחש בארץ, כמו גם לקבל ממנו הנחיות להמשך הפעילות (מוצגים ת/227ב, ת/1905, ת/1809, ת/1873יג).

456. בערעורו, רוחן שב ומעלה את הטענה שהעובדה ש-ה.צ ו-א.צ לא הכירו אותו, מציבה סימן שאלה סביב מעמדו הנטען בארגון. טענה זו הועלתה אף בפני בית המשפט המחוזי, אשר דן בה ודחה אותה, תוך עמידה על המידור שאפיין את ארגון הפשיעה; על ייחודיות תפקידו של ה.צ, כבונה המטענים בארגון, ועל כך שהיה נמנע מלהתערות בין אנשיו. על כן, אין להתפלא ש-ה.צ לא נפגש עם רוחן, הגם ״ששמו הגיע לאוזניו״, כפי שהעיד.

אשר ל-א.צ, אין מחלוקת על כך שהלה לא היה חבר בכיר בארגון, ולכן היעדר היכרותו עם רוחן אינו מלמד דבר בנסיבות העניין.

457. לאור האמור לעיל, בחינת התשתית הראייתית בעניינו מלמדת, כי פעילות רוחן ואנשי קבוצתו שולבה בפעילות ארגון הפשיעה בכללותו באופן שאינו מצדיק כל הבחנה ביניהן, ועל כן, מהרשעתו של רוחן בעבירות מושא האישומים הנוספים שיפורטו בהמשך, בגין מעורבותו בעסקת הסמים הגדולה, בפיצוץ הקטלני ביהודה הלוי ובעבירות המס – מתחייבת הרשעתו גם בנסיבה המחמירה הקבועה בסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.

458. בסופו של יום, על בסיס העדויות והחומר הראייתי שהונח לפתחנו, אני קובע כי הרשעת רוחן באישום זה – בדין יסודה. רוחן נמנה על שורת מקבלי ההחלטות בארגון, הכווין ומימן פעילות בו, היה ראש קבוצה עבריינית בתוך הארגון, נשא בתפקיד מפתח, ואף גיבה את ראש הארגון אברג'יל בהיעדרו, כל זאת באופן שביסס נגדו את העבירה של מנהל וממן בארגון פשיעה, לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק המאבק.

לפיכך, אם דעתי תישמע, דין ערעורו של רוחן על הרשעתו בעבירה מושא אישום זה – להידחות.

דיון בהרשעת רוחן באישום השני

459. באישום זה ("העסקה הגדולה"), רוחן הורשע (יחד עם אברג'יל) בעבירה של יבוא, מסחר והספקה של סם מסוכן, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים; ובעבירה של עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

460. במסגרת עסקת הסמים מושא האישום, הועברו מפרו לקנדה בתוך מכונה תעשייתית, לפחות 460 ק"ג סם מסוג "קוקאין", שהוסלק בתוך גלגלי ברזל.

הרשעת רוחן באישום דנן התבססה בעיקרה על עדות עד המדינה טולי, שהיה שותף לביצוע העסקה, ועל עדות סמי ביטון (להלן: ביטון) שאימת את דברי טולי, לצד ראיות הסיוע שנמצאו לעדותו – שעיקרן בעדות עד המדינה בומבי; שיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנת סתר; הבירור שערך רוחן על נסיבות מעצרם של אילן עזרן ושלומי באסה (להלן: עזרן ובאסה); שקריו המהותיים של רוחן בעדותו; וכן חלקו של צ'יקו בית עדה בעסקת הסמים. הכול כפי שיפורט.

461. בחינת עדות טולי מלמדת על ראשית העסקה בפנייתו של רוחן אליו, על מנת שייפגש עם אלי לוי (להלן: לוי), שברשותו הייתה מכולה ובה סמים. בעקבות זאת, נערכה פגישה בביתו של לוי, בה נכחו בין היתר, רוחן וטולי. לדבריו, רוחן הציגו בפני

לוי בפגישה כך: "תשמע זה טולי, הוא כמוני, הוא ידבר איתך [...] אני לא מבין בסמים, תדבר איתו על הכל, מה שצריך... כמוני, זה כאילו אתה מדבר אלי" (עמ' 469 להכרעת הדין).

לפיכך, בהתאם לדברי טולי, לא רק שרוחן היה שותף מלא בעסקה, אלא שהיא נוצרה בתיווכו.

כמו כן, טולי העיד בפירוט על כל שלבי העסקה, ועל הפעולות הרבות שביצע על מנת להעביר את המכולה לאירופה, תוך שעדכן את רוחן בכל שלב ושלב. לדבריו, כאשר מהלך שינוע המכולה לא צלח, עדכן את רוחן על אודות כישלון התכנית. בעקבות זאת, פנה יחד עם רוחן למאיר אברג'יל (להלן: מאיר), כדי לבחון עמו אפשרות אחרת להעברת המכולה. בהמשך לכך, טולי טס לפרו, שם נפגש עם מוטי חדד (להלן: מוטי), וסיכם עמו שיגיע לקנדה כשהמכולה תועבר לשם.

בחינת הראיות בתיק מלמדת, כי מעת חזרתו של טולי מפרו, עסקת הסמים סוכמה במפגש שהתקיים בים המלח, ושבו נקבעה חלוקת הרווחים בין השותפים לעסקה – רוחן, אברג'יל, ומאיר – ולפיה כל קבוצה תקבל 30% מרווחי העסקה, ו-10% הנותרים יועברו לביטון, תוך נישול לוי מהרווחים.

עוד עלה מעדות טולי, כי לאחר שעודכן כי המכונה עם הסמים הגיעה לקנדה, טס לשם עם צ'יקו אחיינו של רוחן. בהגיעם למונטריאול, פגשו במוטי במחסן בו אוכסנה המכולה, ושם הכיר לראשונה את ביטון.

בנוסף, מעדות טולי עולים סכומי הכסף שהתקבלו ממכירת הסמים שהוצאו מהגלגל הראשון במכונה, וכיצד ביטון הודיע לו כששלח כספים לצ'יינג' בירושלים, באמצעות בלדר חרדי, ממנו קיבל כ-400,000 דולר במזומן. מסכום זה העביר לקבוצתו של רוחן – 200,000 דולר. זאת ועוד, טולי תיאר כיצד ביטון הפנה אותו לאחיו, ממנו קיבל טולי סכום נוסף של כ-380,000 דולר, שיועדו לקבוצתו של רוחן. כן עולה מעדותו, כי רוחן אמר לחברי קבוצתו שיעשו שימוש בכסף שהתקבל לצורך קניית דירות.

בשלב זה, טולי תיאר את המשבר שנוצר בעקבות פתיחת גלגל נוסף על ידי מוטי בקנדה, ללא נוכחותו, ובניגוד למוסכם ביניהם, ואת פנייתו לרוחן ולמאיר בעניין זה. בעקבות זאת, ביוני 2003, אברג'יל יזם פגישה לצורך יישוב המחלוקת והורה לרוחן, טולי וצ'יקו להגיע אליו לספרד (מוצגים ת/227כ ו-ת/227כא – פלטי המעברים של טולי ורוחן, המצביעים על כך שטסו למדריד במועדים הרלוונטיים).

כעולה מעדותו, למחרת התקיימה פגישה נוספת במַלָגָה, במסגרתה חולקו כספים מרווחי העסקה בין אברג׳יל, רוחן ומאיר.

נוסף על כך, בחינת עדות טולי מלמדת כי קיבל רווחים כספיים נוספים מביטון, שמקורם במכירת הסמים שהוצאו מהגלגל השני במכונה. כך, תיאר כי קיבל ממנו כספים במזומן בבלגיה ובדנמרק, בסכום של כ-150,000 דולר בכל פעם. את הכספים חילק בין רוחן, אברג׳יל ומאיר, והם שימשו בין היתר, לרכישת מכוניות ב.מ.ו חדשות. ביחס לרוחן העיד, כי הלה קיבל ממנו את הכספים בספרד, בדנמרק ובישראל.

עוד נלמד מעדותו, כי בנוסף לכספים שביטון העביר לו במזומן, הלה אף העביר כספים לחשבונו בסכום של 500,000 דולר (מוצג ת/846), כשחלקם הועבר לקבוצתו של רוחן, וחלקם שימש לצרכיו המבצעיים של הארגון. בסך הכול – כל אחת משלוש הקבוצות קיבלה מכספי העסקה מושא האישום סכום של 2.7 מיליון דולר לערך.

בחינת הכרעת הדין בעניינו מלמדת, כי בית המשפט המחוזי התרשם מעדותו הקוהרנטית של טולי באישום זה. תואר כי העיד במשך 9 ישיבות ועדותו הייתה מפורטת וסדורה.

462. ומכאן – לבחינת הסיוע הראייתי שנמצא לדברי טולי – בעדות בומבי. הלה נדרש בעדותו למיקומו של טולי במבנה הארגוני וכפיפותו לרוחן, ולכך ששימש נציגו של רוחן בעסקת הסמים. לדבריו, היה נוכח באחת הפגישות בספרד בה נטלו חלק אברג׳יל, מאיר, טולי ומוטי, ובה דובר על עסקת הסמים מושא האישום דנן, בדבר קוקאין המוסלק "בצמיגים או במכונות גדולות" (עמ׳ 516 להכרעת הדין).

בהקשר זה, אני סבור שיש לדחות את טענות רוחן בערעורו המשיגות על עדות בומבי. בית המשפט המחוזי קיבל את דברי בומבי כסיוע ראייתי ממשי לעדות טולי באישום זה, ולא מצאתי טעם מוצדק להתערב בכך. זאת אף בשים לב לכך שבומבי, אשר שימש דמות מפתח בארגון, תיאר את סוג הסם, את דרך הטמנתו, אישר שטולי שימש נציגו של רוחן בעסקת הסמים כאמור, וכן נתן ביטוי למעורבות רוחן בעסקה.

463. סיוע ראייתי נוסף לעדות טולי נמצא בתוכנן של שיחות טלפוניות שנקלטו בהאזנת סתר, שיש בהן כדי לסבך את רוחן בביצוע העסקה מושא האישום, כפי שיפורט.

משיחת טלפון בין אברג׳יל לרוחן מיום 7.5.2003 (מוצג ת/1740), ניתן ללמוד על פעילות עסקית שבה היו שותפים השניים, שבמהלכה דיברו על "ניירת" (שם קוד

ל"כסף") שאברג'יל המתין לו, בעניין שבו היו מעורבים מאיר ו"הגמד" (כינויו של טולי). בחקירתו הנגדית, רוחן התקשה לתת הסבר לשיחה מפלילה זו.

בנוסף, זמן קצר לפני כן, ביום 20.4.2003, התנהלה שיחה בין רוחן לאייבי, אח של אברג'יל (מוצג ת/1872כה), שממנה עלתה באופן מובהק מעורבותם העסקית המשותפת של אברג'יל, רוחן, מאיר וטולי, לרבות המתיחות ששררה בין אברג'יל למאיר. שיחה זו מלמדת על מעורבותו של רוחן, כמי שנמצא בתווך בין אברג'יל למאיר בסכסוך הכספי ביניהם, והביע את דאגתו בשל כך: "אני נמצא בבעיה אז אתם משאירים את הבעיה אצלי" (עמ' 495 להכרעת הדין).

שיחה נוספת מיום 7.8.2003 (מוצג ת/1739), בין אברג'יל לאחיינו (בנו של מאיר), התקיימה בעיצומה של העסקה הגדולה. משיחה זו עלה, כי מאיר קיבל סכום של כ-700,000-600,000 דולר, שיועדו לאברג'יל ושותפיו, אך משלא העביר את הכספים נוצר סכסוך בין האחים.

מעיון בצבר שיחות טלפוניות אלה, ובאי-מתן הסבר מצידו של רוחן לתוכנן, אני מקבל את הקביעה כי יש בהן סיוע ראייתי לדברי טולי על קיומה של העסקה מושא האישום דנן, על זהות שותפיה ועל רווחי הארגון ממנה.

464. כמו כן, סיוע ראייתי למעורבות רוחן בעסקת הסמים נלמד מנסיבות היעלמותו של לוי, ומצוי בבירור שערך רוחן על נסיבות מעצרם של עזרן ובסה. לדברי טולי בעדותו, רוחן סיפר לו כי שלח את השניים כדי לפגוע בלוי. כעבור זמן מה, הם נעצרו עם כלי נשק, ורוחן התעניין בהליך שנפתח נגדם, תוך שניסה לברר אם נחקרו על ניסיון רצח. בנוסף, בשיחה מיום 18.8.2003, רוחן נשמע מברר על ההליך המשפטי בעניינם (מוצג ת/1920). ואולם, כתב האישום שהוגש נגדם ייחס להם עבירות נשק בלבד (מוצג ת/843), ושמו של לוי כלל לא הופיע בו. רוחן בחקירתו הנגדית אישר את העובדה שערך בירור בעניין זה, אך לא ידע להסביר את הרקע שלו.

לפיכך, אין לקבל בנסיבות אלה, את טענת רוחן לפיה הבירור על אודות "חבריו העצורים", נעשה "כפעולה שבשגרה" ואין בו כדי להפלילו.

465. ראיית סיוע נוספת לדברי טולי מצויה בשקריו המהותיים של רוחן, כפי שעלו במהלך עדותו בבית המשפט המחוזי. מדובר בשקרים הקשורים בנסיבות היווצרות העסקה והמפגשים בביתו של לוי; ובניסיונו של רוחן להרחיק עצמו מקשרים עסקיים עם השותפים לעסקה – אברג'יל, מאיר וטולי.

כך, במהלך חקירתו הנגדית רוחן ניסה להרחיק עצמו מאלי לוי וטען כי כלל לא היה בביתו. דבריו אלו נסתרו בעדותה של מיכל לוי, אלמנתו, שהוגשה בהסכמה (מוצג ת/1028א). מדובר בשקר מהותי שבלב יריעת המחלוקת – מאחר שבמפגש בביתו של לוי התגבשה עסקת הסמים.

כך אף ביחס למערכת היחסים עם אברג׳יל, רוחן דבק בגרסה המרחיקה אותו ממנו, וטען בראשית חקירתו הנגדית כי ״אני מכיר את יצחק תקופה קצרה, ראיתי אותו מספר פעמים בחיים שלי, מעבר לזה לא היה לי איתו כלום״ (עמ׳ 501 להכרעת הדין). ואולם, בהמשך, רוחן נאלץ להודות ביחסיהם הקרובים.

אשר ליחסיו עם טולי, רוחן בעדותו ניסה לצנן ולהקטין את אופי היחסים ביניהם, וטען כי קשריהם הסתכמו בעסקי קרמיקה בלבד. בחקירתו הנגדית, חזר בו מאמירה זו ואישר כי טולי היה חלק מהקבוצה שלו, שאותה אף כינה ״משפחה״ (מוצג ת/1809), ושעסקה בפעילות בלתי חוקית.

ביחס למאיר טען, כי נפגש עמו מספר פעמים בלבד בתקופה הרלוונטית וכי יחסיהם הסתכמו במספר שיחות טלפון שלא זכר את תוכנן.

ואולם, מחומר הראיות בעניינו מצטיירת תמונה שונה. בדיון לפנינו, הפנה בא-כוח המאשימה לשיחה בין רוחן לבין אברג׳יל (מוצג ת/1740) שיש בה להפריך את טענות רוחן ביחס למערכות היחסים שלו עם טולי ומאיר. מהשיחה ניתן ללמוד שכאשר אברג׳יל חפץ לדעת ביחס למעשיו של טולי, הוא פנה למנהל שלו (כהגדרתו בחוק המאבק) – רוחן, ונענה על ידו. באותה שיחה, אברג׳יל אף שאל את רוחן ביחס למעשיו של מאיר, ואף הפעם נענה על-ידי רוחן, שעדכנו על אודות פגישה שהתקיימה בין טולי למאיר. מיד לאחר מכן, אברג׳יל שאל ״מה עם הניירת?״ (כלומר ״מה עם הכסף״) ורוחן השיבו ״עוד לא עוד לא״, כאשר אברג׳יל מצידו הביע דחיפות ביחס לכספים ״כי הילדים צריכים לזוז שמה״.

עינינו הרואות, כי שיחה זו מפריכה באופן אובייקטיבי את טענת רוחן שאין לו עסקים עם מאיר ואברג׳יל, ומוכיחה כי הייתה ביניהם מערכת עסקית.

לפיכך, מהתשתית הראייתית שהוצגה לפנינו עולה, כי מדובר בשקרים בולטים בנושאים מהותיים, הקשורים ללב ליבו של האישום והמעורבים בו, ונועדו להטעות את בית המשפט, מאחר שמטרתם הייתה לתמוך בגרסה הכוזבת של רוחן, לפיה טולי הוביל

את העסקה באופן עצמאי. משכך, השקרים המהותיים באים בגדרי שקרי נאשם כמובנם בפסיקה, ויש בהם כדי לשמש ראיית סיוע לעדות טולי בדבר חלקו המשמעותי והמרכזי של רוחן בעסקת הסמים מושא אישום זה.

לא למותר לציין, כי מתמיה בעיני שסנגוריו של רוחן העלו בערעורו את הטענה לפיה שקריו לא משמשים סיוע לעדות טולי. ואדגיש, שקרי רוחן לא היו שנויים במחלוקת, שעה שאף ההגנה בבית המשפט המחוזי ביקשה להתעלם מעדותו, נוכח שקריו אלה.

466. זאת ועוד. גם חלקו של צ׳יקו בעסקת הסמים משמש נדבך נוסף בהוכחת מעורבות רוחן בעסקה. העובדה שצ׳יקו, אחיינו של רוחן, ומי שנמנה עם חברי קבוצתו, נסע עם טולי לקנדה, לצורך פתיחת הגלגל הראשון במכונה – מהווה סימן נוסף לכך שמדובר בעסקה שטולי פעל במסגרתה מטעם הקבוצה של רוחן ובשותפות מלאה עמו. ואחדד, נסיעתו של טולי יחד עם צ׳יקו לקנדה הוכחה בעדות טולי, שנתמכה בעדות ביטון, ואין מחלוקת על כך.

לפיכך, אני סבור כי מעורבותו הפעילה של חבר נוסף מקבוצת רוחן, לצידו של טולי, משמשת ראיה עצמאית המסבכת את רוחן בעסקת הסמים. זאת אף על רקע אי אמירת האמת מצידו של רוחן כי טולי הוביל את העסקה באופן עצמאי, ונוכח הנתון שהוכח בדבר חברותו של צ׳יקו בקבוצת רוחן.

467. ומכאן – לטענות רוחן בערעורו על הרשעתו באישום דנן.

רוחן מיקד את טענותיו בערעור בתקיפת ראיות הסיוע שנקבעו לעדות טולי, כאשר טענתו המרכזית הייתה כי ״אף אחת מהן לא עמדה בכלל התנאים שנקבעו בפסיקה ביחס לטיבה של ראייה מסייעת״, כלשון הערעור.

אקדים ואציין, כי דין הטענה להידחות, וזאת מהנימוקים שיפורטו:

ראשית, בהתאם להלכה הפסוקה, אין כל הכרח כי ראיית סיוע אחת תענה לבדה על כלל התנאים הנדרשים להתקיימותה (לדיון נרחב על התנאים המצטברים לראיית סיוע, ראו לעיל, בפרק שדן בערעורו של עמוס). בחינת קיומו של הסיוע הנדרש היא בחינה משולבת של מכלול הראיות, והתקיימות הדרישה יכולה להיענות מתוך מקבץ ראייתי (ראו לעניין זה: ע״פ 1361/10 מדינת ישראל נ׳ זגורי, פסקה פג (2.6.2011); ע״פ 5348/15 פלוני נ׳ מדינת ישראל, פסקה 26 (3.4.2016)).

שנית, לגופו של עניין, מהכרעת הדין ניתן ללמוד כי נמצאו מספר רב של ראיות, ביניהן ראיות עצמאיות שפורטו, המקיימות בענייננו את דרישת הסיוע, ומסבכות את רוחן בעסקה, וודאי בהצטרפותן זו לזו. זאת אף בשים לב ליריעת המחלוקת הרחבה שהוצבה על-ידי רוחן בהליך בבית המשפט המחוזי.

מהותו והיקפו של הסיוע הנדרש מקיימים זיקת גומלין עם רוחב יריעת המחלוקת ומידת מהימנות העדות הטעונה סיוע. כך, ככל שגרסת ההגנה כוללנית ופשטנית יותר, מתרחבת יריעת המחלוקת, ודרישת הראיה המסייעת מצטמצמת, ולהיפך. במקביל, ככל שקטן משקלה העצמי של העדות הטעונה סיוע, כן גדל היקף הסיוע הנדרש לה, ולהיפך (**וראו: ע"פ 5544/91** מויאל נ' מדינת ישראל, **פסקה 26** (15.2.1995); **ע"פ 3806/16** בלטי נ' מדינת ישראל, **פסקה 28 לפסק דיני** (23.5.2019)).

בנסיבות עניינו, המסקנה המרשיעה מתחייבת מטיבן ועוצמתן של ראיות הסיוע, בשים לב לכך שיריעת המחלוקת שהוצבה על-ידי רוחן במענה לכתב האישום כאמור, הייתה רחבה במיוחד, שעה שכפר כפירה כללית במעורבותו בעסקה דנן. לפיכך, די לראיית הסיוע שתידרש לאחת מנקודות הממשיות שבמחלוקת הרחבה שהוצבה.

בנוסף, התרשמתי כי ראיות הסיוע לגרסת טולי נבחנו באריכות ובאופן מפורט בידי בית המשפט המחוזי, ובדין נקבע כי עדותו על אודות עסקת הסמים ומעורבות רוחן בה מוצאת סיוע ראייתי ממשי בעדות בומבי, בשיחות הטלפון שנקלטו בהאזנות סתר, ובראיות הנוספות שפורטו לעיל.

כמו כן, לא מצאתי להתערב בקביעות המהימנות הברורות של בית המשפט המחוזי, במיוחד ביחס לעדות טולי, שמילא תפקיד מפתח במסגרת עסקת הסמים ומושא אישום זה, ושעדותו קיבלה את מלוא המשקל הראוי, בצירוף הראיות המסייעות לה.

468. לסיום אציין, כי הקביעות העובדתיות בהכרעת הדין ביחס לעסקת סמים זו חורגות מגבולותיה של העסקה עצמה. זאת מאחר שהעסקה משקפת את התנהלותו ופעילותו המשולבת של ארגון הפשיעה, ומבטאת את האופן בו קבוצת רוחן חברה ונטמעה בארגון של אברג'יל – כיצד הקבוצות שילבו כוחות בקידום פעילותו הפלילית של הארגון, וכיצד עסקאות הסמים מימנו את הפעילות האלימה שהתבצעה במסגרתו.

469. לאור כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי הרשעת רוחן בעבירות מושא האישום דנן מבוססת כדבעי – ויש להותירה על כנה.

לפיכך, ואם תישמע דעתי, דין ערעורו של רוחן על הרשעתו באישום זה – להידחות.

דיון בהרשעת רוחן באישום הרביעי וכן בערעור המדינה

470. רוחן הורשע באישום זה ("הפיצוץ ביהודה הלוי") בעבירות של סיוע לרצח, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין (3 עבירות); סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לפציעה שלא כדין, לפי סעיף 334 וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לגרם חבלה חמורה, לפי סעיף 333 וסעיף 31 לחוק העונשין; סיוע לגרם חבלה של ממש, לפי סעיף 380 וסעיף 31 לחוק העונשין; וכן קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

471. רוחן ביקש בערעורו לזכותו מאישום זה, ואילו המדינה ערערה על זיכויו כמבצע עיקרי בעבירת הרצח והרשעתו כמסייע בלבד.

472. הרשעתו התבססה על מסכת ראיות רחבה, הן ביחס למעמדו כמנהל בארגון, הן ביחס למהלכן של הפגישות בבלגיה ולחלקו בהן. בחינת הכרעת הדין מעלה, כי בית המשפט המחוזי נתן אמון מלא בעדויות עדי המדינה בומבי וטולי ביחס למפגשים שנערכו בבלגיה, וביחס להעברת הכספים שאירעה לאחר מכן, על דעתו של רוחן ועל פי החלטתו. סיוע ראייתי לעדויות עדי המדינה ניתן למצוא בתמיכה ההדדית בעדויות העדים זו בזו; בשיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר; ובשקריו המהותיים של רוחן בעדותו בבית המשפט מחוזי.

לפיכך, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים לפניי, ובחנתי את חומר הראיות בעיון, נחה דעתי כי דין הערעורים ההדדיים של הצדדים באישום זה להידחות, ויש להותיר את הרשעת רוחן כמסייע לעבירות מושא אישום זה – על כנה.

473. בפתח הדברים אדגיש, כי אין לנתק בין האישום הנוכחי, שאירועיו מהווים נדבך נוסף במאבק הארגון ברוזנשטיין, מהאישומים הקודמים בהם הורשע רוחן, ואשר מפורטים לעיל, ובמיוחד מהאישום הראשון, במסגרתו עמדתי על מעמדו של רוחן בצמרת הארגון ועל היותו ראש קבוצה עבריינית שחברה לארגון הפשיעה של אברג'יל כאמור, והפכה את רוחן שותף מלא לארגון ביעדיו האסטרטגיים, כמו גם במשאביו הכלכליים.

474. מעורבות רוחן בסיוע לביצוע המעשים באישום דנן, נלמדת בראש ובראשונה מעדות עד המדינה בומבי, שהיה "קצין המבצעים" באירוע הקטלני מושא האישום, ועדותו הייתה נדבך מרכזי בהרשעת רוחן. את עדות בומבי ביחס לאישום זה פירטתי בהרחבה עת דנתי בערעורו של אברג'יל לעיל, ואפרט כאן את דבריו ככל שהם מתייחסים לרוחן באופן ממוקד.

בחינת עדות בומבי מעלה, כי טס לפגוש את אברג'יל בבלגיה לבקשתו, יחד עם רוחן וטולי, זאת על מנת לקדם את תכנית החיסול של רוזנשטיין. לדברי בומבי "הייתה פגישה אחת בבריסל, שבה ישבנו, אני, מה שאני זוכר, היינו אני, אבי רוחן, טולי, אברג'יל, אני לא זוכר אם ישראל [אוזיפה] ישב ואם אכא ישב או אם י.א ישב, אלה אנשים שהיו בבית... כולם עבריינים, כולם יודעים את המלחמה, כולם מבינים מה קורה מסביבם. באחת הפגישות בבריסל, תוך כדי דיבור שאנחנו מדברים, אבי רוחן אומר לי 'מה קורה איזה מזל יש לו המניאק הזה השמן' כאילו איך הוא מתפקשש כל פעם, ואז אני אומר לו הפעם הוא לא יצא ממני [...]" (עמ' 318 להכרעת הדין).

מדברי בומבי ניתן ללמוד, כי רוחן עודד אותו מפורשות בפגישות שנתקיימו בבלגיה, להוציא אל הפועל את משימת חיסולו של רוזנשטיין.

זאת ועוד. בומבי תיאר כי בפגישה בבלגיה אברג'יל גייס כספים למאבק ברוזנשטיין, ותיאר את היענותו של רוחן, באמצעות טולי, להעברת הכספים: "ואז אברג'יל אומר, חברה צריך לארגן כסף, כאילו מדבר עם טולי... למלחמה צריך כסף, זה לא ספציפית בשביל הפיגוע או משהו כזה, צריך כסף ואז טולי אמר לי עוד כמה ימים משתחרר כסף אני אדאג לכסף. ואז אמרתי לאבי [רוחן] הפעם הוא לא יוצא ממני, הפעם אני הולך מזיין אותו, ברמות כאלה." (עמ' 318 להכרעת הדין).

עוד עולה מדברי בומבי, כי לאחר שובו לישראל מבלגיה, החל לעבוד על תכנית החיסול מבחינה מבצעית, ובעת שהמתין להכנת מטען החבלה שביקש מ-ה.צ, נפגש עם טולי בתל-אביב, שם האחרון העביר לו כספים בסכום של 50-70 אלף אירו, זאת בהמשך למימון הכספי שסוכם עליו בפגישות בבלגיה. בומבי העיד כי כספים אלה היו נחוצים לצורכי ההתארגנות למבצע: "וזה מבחינתי היה משהו שאנחנו צריכים להתחיל לזוז, שיהיה לנו כסף לכל הקבוצה איך לזוז ואיך להתארגן לגבי הדברים האלה, אם צריך מכוניות, טלפונים, אוכל, שתייה, בתי מלון, זה בסוף מה שהכסף הזה שימש" (עמ' 320 להכרעת הדין).

ויודגש, מדבריו אלה של בומבי ניתן ללמוד כי הכספים שהועברו יועדו בפועל למבצע ולמחייה היומיומית סביב הפיגוע שתוכנן ביהודה הלוי, ולא "נשארו בארון" כטענת סניגוריו של רוחן.

לפיכך, ולאור האמור לעיל, מלבד מעמדו של רוחן, נוכחותו במפגשי בלגיה ודרבונו את בומבי להוציא את משימת החיסול אל הפועל – בא מקור הכספים כתמיכה נוספת למעורבותו. ויודגש, הכספים בהם דובר מקורם ברווחי עסקאות הסמים להם היו שותפים אברג׳יל ורוחן וקבוצתו. כמו כן, וכפי שיפורט להלן, מהחומר הראייתי עולה כי נכונותו של טולי לשלם את הכספים לדרישת אברג׳יל – הייתה על דעתו והסכמתו של רוחן.

475. ומכאן – לבחינת דברי עד המדינה טולי, שבעדותו נמצאה תמיכה ממשית וסיוע ראייתי לדברי בומבי, במספר נושאים מהותיים: הן בתיאורו את המפגשים בבלגיה במועדים הרלבנטיים; הן בתיאורו את העברת הכספים על ידו לבומבי, לצורך הוצאת תכנית ההתנקשות אל הפועל.

כעולה מעדותו, הוא ורוחן טסו לבלגיה בהתאם להוראת אברג׳יל, לאחר שהלה זימן אותם, ותיאר את טיסתם בתאריך 17.11.2003 יחד עם בומבי (מוצג ת/227). כמו כן, כרטיסי הטיסה עבור שלושתם נרכשו ושולמו על-ידיו (מוצג ת/1035).

בחינת עדותו מלמדת, כי שלושתם נחתו בבריסל ובהמשך הגיעו לאנטוורפן לביתו של אוזיפה, שם נכחו בין היתר, גם אברג׳יל, רוחן, בומבי, אכא ו-י.א. במעמד זה אברג׳יל ביקש מהנוכחים כספים למימון המאבק ברוזנשטיין, ולאחר מכן, אברג׳יל אף שוחח איתו ביחידות בעניין זה. ביחס לרוחן העיד כי "אבי רוחן זומן כדי להיות נוכח בפגישה, לדבר על דברים שצריכים לתת, הוא שותף וחלק גם מהעסקה והוא גם חלק מהארגון." (עמ׳ 325 להכרעת הדין).

עוד הוסיף טולי וסיפר כי למחרת הקבוצה נפגשה שוב, בבית קפה במלון בבלגיה, שם נכחו אברג׳יל, רוחן, בומבי ו-י.א. שם, בנוכחות כולם, אברג׳יל ביקש מ-י.א כספים למימון המאבק ברוזנשטיין, ולאחר שהלה סירב, פנה לטולי וביקש שיעביר כספים לבומבי, לטובת העניין. כשבוע לאחר חזרתם לישראל מבלגיה, טולי סיפר כי פגש את בומבי ב"בית קפה הכוהנים" בתל אביב, והעביר לו מעטפה עם סכום של 60-70 אלף אירו, שסוכם עליו בפגישות בבלגיה. לדבריו, כשבועיים לאחר שהעביר את הכסף לבומבי, אירע הפיצוץ ביהודה הלוי.

476. הנה כי כן, ולאור האמור, עדויות עדי המדינה שפורטו לעיל, המפלילות והמסבכות את רוחן בעבירות מושא אישום זה, משמשות סיוע ראייתי זו לזו, ומוכיחות את תרומתו של רוחן לאירוע החמור שבוצע בענייננו, גם מבחינת מעורבותו ועידודו את

בומבי בפגישות בבלגיה להאיץ את מבצע החיסול; וגם מבחינת מימונו, בהעברת הכספים להוצאתו אל הפועל.

477. לכך יש להוסיף את שקריו המהותיים של רוחן בעדותו, העולים כדי סיוע ראייתי לעדויותיהם של עדי המדינה בעניינו. כך למשל, הדברים שמסר רוחן בחקירתו הראשית בבית המשפט המחוזי ביחס לסיבה בגינה טס לבלגיה לפגוש באברג'יל – אינם מתיישבים עם חומר הראיות שהוצג לפנינו. גרסתו כי הגיע לבלגיה "רק כדי לבלות", לא עולה בקנה אחד עם השיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנת סתר.

בשיחה מיום 14.11.2003 (מוצג ת/1880י"ג), נשמע אברג'יל דוחק ברוחן להגיע אליו לבלגיה תוך שהדגיש שממתין לפגישה עמו. מקריאת תמליל השיחה עולה הרושם שאברג'יל חפץ להיפגש עם רוחן, ללא קשר לבילויים, ואף ביקש ממנו להביא עמו את בומבי לבלגיה.

בהקשר זה אני רואה לקבל את קביעת בית המשפט המחוזי, כי אף שבסיום השיחה אברג'יל שאל את רוחן: "מה אתה לא בא עם כוסית? או שאתה רוצה פה שיכינו לך חגיגה" – מדובר בעניין שולי, ולא בעיקרי הדברים, שהרי אם הייתה זו מטרת נסיעתו של רוחן, אין זה סביר לשאול אותו אם הוא חפץ שיאורגנו לו בילויים.

בנוסף, בשיחה טלפונית קודמת ביניהם מיום 9.11.2003 (מוצג ת/1905), אברג'יל נשמע אומר לרוחן כי עליהם לדבר עד "שייצא לנו עשן" – וממנה ניתן ללמוד בבירור שלא עסקינן רק בבילויים או בהוללות אלא בעניינים נוספים.

אף גרסת רוחן, לפיה כמעט ולא פגש באברג'יל במהלך אותם ימים בבלגיה, נסתרת בדברי אברג'יל בעדותו, ואף עם הנאמר בשיחה טלפונית מיום 17.11.2003 בשעה 21:30 בערב (מוצג ת/1880י"ח), בה אברג'יל נשמע אומר לאילן בן שיטרית: "...פה אכא, אבי [רוחן], י.א, שמעון איזה חמש..." – ממנה ניתן ללמוד שרוחן היה יחד עם אברג'יל כבר בשעות הערב של יום הגעתו לבלגיה.

משיחות נוספות שנקלטו בהאזנות סתר, ניתן להיווכח שרוחן נפגש עם אנשי החבורה בבלגיה גם ביום 19.11.2003 (מוצגים ת1880כ"ג, ת/1938-ת/1939), זאת בניגוד לדבריו לפיהם לא יצא מהמלון באנטוורפן ולא נפגש עם איש.

בנוסף, ובניסיון להרחיק עצמו מהאירוע, רוחן טען שכלל לא הכיר את בומבי ולא קיים עמו שיחות טלפוניות, כשלא היה בפיו הסבר לשיחות הרבות עמו שהופיעו

בפלט השיחות ביניהם בתקופה הרלוונטית לאירוע (מוצג ת/1577ב׳); וכן לצבר שיחותיו עם אברג׳יל סביב מעצרו של בומבי בפרשה. מהראיות בעניינו עולה, כי רוחן טרח לבדוק את מצבו של בומבי, את סיבת מעצרו, והציע עורכי דין עבור ייצוגו המשפטי (מוצגים ת/1771, ת/1775, ת/1781, ת/1782, ת/1926).

יתירה מזאת, רוחן אישר בעדותו בבית המשפט המחוזי, שגרסתו התבססה על עובדות שאותן למד מתוך הראיות שהובאו במשפט, ולכן לא ניתן לומר שעדותו הובאה "מכלי ראשון". אף בא כוחו בערכאה הדיונית אישר שרוחן שיקר לא אחת בעדותו, והסכים שיש קושי להסתמך על דבריו. על אודות ניסיון ההגנה להסביר את שקריו של רוחן במחלתו וקביעות בית המשפט המחוזי ביחס לכך (שדחה את הטענה, ואת חוות הדעת שהוגשה בעניין זה), עמדתי שעה שדנתי בערעורו של רוחן במסגרת האישום הראשון, והדברים נכונים גם לענייננו.

478. נוסף על כך, ניסיונו של רוחן לצייר את מעמדו של טולי כעצמאי בארגון ומשכך לטעון שלא ניתן לייחס לחובתו את העברת הכספים לבומבי ב"בית קפה הכוהנים" – דינו להידחות.

כפי שאף פירטתי במסגרת האישום הראשון בעניינו, גרסת רוחן סותרת את דברי טולי, שנמצאו אמינים בידי בית המשפט מחוזי; סותרת את אירועי הפגישות בבלגיה; וכן את יחסיו עם טולי ואת ההיררכיה ששררה ביניהם, כפי שעולה מחומר הראיות. בהקשר זה אפנה לשיחה טלפונית (מוצג ת/1879ה) במסגרתה דרש אברג׳יל מטולי כספים, ובסיומה ביקש מרוחן לוודא כי טולי אכן יעבירם. לפיכך, ניתן ללמוד על הקופה המשותפת שחלקו ביניהם רוחן, טולי וקבוצתם; ועל כך שמבחינתו של אברג׳יל – פנייה לטולי בעניין זה מהווה פנייה לרוחן, וניכר כי הניסיון לטעון להפרדה ביניהם הוא מלאכותי.

אף בהתאם לעדותו העיקרית של בומבי, שפורטה לעיל, רוחן באמצעות טולי, הסכים להשתתף בכספים לטובת מבצע החיסול של רוזנשטיין, וכשבוע לאחר שחזרו מבלגיה, טולי העביר לו את סכום הכסף שעליו סוכם, ב"בית קפה הכוהנים" כאמור. טולי אישר בעדותו שהעביר את הכספים לבומבי, לטובת מבצע ההתנקשות, באישורו ובידיעתו של רוחן, והדגיש כי הכסף נועד למטרה מוצהרת זו. זאת בניגוד לטענת רוחן בערעורו, כי הכספים לא נועדו באופן ספציפי למימון המבצע.

479. אשר לטענת רוחן לפיה המטען הונח עוד לפני הנסיעה לבלגיה, אפנה לדיון המפורט שערכתי בסוגיה זו, בערעורו של אברג׳יל על האישום דנן, והדברים רלוונטיים גם בעניינו של רוחן.

בהקשר זה אדגיש את חוסר סבירותה של הטענה בעיני, כמו גם את העובדה שאין בראיות שעליהן הצביע רוחן כדי להתיישב עם לוחות הזמנים שהוכחו בהכרעת הדין. ניכר כי טענה זו נטענה לצורך הרחקת רוחן מהתכנית העבריינית שעל אודותיה דובר במפגשי בלגיה, ודינה להידחות.

בנוסף, בומבי נחקר בעניין זה ארוכות בבית המשפט המחוזי, ועמד על דעתו שהמטען הונח רק לאחר שובו לישראל מבריסל. בהקשר זה אני מקבל את קביעותיו המפורשות של בית המשפט המחוזי, שמצא את דברי בומבי כמהימנים ואמינים, ואשר מתיישבים ונתמכים בדברי טולי, ביחס ללוחות הזמנים בתקופה של החזרה ממפגשי בלגיה ועד להנחת המטען על גג הצ׳יינג. מדובר בטענה המשיגה על קביעה עובדתית מובהקת, שנדחתה מהנימוקים שפורטו, ואין עילה להתערב בכך.

יתירה מזאת, אף אם אצא מנקודת הנחה כי יש הגיון בטענת רוחן לפיה המטען הונח לפני הפגישות בבלגיה, אין בכך כדי לשנות מהמסקנה המרשיעה ביחס אליו, מאחר שאין בכך כדי להפריך את מהותם של המפגשים שהתקיימו בבלגיה, את תוכן השיחות שעלו שם, ואת הסיכומים שהושגו במהלכן.

480. עוד אוסיף בעניין זה, כי הטענה ש״שיחת השלד״ מוכיחה שהמטען היה מונח לפני הפגישות בבלגיה – דינה אף היא להידחות.

בנסיבות העניין, נראה כי לכל היותר ניתן להסיק משיחה זו בין אברג׳יל לסוסן, שהתקיימה כחודש לפני הפגישות בבלגיה, שאברג׳יל סבר בטעות שהתכנית הפלילית נמצאת בשלב מתקדם יותר מכפי שהיה בפועל, ובמהלך השיחה התוודע לטעותו. בית המשפט המחוזי ראה בכך את הסיבה לזימון בכירי הארגון, לרבות רוחן ובומבי, אליו לבלגיה. משכך, איני רואה לקבל את הטענה לפיה שיחה זו מוכיחה כי מטען החבלה הונח עוד בטרם הפגישות.

481. כמו כן, ניסיונו של רוחן להיבנות מדברי י.א במשטרה כתומכים בחפותו, ולפיהם במועד הפגישה בבלגיה כבר נעשה ניסיון להפעיל את המטען ביהודה הלוי, ולכן הפגישה בבלגיה בה רוחן נכח, לא הייתה מכרעת להוצאת תכנית החיסול לפועל – דינו להידחות. וזאת ממספר נימוקים שיפורטו.

ראשית, כפי שעולה מהכרעת הדין, י.א תיאר בחקירותיו מפגש אחד בלבד שהתקיים בבית הקפה של המלון בבריסל, וסיפר על אודות ההתרחשות שם, שבה אברג׳יל שוחח עם בומבי ביחידות, ולאחר מכן ניגש אל השולחן שבו ישב י.א יחד עם רוחן וטולי, ובין השאר, דרש ממנו (מ-י.א) שישלם כספים לטובת מבצע ההתנקשות המדובר. שלא כדברי רוחן, מהראיות בעניינו עולה בבירור, שאברג׳יל ביקש לגייס כספים גם מרוחן ומטולי לצורך ביצוע תכנית הפגיעה ברוזנשטיין, ועמד על כך שהכספים שהתבקשו נועדו למאבק נגדו.

שנית, אני מקבל את עמדת המדינה שבתחילת החקירה, עת נחתם עם י.א הסכם עד מדינה, עדותו הייתה משמעותית, וקרבתו לאברג׳יל אף חשפה את המבנה של ארגון הפשיעה; את העבירות הספציפיות שבוצעו במסגרתו; ואת המפגשים בבלגיה. לימים, משהעדויות התעבו, ובפרט כשנוספה עדות בומבי, המדינה החליטה לוותר על עדות י.א מטעמה, מאחר שהיו לה די עדויות מפלילות אף בלעדיו.

שלישית, בית המשפט המחוזי התייחס למשקל השולי שיש לתת לאמרות י.א, בשים לב לכך שלא היה עד במשפט. בנוסף צוין, כי י.א לא נטל חלק פעיל וישיר באירוע מושא אישום זה, וחלק מדבריו נסמכו על דברים ששמע ״מכלי שני״. לפיכך, דברי י.א לא היוו חלק מן הראיות עליהן התבססה הרשעת רוחן. לצד זאת, בית המשפט המחוזי הבהיר במפורש כי ״דבריו של י.א בחקירותיו במשטרה אינם מהווים בשום אופן גרסה מזכה בהקשרו של רוחן״ (עמ׳ 378 להכרעת הדין).

רביעית, הסתמכות סניגורו של רוחן על גרסת י.א. במשטרה, היא הסתמכות על חלקי עדותו באופן סלקטיבי, באופן שלא מתיישב עם מלוא גרסתו הכוללת, אשר יש בה כדי להפליל את רוחן ולסבכו בעבירה, כפי שאף נקבע על-ידי בית המשפט המחוזי.

חמישית, רוחן בחר שלא להזמין את י.א לעדות מטעמו, ולא בכדי. קיימת לכך משמעות ראייתית, שעה שברצונו להסתמך על דבריו. זאת ועוד, הבחירה שלא לזמן את י.א לעדות תמוהה עוד יותר, חרף התלונות שהשמיע סניגורו של רוחן בהליך בפני בית המשפט המחוזי, בדבר חוסר הגינות התביעה בוויתורה על העד. הלכה היא עמנו כי הימנעותו של בעל דין מלזמן עד למתן עדות, כאשר הדבר מתבקש לנוכח חיוניות העדות לתמיכה בעמדתו של אותו בעל דין, אומרת ״דרשני״ ופועלת לרעתו בהערכת האמינות שיש לייחס לגרסתו (ראו: ע״פ 437/82 אבו נ׳ מדינת ישראל, פ״ד לז(2) 85, 98-99 (1983)).

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, אין לקבל את טענות רוחן בערעורו ביחס ל-י.א, ויש לאמץ את קביעותיו המנומקות של בית המשפט המחוזי בנושא זה.

482. סיכומו של עניין. בחינת העדויות המפורטות שהוצגו מלמדת על אופן ניהולו של רוחן בארגון, ועל העובדה ששלט בכספי קבוצתו. כמו כן, מצאתי לאמץ את הקביעות המוצקות שעלו מהכרעת הדין, ביחס לדברי בומבי וטולי, שגרעין עדויותיהם זהה, אשר להתנהלות שאפיינה את הפגישות בבלגיה ואת השיח על חיסול רוזנשטיין; את דרישת אברג'יל להעברת הכספים למימון המבצע; את מידורו מהפגישה של מי שסירב להשתתף בעלויות הכספיות (דוגמת י.א, אשר סולק מהפגישה, לאחר שסירב לתרום כספים להמשך ניהול המאבק); ואת תיאום העברת הכספים מספר ימים לאחר מכן בישראל, בבית הקפה בתל-אביב, כאמור.

מהראיות שהובאו באישום דנן, ניתן ללמוד בבירור על מעורבותו של רוחן במפגשי בלגיה, ועל מעמדו וחלקו במאבק שניהל הארגון נגד רוזנשטיין, כמו גם הסכמתו להעביר כספים ולממן את מבצע החיסול. אני סבור כי די בכך כדי לגבש את חלקו כמסייע לביצוע של עבירות הרצח והעבירות הנלוות באישום זה.

483. בהתאם לכך, מסקנתי היא כי יש לדחות את טענת המדינה בערעורה כי יש להרשיע את רוחן כ"מבצע בצוותא" באישום זה, מהנימוקים הבאים:

בדומה לאברג'יל, רוחן לא השתתף בביצוע המעשה באופן פיזי, ובכך בלבד אין כדי לשלול את האפשרות להגדירו כ"מבצע בצוותא". ואולם, בשונה מאברג'יל שהורשע בביצוע העבירה המוגמרת, והוכח כי היה מעורב ומעורה ברזי התכנית העבריינית, תכנן את המבצע בשיתוף עם בומבי, היה מודע לזהות המבצעים (ולכך ש-ה.צ יכין את מטען החבלה), ולמעשה שימש כ"מפקד על" – לא ניתן לומר דברים דומים על רוחן, מאחר שאין בנמצא אינדיקציה ראייתית התומכת בכך.

בחינת חומר הראיות בענייננו מעלה, כי אין הוכחה ברורה לכך שרוחן היה מודע לפרטי התכנית העבריינית הספציפית מושא האישום ולאופן ביצועה. כך, ובהתאם לעדויותיהם של בומבי וטולי, אין ראייה חד משמעית לכך שרוחן היה מודע לעובדה שחיסול רוזנשטיין יתבצע בצ'יינג', בדרך של הטמנת מטען חבלה. הווה אומר: רוחן היה רחוק די הצורך מהמעגל הפנימי של מבצעי ניסיון ההתנקשות ברוזנשטיין כדי להוציאו מכלל המבצעים העיקריים, שכאמור גרמו למותם של שלושה אנשים ולפציעתם של רבים אחרים.

מהכרעת הדין עולה, כי בית המשפט המחוזי התלבט לא מעט ביחס למעורבות רוחן במעשי הרצח מושא אישום זה, ובסופו של יום החליט, כי חומר הראיות מבסס נגדו רמת מעורבות פחותה משל "מבצע בצוותא".

למקרא התשתית הראייתית בעניינו, אף אני סבור כי הראיות בתיק מבססות נגד רוחן רמת מעורבות של "מסייע" בלבד לעבירות הרצח מושא האישום, וזאת מבלי להפחית מתרומתו.

484. יסודות הסיוע, כפי שקבועים בסעיף 31 לחוק העונשין, דורשים מבחינה עובדתית מעשה שיש בו כדי לאפשר או לתרום לביצוע העבירה העיקרית. כמו כן, עבירת הסיוע דורשת יסוד נפשי מיוחד של מטרה, או תכלית לסייע לעבריין העיקרי, בנוסף להוכחת מודעות לכל רכיבי היסוד העובדתי של העבירה (ראו לעיל, הדיון שערכתי במסגרת ערעורו של עמוס).

485. בנסיבות עניינו, אני סבור כי רוחן עונה על היסוד העובדתי בעבירת הסיוע לרצח – הוא הוזמן והגיע לבלגיה, השתתף שם בפגישות עם בכירי הארגון, שהוכח שמטרתן הייתה לקדם את תכנית הפגיעה ברוזנשטיין; הביע הסכמה לפעולה; הביע את חפצו בחיסולו של רוזנשטיין, תוך שהאיץ בבומבי לבצעו; ואף הסכים להשתתף במימון המבצע, כפי שגם עשה בפועל באמצעות טולי.

486. מבחינת היסוד הנפשי של העבירה – הוכח כי רוחן נמנה על בכירי הארגון, ונרתם למאבק ברוזנשטיין למן ההתחלה, בעת שחבר לארגון הפשיעה כאמור; רוחן היה מודע היטב לתכנית הכללית להתנקש ברוזנשטיין ולניסיונות הקודמים לחיסולו, ונטל בהם חלק באמצעות אנשי קבוצתו; כמו כן, ביטא את רצונו במותו של רוזנשטיין, בעידודו את בומבי במפגשי בלגיה לבצע את תכנית החיסול, באומרו: "בוא נגמור איתו עם המניאק הזה, בוא נסיים עם זה" (עמ' 382 להכרעת הדין).

בחינת המארג הראייתי בעניינו מלמדת על מודעות רוחן לטיב התנהגותו המסייעת – הן במילות הדרבון לבומבי לקדם את התכנית, הן בהעברת הכספים; ועל מודעותו לכך שהעבריין העיקרי עומד לבצע את העבירה – בומבי הבהיר בדבריו לרוחן מפורשות שהפעם רוזנשטיין לא יחמוק מידיו: "הפעם הוא לא יצא ממני, כאילו הפעם אני לא משחרר אותו, הפעם הוא מתפרק" (עמ' 318 להכרעת הדין).

כמו כן, הוכח בעניינו של רוחן היסוד הנפשי המיוחד של מטרה – מטרה לתרום תרומה מסייעת למבצע העיקרי. בנסיבות העניין, רוחן היה מודע לכוונה לבצע את

העבירה וכן מודע לכך שמעשיו מסייעים לביצועה. כך, העברת הכספים נדרשה על מנת לסייע בקידום המאבק ברוזנשטיין והוצאת התכנית העבריינית אל הפועל. כך אף הוצגו הדברים על-ידי אברג'יל בפגישה בבלגיה, וכך בפועל, במבחן התוצאה, כשהכספים שימשו למימון העלויות השונות שהיו כרוכות בהוצאתו לפועל של המבצע, לרבות הוצאות עבור כלי רכב, מחייה ומשכורות עבור הצוות המבצע.

ביחס לדיון המשפטי בעבירת הרצח, שרוחן הורשע בה כמסייע, אפנה לדיון שקיימתי לעיל בעניינו של אברג'יל באישום זה, לרבות התייחסותי לסעיפים הרלוונטיים לפי הדין החדש, שלאחר תיקון 137 לחוק העונשין (הרפורמה בדיני ההמתה).

487. לפיכך, ובהתאם לכל האמור לעיל, מעמדו הבכיר של רוחן, העובדה שנטל חלק ב"ישיבת ההנהלה" של הארגון בבלגיה, בה הוחלט להאיץ את תכנית החיסול ולהוציאה אל הפועל, והעברת הכספים באישורו לצורך כך – כל אלה מוכיחים את חלקו כמסייע לעבירות הרצח של שלושת הקורבנות שמצאו את מותם באירוע הקטלני מושא אישום זה; כמו גם כמסייע לשורת העבירות שהורשע בהן, עבירות שהן תוצאה של הפגיעות שנגרמו לעשרות האזרחים שנקלעו לזירת האירוע, על לא עוול בכפם.

488. אשר על כן, ובהתאם לכל הנימוקים שהובאו, אם תישמע דעתי, דין ערעורו של רוחן – להידחות, ויש להותיר את הרשעותיו בעבירות מושא האישום על כנן.

כמו כן, אני סבור כי יש לדחות אף את ערעור המדינה בעניינו ולהותיר את הרשעת רוחן כמסייע לעבירות בהן הורשע, מהטעמים שפורטו.

דיון בהרשעת רוחן באישום ה-13

489. באישום זה ("עבירות המס"), רוחן הורשע בעבירה של התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק המאבק.

הרשעתו במסגרת האישום דנן היא בגין חלקו ברווחי עסקת הסמים מושא האישום השני ("העסקה הגדולה"), ביחס לסכום של 1,800,000 ש"ח, והתבססה על הראיות והנימוקים שפורטו במסגרתו; ועל אי דיווחו לרשות המיסים בתקופה הרלוונטית, על הכנסותיו מעבירות הסחר בסמים.

490. בערעורו, רוחן לא טען טענות קונקרטיות נפרדות ביחס לאישום זה, וטענה אחת בלבד הייתה בפיו, לפיה הרשעתו באישום דנן נגזרת מעבירת הסמים בה הורשע באישום השני – וככל שיזוכה ממנה, הדבר צריך להוביל לזיכויו אף מאישום זה.

מאחר שלא ראיתי להתערב בממצאים ובמסקנות שנקבעו בהכרעת הדין ביחס להרשעת רוחן במסגרת האישום השני, ומצאתי כי יש לדחות את ערעורו ביחס אליו מהנימוקים שפורטו, דין ערעורו ביחס להרשעתו באישום זה אף הוא – להידחות.

491. אציין, כי במסגרת האישום השני רוחן הורשע בביצוע עבירה של ייבוא וסחר בסם מסוכן מסוג "קוקאין" במשקל של 460 ק"ג מפרו לקנדה. בעקבות זאת, הוכח כי קבוצתו, בדומה לאברג'יל, קיבלה לידה סכום של 9,836,640 ש"ח בתמורה למכירת הסמים בעסקה.

לצורך קביעת היקף הכנסות רוחן מעסקת הסמים, בית המשפט המחוזי הפחית מההכנסות שהתקבלו אצל הקבוצה בראשותו את ההכנסות שהועברו לחברי הקבוצה האחרים. זאת אף על פי שבהתאם לפסיקה הנוהגת, אין התביעה חייבת להוכיח את הסכום המדויק של ההכנסה שהושמטה, מאחר שהוא לא יסוד מיסודות העבירה (ראו לעניין זה: ע"פ 5529/12 אוהב ציון נ' מדינת ישראל, פס' 13 לחוות דעתו של השופט י' דנציגר (9.11.2014)).

בחינת הכרעת הדין בעניינו מלמדת כי בית המשפט המחוזי הסתמך על דברי טולי בעדותו על אודות הרווח הכולל שהתקבל ממכירת הסמים ב"עסקה הגדולה", ואף בעניין חלוקת הכספים בין המעורבים. מעדות טולי, שנמצאה מהימנה, עולה שקיבל לידיו מעסקה זו "מעל חצי מיליון דולר", וכך אף חברי הקבוצה הנוספים. לפיכך, הוכח כי רוחן קיבל לידיו לפחות חצי מיליון דולר המהווים 1,800,000 ₪, שלא דיווח עליהם לרשויות המס. בכך לא ראיתי עילה להתערב.

492. אשר על כן, ולאור האמור לעיל, יש להותיר את הרשעת רוחן בעבירת המס במסגרת אישום זה – על כנה, וכך אציע לחבריי לעשות.

דיון בערעורו של רוחן על חומרת העונש

493. בגין הרשעת רוחן בעבירות שבאישומים שפורטו לעיל, הוטלו עליו 25 שנות מאסר בפועל, לצד פיצוי, תשלום קנס ועונש מאסר מותנה.

בגזר דין מנומק, נדרש בית המשפט המחוזי לטענות רוחן בדבר תקופת מעצרו הממושכת, מצבו הרפואי, חלוף הזמן וטעמים של אחידות בענישה – טענות שרוחן העלה שוב בערעורו לפנינו. טענות אלו נדחו, ואני סבור כי דינן להידחות גם כעת – מאחר שאין בהן כדי להצדיק את גזירת עונשו מחוץ למתחמי הענישה המקובלים.

494. בקביעת מתחמי הענישה בעניינו, ניתנה התייחסות למעמדו הבכיר והייחודי בארגון, לחלקו המשמעותי באישומים השונים ולחומרתם הרבה.

בתוך מתחמי הענישה נשקלו נסיבותיו האישיות, ובכלל זה עברו הפלילי שכלל לחובתו 10 הרשעות קודמות בעבירות חמורות, לרבות בעבירות אלימות וסמים. כן ניתן משקל לגילו, לחלוף הזמן (בהתייחס לאישום השני ולאישום ה-13 בלבד), ולמצבו הבריאותי, שנקבע שאינו מצדיק סטייה מהמתחם.

495. אשר לחלקו באישום הראשון, עמדתי על מעמדו הבכיר של רוחן בארגון ועל חבירתו לאברג׳יל, כשהיה כבר ראש קבוצה עבריינית משלו; על כך ששימש כמחליפו של אברג׳יל בהיעדרו מן הארץ, ודאג לענייני הפעילים והעצורים בארגון; ועל זימונו לפגישות בבלגיה, אליהן זומנו בכירי הארגון, על מנת לתמוך כלכלית במבצע החיסול של רוזנשטיין.

מתחם הענישה שנקבע לרוחן באישום זה בגין העבירה של מנהל וממן בארגון פשיעה נע בין 8 ל-12 שנות מאסר בפועל, ולא מצאתי עילה להתערב בו.

496. אשר לחלקו באישום השני, בחינת החומר הראייתי מעלה, כי בעסקת סמים זו באה לידי ביטוי בכירותו הארגונית של רוחן, שהתעדכן בכל שלביה עד אשר גובשה וסוכמה חלוקת הרווחים בין השותפים, ובהם אברג׳יל, בפגישה בים המלח. לבסוף, כאשר התגלע סכסוך בין המעורבים, רוחן טס לספרד למפגש עם אברג׳יל להסדיר את המשבר.

מתחם העונש ההולם שהוצב לרוחן בגין העבירה של יבוא וסחר בסמים מושא אישום זה נע בין 18 ל-22 שנות מאסר בפועל, ואף במתחם זה אין הצדקה להתערב.

497. אשר לעבירות המס באישום ה-13 והלבנת ההון באישום השני – בית המשפט המחוזי ראה במכלול העבירות הכלכליות כאירוע אחד, ועמד על הערכים המוגנים בעבירות אלו, לצד מעמדו הבכיר והייחודי של רוחן בארגון. לכך יש להוסיף, כי יש בחלקו המשמעותי של רוחן ב״עסקה הגדולה״ כדי להשליך על מידת אחריותו לעבירות הכלכליות הנגזרות ממנה.

מתחם העניינה הועמד בענייננו על 2 עד 5 שנות מאסר בפועל, ומתחם הקנס בין 400,000 ש"ח ל-1,000,000 ₪, ולאור הנימוקים שהובאו אין מקום להתערב בו.

498. אשר לחלקו באישום הרביעי, יש לאמץ את הקביעות הברורות שבהכרעת הדין, לפיהן רוחן תמך במאבק שהוביל אברג'יל נגד יריבו רוזנשטיין, היה נכון לגבות את מבצע החיסול ואף להשתתף במימונו. בניגוד לטענת סניגורו של רוחן, לפיה חלקו היה מינורי או שולי, בחינת התשתית הראייתית בענייננו מגלה תמונה שונה.

כפי שפורט לעיל, אירוע מושא אישום זה היה אחרון בשורה של מעשים קודמים, בעלי מניע זהה, כחלק ממאבקי השליטה בין ארגוני הפשיעה, מעשים שרוחן נרתם להם ואף הקצה להם את אנשי קבוצתו.

זאת ועוד. מבחינת המחשבה הפלילית, הוכח כי רוחן היה שותף לרצון להתנקש בחיי רוזנשטיין ונתן ידו לתכנית העבריינית שנרקמה לצורך כך. לאור בכירותו בארגון, הסכמתו לתכנית ותמיכתו בה היו בעלי תרומה של ממש. ואולם, כפי שפירטתי לעיל, על אף מעמדו הבכיר והמחשבה הפלילית שביטא, לא היו בנסיבות העניין ראיות למעורבות מצידו בשלבי תכנון אירוע החיסול עצמו, ולכן לא הורשע כ"מבצע בצוותא" אלא כ"מסייע" לעבירות הרצח ולעבירות הנלוות. עם זאת, אין בכך כדי לתמוך בטענת הסניגור כי פעולות הסיוע של רוחן היו שוליות, וניכר כי ההיפך הוא הנכון – ביצוע תכנית ההתנקשות, שהוכח שדובר בה חודשים קודם לכן, לא התקדמה ולא קרמה עור וגידים, אלא לאחר המפגשים המכריעים בבלגיה, ולאחר שסוגיית המימון באה על פתרונה.

לפיכך, דין טענות רוחן בערעורו כי חלקו באירוע מושא האישום הרביעי היה שולי וזניח – להידחות.

499. עוד יוער, כי העונש המקסימלי שבצד העבירה של סיוע לרצח במסגרת ארגון פשיעה הינו 25 שנים. כלומר, התקיימות הנסיבה המחמירה של "ביצוע במסגרת ארגון פשיעה" בענייננו – גוררת עמה תוספת משמעותית, ומעלה את העונש בצד העבירה מ-20 שנים ל-25 שנים.

בגזר הדין, נקבע מתחם העונש ההולם בענייננו של רוחן בהתייחס לעבירות של קשירת קשר וסיוע לרצח במסגרת ארגון פשיעה בין 14 ל-17 שנות מאסר בפועל – כאשר בקביעת המתחם נלקחה בחשבון העובדה שהעבירה בוצעה זמן קצר לאחר כניסתו לתוקף של חוק המאבק.

במכלול השיקולים, ובהתייחס אף לעבירות הנלוות שרוחן הורשע בהן במסגרת אישום זה, נקבע מתחם ענישה כולל שנע בין 15 ל-19 שנות מאסר. יצוין, כי בתוך המתחם, לא ניתן משקל לחלוף הזמן כנסיבה להקלה בעונש במסגרת אישום זה, נוכח חומרת האירוע, הפגיעה במשפחות הקורבנות, והאינטרס בדבר הרתעת היחיד והרבים.

500. בסופו של יום, מהתשתית הראייתית בענייננו עולה הרושם הברור, כי רוחן לא הגיע למפגשים בבלגיה באופן מקרי או תמים, אלא כבכיר בארגון הפשיעה, כמי שהיה יד ימינו ומקורבו של אברג׳יל; כמי שהיה מעורב במאבק שארגון הפשיעה ניהל נגד רוזנשטיין (מוצגים ת/1906-ת/1908, ת/1911, ת/1912); כמי שחברי קבוצתו היו שותפים לביצוע "אירועי הקשת" מספר חודשים קודם לכן; כמי שהשתתף ב"מפגש הפיוס" בים המלח עם רוזנשטיין; כמי שדאג לפעילי הארגון ששהו בכלא בעקבות ניסיונות הפגיעה הקודמים ברוזנשטיין (מוצגים ת/1875יג, ת/1875כ, ת/213ד, ת/213ה); כמי ששימש מחליפו של אברג׳יל בעת שהייתו בחו"ל (מוצגים ת/1740, ת/1780); וכמי שדאג בעצמו לכספים עבור אברג׳יל (מוצגים ת/1879ה, ת/1143, ת/1740).

501. אף במסגרת זו ראוי להזכיר את האירוע הקיצוני בחומרתו הרבה, שתואר באישום זה ("הפיצוץ ביהודה הלוי") – גם בשל האופן בו תוכנן ובוצע, כמו גם בשל הפגיעה הקשה בערכים המוגנים, ובמיוחד בערך של חיי אדם. לפיכך, יש להדגיש את המדיניות העונשית שיש לבטא בגינו בעקבות תוצאותיו הקשות כלפי גוף ורכוש. בנוסף, לא למותר לציין את החומרה היתרה של תופעת "הפיגועים הפלילים", שמסכנים וגובים קורבנות בנפש מקרב אזרחים תמימים שנקלעו באקראי לזירה פלילית, כפי שאף הדגשתי לעיל בעניינו של אברג׳יל.

502. אשר על כן, אני סבור כי ענש המאסר הכולל של רוחן, שלצורך קביעתו נלקחו בחשבון מתחמי הענישה שנקבעו ביחס לכל אישום בנפרד, תוך חפיפה מלאה או חלקית ביניהם – נותן ביטוי הולם לחומרת מעשיו, כמו גם לצורכי ההרתעה, ולא מצאתי עילה להתערב בו.

503. לפיכך, ולאור כל האמור, אם תישמע דעתי, דין ערעורו של רוחן – הן על הכרעת הדין הן על גזר הדין – להידחות; בנוסף, דין ערעור המדינה – להידחות אף הוא, מהטעמים שפורטו לעיל.

504. בטרם אדון בהרשעותיו של סבח במסגרת האישומים השלישי והרביעי, אתייחס לטענותיו הכלליות שהעלה בערעורו, ביחס לחברותו בארגון הפשיעה; ביחס להסכם עד המדינה שנחתם עם ה.צ, ותקיפת עדותו בבית המשפט המחוזי.

505. סבח פתח את ערעורו בטענה, לפיה לא נטל חלק בארגון הפשיעה בפרשה שבעניינו, ושבאותן שנים היה "נרקומן" שהתוודע לדמויות מפתח בפרשה בעקבות הסביבה בה גדל, בעיר בת-ים; בעקבות מאסריו בגין עבירות רכוש וסמים; וכן בשל העובדה שהיה חבר של יניב בן סימון, ועבד בבית העסק לשירותי מטבע של מאיר עמר, שאותו פקדו חלק מהמעורבים ועדי המדינה בפרשה שלפנינו.

אקדים ואציין, כי בחינת חומר הראיות בעניינו מלמדת, כי הונחה תשתית ראייתית מספקת לקביעה שסבח היה חבר בארגון הפשיעה של אברג'יל, כחבר "בקבוצה הבת ימית" של בן סימון, וזאת בהתאם לעדותם של כל עדי המדינה בתיק.

כמו כן, הוכח כי סבח היה מעורה ומוטמע בפעילות הארגון כמי שהיה מקושר לבן סימון, למריקו, ל-ה.צ ואף היה חברו הטוב של מיכה בן הרוש, חבר הארגון, שנטל חלק ממשי בביצוע הפיצוץ באירוע מושא האישום השלישי.

זאת ועוד, מהכרעת הדין ניתן ללמוד, כי סבח היה אף מודע ל"אירועי הקשת", רובד נוסף במאבק נגד רוזנשטיין, כמי שליווה את בן סימון במהלך משפטו. על רקע מעורבותו כאמור, הוא התבקש בהמשך על-ידי ה.צ להשתתף באירוע ב"יהודה הלוי", מושא האישום הרביעי, ולשמש איש קשר לחוליה המבצעת באירוע.

לפיכך, אני סבור כי אין לקבל את טענות סבח בדבר הנופך החברי ששיווה למערכת היחסים בינו לבין בן סימון, שהתמצה לפי הטענה בבילויים משותפים ביניהם. מהחומר הראייתי עולה בבירור שהתרועעותם הקבועה והמשותפת יחד, הייתה חלק מקבוצה עבריינית מאורגנת, והם היו שותפים לתכנית הפלילית לחיסולו של רוזנשטיין.

בהקשר זה אדגיש, כי הנסיבה המחמירה הקבועה בסעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, לא דורשת לפי לשונה הוכחת חברותו של אדם בארגון פשיעה, לצורך הרשעה בנסיבה זו, אלא די במודעות לתנאים המקימים את הנסיבה – קיומו של "ארגון פשיעה". בנסיבות עניינו, העובדות הצביעו על כך שהעבירות התבצעו במסגרת העצמאית של ארגון הפשיעה, ואין צורך להוכיח שסבח ידע שתנאים אלה באים בגדרי הגדרת "ארגון פשיעה", כמשמעותו בחוק (השוו: ע"פ 9093/08 נאצר נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (7.12.2011)).

משכך, ולאור כל האמור לעיל, אין לקבל את טענת סבח בערעורו, לפיה לא היה חבר בארגון הפשיעה בעניינו, ודין טענתו בנושא זה – להידחות.

506. כעת אדון בהשגת סבח על הסכם עד המדינה שנחתם עם ה.צ. בהקשר זה אפנה אף לדיון שערכתי במסגרת ערעורו של אברג׳יל, והדברים נכונים גם בעניינו.

בערעורו, ואף בדיון לפנינו, סבח העלה טענות לפיהן בהסכם עם ה.צ היה מצוי סעיף שחייב אותו לספק ראיות ישירות נגדו ונגד מעורבים נוספים, ולפיכך היה ל-ה.צ מניע ברור להפללתו. בנוסף, נטען ש-ה.צ נחשד בשורת מעשי רצח ובאמצעות הסכם עד המדינה שנחתם עמו, מילט עצמו מעונשי מאסר עולם.

מעיון מעמיק בחומר הראיות שנפרש לפנינו, ניתן ללמוד כי ה.צ ניהל משא ומתן עם חוקריו במשך 3 ימים, שבמהלכם מסר תחילה רק את עיקרי הדברים ואת שמות המעורבים בפרשה, עמד על מצבו הבריאותי הקשה וניסה להשיג לעצמו הקלות ככל שניתן (מוצגים ת/923 ו-ת/926), וכי רק לאחר החתימה על ההסכם, מסר הודעה מפורטת ומלאה (מוצג ת/927).

אדגיש, בחינתי את המוצגים האמורים העלתה, כי אכן בהסכם עד המדינה שנחתם עם ה.צ, ישנו סעיף לפיו הלה הצהיר שביכולתו לספק ראיות ישירות וקבילות נגד המעורבים ששמם פורט בהסכם, כחלק מהמידע שימסור על אודות מעשי העבירה. ואולם, מעיון בחקירתו יום קודם לכן (מוצג ת/923) עולה, כי את שמות המעורבים בפרשה עליה העיד במשטרה, כבר מסר בטרם נחתם עמו הסכם עד המדינה, ונראה כי מכל מקום היה מפלילם, כחלק מעדותו על פרטי הפרשה, ולא כי ״התחייב״ להפלילם בהסכם, כפי שנטען.

לעניין העונש המתון יחסית שעליו הוסכם במסגרת ההסכם שנחתם עם ה.צ, אני סבור כי יש לקבל טענת המשיבה, שבמסגרת שיקוליה נתנה דעתה למספר פרמטרים, ובכלל זה לעובדה שלא היו נגד ה.צ ראיות מספיקות להרשעה; גילו המבוגר; מצבו הבריאותי הלא שפיר; והעובדה שהתנתק מעולם הפשע.

507. אשר לתקיפת סבח את עדות ה.צ שניתנה בפני בית המשפט המחוזי, אומר כבר עתה, כי דין הטענות – להידחות. בית המשפט המחוזי התייחס לטענות אלו באריכות ובפירוט, עת בחן את העדות, מצא אותה אמינה ומהימנה, ואף קבע כי נמצאו לה תימוכין בראיות חיצוניות, ובכך איני מוצא מקום להתערב.

בהתאם למסכת הראייתית ולשם נוחות הקריאה, אפרט ביחס לכל אישום בו הורשע סבח, בנפרד, את הקביעות העיקריות ביחס לעדות ה.צ, כפי שיובא להלן.

דיון בהרשעת סבח באישום השלישי

508. באישום דנן (אירוע "כיכר פלומר") סבח הורשע בעבירות של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין; חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 (א)(1)+(3) לחוק העונשין (3 עבירות); קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין; וגרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

509. הרשעת סבח באישום זה, ביחס למעורבותו במלכוד מכונית "הסוזוקי" שהתפוצצה באירוע, התבססה בעיקרה על עדות עד המדינה ה.צ לצד ראיות סיוע לעדותו, כפי שיפורט בהמשך הדברים.

ה.צ העיד בבית המשפט המחוזי ביחס לסוגיית בניית המטען על-ידו, והרכבתו באמצעות 4 לבנות חבלה, נפצים, וחומר נפץ פלסטי, שסיפק עבורו בן סימון, שהיה אחראי על הביצוע של הפיצוץ בשטח, מטעמו של אברג'יל.

בחינת עדות ה.צ מלמדת על חלקו של סבח בהשתלשלות העובדתית של האירועים, כמי שפירק את טמבון המכונית לבקשתו, והיה שותף להרכבת מטען החבלה על גבי הטמבון. בנוסף, ה.צ תיאר בעדותו, כיצד ערך יחד עם סבח את בדיקות התקינות לערכת ההפעלה של מטען החבלה, וכיצד הדריכו על אודות פעילות המפסק, ועל האופן בו יש להפעיל את המטען באמצעות השלט.

עוד ניתן ללמוד מעדותו, שמספר ימים לאחר קרות הפיצוץ, סבח ובן סימון ביקרו אותו בביתו, ובאותה הזדמנות סופר לו על אודות מיכה, מבלי לנקוב בשמו, בתור מי שלחץ על השלט באירוע, ועל הצורך להבריחו מהארץ.

נוסף על כך, ה.צ אף העיד על היכרותו ויחסיו הקרובים עם סבח ועל אודות הפגישות התכופות ביניהם; כן העיד על מעורבות סבח בארגון הפשיעה בענייננו, ובמיוחד על קשריו הצמודים של סבח עם בן סימון, המוציא לפועל של האירוע מושא אישום זה, כאמור.

510. בחינת הכרעת הדין בעניינו מעלה, כי עדות ה.צ זכתה למלוא אמונו של בית המשפט המחוזי, ואיני רואה טעם מיוחד המצדיק את התערבותנו בממצאי המהימנות הברורים שנקבעו בעניינו.

511. כמו כן, מהחומר הראייתי עולה, כי לעדות ה.צ הצטרפו ראיות סיוע, זאת בהתאם לסעיף 54א(א) לפקודת הראיות. הוראת סעיף זה, כפי שעמדתי עליה לעיל, מורה לנו כי אין להרשיע נאשם על סמך עדות יחידה של שותף לעבירה שהוא עד מדינה, אלא אם נלווית לעדות זו תוספת ראייתית מסוג "סיוע".

ראיות הסיוע שתמכו בעדות ה.צ ושסיבכו את סבח בעבירות בהן הורשע, נמצאו בקשר הקרוב וההדוק בינו לבין בן סימון, ששימש "קצין המבצעים" באירוע; בקרבתו של סבח למיכה בן הרוש, אף הוא מאנשי קבוצתו של בן סימון, ומי שנטל חלק מרכזי באירוע; בהיעדרותו מביתו בערב הפיצוץ ואף בימים שלאחר מכן; במעורבותו באירוע "יהודה הלוי" מושא האישום הרביעי; ובשקריו המהותיים בנושאים מרכזיים הקשורים במישרין לעבירות בהן הורשע.

512. תחילה אציין, כי הקשר הקרוב בין סבח לבין בן סימון, הן לפני האירוע, הן לאחריו, והן בתקופה שבן סימון היה נתון במעצר בית – לא שנוי במחלוקת ולא הוכחש. סבח אישר שידע על אודות מעורבותו של האחרון בניסיון ההתנקשות הקודם ברוזנשטיין, במסגרת "אירועי הקשת".

זאת ועוד, מעדות סבח בבית המשפט המחוזי ניתן ללמוד, כי כ-10 ימים לאחר האירוע מושא האישום, בן סימון התקשר אליו מטלפון לא מזוהה, וביקש שייפגשו בסמוך למקום מגוריו. שם לדבריו, בן סימון ביקש ממנו לעלות לביתו ולהודיע לאמו "שהכול בסדר איתו ושלא תדאג", וסבח עשה כמצוותו.

נראה כי מערכת היחסים שהתקיימה בין סבח לבין בן סימון, מתיישבת אף היא עם גרסתו של ה.צ ביחס למעשיו ולפעולותיו של סבח, כפי שתוארו לעיל.

513. בדומה לכך, בחינת התשתית הראייתית בעניינו מעלה, כי ביום 26.6.2003, 4 ימים עובר לאירוע, סבח ובן סימון עוכבו לחקירה על רקע הפרת תנאי מעצר הבית של בן סימון (דו"ח פעולה, מוצג ת/221). במועד זה, סבח התקשר למיכה מספר פעמים, ולא סיפק הסבר לשיחות אלה. זאת ועוד, בליל האירוע, בתאריך 30.6.2003, משתקפת מפֶלֶט שיחות טלפוניות (מוצג ת/1557) – תקשורת טלפונית בין סבח למיכה, שאף לנסיבותיה לא ניתן הסבר על-ידו.

מסקנת בית המשפט המחוזי, לפיה תקשורת זו בין סבח לבין מיכה, בנקודת זמן קריטית מבחינת האירוע העברייני, כמלמדת על הזיקה ועל הקשר ביניהם – מקובלת אף עליי, ויש בה סיוע ראייתי לדברי ה.צ על אודות מעורבות סבח באירוע.

514. עוד עולה מחומר הראיות, כי סבח נעדר מביתו בערב האירוע ואף במשך מספר ימים לאחריו, והמשטרה לא הצליחה לאתרו (מוצג ת/1372). כן הוגשו בהסכמה לבית המשפט המחוזי דברי אמו במזכר, לפיהם לא ישן בבית בליל האירוע (מוצג ת/216). זאת ועוד, נוסף על היעלמות סבח מביתו בליל האירוע, נעדרו מביתם גם בן סימון וגם מיכה.

אני סבור כי אכן ניתן ללמוד מהיעדרותם המשותפת של השלושה כאמור, על הקשר הפלילי ביניהם, על כך שהיו שותפים לדבר עבירה, ועל מודעותו של סבח, בכך שראה עצמו כחלק מהצוות המבצע שעלול להימצא בסכנת מעצר. לפיכך, יהיה זה נכון לומר כי עובדה זו מסבכת את סבח באירוע העברייני ומסייעת לעדות ה.צ בעניין זה.

כמו כן, ראיתי לאמץ את קביעותיו של בית המשפט המחוזי, כי סמוך לאחר האירוע, סבח ובן סימון הגיעו לבית ה.צ, בצוותא, כדי לדבר עמו על כישלון מבצע החיסול. התנהלותו והתנהגותו של סבח לאחר האירוע, לרבות התלוותו לבן סימון כדי לפגוש ב-ה.צ, מצביעה על רמת מעורבותו הגבוהה ועל חלקו בביצוע העבירה.

515. נוסף על כך, אני מקבל את הקביעה, לפיה העובדה שסבח היה מעורב גם באירועי האישום הרביעי – כמהווה נדבך נוסף בשרשרת ניסיונות ההתנקשות ברוזנשטיין, כפי שיפורט בהמשך, ומשמשת סיוע ראייתי נוסף לדברי ה.צ.

516. לכך יש להוסיף את שקריו המהותיים של סבח בנושאים מרכזיים, ובקשר להיכרותו וקשריו עם מעורבים נוספים בפרשה, לרבות עם אברג'יל:

ביחס לקשריו העבריינים עם בן סימון – סבח יצק תוכן חברי בלבד למערכת היחסים עמו, שהתמצתה לטענתו בבילויים משותפים בבתי בושת, כאמור. ויודגש, סבח אישר שלא מסר אמת במשטרה בעת שנחקר ביוני 2004, שם אמר שלא היה בקשר עם בן סימון לאחר האירוע בכיכר פלומר במשך למעלה משנה (מוצג ת/430ב).

כמו כן, לא מסר אמת ביחס למערכת היחסים שלו עם מיכה – בעוד שבחקירתו במשטרה הגדירו כ"חבר" (מוצג נ/244), בעדותו בבית המשפט המחוזי, הרחיק עצמו ממנו וטען שאין ביניהם קשר.

כך אף לא מסר אמת, והסתיר את העובדה שלא שהה בביתו בערב הפיצוץ וגם בימים שלאחר מכן:

בהודעתו במשטרה (מוצג נ/244) סבח טען כי בתאריך 29.6.2003 ביקר בחוף הים ולאחר מכן בילה במהלך הלילה, ולכן ישן בביתו במשך כל היום; לעומת זאת, בעדותו הראשונה בבית המשפט המחוזי טען, כי ביום האירוע היה בעבודתו במהלך היום; לאחר מכן, בחקירתו הנגדית טען, כי בליל האירוע ולאחריו שהה בביתו (זאת למרות שעומת עם דברי אמו בנושא, ועל אף מזכר המוכיח שהמשטרה ביקרה בביתו והוא לא אותר); בעדותו המשלימה בבית המשפט המחוזי טען, שאינו זוכר את מעשיו ביום האירוע; לבסוף, במענה לשאלת סניגורו מסר, שלא הגיע לביתו במשך 6 ימים לאחר האירוע, מאחר ששהה אצל ידידה בתל אביב, שאת פרטיה לא מסר, בתואנה שאין לה היתר שהייה בישראל.

הנה כי כן, שקריו המהותיים של סבח בסוגיות מרכזיות שבלב המחלוקת, כבענייננו, הן בחקירותיו במשטרה, הן בעדותו בבית המשפט המחוזי, מתווספים לכלל הראיות הקיימות לחובתו, ומשמשות סיוע ראייתי לגרסת ה.צ בנסיבות העניין (ראו והשוו: פסקי דיני בע"פ 560/21 בנימינוב נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (28.7.2022); ע"פ 5705/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (25.8.2021); ע"פ 1464/21 קפוסטין נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (11.9.2022)).

517. בחינת מכלול הראיות שלפנינו מלמדת על חלקו של סבח באירוע מושא אישום זה, כמעורב באופן ממשי בהרכבת מטען חבלה פלילי, הטמנתו בתוך פגוש המכונית, והרכבת הפגוש על הרכב. מדובר במעורבות ממשית בעבירה של ניסיון רצח, כמבצע בצוותא. נוסף על כך, התנהלותו של סבח מיד לאחר האירוע, הן בהגעתו לבית ה.צ יחד עם בן סימון בסמוך לאחר הפיצוץ, הן בעזיבתו את ביתו בליל האירוע ואף למשך מספר ימים לאחריו, בדומה לבן סימון ולמיכה – אף היא תומכת במעורבותו כמבצע בצוותא למעשה העבירה.

אף בהכרעת הדין נקבע כי נגד סבח הוכחו יסודות עבירת ניסיון הרצח בתור "מבצע בצוותא":

> "בהתאם לעדותו האמינה של ה.צ, תפקידו של סבח באירוע היה משמעותי וקרדינאלי. הוא השתתף במלכוד מכונית התופת שהיתה אמורה להתפוצץ ליד משרדו של רוזנשטיין [...] משימה כה חשובה, תפקיד רגיש מעין זה, מוטל מדרך הטבע על גורם פנימי, אדם אשר משתייך

לצוות המבצע ונמנה על המעגל הפנימי של מבצעי עבירה" (עמ' 289 להכרעת הדין).

518. אשר ליסוד הנפשי של סבח, בחינת המערך הראייתי בעניינו מעלה כי הוכח שהיה מודע למכלול הנסיבות, לרבות לניסיונות הקודמים לחיסול רוזנשטיין, ולמטרה הכללית להתנקש בחייו, כפי שמשתקף אף ממודעותו למעורבות בן סימון באירועי הקשת; וכפי שמשתקף ממעורבותו אף באירועים מושא האישום הרביעי.

הנה כי כן, הוכח בעניינו שסבח היה מודע לכוונה לפוצץ מטען חבלה כחלק מתכנית ההתנקשות ברוזנשטיין, זאת נוכח הקשר הקרוב בינו לבין בן סימון, שהיה האחראי מטעם הארגון לביצוע התכנית; בהיעלמותו מביתו למשך מספר ימים לאחר האירוע; ובמודעותו לתכנית להוציא את מיכה מהארץ, לאחר ניסיון החיסול הכושל של רוזנשטיין, מושא אישום זה.

בהקשר זה, מקובלת עליי מסקנת בית המשפט המחוזי, לפיה מי שממלכד מכונית על-ידי הנחת מטען חבלה רב עוצמה בתוכה, כפי שביצע סבח בענייננו, מודע לתוצאות שעלולות להיגרם מפיצוץ מכונית כזו, ומעיד על עצמו שהוא חפץ בתוצאה זו.

ואדגיש, חלקו של סבח בעבירה היה מהותי – הוא זה שפעל לצידו של ה.צ בהכנסת מטען החבלה לתוך פגוש הרכב; הוא היה שותף בהכנת המכונית הממולכדת לצורך הוצאתו לפועל של הפיצוץ באירוע; הוא זה שקיבל הדרכה מ-ה.צ כיצד להפעיל את מטען החבלה, והעביר מידע זה למבצעים בשטח.

כל אלה מלמדים על נכונותו של סבח להשתתף בתוכנית העבריינית מושא האישום, תוך התעלמות מהסיכונים הכרוכים בפיצוץ מכונית בליבה של עיר.

519. בנסיבות המקרה דנן, איני סבור כי יש בטענות סבח בערעורו כדי להצדיק את התערבותנו בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על-ידי בית המשפט המחוזי, שהתרשם באופן ישיר מעדות ה.צ ומעדות סבח, כמו גם מיתר הראיות שבאו בפניו, והרשיעו בהסתמך על מארג ראייתי מבוסס, כפי שפורט לעיל.

לפיכך, מסקנתי היא כי הרשעת סבח בעבירות מושא אישום זה – בדין יסודה, ומתיישבת היטב עם התשתית הראייתית הכוללת בנסיבות עניינו.

אשר על כן, אם תישמע דעתי, יש לדחות את ערעורו של סבח, וכך אציע לחבריי לעשות.

520. **באישום זה** ("הפיצוץ ביהודה הלוי") **סבח הורשע בעבירות של** סיוע לרצח, **לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין (3 עבירות);** סיוע לחבלה בכוונה מחמירה, **לפי סעיף 329(א) וסעיף 31 לחוק העונשין;** סיוע לפציעה שלא כדין, **לפי סעיף 334 וסעיף 31 לחוק העונשין;** סיוע לגרם חבלה חמורה, **לפי סעיף 333 וסעיף 31 לחוק העונשין;** סיוע לגרם חבלה של ממש, **לפי סעיף 380 וסעיף 31 לחוק העונשין. הכול** במסגרת ארגון פשיעה **לפי סעיף 3 לחוק המאבק.**

521. **הרשעת סבח באישום דנן בעבירה של סיוע לרצח שלושת הקורבנות שמצאו את מותם באירוע, ובעבירות הנלוות, בשל עשרות הפצועים שנפגעו כתוצאה מפיצוץ מטען החבלה, נסמכה בעיקרה על עדות** עד המדינה ה.צ, **שתיאר את נוכחות סבח בעת הכנת המטען והעברתו לידי שליחו של בומבי.**

על תוכן עדות ה.צ עמדתי באריכות בעת שדנתי בעניינו של אברג'יל ביחס לאישום זה, ולא אחזור על הדברים, אלא ככל שהעדות מתייחסת באופן פרטני לחלקו של סבח באירוע.

בחינת עדות ה.צ מלמדת, כי הרכיב את המטען שהתפוצץ באירוע מושא אישום זה, ושהיה תואם למטען שהרכיב באירוע ב"כיכר פלומר", **מושא** האישום השלישי. **לדבריו, הוא ביקש מסבח להיות בביתו בזמן שיגיעו לאסוף את המטען המוכן:** "אני ביקשתי שיהיה שמעון סבח מפני שלא רציתי להכיר את הבחור שצריך לבוא לקחת, אז באמת שמעון היה אצלי, ואני הרכבתי את הכל בתוך קרטון".

עוד תיאר, כי לאחר שסיים להרכיב את המטען, העביר את קופסת הקרטון לסבח, שהעביר אותה הלאה: "שמעון סבח היה אצלי בסלון יושב ומחכה... אני לא ישבתי איתו, הכנתי את המטען במחסן, באתי הבאתי אותו ונתתי לשמעון" **(עמ' 328 להכרעת הדין).**

עוד ניתן ללמוד מעדותו, כי זמן מה לאחר שמסר את מטען החבלה באמצעות סבח, בומבי הגיע אליו עם תקלה במטען. לדבריו, ביצע תיקון במטען, אף הפעם במחסן ביתו, ובסיום התיקון הכניס את המטען לקופסת קרטון גדולה, וגם הפעם ביקש מסבח להיות נוכח בעת מסירת המטען **(המתוקן).**

אשר לאיסוף המטען המתוקן ממנו, ה.צ העיד: "שמתי את זה בחוץ במרפסת, בכניסה לבית מאחורה, ואמרתי לשמעון סבח שזה מוכן, היו שם עוד אנשים, לא ידעתי מי

בסוף לקח את זה" (עמ' 329 להכרעת הדין). בחקירתו הנגדית הסביר, כי כשהעביר את המטען המקורי, סבח היה עמו לבד בעת ההעברה, ואולם בפעם השנייה, בעת העברת המטען המתוקן, היו במתחם ביתו אנשים נוספים, חוץ מסבח, שלא זכר את זהותם.

הנה כי כן, בחינת עדות ה.צ מלמדת באופן ברור על כך שסבח נכח בשתי הפעמים שבהן טיפל במטען החבלה, ונוכחותו במקום הייתה יזומה ומכוונת. מהעדות אף עולה, כי ה.צ הסביר לסבח כיצד לסגור ולפתוח את מתג הביטחון של המטען.

522. בנוסף, התשתית הראייתית שהוצגה בפנינו, מלמדת על סיוע ראייתי לעדות ה.צ, שנמצא בעדות י.מ, שתיאר בעדותו את נוכחות סבח בבית ה.צ בשתי הפעמים בהן הלה עסק בהרכבת מטעני החבלה; סיוע נוסף לדברי ה.צ ניתן למצוא במעורבות סבח בהכנת המטען מושא האישום השלישי, אשר נועד גם הוא לחיסול רוזנשטיין, כפי שתואר; ובשקריו המהותיים בדבר קשריו עם אברג'יל ומעורבים נוספים בחוליה המבצעת שבאישום זה.

523. עדות י.מ – שמסר בעדותו תיאור של "שתי אפיזודות" אותן ראה בקשר להכנת מטענים על-ידי ה.צ בביתו. הגם שלא ידע לקשור בוודאות איזה מטען הוכן לאיזה אירוע (אירוע "כיכר פלומר" או אירוע "יהודה הלוי"), ואף שלא היה בטוח ביחס לסדר האירועים – בחינת עדותו מלמדת כי ידע לומר שסבח נכח בביתו של ה.צ בשתי הפעמים שאותן תיאר, באופן שעולה בקנה אחד עם דברי ה.צ.

לפיכך, בהתאם לדבריהם המפורשים של ה.צ ו-י.מ בעניין זה, ניתן ללמוד כי נוכחותו של סבח בבית ה.צ בעת העברת מטעני החבלה לא הייתה מקרית או תמימה, אלא הייתה קשורה במישרין להעברת המטענים.

524. סיוע נוסף לעדות ה.צ, נמצא בעצם מעורבות סבח באישום השלישי, שקדם לאירוע מושא האישום דנן, כחלק מהתכנית העבריינית הכוללת של הארגון להתנקש בחייו של רוזנשטיין. מדובר בעבירות מאותו הסוג, שבוצעו לשם אותה מטרה, באותה שיטה, ועל-ידי הארגון. משכך, אני סבור שיש לקבל את מסקנת בית המשפט המחוזי, לפיה הראיות שהובאו נגד סבח במסגרת האישום השלישי, כפי שפורט לעיל, מסייעות לתשתית הראייתית הקיימת באישום זה.

525. נוסף על כך, סיוע לראיות המאשימה מצוי אף בשקריו המהותיים של סבח, בנושאים מרכזיים היורדים לשורש המחלוקת. סבח הכחיש את הקשר וההיכרות שלו עם אברג'יל, עם חברי הארגון, ועם חברי הצוות המבצע באישום זה. נראה כי בשקרים אלה

יש כדי ללמד על מודעותו לזהות האנשים שהשתתפו באירוע ולמעשיהם, ועל ניסיונו להרחיק עצמו מהם, באופן המסייע ראייתית לגרסת ה.צ.

כך למשל, סבח סיפר בחקירתו במשטרה כי אינו מכיר את אברג׳יל (מוצג ת/430ב). ואולם, משמע את עדות אברג׳יל בבית המשפט המחוזי, לפיה הכיר את סבח באמצעות מריקו, ואף סבח שימש לו כנהג מספר פעמים, חזר בו מהכחשתו ואימץ את הגרסה לפיה הכיר את אברג׳יל דרך מריקו, ואף התארח אצלו בארוחות ערב בימי שישי.

בדומה, סבח הכחיש בחקירותיו במשטרה היכרות כלשהי עם המערער בוהדנה, שעל פי הראיות, היה אחד מאנשי החוליה המבצעת באירוע מושא האישום דנן. כפי שעולה מחומר הראיות, בין התאריכים 4.12.2003 ועד ל-7.12.2003 (אזכיר כי הפיצוץ באירוע התרחש ביום 11.12.2003), התקיימו כ-10 שיחות טלפון בין סבח לבין בוהדנה, שהראשון לא הצליח לתת להן הסבר ברור וסביר.

סבח אף הכחיש במשטרה היכרות עם ז׳וז׳ו (נאשם 13) וטען שאינו מכיר אותו. בעדותו בבית המשפט המחוזי הסביר, כי לא הכיר את ז׳וז׳ו בשם יוסף לוי, ולכן לא קישר ביניהם. לדבריו לא היה ביניהם קשר כלשהו. מנגד, לא הסביר באופן משכנע את השיחות הטלפוניות הרבות ביניהם, בתקופה הרלוונטית לאישום, בחודשים יולי-אוקטובר בשנת 2003 (מוצג ת/1563א).

לפיכך, אני מקבל את קביעת בית המשפט המחוזי לפיה הכחשת סבח את קשריו והיכרותו עם דמויות בארגון, לרבות עם חברי החוליה המבצעת באירוע מושא אישום זה, מלמדת על גרסתו השקרית, ועולה כדי סיוע ממשי לעדויות עדי המדינה נגדו. בחינת מכלול הראיות מלמדת, כי מדובר בשקרים ברורים ומוכחים, בעניינים מהותיים כפי שתואר, והקשורים לעבירות בהן סבח הורשע, כאמור.

526. לאחר שהצגתי את עדות עד המדינה ה.צ ובחנתי את הראיות המסייעות לה, אפנה לדון בטענות סבח, כפי שהובאו בערעורו וכפי שנטענו בדיון לפנינו.

סבח תקף בערעורו את גרסת ה.צ וטען, כי לא היה מעורב באירוע העברת המטען הראשון לאופנוען, ואף לא היה מעורב באירועי העברת המטען השני המתוקן.

מחומר הראיות בעניינו ניתן ללמוד, כי אין ממש בטענותיו, ומצאתי שיש לדחותן, כפי שאנמק להלן.

תחילה, יש להדגיש את קביעות המהימנות החד משמעיות שעלו מהכרעת הדין, ביחס ל-ה.צ, שהעיד בבית המשפט המחוזי על פני 15 ישיבות, במשך עשרות רבות של שעות. התרשמתי כי טענות סבח נבחנו באופן מפורט בידי בית המשפט המחוזי ונדחו לגופן, תוך קביעה כי עדות ה.צ הייתה קוהרנטית ואמינה, עלתה בקנה אחד עם ראיות רבות נוספות, ונעדרה מניע זר להפללתו של סבח.

לפיכך, לא מצאתי טעם ראוי להתערבות ערכאת הערעור בקביעות המהימנות המבוססות שבהכרעת הדין.

בהקשר זה אעיר, כי הניסיון להוכיח שזיכרונו של ה.צ נפגע עקב אירוע מוחי שעבר, באמצעות עדותה של פסיכולוגית מומחית מטעם ההגנה, גל סלע – כשל לחלוטין, בהיעדר כל תשתית מקצועית שהונחה לעדותה, ומשלא בחנה את הראיות בתיק לגופן. בנוסף, בחינת עדות מומחה החבלה מטעם ההגנה, שרון יוסף, מעלה כי אין בה כדי לכרסם מהוכחת העובדה ש-ה.צ היה בונה המטענים בארגון, ששימשו באירועים מושא האישומים השלישי והרביעי.

527. בנוסף, אף איני מוצא ממש בטענה כי נפגעה יכולתו של סבח להתגונן, כטענתו בערעורו, בשל הטעות שנפלה בכתב האישום.

נראה כי השגגה שנפלה בניסוח אישום זה, מתייחסת בעיקרה לניסוחו של סעיף 14 לכתב האישום, שייחס את איסוף המטען בשתי הזדמנויות (הן את המטען המקורי והן המתוקן) לז'וז'ו (נאשם 13), בעוד שכל העדים העידו על איסופו של ז'וז'ו את המטען פעם אחת בלבד. בהקשר זה, המשיבה הסבירה בטיעוניה, כי לא ראתה הצדקה לבקש את תיקון כתב האישום, הן מאחר שגרסאות עדי המדינה לא הפתיעו למעשה את ההגנה, והן מאחר שהעדויות הטיבו עם המערערים בענייננו, יחסית לנוסח כתב האישום.

בהתאם לסעיף 184 לחסד"פ, בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בהתאם לעובדות שהוכחו במשפט, גם אם אלה לא נטענו בכתב האישום. הוראת סעיף זה מהווה חריג לכלל שלפיו הרשעת נאשם מוגבלת לאישומים הכלולים בכתב האישום, והשימוש בו מותנה בכך ש"ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן" כלשון הסעיף (ראו פסק דיני בע"פ 578/21 אבו סרארי נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (16.2.2023)).

בענייננו, ניתן ללמוד מהכרעת הדין, שסבח והמערערים האחרים יכולים היו להתגונן מפני השינוי העובדתי, ובית המשפט המחוזי הבהיר, ברחל בתך הקטנה, שיש

באפשרותו לקבוע את העובדות על יסוד דברי העדים, ולא על יסוד הניסוח השגוי של המשיבה בכתב האישום. לפיכך, ולאור האמור, עולה הרושם כי הדברים לובנו בערכאה הדיונית, ומשכך, ובניגוד לאמור בערעור, ההגנה אכן כִּילפלה את צעדיה בחקירות העדים, לרבות חקירותיהם הנגדיות של עדי המדינה הרלוונטיים – ה.צ, א.צ, ו-י.מ. בידי סניגורו של סבח.

לסיכום נקודה זו, ונוכח העובדה כי ייחוס האחריות בכתב האישום לא השתנה לעניין סבח, אלא רק לעניין ז׳וז׳ו – חלקו הישיר של סבח באירוע נותר בעינו, הן בכתב האישום, והן בסיכומי המשיבה. כל אלה מובילים למסקנה כי ניתנה לסבח הזדמנות ראויה להתגונן, ולא עלה בידו בערעור להצביע על טעם של ממש במסגרתו קופחה הגנתו.

בנוסף, העובדה כי גרסת העדים בבית המשפט המחוזי הונחה בפני ההגנה כבר בפתיחת ההליך, ולא השתנתה בעדותם בבית המשפט, והאופן בו ניהל סבח את הגנתו בפועל, כפי שפורט – גם הם תומכים במסקנה זו.

528. אשר לעדויות בומבי ו-א.צ, שסבח הסתמך עליהן בערעורו וטען כי תומכות בגרסתו, לפיה לא היה מעורב בהעברות המטענים – מקובלת עליי עמדת המשיבה לפיה בומבי לא ידע את חלקו של סבח באישום דנן, מאחר שלא נכח אצל ה.צ בעת העברת המטענים לאחר הכנתם. אכן, בומבי לא העיד על אודות מעורבות סבח בצוות המבצע, וריחוקו של סבח ממוקד הפעילות הקשורה במבצע החיסול גופו, מלמד על חלקו היחסי באירוע, והוא זה שהוביל את בית המשפט המחוזי לראות בו רק כ״מסייע״ לעבירות בהן הורשע באישום זה, ולא כ״מבצע בצוותא״.

אשר לעדות א.צ – יודגש כי הלה לא שלל את מעורבות סבח בהעברת המטען מאביו לשליחו של בומבי, אלא לא זכר זאת. א.צ סיפר כי ״הבחור על האופנוע״ (שזיהה אותו במהלך המעצר כז׳וז׳ו) אסף קופסת קרטון ויצא, אך לא זכר לומר מי מסר לו את הקופסה, האם היה זה הוא עצמו, אביו, או מישהו מהנוכחים במקום. ממילא, עדותו לא שימשה בהכרעת הדין כסיוע לעדות ה.צ ביחס לסבח.

529. לאור האמור לעיל, עינינו הרואות כי מדברי ה.צ ו-י.מ מצטיירת תמונה ברורה, לפיה סבח היה בסוד העניינים, ידע לצורך מה נקרא לביתו של ה.צ, והיה מודע לטיבה של התכנית העבריינית שעמדה על הפרק. בנסיבות שתוארו, מקובלת עלי קביעת בית המשפט המחוזי שיש לראות בו כמי שסייע ביודעין לביצוע העבירות בהן הורשע, מאחר שהיה מודע היטב לעובדות, ולטיבם המסייע של מעשיו, שבוצעו מתוך רצון לסייע.

סבח סייע הן בנוכחותו במקום, שלא הייתה מקרית כאמור, אלא על פי בקשתו הספציפית של ה.צ, שסמך עליו כמי שכבר היה מעורב בבניית מטען החבלה הקודם; והן מבחינת קרבתו המוחשית לעבירה – מטעני החבלה הוחזקו במו ידיו בשני האירועים בהם העבירם, בהתאם לעדות ה.צ, כל אחד על פי נסיבותיו.

530. לפיכך, הקביעה כי יש בסיס להרשעת סבח בביצוע עבירה של סיוע לרצח ביחס לשלושת הקורבנות שמצאו את מותם באירוע מושא אישום זה – בדין יסודה. בדומה, יש לקבל את הרשעת סבח כמסייע לשורת העבירות האחרות בהן הורשע, כפי שפורטו לעיל, עבירות שהן תוצאה מהפגיעות שנגרמו לעשרות הרבות של האנשים שנכחו באירוע, על לא עוול בכפם.

אשר על כן, אם תישמע דעתי, דין ערעורו של סבח על הרשעתו במסגרת אישום זה – להידחות.

דיון בערעורו של סבח על חומרת העונש

531. בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, הושתו על סבח 16 שנות מאסר בפועל, לצד פיצוי, תשלום קנס ועונשי מאסר מותנים, זאת בגין הרשעתו בביצוע 3 עבירות סיוע לרצח, במסגרת ארגון פשיעה, בשילוב עם עבירות אלימות נוספות שהורשע בהן באישום הרביעי; ובגין הרשעתו בביצוע עבירה של ניסיון רצח, במסגרת ארגון פשיעה, בצירוף עבירות אלימות נוספות, שהורשע בהן באישום השלישי.

532. ראשית, אזכיר את ההלכה הנוהגת עמנו מקדמת דנא, ולפיה ערכאת הערעור תימנע מלהתערב בחומרת העונש שגזר בית המשפט המחוזי, אלא במקרים חריגים שבהם ניכרת סטייה ברורה ממדיניות הענישה הראויה, או אם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת (ראו, למשל, פסק דיני ב-ע"פ 8146/16 אנטילי נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (6.2.2018)).

לאחר שבחנתי את החומר שהונח בפנינו במקרה הנדון, לא מצאתי סטייה ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות העניין, ואני סבור כי עניינו של סבח לא נמנה עם אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות. גזר דינו של בית המשפט המחוזי מבוסס ומנומק, ויש בו התייחסות לכלל השיקולים לקולה ולחומרה.

533. בענייננו, הוכח כי סבח, פעיל בארגון הפשיעה של אברג'יל, שנמנה עם חברי קבוצתו של בן סימון, קצין הביצוע של ניסיון החיסול מושא האישום השלישי – היה אחד

מחברי החוליה המבצעת באירוע החמור שתואר, ושתוכנן מראש, כחלק ממאבקי הכוח של ארגון הפשיעה נגד רוזנשטיין.

בחינת גזר-הדין מלמדת על כך, כי בנסיבות האירוע, לא הייתה הצדקה להבחנה מובהקת בין "מבצע עיקרי" לעומת "מבצע משני", וכי מדובר היה בתכנית משולבת שבה לכל אחד היה תפקיד וחלק. ואדגיש אף את הנכונות שהשתקפה ממעשיו של סבח – כשותף במלכוד מכונית "הסוזוקי" שהתפוצצה באירוע – ליטול חלק בתכנית עבריינית אלימה ופוגענית.

משכך, נראה כי אין לקבל את טענת סבח שמעשיו היו מינוריים או ברמה של "מסייע" – בכל הקשור לחלקו באישום השלישי. כפי שאף נקבע בהכרעת הדין, לסבח היה תפקיד חשוב ומהותי בצוות המבצע של האירוע, ונקבע כי "הוא ביצע משימה משמעותית מאין כמותה שבלעדיה הפיצוץ לא היה יכול לצאת לפועל" (עמ' 73 לגזר-הדין). אשר על כן, אין להתערב במתחם העונש ההולם שנקבע ביחס לעבירות שהורשע בהן באישום זה.

534. בדומה, לא יהיה נכון לקבל את הטענה לפיה מעמדו של סבח בהיררכיה הארגונית היה נמוך והוגדר כ"שליח זוטר", ובשל כך יש להקל בעונשו.

אכן, ראוי לערוך הבחנה עונשית בין ראש הארגון, העומד בראש קבלת ההחלטות ומכווין את הפעילות הפלילית בו, לבין החברים הזוטרים בארגון הממלאים את הוראותיו. עם זאת, בל נשכח שעסקינן בארגון פשיעה שאחד ממאפייניו הוא היררכיה ממשית המאפשרת ריחוק בין הדרגים המנהלים, לבין הפעילים המבצעים בשטח, ובלעדי תרומתם של הדרגים הנמוכים, שנכונים לבצע את המשימות העבריניות, הן לא היו יכולות להתבצע בפועל.

לפיכך, אני סבור כי יש להעביר את המסר הברור והחד משמעי, בדמות המדיניות העונשית הראויה והמחמירה שיש לבטא גם נגד הפעילים הזוטרים, ולא רק נגד ראש הארגון ומנהליו. קיימת חובה להרתיע מבצעים אלה, כמו גם מבצעים פוטנציאלים, מלחבור לארגוני פשיעה ולתת ידם לביצוע מעשי אלימות חמורים במסגרתם. מדובר באינטרס כבד משקל, כחלק מהמלחמה בפשיעה המאורגנת.

535. בנוסף, אף טענות סבח בדבר ענישתם הלא מידתית לכאורה של עדי המדינה – דינן להידחות. אדגיש כי העונש שהוטל על עדי המדינה, לא משמש אמת מידה לעונש

הראוי למערערים בפרשה שלפנינו, כפי שאף פירטתי לעיל, ביחס לערעורו של אברג׳יל, ואין מקום לחזור על הדברים.

אשר לטענות הספציפיות, ביחס לעונשים שהוטלו על ה.צ ובומבי, אבהיר, כי בהתייחס לאישום השלישי, בחינת חומר הראיות מעלה, כי ל-ה.צ היה תפקיד נקודתי כבונה המטענים של הארגון, ולא היה לו חלק בתכנון המבצע. אשר לבומבי, שלא היה חבר בחוליה של בן סימון, ולא היה ממונה על ביצוע האירוע ב״כיכר פלומר״, נקבע כי תפקידו התמצה בהצטרפותו לבן סימון בשעת האירוע, ולא היה מודע לכל פרטי התכנית.

לפיכך, נראה כי אין בסיס לטענה כי חלקם של ״עדים״ אלה (שעונשם נגזר במסגרת הסכמי עדי המדינה עמם) היה גדול מזה של סבח, שקרבתו הממשית למטעני החבלה הוכחה בנוכחותו בבית ה.צ בעת הכנתם, ובעת שהעבירם לשליח שהגיע לקבלם, מטעם מבומבי, הן בעת העברת מטען החבלה הראשון, והן בעת העברת המטען השני, המתוקן.

536. ביחס למתחם העונש ההולם שנקבע לאירוע מושא האישום הרביעי, בחינת גזר-הדין מלמדת, כי בית המשפט המחוזי התחשב בעובדה שסבח לא היה חלק מהחוליה המבצעת שריכז בומבי לצורך ביצוע האירוע. ואולם, ניתנה התייחסות לכך שסבח נבחר באופן מכוון על ידי ה.צ, להיות גורם מקשר בינו, כבונה המטען, לבין הגורם מתוך הצוות המבצע שיגיע לקבל את המטען מביתו. זאת מאחר ש-ה.צ ראה בסבח ״איש אמונו״, על רקע מעורבותו הקודמת, באירוע מושא האישום השלישי. ואכן, ניתן ללמוד מהראיות, כי סבח ביצע את משימתו בשתי הפעמים שבהן הועבר המטען מידי ה.צ לאחרים, במסגרת האירוע ב״יהודה הלוי״.

ויודגש, אף שניתן לסבור כי מדובר בפעולת סיוע שולית יחסית, בחינת מכלול הראיות מלמדת כי לא כך הדבר: סבח היה חבר ארגון, השתתף כמבצע בצוותא בניסיון החיסול הקודם של רוזנשטיין, ולא ניתן לראותו כ״גורם מסייע חיצוני לארגון״. לפיכך, איני רואה הצדקה להתערבות במתחם הענישה ההולם שנקבע בעניינו, ביחס לעבירה של סיוע לרצח במסגרת ארגון פשיעה בה הורשע, ואף במתחם העונש הכולל שנקבע לכלל העבירות הנלוות בהן הורשע באישום הרביעי.

537. זאת ועוד. בניגוד לטענות סבח בערעורו, בחינת גזר-הדין מעלה, כי ניתן משקל מספק לנסיבותיו האישיות, לעדי האופי שהעידו בעניינו, לגילו המבוגר, ולמסמכים הרפואיים שהגיש בדבר מצבו הבריאותי.

כן ניתנה התייחסות לעברו הפלילי, שכלל 12 הרשעות קודמות בעבירות אלימות, סמים ורכוש, ולעובדה כי ריצה עונשי מאסר לתקופות משמעותיות. בנוסף, הודגש כי לאחר האירועים בפרשה זו, סבח נטל חלק באירוע אלימות נוסף, במסגרת "חיסול חשבונות" בעולם הפלילי, בדומה לענייננו, שבו נרצחה על לא עוול בכפה, מרגריטה לאוטין ז"ל (ראו תפ"ח 1070-08 מדינת ישראל נ' בן עדי (17.5.2010)).

אכן, בכל אלה יש כדי להצביע על אורחותיו של סבח ועל הצורך בהרתעתו.

538. אף את הטענה בדבר ההשוואה לעונש שהוטל על מאיר אברג'יל (נאשם 3 בפרשה), במסגרת הסדר טיעון – יש לדחות.

בפסיקת בית משפט זה נקבע, לא אחת, כי ככלל, עונש שהוטל במסגרת הסדר טיעון לא ישמש אמת מידה לעונש שיש להטיל על מי שניהל משפטו עד תום (ראו לעניין זה, ע"פ 7068/06 מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ (31.5.2007)).

בעוד שהעונש שנגזר בסופו של הליך משקף קביעה נורמטיבית של בית המשפט ביחס לאיזון הראוי בין שיקולי הענישה הרלוונטיים, הרי שהעונש המוסכם, המוטל במסגרת הסדר טיעון, מבטא את כוח המיקוח של הצדדים ובעיקר את האינטרסים המידיים שלהם לסיום ההליך (השוו: ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (4.12.2013)). בנוסף, עונש כזה מוטל מבלי שהצדדים הרחיבו בטענותיהם ומבלי שהתמונה הראייתית נפרשה במלואה.

נוסף על כך, לא מצאתי טעם בהשוואה בין העונשים שהוטלו על סבח ואלו שנגזרו על אחרים. בהתאם להלכה הפסוקה, עקרון אחידות הענישה הינו שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שעל בית המשפט לאזן בבואו לממש את תכלית הענישה, ואינו השיקול הבלעדי או המכריע (ראו פסק דיני ב-ע"פ 205/19 לברוב נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (7.6.2020)).

עם זאת, והגם שאין מקום לאחידות בין העונשים שנגזרו על נאשמים אחרים בפרשה, כחלק מהסדר טיעון שנחתם עמם, ניכר כי עונשים אלה עמדו לנגד עיני שופטי בית המשפט המחוזי, שלא ניתקו אותם לחלוטין משיקולי הענישה, כפי שעולה מגזר-הדין בענייננו.

539. הדברים נכונים אף ביחס לטענת הסניגור בדבר חוסר אחידות בענישה בין סבח לבין עמוס. בהקשר זה אעיר בקצרה, כי מהממצאים העובדתיים שנקבעו בידי בית המשפט המחוזי עולה במפורש, כי חלקם של סבח ועמוס באירוע היה שונה, ואין מקום לגזירה שווה ביניהם. בהתאם לכך, בית המשפט המחוזי מצא לזכות את עמוס מהאישום הרביעי. כמו כן, וככל שתישמע דעתי, יש לזכות את עמוס גם מן האישום השלישי בענייננו, כפי שפירטתי לעיל. ברי כי בנסיבות אלה, אין מקום להשוואה ביניהם ודין טענת סבח – להידחות.

540. אשר על כן, ובהתאם לכל האמור לעיל, לא מצאתי כל עילה להתערבות בעונשו של סבח, המשקף היטב את חומרת מעשיו, כמו גם את אינטרס ההרתעה במסגרת המאבק בפשיעה המאורגנת.

לפיכך, אם תישמע דעתי, דין ערעורו של סבח – להידחות על שני חלקיו, וכך אציע לחבריי לעשות.

ערעורו של סוסן – דיון והכרעה

דיון בהרשעתו באישום הרביעי

541. באישום זה ("הפיצוץ ביהודה הלוי") סוסן הורשע בביצוע עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

542. בבסיס הראיות להרשעתו באישום דנן, עמדה עדות עד המדינה בומבי, שמיקמה את סוסן במעגל הפנימי של מבצעי העבירה, כחלק מאנשי הצוות המבצע, שיועד לצורך הוצאת תכנית ההתנקשות ברוזנשטיין אל הפועל.

מאחר שעדות בומבי הייתה בליבת הערעור, אתייחס בהרחבה לעדותו בבית המשפט המחוזי, לממצאים העובדתיים שעלו ממנה, ולראיות החיצוניות שתמכו בה.

בחינת עדות בומבי מלמדת, כי תיאר את המשימות שהוטלו על סוסן, הן בשכירת דירה בסביבת הצ'יינג' לצורכי תצפית, הן בהשתתפות בתצפית בזירה, הן בנוכחותו בעת החלפת מטען החבלה; כן העיד על קשר טלפוני קבוע ורציף עמו במהלך כל התקופה, מעת שחזר מבריסל, בעת התצפיות לעבר הצ'יינג', ועד למועד הפיצוץ מושא אישום זה. בומבי אף העיד על כך שסוסן צויד בטלפון נייד מבצעי בדומה לשאר הפעילים בשטח, וכי ביום האירוע, לאחר הפיצוץ, הוא נפגש עמו באשדוד, ושניהם אף שוחחו טלפונית עם יניב בן סימון. הכול כפי שיובא להלן.

543. חומר הראיות בעניינו מלמד, כי במהלך הסיורים שבומבי ביצע בזירה, ליד משרד הצ׳יינג׳, במסגרת תכנית הפעולה, הלה הבחין במספר דירות ומשרדים להשכרה, וביקש מסוסן לדאוג לשכירת נכס שישמש לתצפית. לדברי בומבי, משסוסן דיווח לו שהוא מצוי בקשר עם משכיר רציני וכי ״הדבר סגור״ – החליט כי זה השלב המתאים להנחת מטען החבלה במקום שיועד לכך, על גג הצ׳יינג׳. בעקבות זאת הוחלט שלמחרת הצוות יבצע תצפיות בהמתנה לרוזנשטיין. ואולם, הסתבר שהבטחותיו של סוסן לשכור דירה לא קוימו, אך משהמטען הונח זה מכבר במקום, הוחלט בכל זאת להתחיל ולקיים תצפיות בזירה.

כמו כן, ניתן ללמוד מעדות בומבי, כי במקביל לתורנות התצפיות של הצוות המבצע, הלה המשיך לברר עם סוסן, ביחס להתקדמותו בשכירת נכס לתצפית.

אשר לאירועי החלפת המטען, בומבי העיד שלאחר ש-ה.צ הסכים לתקן את המטען, הצוות המבצע ובכלל זה סוסן, נסע לצ׳יינג׳ כדי להוריד מהגג את המטען התקול. לדבריו, לאחר מכן, נסעו לביתו של ה.צ ו״אני מבחינתי רואה את אהרון שם, או שאהרון היה איתי באותו יום של הפירוק של המטען, או שאהרון היה איתי בבית של ה.צ, אני לא יודע להצביע בדיוק אבל הוא כן היה איתי בזמן שהחלפנו את המטען״ (עמ׳ 322 להכרעת הדין).

בנוסף, לדברי בומבי, במהלך הימים בהם המתינו לקבלת המטען המתוקן מ-ה.צ, שוב פנה לסוסן על מנת לברר עמו אם עלה בידו לשכור נכס. גם הפעם לדבריו, סוסן אמר שמחר יטפל בזה ״וככה זה נגרר״.

עוד ניתן ללמוד מעדותו, כי משהצוות המבצע אסף את המטען המתוקן מביתו של ה.צ, סוסן היה ״או בבית של ה.צ או שהוא היה איתנו״. לאחר החלפת מטען החבלה, הצוות המשיך לערוך תצפיות במקום, כאשר כל אחד מהם נטל חלק בתצפיות לסירוגין. בומבי העיד כי ״אני זוכר שאחרי שהחזרנו את המטען בפעם השנייה, אני זוכר שגם עופר ישב, אני זוכר שגם אהרון ישב יום אחד... וכל הזמן הזה אני רוצה מאהרון את המשרד שיהיה לנו איפה לשבת״ (עמ׳ 322 להכרעת הדין).

זאת ועוד, עדות בומבי מלמדת על אודות השתלשלות העניינים מיד לאחר האירוע, ואת פגישתו עם סוסן, בשעות הערב של אותו יום. לדבריו, הוא צעק על סוסן והטיח בו האשמות על כישלון החיסול, כי ״אם היה מוצא מקום לתצפית בהתאם לתכנית, כל זה לא היה קורה״ (עמ׳ 323 להכרעת הדין). כמו כן, תיאר כי באותו מעמד, סוסן קישר אותו, באמצעות טלפון נייד מוברח, לבן סימון שהיה עצור באותה עת.

בחינת הכרעת הדין מעלה כי עדות בומבי נמצאה מהימנה ואותנטית בידי בית המשפט המחוזי, וניתן לה משקל ראייתי ממשי, לצד ראיות הסיוע שנמצאו לה, כפי שאפרט בהמשך הדברים.

544. בערעורו, סניגורו של סוסן התמקד בעיקר בשלילת מהימנות גרסת בומבי ובשלילת קיומן של ראיות הסיוע שנמצאו לעדותו. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפנינו, ובחנתי את החומרים שהוגשו במסגרת הערעור, אני סבור כי אין ממש בטענות סוסן ובהסבריו לראיות המפלילות אותו, ודין ערעורו להידחות, כפי שיפורט.

545. אקדים ואציין, כי מחומר הראיות עולה שאין בעובדה שסוסן לא שכר בסופו של יום דירה לצורך התצפיות, כדי לקבוע שלא הייתה בידו כוונה לעשות כן, או להיות חלק מהקושרים, כפי שטען בערעורו. בנוסף, התנהלותו של סוסן, ולא התוצאה לפיה לא שכר נכס, היא שהשפיעה על מהלך העניינים, כאשר על סמך דבריו, לפיהם מצא נכס מתאים לתצפית, בומבי החליט להניח את המטען על גג הצ׳יינג׳, כאמור.

546. ועוד בהקשר זה, סניגורו של סוסן טען לפנינו ארוכות, כי בהתאם לדברי בומבי, סוסן רימה אותו, ובלשונו "חירטט אותו", בקשר לניסיונותיו למצוא נכס לתצפית, וכלל לא התכוון לעשות כן.

בחינת חומר הראיות בעניינו מעלה, כי אין לקבל טענה זו. בומבי אמנם העיד בבית המשפט המחוזי, שבדיעבד הבין שסוסן "חירטט אותו" כהגדרתו, אך כפי שאף נקבע בהכרעת הדין, אין לפרש את דבריו כאומרים שסוסן שיקר לו, או שהתכוון להוליך אותו שולל. נראה כי בומבי התכוון לכך, שבפועל, לא ניתן היה לסמוך על הבטחותיו של סוסן. ויודגש, קו ההגנה שהציג סוסן בבית המשפט המחוזי היה שכל גרסתו של בומבי שקרית, ולא העלה טענה לפיה רימה אותו וכי לא פעל לשכירתו של נכס לתצפית.

משכך, מסקנתי היא, שיש לדחות כאמור את טענת סוסן, לפיה לא היה מעורב באירוע מושא אישום זה, מאחר שמראש לא התכוון לשכור נכס לתצפית.

547. אפנה עתה לדון בראיות התומכות בעדות בומבי, שאף אותן תקף סוסן בערעורו.

מהתשתית הראייתית שהוצגה בפנינו ניתן ללמוד, כי עדות בומבי זכתה לתמיכה בעדויות נוספות ובראיות חיצוניות, אשר סיבכו את סוסן במעורבות בקשירת הקשר לביצוע הפשע באירוע מושא אישום זה, ושימשו סיוע לראיות המדינה.

כך בעדות י.מ, שהעיד על נוכחות סוסן בביתו של ה.צ באחת מהפעמים שבהן הועבר מטען החבלה; כך ב"שיחת השלד" בין סוסן לאברג'יל, המלמדת על מעורבותו והשתייכותו של סוסן לתכנית העבריינית; כך בהתנהגותו המפלילה של סוסן לאחר האירוע; כך בהתקשרויות הטלפוניות החריגות בהיקפן, בין סוסן לבין הפעילים בצוות המבצע של התכנית, בתקופה הרלוונטית; וכך בשקריו המהותיים ביחס להיכרותו ולקשריו עם דמויות מפתח בפרשה.

548. מעדות י.מ ניתן ללמוד, כי באחת מהפעמים שבה נחשף למטען החבלה ש-ה.צ הכין, הוא ראה בביתו של האחרון את סוסן, סבח, ו-א.צ. כן העיד, כי כש"בחור רכוב על אופנוע" הגיע לאסוף את המטען המוכן מחצר ביתו של ה.צ, ראה שסוסן לחץ את ידו.

בהקשר זה, ראוי לציין כי י.מ הזכיר את סוסן ביחס להעברת המטען, כבר בהודעתו במשטרה בשנת 2008 (מוצג ת/1297א), זאת עוד בטרם בומבי נחקר במשטרה, ובטרם היו ראיות כלשהן ביחס למעורבות סוסן במעשה.

הנה כי כן, בעדות י.מ יש סיוע ראייתי עצמאי לגרסת בומבי, בדבר נוכחות סוסן בעת העברת מטען החבלה, מאחר שיש בה כדי לסבכו במעורבות עם הקושרים בצוות המבצע שיועד לתכנית החיסול מושא אישום זה.

549. לכך יש להוסיף את התנהגותו של סוסן לאחר האירוע, כשהגיע לבקר את בומבי, יחד עם וזאנה, בדירתו באשדוד כאמור, בליל הפיצוץ, לאחר שהתברר כי רוזנשטיין לא חוסל באירוע, אלא רק נפצע. עדות בומבי בדבר ביקור זה, נתמכה בפלט איכונים (מוצג ת/1565א). בהקשר זה, אני מקבל את הקביעה לפיה יש בעיתוי הביקור, בין היתר בשים לב למעורבים הנוספים שנכחו שם (כמו וזאנה, שהיה שותף בכיר בצוות המבצע), ונוכח שקרי סוסן ביחס לביקור זה, שטען כי מדובר בביקור מקרי ותמים – כסיוע ראייתי לדברי בומבי.

כמו כן, סוסן הכחיש תחילה מפגש זה בדירת בומבי, במהלך העימות שנערך ביניהם במשטרה (מוצג ת/483). בהמשך, נאלץ להודות בקיומו של המפגש, לאחר שנוכחותו באשדוד הוכחה באמצעות פלט האיכונים כאמור. נראה כי אילו היה מדובר

במפגש תמים כפי גרסתו, סוסן לא היה משקר ביחס אליו. משכך, אני סבור כי שקרי סוסן ביחס לפרט מסבך זה, בניסיון להרחיק עצמו מהאירוע, עולים כדי סיוע לדברי בומבי.

550. זאת ועוד, סיוע ראייתי מצוי בשקרים מהותיים נוספים שאמר סוסן ביחס לקשריו עם בומבי ושאר חברי החוליה המבצעת באירוע – שקרים המצויים בלב העשייה הפלילית בנסיבות עניינו.

כך ביחס לבומבי – במהלך העימות שנערך ביניהם במשטרה, סוסן אמנם אישר היכרות עמו, אך טען כי מדובר בקשר שטחי בלבד. בשלב אחר במהלך העימות, מסר שהכיר אותו רק כחודש לפני הפיצוץ שאירע ביהודה הלוי, ולא דיבר עמו על עניינים פליליים. ואולם, לאחר העימות, ומשהוברר לסוסן שבומבי הפליל אותו וקשר אותו לאירוע מושא האישום, אמר: לא דיברתי איתו ולא כלום... לא דיברתי לא מכיר אותו... ובחיים לא דיברתי איתו... לא דיברתי איתו כי הוא משקר פה" (מוצג ת/483ב). משנחקר בבית המשפט המחוזי על אודות אמירות אלה, טען שהתבטא כך "מעצבים", ולמעשה התכוון כי לא הכיר את בומבי מספיק טוב כדי לבצע עמו עבירות.

כך אף ביחס לוזאנה, בוהדנה וז'וז'ו, שסוסן טען ביחס אליהם, כי ניהל עמם רק קשר שטחי ומזדמן בלבד.

אשר על כן, ולאחר בחינת חומר הראיות בעניינו, הגעתי למסקנה, כי שקרי סוסן עולים כדי סיוע ראייתי לדברי בומבי, מאחר שמדובר בשקרים מהותיים שנועדו להרחיקו מהפעילים המרכזיים שנטלו חלק בליבת האירוע ביהודה הלוי, שקרים המלמדים על כך שסוסן ידע שקירבה אליהם – עלולה להפלילו.

551. ראיית סיוע נוספת שבחנתי, מצויה בתקשורת הענפה של סוסן עם הפעילים האחרים בחוליה המבצעת, שלא ניתן לה הסבר סביר אחר, כפי שאפרט להלן.

מהמארג הראייתי שהונח לפנינו עולה, כי בין החודשים אוקטובר לדצמבר 2003, התקיימו מעל ל-300 שיחות טלפון בין סוסן לבין בומבי. זאת, שעה שסוסן טען, כאמור לעיל, כי לא היה לו קשר רציני או קרוב לבומבי; כמו כן, במהלך אותה תקופה, התקיימו מעל ל-100 שיחות טלפון בין סוסן לבין וזאנה. בניסיונו להרחיק עצמו מהאחרון, סוסן טען שיצר עמו קשר רק בעת שרצה לנסוע לאילת, שם התגורר וזאנה. בנוסף, לא היה בפיו הסבר למספר השיחות הרב עמו.

כך אף ביחס להתקשרות הטלפונית באותה תקופה רלוונטית, בין סוסן לבין בוהדנה, חבר נוסף בצוות המבצע של התכנית. אף על פי שסוסן טען שאינו חבר קרוב של בוהדנה ואין ביניהם קשר יומיומי, מהפלט עלה כי התקיימו ביניהם 60 שיחות טלפוניות רק בחודשים נובמבר-דצמבר 2003.

בהקשר זה ראוי לציין, כי אף על פי שמחומר הראיות לא עולה תוכנן של השיחות (אלא רק פלט השיחות, מוצג ת/1565א), בית המשפט המחוזי ראה בהן סיוע ראייתי לדברי בומבי בענייננו, וזאת בשל מספרן הרב של השיחות, זהות הדוברים בהן, שהיו פעילים בצוות המבצע של התכנית, והתקופה בה התקיימו – בסמוך להכנות לקראת מבצע ההתנקשות.

כשלעצמי אני סבור שיש קושי ממשי לראות בהיקף השיחות ובתדירותן בלבד כראיית סיוע, העומדת בדרישות הפסיקה, זאת מבלי לדעת את תוכנן. ואולם, לאחר בחינת חומר הראיות שבפנינו, השתכנעתי כי אין צורך להזדקק לכך, מאחר שישנן ראיות סיוע אחרות המסבכות את סוסן בעבירות שיוחסו לו במסגרת אישום זה, כפי שפורטו לעיל, וכפי שאף יפורטו בהמשך.

552. כעת אפנה לאחת מראיות הסיוע העיקריות לדברי בומבי – "שיחת השלד" (מוצג ת/1214), המתקיימת בין סוסן לבין אברג'יל. על משמעותה של השיחה עמדתי עת דנתי בהרשעתו של אברג'יל במסגרת אישום זה, ואין טעם לחזור על הדברים. ואולם, מאחר שסוסן בערעורו דחה את הפרשנות המפלילה שניתנה לשיחה, כיוון שהתקיימה ביום 18.10.2003, עוד בטרם נרקמה תוכנית החיסול במפגש המכריע בבלגיה ביום 17.11.2003, מצאתי להעיר מספר הערות.

בחינה מדוקדקת של השיחה ושל המסקנות הראייתיות שעלו ממנה, מלמדת כי בהתקיימותה ובנאמר בה, יש בהחלט כדי לסבך את סוסן בתכנית העבריינית, ולשמש סיוע לעדותו של בומבי בנושא: מהשיחה עולה, שמבחינת אברג'יל, סוסן היה מעורה בפרטי התכנית הפלילית ומעורב בה, וניתן היה לקבל ממנו מידע עדכני ביחס להתקדמות הכנת המטען על-ידי ה.צ. בנוסף, אני רואה לקבל את ממצאי בית המשפט המחוזי, לפיהם נוכח המידור שאפיין את הארגון, לא היה עולה על דעת אברג'יל לשוחח בעניין רגיש זה עם סוסן, אלמלא חשב שהוא קשור לנושא ומעודכן בו.

אשר לפרשנות מילת הקוד "שלד" – בומבי נשאל על כך בחקירתו במשטרה ומסר כי במילה "שלד" הכוונה למטען (מוצג ת/819ב); בחקירתו הראשית, בומבי לא נשאל בנושא זה, מאחר שלא היה צד לשיחה זו, ולא היה יכול להעיד ביחס אליה מידיעתו

האישית; בחקירתו הנגדית, נשאל על כך על-ידי סניגורו של גולן אביטן (נאשם 9) ובמסגרת זו, ההגנה לא חלקה על כך שהמילה "שלד" משמעותה "מטען".

יתירה מזאת, אף י.מ העיד ביחס לשיחה זו, באומרו שאברג'יל וסוסן דיברו על אודות "עסקת הבלדרית", שבה הוא עצמו היה מעורב, יחד עם סוסן ובן סימון (ועל כך ארחיב בהמשך, במסגרת הדיון בהרשעת סוסן באישום השישי).

עוד אציין, כי בהתאם לדברי בומבי, שנמצאו מהימנים, סוסן היה חלק מהחוליה המבצעת, עוד בטרם הנסיעה לבלגיה, והדברים היו ידועים אף לאברג'יל: "מי שהיה בכל העניין הזה של הפיגוע ביהודה הלוי היינו אני, שלומי ואזנה, אהרון סוסן, עופר בוהדנה, וז'וז'ו שהצטרף לאחר מכן. מבחינתנו אלה הקבוצה שיצחק ידע עוד כשהלכתי אליו, הוא יודע שאני עם ז'וז'ו מהבוקר עד הלילה, הוא ידע שאני עם עופר... את אהרון [סוסן] הוא הכיר דרך יניב... אהרון נחשב יד ימינו של יניב... כולנו הכרנו אותו דרך יניב" (עמ' 441 להכרעת הדין).

נוסף על כך, מעדות בומבי ניתן ללמוד, כי הלה שקד על תכנית החיסול ועשה פעולות הכנה לקראתה, גם לפני הטיסה לבריסל, לרבות ביצוע מעקבים, הצטיידות בלבנות חבלה, והתחקות אחר רוזנשטיין, כך שאין להתפלא על עצם העלאת עניין מטען החבלה על-ידי אברג'יל בשיחה זו, כחודש לפני הפגישות בבריסל.

לפיכך, מסקנתי היא, כי אין בעובדה ש"שיחת השלד" התקיימה כחודש לפני פגישת הפסגה בבלגיה, כדי להקהות ממשמעותה ומפרשנותה המפלילה ביחס לסוסן.

553. משפרשתי את המערך הראייתי המבוסס שהונח לפנינו, שכלל את עדות בומבי והראיות המסייעות לה, אפנה כעת לבחינת טענות סוסן, כפי שהועלו בערעורו.

554. בהתייחס לטענת הסניגור, לפיה עדות ה.צ בענייננו שוללת את מעורבות סוסן, מאחר שלא היה מודע לחלקו באירוע, אומר כבר עתה, כי דין הטענה – להידחות, ואפרט את הנימוקים לכך:

בחינת מכלול הראיות שלפנינו מלמדת על כך, כי העובדה ש-ה.צ לא היה מודע לחלקו של סוסן, משתלבת היטב עם עדות בומבי, לפיה לא שיתף את ה.צ בזהות האנשים שגייס לחוליה המבצעת של המשימה, ולכן ל-ה.צ לא הייתה דרך לדעת על מעורבות סוסן באירוע. בנוסף, הדברים עולים בקנה אחד עם המידור שהיה קיים בין הפעילים בארגון, בעיקר ביחס למבצעי העבירה. לכך יש להוסיף, כי המידור בא לידי ביטוי אף

בתפקידו המסוים והמוגדר של ה.צ כבונה המטענים של הארגון, ושבעטיו לא הכיר את אנשיו של בומבי, וביניהם סוסן, אשר נטלו חלק בביצוע התכנית העבריינית גופה.

555. ויודגש, סוסן הורשע במסגרת אישום זה רק בשותפות לקשירת קשר לרציחתו של רוזנשטיין, ולא במעורבות ממשית בה. מהכרעת הדין עולה תמונה של "חלל ראייתי", בשל העמימות למעשיו המדויקים של סוסן ביחס לרכיב הפיזי של עבירת הרצח והעבירות שנילוו לה באישום זה. יחד עם זאת, אין בעובדה זו כדי לשלול קיומו של קשר פלילי לביצוע פשע ואת מעורבות סוסן בנסיבות העניין, הנובעת מתוך חומר הראיות, לרבות עדות בומבי על אודות חלקו הבלתי נפרד מהצוות המבצע של משימת החיסול.

556. כאן המקום להדגיש, כי עבירת הקשר היא עבירה פלילית עצמאית, בעלת קיום נפרד, שלצורך הרשעה בה לא נדרשת תחילת ביצועה של התכנית שבבסיס הקשר (ראו: ע"פ 5927/11 הררי נ' מדינת ישראל, פסקה 76 (23.8.2012); ע"פ 4770/14 אגייב נ' מדינת ישראל, פסקה 55 (5.11.2015)). משכך, אין לבחון את חלקו של סוסן בתכנית לפי מעשיו או מחדליו בשלב הביצוע, שהרי אם היו מוכחות ביחס אליו פעולות ביצוע ברורות ומוגדרות, הוא היה מורשע כשותף לעבירת הרצח, ולא היא.

יצוין, כי החומרה הגלומה בעבירת קשירת הקשר לא נובעת רק משלב מימוש הקשר בין הקושרים, אלא המחוקק ראה את מקור הסכנה מעצם קיומו של הקשר בין שני עבריינים או יותר – כעבירה שראוי להטיל אחריות פלילית בגינה, וביתר שאת, כאשר מהות הקשר מקורה בתכנית לביצוע רצח כבענייננו. יפים לעניין זה הדברים שקבעה השופטת בינישׁ (כתוארה אז):

> "ההצדקה להתערבות המשפט הפלילי בשלב קשירת הקשר הינה חזקה במיוחד בעבירות חמורות, כאשר אין זה סביר לגרוס כי על החברה להמתין באפס מעשה עד שתגיע התכנית העבריינית המשותפת שגובשה לשלבי ביצוע ממשיים. קטיעת התכנית העבריינית המשותפת באיבה במקרים מסוג זה, באמצעות הטלת איסור פלילי על קשירת קשר לביצוע העבירה והענשתו של הקושר, הינה אינטרס חברתי מובהק ומבוסס" (ע"פ 3338/99 פקוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 667, פסקה 29 ((2000)).

557. בנסיבות המקרה דנן, וכפי שעולה מהתשתית הראייתית המוצקה שהוצגה לפנינו, מסקנתי היא, כי סוסן היה מעורב בקשר פלילי לרצוח את רוזנשטיין, עם פעילים נוספים בארגון, וזאת כחלק מהצוות שנבחר לביצוע המשימה.

בהקשר זה יצוין, כי לא יהיה זה מדויק לומר שהוגדר עבור סוסן תפקיד אחד ויחיד שהסתכם במציאת דירה לתצפית, אלא הוא היה חלק בלתי נפרד מהחוליה המבצעת לכל דבר ועניין, והשתתף במגוון המשימות השוטפות; הוא היה בסוד התכנית העבריינית, ומודע למטרתה, כפי שאף ניתן להסיק מ"שיחת השלד", מהתנהגותו לפני האירוע ואף מהתנהלותו לאחריו, כפי שעמדתי על הדברים לעיל.

כמו כן, מעמדו של סוסן כפעיל בארגון הפשיעה עלה באופן מובהק מעדויותיהם של כל עדי המדינה בפרשה, וקיבל תמיכה משמעותית בשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר. סוסן היה דמות מוכרת בארגון והיה חלק מהקבוצה "הבת ימית" שבראשה עמד בן סימון. חיבורו לארגון ולבכיריו בא לידי ביטוי אף באמצעות גיסו, ציון אלון, שהיה דמות מפתח בארגון (ומכאן אף נבע כינויו של סוסן בארגון – "הגיס"). משכך, ועל רקע זה, בחירתו של בומבי לצרפו לצוות המבצע של המשימה, לא הייתה נטולת הקשר.

בנוסף, סוסן היה חבר ארגון, שהוכח כי ניהל תקשורת ישירה עם אברג'יל, קיבל ממנו הוראות והיה נתון למרותו (מוצגים ת/1878ט ו-ת/1878י). כל אלה מצטרפים לתמונה כוללת ובהירה, המציבה את סוסן כיד ימינו של בן סימון בארגון, שבומבי גייסו לצוות המבצע של תכנית החיסול מושא אישום זה, ושסותרת את גרסתו המתכחשת לאירועים ולקשריו עם שאר המעורבים.

משכך, בחינת סוגיה זו בעיון ושמיעת טיעוני הצדדים בדיון לפנינו, מובילה למסקנה כי סוסן היה חלק מהקשר הפלילי המתואר, במסגרת ארגון הפשיעה.

558. אשר על כן, ובהתאם לכל המפורט לעיל, אין עילה להתערבות בהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי, שהרשיע את סוסן על סמך עדותו האמינה של בומבי, בצירוף ראיות הסיוע לדבריו, שסיבכו את סוסן בקשירת קשר עם החוליה המבצעת בתכנית ההתנקשות ברוזנשטיין.

לפיכך, דין ערעורו של סוסן על הרשעתו בעבירה מושא אישום זה – להידחות.

דיון בהרשעת סוסן באישום השישי

559. באישום דנן ("פרשת הבלדרית"), סוסן הורשע (יחד עם אברג'יל) בעבירה של יבוא 9 ק"ג קוקאין מפרו ללונדון, באמצעות בלדרית. זאת בניגוד לסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, ובמסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

560. ההרשעה באישום זה התבססה על עדות י.מ, שהעיד בפירוט על שלביה השונים של עסקת יבוא הסמים, ועל חלקו של סוסן בה. בנוסף, ההרשעה התבססה על ראיות סיוע שנמצאו לעדות י.מ, בעדויות ה.צ ובומבי, וכן בשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, כפי שפורט בעניינו של אברג'יל ביחס לאישום זה, וכפי שיפורט להלן, באופן ממוקד ביחס לסוסן.

561. אפתח בעדות י.מ, שקשר את סוסן לעסקת הסמים מושא האישום ותיאר באופן מפורט את מעורבותו בה. י.מ העיד על התגבשות העסקה במפגש שהתקיים ביבנה ובו נכחו יחד עמו, סוסן ובן סימון, שם עדכן את שניהם על אודות היכרותו עם שתי בלדריות הולנדיות, שניתן לייבא סמים באמצעותן.

מעדותו ניתן ללמוד, שקיבל מבן סימון סכום של 7,500 דולר לרכישת כרטיסי טיסה לבלדריות, ושבהמשך לכך טס לאמסטרדם על מנת לגייסן – בלדרית אחת גייס באמצעות אחד אבו חוסיין, ובלדרית שנייה שגייס בעצמו, ושהנחה אותה שעליה לשאת מזוודה עם 9 ק"ג קוקאין מפרו לאנגליה.

לאחר גיוס הבלדריות באמסטרדם, י.מ הגיע לפוארטו בנוס שבספרד, שם נפגש עם ציון אלון בביתו, וסיכם עמו שהלה ידאג לאיסוף הסמים עם הגעת הבלדריות ללונדון. תמיכה ראייתית לגרסת י.מ נמצאת בשיחה טלפונית בינו לבין ציון מיום 13.9.2003 (מוצג ת/1202). לאחר המפגש עם ציון, י.מ חזר לישראל וסיפר ל-ה.צ על אודות העסקה המתוכננת.

עוד ניתן ללמוד מעדותו, שהבלדרית שגייס אבו חוסיין התחרטה והחליטה שלא לעלות על הטיסה לפרו, ולכן רק הבלדרית שגויסה על-ידי י.מ טסה כמתוכנן.

אדגיש כי פירוט עובדתי זה חיוני להבנת המשך השתלשלות האירועים, ובמיוחד לקשר של סוסן לעסקה, כפי שאבהיר.

בחינת עדות י.מ מלמדת, כי בעת הגעת הבלדרית לפרו, הלה שהה בישראל ונפגש עם בן סימון, סוסן ואייבי אברג'יל ברח' הזוהר בתל-אביב, כדי לדון בעסקת הסמים מושא האישום. במהלך הפגישה נודע ל-י.מ שסוסן היה שותף לעסקת סמים.

במהלך הפגישה, בן סימון שוחח טלפונית עם גורמים בפרו, שהודיעו לו בכעס שהגיעה רק בלדרית אחת. י.מ התערב בשיחה והשיב להם שהבלדרית השנייה "קיבלה רגליים קרות".

לדברי י.מ, בשלב זה בפגישה, סוסן התערב והפנה אצבע מאשימה כלפיו: "אהרון סוסן החליט שכבר הוא מחליט 'לצאת' עלי: אתה אחראי, מה זה קיבלה רגליים קרות? התחיל לריב איתי שם. אמרתי ליניב בן סימון מה יש לו בכלל לבחור הזה? לא ידעתי, לא הכרתי אותו אז, מה הוא מתערב בכלל? יניב בן סימון אמר לי: זה שותף בטח הוא מתערב" (עמ' 536 להכרעת הדין).

עינינו הרואות, כי בהתאם לעדותו המפורשת של י.מ – סוסן היה שותף בעסקת הסמים ובקיא בפרטיה. תימוכין נוספים למעורבות סוסן בשלב זה, משתקפים בשיחה בינו לבין ציון אלון מאותו יום (מוצג ת/2201).

זאת ועוד, סוסן בעדותו בבית המשפט המחוזי אישר נוכחותו בפגישה זו, ברח' הזוהר בתל אביב. על טענתו בערעורו לפנינו, כי הטעם להגעתו לפגישה היה על מנת לקבל החזר חוב כספי ש-י.מ חב לו – אדון בהמשך הדברים.

עוד ניתן ללמוד מעדות י.מ, על אודות תיאורו את הכשל באיסוף הסמים מהבלדרית, שהמתינה בלונדון. לדבריו, לא הצליח לאתר את ציון, שהיה אחראי לאסוף את הסמים מהבלדרית כאמור. י.מ עדכן את סוסן שהבלדרית ממתינה בלונדון, ובתגובה סוסן השיב, שיש לנסות לאתר בשלב זה את ציון. בסופו של דבר, סוסן יצר עם ציון קשר טלפוני, והפעיל עליו לחץ בעניין. ציון השיב שינסה לשלוח אל הבלדרית את דוד בן שיטרית, ואישוש לכך נמצא בשיחה טלפונית בין השניים בנושא זה (מוצג ת/2125).

לבסוף, הבלדרית יצרה קשר טלפוני עם י.מ, ומסרה לו שתמתין עד למחרת ב-11:00 בבוקר, ואם לא יגיעו לאסוף את הסמים – היא תשאיר את המזוודה בשמירת חפצים, ותעזוב את בית המלון. בעקבות זאת, י.מ תיאר כי דיבר שוב עם סוסן, שמסר לו ששוחח עם ציון בעניין, אך הם לא מצאו פתרון לבעיית איסוף הסמים מהבלדרית.

בנוסף, י.מ תיאר בעדותו את הוויכוחים הרבים בינו לבין סוסן, בביתו של ה.צ, ביחס לאופן בו יש לטפל במשבר שנוצר, לאחר שהתברר שהבלדרית עזבה את המלון. בחינת עדות י.מ מעלה, כי תיאר את מאמציו להחזיר את הבלדרית למלון: תיאר כיצד א.צ הסיעו לטלפונים ציבוריים כדי ליצור עמה קשר ולנסות לשכנעה לחזור; תיאר כיצד פנה לרונן סוויסה וביקש ממנו לטוס להולנד לאתרה; וכן תיאר כיצד פנה לסוסן וביקש ממנו סכום של כ-5,000 דולר לרכישת כרטיסי טיסה עבורם.

בעקבות זאת, סוסן גייס עבורו סכום של 5,000 דולר, ובאמצעות כסף זה, רונן סוויסה טס לאמסטרדם, ונפגש עם שניים, ג'קי לסרי ועודד עזריאל, שרכשו כרטיסי טיסה

לאנגליה, שכרו חדר באותו בית מלון שהבלדרית שהתה בו, ותיאמו להיפגש עמה. ואולם, בשלב זה, הבלדרית ברחה עם הסמים.

כן עולה מעדות י.מ, כי משהודיע לסוסן שהבלדרית נעלמה, סוסן האשים אותו במעילה: "אומר לי אתה גנב, אתה מועל, גנבת אותנו, אתה שותף של העניין הזה" (עמ' 542 להכרעת הדין).

בהקשר זה, י.מ העיד על התערבות בומבי במחלוקת שנוצרה, ותיאר כיצד הלה הגיע יחד עם סוסן לבית ה.צ, והחל להטיח בו שהוא שותף של הבלדרית שברחה, והקצה לו פרק זמן של 24 שעות כדי להחזיר את אובדן הרווח מהעסקה.

בעקבות כך, כעולה מעדות י.מ, ה.צ התערב לטובתו בסכסוך שהתגלע. לדבריו, אף ניסה להיפגש עם אברג'יל כדי ליישב עמו את ההדורים, ולשכנעו לתת לו ארכה נוספת לאתר את הבלדרית. לאחר שנפגשו באנטוורפן, עם פעילים נוספים, סוכם על גובה הקנס ש-י.מ ישלם לארגון, בסכום של 80,000 דולר – שיועברו לבומבי. י.מ העיד כי העביר את סכום הכסף לבומבי באשדוד.

562. ומכאן אפנה לסיוע הראייתי שנמצא לדבריו של עד המדינה י.מ בעדות ה.צ, שסוסן תקף אותה בערעורו. ה.צ העיד תחילה ביחס לראשית העסקה, ולדבריו, בן סימון וסוסן פנו אליו כדי שיסייע להם לתאם פגישה עם י.מ מחוץ לביתו. ה.צ תיאר את מהלך הפגישה שבה נכח, ושבמסגרתה י.מ הסכים ליצור קשר עם שתי בלדריות, שיעבירו קוקאין מדרום אמריקה לאנגליה במזוודה. כעולה מעדותו, עזב את הפגישה בשלב שבו החלו השותפים סוסן, בן סימון ו-י.מ לדבר על חלוקת הרווחים, וידע כי את חלקו בעסקה, יקבל מתוך חלקו של י.מ.

מעדותו ניתן ללמוד, שבאותה עת שהבלדרית הייתה בפרו עם המזוודה, י.מ התגורר אצלו בבית, ומשכך שמע ממנו על הכשל באיסוף הסמים ממנה: "היא התקשרה כל רגע לשאול מה קורה למה לא באים לקחת את זה ממנה" (עמ' 537 להכרעת הדין). ה.צ העיד על מאמצי י.מ לפתור את הקושי שנוצר, ואף תיאר את פנייתו לסוסן בעניין. לדבריו, בסופו של דבר, הסמים לא נאספו בפועל, ו-י.מ השיב את החוב לארגון.

הנה כי כן, ובהתאם למפורט, יש בעדות ה.צ כדי לתמוך בעדות י.מ ולסבך את סוסן בעבירה בה הורשע במסגרת האישום דנן.

563. בחינת חומר הראיות מלמדת, כי סיוע ראייתי נוסף לדברי י.מ נמצא בעדות בומבי. הלה העיד על עצם קיום העסקה, וגרסתו מקבלת משנה תוקף בשיחה טלפונית בינו לבין אברג׳יל, מיום 4.5.2004 (מוצג ת/775), ממנה עולים הסבריו של בומבי על הסיבות שהובילו אותו להסכים לבקשת ה.צ להקל עם י.מ, ולסלוח לו שכשל ב״עסקת הבלדרית״ מושא האישום דנן, ועל הקשר לאירוע מושא האישום הרביעי, ובכלל זה לחשיבות ה.צ בארגון, כבונה מטעני החבלה.

יתירה מזאת, בומבי אף אישר בעדותו את התערבותו בעסקה בעקבות בריחת הבלדרית, וזאת לבקשת בן סימון שנעצר. לדבריו, קבע פגישה עם סוסן ועם י.מ, במהלכה דרש מהאחרון להחזיר את הכספים שאבדו, בעקבות כישלון העסקה. עינינו הרואות, כי גרסת בומבי עולה בקנה אחד עם עדות י.מ ומסבכת את סוסן במעורבות בעסקת הסמים.

בנוסף, בומבי אישר בעדותו את קיום הפגישה באשדוד, בה נכחו סוסן, מלול ו-י.מ, במסגרתה האחרון העביר לו את סכום הקנס שהוסכם עליו, וששימש להוצאות הארגון.

דבריו אלה של בומבי מתיישבים עם עדויות י.מ ו-ה.צ, בעניין השבת החוב הכספי לארגון על-ידי י.מ.

564. כמו כן, בחינת השיחות הטלפוניות הרבות שנקלטו בהאזנות הסתר בענייננו, מלמדת כי יש בהן סיוע ראייתי רב עוצמה לעדות י.מ בדבר קיומה של העסקה, ובדבר מעורבות סוסן בה. מהשיחות עולה תיעוד רציף של פעולות המעורבים, לרבות אברג׳יל וסוסן, ועמדתי עליהן לעיל, בבוחני את ערעורו של אברג׳יל ביחס לאישום זה, והדברים יפים גם בנסיבות עניינו. לפיכך, אתמקד כעת רק בשיחות הטלפון המוכיחות את מעורבותו הישירה של סוסן בעסקה.

כך, משיחה מיום 2.10.2003 (מוצג ת/1203) י.מ נשמע נוזף בציון אלון, מאחר שהוא וסוסן לא הצליחו להשיגו טלפונית משעות הבוקר. בשיחה, י.מ עדכן את ציון על הצורך לאסוף את הבלדרית שממתינה בלונדון עם הסמים.

בשיחות טלפוניות נוספות, בין אברג׳יל לבין ציון, עולה בבירור כי ציון שימש כמתווך שהעביר את דברי י.מ וסוסן – לאברג׳יל, והאחרון הנחה אותו כיצד לפעול. כך בשיחה מיום 3.10.2003 (מוצג ת/1204), ציון עדכן את אברג׳יל שסוסן מחפש אחר

פתרון לאיסוף הסמים מהבלדרית, ובשיחה הם דנים באפשרויות השונות לפתרון המשבר שנוצר.

בהמשך לכך, בשיחה מיום 4.10.2003 (מוצג ת/1205), אברג׳יל נשמע מברר עם ציון את חלקו של הארגון בעסקת הסמים, באומרו "כמה האלף שלנו". בתגובה, ציון השיב: "בסביבות אה חמש אלף. ומתוכם צריך לתת זה זה זה, אתה מבין? ל׳גיס׳ [סוסן] ולה...וליו [י.מ] ולזה ולזה ולזה..." (עמ׳ 540 להכרעת הדין). ניתן להתרשם משיחה זו, במהלכה ציון עדכן על אודות החלק המגיע לארגון מהעסקה, כי יש להפחית ממנו את חלקם של המעורבים סוסן ו-י.מ.

תמיכה לדברי י.מ ביחס להתרחשויות העובדתיות לאחר בריחת הבלדרית, ניתן למצוא בשיחה מיום 8.10.2003 (מוצג ת/1210), בין ציון לאברג׳יל, ממנה עולה כי ציון וסוסן חשדו ב-י.מ ש"עקץ" את הארגון, וציון הלין על כך ש-ה.צ תומך בו ו"נותן לו חיזוק" (עמ׳ 542 להכרעת הדין).

בשיחה זו, יש אף תימוכין לגרסת י.מ, שניתנו לו על-ידי סוסן 5,000 דולר לצורך מימון הטיסות לאיתור הבלדרית. בשיחה נשמע ציון מספר לאברג׳יל על סכום הכסף האמור שהועבר ל-י.מ; ותמיכה לכך שהכספים הועברו ל-י.מ על-ידי סוסן נמצאת בשיחות טלפוניות נוספות (מוצגים ת/1675, ת/1205).

זאת ועוד. מ"שיחת השלד" (מוצג ת/1214), מיום 18.10.2003, שדנתי בה לעיל, במסגרת האישום הרביעי, אברג׳יל נשמע כשהוא מעדכן את סוסן על כך ששלח לו כסף באמצעות בומבי. בהמשך השיחה סוסן סיפר לאברג׳יל על אודות כוונתו להיפגש עם ה.צ בעניין כישלונו של י.מ בטיפול בעסקת הסמים מושא אישום זה. אברג׳יל בתגובה הבהיר לו, שאין זו העת לפנות ל-ה.צ בעניין זה, מפני שעמד על הפרק נושא חשוב יותר – המטען ש-ה.צ עמל על הכנתו עבור הארגון.

לבסוף, על קרבתו של סוסן לאברג׳יל ניתן ללמוד משיחה מיום 5.10.2003 (מוצג ת/2202), במהלכה ציון סיפר לאברג׳יל, ש"הגיס" רצה לאחל לו "חג שמח" ולשם כך ביקש את מספר הטלפון שלו. בתגובה אברג׳יל השיב: "למה לא... תן לו מה שהוא רוצה, תיקח אותו כמו שאתה לוקח את אחד מאיתנו" (עמ׳ 541 להכרעת הדין). נכון יהיה לומר כי שיחה זו ממחישה בבירור את מעמדו של סוסן בארגון הפשיעה, ואת קרבתו לאברג׳יל בפרט.

565. משבחנתי את המערך הראייתי שהונח בפנינו, שבסיסו עדות י.מ והראיות הרבות המסייעות לה, שפורטו לעיל, אפנה לבחינת טענות סוסן, כפי שהועלו בערעורו.

566. סוסן כפר תחילה באופן גורף במיוחס לו באישום זה, אך בהמשך, בעדותו בבית המשפט המחוזי ובסיכומיו, צמצם באופן משמעותי את יריעת המחלוקת, ואישר את קיומה של עסקת הסמים ואת מעורבותו בה, תוך שמיקד טענותיו בשאלת עיתוי ומידת מעורבותו. כעת, בערעור לפנינו, סוסן שב וטען כי עסקת הסמים לא התרחשה מעולם, וכי מדובר בעלילת שווא של עד המדינה י.מ, ובכך הרחיב מחדש את יריעת המחלוקת.

אקדים ואציין, שאין לקבל טענה זו של סוסן, וזאת ממספר טעמים:

ראשית, ובהתאם לפסיקת בית משפט זה, בעל דין אינו יכול להיבנות מטענות אשר עומדות בסתירה מהותית לטענותיו הקודמות (ראו לעניין זה: דנ"פ 188/15 חנוכה נ' מדינת ישראל, פסקה ח (2.2.2015)). נראה, כי העובדה שסוסן טען בשני הליכים שונים, דבר והיפוכו, יוצרת השתק כעת מפני העלאת הטענה שעניינה כפירה מוחלטת בעסקת הסמים, שעה שבבית המשפט המחוזי אישר את קיומה ואת מעורבותו בה (השוו: ע"פ 1292/06 תורק נ' מדינת ישראל, פסקאות 73-77 (2009)).

מכל מקום, ערכאת הערעור לא נועדה לשמש "מקצה שיפורים" ביחס לערכאה הדיונית, ואין לאפשר בשלב זה, את הרחבת יריעת המחלוקת, בדמות העלאת טענה עובדתית שלא נבחנה בבית המשפט המחוזי, קל וחומר כשלא הייתה כל מניעה לעשות זאת.

שנית, לגופו של עניין, טענת סוסן לפיה עסקת הסמים לא התרחשה מעולם, לא עולה בקנה אחד עם התשתית הראייתית המוצקה שהוצגה במסגרת אישום זה, ושעליה נסמכה ההרשעה, כפי שפורט לעיל, לרבות ממצאי המהימנות המפורשים שנקבעו ביחס לעדות י.מ.

ובהקשר זה, אזכיר את התרשמותו החיובית של בית המשפט המחוזי מעדות י.מ ו"מיכולת הזיכרון המרשימה" שלו (עמ' 76 להכרעת הדין) לשתף בפרטי הפרטים של ההתרחשויות עליהן העיד, באופן סדור ועקבי.

ביחס לטענת סוסן בדבר השוני בעדויותיהם של י.מ ו-ה.צ, שוכנעתי כי בית המשפט המחוזי היה ער להבדלים בעדויות, כאשר קבע כי מדובר בפרטים שוליים שאינם משליכים לעצם התקיימות יסודות העבירה; וכן כי ההבדלים נעוצים בנקודות המבט

השונות של העדים – י.מ כשותף לעסקה, ו-ה.צ שנחשף לה באמצעות י.מ. בכך, כאמור, לא מצאתי להתערב.

567. אשר לטענת סוסן בערעורו, כי הצטרף לקשר בשלב מאוחר ורק על מנת לקבל החזר חוב מ-י.מ, ושלשם כך נפגש עמו ברח׳ הזוהר בתל-אביב, אעיר, כי טענה זו נטענה אף בפני בית המשפט המחוזי, שלא נתן בה אמון. יתירה מזאת, אף אם אניח שמעורבות סוסן בעסקה נבעה מרצונו להשיב את כספו מידי י.מ, אני סבור כי אין לכך השלכה מעשית בענייננו. המניע של סוסן בהצטרפותו לעסקה אינו משנה דבר בנסיבות העניין. מעורבותו בעסקה, בכל מקרה, מקיימת את יסודות העבירה בה הורשע.

568. סיכומם של דברים. בחינת התשתית הראייתית המבוססת בנסיבות ענייננו, שכללה את עדות י.מ, בסיוע עדויותיהם של בומבי ו-ה.צ, והשיחות הרבות שנקלטו בהאזנות סתר, המתעדות את התנהגות סוסן ויתר המעורבים בזמן אמת, מלמדת על מעורבותו של סוסן בעסקת הסמים, שבוצעה במסגרת ארגון הפשיעה, כפי שתואר. השלמת העסקה וקבלת הרווחים לצרכיו ולצרכי הארגון, נלמדת מזהות המעורבים בה (אברג׳יל, בומבי, סוסן, י.מ ו-ה.צ), ממועד ביצועה, בסמיכות לאירועים שתוארו ביתר האישומים, מניתוב כספי הקנס ש-י.מ שילם לצרכי הארגון, ומהתמונה הראייתית העולה מהשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, שפורטו בהרחבה לעיל.

בענייננו, בית המשפט המחוזי קיבל את ראיות המשיבה לקיומה של עסקת הסמים, נתן אמון מלא בגרסאות העדים שהעידו לפניו, ודחה את גרסתם של אברג׳יל וסוסן, שכפרו בקיום העסקה, תוך דחיית גרסתם החלופית, בדבר התערבותם המאוחרת בה, כבלתי מהימנה. גם בקביעות ברורות אלה, אין עילה להתערב.

אשר על כן, אם תישמע דעתי, יש להותיר את הרשעת סוסן כמבצע עיקרי בעסקת הסמים על כנה, ודין ערעורו על הרשעתו בעבירה מושא אישום זה – להידחות.

דיון בהרשעת סוסן באישום התשיעי

569. באישום דנן (״44 אלף״), סוסן הורשע בעבירה של ניסיון ליצוא 44 אלף כדורי סם מסוג ״אקסטזי״ מבלגיה לישראל, באמצעות שליחתם בדואר, במסגרת ארגון פשיעה. זאת בניגוד לסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, וסעיף 3 לחוק המאבק.

570. הרשעת סוסן התבססה על ראיות שנאספו בידי המשטרה הבלגית, שהצביעו על עצם שליחת חבילת סמים מהדואר בבלגיה, תפיסת החבילה ובדיקת תכולתה; ועל שיחות

טלפוניות שנקלטו בהאזנות סתר, שמהן ניתן ללמוד על ניסיונותיו הרבים של סוסן, יחד עם אחרים, לאתר את חבילת הסמים לאחר שליחתה לישראל.

מעיון בחומר הראיות שהוצג עולה, כי בית המשפט המחוזי בחן בפירוט ובאופן יסודי את כלל הראיות הנסיבתיות שלפנינו, המלמדות על אשמת סוסן באישום זה, ולא מצאתי עילה להתערב במסקנותיו, הכול כפי שיפורט להלן.

571. אפתח בפירוט הראיות שנאספו במסגרת החקירה הבלגית, מהן עולה כי הקבלה מסניף הדואר באנטוורפן (מוצג ת/1458א) הנושאת את מספר החבילה שבה אותרו הסמים, נתפסה במהלך חיפוש בשנת 2004 בדירתו של ציון אלון (שהתגורר בבלגיה), מי שהיה בכיר בארגון הפשיעה וקיים קשר תדיר ותכוף עם דמויות מרכזיות בו, לרבות עם סוסן.

בנוסף, עם תפיסת הקבלה בדירה בבלגיה, החוקרים תפסו את חבילת הסמים בשדה התעופה "זוונתם בריסל קרגו", והחרימו אותה בהתאם להוראתו של השופט החוקר בבלגיה. בתכולת החבילה נמצאו 44,065 כדורי סם "אקסטזי", שמשקלם 8.813 ק"ג (דו"ח שקילה, מוצג ת/1468א).

572. זאת ועוד, בחינת חומר הראיות בענייננו מלמדת על כך, כי במצלמות האבטחה של סניף הדואר באנטוורפן, זוהה מיכה בן הרוש כמי ששלח את החבילה בדואר.

בערעורו, סוסן תקף את זיהויו של מיכה, וביקש לגרוע מהמשקל שניתן לראייה זו. אקדים ואציין, כי לאחר שבחנתי את התשתית הראייתית, אני סבור כי אין לקבל את הטענה. טענה זו הושמעה אף בפני בית המשפט המחוזי, ונבחנה על-ידו באופן מפורט, בשים לב לטיב התמונות, שמהן היה ניתן להתרשם מפניו וממבנה גופו של מיכה (מוצגים ת/1389(1)-(4)); כמו כן, ניתנה התייחסות לזיהויו הוודאי של מיכה ע"י החוקר הבלגי ואן פול בעדותו בפני בית המשפט המחוזי, שנמצאה מהימנה.

לפיכך, אני סבור, כי לא זו בלבד שמדובר בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על-ידי בית המשפט המחוזי ואיני רואה טעם מוצדק להתערב בהם, הרי שבענייננו הוכחה אף היכרות מוקדמת בין החוקר הבלגי ואן פול, לבין מיכה. הלה היה מוכר לחוקר כמי שנעצר על-ידי המשטרה הבלגית והיה עצור בכלא באנטוורפן. ויודגש, כי ככלל, היכרות מוקדמת של העד המזהה עם המזוהה, יש בה כדי לצמצם את החשש לטעות בזיהוי (ראו פסק דיני בע"פ 511/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 51 (22.2.2022)).

לעניין זה, קבעתי בפרשה אחרת את הדברים הבאים, אשר נכונים אף לענייננו אנו, בשינויים המחויבים:

> "ככלל, לערכאה הדיוניות נתון שיקול דעת רחב בקביעת משקלו הראייתי של זיהוי שבוצע שלא על דרך של מסדר זיהוי בהתאם לנסיבות העניין. בפרט נקבע כי כאשר קיימת היכרות מוקדמת בין עד לבין נאשם, די בהצבעה על הנאשם הנסמכת על מהימנותו של העד תוך התחשבות בתנאי זירת האירוע אשר עשויים היו להקשות על זיהוי הנאשם, ואין צורך בעריכת מסדר זיהוי – אף אם מדובר בהיכרות חזותית בלבד (ראו: ע"פ 1551/15 שולי נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (6.9.2016); ע"פ 6056/07 אלחמידי נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (26.3.2009); ע"פ 7187/07 והניך נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (19.11.2008); ע"פ 779/19 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (22.7.2019))."

בהתאם לכל האמור לעיל, נראה כי בית המשפט המחוזי פעל במקרה דנן בהתאם לפסיקה שהותוותה בעניין הערכתה של עדות הזיהוי, וכי מסקנתו נומקה כדבעי, ועולה בבירור מהראיות שהוצגו. לפיכך, אין כל עילה להתערב בהכרעת הדין בנושא זה.

בנוסף, וכפי שאף הובהר בהכרעת הדין, שאלת זיהויו של מיכה הייתה רק "ערוץ משני" במארג הראיות הכולל, שבמרכזו מצויה העובדה שחבילת הסמים אותרה בעקבות קבלה ואישור המשלוח של הדואר, שנמצאו במהלך החיפוש בדירתו של ציון.

ואם לא די בכך, ערב לפני הגעתו של מיכה לסניף הדואר, התבצעה שיחה טלפונית בין דויד בן שיטרית (נאשם 6) לבין ציון אלון (מוצג ת/2188), ממנה עלה כי מיכה נשאר ללון אצל ציון (ביום 27.7.2004). עובדה זו משתלבת עם מציאת הקבלה מהדואר (הנושאת את התאריך 28.7.2004) בביתו של ציון, כפי שתואר לעיל.

לפיכך, עינינו הרואות, כי שיחה זו תומכת הן בעובדה שמדובר בדירה של ציון, הן בזיהויו של מיכה בסניף הדואר, כמי ששלח את חבילת הסמים.

573. כעת אפנה לשיחות הטלפוניות, שנקלטו בהאזנות סתר, ושסוסן טען ביחס אליהן בערעורו, כי לא היו קשורות לחבילת הסם שנתפסה. ואולם, עיון במקבצי השיחות מלמד על כך, כי משתקפת מהן בבירור מעורבות סוסן בעסקה, שעה שנשמע דובר בהן, בשפת קוד, עם עופר אמר (חברם המשותף של סוסן וציון), המכונה "קוקי" ועם אתי אלון (רעייתו של ציון), במאמציו לברר מה עלה בגורל חבילת הסמים לאחר שנשלחה ולא הגיעה ליעדה (מוצגים ת/1545ב1, ת/1545ב4, ת/1545ב5, ת/1545ב7).

משבחנתי בקפידה את תוכן השיחות, נכון יהיה לומר, כי התמונה העולה מהן מבטאת את חלקו המרכזי של סוסן בהתרחשויות. כפי שאפרט, השיחות עניינן בצורך להעביר מידע לציון, אם החבילה "עברה" או "לא עברה"; בנוסף, סוסן ניהל דו-שיח על אודות "המשיכה" הצפויה להם (בקבלת החבילה); ואף פנה לקבלת סיוע לשם בדיקה באתר האינטרנט של הדואר. אדגיש כי בית המשפט המחוזי התייחס באריכות וביסודיות לתוכן כל שיחה ושיחה, ואף בחן אותן בראי גרסת סוסן, על כל נדבכיה. בכך אין הצדקה להתערב.

בנוסף, ובהקשר זה, אין לקבל את טענת סוסן בערעורו לפיה רק שימש "צינור" להעברת מידע מציון לקוקי, ולא היה מודע לתוכן הדברים שהעביר. אני סבור, כי תוכן השיחות הטלפוניות מפריך טענה זו באופן מובהק.

כך למשל, שיחה מיום 2.8.2004 (מוצג ת/1545ב1), בין סוסן לבין קוקי, סובבת סביב בדיקה באתר האינטרנט של הדואר באנטוורפן בדבר "סטטוס" החבילה שנשלחה. בשיחה סוסן נשמע שואל את קוקי: "אבל תקשיב, בדקת מה שאמרתי לך אתמול באתר?" קוקי השיב כי לא הצליח לעשות זאת, וסוסן ביקש ממנו שייעזר ב"מישהו שמבין בשפה". קוקי השיב: "טוב תן לי לראות. אני אעשה לך טלפון" (עמ' 645 להכרעת הדין).

שיחה זו מצביעה על היוזמה שננקטה על-ידי סוסן, על מהות הבדיקה שהתבקשה על ידו, ועל העובדה שקוקי התבקש לבצע את שנידרש, והתחייב לחזור לסוסן ולעדכנו. בניסיון להסביר שיחה זו, סוסן העיד בהתייחסו לקוקי, כי "כנראה שרצה לייבא משהו, להזמין משהו, דבר שלא קשור בכלל אליי" (עמ' 656 להכרעת הדין). ואולם, מהשיחה המוקלטת לא עולה אזכור מפורש לייבוא כלשהו, והעלאת הנושא על-ידי סוסן ביוזמתו, בהסברו לשיחה – משמש רובד נוסף בתשתית הראייתית המפלילה נגדו.

משיחה נוספת בין סוסן לבין קוקי, יומיים לאחר מכן (מוצג ת/1545ב4), עולה כי שוחחו על עניין שבו לשניהם צריכה להיות "משיכה" בימים הקרובים. לכך לא היה בפי סוסן הסבר, והוא טען בבית המשפט המחוזי כי הדברים לא זכורים לו.

הנה כי כן, שיחות אלו מלמדות על מעורבותו האקטיבית של סוסן לצד קוקי, במאמציהם לאיתור החבילה, ודין הטענה לפיה סוסן שימש רק "צינור" להעברת מידע – דינה להידחות.

574. כעת אתייחס למקבץ שיחות נוסף, שהתקיים בין סוסן, קוקי ואתי אלון, ממנו ניתן ללמוד כי הצדדים לשיחה היו מוטרדים מכך שחבילת הסמים לא הגיעה ליעדה, ולכן ביקשו להתחקות אחר קורותיה.

בשיחה מיום 5.8.2004, שהתקיימה בין סוסן לבין קוקי (מוצג ת/1545ב5) עולה כי הראשון הנחה את האחרון להתקשר לאתי אלון בדחיפות. כשקוקי שאל מה הסיבה לכך שעליו להתקשר לאתי, סוסן השיב "היא התקשרה. היא שאלה אם היא חולה או השתחררה. אמרתי לה היא חולה" (עמ' 650 להכרעת הדין). יצוין, כי סוסן בעדותו הסביר את אמירתו "היא חולה" כמתייחסת לאתי אלון, וציין כי הדברים נאמרו בהלצה, מאחר שאתי הרבתה להתלונן שאינה חשה בטוב. ואולם, משהוטח בו בחקירה הנגדית, כי אין היגיון בכך שאתי התקשרה אליו על מנת לבקש ממנו לשאול את קוקי אם היא עצמה חולה – כשל בהסבריו.

למען שלמות התמונה יצוין, כי דקות ספורות לאחר שיחה זו, קוקי התקשר לאתי אלון, כפי שביקש ממנו סוסן כאמור (מוצג ת/1545ב8). בשיחה, אתי נשמעת שואלת את קוקי: "אה מה לגבי החולה היא אמרה, מה לגבי החולה?" וקוקי ענה כי "החולה לא עברה" (עמ' 651 להכרעת הדין). יצוין כי אתי אלון אישרה בעדותה בבית המשפט המחוזי, שקוקי הוא חבר של בעלה, ושבשיחה זו נתבקשה על-ידו למסור לו ש"החולה לא עברה", אך לא ידעה על מה מדובר ורק העבירה את המסר לבעלה.

יומיים לאחר מכן, התקיימה שיחה נוספת בין סוסן לבין קוקי (מוצג ת/1545ב7), ממנה עלה שסוסן עדכן את קוקי, כי דיבר "עם החברה ומסר לו שהיא חולה ולא השתחררה מבית החולים". סוסן אישר בעדותו כי באומרו "החברה" כוונתו הייתה לציון אלון.

בהקשר זה מקובלת עליי הקביעה, לפיה הנקיטה בלשון "חולה" היא שפת קוד. שוכנעתי כי השיח על אודות "החולה" "שלא עברה", שחזר על עצמו מספר פעמים על-ידי הדוברים בשיחות המוקלטות, נועד כדי להעביר את המסר לציון אלון שחבילת הסמים "לא עברה", ולמעשה לא הגיעה ליעדה בישראל.

אשר על כן, עינינו הרואות, כי במוקד הראיות באישום זה מצויה חבילת הסמים שנתפסה, בניסיון לשליחתה מבלגיה לישראל. לאחר המשלוח, הראיות התמקדו בשיחות הטלפון העוקבות, שתוכנן מעיד על שימוש בשפת קוד, ושבוצעו מיד בסמוך לאחר משלוח החבילה, ושבהן סוסן נטל חלק מרכזי, כאמור, במעורבותו האקטיבית לאיתורה.

לפיכך, ומשפרשתי את התשתית הראייתית המבוססת בענייננו, אפנה לבחינת יתר טענות סוסן כפי שהועלו בערעורו.

575. ביחס לטענת סוסן, לפיה מעשיו לא מהווים ניסיון אלא מעשה הכנה בלבד, וכן כי לא היה לו היסוד הנפשי הדרוש לביצוע העבירה, אקדים ואציין, כי דין הטענה – להידחות, מהטעמים שאפרט.

בחינת סוגיה זו בעיון ושמיעת טיעוני הצדדים בדיון לפנינו, מובילה למסקנה, כי מהראיות עולים באופן חד משמעי השותפות הפלילית המלאה בין סוסן, קוקי וציון, ורצונם לייבא את חבילת הסמים לישראל. זאת, כפי שבא לידי ביטוי בשיחות הטלפוניות התכופות, ימים ספורים לאחר משלוח החבילה בדואר. שיחות אלה לוו בחשאיות, התאפיינו בלשון תמציתית, ובשימוש בשפת קוד, והן שעמדו במרכז הראיות הנסיבתיות, שבהצטרפותן יחד הפלילו את סוסן בעבירה בה הורשע.

ויודגש, בנסיבות העניין לא דובר במעשה הכנה בלבד, כפי שנטען, אלא בניסיונות פעילים לקבלת חבילת הסמים בישראל, כפי שמשתקף בבירור מחומר הראיות, ובכלל זה יוזמתו של סוסן לבדיקה באתר האינטרנט של הדואר, בדבר הגעת חבילת הסם ליעדה, המלמד אף על היסוד הנפשי המיוחד הנדרש בעבירת הניסיון, בהתאם לסעיף 25 לחוק העונשין – מטרה להשלים את ביצוע העבירה.

בעניין זה, ראוי להזכיר, כי סוסן זוכה בבית המשפט המחוזי מעבירה של סחר בסם מסוכן במסגרת אישום זה, זאת מאחר שלא הובאה תשתית ראייתית לשותפותו בשלב רכישת הסם. ואכן, על פי הראיות שהוצגו, סוסן השתלב בתכנית העבריינית רק לאחר רכישת הסם בבלגיה, ובניסיון לייבאו לישראל. בשל כך, הורשע רק בניסיון לייצוא סם מסוכן. בענייננו, פעולותיו של סוסן, לאחר שליחת חבילת הסמים בדואר, כפי שתוארו בסדרת השיחות הטלפוניות, מלמדות על הקשר הפלילי שהיה שותף לו, שבמסגרתו נשלחה חבילה המכילה סמים מבלגיה לישראל.

לכך יש להוסיף, כי גרסת סוסן, בניסיונו לספק הסבר לראיות המפלילות נגדו, נבחנה בבית המשפט המחוזי, ונדחתה כבלתי מהימנה. כך, ניסיונו לטעון כי המילה "חולה" אינה שפת קוד, אלא לגלוג על אתי אלון – הופרך; כך גם הטענה לפיה סוסן "מעביר מסרים שאינו יודע את פשרם" – לא זכתה לאמון.

לפיכך, המסקנה לפיה סוסן וקוקי שיתפו פעולה במאמציהם לאיתור חבילת הסמים – בדין יסודה, וטענות סוסן בעניין זה דינן להידחות, כאמור.

576. אשר לכפירתו של סוסן בערעורו, כי העבירה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה, בחינת חומר הראיות בעניינו מלמדת, כי אין בטענה זו ממש, כפי שיפורט.

ראשית, טענה זו נטענה בפני בית המשפט המחוזי, נבחנה ונדחתה בפן העובדתי שלה.

שנית, מהראיות עולה כי העבירה מושא האישום בוצעה כחלק בלתי נפרד מפעילות הארגון, ולא באופן "עצמאי" ובלתי תלוי, כפי שנטען. זאת בשים לב למועד התרחשות העבירה (יולי 2004); ובשים לב לזהות המעורבים בעסקה, שהיו דמויות מרכזיות בארגון הפשיעה, כמו: ציון אלון, שהיה בקשר רציף עם אברג'יל ומקורב אליו, ושסוסן הוא גיסו כאמור; דוד בן שיטרית (נאשם 6), שהיה חברו הקרוב של אברג'יל, רכש את הסמים באישום זה, הודה בחלקו בהסדר טיעון, והורשע על פי הודאתו בעבירה של סיוע למנהל בארגון פשיעה; ומיכה בן הרוש, שנטל אף חלק בביצוע העבירה מושא האישום השלישי, ומעורבותו באישום זה, כמי ששלח את חבילת הסמים בדואר, הוכחה כלא מקרית, מאחר שנכח בתקופה הרלוונטית בבלגיה, במסגרת פעילות הארגון ובהשגחתו.

נוסף על כך, מהכרעת הדין עולה כי העובדה שכדורי ה"אקסטזי" נרכשו על-ידי דוד בן שיטרית מידי שותפו ההולנדי רנה, מצביעה על כך שעסקת סמים זו בוצעה במסגרת פעילות הארגון. זאת מאחר שמחומר הראיות בפרשה ניתן ללמוד, כי רנה שימש כספק הסמים בחלק מהעסקאות שבוצעו על-ידי הארגון במסגרת עסקאות הסמים ביפן, מושא האישום ה-11.

577. זאת ועוד, אין לקבל בהקשר זה את טענת סוסן בערעורו, כי העובדה שבאישום זה נטלו חלק גם דמויות חיצוניות שהן לא חברות ארגון, כמו קוקי, מוכיחה שהעסקה לא בוצעה במסגרת הארגון. עובדה זו אינה משנה לענייננו, ולא משליכה על שאלת הביצוע "במסגרת ארגון פשיעה". בהקשר זה, אני רואה לקבל את טענת המשיבה, כי בפרשה שבפנינו הוצגו עסקאות סמים אחרות, שבוצעו במסגרת הארגון, ושבמהלכן החברים הסתייעו גם במעורבים שלא היו שייכים לארגון. כך למשל, במסגרת "העסקה הגדולה" מושא האישום השני, חברי הארגון נעזרו בסמי ביטון ומוטי חדד, שאינם פעילי הארגון, ועובדה זו לא שינתה ממסקנת בית המשפט המחוזי, שהעסקה בוצעה במסגרת פעילות הארגון.

לבסוף אציין, כי הנסיבה המחמירה, המנויה בסעיף 3 לחוק המאבק, מכפילה את העונש בצד העבירה (אך לא יותר מ-25 שנות מאסר), אם זו נעשתה "במסגרת פעילות של ארגון פשיעה". בשל חשיבותה אביא את ההוראה כלשונה:

> "3. העובר עבירה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה, למעט עבירה לפי חוק זה או עבירה שהעונש הקבוע לה הוא מאסר עולם חובה, דינו – כפל העונש הקבוע לעבירה, אך לא יותר ממאסר עשרים וחמש שנים."

בהוראת חוק זו המחוקק ביקש לבטא את החומרה היתרה הכרוכה בביצוע עבירות במסגרת מאורגנת, שיש בה כדי להגביר את הסיכון הנשקף לציבור ולהמשך הפעילות העבריינית במסגרת הארגון. המחוקק יצר בכך סיווג חדש של עבירות מיוחדות, השונות מעבירות המקור, בשל מאפיין החומרה שמתווסף אליהן – ביצוע במסגרת פעילות של ארגון פשיעה. מטרתו של סיווג מחמיר זה הוא בייעול התמודדות רשויות אכיפת החוק עם פעילות עבריינית המבוצעת על ידי ארגוני הפשיעה, ובמתן כלים לבית המשפט להחמיר בעונשם של המורשעים בה.

למעשה, בהכפלת העונש הקבוע בצד העבירות המבוצעות במסגרת ארגון פשיעה, המחוקק העביר את המסר החד משמעי למידת "האנטי חברתיות" הכלולה בביצוע עבירות במסגרת זו (ראו: ע"פ 3924/17 אלבז נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (27.7.2017); ע"פ 2996/09 דבור נ' מדינת ישראל, פסקה ש"ג (11.5.2011)).

משכך, ולאור כל האמור, מסקנתי היא כי אין להתערב בקביעה לפיה העבירה מושא אישום זה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה, ושמתקיימת בענייננו הנסיבה המחמירה שבסעיף 3 לחוק המאבק.

578. אשר על כן, לא מצאתי כי נפל פגם במסקנת בית המשפט המחוזי, שביסס את הרשעת סוסן, על סמך הראיות שפורטו לעיל, ושסיבכו אותו בניסיון יצוא חבילת הסמים מבלגיה לישראל.

לפיכך, דין ערעורו של סוסן על הרשעתו בעבירה מושא האישום דנן – להידחות, וכך אציע לחבריי לעשות.

579. באישום זה ("עבירות המס"), סוסן הורשע בעבירה של התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק המאבק.

נוכח הצהרת המשיבה בטיעוניה, ואף בדיון לפנינו, כי לא תעמוד עוד על הרשעת סוסן באישום דנן, יש לזכותו מאישום זה.

דיון בערעורו של סוסן על חומרת העונש

580. בגזר-הדין, הושתו על סוסן 12 שנות מאסר בפועל, וכן הופעל עונש מאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו, בחופף, לצד תשלום קנס ועונש מאסר מותנה. זאת בגין הרשעתו בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, במסגרת האישום הרביעי; בעבירה של יבוא סמים, במסגרת האישום השישי; בעבירה של ניסיון לייצוא סמים, במסגרת האישום התשיעי; ובעבירה של התחמקות ממס, במסגרת האישום ה-13, שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

לאור זיכויו של סוסן מהאישום ה-13, כאמור, יש לבטל את עונש הקנס בסכום של 50,000 ש"ח, שהוטל עליו בגין אישום זה.

581. בחינת חומר הראיות במסגרת הרשעת סוסן באישום הרביעי, מלמדת, כאמור, על כך שסוסן היה אחד מאנשי הצוות שגיבש בומבי לצורך המבצע העברייני הרצחני, לחיסול רוזנשטיין.

בהקשר זה, אני סבור כי אין לקבל את טענת הסניגור, שסוסן היה רק דמות שולית באירוע, שכל מעשיו הסתכמו בחיפוש כושל של דירה לתצפית, ולא הייתה לו תרומה של ממש. ויודגש, הרשעת סוסן באישום זה, בעבירה של קשירת קשר לפשע, תחת עבירת הרצח שיוחסה לו בכתב האישום – לוותה בהתלבטות מצד בית המשפט המחוזי, שקבע כי רק "פסע" עמד בין הרשעתו כשותף לעבירת הרצח.

אזכיר כי סוסן היה חלק בלתי נפרד מהחוליה המבצעת בתכנית החיסול, במסגרתה קיבל תפקיד חשוב ומהותי לביצוע (למרות שלא הצליח לבצעו), ואף נטל חלק בעת העברת המטען ל-ה.צ או ממנו. בנוסף, סוסן היה הגורם שעמו שוחח אברג'יל, כדי לברר כיצד מתקדמת התכנית הפלילית, כפי שהשתקף מ"שיחת השלד".

בנוסף, בנסיבות העניין הוכחה מודעותו של סוסן לפרטי מבצע ההתנקשות ברוזנשטיין, ולאופן בו בוצע; וכן מודעותו להשלכות האפשריות של פיצוץ מטען החבלה שהוטמן על גג הצ'יינג' במקום מרכזי בעיר.

אשר על כן, בחינת התשתית הראייתית בעניינו מלמדת, כי חלקו של סוסן באישום זה היה ממשי ומשמעותי, וזאת בשים לב לחומרה המתחייבת ממהות הקשר הפלילי שנקשר – קשר לבצע פיצוץ קטלני של מטען חבלה בלב העיר, לצורך חיסולו של יריב הארגון.

לפיכך, יש לאמץ את דרך הילוכו של בית המשפט המחוזי בנושא זה, שבבואו לשקול את עונשו של סוסן, העניק משקל לסוג העבירה אליה חתר הקשר – ובנסיבות המקרה שלפנינו, מדובר בסוג עבירות חמור ביותר שעל מערכת אכיפת החוק להרתיע מפני ביצוען, וחלקם של בתי המשפט במאבק בעבירות אלה הוא באמצעות ענישה מרתיעה (ע"פ 5927/11 הררי נ' מדינת ישראל, פסקה 76 (23.8.2012)).

582. כמו כן, במסגרת שיקולי הענישה בתוך המתחם, ניתנה התייחסות ל-17 הרשעותיו הקודמות של סוסן במגוון עבירות אלימות ורכוש שביצע בין השנים 1982-1998, ושריצה בגינן עונשי מאסר בפועל. ויודגש, את העבירה מושא אישום זה, סוסן ביצע בעודו אסיר ברישיון.

במסגרת השיקולים לקולה, ניתן משקל למצבו הבריאותי, לגילו, לעובדה שעברו הפלילי הוא מן העת הרחוקה, ובשים לב לכך שהיה משוחרר בתנאים מגבילים משך תקופה לא קצרה.

בהקשר זה, ולאחר שבחנתי בעיון את טיעוני הצדדים לפנינו, הגעתי למסקנה כי אין לקבל את טענת סוסן בדבר שיקול "חלוף הזמן" כנתון המצדיק הקלה בעונשו. האינטרס הציבורי וההרתעתי לא תומך בהתחשבות לקולה בגורם של חלוף הזמן, כאשר עסקינן באירוע אלימות חמור, שבוצע במסגרת ארגון פשיעה, וגרם לקיפוח חייהם ולפציעתם של חפים מפשע. ההלכה הנוהגת היא, כי לא יינתן לחלוף הזמן משקל משמעותי בעבירות אלימות, שביחס אליהן אינטרס ההרתעה עומד בעינו גם בחלוף הזמן (ראו: ע"פ 2848/90 אסא נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 837 (1990); ע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל (18.7.2012)).

נוסף על כך, אני רואה לקבל בעניין זה את טענת המשיבה, כי אין להתחשב בשיקול "חלוף הזמן" שעבר מעת ביצוע העבירות, אף בשל התנהלותו המתוחכמת של

הארגון, שפעל במדינות רבות, בחשאיות ובמידור, ושחבריו השתמשו בשפת קוד, והחליפו מכשירי טלפון באופן תדיר; לכך יש להוסיף את מורכבות החקירה, שכללה הסתייעות בגורמי חוץ רבים; בשים לב לטיבו של הארגון ודרך התנהלותו הבינלאומית, אשר הקשו על החקירה ותרמו להימשכותה, לרבות העובדה, שחלק מהמערערים, ביניהם אברג׳יל, לא היו בישראל לאורך השנים; ולבסוף – יש לקחת בחשבון אף את היקפו החריג של התיק שבפנינו, שתִייב ניהול הליך פלילי ממושך ומורכב, זאת אף נוכח ריבוי הנאשמים והעדים.

בנסיבות העניין, אני קובע כי סוסן היה חבר ארגון פעיל לאורך תקופה ארוכה, ביצע עבירות סמים במסגרת הארגון, קיים קשר ישיר עם ראש הארגון, ואף היה מקושר באופן אישי ומשפחתי לדמויות מפתח בו, ולא הוגשה כל ראיה על אודות שינוי אורחות חייו. גם בהיבט זה, אין לקבל את הטענה בדבר "חלוף הזמן".

583. במסגרת עבירות הסמים בהן הורשע, מושא האישומים השישי והתשיעי, ניתן משקל בגזר-הדין לפגיעה בערכים החברתיים, לנסיבות ההרשעה, לחלקו של סוסן בעבירות, למדיניות הענישה הנוהגת, ולנסיבה המחמירה של ביצוע "במסגרת ארגון פשיעה". כמו כן, נלקחו בחשבון העונשים המתונים שהושתו על המעורבים הנוספים בפרשות אלו, הגם שהוטלו במסגרת הסדרי טיעון. נוסף על כך, בעבירות הסמים, ניתן משקל בגזר-הדין ל"חלוף הזמן" בנסיבות העניין, ובהתחשב בכך עונשו של סוסן הוצב במרכז מתחם הענישה.

584. אשר על כן, ובהתאם למפורט לעיל, לא מצאתי כל עילה להתערבות בעונשו המאוזן של סוסן (ויש שיאמרו שהעונש מקל עמו), המבטא את חומרת מעשיו שבוצעו באירוע הפלילי מושא האישום הרביעי, כמו גם בעבירות הסמים להן היה שותף במסגרת האישומים השישי והתשיעי. גזר דינו של בית המשפט המחוזי בענייננו מבוסס ומנומק, והביא בחשבון את כלל השיקולים לקולה ולחומרה.

585. לפיכך, אם תישמע דעתי, דין ערעורו של סוסן, הן על הכרעת הדין, הן על גזר הדין – להידחות; זאת למעט, זיכויו מהאישום ה-13, וביטול הקנס שהוטל עליו במסגרתו.

ערעורו של לוקר – דיון והכרעה

דיון בהרשעתו באישום השביעי

586. במסגרת אישום זה ("עסקת המיליון") לוקר הורשע (יחד עם אברג׳יל) בעבירה של יבוא מיליון כדורי סם מסוג "אקסטזי" מהולנד לאוסטרליה, שם נמכרו חלק מהסמים

על-ידי אנשי הארגון, והיתרה נעלמה עם חבורת אופנוענים אוסטרליים שחמקה מהארגון. ההרשעה בעבירה זו הייתה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

587. הרשעת לוקר בענייננו מבוססת על עדות י.מ שתיאר את פרטי העסקה, כפי שלמד עליה מפי לוקר ואברג׳יל עצמם; כמו גם על גרסתו של שי סילם בחקירותיו במשטרה וכן על השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר. מדובר על ראיות חיצוניות ועצמאיות המסבכות את לוקר בביצוע העבירה, ומתייחסות לנקודות השנויות במחלוקת. כך למשל, לוקר הכחיש בשלב המענה לאישום, וגם בערעורו לפנינו, שהיה באוסטרליה במועד הרלוונטי ושהעביר כספים לישראל באמצעות בלדר. ואולם, שי סילם, כפי שיפורט בהרחבה להלן, אישר פרטים אלו בגרסתו, באופן שתאם את עדות י.מ.

588. י.מ העיד על חלקו של לוקר בהוצאת עסקת הסמים לפועל, במימון רכישת הסמים ובמכירתם באוסטרליה, ועדותו נמצאה מהימנה וניתן לה משקל גבוה. יצוין כי אף אם בשלבים הראשונים של העסקה, י.מ לא היה מעורב בה ישירות, אלא רק קלט מידע משיחות עם המערערים ועם אחרים, כפי שטען לוקר בערעורו, הרי שבהמשך הדברים, משהוכנס לסוד העניינים ונתבקש לפעול עבור הארגון לצורך הצלת העסקה שעלתה על שרטון, ברי כי הפך שותף ישיר לה ופעל לפי המידע שקיבל משותפיו, לרבות מהמערערים אברג׳יל ולוקר.

עוד יצוין, כי י.מ העיד על השיחות בביתו של ציון אלון בפוארטו בנוס בספרד, שהיו קשורות ל״עסקה האוסטרלית של המיליון כדורי אקסטזי״ (עמ׳ 566 להכרעת הדין) שם נכח יחד עם אברג׳יל, גבי בן הרוש, לוקר ו״העגיל״ (מוטי אטיאס). האחרון שימש כאיש קשר לריכוז רכישת הסמים בהולנד, העברתם לאוסטרליה ואחסנתם בידי חבורת אופנוענים שתפקידם היה לשמור עליהם עד למכירתם.

י.מ תיאר את מעורבות הארגון בעסקה, בעת שהתגורר בביתו של ציון בפוארטו בנוס. כך למשל, תיאר כי באחת הפעמים, אברג׳יל שאל את ציון האם דיבר עם לוקר (אשר כונה ״העורב״) וציון ענה ש״העורב״ צריך להגיע. לאחר מכן דיברו גם על ״העגיל״ ואז ציון התלונן בפניו (בפני י.מ) כי אמנם כדורי האקסטזי הגיעו לאוסטרליה, אך נוצר נתק עם חבורת האופנוענים. בהמשך כשהגיע לביתו של ציון גם המערער, אברג׳יל שאל אותו ״לאן הוא נעלם״ והוא השיב שהיה עסוק בנסיעות.

עוד תיאר י.מ, כי כשחזר לישראל, נפגש עם עופר אטיאס, שסיפר לו שזה עתה חזר מאוסטרליה, ושכר שם שתי דירות עם המערער, וכי ״עשינו פריטה של 200 אלף כדורי אקסטזי באוסטרליה, משכנו את זה מקבוצה של אופנוענים ואתה לא מאמין, גנבו לארגון של

יצחק אברג׳יל מיליון כדורי אקסטזי״ (עמ׳ 567 להכרעת הדין). עוד סיפר אטיאס ל-י.מ, לפי עדותו, כי בסוף ההליך, נמכרו 200 אלף כדורי אקסטזי, לאדם בשם דוד נקש. המערער, אשר קיבל את התשלום, החליט לשלוח את הכסף לישראל, במקום להעבירו לקבוצת האופנועים, ובעקבות זאת נוצרה בעיה.

בהקשר זה אעיר, כי י.מ נדרש בעדותו גם לשיחות בהן היו מעורבים אחרים, שלא העידו במשפט. ביחס לשיחות אלה, הרי שעדותו קבילה לעצם אמירת הדברים, והיא חיונית להבנת ההקשר הכללי של השיחות. משכך, בהתייחסות בית המשפט המחוזי בהכרעת דינו לשיחות אלה, בהן השתתפו גם מעורבים שאינם עדים או נאשמים במשפט, כראיה לעצם אמירת הדברים – לא נפל כל פגם.

ובחזרה לעיקרי עדות י.מ, אשר העיד על אודות שיחה בינו לבין המערער בחוף הים בפוארטו בנוס, שם שוחחו, בין היתר, על עסקאות סמים, ועל אודות המכירה לדוד נקש, כאמור, שבוצעה באוסטרליה.

בנוסף, י.מ סיפר על מעורבות משקיע נוסף בעסקה מושא אישום זה, בשם זאזה, שלדבריו היה סוחר סמים ששכר בתים עבור המערער, לצורך עסקאות הסמים. בהקשר זה, י.מ סיפר על פגישה שנכח בה יחד עם המערער ו-זאזה, בדירה של סוחר סמים באמסטרדם בשנת 2004. באותו מפגש זאזה היה עצבני לדבריו, ופנה למערער באומרו ״אותי לא מעניין יצחק אברג׳יל, אני מושקע שם כ-60 אלף כדורי אקסטזי, אני רוצה לבוא על הראש של העגיל״ (עמ׳ 568 להכרעת הדין). בהמשך י.מ העיד כי נפגש עם מעורב נוסף, שכונה על ידו ״אמיל הקווקזי״, שגויס יחד עם זאזא על-ידי לוקר, כמשקיע בעסקת הסמים.

כן עלה מעדותו, כי נכח מספר פעמים בשיחות שהתקיימו בין המערער לבין ציון, במסגרתן ביקש המערער שאברג׳יל יפעיל לחץ על ״העגיל״, כאחראי על הסמים שנעלמו יחד עם האופנועים. כן העיד כי לבקשת אברג׳יל וציון, פנה לשי סילם בטבריה שיאתר את הבלדר הדתי שנעלם (ושהעביר לישראל את כספי התמורה שקיבלו לידיהם המערער ועופר אטיאס ממכירת 200 אלף כדורי האקסטזי שנמכרו באוסטרליה). על אודות משימה זו, י.מ עדכן את יניב בן סימון, שאמר לו שערך ״פגישת בוררות״ ביבנה בעניין זה, בין המערער לבין שי סילם, שם ניתנה לאחרון אורכה ״לבוא עם הכסף״ ולהמשיך לנסות לאתר את הבלדר הדתי.

כן העיד י.מ על היקף העסקה ושבתקופה הרלוונטית התמורה ממכירת כדור אקסטזי באוסטרליה הייתה בשווי של 9-12 דולר אוסטרלי לכדור. מקור ידיעתו ביחס

לכך הוא העובדה שבאותה תקופה ביצע בעצמו עסקאות סמים לאותו יעד. חשוב לציין כי י.מ לא נחקר על ידי מי מהמערערים בבית המשפט המחוזי בנושא זה, ומטעם ההגנה לא הובאה כל ראיה לסתור את דבריו. לפיכך, היקף העסקה חושב לפי ערך של 9 דולר אוסטרלי לכדור אקסטזי, כאשר שווי דולר אוסטרלי באפריל 2003 היה 2.80 ש"ח, בהתאם לתדפיסי אתר בנק ישראל. בהתאם לכך, היקף העסקה של מיליון כדורי אקסטזי מושא אישום זה, הייתה בשווי של 25.2 מיליון ש"ח.

589. בהקשר זה אציין, כי סניגורו של המערער נמנע מחקירתו הנגדית של י.מ על אודות פרטי העסקה שמסר בעדותו, ולכך יש נפקות ראייתית הפועלת לחובת המערער. על השלכות של הימנעות מחקירה נגדית של עד, גם אם בעניין ספציפי, עמדתי עת דנתי בהרשעתו של אברג'יל ביחס לאישום זה, והדברים נכונים אף בנסיבות ענייננו. הימנעות סניגורו של לוקר מלחקור את י.מ על אודות פרטי העסקה – הותירה את גרסתו של העד כבלתי מעורערת, בכל אותם נושאים שעליהם העיד ולא נשאל בעניינם, כך אף ביחס לכמות הסמים, מחירם, המפגשים בהם נכח, מעורבותו בעסקה לאחר שכשלה, וסיועו באיתור הבלדר שברח.

590. לכך יש להוסיף את רצף השיחות שנקלטו בהאזנות סתר, אשר משמשת כראיית סיוע עצמאית ומשמעותית לעדות י.מ, המסבכת את לוקר במיוחס לו באישום זה, כפי שיובא להלן, וזאת במספר נושאים מהותיים – זהותו של לוקר ומעורבים נוספים בעסקת הסמים; אחריות "העגיל" לחוב שנוצר ומעורבות לוקר בהשקעה הכספית בעסקה; יוזמת אברג'יל להיפגש עם "העגיל" והלחץ שהפעיל עליו, אף לבקשת לוקר; ונסיבות יצירת הקשר של "העגיל" עם חבורת האופנועים באוסטרליה, שנעלמו עם הסמים.

מהכרעת הדין עולה, כי גרסת המערער בדבר גביית החוב שחב לו "העגיל", נמצאה בלתי מהימנה, ושימשה אף היא חיזוק משמעותי לעדות י.מ. מהראיות עולה כי גרסה זו של לוקר לא עלתה בקנה אחד עם השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר. כך למשל, לוקר טען בעדותו כי מקור הכספים, אותם חב לו "העגיל", מצוי ברווחיו בקזינו, ואולם נקבע כי גרסה זו לא הותירה רושם מהימן, מאחר שהדברים לא מתיישבים עם דבריו בשיחתו עם ציון מיום 10.7.2003, לפיהם "העגיל" הוא זה שגרם להסתבכותו עם אחרים (מוצג ת/2216).

משיחה נוספת בין ציון ללוקר, מיום 11.7.2003, הראשון נשמע כועס על "העגיל" ומקלל אותו, ולוקר מנסה מצידו להרגיעו (מוצג ת/2217). נראה כי סערת הרגשות שנשמעה מצידו של ציון בשיחה אינה סבירה, אם אכן היה מדובר בחוב של "העגיל" ללוקר, שציון עצמו לא שותף לו.

שיחה נוספת הקושרת את המערער לעסקה, היא שיחה מיום 14.7.2003 (מוצג ת/2218) המתקיימת בינו לבין ציון, אף הפעם בעניין "העגיל", כאשר לוקר אומר לציון "שאנשים רוצים לגמור את החשבון... והם צריכים את הכסף הזה" כי "עשו הלוואות, וכי העגיל אינו רואה את כל התמונה" (עמ' 584 להכרעת הדין). שיחה זו תומכת בעדות י.מ, לפיה פגש את לוקר, זאזה ואמיל הקווקזי בדירה באמסטרדם ושמע את השיחה ביניהם, לפיה השקיעו בעסקה באמצעות לוקר, והם דורשים את כספם.

תמיכה נוספת נמצאת בשיחה מיום קודם, 13.7.2003 (מוצג ת/1787) שם נשמעים דברי ציון לפיהם "העגיל סחרר את כולם... עבד על כולם", אמירה המתיישבת היטב עם גרסת י.מ לפיה מדובר בעסקה לה היו מספר משקיעים, ולא תואמת את גרסת המערער, לפיה מדובר בחוב אישי של "העגיל" כלפיו.

כמו כן, בשיחה משולשת מיום 15.8.2003, בין המערער, ציון וגבר נוסף (מוצג ת/2013), לוקר נשמע נוקט במילים "האוסטרליות" והבעיה שנוצרה עם להקת "האופנועיסטים". ניכר כי השימוש שעשה במילות קוד נועד להסתיר את פעילותו הפלילית. השילוב בין הדוברים בשיחה, לוקר וציון, שהיו מעורבים פעילים בעסקת הסמים, עם מילות הקוד המרכזיות שתוארו, עולה בקנה אחד עם גרסת י.מ.

בנוסף, הסברו של לוקר בעדותו, לפיו בשיחה זו דבריו אינם אלה "בדיה", לא הותיר רושם מהימן על בית המשפט המחוזי, שאף דחה את גרסתו כי בשיחה דובר על דוגמאות של סיגריות.

הנה כי כן, מצבר השיחות התכופות שנקלטו בהאזנת סתר, כפי שפירטתי לעיל, מצטיירת תמונה העולה בקנה אחד עם עדות י.מ בנושאים העיקריים השנויים במחלוקת בעניינו של לוקר, ומשמשת סיוע ראייתי לעדות י.מ בענייננו.

591. אשר לגרסתו של שי סילם, שהמערער השיג עליה בערעורו, אציין כי בית המשפט המחוזי נימק בהכרעת דינו מדוע העדיף את הגרסה המפלילה שמסר בחקירותיו במשטרה (מוצג ת/1393יב, ת/1393יג), וכן את העימות שהתבצע בינו לבין המערער במשטרה (מוצג ת/490א), זאת על פני עדותו המתכחשת במשפט (שבמסגרתה חזר בו מהגרסה המפלילה שמסר). אזכיר כי סילם מסר בחקירותיו שלוקר פנה אליו באוסטרליה, וביקש ממנו כי יסייע לו להעביר כסף מזומן לישראל, וכי אכן סילם סייע לו בפועל כאשר העמיד לרשותו בלדר מטעמו.

לאחר שבחנתי את ממצאי בית המשפט המחוזי, ביחס לעדות סילם ולאמרותיו במשטרה, אני מקבל את הקביעה שאימצה את אמרותיו בחקירה ואת תיעוד העימות כראיה לאמיתות תוכנם, מכח סעיף 10א לפקודת הראיות, תוך מתן משקל משמעותי לראיות אלה, ואני סבור כי אין עילה להתערבות במסקנות הערכאה הדיונית בעניין זה, כפי שאפרט להלן:

בחקירתו הראשונה, סילם כפר בקשר שלו לעסקה הסמים, אך אישר את היכרותו עם י.מ, עם המערער, ועם חבר משותף של השניים, בשם איתן נוי ז"ל.

בחקירתו השנייה, סילם מסר את הגרסה המפלילה והודה למעשה בחלקו בפרשה. במסגרת זו פירט כיצד לוקר פנה אליו באוסטרליה וביקש ממנו להעביר כ-150 אלף דולר לישראל (לטענתו לא ידע כי מקור הכספים בעסקי סמים). לשם כך סילם פנה למכרו, הרב אליהו, וקישר בינו לבין לוקר. הכספים הועברו לרב אליהו, שהעבירם לבלדר, שבסופו של יום נעלם עם הכספים. סילם סיפר שלוקר דרש ממנו להשיב את הכספים שאבדו, והפעיל עליו לחץ בשל כך. ואכן, סילם השיב ללוקר סכום של כ-70,000 דולר, בשני מפגשים שהתקיימו ביניהם, כאשר את מרבית הסכום קיבל מהרב אליהו, ואת חלקו הקטן החזיר מכספו שלו.

בחקירותיו הבאות סילם חזר בו מגרסתו המפלילה וטען כי האדם שפנה אליו באוסטרליה לא היה לוקר, אלא איתן נוי, מכרם המשותף. ואולם, לא חזר בו מהשתלשלות האירועים העובדתית שמסר.

בעדותו בבית המשפט סילם הכחיש כל קשר לעסקה, לרבות את היכרותו עם המערער, והעיד כי המציא את הגרסה המפלילה שמסר במשטרה, בשל לחצי החוקרים עליו, וכי מעולם לא היה מעורב בהעברת כספים מאוסטרליה לישראל.

בעקבות זאת, סילם הוכרז כ"עד עוין" ולפיכך נחקר בחקירה נגדית, במהלכה עומת עם הפרטים הייחודיים שמסר בגרסתו המפלילה – למשל ביחס לסכומי הכסף המדויקים בהם נקב, מספר הפעמים בהן נפגש עם לוקר, ופנייתו לרב קוק מטבריה, על מנת שיפסוק בשאלת האחריות לאובדן הכסף. ואולם, סילם דבק בגרסתו המתכחשת וטען כי אירוע העברת הכספים כלל לא התרחש, וכל הגרסה שמסר באמרתו המפלילה במשטרה היא "המצאה גמורה" (עמ' 579 להכרעת הדין).

לאחר שעיינתי בגרסאותיו המפלילות של סילם בחקירותיו, וכן בעדותו המתכחשת בבית המשפט, כפי שתוארה בפירוט בהכרעת הדין, לא מצאתי להתערב בקביעה לפיה גרסת סילם בבית המשפט הייתה גרסה כבושה, שאין לתת בה אמון, זאת

לעומת גרסתו המפלילה, שהיו בה סימני אותנטיות ברורים, שבשלם ניתנה לה עדיפות על פני עדותו השקרית בבית המשפט.

נוסף על כך, לא מצאתי להתערב בקביעה כי גרסתו המפלילה של סילם שימשה כראיית סיוע משמעותית ורבת עוצמה לעדות י.מ, מאחר שבגרסה זו סילם אישר פרטים רבים מעדותו, שאף קשרו וסיבכו את לוקר בעבירות שיוחסו לו במסגרת אישום זה.

592. זאת ועוד, עסקינן בקביעות מהימנות מובהקות של בית המשפט המחוזי, המבוססות על התרשמותו הישירה מהעדים, י.מ, לוקר, וסילם ועל השתלבותם במכלול הראיות שהוצגו, ובמרכזן גרסתו של סילם במשטרה, וצבר השיחות הטלפוניות שנקלטו בהאזנת סתר. בכך טמון יתרונה הבולט של הערכאה הדיונית כאמור, ולא מצאתי כי המערער הציג עילה המצדיקה את התערבות ערכאת הערעור בקביעות ברורות אלה.

593. אשר לטענת לוקר כי לא היה באוסטרליה בשנת 2003, הוא המועד הרלוונטי לאישום זה, והכחשתו את האפשרות שעשה שימוש בדרכון מזויף, אעיר כי טענה זו הועלתה אף בפני הערכאה הדיונית ונדחתה שם, בהתאם למכלול הראיות בתיק. בהקשר זה, מקובלת עליי עמדת בית המשפט המחוזי, ומשכך, דין הטענה להידחות גם במסגרת ערעור זה.

594. כך אף ביחס לזיהויו של לוקר כמי שהיה שותף בעסקה. אין בידי לקבל את הטענה לפיה יש טעות בזיהויו על-ידי י.מ. הטענה נבחנה בערכאה הדיונית באופן מפורט ונדחתה, תוך שבית המשפט המחוזי עמד על יכולתו של י.מ להבחין בין לוקר לבין אחיו התאום יוסי, ותוך שקיבל את עדות י.מ כמהימנה ביחס לזיהויו את המערער.

כעת לוקר מבקש לצרף את דרכונו של אחיו יוסי כראיה חדשה בשלב הערעור. אומר כבר עתה כי דין הבקשה להידחות. ככלל, הגשת ראיות במסגרת ערעור היא חריג לכלל לפיו על בעלי הדין להביא ראיותיהם בפני הערכאה הראשונה בלבד. עם זאת, סעיף 211 לחסד"פ קובע בזו הלשון כי:

> "211. בית המשפט רשאי, אם היה סבור כי הדבר דרוש לעשיית צדק, לגבות ראיות או להורות לערכאה הקודמת לגבות ראיות שיורה."

לפי הוראת סעיף זה, ערכאת הערעור רשאית לגבות ראיות בעצמה, או להורות לערכאה הדיונית לעשות זאת, אם היא סבורה כי הדבר דרוש ל"עשיית צדק". בענייננו נשאלת השאלה, האם הגשת דרכונו של אחיו של לוקר בשלב הערעור, נדרשת ל"עשיית

צדק" במובן זה שהיא חיונית להגנת המערער (ראו: ע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 289 (1997)).

אני סבור כי יש להשיב על שאלה זו בשלילה. בבקשה לצרף את דרכונו של יוסי לוקר בשלב הערעור, אין כדי לסייע למערער, וזאת הן בשל טיב הראיה, והן לנוכח השלב הדיוני המאוחר בו מתבקש להגישה (לאמות המידה לקבלת ראיות חדשות בערכאת הערעור ראו: יוסף אלרון "קבלת ראיות שלא על פי סדר הדין" המשפט יב 15, 24-30 (2007); ראו גם: ע"פ 1828/14 דאהן נ' מדינת ישראל, פסקה 56 (27.6.2019); ע"פ 8441/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 34 (31.10.2019); ע"פ 5874/00 לזרובסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(4) 249, 254 (2001)).

יתירה מזאת, גם אם אצא מנקודת הנחה כי בהתאם לדרכון שהגשתו מבוקשת כעת, אחיו של לוקר אכן שהה באוסטרליה במועד הרלוונטי לאישום – אין בכך כדי לשנות ממסקנת בית המשפט המחוזי, לפיה לוקר שהה באוסטרליה במועד האמור, וביצע את שיוחס לו באישום זה. במילים אחרות, שוכנעתי כי הסיכוי שטיב הראיה הנוספת יביא לשינוי התוצאה שאליה הגיעה הערכאה הדיונית – קלוש.

595. כעת אפנה לבחינת תחולת חוק המאבק בארגוני פשיעה בענייננו, זאת נוכח טענת סניגורו של לוקר בערעורו כי אין תחולה לחוק בנסיבות העניין.

מעיון בחומר הראיות, שוכנעתי כי דין הטענה להידחות. אסביר להלן במה דברים אמורים.

העובדה שעסקת הסמים מושא אישום זה בוצעה במסגרת ארגון הפשיעה, נלמדת מעדותו המהימנה של י.מ; מהשיחות עליהן העיד שנערכו בביתו של ציון בפוארטו בנוס, בהשתתפותו יחד עם אברג'יל, המערער, אוזיפה, "העגיל" ואחרים; וכן מהשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, כמפורט לעיל.

בנוסף, אין ממש בטענת המערער כי העבירה מושא אישום זה לא בוצעה במסגרת הארגון, מאחר שלא נקבע בהכרעת הדין שהיה חבר בארגון הפשיעה המדובר. כידוע, וכפי שדנתי אף ביחס לאישומים האחרים, הנסיבה המחמירה הקבועה בסעיף 3 לחוק המאבק, אינה דורשת את הוכחת חברותו של אדם בארגון או את שיוכו לארגון עצמו, לצורך הרשעה בהתאם לסעיף, אלא די במודעות לתנאים המקיימים את הנסיבה – קיומו של ארגון פשיעה. משכך הם פני הדברים, בין אם המערער נטוע היטב בתוך זרועות הארגון, ובין אם לא – אין זה רלוונטי לשאלת התקיימותה של הנסיבה המחמירה (ראו

גם: ע"פ 6368/09 זקן נ' מדינת ישראל, עמ' 19-20 (12.7.2010); ע"פ 9093/08 נאצר נ' מדינת ישראל, בפסקה 22 (7.12.2011)).

בהקשר זה יודגש, כי בניגוד לסעיף 2 לחוק המאבק, שעניינו במי שמשמשים בתפקידים בכירים באירגון, ושבמסגרתו הורשעו המערערים אברג'יל ורוחן בפרשה זו, סעיף 3 לחוק המאבק דורש רמת מעורבות נמוכה יותר, ועניינו בכל מי שעבר עבירה כלשהי במסגרת פעילות של ארגון פשיעה, אף אם לא היה פעיל בו (ראו לעניין זה: ע"פ 3806/16 בלטי נ' מדינת ישראל, בפסקה 31 לפסק דינה של השופטת ברון (23.5.2019)).

זאת ועוד, אף טענת המערער לפיה לא הכיר נאשמים אחרים בפרשה, שהורשעו בביצוע עסקאות סמים אחרות במסגרת הארגון – אין בה כדי לשנות מהמסקנה שהעבירה בוצעה "במסגרת ארגון פשיעה". כפי שהובהר בהכרעת הדין, ארגון הפשיעה בעניינו פעל תוך מידור חבריו, וככלל, ידיעתו של אחד מהפעילים על אודות עסקו של האחר הייתה מצומצמת ומוגבלת.

עם זאת, שונים הם פני הדברים בעניינו של עד המדינה י.מ, שהיה בכיר יחסית בארגון, היה מעורב במספר רב של עסקאות סמים, וידע להעיד על פרטיהן. ולכן תיאורו בעדותו כי היה שיתוף עמו במידע, לא משליכה על מאפיין המידור שהיה קיים בארגון. לפיכך, במעמדו השונה של י.מ מהמערער בהיררכיה הארגונית, יש כדי להסביר את העובדה שידיעותיו של האחרון היו מוגבלות יותר מאלו של י.מ.

נוכח נימוקים אלה, הטענה לפיה המערער לא הכיר נאשמים אחרים בפרשה, לא משפיעה על השאלה האם העבירה בוצעה "במסגרת ארגון פשיעה".

אשר על כן, בנסיבות עניינו, וכפי שאף נקבע בערכאה הדיונית באופן ברור ומפורט, עסקת הסמים מושא אישום זה, בוצעה במסגרת ארגון הפשיעה, זאת בשים לב לזהות המעורבים בה, ליחסי הכוחות ביניהם, ולשיטות הפעולה שננקטו במסגרתה – אברג'יל בתפקיד המנהל שכולם סרים למרותו; וחברי הארגון, שפועלים בהתאם להוראותיו. כמו כן, הפעלת כוחו של הארגון בעת שהעסקה הסתבכה, ומעורבותם של י.מ ובן סימון בעקבות זאת, מצביעים אף הם על כך שהעבירה בוצעה במסגרת הארגון. משכך הנסיבה המחמירה שבסעיף 3 לחוק המאבק מתקיימת באופן ברור, ובדין המערער הורשע לפי סעיף זה.

596. לקראת סיום, אבחן את טענת לוקר לפיה עסקת הסמים מושא אישום זה מוגדרת כ"עבירת חוץ", שנדרש אישור היועמ"ש בהגשת כתב אישום בגינה.

יצוין, כי טענה זו נטענה לראשונה במסגרת הערעור, ולא הועלתה בפני בית המשפט קמא, ואך מטעם זה יש לדחותה. יתירה מזאת, ולגופו של עניין, ממכלול הראיות בתיק עולה כי בניגוד לטענה, מדובר ב"עבירת פנים" כהגדרתה בסעיף 7(א)(1) לחוק העונשין:

> "7. (א) "עבירת-פנים" –
> (1) עבירה שנעברה כולה או מקצתה בתוך שטח ישראל;
> (2) [...]".

בענייננו, עבירת הסמים מושא אישום זה, ולכל הפחות "מקצתה", נעברה בישראל. כך למשל הוכח שהרווחים שהופקו ממכירת הסמים באוסטרליה הועברו לישראל; כמו כן, חלק ממאמצי המעורבים לקדם את העסקה נעשו בישראל, כך ביחס לפגישת י.מ עם שי סילם, וכך ביחס לפגישת הבוררות שערך בן סימון בין לוקר וסילם, בעניין הבלדר שברח; בנוסף, כפי שאף פורט לעיל, העסקה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה שפעל בישראל, ושעשה שימוש ברווחי עסקאות הסמים למימון פעילותו כאן.

לפיכך, אין לקבל את טענת המערער לפיה עסקינן בנסיבות עניינו ב"עבירת חוץ" כאמור.

597. לבסוף יש אף לדחות את טענותיו הרבות של המערער כלפי המותב שישב בדין בבית המשפט המחוזי, שלפי הטענה העניק פרשנות מפלילה וחד צדדית לראיות, לחובתו (וטענות דומות הועלו אף בערעורו של אברג'יל).

לאחר שבחנתי את המארג הראייתי הרחב שהוצג, ואת הכרעת הדין המקיפה והמפורטת, נחה דעתי כי מתן האמון בעדות י.מ והעדפתה על פני גרסת המערערים, אברג'יל ולוקר, מוסברים היטב ובאופן מנומק, תוך בחינת העדות, התרשמות בית המשפט מהעד, והתימוכין המשמעותיים שנמצאו לה בראיות חיצוניות. לפיכך, אין לקבל את ניסיונו של הסניגור לתלות את המסקנה המרשיעה ב"הטיה" של בית המשפט כנגד מי מהמערערים.

בנוסף, שוכנעתי כי בית המשפט המחוזי בחן את הראיות בתיק במשנה זהירות, ובמקום בו נותר ספק בדבר אשמתו של מי מהנאשמים, הוא לא הורשע בדין, כדוגמת אוזיפה (נאשם 4) שזוכה מאישום זה. הדבר מלמד באופן ברור על הכרעת דין יסודית, הנעדרת "הטיה" נגד מי מהמערערים, זאת בניגוד לטענותיהם.

598. לפיכך, ולאור כל הנימוקים שהובאו לעיל, לא מצאתי כי יש להתערב במסקנה המרשיעה, ויש להותיר את הרשעת המערער בעבירה מושא אישום זה – על כנה.

דיון בהרשעת לוקר באישום ה-13

599. במסגרת אישום זה ("עבירות המס"), המערער הורשע בעבירה של התחמקות ממס או סיוע לאחר להתחמק ממס במרמה עורמה ותחבולה, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, בצירוף סעיף 3 לחוק המאבק.

המערער הורשע במסגרת אישום זה בגין הכנסה בסכום של 70,000 דולר, שקיבל משי סילם, כפי שפורט ביחס לאישום השביעי ("עסקת המיליון") בו הורשע.

הרשעתו באישום דנן התבססה על הראיות והנימוקים שפורטו במסגרת האישום השביעי, ועל אי דיווחו לרשות המיסים, בתקופה הרלוונטית, על הכנסותיו מעבירות הסחר בסמים.

600. טענות לוקר בערעורו, כי "עסקת המיליון" לא הוכחה, כי אין ראיה הקושרת אותו למימון העסקה, וכן טענותיו ביחס לסכום הכסף שקיבל משי סילם (70,000 דולר) – כל כולן מופנות כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו בהכרעת הדין, ופורטו במסגרת הדיון שערכתי לעיל, במסגרת האישום השביעי כאמור. לאחר שבחנתי את הראיות, לא מצאתי טעם מוצדק להתערב בקביעותיו הברורות והמפורטות של בית המשפט המחוזי בעניין זה.

601. אשר לטענת לוקר כי לצורך הוספת אישום זה לכתב האישום, נדרש היה אישור פרקליט מחוז, אומר את הדברים הבאים.

ראשית, טענה זו נטענה אף בערכאה הדיונית, ונדחתה שם, וזאת ממספר טעמים, ובכלל זה, נוכח היקפו של התיק; נוכח ניסוח כתב האישום במקור (שייחס לכל אחד מהמערערים העלמת הכנסה בשווי הכולל של העסקאות); נוכח העובדה שבית המשפט אינו מחויב בהנחיית פרקליט מדינה; ובשים לב לכך שניתנה למערער הזדמנות להתגונן מפני האישום.

שנית, ולמעלה מן הצורך, אעיר כי לגופו של עניין, ומעיוני בהנחיית פרקליט המדינה האמורה, עולה כי צירופה של עבירת מס (מהעבירות המנויות בסעיף 220 לפקודת מס הכנסה) לכתב אישום, בשל הכנסה שצמחה ממעשה עבירה, בסכום הנמוך מ-250,000 ש"ח – יעשה באישור פרקליט מחוז ("חקירת עבירות מס יחד עם עבירות

פליליות 'רגילות' וצירופן יחד בכתב האישום – הוראת שעה" **הנחיות פרקליט המדינה 2.31 סעיף 9(א)-(ג) (15.2.2017)).**

בענייננו, גובה ההכנסה שהוכח שהמערער קיבל משי סילם עומד על 70,000 דולר (וזהו ממצא עובדתי שלא מצאתי להתערב בו כאמור), ולא הסכום של 55,000 דולר בו נקב לוקר בערעורו. סכום זה, של 70,000 דולר, שווה ערך ל-315,000 ש"ח, בהתאם לשער הדולר הממוצע בשנת 2003 (שעמד על 4.5 ש"ח), ומשכך לא נכנס לגדרי ההנחיה לפיה נדרש אישור פרקליט מדינה לצירוף העבירה לכתב האישום (סעיף 9ג).

עם זאת, סכום ההכנסה האמורה נכנס לגדר סעיף אחר בהנחיה (סעיף 9ב), ולפיו הכנסה בסכום של 250-500 אלף ש"ח – תצורף לכתב האישום רק "בהיווסף שיקול המצדיק זאת". בין השיקולים המנויים בהנחיה מצויים בין היתר, עבר פלילי, התנהלות עבריינית שיטתית שהצמיחה את ההכנסה האמורה ועוד. בנסיבות העניין, ואף שהמשיבה לא טענה זאת, נראה כי בענייננו מתקיים שיקול כאמור, המצדיק את הוספת העבירה לכתב האישום (ללא צורך באישור פרקליט מחוז), אך אזכיר שהדברים נאמרים למעלה מן הצורך.

לפיכך, מצאתי כי דין הטענה, לפיה לצורך הוספת עבירה זו לכתב האישום, היה נדרש אישור פרקליט מחוז – להידחות.

602. אף טענות המערער בעניין אכיפה ברנית בינו לבין אוזיפה (נאשם 4) – דינן להידחות. טענות אלו נטענו ולובנו על-ידי בית המשפט המחוזי, ואין מקום לחזור על הדברים. אעיר בקצרה כי כפי שעולה מהכרעת הדין, לאוזיפה כלל לא יוחסו עבירות מס במסגרת אישום זה, מאחר שלא היה תושב ישראל במהלך התקופה הרלוונטית לאישום השביעי, ולא היה חייב בדיווחים לשלטונות המס בישראל באותה תקופה. נוסף על כך, אוזיפה זוכה מהאישום השביעי, באופן המלמד על כך שהטענה כי חלקם של המערער ואוזיפה בעבירות דומה – לא עומדת על רגליה.

לפיכך, דין ערעורו של לוקר ביחס לאישום זה – להידחות. בהתאם לנימוקים שפורטו, שוכנעתי כי הרשעתו באישום דנן בעבירת המס, ביחס לסכום של 70,000 דולר שקיבל מידי שי סילם, מבוססת כדבעי, ולא מצאתי כי נפל בה כל פגם.

דיון בערעורו של לוקר על חומרת העונש

603. בגזר-הדין, הושתו על לוקר 5 שנות מאסר בפועל, לצד תשלום קנס ומאסר מותנה, זאת בגין הרשעתו בעבירה של סחר במיליון כדורי סם מסוג "אקסטזי" במסגרת

האישום השביעי ("עסקת המיליון"); ובעבירה של התחמקות ממס, במסגרת האישום ה-13, שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

טענותיו של לוקר לפנינו בערעורו על עונשו, בדבר חלוף הזמן, נסיבותיו האישיות והרפואיות, היעדר עברו הפלילי ושיקומו, נטענו אף בפני הערכאה הדיונית, והתרשמתי כי טענותיו נבחנו בשים לב לפרמטרים אלה במכלול השיקולים שנבחנו.

כמו כן, מצאתי כי בקביעת מתחם העונש ההולם לעבירה שהמערער ביצע במסגרת האישום השביעי, ניתן משקל לרמת הענישה הנוהגת, ולכך שעסקת הסמים במוקד האישום בוצעה במסגרת ארגון פשיעה. יחד עם זאת, אציין כי ניתן משקל למעמדו הנמוך יחסית של לוקר בארגון, לעומת אברג'יל, שהורשע עמו יחד בעבירה זו.

604. אשר לטענת סניגורו של לוקר כי יש להתחשב ב"חלוף הזמן" מעת ביצוע העבירות, לצד הימשכותם יוצאת הדופן של הליכי החקירה והמשפט, כמצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם – אין בסיס, ודינה להידחות. אבהיר כי על פי סעיף 40יא(10) לחוק העונשין עולה במפורש כי "חלוף הזמן" הוא אחד השיקולים שניתן להתחשב בהם בתוך מתחם העונש ההולם, ולא כשיקול לצורך קביעתו.

בגזר-הדין יש התייחסות מקיפה ומפורטת לעניין גורם חלוף הזמן, בנסיבות הרלוונטיות לפרשה המורכבת שלפנינו, לרבות להימשכות החקירה בנסיבות אלה, ושוכנעתי כי בעת גזירת העונש המתאים ללוקר, בית המשפט המחוזי אכן התחשב בגורם זה (חלוף 20 שנה מביצוע העבירה), לרבות בעובדה שלוקר הורשע במסגרת פרשת סמים אחת שיוחסה לו באותו כתב אישום יחד עם המעורבים האחרים, מה שהוביל להתמשכות הליכים בענייננו, באופן מיוחד. בהקשר זה אף ניתנה התייחסות לכך שהעבירות בוצעו סמוך לחקיקת חוק המאבק, לאורח חייו הנורמטיבי של המערער מאז ביצוע העבירה, ולהיעדר עברו הפלילי.

בנוסף, אדגיש כי לשיקומו של המערער ניתן משקל ממשי, הלכה למעשה, אשר הצדיק סטייה משמעותית לקולה ממתחם הענישה שנקבע, וזאת בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין. אציין כי הדברים נקבעו ביחס לשני האישומים במסגרתם הורשע – הן ביחס לעבירת הסמים והן ביחס לעבירת המס.

605. אשר לקביעת מתחם העונש ההולם לעבירה שבוצעה במסגרת האישום ה-13, מצאתי כי ניתנה התייחסות לערך המוגן שנפגע מהעלמת המס, ערך השוויון, ובניגוד למערערים אברג'יל ורוחן, המשיבה עתרה להטיל על לוקר בגין עבירה זו, עונש קנס בלבד. בתוך מתחם עונש הקנס, ניתן משקל למצבו הכלכלי הקשה של המערער, סגירת

עסקו והליכי פשיטת הרגל שהתנהלו בעניינו, ובשל שיקולים אלה, המערער הוצב בתחתית מתחם הענישה, ונגזר עליו עונש של תשלום קנס בסכום של 50,000 ש"ח.

לפיכך, התרשמתי כי העונש המתון שנגזר על לוקר משקף הן את חלוף הזמן בעניינו והן את נסיבותיו האישיות, הרפואיות והמשפחתיות להן טען אף בערעורו. בהקשר זה יודגש כי אני מקבל את עמדת המדינה לפיה, אין זה דבר נפוץ שמוגש אישום המתייחס לעסקת סמים בהיקף של מיליון כדורי אקסטזי – המסתיים בעונש של 5 שנות מאסר בלבד. מצאתי כי הוכח בנסיבות עניינו שמדובר בעסקת סחר בסמים בהיקף מסחרי ובינלאומי, והעונש שנגזר מקל משמעותית מהעמדה העונשית הנוהגת (ראו, למשל: ע"פ 411/04 טטרו נ' מדינת ישראל (9.1.2006); ע"פ 7657/10 הייב נ' מדינת ישראל (29.3.2012)).

לאור הנסיבות שפורטו, אני סבור, כי לולא חלוף הזמן מביצוע העבירה, העונש הראוי שהיה נגזר על המערער היה גבוה יותר. אשר על כן, איני רואה מקום להתערב בעונש שהוטל על המערער, ולפיכך דין ערעורו להידחות.

606. לאור כל האמור לעיל, מצאתי כי יש לדחות את ערעורו של לוקר, על שני חלקיו, ולהותיר את הרשעותיו ואת העונש שנגזר עליו – על כנם.

ערעורו של בן שיטרית – דיון והכרעה

דיון בהרשעתו באישום ה-11

607. באישום זה ("עסקאות הסמים ביפן"), המערער בן שיטרית הורשע (יחד עם אברג'יל) בעבירה של יבוא סם מסוכן מסוג "אקסטזי" מאירופה ליפן, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בצירוף סעיף 3 לחוק המאבק, זאת בהתייחס לעסקאות הבאות: "60,000 כדורי אקסטזי"; "90,000 כדורי אקסטזי"; ועסקת "השולחן השני".

אקדים ואציין, כי לאחר שבחנתי בעיון את חומר הראיות שהונח לפתחנו ואת טיעוני הצדדים כפי שהושמעו בדיון לפנינו, אני סבור כי יש לזכות מחמת הספק את בן שיטרית מהעבירה בה הורשע ביחס לעסקת "השולחן השני", וזאת בהיעדר סיוע ראייתי כנדרש לדבריו של עד המדינה י.מ, ביחס לעסקה זו, כפי שאנמק בהמשך.

יחד עם זאת, ביחס לעסקאות "60,000 כדורי אקסטזי" ו-"90,000 כדורי אקסטזי", מצאתי לדחות את הערעור ולהותיר את הרשעת המערער בהן על כנה, וכך אציע לחבריי לעשות.

608. אפנה לתשתית הראייתית שהונחה בבסיס הרשעת בן שיטרית באישום זה, אשר נסמכה בראש ובראשונה על עדות עד המדינה י.מ, שנמצאה מהימנה ועקבית, לצד ראיות התומכות בעדותו – שעיקרן בעדויות עדי המדינה ה.צ ו-א.צ, שיחות שנקלטו בהאזנות סתר, תפיסת המזוודה ששימשה להסלקת הסמים, ראיות ביחס להעברת כספי התמורה מהעסקאות אל מחוץ ליפן, ושקרים מהותיים של המערער.

כאן המקום לציין, כי בן שיטרית זוכה בבית המשפט המחוזי מחלק מהעסקאות שיוחסו לו במסגרת אישום זה – עסקאות "השולחן הראשון" ו"השולחן השלישי". ואולם, יודגש, כי זיכוי זה אין משמעו שבית המשפט המחוזי הטיל ספק במהימנות עדות י.מ, אלא נקבע שעדותו, בהתייחס לאותן עסקאות, לא ביטאה את מעורבות בן שיטרית בביצוע העבירות, או שלא נמצאו לה ראיות סיוע כנדרש, לפי העניין.

609. מאחר שעדותו של י.מ עמדה במוקד הערעור, אפרט להלן בקצרה את עיקרי עדותו, ככל שיש בה התייחסות למערער, וככל שיש בה כדי לקשור אותו לעסקאות בהן הורשע.

בחינת עדות י.מ מעלה, כי תיאר את זהות המעורבים בעסקה ותפקידם, ובכלל זה את המערער, שתפקידו המרכזי היה לשמש חולייה מקשרת בין חברי "השלוחה האילתית" של הארגון, אילן ודוד בן שיטרית (נאשמים 5-6 בהתאמה), לבין חברי "השלוחה החיפאית", עליהם נמנה י.מ, יחד עם משה מלול אחיו (נאשם 15) ורונן סוויסה. י.מ העיד כי שיתוף הפעולה בין השלוחות היה חיוני להוצאת עסקאות הסמים אל הפועל, ותיאר באריכות על אודות כל אחת מהעסקאות – על המימון להן, על שילוח הסמים ליפן באמצעות בלדרים, ומכירתם שם.

אשר לעסקת ה"60 אלף כדורי אקסטזי" – ניתן ללמוד מעדות י.מ, כי בשנת 2004, בעת שהתגורר בדירה באנטוורפן יחד עם המערער, מלול ורונן סוויסה, הגיע אליהם שליח מטעם "סוחר הסמים" שלום ראובני, והציע להם לשלוח בלדרית שוויצרית עם כדורי אקסטזי ליפן.

בעקבות זאת, המערער, י.מ ומלול רכשו באנטוורפן מזוודה בעלת דופן כפולה וכן 60 אלף כדורי אקסטזי, שנרכשו מכספי הרווחים של עסקאות סמים אחרות שביצע הארגון. י.מ תיאר בעדותו כי המערער הוא שנשלח לאסוף את כדורי הסמים.

בנוסף, מעדות י.מ עולה, כי הוא והמערער יצרו קשר עם שליח נוסף, שתפקידו היה להגשים את תוכנית ייצוא הכדורים ליפן. לדבריו, השליח קיבל לידיו את המזוודה בעלת הדופן הכפולה, והמערער העביר לו את כדורי האקסטזי. משניסה השליח להסליק את כדורי הסמים במזוודה, ולא הצליח לסוגרה, באו לעזרתו בעניין המערער ורונן סוויסה, שהצליחו יחד לסגור את המזוודה. לאחר מכן, השליח העביר את המזוודה ובה 60 אלף כדורי האקסטזי לבלדרית, שנשלחה ליפן עם המזוודה, בצירוף מלווה. משהגיעו לטוקיו, כדורי האקסטזי הועברו לסוחלה, נציג הארגון ביפן, שהיה אחראי למכירת הסמים שם.

כמו כן, אני מקבל את דבריו של י.מ, על הקושי במכירת הכדורים ביפן, וזאת מחמת צבעם הלבן (מאחר שצרכני הסמים העדיפו כדורי אקסטזי צבעוניים); כן מצאתי לקבל את הקביעות שהסתמכו על עדותו בעניין מחירי הכדורים; בעניין עיכוב קבלת הכספים מהעסקה; ועל אודות פנייתו בעניין זה ל-ה.צ, שהיה הממונה עליו בארגון.

עוד אציין, כי מדברי י.מ עולה, שבעקבות הפנייה ל-ה.צ, האחרון נפגש עם שלום ראובני, חנוך עצמון וגיא וברמן, שהציעו לו לשגר משלוח נוסף של כדורי אקסטזי ליפן. י.מ לדבריו, התעקש לקבל תמורה עבור הסכום שהושקע בייצוא 60 אלף הכדורים, אך בסופו של יום, ה.צ הביא לפתרון הסכסוך, וקיבל לידיו סכום של 54,000 דולר, שמקצתו נשארה בידיו, ומרביתו הועברה לאירופה, למימון רכישתם של 90 אלף כדורי אקסטזי נוספים.

לבסוף, בחינת עדותו של י.מ מעלה, כי הוא ושותפיו לעסקה – המערער, מלול וסוויסה – הרוויחו ממנה סכום כספי של כ-210,000 דולר.

אשר לעסקת ה"90 אלף כדורי אקסטזי" – בחינת עדות י.מ מלמדת כי הודות לסכום הכסף ש-ה.צ העביר כאמור, הוא ושותפיו נערכו למשלוח נוסף ליפן – של 90 אלף כדורי אקסטזי. לצורך כך, י.מ והמערער נפגשו עם דוד בן שיטרית (נאשם 6) ושוחחו עמו על אפשרות קניית כדורי אקסטזי צבעוניים.

ביחס לעסקה זו, אני מקבל את הקביעות לפיהן, י.מ, המערער, מלול וסוויסה, רכשו באמצעות דוד בן שיטרית, 90 אלף כדורי אקסטזי צבעוניים; המערער קיבל לידיו את הכדורים והעבירם לסוחר סמים, שיצר קשר עם שני בלדרים; המערער וסוויסה ארזו

את הכדורים בשתי מזוודות כפולות דופן, שנרכשו מוקדם יותר; והבלדרים נסעו יחד עם מלווה לטוקיו – שם פתחו את המזוודות, והכדורים הועברו לסוחלה, בדומה לעסקה הקודמת שתוארה לעיל.

בנוסף, יש בידי לקבל את הקביעות שאימצו את דברי י.מ, על אודות הפער שנתגלה, בין כמות כדורי האקסטזי שהמערער וסוויסה ספרו, ובין הכמות בפועל, שהייתה פחותה ב-24 אלף כדורים, מ-90 האלף שספרו השניים. בעקבות זאת, תואר כי נעשו ניסיונות ליישב את המחלוקת שנוצרה בעניין מספרם המדויק של הכדורים, והתנהל משא ומתן בין הארגון ובין קבוצתו של חנוך עצמון.

למען שלמות התמונה אציין, כי במהלך המגעים ביניהם, מלול קיבל את הפשרה שהציע עצמון, והסכים לוותר על סכום של 100,000 ש"ח, אך י.מ התנגד לכך. בעקבות זאת, נערכה פגישה בביתו של עצמון בראש העין שבה השתתפו י.מ, ה.צ, א.צ ועצמון, שבסיומה הוחלט ש-י.מ ושותפיו יקבלו נתח מרווחי העסקה בסכום של 240,000 ש"ח. מחקירתו הנגדית בבית המשפט המחוזי עלה, כי י.מ אמד את רווחי הארגון בעסקה זו בסכום של מעל 200,000 דולר.

610. עדות י.מ זכתה למלוא אמונו של בית המשפט המחוזי, ואיני רואה שלא לאמץ את ממצאי המהימנות המובהקים שנקבעו ביחס אליו, זאת אף בשים לב לכך שעדותו נפרסה על פני ישיבות רבות, ולערכאה הדיונית ניתנה הזדמנות מעמיקה להתרשם ממנו. אזכיר כי באופן כללי, וכפי שאף פירטתי ביחס לאישומים האחרים בפרשה זו, בית המשפט המחוזי התרשם לחיוב, באופן מיוחד, מעדות י.מ, בפרט ביחס לאישומי הסמים, ובכלל זה ביחס לאישום דנן.

לפיכך, ומשבחנתי בעיון את טענות בן שיטרית בעניין, אשר תקף בערעורו את עדות י.מ, ובכלל זה את דבריו בדבר הטעות בספירת כדורי האקסטזי – לא מצאתי טעם של ממש להתערב במסקנות שנקבעו בנושא זה. שוכנעתי כי מדובר בטענות בדבר ממצאי מהימנות שנקבעו לאחר בחינת כלל העדויות, ואין טעם מוצדק להתערב בהן, שעה ש-י.מ לא העיד בפנינו, ויתרונו של בית המשפט המחוזי בעניין זה בולט וברור.

611. נוסף על כך, בחינת חומר הראיות מלמדת כי נמצאו ראיות סיוע לעדות י.מ – שיש בהן כדי לסבך את המערער בעסקאות הסמים שביצע. כך, אכן נמצא סיוע ראייתי בעדותו של ה.צ; בהודאתו בשימוש במזוודות בעלות דופן כפולה; וכן בשקריו המהותיים של בן שיטרית בעדותו בבית המשפט המחוזי.

לצד זאת, קיימות ראיות חיזוק נוספות, ובהן, עדותו של א.צ; שיחות שנקלטו בהאזנות סתר; ראיות ביחס להעברת כספי הרווחים מהעסקאות אל מחוץ ליפן (מוצג ת/1486); ומסמכי תיעוד החשבונות שנערכו על-ידי י.מ (מוצג ת/1249).

מאחר שבן שיטרית תקף בערעורו, בין היתר, את הסיוע הראייתי שנמצא בעדות ה.צ, אפנה לבחון כעת את ראיות הסיוע שנקבעו בהכרעת הדין.

612. בחינת עדות ה.צ מעלה, שידע על אודות השותפות בין י.מ לאחיו מלול בעסקי הסמים ביפן ובאירופה באותה תקופה. בהתייחסו לכך, סיפר על עסקה שבמסגרתה השניים מכרו כדורי אקסטזי, אך הרוכש לא שילם להם כל תמורה. בעקבות זאת, הם פנו אליו וביקשו את עזרתו בפתרון המחלוקת שהתעוררה. ה.צ תיאר את מעורבותו במשא ומתן מול חנוך עצמון ושלום ראובני, ואף את "פגישת הבוררות" שהתקיימה בביתו של עצמון, בעקבותיה הצדדים הגיעו לפשרה.

בנוסף, אני מקבל כי חיזוק לעדות י.מ ו-ה.צ בנושא זה, נמצא בעדות א.צ, אשר העיד שהסיע את אביו ה.צ לפגישה בביתו של חנוך עצמון בראש העין, ואף תיאר את חלק ממשתתפיה. כן העיד כי אמנם המתין לאביו מחוץ לפגישה, אך בהסתמך על ניסיון העבר, הסיק כי דובר בפגישה שנועדה לפתור סכסוך ש-י.מ היה נתון בו ביחס לעסקת סמים.

הנה כי כן, ולאחר שבחנתי היטב את התשתית הראייתית בסוגיה זו, הגעתי למסקנה כי דין הטענה, לפיה עדות ה.צ לא עולה כדי סיוע לעדות י.מ, זאת מפאת חוסר ההתאמה בין העדויות – להידחות.

ראשית, עולה הרושם הברור כי עדות ה.צ אכן מתייחסת לנקודות שנויות במחלוקת בין הצדדים – עצם ביצוע העסקאות ביפן, מעורבות י.מ, והתגייסות ה.צ לפתרון המחלוקות שהתגלעו בין השותפים, לרבות פגישת הבוררות אצל עצמון.

שנית, בהכרעת הדין אכן מצויה התייחסות לפערים שנתגלו בין העדויות, כפי שטען להם בן שיטרית בערעורו (כך, ביחס לנוכחותם של מעורבים נוספים בפגישת הבוררות, מהותה ומיקומה). לא מצאתי כי נפל פגם בקביעה, שמבחינת גרעין ההתרחשויות, עדויות ה.צ ו-י.מ השתלבו זו בזו באופן אמין ואותנטי, והפערים האמורים מובנים ואף מתבקשים, נוכח חלוף הזמן, ונוכח מידת מעורבותם השונה של העדים בעסקאות המתוארות – י.מ כשותף בעסקאות, ו-ה.צ כמי שסייע ביישוב המחלוקות אגב ביצוען.

מסקנה זו מבוססת על פסיקת בית משפט זה, המבכרת את החיפוש אחר גרעין האמת, על פני התמקדות בסתירות טבעיות, המתרחשות נוכח חלוף הזמן בגרסאות של מעורבים שונים (ראו למשל, ע"פ 6643/05 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (3.7.2007); ע"פ 175/10 חנוכייב נ' מדינת ישראל, פסקה 37 (28.7.2011)).

לפיכך, מסקנתי היא כי המערער לא הצביע על טעם ממשי המצדיק שינוי ממסקנתו המנומקת של בית המשפט המחוזי בעניין זה.

613. אף על פי כן, לא שוכנעתי כי עדות ה.צ לבדה – יכולה לשמש סיוע ראייתי לדבריו של י.מ, הואיל ובעדותו, ה.צ אמנם אימת את הפרטים שמסר י.מ, אך לא היה בדבריו כדי לסבך את בן שיטרית בעסקאות בהן הורשע.

עם זאת, משבחנתי היטב את המערך הראייתי שבפנינו, אזי הסיוע הנדרש לעדות י.מ מצוי הן בתפיסת מזוודת כפולת הדופן בביתו של בן שיטרית בבלגיה, והן בשקריו המהותיים בעניינים מרכזיים, הקשורים במישרין לביצוע העבירה, בין היתר, ביחס לשימוש שעשה במזוודה זו.

614. משכך, אפנה לבחינת ממצאי החקירה שעלו במסגרת חיקור דין שנערך בבלגיה, בשנת 2004, במהלכו נתפסו, בין היתר, נייר קרבון ואקדח דבק חם. מחומר הראיות עולה, כי המערער העביר לשני ישראלים מזוודה בעלת דופן כפולה, מחולקת לתאים, כאשר פנים המזוודה מכוסה בנייר קרטון כחול, תואם לזה שנמצא בחיפוש בדירתו בבלגיה (מוצג ת/502). אני מקבל כי יש בראיה זו סיוע משמעותי לעדות י.מ, שתיאר כי במסגרת עסקאות ה-60 אלף וה-90 אלף, המעורבים השתמשו, לרבות בן שיטרית עצמו, במזוודות כאלה, בעלות תחתית כפולה.

615. לכך יש להוסיף את שקריו המהותיים של המערער, אשר פורטו באריכות ובפירוט יוצאי דופן בהכרעת הדין, על פני עשרות עמודים – והם עולים כדי שקרי נאשם מהותיים, המהווים סיוע לראיות המדינה בעניינו. בחינת הסוגיה מעלה, כי מדובר בשקרים העונים לדרישת הסיוע, מאחר שמתייחסים לעניינים מהותיים, ברורים וחד משמעיים, הקשורים לעבירה בה הורשע המערער, ואשר נעשו באופן מכוון, כדי להסתיר את האמת, והם מוכחים מתוך עדות השונה מעדותו של י.מ, הטעונה סיוע. אדגיש בהקשר זה, כי בדיון לפנינו, סניגורו של המערער אישר שכל גרסאותיו של המערער אכן היו שקריות (פרוטוקול הדיון מיום 18.12.2023, עמ' 7).

קצרה היריעה מלהתייחס לכל שקריו של בן שיטרית, ואציג כאן רק את עיקרם, ובכלל זה, שקריו ביחס למטרת שימושו במזוודות בעלות דופן כפולה; שקריו ביחס להיכרותו עם חברים בארגון וטיב יחסיו עמם; שקריו בעדותו ביחס למגוריו המשותפים עם י.מ בבלגיה; ושקריו ביחס לעיסוקיו הפליליים עם י.מ.

ויודגש, לאחר שבחנתי בעיון רב את טענת בן שיטרית בערעורו, לפיה רכישת המזוודות לא קושרת אותו לעסקאות, הגעתי למסקנה כי דין הטענה – להידחות.

ראשית, גרסתו כי רכש את המזוודות לבקשת אחיו ודודו, כדי להסליק בהן אביזרי מין, נדחתה בערכאה הדיונית בהיותה גרסה כבושה, שלא זכתה לאמון.

שנית, גרסה זו עומדת בסתירה מוחלטת לגרסה שמסר בעת שנעצר בבלגיה. מהחומר הראייתי עולה, כי בחקירתו בבלגיה, לא טען כי הסליק אביזרי מין במזוודות, אלא טען שמדובר במזוודות ריקות, שרכש עבור דודו. בנוסף, שיקר אף ביחס לעיתוי העברת המזוודות – בעדותו טען שהעביר אותן כחודש בטרם כניסתו לדירת י.מ, אך השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, והתייחסו למזוודות בעלות הדופן הכפולה (ובן שיטרית אישר זאת), נערכו בעת מגוריהם המשותפים שלו עם י.מ, כעולה מהסכם השכירות (מוצג ת/1388).

שלישית, משבחנתי היטב את החומר שהוגש לפנינו, מצאתי כי בן שיטרית לא הטיח ב-י.מ במהלך עדותו, את גרסאותיו המשתנות – לא את גרסתו הכבושה בבית המשפט, בדבר מזוודות כפולות דופן להסלקת אביזרי מין, ולא את גרסתו בחקירתו בבלגיה, בדבר מזוודות כפולות דופן ריקות. אף מטעם זה, שוכנעתי כי אין לתת אמון בגרסתו.

רביעית, בן שיטרית נמנע מלהעיד בערכאה קמא, את הדוד שעבורו רכש את המזוודות, ושיכול היה לתמוך בגרסתו. הימנעות זו פועלת לחובתו, וכפי שנקבע, לא אחת, בהלכת בית משפט זה – כי אם נמנע בעל דין מהצגת ראיה או עדות רלוונטית שבהישג ידו, ללא הסבר סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראיה או העדות, הייתה פועלת כנגדו (ראו למשל, פסקי דיני בע"פ 4153/17 חסקינד נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (22.2.2018); ע"פ 1985/20 קוגן נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (22.4.2021)).

חמישית, מצאתי כי אף עד ההגנה חיים בן שיטרית, אחיו של המערער, שהעיד בפני בית המשפט המחוזי, ושלטענת המערער, הלה יזם במשותף עם דודו העברת אביזרי מין במזוודות כפולות דופן, העיד על שלל נושאים אך לא הזכיר כלל את נושא המזוודות.

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, דחיית בית המשפט המחוזי את גרסת בן שיטרית בעדותו – בדין יסודה, ולאור הנימוקים שפורטו, אני סבור כי יש לאמץ את הממצאים שנקבעו בעניינו, ואיני רואה עילה להתערב בהם.

616. אף בעניין שקריו המהותיים של המערער ביחס להיכרותו עם חברים בארגון וטיב יחסיו עמם, שוכנעתי כי יש לאמץ את מסקנת בית המשפט המחוזי. בחינת המערך הראייתי שהונח לפנינו, מובילה למסקנה כי יש לדחות את טענת המערער, לפיה בינו לבין אברג׳יל היה קשר רופף שכלל מפגשים ספורים ואקראיים, זאת מאחר שהשיחות שנקלטו בהאזנות סתר מפריכות זאת, ומצטיירת מהן תמונה של קשר קרוב ורציף ביניהם, הכולל דאגה לכל צרכיו של אברג׳יל, וכפיפות של בן שיטרית להוראותיו (מוצגים ת/1797, ת/1799, ת/1794, ת/1800).

בדומה לכך, יש לדחות את טענת בן שיטרית, שניסה להרחיק עצמו מנאשמים 6-5, שאף ביחס אליהם טען, כי קיים עמם קשר שטחי בלבד. משבחנתי את מסכת השיחות הטלפוניות שקיימו ביניהם, התרשמתי, כי לא מדובר במערכת יחסים חברית ותמימה, ובמרבית השיחות, שלושתם השתמשו בשפת קוד, באופן המלמד על כוונה להסתיר את תוכנן (מוצגים נ/207, ת/2229, ת/2217 – ת/2219, ת/2232, ת/2233, ת/2331).

כמו כן, מאמציו של בן שיטרית להרחיק עצמו ממעורבות בעסקאות סמים עם י.מ, עמדו בסתירה לראיות אובייקטיביות, ולא זכו לאמונו של בית המשפט המחוזי. כך למשל, בחקירתו במשטרה טען כי כלל אינו מכיר את י.מ, אך נאלץ להסביר את הכחשתו בהמשך, שעה שאישר מגורים משותפים עמו בבלגיה.

בנוסף, אני מקבל כי אף אי אמירת אמת מצידו ביחס לניהול עסקים משותפים עם י.מ התגלתה כגרסת כזב, ומהשיחות שנקלטו בהאזנות הסתר, השתקפה מציאות שונה בתכלית, לפיה השניים קיימו עסקים פליליים, שבן שיטרית ניסה להסוותם באמצעות שימוש בשפת קוד (מוצגים ת/2082, ת/2234).

אשר על כן, אני סבור כי בנסיבות העניין, יש בשקריו המהותיים של המערער כדי לשמש סיוע משמעותי לראיות המדינה ביחס לעסקאות ה-60 אלף וה-90 אלף, כאמור. לכך יש להוסיף, את הודאתו של בן שיטרית בשימוש במזוודות בעלות דופן כפולה, המחולקות לתאים, באופן המתאים לייעודן, על פי עדות י.מ – אריזת כדורי אקסטזי. לכך יש להוסיף את גרסתו הכבושה והשקרית של המערער, שסתרה את גרסתו בחקירתו בבלגיה, כאמור, והכל באופן העולה כדי סיוע ראייתי לעדות י.מ – לשימוש שעשה

המערער במזוודות אלה, לצורך העברת 60 אלף ו-90 אלף כדורי אקסטזי, מושא אישום זה.

617. בסופו של יום, ובהתאם לכל האמור לעיל, לא מצאתי להתערב בממצאי המהימנות הברורים והמבוססים שנקבעו ביחס לאישום דנן, ואני מקבל את המסקנה לפיה ממכלול הראיות עולה מעורבותו של בן שיטרית כשותף שווה בעסקאות "60,000 כדורי אקסטזי" ו"90,000 כדורי אקסטזי", בהן הורשע, במסגרת ארגון פשיעה, זאת לצורך השגת המטרה המשותפת של השלמת העסקאות המתוארות וקבלת רווחים מהן, לצרכיו ולצורכי הארגון.

618. אשר לעסקת "השולחן השני" – אני סבור כאמור כי יש לזכות מחמת הספק את המערער. משבחנתי את מכלול הראיות שהוגשו לפנינו, הגעתי למסקנה, כי לדברי עד המדינה י.מ, שהפליל את המערער במעורבות בעסקת סמים זו, אין סיוע ראייתי מספק בהתאם לקבוע בסעיף 54א(א) לפקודת הראיות, וזאת בניגוד לשתי העסקאות הקודמות שתיארתי לעיל. עם זאת, ולמען הסר ספק, אין בקביעה זו, כדי לערער את מהימנות עדותו של י.מ, שזכתה לאמון מלא מצד בית המשפט המחוזי, כאמור לעיל.

ואדגיש, הסיוע הראייתי שפירטתי, בדבר הודאתו בשימוש במזוודות בעלות דופן כפולה, ובדבר שקריו המהותיים בעניינים מרכזיים הקשורים לשימוש שעשה במזוודה זו – רלוונטי רק לעסקאות "60,000 כדורי אקסטזי"; ו-"90,000 כדורי אקסטזי", ואין בו כדי לקשור או כדי לסבך את המערער בעסקת "השולחן השני", שהוכח כי בוצעה באופן שונה, בדרך של הסלקת סמים בשולחנות מעץ. זאת, להבדיל מאופן אריזת הסמים באמצעות מזוודות כפולות דופן, ששימשו לביצוע העבירות מושא שתי עסקאות כדורי האקסטזי, שתוארו.

619. לפיכך, הגעתי למסקנה כי הזיקה הקונקרטית של ראיית הסיוע, הדרושה להוכחת העסקה הספציפית בנסיבות העניין – לא מתקיימת בנסיבות עסקת "השולחן השני".

אשר על כן, וכתוצאה מהיעדר הסיוע הראייתי, ברמה הנדרשת, לעדות י.מ, מצאתי כי יש לזכות מחמת הספק את המערער מהעבירה בה הורשע ביחס לעסקה זו.

ביחס לעסקאות "60,000 כדורי אקסטזי" ו"90,000 כדורי אקסטזי" – יש להותיר את הרשעת המערער על כנה, וכך אציע לחבריי לעשות.

620. במסגרת אישום זה ("הפגיעה בעד המדינה י.מ"), המערער הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, במסגרת ארגון פשיעה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, וסעיף 3 לחוק המאבק, בכך שבשנת 2006, ביפן, חתך את י.מ באמצעות סכין בצווארו, וגרם לו חתך עמוק, שבעטיו נזקק לטיפול רפואי ול-37 תפרים.

621. הרשעת המערער באישום דנן התבססה בעיקרה על התרשמותו הישירה של בית המשפט המחוזי מעדותו של עד המדינה י.מ, נפגע העבירה באישום זה, ועל החלטתו ליתן אמון בליבת גרסתו, בדבר הסכסוך בינו לבין אחיו מלול בקשר לעסקאות הסמים ביפן; בדבר התערבות הארגון בסכסוך; ובדבר זהות הפוגע בו – המערער.

עיון בטענות המערער מעלה, כי עיקר טיעוניו מכוונים נגד הקביעה שארגון הפשיעה עמד מאחורי הפגיעה בעד המדינה. אבהיר בהקשר זה, כי במסגרת האישום דנן, עדותו של עד המדינה הובאה כעדות נפגע עבירה, והייתה העדות המרכזית נגד המערער באישום זה. בשל כך, מצאתי לפרט להלן את עיקרי הדברים שמסר בעדותו, ושעמדו בלב הערעור.

י.מ תיאר את עסקאות הסמים להן היה שותף יחד עם אחיו מלול, במהלך השנים 2006-2005, וסיפר כיצד התגלע הסכסוך ביניהם על רקע הרווחים הכספיים שהתקבלו מהעסקאות. מעדותו עולה, כי לימים, גילה שאחיו "גונב את הארגון" (עמ' 748 להכרעת הדין).

כן העיד, כי משנפגש עם אברג'יל באותה העת בביתו של ה.צ, עלה חשדו של אברג'יל כי י.מ או אחיו מלול מעלו בכספי הארגון, זאת מאחר שהרווחים מעסקאות הסמים ביפן, ש-י.מ העביר לארגון, היו נמוכים מדי. בעקבות זאת, י.מ טס ליפן להיפגש עם אחיו מלול. כן העיד כי אף נפגש ביפן עם המערער, שהיה אחראי באותה עת על מחסן הסמים בטוקיו ולהעברת הסמים לרוכשים.

לשם הבנת התמונה הכוללת, מצאתי חשיבות בדבריו של י.מ על התערבות הארגון בסכסוך. מעדותו עלה, כי לאחר פגישת בוררות שהתקיימה בביתו של ה.צ, הוחלט כי מלול ישלם ל-י.מ, ה.צ ואכא, סכום של 30,000 ש"ח מדי חודש, וכי י.מ לא ייסע בשלב זה ליפן. ואולם, לדברי י.מ, הצגת ההחלטה הייתה רק מצג שווא כלפי מלול, כדי שיטעה לחשוב שהסכסוך בא על פתרונו, בעוד שהתכנית הייתה ש-י.מ יטוס ליפן וישתלט מטעם הארגון על עסקי הסמים.

זאת ועוד, מעדות י.מ עלה כי כשמלול חזר לארץ, חברי הארגון ירו על ביתו בחיפה וניסו לחסלו. לאחר ניסיון חיסול זה, נתקיימה פגישה נוספת בבית ה.צ, שבה

סוכם שלצורך השתלטות על עסקי הסמים של מלול ביפן, י.מ ייסע לשם מטעם הארגון יחד עם זכריה אדרי (נאשם 18).

לפי התכנית, על י.מ היה לטוס ליפן, כאמור, ולשכנע את המערער לשתף פעולה עמו על מנת שהלה יחשוף בפניו את מחסן הסמים עליו היה אחראי. ואולם, ככל שהמערער יסרב, י.מ הונחה ליזום קטטה מולו, כדי שאדרי ואיפרגן, המלווים של י.מ, יכריחו את המערער להסיעם למחסן הסמים.

בחינת עדותו של י.מ מעלה, כי תיאר כיצד טס ליפן יחד עם אדרי; כיצד סלוצקי קיבל את פניהם שם; וכיצד נסעו יחד לעיר הבירה. כמו כן, העיד על פגישתו הראשונה עם המערער בבר בטוקיו (כשלצידו של י.מ היו אדרי ואיפרגן), שם פנה אליו, בהפצירו לשתף עמו פעולה: "אני אומר לך אח שלי גונב אותי, סיבב אותי, אח שלי גונב את הארגון" (עמ' 751 להכרעת הדין). ואולם, כעולה מעדותו, המערער סירב לשתף פעולה בעניין. בעקבות זאת, י.מ ביקש ממנו לצאת מהבר, ובצאתו, כמתוכנן, נגח בפניו. במהלך הקטטה, י.מ ביקש מאדרי ומאיפרגן לסייע לו, אך הם לא עשו דבר. בשלב זה, סוחלה יצא מהבר וצעק "יש מצלמות, משטרה..." והמערער נמלט מהמקום.

כפי שעולה מהעדות, לאחר אירועים אלה, י.מ קיבל שיחת טלפון מ-ה.צ, שביקש ממנו להיפגש עם המערער פעם נוספת, לאחר שסיפר לו שהלה הסכים לשתף פעולה, בעקבות שיחה של אברג'יל עמו. בעקבות זאת, י.מ נסע יחד עם אדרי ואיפרגן ברכבו של האחרון לפגישה נוספת עם המערער, כשבדרך לשם הם רכשו סכינים.

כשהגיעו לבר, י.מ יצא מהרכב וראה את המערער בליווי שני אנשים נוספים. כמתואר בפגישה נוספת זו, המערער ו-י.מ החלו לצעוד זה לעבר זה, ובשלב מסוים, המערער הפתיע את י.מ במכת אגרוף והפיל אותו ארצה. משהתרומם לאחר שניות אחדות, הוא רץ לכיוון הרכב כדי שיוכל ליטול סכין וצעק לאדרי ולאיפרגן לפתוח את דלתות הרכב, אך הם לא עשו כן. בשלב זה, י.מ תיאר שהמערער התקדם לעברו, ובאמצעות סכין שאחז בידו חתך את גופו באזור הצוואר, מכיוון האוזן לאזור הפנים. בעקבות המעשים, י.מ נפל על הקרקע ואיבד את הכרתו.

עוד עולה מעדות י.מ, כי בחלוף זמן מה, משהתעורר, הבחין בשלולית דם תחתיו וביקש לפנותו לבית החולים. בתגובה, אדרי דחף אותו לכיוון הכביש הראשי. י.מ העיד כי התקשר ל-ה.צ וצעק עליו, אך האחרון הכחיש שידע על התוכנית לפגוע בו. לאחר מכן, התקשר לסלוצקי, שהסיע אותו לבית החולים, שם טופל ב"טיפול נמרץ ניתוחי", באמצעות 37 תפרים (מוצג ת/1488).

בחינת עדותו מעלה, כי י.מ אכן חשש שהארגון ניסה לפגוע בו, ולכן החליט לחזור לישראל בהקדם האפשרי. כך, כשבוע לאחר חזרתו לישראל, נעתר לבקשות ה.צ שיגיע לביתו, אך בשל חששותיו מהצפוי לו שם, התקשר לעו"ד רונן רבי וסיפר לו על אודות אירוע הפגיעה בו.

עוד אציין, כי י.מ תיאר את הפגישה בבית ה.צ, שם היו נוכחים בין היתר אברג'יל, ה.צ, א.צ ואכא. בפגישה שמע את אברג'יל משוחח טלפונית עם מלול וצועק עליו, מדוע ניסה לרצוח את אחיו. ואולם, י.מ העיד כי לא ידע אם אברג'יל אכן דיבר עם מלול בשיחה זו. באותה פגישה, י.מ לא חשף בפני הנוכחים את כעסו על ניסיון הפגיעה בו ביפן, ולאחר הפגישה, העיד כי ברח עם משפחתו לקנדה, מחשש לחייו.

622. ראוי להדגיש, כי בית המשפט המחוזי מצא את עדות י.מ מהימנה ונתן לה משקל ממשי. עם זאת, התרשמתי כי בית המשפט המחוזי לא התעלם מהקשיים ומהסתירות שעלו ממנה ביחס לפרטי האירוע. בהקשר זה, ראיתי לקבל את הקביעה כי הסתירות עליהן הצביעה ההגנה מצויות בשולי האירועים, ולמרות החקירות הנגדיות, י.מ נותר עקבי ויציב בגרסתו. כמו כן, מהכרעת הדין עולה כי אירוע הדקירה, שהתרחש כ-12 שנים לפני מתן עדות י.מ בבית המשפט המחוזי, נצרב בזיכרונו באופן מיוחד, ואף ניכר בצלקת שעל גופו.

לפיכך, ולאור האמור, איני מתערב בממצאי המהימנות שנקבעו ביחס לעדות י.מ, וכבר עמדתי על כך שבית משפט זה לא ייטה להתערב בממצאים מעין אלה, נוכח יתרונה הברור של הערכאה הדיונית, שהתרשמה מעדותו, שנפרשה על פני למעלה מ-20 ישיבות, מכלי ראשון, ובאופן בלתי אמצעי.

623. בנוסף, בחינת המארג הראייתי בעניינו מעלה, כי לעדות י.מ נמצאו ראיות תומכות. ואזכיר, כי אף שבאישום דנן, עד זה הוא נפגע עבירה כאמור, ולא שותף לביצוע העבירה – לא נדרש למצוא, באופן פורמאלי, סיוע ראייתי לדבריו לצורך ההרשעה.

יחד עם זאת, אני סבור כי נמצאו לעדותו ראיות סיוע רבות, וביניהן, עדות ה.צ, שאישר את שיחת הטלפון הבהולה של י.מ מיד לאחר אירוע הדקירה ביפן, ואת דבריו כי המערער דקר אותו; עדות א.צ, שסיפר על הפגישה לאחר אירוע הדקירה, אליה הגיע י.מ פצוע, ועל אודות הצבעתו על המערער, כמי שפגע בו; עדות תומס, שסיפר על אודות סכסוך בין י.מ לבין אחיו מלול ביחס לעסקאות הסמים ביפן, ואף העיד על עצם נוכחות המערער במקום האירוע בזמן התקיפה; וכן עדות עו"ד רונן רבי, שהיה בקשר עם י.מ

והעיד מטעם ההגנה על הרקע לנסיעתו של י.מ ליפן, ועל מצבו הנפשי הנסער לאחר שובו לישראל.

אפתח בתיאור תמציתי של עדות ה.צ, ממנה עלה הרקע לנסיעה ליפן: ה.צ העיד ש-י.מ הביע באוזניו את כוונתו לנסוע ליפן בעקבות הסכסוך, כדי להשתלט על עסקי הסמים של אחיו מלול. כן העיד על הצטרפותו של אדרי לנסיעה, על מנת לעזור ל-י.מ במימוש התכנית, והדברים נקבעו בנוכחותו בפגישה בביתו.

בחינת עדותו מעלה, כי י.מ דיווח לו בזמן אמת על הפגיעה בו, כשטילפן אליו מיפן בצעקות ואמר לו "הרגע חתכו אותי בפנים, שלחתי את זכריה [אדרי] והוא עמד בצד ולא עשה כלום..." (עמ' 756 להכרעת הדין). משאל אותו ה.צ מי פגע בו, י.מ השיב לו שמדובר בבחור שעובד עם אחיו מלול, ושקוראים לו "מטיטה" – כינויו של המערער בן שיטרית.

אציין, כי בעקבות השיחה עם י.מ, ה.צ העיד שהתקשר לאדרי, והלה אישר את פציעתו של י.מ, אך סיפר על התרחשות שונה, לפיה י.מ "עבר ונתן למטיטה הזה איזו מכה ברגל וזה התעצבן, קם וחתך אותו, לא היה שום קשר לעבודה שלהם" (עמ' 757 להכרעת הדין).

בהקשר זה, אני רואה לקבל את הקביעה כי גרסת ה.צ מהימנה, ושעדותו ביחס לאמרת י.מ כי המערער חתך אותו, התקבלה כדין. אכן, אמרת ה.צ באה בגדרי תנאי סעיף 10(1) לפקודת הראיות, המהווה חריג לכלל הפוסל עדות מפי השמועה, והקובע את קבילותה של עדות על אמרה שנאמרה סמוך למעשה אלימות, כפי שאירע בנסיבות עניינו.

כן יצוין, כי אף אם היו הבדלים בין גרסאות י.מ ו-ה.צ, כפי שטען בן שיטרית בערעורו (בין היתר בנושאים הקשורים למניע לנסיעה ליפן, זהות היוזמים אותה, והאם הייתה בשם הארגון) – אין בכך כדי לפגוע במשקל ובמהימנות עדות י.מ.

אמנם, אין חולק שלא קיימת זהות מלאה בין הגרסאות שהשמיעו עדים אלה, ואולם, אני סבור כי בשני נושאים שנמצאים בליבת גרסתו של י.מ, ואשר פורטו לעיל – זהות הפוגע בו, בן שיטרית, והסכסוך ביחס לעסקאות הסמים ביפן, במסגרת הארגון – יש בעדות ה.צ סיוע ראייתי משמעותי לדברי י.מ, שיש בו כדי לסבך את המערער בעבירה בה הורשע במסגרת האישום דנן.

624. משפירטתי את עדות ה.צ ואת התמיכה הראייתית המסייעת שיש בה לעדות י.מ, אפנה לבחינת העדויות הנוספות שנמצאו כתומכות בדבריו, על אודות הפגיעה בו במסגרת אישום זה.

מעדות א.צ עלה, כי י.מ היה שותף עם מלול בעסקי סמים ברחבי העולם, ובשלב מסוים השניים הסתכסכו. עוד העיד, כי לאחר שובו של י.מ מיפן הבחין אצלו ב"צלקת בין הצוואר לפרצוף" וזכר כי י.מ סיפר להם "שאח שלו משה שלח בחור בשם יעקב מטיטה לחתוך אותו בפרצוף, לדקור אותו" (עמ' 758 להכרעת הדין). עינינו הרואות, כי דברים אלה עולים בקנה אחד עם הפרטים עליהם העידו י.מ ו-ה.צ.

יתירה מכך, בחינת עדות תומס, שעסק בתקופה הרלוונטית לאישום זה בסחר בסמים ביפן, מלמדת על כך שהכיר את המעורבים באירוע ובהם את י.מ, מלול, אדרי, איפרגן והמערער. תומס העיד שידע, הן מפי מלול והן מפי המערער, כי הם שותפים בעסקי הסמים, וסיפר על אודות הסכסוך בין י.מ לאחיו מלול בקשר לכך.

אשר לאירוע הדקירה, עלה מעדותו, כי הגיע לבר ביפן בו התרחש האירוע, וראה במקום את המערער, יחד עם י.מ, אדרי ואיפרגן, והבין ששניות ספורות לפני כן, פרצה תגרה במהלכה י.מ נפגע. תומס אמנם לא היה עד ראייה לחלקו של המערער במעשי האלימות, אך העיד על נוכחות המערער במקום האירוע, בזמן הפגיעה ב-י.מ.

בנוסף, מעדות עו"ד רונן רבי עלה, כי מש-י.מ חזר מיפן, הלה היה נסער וביקש לפגוש אותו בדחיפות. בפגישתם, תיאר שהבחין בצלקת פתוחה בגרונו של י.מ "שממש שיספו לו את הגרון" (עמ' 778 להכרעת הדין). עו"ד רבי תיאר את הרקע לנסיעה ליפן, ואת אופן הפציעה, כפי ש-י.מ סיפר לו עליהם. כן תיאר את אכזבתו של י.מ מ-ה.צ בעקבות האירוע, הן מעצם הפגיעה הפיזית בו, והן מהתחושה ש"בגדו בו".

625. נוסף על כך, הקביעות העובדתיות בהכרעת הדין התבססו גם על גרסת המערער, שקשר עצמו למקום האירוע; ועל שיחות יזומות שקיים י.מ עם ה.צ (מוצג נ/78), ועם מלול (מוצג ת/2211), לבקשת גורמי החקירה האמריקאים, שמהן עולה אירוע הפגיעה ב-י.מ ביפן, נסיבות הפגיעה בו הקשורות לסכסוך בינו ובין מלול, ואישור זהות הפוגע – בן שיטרית.

כמו כן, תמיכה ראייתית ניתן למצוא במסמכים רפואיים (מוצג ת/1488), מהם עולה תיעוד מזמן אמת לפגיעה ב-י.מ, תיעוד שאף שיקף את דבריו על רצונו לעזוב את יפן באופן מיידי בעקבות האירוע, בניגוד לתכנונו המקורי.

לפיכך, ובהתאם לכל האמור לעיל, מסקנתי היא שיש לאמץ את הקביעות הברורות בהכרעת הדין, לפיהן המערער הוא זה שדקר את י.מ באמצעות סכין, בדקירה חמורה בפניו, והותירו מתבוסס בדמו על הקרקע.

626. כעת אפנה לבחינת טענתו המרכזית של בן שיטרית בערעורו, ולפיה הארגון לא עמד מאחורי הפגיעה ב-י.מ, מאחר שדובר בסכסוך פרטי בין עבריינים (י.מ ואחיו), ולפיכך לא מתקיימת, לפי הטענה, הנסיבה המחמירה שבסעיף 3 לחוק המאבק.

אני סבור כי דין הטענה – להידחות.

ראשית, וכפי שאף פירטתי במסגרת הדיון באישומים קודמים, ביצוע "במסגרת ארגון פשיעה" מהווה נסיבה מחמירה, המנויה בסעיף 3 לחוק המאבק, המצטרפת לרכיב הנסיבתי של עבירת המקור, ומכפילה את העונש בצידה (אך לא יותר מ-25 שנות מאסר). כאמור, בהוראת חוק זו, ביקש המחוקק לשקף את החומרה היתרה הנובעת מביצוע עבירות במסגרת מאורגנת, שמגבירה את הסיכון לשלום הציבור ומדרבנת את המשך הפעילות העבריינית במסגרתו.

שנית, שוכנעתי כי מהכרעת הדין עולים במפורש ממצאי עובדה, המלמדים כי המעשים נעשו כחלק בלתי נפרד מפעילות ארגון הפשיעה, ולא כחלק מסכסוך אישי בין י.מ לבין אחיו, כפי שנטען.

ממכלול הראיות משתקפת תמונה ברורה, לפיה עסקינן בסכסוך שמקורו במחלוקת על שליטת הארגון בעסקאות הסמים שבוצעו ביפן. הדברים באים לידי ביטוי ברקע לסכסוך, שנבע מחשדם של י.מ והארגון ביחס למרמה מצידו של חבר הארגון מלול, ביחס לסכומים שהופרשו אליהם מצידו, מתוך רווחי עסקאות הסמים.

הדברים אף משתקפים במעורבותם של אנשי הארגון טרם האירוע, בזמן האירוע ואף לאחריו, באופן שניתן ללמוד כי המעשים בוצעו במסגרת פעילותו של ארגון הפשיעה: כך בשכנוע מצידם של ה.צ ואכא, שהיו בכירים בארגון ומקורבים לאברג'יל, את י.מ לנסוע ליפן, מטעם הארגון, לצורך השתלטות על עסקי הסמים שם. זאת במיוחד בשים לב לפעולותיו של המערער ביפן, ובכלל זה ניהולו את מחסן הסמים בטוקיו, מטעם הארגון, ועבודתו בצמוד למלול, שהיה אף הוא מחברי הארגון כאמור, ונציגו ביפן.

כך אף בגיבוש תכנית לפגוע במערער, ככל שלא יסכים לשתף פעולה בהובלת י.מ למחסן הסמים; כך בהשתלשלות העובדתית לאחר האירוע – ביצירת הקשר הטלפוני

של י.מ עם ה.צ בסמוך לאחר הדקירה; ובפגישה שהתקיימה, בנוכחות ראשי הארגון, עם חזרתו של י.מ לישראל, במטרה לנסות וליישב את המחלוקת, שבסופה אברג׳יל החליט כי מלול ימשיך להיות נציג הארגון ביפן, ו-י.מ יקבל פיצוי כספי.

הנה כי כן, מהתשתית הראייתית המגובשת בעניינו, ניתן ללמוד שלא עסקינן בסכסוך פרטי בין י.מ לאחיו, כי אם במאבק שליטה על שוק הסמים ביפן ועל חלקו של ארגון הפשיעה בו. בבחינתי את חומר הראיות, התרשמתי כי זה המקור לפגישת הבוררות הראשונה אצל אברג׳יל, והחלטתו בעניין כספים שיועברו ל-י.מ, ה.צ ואכא, ולא רק ל-י.מ לבדו, כפי שהיה מתבקש אם היה מדובר בסכסוך אישי. זו גם הסיבה שבעטיה י.מ נסע ליפן, והתעמת עם המערער שהיה אחראי מטעם הארגון על מחסן הסמים שם, כאמור. כל אלה מלמדים, כי על רקע דברים אלה, התרחש אירוע דקירתו של י.מ על-ידי המערער.

בהקשר זה, נראה כי תלונת י.מ כלפי בכירי הארגון על כך ש״טמנו לו מלכודת״, אף היא מלמדת על כך שלא דובר בסכסוך פרטי. כמו כן, לא בכדי, לאחר אירוע הדקירה, הארגון, ובראשו אברג׳יל, נטל על עצמו את האחריות לקיים פגישה נוספת בין הצדדים, כדי להשליט סדר בין שורותיו.

משכך, ולאור כל האמור לעיל, עולה הרושם הברור כי המעשים בוצעו במסגרת פעילות הארגון. לפיכך, לא מצאתי מקום להתערב בקביעה, לפיה העבירה מושא אישום זה בוצעה במסגרת ארגון פשיעה, כהגדרתו בחוק המאבק, ושמתקיימת בענייננו הנסיבה המחמירה שבסעיף 3 לחוק האמור.

627. בסופו של יום, אני סבור כי בית המשפט המחוזי בחן היטב את העדויות שהובאו בפניו ביחס לאישום זה, עמד על הפערים בין עדות י.מ לבין עדות ה.צ כאמור, קבע ממצאי מהימנות ובעקבותיהם ממצאי עובדה, ולא מצאתי עילה להתערבות ערכאת הערעור במסקנותיו.

לפיכך, דין ערעורו של בן שיטרית על הרשעתו בעבירה מושא אישום זה – להידחות.

דיון בערעורו של בן שיטרית על חומרת העונש

628. בגזר-הדין, הושתו על בן שיטרית 10 שנות מאסר בפועל, לצד תשלום פיצוי ל-י.מ בסכום של 50,000 ש״ח, ועונשי קנס ומאסר מותנה, זאת בגין הרשעתו בביצוע

עסקאות הסמים ביפן, במסגרת האישום ה-11; ובעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, במסגרת האישום ה-12, שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

629. תחילה, ולאור התוצאה אליה הגעתי, כי יש לזכות מחמת הספק את המערער מעסקת "השולחן השני", מושא האישום ה-11, מצאתי להפחית מעונש המאסר בפועל שנגזר עליו – שנת מאסר אחת, ולהעמיד את עונשו על 9 שנות מאסר בפועל, וכך אציע לחבריי, כפי שאנמק בהמשך הדברים.

בחינת ערעורו של בן שיטרית מעלה, כי הלה תקף את אופן גזירת דינו באמצעות עונש כולל, ומבלי שבית המשפט המחוזי נימק את הדרך בה נקבע עונשו.

לאחר שבחנתי בעיון את גזר דינו של בית המשפט המחוזי, מצאתי כי אכן על בן שיטרית נגזר עונש כולל, זאת לאחר שנקבע בענייננו מתחם ענישה נפרד לכל אחד משני האישומים בהם הורשע. בהקשר זה, לא מצאתי לקבל את טענת הסניגור, לפיה בית המשפט המחוזי שגה, כשלא נימק את אופן גזירת העונש הכולל, ודין הטענה להידחות.

אפתח בסעיף 40יג לחוק העונשין, המגלם הסדר מפורט ביחס לאופן גזירת הדין במקרה של ריבוי עבירות, והמעניק משקל רב יותר לכל אירוע עברייני בנפרד (יורם רבין ויניב ואקי דיני עונשין כרך ג', עמ' 97 (מהדורה רביעית, 2022)). עם זאת, החוק מאפשר גם גזירת "עונש כולל לכל האירועים" במסגרת סמכותו של בית המשפט, וזאת בהתאם לסעיף 40יג(ב) לחוק העונשין.

אחדד, כי ברור שאין מדובר בנוסחה מתמטית, אלא במלאכה השזורים בה מגוון שיקולים שונים. בהקשר זה, בחינת גזר-הדין מעלה, כי בית המשפט אכן פירט בהרחבה בפתח גזר דינו את דרך הילוכו במלאכת גזירת העונש, לרבות ביחס לסוגיה של ריבוי אירועים.

בנוסף, ולאחר שעיינתי היטב בגזר-הדין, מצאתי כי פורטו בו באריכות השיקולים שבקביעת מתחמי הענישה לכל אישום שבו הורשע המערער, באופן נפרד.

זאת ועוד. אף אם נקבל את טענת סניגורו של המערער ביחס לאי ההנמקה בגזר-הדין, באשר לעונש הכולל שנגזר במסגרתו – לא מצאתי כי בגזר-הדין נפל פגם של ממש, וודאי לא פגם המצדיק התערבות בענייננו. אציין כי ההלכה הפסוקה קובעת שהעונש שנגזר על הנאשם הוא העומד לערעור, ולא ההנמקה (ראו: ע"פ 344/79 מג'ר נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(2) 93, 96 (1979)). הדברים נכונים גם לאחר תיקון 113, בעניין הבניית

שיקול הדעת השיפוטי בענישה (ראו: ע"פ 6395/13 אלסלאם נ' מדינת ישראל, פסקה 7 ((22.7.2014)).

630. נוסף על כך, ולגופו של עניין, לא מצאתי כי העונש שהוטל על המערער אינו הולם את הנסיבות, ולכן אני סבור כי אין עילה להתערבותנו בגזר-דינו של בית המשפט המחוזי. זאת, למעט בעניין הפחתה בעונש המאסר בפועל, כאמור, לאור התוצאה אליה הגעתי בדבר זיכויו של המערער מעסקת "השולחן השני", שבה הורשע במסגרת האישום ה-11, כפי שיפורט.

לאחר שבחנתי את המערך הראייתי, ואת טיעוני הצדדים כפי שהושמעו בערעור לפנינו, הגעתי למסקנה כי דין הטענה, לפיה חלקו של בן שיטרית בעסקאות הסמים ביפן לא היה מרכזי כפי שנקבע, ועל כן יש להקל בעונשו – להידחות. בחינת חומר הראיות בעניינו, מובילה למסקנה כי המערער נטל חלק מרכזי בתכנון ובהוצאה לפועל של עסקאות 60,000 ו-90,000 כדורי "אקסטזי".

כך, ממכלול הראיות עולה הרושם כי חלקו של המערער בתכנון והוצאה לפועל של עסקת "60,000 כדורי אקסטזי" היה במרכז הפעילות העבריינית: הוא רכש יחד עם י.מ ומלול מזוודה בעלת דופן כפולה לצורך הסלקת כדורי הסמים, נשלח על מנת לאוספם, מסר את המזוודה והכדורים לשליח, וסייע בסגירתה.

אף בעסקת "90,000 כדורי האקסטזי", חלקו של בן שיטרית היה מרכזי – הוא נכח במפגש התכנון הראשוני לצורך השגת הכדורים הצבעוניים, קיבל את הכדורים לידיו והעבירם לסוחר סמים, זאת לאחר שארז אותם במזוודות בעלות דופן כפולה. בנוסף, לאחר שנטען שלא ספר את הכדורים במדויק, הוא היה אף שותף למאמץ לפתור את הבעיה שנוצרה.

631. ראוי להזכיר בהקשר זה, כי עבירות הסמים שביצע הארגון בהיקפים גדולים ברחבי העולם, נועדו לממן את פעילותו, ולהזרים כספים להעצמת כוחו ולהגברת שליטתו. אכן, בהתמודדות עם התופעה, אני סבור כי דרושה ענישה מחמירה ביחס לכלל חוליות הפצת הסמים, והדברים שנקבעו בהלכה הפסוקה יפים גם לענייננו:

> "נגע הסמים מכלה בישראל כל חלקה טובה. כמות המילים שהושמעו באשר לצורך להילחם בנגע זה היא אין סופית. אין לך בית משפט בכל ערכאה שהיא, שלא חוזר על האמירות שעניינן המלחמה שהוקדשה לביעור התופעה, ענישה מחמירה ככלי מרכזי במלחמה זו, והצורך להכות בכל אחת מחוליות הפצת הסם בין אם

> מדובר בבלדר, ובין אם מדובר במי שמעמדו בהיררכיה באותה פעולה ספציפית שעליה נסוב הדיון, גבוה יותר" (ע"פ 4484/05 גונן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 לפסק דינו של הנשיא א' ברק (8.8.2006)).

לפיכך, מטעם זה, לא מצאתי להתערב בעונש שנגזר על המערער במסגרת שתי עסקאות הסמים הראשונות בהן הורשע בגדר אישום זה.

632. בנוסף, ונוכח בחינת התשתית הראייתית שהוצגה בפנינו, לא מצאתי ממש בטענה, כי לא ניתן משקל מספק לעונשים שנגזרו על הנאשמים האחרים בפרשה במסגרת הסדרי טיעון, ודין הטענה – להידחות.

מעיון בגזר-הדין, מצאתי כי אכן פורטו במסגרתו העונשים שנגזרו על הנאשמים האחרים בפרשה, ואשר הודו במסגרת הסדרי טיעון. בקצרה ייאמר, כי על אילן בן שיטרית נגזרו 7 שנות מאסר בפועל; על דוד בן שיטרית נגזרו 10 שנות מאסר בפועל; על משה מלול נגזרו 7 שנות מאסר בפועל; ועל זכריה אדרי נגזרו 3 שנות מאסר בפועל.

ואולם, אדגיש כי יש קושי ממשי לאבחן בין העבירות שבהן הורשעו נאשמים אלה, לבין העבירות בהן הורשע המערער, ויש ביניהם הבדלים ניכרים: ביחס לכל אחד מהנאשמים שהוזכרו לעיל, נשקלו שיקולים שונים, שפורטו בגזרי הדין בעניינם – ולא רלוונטיים לענייננו של המערער בנסיבות שלנו. ובכלל זה, הודאתם בעבירות, העובדה שחלקם ריצו עונשי מאסר ארוכים בתיקים אחרים ועוד.

יחד עם זאת, ואף שאין לגזור גזירה שווה בין גזרי הדין שניתנו בעניינם של הנאשמים האחרים לבין מתחם הענישה שיש לקבוע בעניינו של המערער, התרשמתי כי בית המשפט המחוזי ראה לנכון ליתן בפועל משקל מסוים לשיקול זה.

633. כמו כן, מצאתי כי ניתן משקל לקולה למגוון שיקולים, וביניהם, לעיתוי חקיקת חוק המאבק ביחס למועדי העבירות, לגורם חלוף הזמן, כשיקול ביחס לעבירות הסמים, ולנסיבותיו האישיות של בן שיטרית.

לחומרה, נשקל עברו הפלילי הנכבד – 13 הרשעות קודמות בגין עבירות אלימות, לרבות בעבירת הריגה, ובגין עבירות רכוש, ונלקחו בחשבון אף תקופות המאסר בפועל שאותן ריצה.

לא למותר לציין אף את הסתבכותו של המערער בעבירת סמים נוספת במהלך ניהול ההליך הפלילי, בעת שהיה משוחרר בתנאים מגבילים בפרשה שלפנינו, ושבוצעה

בתוך אולם בית המשפט המחוזי (עפ"ג 63661-06-20 מדינת ישראל נ' בן שיטרית (6.12.2020)).

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי אין הצדקה להתערב בנימוקי גזר-הדין שפורטו.

עם זאת, לאור התוצאה אליה הגעתי, בדבר זיכויו של המערער מעסקת "השולחן השני", נכון יהיה להפחית במידת מה מעונש המאסר בפועל שנגזר עליו.

אני סבור, כי בניגוד לשתי העסקאות שבהן הורשע, ושביחס אליהן אני סבור כי יש לדחות את ערעורו, עסקת "השולחן השני" הייתה קטנה יותר בהיקפה (ביחס לכמות הסם), ואף לא הוכח שהמערער ושותפיו קיבלו רווחים ממנה.

לפיכך, נכון יהיה לומר כי החומרה הנובעת מעסקה זו פחותה, בהשוואה לעסקאות ה-60 אלף וה-90 אלף כדורי אקסטזי, במסגרתן יובאה כמות ניכרת של סמים מאירופה ליפן, ואף הארגון (ובכלל זה המערער) הרוויח מהן סכומי כסף משמעותיים (מעל 200,000 דולר לערך בכל עסקה).

אשר על כן, מצאתי כי בגין זיכוי המערער מעסקת "השולחן השני", אציע לחבריי להפחית מעונש המאסר בפועל שנגזר עליו – שנת מאסר אחת, ובסך הכול, עונשו יעמוד על 9 שנות מאסר בפועל, ויתר רכיבי גזר-הדין יוותרו בעינם.

634. ומכאן לדיון בעונשו של המערער ביחס להרשעתו בעבירת האלימות במסגרת האישום ה-12.

אומר כבר עתה, כי לאחר שבחנתי בעיון את גזר-הדין, התרשמתי כי בית המשפט המחוזי בחן בקפידה את הפסיקה והענישה הנוהגת במקרים דומים, בעקבות הרשעות בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, ומצא כי בתי המשפט גזרו עונשי מאסר ארוכים בנסיבות דומות לענייננו (ראו: ע"פ 925/07 חדד נ' מדינת ישראל (18.6.2008); ע"פ 8675/09 דיגנקוב נ' מדינת ישראל (12.1.2011); ע"פ 8855/12 אלזידאה נ' מדינת ישראל (24.12.2013)).

בקביעת מתחם הענישה, ניתן משקל לחלקו של המערער בביצוע העבירה כמבצעה הבלעדי, ולתכנון שקדם לביצועה. כמו כן, ניתנה התייחסות לנזק המשמעותי שנגרם בנסיבות העניין – שיסוף גרונו של י.מ באמצעות סכין, כנזק שעלול לגרום אף

למוות. זאת כפי שהשתקף מהתעודות הרפואיות, מעדות הרופא בבית המשפט המחוזי ומהצלקות שנותרו על גופו, כפי שעלה מחומר הראיות.

בנוסף, נראה כי אף ניתן משקל למניע לביצוע העבירה – רצונו המכוון של המערער להסב נזק ל-י.מ, כחלק מסכסוך בתוך הארגון, ואף הפקרתו לאחר הפגיעה שותת דם ברצפת הרחוב, ללא גישה לטיפול רפואי או סיוע אחר.

ויודגש, אין לקבל את טענת הסניגור כי יש לזקוף לזכותו של בן שיטרית במקרה זה את גורם חלוף הזמן, ודין הטענה – להידחות. כפי שכבר פירטתי ביחס לאישומים אחרים, אין להתחשב בגורם "חלוף הזמן" כשעסקינן בעבירות אלימות, וכפי שאף עולה מגזר-הדין, מדובר בעבירת אלימות חמורה "שאותותיה עדיין ניכרים על גופו של עד המדינה" (עמ' 129 לגזר-הדין).

635. נוסף על כך, לא נעלמה מעינינו חוות הדעת שהוגשה מטעם גורמי הטיפול בשירות בתי הסוהר, בהתאם להחלטתנו מיום 20.12.2023, בה נעתרנו לבקשת המערער בעניין. מחוות הדעת מיום 11.1.2024 עולה, כי המערער מודה בעבירות בהן הורשע, מצר על מעשיו ומביע חרטה. כמו כן, המערער נטל על עצמו תפקידים משמעותיים במחלקה הטיפולית, ונמצא כיום בשלב מתקדם בטיפול, אותו צפוי לסיים בחודשים הקרובים.

636. לבסוף, אתייחס להשגת המערער על גובה הפיצוי שהוטל עליו לשלם, בטענה כי מדובר בסכום גבוה, שאין מקום להעניקו ל-י.מ, "שתרם" בעצמו לקרות האירוע בו נפגע. בחינת סוגיה זו בעיון ושמיעת טענות הצדדים בעניין זה, מובילים למסקנה כי דין הטענה להידחות, וזאת ממספר טעמים.

ראשית, לא נקבע בהכרעת הדין כי י.מ "תרם" לפגיעתו שלו, ומדובר בממצאים עובדתיים שבכוחה של הערכאה הדיונית לברר, ושאיני מוצא הצדקה להתערב בהם. בנסיבות עניינו הוכח באופן ברור, כפי שאף פורט לעיל, חלקו של בן שיטרית באירוע, והתכנון שקדם לביצוע הפגיעה ב-י.מ, וזאת בניגוד לטענת הסניגור בענייננו.

שנית, אין טעם של ממש להתערב בסכום הפיצוי שנגזר על המערער. בנסיבות דנן, לא מדובר במקרה חריג של סטייה ממדיניות הענישה הראויה, ואין מקום להתערב בגזר דינו המנומק של בית המשפט המחוזי בעניין זה.

637. אשר על כן, המסקנה היא שהוטל על המערער עונש כולל ראוי, בגין מעורבותו בשתי עסקאות הסמים, מושא האישום ה-11; ובעבירת האלימות החמורה, מושא האישום ה-12, שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה. לפיכך, גזר-הדין משקף תוצאה עונשית מידתית, בנסיבות העניין, ויש שיאמרו אף מתונה.

עם זאת, בהינתן זיכויו של המערער מעסקת סמים אחת, שהורשע בה במסגרת האישום ה-11 כאמור, יש להפחית מעונשו שנת מאסר אחת, כפי שפירטתי לעיל.

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, דין ערעורו של בן שיטרית – להידחות ברובו, למעט זיכויו מעבירת הסמים שיוחסה לו במסגרת עסקת "השולחן השני", מושא האישום ה-11. נוכח זאת, ואם תישמע דעתי, יש להעמיד את עונשו על 9 שנות מאסר בפועל, לצד שאר רכיבי גזר-הדין, שלא מצאתי כאמור עילה להתערב בהם.

ערעורו של בוהדנה ומנגד ערעור המדינה על קולת העונש – דיון והכרעה

דיון בהרשעתו באישום הרביעי

638. במסגרת אישום זה ("הפיצוץ ביהודה הלוי"), בוהדנה הורשע ב-3 עבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2), בצירוף סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין; חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין; פציעה שלא כדין, לפי סעיף 334 לחוק העונשין; גרם חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין; גרימת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א) לחוק העונשין. הכול במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 3 לחוק המאבק.

כזכור, כתוצאה מהנחת מטען החבלה ופיצוצו באירוע, נרצחו שלושה קורבנות ונפצעו 53 אזרחים חפים מפשע.

639. הרשעתו התבססה על תשתית ראייתית רחבה שכללה את עדות עד המדינה בומבי שנמצאה מהימנה, בתוספת ראיות סיוע לעדותו שנמצאו באמירותיו המסבכות של בוהדנה במהלך העימות שנערך ביניהם; בשקריו המהותיים; ובהתנהגותו המפלילה לאחר האירוע.

640. אקדים ואציין, כי לאחר בחינת טענות הצדדים ושמיעת טיעוניהם בדיון לפנינו, מסקנתי היא כי אין מקום להתערב בהכרעת הדין המנומקת של בית המשפט המחוזי

ביחס לאישום זה, אשר ניתחה באופן מקיף את עדויות עדי המדינה ושילובן במארג הראייתי הכולל, לרבות מעורבותו וחלקו של בוהדנה באירועים.

לפיכך, אציע לחבריי, לדחות את הערעור ולהותיר את הרשעת בוהדנה באישום זה על כנה.

641. תחילה אבחן את עדות בומבי, ששימשה נדבך מרכזי בהרשעה, ושאותה תקף ארוכות סניגורו של בוהדנה בנימוקי הערעור ואף בדיון לפנינו.

בחינת עדות בומבי מלמדת על כך כי בוהדנה היה חלק מחוליית החיסול שעליה הוטלה משימת ההתנקשות ברוזנשטיין. לפי דבריו, בוהדנה בשיתוף עם וזאנה הניח את מטען החבלה על גג הצ'יינג' ברח' יהודה הלוי בתל-אביב באופן הבא: וזאנה נהג במשאית (שהייתה בבעלות בומבי) יחד עם בוהדנה, ובומבי נסע אחריהם עם רכבו של ז'וז'ו. כאשר הגיעו לאזור, וזאנה נצמד למבנה הצ'יינג' בנסיעה לאחור. או אז בוהדנה הרים את וזאנה על כתפיו, והלה הניח את המטען על גג הצ'יינג'.

בנוסף, בומבי העיד כי בוהדנה נטל חלק בהורדת מטען החבלה מגג הצ'יינג' לצורך החלפת סוללת המטען, ובהנחתו פעם שנייה עובר לפיצוץ: "באותו ערב או למחרת הגענו עם אותו צוות לכיוון הצ'יינג', אני, עופר [בוהדנה] ושלומי [וזאנה], הורדנו את המטען באותה צורה עם המשאית. הפעם השנייה שהיינו אמורים להוריד את המטען זה היה באותה פרוצדורה עם המשאית, לבוא, עופר ירים את שלומי, שלומי ירים את המטען, עזבנו את המשאית בצ'יינג', נסענו עם האוטו, אני לא זוכר איזה אוטו, אם עוד פעם האוטו של ז'וז'ו, נסענו לבית של ה.צ". כן עולה מעדותו, כי כשהמטען היה מוכן לאחר תיקונו על-ידי ה.צ, אותה חוליה חזרה לבית ה.צ על מנת לאוספו, ולהניחו בפעם השנייה על גג הצ'יינג': "עוד הפעם אנחנו לוקחים את המטען מהבית של ה.צ, היינו אני, עופר [בוהדנה] ושלומי [...] אנחנו חוזרים למקום לצ'יינג', עוד הפעם אותו סידור, עופר מעלה את שלומי, שם את המטען" (עמ' 322 להכרעת הדין).

נוסף על כך, מדברי בומבי בעדותו עולה, כי למיטב זכרונו, בוהדנה השתתף אף בתצפית לעבר הצ'יינג' בהמתנה לבואו של רוזנשטיין, אך לא אישר פרט זה באופן וודאי. עוד ניתן ללמוד מעדותו, כי לא נכח בזירת האירוע ביום הפיצוץ וביקש מז'וז'ו ערב קודם שיחליף אותו בעמדת התצפית. זאת מאחר שנסע יחד עם בוהדנה לפגישה בראשון-לציון בעניין השכרת חנות צעצועים.

כמו כן, סיפר כי לאחר האירוע ולאחר שסיימו את עיסוקיהם בראשון-לציון, הוא ובוהדנה נסעו לאשדוד ופגשו שם את וזאנה.

642. יודגש, עדות בומבי ביחס לאישום זה עוררה בבית המשפט המחוזי אמון רב, ובהכרעת הדין ניתן למצוא קביעות מהימנות נחרצות ביחס לעדותו "שהרשימה בכנותה ובעוצמתה" (עמ' 410 להכרעת הדין). לעומת זאת, בחינת הכרעת הדין מעלה כי עדות בוהדנה, אשר כפר באופן גורף במעורבותו באירוע ובהיכרותו עם יתר המעורבים, הותירה רושם שלילי, תוארה כעדות "מתחמקת וסתמית" ולא זכתה לאמון בית המשפט המחוזי. בקביעות אלה לא מצאתי עילה להתערב.

לכך יש להוסיף את הזהירות בה נקט בומבי בעדותו, כאשר העיד ביחס לחלקו של בוהדנה. ראשית, בומבי הרחיק את בוהדנה מזירת העבירה במועד הפעלת המטען ביום 11.12.2003, והעיד כי היה עמו בראשון-לציון במועד זה, כאמור. שנית, בומבי אישר בכנות שאינו משוכנע שבוהדנה השתתף בתצפיות עובר לאירוע.

643. אשר לטענות שהעלה בוהדנה בערעורו נגד עדות בומבי, לרבות השקרים שייחס לו, הימנעותו מלהפליל את סמיקו, אחיינו, והמניע הכספי הנטען שבעטיו הפליל לשווא את בוהדנה – כולן טענות המופנות כלפי ממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו בהכרעת הדין, כולן נטענו זה מכבר בפני בית המשפט המחוזי, לובנו ונדחו באופן מנומק, ואפרט כאן רק את עיקרן.

644. בחינת חומר הראיות בעניינו מעלה כי הטענה לקיומו של מניע להפללה מצידו של בומבי, הייתה גרסה מתפתחת ולא משכנעת. בנוסף, העובדה שבומבי לא ייחס לבוהדנה נוכחות בזירת האירוע ביום הפיצוץ כאמור מלמדת על היעדר מגמת הפללה מצידו.

אשר לטענה בדבר מניע כספי להפללה, שמקורו בסכסוך בין בומבי לבוהדנה – מדובר בטענה שנטענה לראשונה במהלך חקירתו הנגדית של בומבי מטעמו של בוהדנה בבית המשפט המחוזי. בחינת התשתית הראייתית מעלה כי בחקירתו במשטרה, בעימות עם בומבי, ובמענה לכתב האישום, בוהדנה לא העלה כל טענה על אודות סכסוך בינו לבין בומבי שבעטיו לאחרון היה אינטרס להפלילו, אף שנשאל על כך באופן מפורש (מוצג ת/460ד, עמ' 53). לא למותר לציין את הקביעה החד משמעית שבהכרעת הדין בעניין זה, כי "אין לשעות לגרסתו המתפתחת והלא אמינה של בוהדנה שנולדה כדי לבסס מניע כביכול מצד בומבי להפלילו לשווא" (עמ' 418 להכרעת הדין). בכך, לא ראיתי טעם להתערב.

כמו כן, בחינת המסכת הראייתית המגובשת בעניינו מלמדת כי הטענה שבומבי הפליל את בוהדנה על מנת לחפות על אחיינו סמיקו – אף היא נעדרת בסיס ראייתי. בנסיבות העניין, אין בחומר הראיות שהוצג ראיה פוזיטיבית הקושרת את סמיקו לאירוע מושא אישום זה. ויודגש, למעט העובדה שבומבי, כפי שעולה מעדותו, השתמש ברכבו של סמיקו, אין כל אינדיקציה ראייתית למעורבותו של האחרון באירוע.

645. אשר לטענה כי בומבי שיקר ביחס לנסיעתו עם בוהדנה לראשון-לציון, מאחר שהטלפון של בוהדנה נמצא מאוכן בישוב עמינדב, חומר הראיות בעניינו מלמד על כך שבעת הרלוונטית, בצהרי יום הפיצוץ – בומבי אכן היה בראשון-לציון (מוצג ת/1575ג).

ויודגש בהקשר זה, העובדה שבומבי לא ייחס לבוהדנה נוכחות בזירת האירוע ביום הפיצוץ כאמור, מלמדת על חוסר חשיבותה של השאלה בענייננו היכן בדיוק היה בוהדנה באותו יום, האם בראשון לציון או בעמינדב. נראה כי הדברים נכונים אף ביתר שאת שעה שבוהדנה אינו חולק על כך שהיה יחד עם בומבי בבוקר האירוע, ושמע יחד עמו במהלך נסיעתם על אודות קרות הפיצוץ ביהודה הלוי. לפיכך, אין לטעמי רלוונטיות לשאלה אם שניהם היו יחד ביום האירוע בראשון-לציון או במקום אחר.

בנוסף, בהתאם לדברי בומבי שנמצאו מהימנים כאמור, כל אנשי החוליה המבצעת היו מצוידים בטלפונים מבצעיים, ומשכך, עצם העובדה שהטלפון של בוהדנה אוכן ביום האירוע בעמינדב, אינה מלמדת על מקום הימצאו של בוהדנה בפועל.

646. כעת אתייחס לשימוש שנעשה במשאית לביצוע המעשים באירוע, ולטענת סניגורו של בוהדנה כי בומבי שיקר הן ביחס לסוגה הן ביחס להיגיון השימוש בה לצורך הנחת המטען על גג הצ'יינג'.

ראשית, בהכרעת הדין נקבע כממצא עובדתי, שלא מצאתי עילה להתערב בו, שהמשאית מהסוג הנטען הייתה בחזקתו של בומבי בתקופה הרלוונטית. זאת ועוד, עד ההגנה מר לוי איטח, אשר עבד אצל בומבי בחברה כנהג המשאית, העיד בפני בית המשפט המחוזי ואישר בחקירתו הנגדית שהמשאית הייתה שייכת לבומבי ושהלה לא היה זקוק לרשותו כדי להשתמש בה.

ויודגש, העובדה שהעד איטח לא ידע לומר בעדותו דבר קונקרטי ביחס לנטילת המשאית לצורך הנחת המטען על גג הצ'יינג' – אינה מעלה או מורידה בנסיבות העניין, ואין להתפלא על כך שבומבי לא שיתף את איטח או דיווח לו על כך שהשתמש במשאית כדי להסתייע בה להטמנת מטען חבלה.

שנית, איני רואה טעם של ממש בטענת הסניגור אשר חלק על עצם ההיגיון להשתמש במשאית לשם הטמנת המטען על גג הצ׳יינג׳, וטען שבומבי שיקר ביחס לפרט זה. בחינת החומר הראייתי בענייננו מובילה למסקנה כי מדובר בטענה בעלמא. החלטת בומבי להיעזר במשאית על מנת להגיע באמצעותה לגג המבנה תוארה על ידו בעדותו בבית המשפט המחוזי, ולא מצאתי הצדקה להתערב בממצאי המהימנות הברורים שנקבעו ביחס לעדותו, כאמור.

ואולם, ובאומרי כן, וזה העיקר – לא מצאתי כי ישנה משמעות לאמצעי הנבחר להעלאת המטען על גג הצ׳יינג׳. אין משמעות לכך האם דובר במשאית או בסולם לצורך העניין. הדבר אינו משנה מאחריות המבצעים באירוע או מזהותם. ובענייננו, אין הדבר משליך על אחריותו של בוהדנה כמבצע בצוותא באירוע החמור שבוצע, מושא אישום זה.

647. ביחס לטענה להיעדר הפללת בוהדנה על-ידי ה.צ ו-א.צ, בחינת הכרעת הדין בענייננו מעלה כי אף טענות אלו לובנו ונדחו על-ידי בית המשפט המחוזי, שקיבל את דברי עדי המדינה בפרשה על אודות המידור שהיה נהוג בארגון, ובמיוחד ביחס לזהות הפעילים שעמדו במוקד ביצועה של התכנית הפלילית. לפיכך, לאיש מעדי המדינה האחרים, פרט לבומבי, לא הייתה סיבה לדעת על בוהדנה ועל חלקו באירוע.

בהקשר זה אציין, כי ה.צ בעדותו בפני בית המשפט המחוזי תיאר את האינטרס האישי שלו שלא להיחשף בפני "אנשי הביצוע", ואזכיר שבעטיה של סיבה זו הוא גייס את המערער סבח לעזרתו. לפיכך, דברי ה.צ שלפיהם לא הכיר את בוהדנה התקבלו כסבירים בנסיבות העניין, ואין להתערב בכך.

בנוסף, ביתו של ה.צ שהיה מקום מפגש של חברי הארגון, נהנה מחצר גדולה ורחבת ידיים, ובחינת עדותו מעלה שרבים היו מגיעים אליו לחצר, מבלי שהיה מעורב בפגישות ביניהם. ה.צ העיד שגם את בומבי לא הכיר עד שזה פנה אליו להכנת המטען בשליחותו של אברג׳יל, הגם שלדברי בומבי הוא ביקר בביתו של ה.צ גם לפני כן.

בשל חשיבות העניין, אציג את הדברים מתוך עדותו של ה.צ בבית המשפט המחוזי, משנשאל על ביקוריו של בומבי בביתו: "אלי אישית הוא לא בא, הם באו לחצר שלי, ובאו הרבה פעמים לחצר, הם היו באים המון אנשים ביחד, כנופיות ואני לא הכרתי את כולם, ולא הייתה לי שיחה עם כולם" (עמ׳ 2611 לפרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי).

הנה כי כן, האנשים היחידים שיכלו לדעת על אודות מעורבות בוהדנה באירועים, היו אלה שהשתייכו לחולייה המבצעת באירוע, שפרט לבומבי ולוזאנה (שנפטר עובר להליכים בפרשה), הועמדו לדין במסגרת כתב האישום שהוגש וכפרו במיוחס להם. יצוין שאף אחד מהם לא נחקר מטעמו של בוהדנה בבית המשפט המחוזי. אשר לז'וז'ו (שהופיע בכתב האישום כיוסף לוי) ושהיה חלק מהחוליה המבצעת באירוע יחד עם בומבי, בוהדנה ווזאנה – הלה נפטר במהלך המשפט ולא נקבעו ממצאים ביחס לאשמתו.

648. אשר לטענות נגד הסכם עד המדינה שנחתם עם בומבי וההשוואה לעונש שהוטל עליו במסגרתו – אפנה לדיון המפורט שקיימתי בנושא זה בערעורו של אברג'יל, שם הדגשתי כי עונשו של עד מדינה נגזר בשים לב להיותו "עד מדינה" וכחלק מהתמורה שניתנה לו בגין עדותו נגד שותפיו והפללתם. בשל כך, אין לראות בעונש שהוטל על בומבי כמשקף את טיב מעשיו וחומרתם, ועונשו לא משמש בסיס להשוואה עונשית עבור שאר המעורבים באירוע מושא אישום זה.

לא למותר לציין בהקשר זה, כפי שפירטתי לעיל בפרקים הקודמים, כי גיוסו של בומבי כעד מדינה הוביל לפיענוח הפרשה המורכבת שהובאה לפנינו, ולפיצוח של עבירות רבות וחמורות שבוצעו על-ידי מספר רב של מעורבים – ובכך גלום אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה.

נוסף על כך, על אף בכירותו של בומבי בארגון, פעילותו בוצעה במסגרת תפקידו כשלוחו של אברג'יל שהיה "אבי העבירה" ועמד בראש הארגון. לפיכך, טענת בוהדנה בערעורו לפיה בומבי היה המבצע העיקרי של העבירה ומשכך הסכם עד המדינה שנחתם עמו היה פסול – דינה להידחות.

לאור הנימוקים שפורטו, אני קובע כי הסכם עד המדינה שנחתם עם בומבי אינו מצדיק את התערבותו של בית משפט זה.

649. מהמארג הראייתי המבוסס בענייננו ניתן ללמוד כי לעדות העיקרית של בומבי שתוארה לעיל, נמצאו מספר ראיות סיוע.

בראש ובראשונה, ניתן למצוא סיוע ראייתי באמירותיו של בוהדנה במהלך העימות עם בומבי (מוצג ת/460ד): בוהדנה מסר במהלך העימות פרטים מוכמנים על אודות הזירה והאירוע, באופן העולה כדי הפללה עצמית משתמעת אשר עולה לכדי "ראשית הודאה".

בהקשר זה אני רואה לקבל את הדברים המפורשים שנקבעו בהכרעת הדין:
"צפייה בעימות ממחישה בצורה שאין טוב ממנה את נכונות גרסתו של בומבי לגבי חלקו ומעורבותו של בוהדנה. האינטראקציה בין שניהם במהלך העימות והאופן שבו הגיב בוהדנה לדברי בומבי, הייתה כשל אדם שמעורה היטב בפרטי העניין ומבין שמוטחים בו דברי אמת" **(עמ' 420 להכרעת הדין).**

650. בנוסף, בשל תקיפת ראיות הסיוע בערעור דנן, יהיה נכון לפרט את אמירותיו המסבכות של בוהדנה כפי שנאמרו במהלך העימות. כך, כאשר בומבי הטיח בפניו "היית איתי ביהודה הלוי מלא, הכל מהתחלה ועד הסוף", **בוהדנה השיב** "כשהיה את הפיצוץ ביהודה הלוי איפה אני הייתי..." **כשנשאל למקום הימצאו בעת האירוע, ענה שלא חשוב איפה היה ובלבד שלא היה בתל-אביב.**

בחינת העימות מעלה, כי לא מדובר באמירה מקרית מצידו של בוהדנה, אלא בהתבטאות של מי שיודע שלא ניתן לקשור אותו לזירת הפיצוץ, ולמעשה מנסה בדבריו להרחיק עצמו פיזית מזירת האירוע, מתוך מחשבה מוטעית שזו הוכחה לחפותו.

יתירה מכך, אני מקבל את הקביעה של בית המשפט המחוזי בעניין זה, כי ההפרדה שערך בוהדנה בעימות בין מעורבות כללית באירוע לבין נוכחות פיזית בזירה בשעת הפיצוץ – שמורה רק למי שיודע את עובדות המקרה.

651. פרט מסבך נוסף שנמסר מפי בוהדנה קשור במסירת שמו של ז'וז'ו כמעורב באירוע. כעולה מהעימות, כאשר בומבי הטיח בבוהדנה שביום הפיצוץ הלה היה עמו בראשון-לציון, השיב בוהדנה "כן זוכר את אותו יום, שמעתי את זה בחדשות... אתה לא מתבייש רוצה להתנקות [...] מסכן ז'וז'ו אתה הולך מעליל עליו עלילות. אתה לא מתבייש בן אדם הולך לעבוד בסלטיה בשביל להביא פרנסה לבית, קברת לו את החיים".

בהקשר זה, טענת סניגורו של בוהדנה, לפיה אזכורו של ז'וז'ו בא על רקע חקירותיו הקודמות של בוהדנה – דינה להידחות, מהטעמים הבאים.

ראשית, בחינת התשתית הראייתית המגובשת שלפנינו מעלה כי טרם שבוהדנה העלה את שמו של ז'וז'ו בעימות, הוא לא ידע מה מסר בומבי בחקירה ואת מי הפליל, בניגוד לטענת סניגורו. אמירות בוהדנה בעימות ביחס לז'וז'ו מלמדות על כך שידע שז'וז'ו מעורב וקשור לעבירה, ולכן היה בטוח בכך שבומבי הפליל אותו.

שנית, בחקירתו הנגדית בוהדנה לא השתמש בהסבר זה של סניגורו למסירת שמו של ז׳וז׳ו, אלא הסתפק באמירה סתמית ולפיה טבעם של עדי מדינה להעליל (עמ׳ 10,465 לפרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי).

שלישית, במהלך העימות, בומבי מסר כאמור כי בוהדנה היה חלק בלתי נפרד מהקבוצה שביצעה את הרצח ביהודה הלוי, תוך שהזכיר את מעורבותם של ה.צ ווזאנה בלבד. על אף זאת, בוהדנה הזכיר בעימות דווקא את ז׳וז׳ו ולא אחרים מ״הקבוצה האשדודית״ כמי שבומבי העליל עליהם. משבוהדנה לא מסר הסבר לכך בחקירתו הנגדית, דבריו בעימות משמשים סיוע ראייתי ממשי לדברי בומבי.

לפיכך, ובהתאם לכל האמור, מעורבות ז׳וז׳ו משמשת פרט מוכמן שעצם ידיעתו מסבכת את בוהדנה במעורבות באירוע ומהווה ראיית סיוע לעדות בומבי.

652. נוסף על כך, משהחוקר בעימות שאל ״מי הוריד את המטען בצ׳יינג׳״, בומבי השיב ״שלומי. הוא [בוהדנה] ושלומי [וזאנה], הוא הרים את שלומי כל הזמן״. בהמשך לכך, שאל החוקר את בומבי אם הוא היה במקום, והלה השיב בחיוב. או אז בוהדנה התפרץ ואמר: ״איפה אתה היית? אני שואל אותך בבית משפט... אני אוציא אותך בבית משפט תקשיב טוב, ואני אביא את השופט אני אוציא את כולם, אתה תגיד לי איפה ראית ואיפה עמדת ואיפה ראית אותי. בסדר? באיזה מקום באיזה מצב באיזה תצפית ראית אותי ? שאני הרמתי אותו״ (עמ׳ 421 להכרעת הדין).

עינינו הרואות, כי בוהדנה התעמת עם דברי בומבי במישור העובדתי – הטיח בו היכן עמד ומה יכול היה לראות ממקום הימצאו, ואף הציע לבית המשפט לבצע ביקור במקום. נראה כי רק מי שהיה נוכח בזירה וידע היכן עמד בומבי ומה היה חלקו של כל אחד מהמבצעים, יכול לחלוק על התיאור העובדתי שבומבי מסר בעדותו. בדיון לפנינו הדגיש בא-כוח המדינה כי גם בדבריו אלה של בוהדנה בעימות מצוי פרט מוכמן – המיקום שבומבי עמד בזירה לפי הטענה, ושממנו לא יכול היה לראות לכאורה את בוהדנה.

הנה כי כן, הצעת בוהדנה לביקור בזירה משמשת אמירה מסבכת הבאה בגדר פרט מוכמן – בוהדנה הפליל את עצמו באופן המבסס את ידיעתו, נוכחותו, ומעורבותו בדבר מיקום המטען, הנחתו והוצאתו לצורך החלפת הסוללה.

653. בנוסף, מהחומר הראייתי שהונח לפנינו עולה, כי במהלך העימות חשף בוהדנה פרט מוכמן נוסף משהשתמש במילה ״הוציא״ בהקשר של מטען החבלה, זאת להבדיל

מהמילה "הונח". השימוש במילה "להוציא" מלמד על פעולה ספציפית שהתבצעה בהקשר לאותו מטען, שכן מטען החבלה היה מונח בתוך ארגז מתכת מעל גג הצ'יינג'. לתוך ארגז זה הוכנס המטען ומשם גם הוצא לצורך החלפת הסוללה.

בחינת מהלך העימות בעניינו מעלה כי בוהדנה השתמש בשתי הזדמנויות שונות במילה "הוציא" ו"הוצאנו", תוך ליווי דבריו בתנועת יד המסמנת הוצאת דבר מה, על מנת לתאר את הפעולה שבוצעה ביחס למטען: "גם אם צריך לצאת עם השופט למקום האירוע, שיבוא ויגיד איך הוא ראה שאני הרמתי עם שלומי והוצאנו את המטען, שיבוא ייתן הסבר בבית המשפט" (ההדגשה שלי – י.א). כך אף עולה מדיסק העימות, שם נשמע בוהדנה אומר: "באיזה תצפית ראית אותי שאני הרמתי אותו... שאני הרמתי אותו והוא הוציא" (מוצג ת/460ג) (ההדגשה שלי – י.א). ניכר כי בנסיבות העניין, השימוש במילה זו אינו סתמי או מקרי, ולכך אף מתווספת העובדה כי בוהדנה לא הסביר במהלך חקירתו הנגדית מדוע נקט במילה זו דווקא.

ויודגש, מהכרעת הדין ניתן ללמוד כי מדובר בפרט שלא עלה במהלך חקירת בוהדנה וגם לא הוזכר על-ידי בומבי במהלך העימות. אף החוקרים לא עשו שימוש במילה זו, אלא נקטו במילה "הונח" ביחס לאופן שבו הושם המטען על גג הצ'יינג'.

לפיכך, עולה הרושם כי התבטאות זו נאמרה מפי מי שיודע כיצד הדברים בוצעו בשטח, הלכה למעשה. במילים אחרות, קיומו של ארגז המתכת מהווה פרט מוכמן שהיה ידוע רק למי שנכח בזירה והכיר את המקום, ומשמש סיוע ראייתי לדברי בומבי.

654. זאת ועוד, ממסכת הראיות שהוצגה לפתחנו ניתן ללמוד על ראיית סיוע נוספת לעדות בומבי, המצויה בהתנהגותו המפלילה של בוהדנה לאחר האירוע. כך, מכשיר הטלפון הנייד שלו הפסיק לפעול כשעה לפני הפיצוץ הקטלני באירוע וחזר לפעילות רק ביום 22.12.2003, כאחד-עשר ימים לאחריו (מוצג ת/1561א). נוכח העובדה כי מדובר במכשיר טלפון שהיה פעיל באופן רציף, ובהיעדר הסבר לניתוק הטלפוני שאירע – ניתן ללמוד כי בוהדנה "ירד למחתרת" עד יעבור זעם. לפיכך, מדובר בראיה המסבכת אותו בביצוע העבירות בהן הורשע, ומצטרפת ליתר ראיות הסיוע בעניינו.

בהקשר זה יוער, כי טענת סניגורו של בוהדנה לפיה העובדה שהטלפון נותק שעה לפני האירוע מוכיחה כי הניתוק היה אקראי בלא קשר לפיצוץ – דינה להידחות. בנסיבות העניין, איש לא ידע לצפות את מועד או שעת הפיצוץ, מאחר שהדבר היה תלוי במועד הגעתו של רוזנשטיין לצ'יינג'. העובדה כי הניתוק הטלפוני התרחש שעה לפני מועד הפיצוץ לא מחלישה את המסקנה לפיה אותו ניתוק טלפוני שנמשך 11 ימים לאחר

האירוע, מלמד על "ירידה למחתרת" מצידו של בוהדנה. לפיכך, הניתוק הטלפוני בסמוך לאירוע ולאחריו מסייע ראייתית לדברי בומבי.

לכך יש להוסיף את נסיעתו של בוהדנה לאברג'יל בתאילנד סמוך לאחר האירוע מושא האישום, במימון כספי הארגון, יחד עם בומבי, וזאנה וז'וז'ו – כמצטרפת למארג הראייתי המבוסס בענייננו. ניסיונו של בוהדנה להתרחק מאותה נסיעה ובתוך כך להתכחש להיכרותו עם אברג'יל ולמפגש עמו בתאילנד – מהווה שקר מהותי שתומך בעדות בומבי ומשמש סיוע ראייתי לדבריו.

655. ומכאן אפנה לשקריו המהותיים הנוספים של בוהדנה, שניתן למצוא בהם סיוע ראייתי נוסף לדברי בומבי.

הדברים אמורים בעיקר ביחס להכחשת בוהדנה את קשריו עם בומבי ואף את ההיכרות עמו, במספר הזדמנויות, כפי שאפרט להלן. נוכח העובדה שבומבי היה "קצין המבצעים" של התכנית העבריינית מושא האישום, ראש הקבוצה שאליה השתייך בוהדנה, הרי שאי אמירת אמת ביחס לקשר עמו, מלמד על שקר מהותי שנמצא בליבת המחלוקת בענייננו.

ראשית, עוד במהלך חקירתו בשנת 2004 (מוצג ת/450א) בוהדנה שלל כל היכרות עם בומבי. ניסיונו לטעון כי הכחיש היכרות עמו מאחר שידע על אודות מעורבותו של האחרון בפלילים, נסתרה בכך שאישר כי הכיר אחרים ששמותיהם פורטו ושהם בעלי עבר פלילי (מוצג ת/450ב'1).

שנית, אף במהלך חקירתו במשטרה בשנת 2015, כאשר בומבי גויס כעד מדינה, ובוהדנה נעצר (עובר לעימות ביניהם), הלה הכחיש היכרות עמו (מוצג ת/460ד).

שלישית, גם במהלך עדות בומבי בבית המשפט המחוזי, בעת שתיאר את "הקבוצה האשדודית" שבוהדנה נמנה עמה, תואר בהכרעת הדין כיצד בוהדנה התפרץ ללא רשות באולם באומרו: "אני לא הכרתי אותו בכלל" (עמ' 426 להכרעת הדין).

בהקשר זה אעיר, כי אין לקבל את הטענה לפיה יש לראות בדבריו אלה של בוהדנה כמתייחסים לגולן אביטן. מדובר בטענה שהועלתה מפי הסניגור בדיעבד, במסגרת הערעור, מקום שהדברים היו צריכים להיאמר מפי בוהדנה עצמו במהלך עדותו (ולא נאמרו). יתירה מכך, בתשובתו בחקירתו הנגדית בוהדנה אישר שמדובר בבומבי, אותו לא הכיר. בשל חשיבות העניין אביא את הדברים כלשונם:

> ״ש. הסיפור הזה זה לא כשהיית על הדוכן, זה כשבומבי עמד על הדוכן, ואתה מוצא לנכון לצעוק לו תוך כדי עדות: אני לא הכרתי אותו בכלל.
>
> ת. נכון, הייתה תקופה באשדוד, כשהוא הגיע לאשדוד, שאני לא הכרתי אותו, כן״. (עמ׳ 10,419 לפרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי).

הנה כי כן, ובהתאם למפורט לעיל, הכחשת בוהדנה את היכרותו עם בומבי בעדותו בבית המשפט המחוזי, היא המשך ישיר לגרסתו בחקירותיו משנים 2004 ו-2015. בנסיבות אלה, אני מקבל את הקביעות שבהכרעת הדין, לפיהן מדובר באמירות שקריות, ואין חולק על כך, כפי שבוהדנה העיד בעצמו בבית המשפט המחוזי, שהיה חברו הקרוב של בומבי, בילה עמו ועם משפחתו ואף הלווה לו סכומי כסף במהלך השנים.

656. בהקשר זה יש להתייחס לטענת הסניגור, כי האמירות השקריות הנטענות של בוהדנה בחקירתו בשנת 2004, כפי שתוארו לעיל, ניתנו על ידו בעת שנחקר שלא תחת אזהרה, כאשר לא ניתנה לו זכות ההיוועצות עם עורך דין, ומשכך אין לעשות שימוש באותן אמירות.

ויודגש, אין מחלוקת על כך שבחקירתו משנת 2004, בוהדנה לא הוזהר ולא הוענקו לו זכויות חשוד. זאת מאחר שבאותה עת לא הייתה נגדו תשתית ראייתית שביססה חשד קונקרטי למעורבותו בעבירה. בחינת החומר הראייתי בענייננו מעלה כי חוקרי המשטרה העידו בעניין זה בבית המשפט המחוזי וכי דבריהם לא נסתרו.

אף בדיון לפנינו, בא-כוח המדינה הגיש לעיוננו את תמליל החקירה (מוצג ת/450א) על מנת להמחיש את אופי השאלות שנשאלו בה, כ״חקירת עד״ להבדיל מ״חקירת חשוד״. מקריאת תמליל החקירה, נראה כי מרבית חלקה הראשון התנהל בדרך של הצגת שאלות כלליות, ללא הבעת חשד כלפי בוהדנה. השאלות התייחסו למערכת היחסים שלו עם אנשים אחרים, והוא סיפר על אודות משפחתו, חתונתו הקרבה ועיסוקיו. בשלב זה של החקירה ניתן להתרשם מכך שבוהדנה דיבר באופן חופשי, שיתף פעולה עם חוקריו, לא נחשד בביצוע מעשה עבירה, ואף לא הפליל עצמו במעשה כלשהו. בא כוח המדינה הוסיף והדגיש בפנינו כי בעקבות דבריו של בוהדנה בחקירה זו לא בוצעו פעולות חקירה נגדו, והוא אף שוחרר לאחר מכן.

יצוין כי בחלק זה של החקירה בוהדנה הכחיש כל היכרות עם חברי ארגון הפשיעה, לרבות עם בומבי ואברג׳יל.

לצד זאת, בשלהי החקירה, בוהדנה נשאל ישירות על אודות האירועים הפליליים מושא האישום, אך ניכר כי אופי השאלות נותר כללי:

> "שאלה – מכיר זאב רוזנשטיין?
> תשובה – לא, בעיתון ראיתי חוץ מזה כלום.
> שאלה – שמעת על הניסיון לרצוח אותו ב 11/12/03 וב 30/6/03 בת"א?
> תשובה – לא
> שאלה – לא שמעת על ניסיון הרצח של זאב, ניסיון שהוגדר כפיגוע פלילי בו נרצחו אזרחים חפים מפשע?
> תשובה – לא" (מוצג ת/450א, עמ' 4).

בשלב מסוים של החקירה, בוהדנה הפסיק לשתף פעולה עם חוקריו והודיע כי הוא שומר על זכות השתיקה. או אז החוקר הודיע לו כי מאחר שאינו חשוד אין לו זכות לשתוק (מוצג ת/450ב1, עמ' 39). ויודגש, בכך נתפס החוקר לכלל טעות, כפי שיובהר להלן.

זכות השתיקה נתונה לכל אדם בעת חקירה, ולא רק לחשוד או לנאשם. זכות זו היא ביטוי לחיסיון מפני הפללה עצמית המעוגן בסעיף 2(2) לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), 1927, ובסעיפים 47 ו-52 לפקודת הראיות. לפיכך, מצבו של נחקר שלא באזהרה אינו נחות ממצבו של חשוד בעבירה ביחס לזכות להימנע מהפללה עצמית, ולשניהם עומדת זכות זו.

מכל מקום, אציין כי שקריו המהותיים של בוהדנה ביחס להיכרותו עם בומבי, מהווים סיוע ראייתי לדבריו, גם מבלי שנידרש לשקרים הנטענים בחקירה משנת 2004. בנסיבות העניין, חקירה זו אינה עומדת לבדה ומהווה נדבך נוסף ליתר הראיות, ובמקרה דנן, די באמירותיו השקריות של בוהדנה מחקירתו במשטרה משנת 2015, שם נחקר כחשוד, ומעדותו בבית המשפט המחוזי, כפי שהובאו לעיל – כדי לשמש סיוע ראייתי לדברי בומבי.

657. נוסף על כך, בדומה לגרסתו לפיה לא הכיר את בומבי, בוהדנה אף לא מסר אמת ביחס להיכרותו עם אברג'יל, ומסר בחקירותיו במשטרה, ביותר מהזדמנות אחת, שאינו מכיר אותו (מוצג ת/450ב1); כמו כן, כאשר נשאל באופן מפורש ביחס לבילוי המשותף עם אברג'יל בתאילנד, סירב לענות (מוצג ת/459).

לעומת זאת, בעדותו בבית המשפט המחוזי, ולאחר שנחשף לקיומן של תמונות בהן צולם יחד עם אברג'יל בתאילנד (מוצגים ת/1467, ת/1467א), בוהדנה אישר את דבר מפגשו עם אברג'יל. במסגרת זו, העלה הסבר חדש לפיו נסע לתאילנד כדי לחגוג

שם מסיבת רווקים וכי שילם על כרטיס הטיסה מכיסו. ואולם, הוכחה לתשלום הכרטיס לא הובאה, ובומבי לא נחקר מטעמו ביחס לאפשרות שהגיעו לתאילנד על מנת לחגוג את מסיבת הרווקים שעל אודותיה נטען.

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, מסקנתי היא כי מדובר בשקרים מהותיים המשמשים סיוע ראייתי לדברי בומבי בענייננו.

658. סיכומו של עניין, הוכח כי בוהדנה היה אחד מהמבצעים בצוותא של האירוע החמור המתואר באישום דנן, ואין כל נפקות לכך שלא נכח בזירה ביום האירוע בהקשר זה. בוהדנה היה שותף מלא להנחת מטען החבלה על גג הצ׳יינג׳, להוצאתו לצורך החלפת הסוללה, ולהחזרת המטען המתוקן לגג המבנה. בכך הוכח כי נכלל במעגל הפנימי של מבצעי העבירה, היה בסוד התכנית העבריינית, היה מודע לפרטיה, וביצע פעולות ממשיות לצורך הוצאתה לפועל כמבצע בצוותא.

מבחינת היסוד הנפשי של עבירת הרצח, הוכח בענייננו שהתגבשה אצל בוהדנה כוונת הקטילה. הוא היה מודע למשימה העבריינית לחיסולו של רוזנשטיין, לה היה שותף, ופעל יחד עם המעורבים האחרים כדי להוציאה לפועל. בהקשר זה, אני מקבל את קביעת בית המשפט המחוזי בהכרעת הדין, לפיה חזקה על בוהדנה שכאשר הטמין מטען חבלה רב עוצמה שבכוחו לקטול חיים, היה מודע לנזקים הפוטנציאליים שיכול לגרום, וודאי בהתפוצצותו במרכז העיר במקום הומה אדם, וחפץ בתוצאה שנגרמה.

לפיכך, מכוח דוקטרינת הכוונה המועברת, ומאחר שהמטרה לרצוח את רוזנשטיין אף אם הוחטאה, אין בסיס להתערבותנו בהרשעת בוהדנה ברציחתם של שלושת הקורבנות שמצאו את מותם תחתיו. כמו כן, הוכחו נגד בוהדנה יתר העבירות בהן הורשע, בדומה לניתוח שערכתי לעיל, במסגרת הדיון בערעורו של אברג׳יל באישום זה.

בנוסף, יוער כי אין בתיקון 137 לחוק העונשין (הרפורמה בעבירות ההמתה) משום ״דין מקל״ בענייננו, מאחר שגם לפי הדין החדש מתקיימים יסודות עבירת הרצח בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 301א(א) לחוק העונשין – שבצידו עונש מאסר עולם חובה. בנסיבות ענייננו, מעשיו של בוהדנה נכללים הן בנסיבות סעיף 301א(א)(1), הן בנסיבות סעיף 301א(א)(9), והן בנסיבות סעיף 301א(א)(11) לחוק העונשין, זאת בדומה לענייני של אברג׳יל – ואפנה לדיון המפורט שערכתי שם.

עוד אדגיש, כי בהתאם לקביעות העובדתיות שבהכרעת הדין, חבירתו של בוהדנה לחוליה המבצעת שבראשה עמד בומבי, ונכונותו ליטול חלק באירוע זה – סללה את

הדרך לכניסתו לארגון הפשיעה. אף הנסיעה המשותפת שלו בסמוך לאחר האירוע מושא האישום, יחד עם ז׳וז׳ו ובומבי כדי לבקר את אברג׳יל בתאילנד, תומכת בכך כי פעל מטעם הארגון ובמסגרתו. לפיכך, אני קובע כי יש לאמץ את הקביעה שעבירות הרצח שבהן הורשע בוהדנה בפרשה זו בוצעו במסגרת ארגון פשיעה.

659. אשר לטענת בוהדנה בדבר ההשוואה שבין הרשעתו לבין הזיכויים של המערערים האחרים, בחלק מהעבירות שיוחסו להם – דינה להידחות. בעניינו, כל עניין נבחן על פי נסיבותיו ועל פי טיבן ועצמתן של הראיות. כל מקרה נסמך על מארג ראייתי שונה ועל תרומתו של כל מערער לתכנית העבריינית. לפיכך, השוני בין המערערים בפרשה שלפנינו, שעניינם נבחן במסגרת אישום זה, בא לידי ביטוי הן בקרבתו של כל מעורב למוקד העבירה, והן בתשתית הראייתית שהוכיחה את מעשיו, ואין מקום לגזירה שווה.

660. אשר על כן, ובהתאם לכל המפורט לעיל, אם תישמע דעתי, דין ערעורו של בוהדנה על הרשעתו – להידחות.

דיון בערעור בוהדנה ובערעור המדינה לעניין העונש

661. בגין הרשעת בוהדנה בעבירות שבאישום הרביעי, הוטלו עליו בגזר-הדין שלושה עונשי מאסר עולם לריצוי בחופף זה לזה, 5 שנות מאסר לריצוי בחופף לעונשי מאסר העולם, לצד עונש מאסר מותנה ותשלום פיצויים.

662. המדינה ערערה על חפיפת כלל העונשים שהוטלו על בוהדנה, וביקשה כי עונשי המאסר ירוצו במצטבר זה לזה. סניגורו של בוהדנה התנגד לכך, וביקש שלא להתערב בעונש שנגזר.

663. בגזר-דין מנומק, התייחס בית המשפט המחוזי לשיקולי ענישה שונים, וביניהם להרשעותיו הקודמות של בוהדנה, לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו ושממנו לא עלה הרושם כי בוהדנה שינה דרכיו והשתקם, ואף לא הביע חרטה על מעשיו. כמו כן, ניתנה התייחסות לשיקולים לקולה, בדבר היותו של בוהדנה על סף גיל קטינות בעת האירוע; ואת מעמדו הזוטר יחסית בהיררכיה הארגונית, וודאי יחסית לאברג׳יל.

בשל שיקולים אלה, בית המשפט המחוזי ראה לנכון לאבחן בין אברג׳יל כראש הארגון לבין בוהדנה, ששניהם הורשעו ברצח ובעבירות הנלוות באישום זה כמבצעים

בצוותא. לפיכך, ביחס לסנקציה העונשית הסופית בגין האישום דנן, נקבע שאף שמדובר בעונשי חובה של מאסר עולם, יש מקום שבוהדנה ירצה אותם באופן חופף זה לזה.

664. נראה כי בנסיבות העניין, חפיפה מלאה של כלל העונשים, כפי שגזר בית המשפט המחוזי על בוהדנה, אינה עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה בענישה ועם מטרות הענישה בדבר גמול, הרתעה ושמירה על ביטחון הציבור.

כמו כן, תוצאה זו אינה מתיישבת עם ההתייחסות העונשית הראויה והמחמירה שיש לבטא גם כלפי הפעילים הזוטרים יחסית בארגון, ולא רק כלפי ראש הארגון או מנהליו. בנושא זה דנתי לעיל במסגרת הדיון בערעורו של סבח, והדברים יפים גם בענייננו של בוהדנה. ואדגיש, קיימת חובה להרתיע גם את הדרגים הנמוכים, שללא תרומתם ונכונותם לתת יד לביצוע מעשי האלימות החמורים – אלה לא היו ניתנים לביצוע. מדובר אפוא באינטרס חשוב ומשמעותי, כחלק מהמלחמה בפשיעה המאורגנת.

לכך יש להוסיף את הרשעתו של בוהדנה בעבירה החמורה עלי ספר, שלצידה עונש מאסר עולם חובה, ואת נסיבות הביצוע החמורות שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה אלים וכוחני, כפי שפורטו לעיל.

665. בענייננו, נסיבות הפיצוץ ביהודה הלוי מושא האישום בו הורשע בוהדנה, היה אירוע חריג בחומרתו, מרובה נזקים ונפגעים, שכתוצאה ממנו נרצחו שלושה קורבנות ונפצעו למעלה מ-50 אזרחים על לא עוול בכפם. כפי שתואר לעיל, בוהדנה היה אחד מאנשי החוליה המבצעת שבומבי גייס לצורך ביצוע התכנית העבריינית שתוארה. לאור טיבה של התכנית, המשימות להוצאתה אל הפועל חולקו בין אנשי הצוות המבצע, תוך המתנה להגעתו של רוזנשטיין לצ׳יינג׳. בתוך כך, הוכח כי מעשיו של בוהדנה היו מהותיים לצורך קידום המשימה, והפעולות שאותן ביצע היו בליבת תכנית הרצח.

בנוסף, ועל מנת ליתן ביטוי ממשי לתוצאת מעשיו של בוהדנה בפגיעה האנושה בקדושת החיים של שלושת הקורבנות שקיפחו את חייהם כתוצאה מהאירוע מושא האישום, אני שותף להשקפה לפיה לא זו בלבד שיש לגזור עונש נפרד על כל עבירה, אלא שמעשי הפגיעה הנפרדים צריכים גם למצוא ביטוי בעונשים המצטברים זה לזה (ראו גם: ע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, נ"א(5) 289 (1997); ע"פ 9804/02 שר נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 461 (2004)).

מסקנה זו מתבקשת אף מנקודת מבט מוסרית, המכירה בקדושת חייו של אדם כערך עליון. לפיכך, מתן משקל לתוצאות העבירה, כמו גם למספר קורבנות העבירה

שנרצחו באירוע, מוביל אותנו למסקנה שונה מבית המשפט המחוזי, לעניין אופן ריצוי העונשים שהוטלו בנסיבות העניין. כך, במקרה דנן, נסיבותיו האישיות של בוהדנה אינן מצדיקות חריגה מן הכלל, לפיו בעבירות אלימות ובעבירת רצח בפרט, יש לצבור את העונשים זה לזה, ולכל הפחות אין להשלים עם חפיפה מלאה ביניהם (השוו: ע"פ 1978/21 מדינת ישראל נ' עמאש (7.6.2023)).

אף על פי כן, נוכח ההבחנה הנדרשת שראוי לערוך בענייננו בין ראש ארגון הפשיעה אברג'יל, שהורשע באותם מעשים במסגרת אישום זה, לבין המערער בוהדנה, ובשים לב לכלל שלפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את מלוא חומרת הדין, אציע לחבריי כי נקבל באופן חלקי את ערעור המדינה כלפי חפיפת העונשים שהוטלו על בוהדנה, כך שחלף חפיפה מלאה של 3 מאסרי העולם ו-5 שנות מאסר נוספות שנגזרו עליו, בוהדנה ירצה שני מאסרי עולם באופן מצטבר, ואת עונש מאסר העולם השלישי ו-5 שנות המאסר בפועל שנגזרו עליו בגין העבירות הנלוות – בוהדנה ירצה באופן חופף. יתר רכיבי גזר הדין יוותרו על כנם.

666. לפיכך, ולאור כל האמור לעיל, אם תישמע דעתי, דין ערעורו של בוהדנה – הן על הכרעת הדין, הן על גזר הדין – להידחות.

בנוסף, דין ערעור המדינה על העונש להתקבל באופן חלקי, כך שבוהדנה ירצה שני מאסרי עולם שהוטלו עליו במצטבר, ואת שאר העונשים ירצה בחופף, מהטעמים שפורטו לעיל.

סוף דבר

667. אשר על כן, הנני מציע לחבריי להכריע בערעורים שלפנינו כאמור בראש פסק הדין.

יוסף אלרון
שופט

<u>השופט אלכס שטיין:</u>

אני מסכים.

אלכס שטיין
שופט

<u>השופטת גילה כנפי-שטייניץ:</u>

אני מסכימה.

גילה כנפי-שטייניץ
שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט יוסף אלרון.

ניתן היום, ט׳ חשון תשפ״ה (10 נובמבר 2024).

יוסף אלרון
שופט

אלכס שטיין
שופט

גילה כנפי-שטייניץ
שופטת